

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

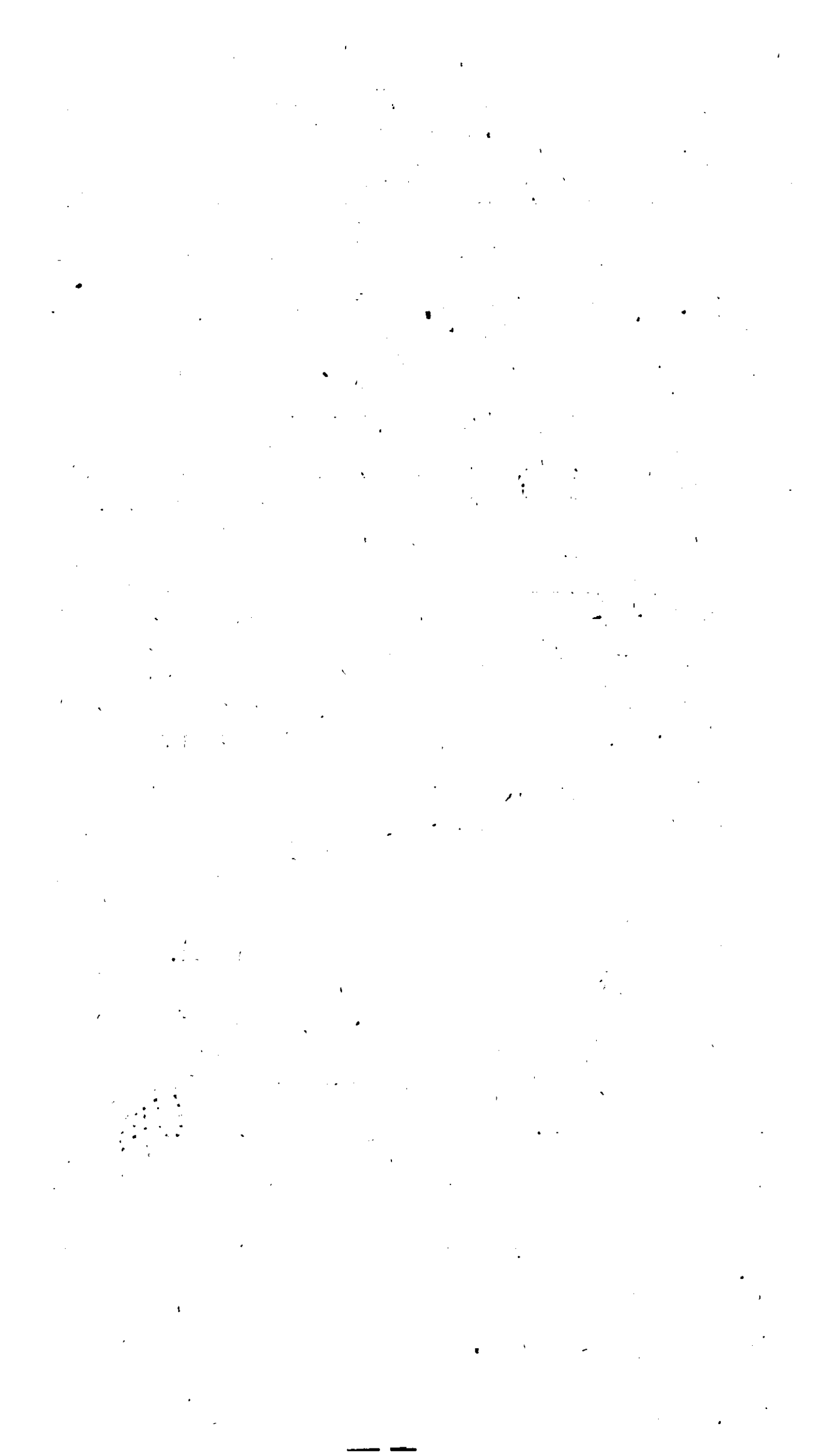
M U S A E I
GRAMMATICI
DE
HERONE ET LEANDRO
CARMEN
CUM CONIECTURIS INEDITIS
PETRI FRANCII
EX RECENSIONE
IOHANNIS SCHRADERI,
QUI VARIANTES LECTIONES, NOTAS
ET
ANIMADVERSIONUM LIBRUM ADIECIT.

EDITIONEM NOVAM AUCTIOREM
CURAVIT
GODOFR. HENR. SCHAEFER.

L I P S I A E
SUMTIBUS C. H. F. HARTMANNI

MDCCXXV.

SERENISSIMO ET CELSISSIMO
GULIELMO CAROLO
HENRICO FRISONI

ARAUSIONENSI AC NASSAVIO

P R I N C I P I

GELRIAE, FRISIAE, GRONINGAE AGRORUMQUE
CIRCUMAGENTIUM AC DRENTIAE

GUBERNATORI ET SUPREMO REI BELLICAE
PRAEFECTO,

ACADEMIAE CURATORI
MAGNIFICENTISSIMO

ETC. ETC. ETC.

UT ET
VIRIS NOBILISSIMIS, SPLENDIDISSIMIS
ATQUE INSIGNIBUS
IN REPUBLICA HONORIBUS
CONSPICUIS,
HESSELO DOUWONI
ERNESTO ^{AB} AYLVA,
DUCONIMARTENA
^A
BURMANIA,
LIVIO SUFRIDO
LYKLAMA ^A NYEHOLT,
ULBONI ^S IXMA
^{AB}
ANDLA,
ACADEMIAE FRANEQUERANAE
CURANDAE IV VIRIS,
HANC MUSAEI EDITIONEM
ET
SESUAQUESTUDIA
ANIMO DEVOTO
D. D. D.
IOHANNES SCHRADER.

Griek
Stechert
1-28-33
27769.

Inclyta Nassaviae, PRINCEPS genere, propago
Stirpis et Auriacae spes recidiva domus,
Fata cui toties torvi discrimine Martis
Credidit eventum Belgica laeta bono,
Cuius avos toties Hispana clade cruentes
Inque fugam stupuit Gallica terga dari:
Adfuit adsidue quorum Victoria signis
Et dedit heroae laureaserta comae:
Quos tamen et positis hasta clypeoque Virago
Cepit et haud artes dedecnere togae:
Splendida per quorum vestigia laudis avitae
Impulit ut caelestis tendere verus amor:
Si fera bella tenant (quod abominor), impiger hostes
Per medios certus fulminis ire modo:
VOSque adeo, nostrae sublimia sidera gentis,
Inlustres prisca nobilitate viri:

Patria quos illis, quos aurea condidit aetas,

Tempora longa viros gaudet habere pares:

Numina Frisiacis qui tutelaria Musis

Aonio regitis templa dicata deo:

Et quorum auspiciis atque aegide tuta Minerva

Pieridas patriis adserit alma focis:

Sistere quis noto fugituras limite divas

Censetur verae nobilitatis opus:

En age, Musaeo quae carmina tincta lepore

Rapta situ nobis Graia senecta dedit,

Ignem quibus valido tactus Leander amoris

Ducitur in thalamos, Sesta puella, tuos,

Procedant cultu iam splendidiore superba

In lucem vestro tuta favore novam.

Vos mihi praesidium tutelaque certa timenti

Estne, nec in vasto linquite vela mari.

Lucida ni, trepidam, ni sidera fausta regatis,
Evertet dubiam saeva procella ratem.

Sit pretium curae vigilatorumque laborum
Non penitus magnis displicuisse viris.

Sit pretium curae, quamvis iuvenilia scripta
Lumina magnorum detinuisse virum.

Hoc ego si capiam, ceciderunt improba vota,
Spirat et inceptis aura secunda meis.

Hoc ego si capiam, nitidos errabo per axes
Et tangam plantis sidera summa meis.

Quo feror insanus? conmoti pectoris ignes
Quo rapiunt vatem, Calliopêa, tuum?

Pondera cum Frisiae subeatis maxima molis,
Quae vestris humeris non leve fertur onus,

Parcaque, quae multis, contingant otia vobis,
Urgeat at patriae, ne labet illa, salus:

Scilicet ut, pōsito tantarum pondere rerum,

Turbarent curas otia nostra graves,

Muneris et celsi missâ statione, precamur,

Ut libeat nostros evoluisse iocos.

Parva mora est, vobis ducibus quae laeta moventur,

Perlegere imparibus carmina facta modis.

Si tamen et nobis hoc tempora parca negarint,

Sintque ea (quod metuo) vota modesta parum,

At placeat, prima quae fronte notata, tueri

Carminis haud alio nomina digna loco,

Integra devotae constabunt pignora mentis

Pectoris et grati debita signa dabunt.

Parva quidem fateor pro magnis munera reddi,

Munera principibus nec satis apta viris:

Sed tamen auratis, quae maxima victima, taurus

Cornibus ut grato tinguit odore focos,

Sic sale divorum fieri placabile numen
Credibile et lætum thuris honore pio.
Quod si grandiloquum mihi Calliopæa dedisset
Pectus et herois condere gesta modis,
Præcipuos vos arte togæ celebrare diserto
Carmine pro meritis unicus esset amor;
Publica res quanto valeat fundamine, quantum
A vestra capiat Frisia robur ope;
Qualibus auspiciis Academia celsa lacertos
Erigat et toto nomen ab orbe ferat.
Frigida sed quoniam Natura calefcere nostrum
Invida Phoebeo pectus ab igne vetat,
Carmine Maenio laudes atque inclyta facta
Grande sonaturo, quò decet, ore canant,
Vos, o Calliope, quos turba diserta creatos
Vidistis placido luminis orbe semel.

**Quod licet, adtonitus, quo numina magna deorum,
Nomina sacrato vestra stupore colam.**

**Quod licet, ut meritis bene convenientia cives
Optabo grata praemia mente ferant.**

**Quod licet, ut domibus vestris felicia surgant
Tempora, pars turbae parva precantis ero.**

**Quod licet, in coeli redeatis caernula tarde
Publica perpetuo vota iuvabo meis.**

**Frisia cum longum nullâ quassata procellâ
Stabit et usque novo crescet honore virens,
Exseret et studiis Academia patria florens
Mitibus ad coeli sidera summa caput.**

LECTORI ERUDITO

S. P. D.

IOHANNES SCHRADER.

Quod plerique omnes, qui vel novos auctores vel veste splendidiore indutos summo reipublicae literariae bono in lucem produnt, institutum laudabile sane sequuntur, ut, quae ipsis vasta veterum scriptorum volumina adsidua manu versantibus de aetate et meritis scriptoris istius, de quo bene mereri cupiunt, sedulo vestigata sunt, in medium producant, auxilia, quibus instructi arduum opus adgredi ausi sunt, diligenter enarrent, candide et aperte de interpretibus, quos nactus est auctor, eorumque meritis sententiam dicant, id ne nos deseruisse iure optimo queraris, erudite lector, sedulam operam dabimus, sic tamen, ut, quae viri eruditissimi, Io. Alb. Fabricius ^{a)}, Io. Henr. Kromaierus ^{b)}, nec non Matthias Röverus ^{c)} in hanc rem observarunt, vel breviter attingamus, vel omnino (quam-

a) Biblioth. Graec. Lib. 1. cap. 16.

b) In Dissertatione editioni ipsius praefixa.

c) In Praefatione.

vis non poenitendam eorum partem ipsi per nos videramus) praetervehamur taciti.

Inter omnes, quos ex Graecia et antiquo Latio per tempus edax nobis superstites possidere licet scriptores, nescio an ullius aetas adeo ac Musaei nostri controversa sit, in diversissimas eruditorum senatu sententias miro modo abeunte, aliis quippe ultra Homeri aetatem ipsum evehendum, aliis Ovidio priori aetati adligandum, quibusdam ad Vespasiani tempora, plerisque ad inferiora reipublicae Romanae tempora, quin nonnemine ad seculum post C. N. decimum tertium vatem nostrum demittendum contendentibus.

Primam opinionem virum aetate sua eruditorum principem, Iul. Caesarem Scaligerum ^{a)}, in primis tuitum fuisse quis nescit? Hic post aspera quaedam in Homerum, in quem semper iniquior est, dicta scribit: *Arbitror enim ego Musaei styllum esse Homérico politiore atque comptiore, quod ut clarius pateat, aliquot versus adducere coactus sum. Nam quemadmodum omnes sunt incomparabiles solique e Graecanicis Virgilio digni, ita nonnulli adeo compositi, ut ab eius gentis nullo alio quam a Musaeo dici potuisse videantur. Quare neque Homerum, neque Orpheum, sed Musaeum fecit ille principem Elysiaearum cantionum. Illo igitur versu quid rotundius, elegantius, ornatius, numerosius? etc. Tandem conlatis quibusdam Musaei et Homeri, victore Musaeo, locis inter alia addit ^{b)}: Quod si Musaeus ea, quae*

a) Poëtices lib. 5. cap. 2. p. 539.

b) pag. 540.

Homerus scripsit, scripsisset, longe melius eum scripturum fuisse iudicemus. Scaligeri vetustissimo illi Musaeo Orphei aequali carmen hoc adscribentis sententiam secutum fuisse Davidem Whitfordum, virum minime indoctum, docent verba in fronte libri posita:

*Vos exemplaria Graeca
Nocturna versate manu, versate diurna.*

Horat.

Musaeum ante omnes. Virgil.

Paucos praeterea huius opinionis, cui favere etiam video Cerdam ^{a)} et Magium ^{b)}, patronos recenset Röverus ^{c)}, ut adeo id latuisse Kromaiero ^{d)} demirer. At vero sententia haec adeo vana, adeo ab omni verisimilitudinis specie est aliena, ut ullum patronum invenire potuisse merito stupeas. Non poenitendum contra hoc commentum mihi dudum visus sum reperisse argumentum in ipsius poëtae nostri carmine ^{e)}, quo loco horrendam illam, qua periit Leander, tempestatem describens canit:

*Αἰθέρι μίσγετο πόντος· ἀνέγρετο πάντοθεν ἡχὴ
Μαρναμένων ἀνέμων· Ζεφύρῳ δ' ἀντέπνεεν
Εὐρος,*

Καὶ Νότος ἐς Βορέην μεγάλας ἀφείκεν ἀπειλάς.

Quatuor vides ventos memorari atque istos inter Eurus

a) ad Virgilium lib. 6. Aen. v. 667.

b) Lib. 1. Var. Lect. cap. 8.

c) pag. 3.

d) pag. 3.

e) v. 317.

mea quidem sententia vetustissimo aevo ignoratum. Id non vane elicio ex Hesiodo ^{a)}):

*Ἀστραίῳ δ' Ἡὼς ἀνέμους τέκε καρτεροθύμους,
Ἀργέστην Ζέφυρον Βορέην τ' αἰψηροκέλευθον
Καὶ Νότον, ἐν φιλότῃτι θεῶ θεὰ εὐνηθεῖσα.
Astraeo vero Aurora ventos peperit violentos,
Celerem Zephyrum Boreamque rapidum
Et Notum, in amore cum deo dea congressa.*

Sic infra ^{b)}):

*Ἐκ δὲ Τυφωέος ἔστ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέν-
των
Νόσφι Νότου Βορέῳ τε καὶ ἀργέστῳ Ζεφύροιο.
Ex Typhoeo autem est ventorum vis humide
flantium,
Excepto Noto Boreaque et celeri Zephyro.*

Viden' in generatione ventorum, in qua Hesiodus adcuratus est, omitti Eurum, sic ut nullum ipsius in toto libello vestigium usquam adpareat? Sic et Hyginus ^{c)}): *Ex Astraeo et Aurora Zephyrus, Boreas, Notus.* Ita enim, expuncta ultima voce *Favonius*, quae tamdiu nemini Interpretum, ne ipsi Munckero, animadversa menda, legendum quovis pignore contendere ausim. *Zephyrus* et *Favonius*, quod et illis, qui aere nondum lavantur, perspectum, iidem venti sunt. Error autem forsan ortus, quod indoctus aliquis Monachus, Hyginum in genealogiis hisce deorum Hesiodum con-

a) In Theogonia v. 378.

b) v. 869.

c) pag. 8. edit. Munckeri.

pillare ignorans, tres autem ventos tantum memorari indignatus, quo numerus receptus constaret, sinistra liberalitate quartum hunc, sed omine non satis fausto, intruserit. Egregie autem haec de tribus ventis observata firmantur ex Orphei Hymnis ^{a)} in honorem trium ventorum ab Hesiodo memoratorum, praeterito iterum Euro. An vero credibile Musaeum, Orphei aequalem secundum Scaligerum, venti, cuius nomen ista tempestate ignorabatur, mentionem facturum? Homerus, fateor ^{b)}, Euri mentionem facit: sed inde tantum discimus tempore Homeri et, si velis, iam paulo ante Eurum cognitum fuisse, minime vero longe anterioribus temporibus. Suspicio enim *Θεογονίας* et Hymnorum, qui Orphei nomen gerunt, auctores Homero esse antiquiores: aliter enim rationem, quae dubitanti plane sufficiat, nullam dari posse puto, cur, ab Homero memoratis ventis quatuor, Hesiodus et Orpheus, non adeo longo temporis intervallo ab eo, fatentibus plerisque, remoti, tres tantum adgnoscant, qui vero ipsis inferiores scriptores receptum numerum sequantur. Certe non paucos reperias, qui Hesiodum Homero antiquiorem statuunt, sicut videre est apud cel. Fabricium ^{c)}. Orphei Hymnis si quis tantam antiquitatem adscribere vereatur et potius ab Onomacrito tempore Pisistrati subpositos existimet, illum hac etiam arte veteribus se inserere voluisse non inepte fors coniecero.

a) p. 176. edit. Eschenbachii.

b) In Iliade B. et N.

c) In Bibl. Gr. lib. I. cap. 13. p. 85, 86.

Cogitent tamen acutiores. Aliud argumentum subpediat ipse poëta ^{a)}):

οἱ δὲ παλαιοὶ

Τρεῖς Χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι.

Tangi hic Hesiodum more, ut vidimus in Animadversionibus ^{b)}), poëtis usitato docet ipsius imitator Aristænetus ^{c)}): καὶ τοῖς ὄμμασι Χάριτες, οὐ τρεῖς καθ' Ἡσίοδον, ἀλλὰ δεκάδων περιχορεύει δεκάς. et circa oculos eius Gratiae, non trinae secundum Hesiodum, sed decies denae tripudiant. Ita legendum, non, quod Io. Corn. de Pauw sine ratione iubebat, περιεχόμενε vidimus in Animadversionibus. Hesiodo igitur inferior noster. Argumentum praeterea minime infitandum, si firmo talo niteretur, praeberet opinio cel. Iac. Gronovii ^{d)}) rati amores Leandri et Heronis post bellum Troianum accidisse: quod si verum, Scaligeri opinionem penitus exverteret. Scilicet Ovidius ^{e)}) mentionem facit Ulyxis:

*Nobilis ille quidem est et clarus origine: sed
non*

A tibi suspecto ducit Ulixæ genus.

Et inferius paulo raptus Helenæ:

*Ut semel Idaeus Lacedaemona venit adulter,
Cum praeda rediit protinus ille sua.*

a) v. 63.

b) Cap. VIII. p. 187.

c) Lib. I. ep. 10. p. 58.

d) Tom. II. Thes. Antiq. Graec. num. VII.

e) Heroïd. ep. 20.

Nam quod Daedali v. gr. et Andromedae mentionem factam huc referat, vir celeberrimus, in eo manifeste labitur, cum temporibus Troianis hos antiquiores esse constet. Iam vero Helenae ex. gr. meminisse qua ratione poterit Hero, nisi Iliacis temporibus sit inferior? Ita quidem fere Gronovius. Sed cum, fatente ipso viro clarissimo, ex talibus adcurata temporis notatio deduci continue non debeat, et Ovidius non raro tempora misceat, ut ad ipsum Interpretes non raro monent, argumentum probabile, quodque numerum facere queat, tantum habebimus, quamvis Ovidium in ea fuisse opinione fere persuasus sim. Longe maioris momenti merito habeas silentium omnium veterum scriptorum, qui Musaei Homero antiquioris eiusque scriptorum mentionem facientes opusculi huius sane elegantis nusquam ante Tzetzem apud Fabricium ^{a)} meminerunt, quod invictum mea quidem sententia argumentum recte ursit doct. Casaubonus ^{b)}, cum simile quid ulli scriptori ex antiquissimis illis accidisse mihi inconpertum: nam Latinis, ex. gr. Gratio ab uno Ovidio memorato ^{c)}, Curtio et Manilio a nemine, per barbariem seculorum et ingentes, quibus pressum imperium Romanum a longo tempore ante instauratas meliores literas, tenebras eam adversam fortunam subeundam fuisse notum: quamvis haud infitias ire ansim, alio etiam modo notitiam doctorum effugere potuisse ante tristissima illa tempora, quod de Nemesiano Gratii poema ignorante

a) Bibl. Gr. p. 105.

b) cuius verba exhibet Rondellus in praefat. p. 8. et 9.

c) de quo consulendi Vlitius et Burmannus in praefatione.

credibile est, quamvis alii aliter sentiant ^{a)}). Ipse etiam stylus et scribendi modus adeo vetustissimis illis temporibus non congruit, ut ille recentiorum poetarum luculenter prodatur. Quis enim, ut alia mittam exempla, in veterum scriptis adeo est hospes, ut non facile Homerum, Hesiodum, Orpheum aliosque raro aut nunquam dictorum suorum rationem reddere consuevisse mihi largiatur? Id tamen apud nostrum non raro observare licet, ex. gr. v. 36.

Μῶμον ἀλευομένην ζηλήμονα θηλυτεράων.

Καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονές εἰσι γυναῖκες.

Evolve, si volupe est, v. 51. 92. nec non v. 129.

Θηλείης δὲ Λέανδρος ἐπεὶ κλύεν οἷστρόν ἀπειλῆς,

Ἔγνων πειθομένων σημήϊα παρθενικάων.

Καὶ γὰρ ὅτ' ἡϊθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,

Κυπριδίων δάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί.

Qui Achillem Tatium sedula manu voverit, istius scriptoris aetatem ipsum potius adtingere, quam remota illa tempora, non difficulter persuadebitur. Facit huc nomen τοῦ Γραμματικοῦ in MSS. Codicibus testibus viris doctis ^{b)} repertum, quod non fugit eruditissimum Röverum. Denique, quo nihil gravius opinioni alicui obesse iudico, nullo a patronis huius sententiae vel minimo ad hoc usque tempus argumento tam mirabilem sententiam conroboratam vidi. Quod enim Scaliger ^{c)}

a) V. quae ad Cyneget. v. 8. viri docti observant, ut et coniecturam Bēntleii in praefatione ante Manilium p. XI.

b) a Fabricio p. 105. productis.

c) p. 539.

Musaei stylum longe esse Homérico politiorē atque comptiorē sese arbitrari referat, in eo misere fallitur vir doctus, cum simplicitas, qualem in Homeri et Hesiodi carminibus regnare deprehendimus, summam antiquitatem arguat, quod recte iam observatum ante nos video eruditissimo Kromaiero ^{a)}). Optimo igitur iudicio parentis vestigia minime hic adoravit filius Iosephus Scaliger, cumque eo eruditorum haudquaquam infima pars, quos inter Matthaeus Sladus, Amstelaedamensis medicus et poëta celeberrimus, qui lasu aspero ^{b)} virum eruditum excepit.

Secundam sententiam, quae Musaeum Ovidio scribendi exemplum dedisse statuit, praeter Gul. Cante-ram, A. Morellum aliosque Kromaiero ^{c)} memoratos sequitur Daniel Pareus Comment. in Musaeum ^{d)}): quamvis et alibi ^{e)} amplecti sibi sententiam magni Casauboni ad tempora Nonni Panopolitani Musaeum demittentis sequi certum esse praedicet, cui inconstantiae nihil simile aut secundum vidi. Verum cum hoc commentum nullo tibicine fulciatur idoneo, contra ultima, quae Scaligero obmovimus, argumenta illud evertant, mittemus. Infelici autem iudicio Barthius ^{f)} Epistolam decimam octavam Heroïdum Ovidio adscribere vix

a) Dissert. p. 5, 6.

b) Illum in Iensii Lection. Lucian. Lib. 2. cap. 6. p. 189. videre licet.

c) Dissert. p. 3.

d) p. 128, 129. ad v. 259. pag. 62. v. 57. et, si recte memini, aliis locis.

e) ad v. 185. p. 100. et in praefatione.

f) ad Theb. 6, 545.

audet inductus v. 147. et 148., quos ex Musaeo versos esse putat, nisi Musaeus, addit, sit antiquior, quam persuasi nunc sunt docti homines: quam sententiam non inmerito reiecit cel. Burmannus ^{a)}), quemadmodum Scaligeri Epistolam utramque Sabino adscribentis opinionem Nauzius ^{b)}): adeo enim Nasone indignae non sunt, ut inter eruditissimas atque elegantissimas a rerum peritis ponantur suo merito.

Tertia sententia, quae Martialis aetati adligat vatem nostrum, et Meursii ^{c)}), cui, iudice Fabricio ^{d)}), non absurde auctor poematis istius videbatur esse Musaeus, cuius *pathicissimos libellos, qui certant Sybariticis libellis, et tinctas sale pruriente chartas*, memorat Martialis ^{e)}), quam sententiam diu ante foverat Georgius Valla in libro *De expetendis et fugiendis rebus*, qui Siculum vatem nostrum et sub Vespasiano vixisse, sed sine ulla ratione credebatur ^{f)}). At recte addit Fabricius non sine ratione Gyraldum existimasse, Musaeum illum Martialis scripsisse Latine, non Graece, quod verissimum puto. Adde nostrum Musaeum ubique castissimum esse et res turpículas, si quando tractat, vocibus maxime pudicis et honestissimis velare:

a) ad initium epistolae.

b) in Animadversionibus in Historiam Heronis et Leandri, quas exhibent Les Mémoires de Littérature tirés des Régistres de l'Académie Royale des Inscriptions et Belles Lettres T. X. p. 388.

c) Lib. II. cap. 19. Attic. Lect.

d) p. 105.

e) Lib. XII. Epigr. 97.

f) Consule cel. Monetam Menag. Tom. III. p. 450.

ut, cum nihil nos eo cogat, adeo a se in aliis scriptis (si enim hoc carmen iis verbis indicari quis putarit, ineptus merito haberi debebit) diversum esse vatem elegantem a se ipso, ut *libelli pathicissimi et Sybariticis certantes* audire mereantur, in animum inducere ut credam minime queam.

Quartam sententiam, quae vatem nostrum ad tempora Nonni Panopolitani, quem ad seculum V. referunt, demittendum pronunciat, omnium nobis verosimillimam adparere fateri non erubescimus, pro ea quippe stante, si a paucis discesseris, eruditorum toto senatu cum ultimis vatis elegantissimi editoribus doctissimis, Kromaiero et Rövero, quamvis certam illi prorsus aetatem adsignare nesciamus. Hoc ut credam, praecipue facit stylus scriptorum istis temporibus vicinorum proprius, Achillis Tatii, Aristaeneti ex. gr. et prae ceteris magni spiritus poëtae, Nonni Dionysiaco- rum auctoris, qui in locutionibus et scribendi genere adeo amice conspirant, ut, qui alteri scribendi exemplum dederit, dignoscere difficile sit. Nonnum seculi V. poëtam, ut probabile reddidit cel. Fabricius ^{a)}, Musaeo aetate esse superiorem ^{b)} eiusque praeceptorem esse putat Daniel Pareus, neque ab hac sententia alienum se ostendit Röverus, eam certissimis argumentis, cum auctor noster integros fere versiculos sibi admodum familiares ex Dionysiacis transcripserit, probari posse ratus, quae adeo Kromaiero probare se non

a) Bibl. Gr. Vol. VII. lib. 5. cap. 16. 10.

b) ad v. 97. p. 118. comment. sui.

potuit, ut in alia omnia iverit ^{a)} his verbis: *Relinquitur prorsus incertum, ex Nonno Musaeum plurima tanquam ex fonte hausisse. Immo puduit forte Musaeum negligere meliora et ad Nonnum proficiendi causa adire, quem et ingenii et poëticae artis facultate superabat, cuiusque praeceptor, contra quam existimabat Pareus, poterat esse.* At parcius Nonno fulminantis spiritus et sublimis, non diffitentibus acerrimis eius adversariis, Heinsio et Cunaeo, ingenii poëtae haec obücienda meminisse debebat vir eruditus, cum, ut Musaeum arte poëtica et mirabili isto praecipue seculo scribendi castimonia Nonnum longo post se intervallo relinquere lubentissimo animo concedam, ingenio tamen superari mea quidem sententia prorsus indubitatum sit, ut adeo magni Vossii ^{b)} Musaeum referentis in numerum istorum poëtarum, qui plus arti quam ingenio debeant, sententiae subscribam haud gravate. Id si certum, ut revera est certissimum, ex Nonno Musaeum plurima tanquam ex fonte haurire non puduisse non adeo erit absurdum. Ut unico exemplo (sunt autem plurima) defungar, nonne Latinorum poëtarum plerorumque iudicio princeps Maro ex Ennii carminibus, qui iudice Ovidio ingenio maximus, arte autem rudis fuit, plurima, quae in rem suam convenire arbitrabatur, transtulit atque usus est pro suis? Nonne integros aliquando Ennii versus, ut ex Nonno fere Musaeus desumsit, in Aeneide reperire est? Certe qui Servii commentarios et ab Hieronymo Columna digesta

a) Dissert. p. 6.

b) De Artis Poëticae Natur. ac Constit. cap. 5. §. 4.

Encli Fragmenta versavit, de ea re nullus, puto, dubitabit. Iam vero, cum Musaeus veterum scripta, Homeri ex. gr., quin et e Latinis Ovidii tam diligenti manu versavit, ut plurima inde carmini suo intexuerit, imo maximam elegantiarum et acute dictorum, ipsius etiam argumenti partem Nasoni debeat, (nisi forte cum Nausio ^a) poëtis ambobus tot easdem cogitationes in mentem sine furti ulla suspicione venire potuisse tibi persuadere malueris,) ut volventibus Notas et Animadversiones nostras, in quibus, ubi operae esse videbatur, utrumque contulimus, parere poterit, quis credat poëtae aetate sua adeo non ignoti, ut ab Agathia in Historia laudari etiam meruerit, opera, certe non spernenda, evolvere Musaeum puduisse, cumque non paucis hinc carmen ornare posset, non exiguam versiculorum partem isti adaptasse? Certe Nonnum, fulminantis et sublimis adeo spiritus vatem, quemque vehementer dubito convinci posse tot versus ex aliis tam paucis immutatis in opus suum transtulisse, ex carmine tam brevi tot versiculos conpilasse difficulter ut credam adducor, quamvis fateor mihi deesse argumenta adeo valida, ut pervicaciores in sententiam pertrahere queant.

At quid dicemus de viri eruditissimi et vatis utraque lingua, Graeca et Latina, felicissimi P. Francii conjectura Musaeum eundem ac Nonnum esse suspicantis, ut probant verba in titulo editionis Dav. Whitfordi posita? *Multa habet hic auctor cum Nonno communia, nisi ipse sit Nonnus. Stylus certe plane simillimus est.*

a) p. 392, 393.

Hoc et coniecerat Casparus Barthius ^{a)}), cuius verba ^{b)}) adponam: *Versus, inquit, Musaei 35. cum hemistichio praecedentis est ad verbum ex Nonno ductus lib. 16.*

Μῶμον ἀλενομένη φιλοκέρτομον ἥλικος ἦβης.

Qui locus cum innumeris aliis suspicari nos facit, Nonnum ipsum, meliori iudicio temperantem naturales suae inconsultae luxuriae morbos, poema ausum: de quo tamen nil adfirmamus. Equidem, cum novae opiniones firmo talo niti debeant, haec autem infirma valde sit, non temere viris eruditis adcedendum putem. At stylus simillimus est. Ego, si locutiones et dictionem spectes, concedo, aliter infitior, cum Musaeus castigato, humiliore minimeque inflato, Nonnus autem tumido, dithyrambico et valde luxuriante stylo utatur. At temperavit naturales inconsultae luxuriae morbos. Ego, an luxuriantis venae adeo potens fuerit Nonnus, dubito. Certe eadem scribendi vitia in Paraphrasi Evangelii Ioannis notare eruditos monuit Fabricius: quamvis stylus, ut certe non decebat in eo argumento, non adeo sit inflatus. Dubito quoque, an voluerit, nimium sibi blandiente forte cothurnato isto stylo. Quae ratio, quaeso, etiam, quod, cum reliqua opera ipsius Nonni nomen gerant, hoc sub Musaei nomine in MSS. et apud Tzetzem iam veniat? An ipse Nonnus nomine suo dissimulato hoc carmen prodidit? Sed Nonni opera reliqua longe superabat, adeo ut tam

a) Advers. lib. 20. cap. 21. p. 1008.

b) ex dissert. Kromaieri p. 3.

varium et elegans omni fere numero poema Nonnum fecisse, etiamsi maxime velit credere, cogitare non posse quenquam putet cl. Kromayerus ^{a)}). Quid denique est, quod coniecturam virorum eruditorum probabilem reddat? Nihil certe.

Praeter Nonnum in Aristaeneto locutiones geminas observare licet; illum autem ad seculum V. referendum credibile est. Scilicet Aristaenetus ^{b)} in laudibus Panaretæ totus ita loquitur: καὶ πᾶς θεατῆς ὑφ' ἡδονῆς χειρόνομος εἶναι πειρᾶται· ἓνα δὲ μόνον προσφυῶς μιμουμένη τὸν Καραμάλλον τὸν πάνυ ἀπάντων ἔχεις τὴν μίμησιν ἀκριβῆ. Vides Caramalli, chironomi celeberrimi, mentionem hic fieri: illius autem meminit et Sidonius Apollinaris ^{c)}):

*Coram te Caramallus aut Phabaton
Clausis faucibus et loquente gestu,
Nutu, crure, genu, manu, rotatu
Toto in schemate vel semel latebat.*

ubi ætatis suæ aut sane non multo anterioris artifices ipsum laudare doctissimus Mercerus recte notare videtur viro longe eruditissimo, Iac. Phil. Dorvillio ^{d)}), qui Caramalli ætatem medio seculo V. feliciter adligavit et omnino consuli hic meretur. Aristaenetus igitur quin ad ista tempora iam referendus mihi vix dubium fere videtur: quis vero alterum imitatus sit non adeo liqui-

a) Dissert. p. 6.

b) Epist. lib. 1. ep. 26. p. 172.

c) Carm. 23, 268.

d) in Vanno Critica cap. 7. pag. 208.

dam. Eruditissimus Alciphronis editor ^{a)} Aristaenetum imitatum fuisse iuniorum nostrum Musaeum non vane existimat, cum alios paucis inmutatis describere huic sollemne, ut adeo hanc sententiam sequi non detrectem.

Achillem Tatium quaedam cum Musaeo habere communia ex locis quibusdam a nobis conlatis certum satis videtur. Suspicio autem hunc Aristaeneto priorem, qui non pauca sublegisse ipsi videtur: nam de Tatiano id ut minus cogitem, quamvis cum Gaulmino Bourdelotius simiam ipsum Heliodori adpellet, facit quod illum in tam manifestis furtis, quam Aristaenetum, nondum prehenderim. Quid? Eruditissimus Moneta ^{b)} ante medium seculi IV. Achillem vixisse argumento sane firmissimo ostendit, ut adeo, quin non tantum Aristaenetus, verum etiam noster illum imitatus sit, nullum mihi sit dubium. Cum vero tot argumenta (huc enim quae contra Scaligerum observavimus referenda) consensusque omnium fere eruditorum sententiam hanc tueantur, nihil vero, quod sciam, ei obponi possit, reliquae autem multis laborent, opinionem hanc satis firmam et probabilem sequemur.

Antequam tamen disquisitionem nostram de aetate Musaei absolvam, verbo memoranda quinta sententia prae caeteris peculiaris Ioannis Harduini *de Nummis populorum et urbium* ^{c)}, qui fabulam hanc seculo de-

a) ad lib. 3. ep. 1.

b) Menag. Tom. III. p. 118. et seqq.

c) Ea quidem in editione Paris. A. 1684. non invenitur, sed in Amstelaedamensi A. 1709., in qua cum aliis hanc ipsum

num XIII. fictam ex mala interpretatione nummi Abydenorum censet, in quo pro *HPΩMH ANΔPOΣ* perperam legissent Monachi, quidam Galli *HPΩ AHANΔPOΣ*, et hinc fabulam illam demum fabricati essent: quando Musaeus noster ad seculum saltem XIII. demittendus esset: sed quo nihil vanius, nihil ineptius. Quis enim, ut alia iam absurda mittam, credat barbaro isto seculo stupidissimorum Monachorum ingenia in tantum mutata, ut adeo elegantia in claustris suis poëmata pangere potuerint, ut postera aetas pro Ovidii foetu ex gr. habere non dubitaverit. Sed ut nugae istas satis riserunt viri eruditi, sic et hanc ineptam de fabulae origine opinionem Io. Clericus ^{a)}, et, qui nomine eius ignorato locum laudavit, cl. Kromaierus ^{b)}, nec non doct. Nanzius ^{c)}. Nihil vero magis ridiculum vidi, quam Harduinum adeo absurdam horum amorum originem exsculpsisse, cum tamen apud ipsum Virgilium, cuius Georgicis antiquitatem ereptum ire an ausus fuerit nondum constat, (liber enim non est ad manum,) huius rei mentio diserta exstet ^{d)}:

*Quid iuvenis, magnum cui versat in ossibus
ignem*

*Durus Amor? nempe abruptis turbata pro-
cellis*

addidisse didici ex Io. Clerici Bibliotheca Selecta Tom. XVII.
p. 377—379.

a) ad Ausonii Cupid. Cruc. Adfix. v. 23.

b) Dissert. p. 9. et seqq.

c) p. 386, 387.

d) lib. 3. Georg. v. 278.

Coeoa nocte natat serus freta: quem super ingens

Porta tonat coeli et scopulis illisa reclamant

Aequora: nec miseri possunt revocare parentes,

Nec moritura super crudeli funere virgo.

Quod unicum absurditatem huius conmenti facile ostenderet. Sed id tanti non est, cum auctor ipse deinceps sententiam dammarit ^{a)}).

Adeo autem elegans hoc de Herone et Leandro carmen magnam gloriam peperit auctori ipsius Musaeo, ut omnium fere eruditorum communibus suffragiis adprobatum sit. Marci Musuri et Demetrii Ducae Cretensium testimonia paulo infra sequentur. Scaligerum ipsi Homero praetulisse iam vidimus, quod iudicium viri summi licet minime videatur esse probabile, et Homero inventione iam necessario relicta non parum labefactetur, tamen vati nostro omnino honorificum, cum certe principibus in hocce studio viris placuisse non ultima sit laus habenda. *Elegans et suave poëmatien* vocat Gul. Canterus ^{b)}); *Musaeus etsi non vetustissimus, bonus tamen et elegans poëta* Ger. Falkenburgio ^{c)} audit; Caspar Barthius loco adducto a Pareo in praefatione in laudes eius effusus, *Omnia, inquit, floridissima, nec tamen turgida: omnia nitentia, nec tamen calvitiam quandam prae se ferentia: omnia compta, sed sine pinguedine unguentorum exotico-*

a) Ita videre est in Biblioth. Selecta Io. Clerici Tom. XVIII. p. 256, 257.

b) Nov. Lect. lib. 1. cap. 2.

c) Lect. et Coniect. ad Nonni Dionysiaca p. 1319.

rum: omnia limpidissima, sed sine profunditate: omnia polita, sed sine fucis: omnia dulcia, sed sine somnifero papavere, quo sparsa esse plerumque solet nimia illa sibi aequalis suavitas. Amoris praeterea affectus et effectus tanquam in elegantissimo speculo apparent, ad vivum suis geminis coloribus depicti: temeritatis coërcendae et exercendae etiam in occulto castitatis exempla doctissima. Iac. Gronovius ^{a)}: Hoc igitur quaecumque, sed antea inauditum amoris specimen ab illis tamen aliisque, verum singulari exordio ab ingenio Musaei venustatem poësis accepit. Fabricius ^{b)} non invenustum carmen et versibus mollissimis compositum vocat. Nauzius ^{c)}: son ouvrage est plein d'exactitude et de délicatesse: le style en est pur, et les expressions toujours choisies. Addam testimonia editorum poëtae nostri, sed pauca. Rondellus ^{d)} satis in laudibus eius prolixus inter alia, Musaeus, inquit, amoeni fuit et elegantis ingenii poëta. Id satis arguunt illius erotica; siquidem in hocce poëmatio ordinem videas et convenientiam, selectas sententias et schemata. Scriptio quam laeta! quam florida! quam venusta! Non fluit lulentus, sed pleno et puro exundat gurgite, lectorem non magis ubertate quam elegantia exhilarans, pelliciens atque detinens. Iam argumentum ut blandum! ut molle! ut patheticum! Ferreus sit, qui

a) Tom. II. Thes. Ant. Gr. num. VIII.

b) Bibl. Gr. lib. 1. cap. 16. p. 105.

c) l. c. p. 388.

d) in praefatione p. 12.

non legat: novum sane, sed periculosum argumentum, si quod uspiam occurrit. Kromaierus^{a)}, fateri plerosque omnes, fingi carmine hoc venustius nihil posse, refert; in Dedicatione parvum quidem sua mole, sed praestantia et suavitate in primis commendabile carmen, et in Dissertatione multo venustissimum, pulcrum fetum, elegantissimam summi ingenii prolem et poëma suavissimum adpellat. Missis aliorum testimoniis, agmen claudat honorificum praeteris illud Röveri in erudita praefatione: Quis tamen ex poëta tam facundo tamque castigato iudicaret, omnis eloquii et elegantiae theatrum suo aevo iam fere occlusum fuisse? Nisi quod poëtica maiestas, aurea et amabilis illa simplicitas, quam in antiquis deprehendimus, in ipso hoc auctore aliquando recessisse posset videri, omnes tamen sui temporis aequales facile superavit et victor existens palmam iis praeripuit. Nam tanta suavitate infelicioris aevi vitia temperavit, ut hoc carmen ab omni parte Atticam venustatem et ingenuum cultum ferat. Ipsum certe Amoris opus, ubi cum Gratiis Venus certare videtur. Utinam Musaei plura vel ipsius tincta lepore nobis superessent poematia! Dignus igitur est, si quis alius eius seculi, cuius scripta quam emendatissima in lucem prodeant. Adde Dedicationem iuvenis eruditi. Nihil igitur famae vatis elegantissimi detrahet sinisterius iudicium cel. Monetae^{b)}: Les connoisseurs ne conviendront jamais que le Musée, au-

a) ad v. 297.

b) Tom. III. Menag. p. 287. propositum.

leur du Poëme de Léandre et d'Héro, y ait réussi, comme on le prétend dans le Menagiana Tom. 1. pag. 204. Ses vers sentent le Grammairien plus que le Poëte. Ils sont la plupart copiés d'après Nonnus. quae per omnia tamen non falsa. Vid. et Nauzius p. 391.

Manum hic de tabula tollerem, nisi verbo memoranda esset opinio Schoettgenii, qui *Christianum* fuisse Musaeum nostrum existimabat argumento ducto ex v. 156.

Τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κράδιῃ θέτο πάσῃ.
quam phrasin *Hebraismum* sapere putat, sed merito inprobante Kromaiero. Potiori iure advocare potuisset v. 137.

Ὀλβιος, ὃς σ' ἐφύτυσσε, καὶ ὀλβίῃ, ἥ τέκε,
μήτηρ,
Γαστήρ, ἥ σ' ἐλόχευσε, μάκαρτάτη.

Quae adumbrata videri possent quibusdam esse ex Lucae Evang. cap. XI. 27. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Potuisset et v. 183.

Γλώσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλονέκτομος· ἐν δὲ
σιωπῇ

Ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.

Quam sententiam in N. T. reperiri notum. Sed bonum factum, quod loca illa non attenderit: neque enim quicquam hinc elici potest, cum talia apud auctores

temporibus istis antiquiores reperiantur, ex. gr. apud Ovidium ^{a)}):

*Sive es mortalis, qui te genuere beati,
Et frater felix, et fortunata profecto
Si qua tibi soror est, et quae dedit ubera nu-
trix.*

Quod quidam forte obiicerent, cum sanctitate Christiana carmen hoc minus convenire, non adeo urgerem, cum Ecclesiasticorum, qui Erotica scripserunt, exempla conlegisse Aegidium Menagium in Anti-Bailletto referat cel. Fabricius ^{b)}). At sententiam Schoettgenii tum demum amplectar, cum firmioribus, ut decet, argumentis innixam videam, auctori suo tamen ipsam placere haud aegre passus.

Carminis huius longe elegantissimi a Musaeo condendi occasionem miram et alibi non repertam pandit Rondellus ^{c)}), cuius verba stylo praecipue iucundo se commendantia, longiora quamvis, adponam: *Inter scyphos ludebant Agathias et Musaeus, et more poëtarum, postquam nugas canoras deblaterassent et scholia cantassent innumera, petiit noster ab Agathia, quonam vulnere beatus, quamam periret sagitta. Ille diu anceps, tandem fide silentii data, fassus est se Sestiadem quandam Dorcalidem nomine, cui nulla par esset in terris, deperire. Adiicit aerumnas, angores et superba fastidia puellae. Dein subnectit, quo tandem pacto, spe omni decol-*

a) Metam. lib. 4. 322.

b) Bibl. Gr. lib. V. cap. 6. p. 785.

c) in praefatione pag. X.

lante, contra spem victor evaserit. Istud quidem temeritate auspice ac furore duce contigisse, nec ideo minus belle et venuste: gratulari sibi dementiam, quae tam felicem sortita exitum: velle ipsum καὶ ἐν τῇ σοφῷ amare Dorcalidem. Musaeus noster illico mirari, laudare, bonas fortunas hominis ad coelum extollere. Sed, Amico, ait, quid invides victoriae modum? Age, effare: Pars est meminisse triumphi. Ad quae Agathias: Anno praeterito furens et vivus vidensque periens ad dominam nudus adnato, qua parte stant horti eius, in quibus spatari solet circa meridiem. Coram me sisto; aio me in mare iam iam praecipitem daturum, ni amanti et furioso succurrat. Sestias mea, nuditatem viri procul dubio miserata et imagine mortis perturbata et audacia novi Leandri permota, diritatem morum frangi passa est et Heronem se praebuit. Ex illo tempore nobis dextrum omen sternuit Amor. Felix tu quidem, infit Musaeus; verum est quod stupeam, quum Agathias, poeta inclytus, suos scribere, imo Leandri veteres illos et decantatos amores, quippe et tu alter Leander es, non adgrediatur. Ad haec nihil Agathias, nisi se non esse tam alti et tam excelsi spiritus poetam, quam qui versibus dignis et pollenti pectore rem tantam posset exsequi. Risit Musaeus et in se negotium poeticum recepit. Haec fuit nostri poematii origo, quod opus cum prae se ferret dubium et epicoenum nomen authoris, in errorem plerosque induxit, qui, nullo temporis habito discrimine, iunioris opus vetustissimo poetae perperam vindicarunt. Sed haec, quia nullo auctore refe-

runtur, ut incerta suo loco relinquemus, ut et an veteres illi amores Heronis et Leandri temporibus Iliacis sint anteriores nec ne, cum nihil ea de re nobis constet et magni Bocharti de hac materia foetus, qui inter Opuscula inedita memoratur, nondum lucem adspexerit. Vere tamen olim contigisse, quod in dubium videtur vocare cl. Iac. Gronovius ^{a)}), negare non ausim, quamvis fabulosa quaedam intermixta non infitias eam. Natatio certe illa Leandri ex Abydo versus urbem Sestum (non ex urbe Sesto versus Abydum, ut referri miror in Itiner. Sponii et Wheleri ^{b)})), quamvis mirabilis valde, fidem non superat, cum urbes istae sibi oppositae admodum sint vicinae, septem quippe stadiis a se invicem disiunctae secundum Plinium ^{c)} vel octo secundum Xenophontem ^{d)}). Videndi e recentioribus Sponius et Whelerus l. c. Th. Smith in Brevi Constant. Notitia ^{e)}), Thevenotus in Itinerario ^{f)}) aliique. Nec deesse exempla quorundam arte natandi celebrium maxime patere potest ex observatione Rondelli ^{g)}), quam hic adscribam: *Forsitan incredibile videbitur, hunc maris tractum a Leandro fuisse transfretatum, qui tamen referente Stokovio sesquileucae est. Sed maius quid vidit Galtia obsidione Reae insulae. Gregarius*

a) Tom. II. Thea. Antiq. num. VIII.

b) Explic. Numism. T. I. pag. 425.

c) H. N. IV. XI.

d) locis adductis a Pareo Comment. p. 42.

e) pag. 68.

f) Lib. I. cap. 7. pag. 27. edit. Belg.

g) ad v. 255.

enim miles nomine La Pierre ab ea insula iussu Mareschalli Thorasii ad Rupellam usque per 4 leucas et amplius natando ibat et redibat ceu utrimque interpretes et pararius. Verum quid istuc ad celeberrimum urinatorem Colan, qui plus in aquis quam in terra degebat? Vid. Alex. ab Alex. Consul. et Lipsius ad Tacitum ^{a)}, ubi de Batavorum arte natandi agens producit versus hos Hadriani de Sorano Batavo:

*Hadriano potui qui iudice vasta profundī
Aequora Danubii cunctis tranare sub armis.*

Sed iam satis de auctore poematis huius atque ipso carmine. Restat ut promissi memor nostrum interpretandi institutum operisque occasionem pandam, et simul de auxiliis, quae scribenti ad manus fuerunt, ut et interpretibus quaedam in medium proferam.

Annus intercessit unus et dimidius, cum in vatem nostrum, quem tum forte quadam in manus sumtum avide semel atque iterum percurrerem, notas quasdam conscribendi inpetum cepi, quas tamen non nisi ad versum 272. id temporis perduxī. Illas cum ostendissem viro harum literarum ante alios omnes peritissimo, **TIBERIO HEMSTERHUISIO**, a cuius facundo ore pendisse semper iuvabit, qua est humanitate vir summus ad adcuratius examen notata ocys revocaturum promisit: at quo minus tam beato esse licuerit obstiterunt multiplices, quae virum magnum (per idem enim tempus Graecarum Literarum in urbe Leyda professio ipsi offerebatur) distrahebant curae, quibus effectum, ut notas, sicut erant, non inlaudatas tamen invitus tan-

a) in notis ad lib. 4. Annal. n. 21. pag. 44.

dem reddere coactus fuerit. Ab hoc tempore diu in scriniis repositae delituerant, cum in familiari aliquando conloquio fugientium Camenarum inter paucos stator felicissimus P. BURMANNUS (per HEMSTERHUISIUM enim aliquid ipsi, mi fallor, innotuerat de conamine nostro) ineditas quasdam coniecturas PETRI FRANCII, nec non conlationem duorum Codicum MSS. ut et editiones quasdam penes se esse, eorumque omnium copiam lubentissimo animo mihi se facturum vir humanissimus memoravit et non tarde mox exhibuit, pro quo prolixo in me favore praeceptoris honoratissimo atque optime de me merito publice quas possum maximas gratias ago.

Copiis his instructus de Musaeo cogitare iterum et exactius aliquid elaborare consilium cepi. Primae enim illae notae breviores erant nec decimam partem operis, quale nunc in vulgus prodit, constituebant; tenuiores etiam erant, ut adeo plerasque vel emendare vel longe abesse penitus iubere coactus fuero. Nec mirum. Usus fuero tantum una editione, quae Basileae apud Nicol. Bryling. a. 1550., in qua praeter Musaeum Aesopi et Gabriae fabulae, Agapetus aliaque continebantur, prodierat, cuius varias lectiones, quia nec Fabricio nec alteri cuiquam memorata, quamvis non adeo magni momenti, adieci. Suspico Basil. editionem a. 1584., quam in notis et Dissert. p. 13. memorat Kromayerus, ex illa expressam esse, nisi sit eadem.

Postquam vero ultimam editionem, quae Lugduni Batavorum anno MDCCXXXVII. nuper prodierat, de qua antea ne fando quidem audiveram, mihi comparare licuit, maiore successu opus inceptum mox adgredebamur.

In hac enim editione prae caeteris omnibus nitida et accurata longe eruditissimus invenis, **MATTHIAS RÖVERUS**, eo tempore annos tantum decem et octo natus, variantes lectiones septem Codicum MSS. et septendecim editorum cum inedito Scholiasta et tribus virorum doctorum interpretationibus exhibuerat, notisque paucis sed egregiis ornaverat, quo opere de omnibus, qui pretium his literis ponere norunt, optime meritus est et famam, quam non diu post eximia Fragmenti veteris Iurisconsulti a Dositheo Magistro servati et felicissimarum ad Glossas Nomicas emendationum editione maximo confirmavit opere, ingentem retulit. De Scholiasta quid sentiam, in Notis et Animadversionibus hic illic aperte declaravi, neque dissentire doctiss. editorem ex humanissimis ad me datis literis intellexi, quibus saepius risum sibi movere hominis istius ineptias, publico tamen invidere, quia ineditus et in libro optimae notae repertus erat, noluisse significavit: quod institutum nemo humanior improbari facile.

Adcessit haud adeo longo post tempore (semel enim hic enumeratione editionum defungar) *Musaei Erotopaegnion Herus et Leandri* commentario libro illustratum a **DANIELE PAREO**, quod lucem vidit Francofurti a. mdcxxvii. In hoc autem Pareus id sibi negotii solum datum esse credidisse videtur, ut ex omnis aetatis scriptoribus, quos forte unius Musaei causa evolverat, ingenti exemplorum farragine congesta doctrinae famam apud istos homines, qui aliquid futilissimum illud scribendi genus putare solent, aucuparetur; verum adeo mihi non satisfacit, ut lectorem, cui cornea non est fibra, adeo laboris patientem fore

credam vix ullum, ut commentarium illum, quamvis otio abundet, totum percurrere libeat. Vere certe adfirmare mihi posse videor, de Musaeo ipsum pessime meritum esse, et vix unquam favente diva Critica emendationem protulisse, vel locum obscuriorem nitido lumine perfecisse, sed contra, si quid tentet, ineptum esse et absurda non raro loqui, certe talia, quae nihil ad Musaeum faciunt; qualia in notis et animadversionibus nostris haud raro aspersa satis explosa esse non mirabitur eruditus lector. Deveranda tamen nobis fuit haec molestia et taediosissime scripto perlegendo labor impendendus, cuius tamen minime poenitet, cum simul Weitzii et Barthii notata non raro his mixta; quanta haud multo maioris momenti, reperiantur, tum variorum eruditorum de hac vel illa materia cogitata memorentur, tum occasione perperam acceptorum quorundam locorum nobis verum non raro videre liceat, nonnunquam et aliqua latius abducendi materia nata sit.

Tardius accepi editionem, quam Halae Magdeburgicae anno mdccxxi. in lucem emisit IO. HENR. KROMAIERUS, Barthii, Weitzii, Voëtii, Heumannii, Schoettgenii, Gesneri, Bergleri, Groebelii et ipsius editoris notis ac Dissertatione praevia instructam, de qua editione vir celeberrimus, *ante illud tempus digniori habitu venustissimum poetam in publicum vix prodisse*, iure confirmare posse nobis videtur. Ipse enim vir eruditus a scribendi illo insanabili cacoëthe, quo praeter imprudenter congesta quaedam non dissimilia exempla, dicta, sententias, auctorum denique veterum et recentiorum taediosissime constipata loca

vix quicquam bonae frugis ipsi proferunt, longe remotus, nec pestilenti illo, quod multos nostro praecipue tempore adflavit, sidere contactus, Musaeum nobis nitide expressum et egregie multis locis emendatum et notis non maximae molis sed doctis illustratum, veteri etiam interpretatione saepius correctae, exhibuit. Quae eruditissimus Alciphronis editor et cl. Heumannus adtulerunt, paucissima sunt, nec tamen spernenda. Adtulit plura Voëlius, sed nec adeo multum praestitit. Notas Schoettgenii et Gesneri, quae parum bonae frugis continent et nihil Musaeo opitulantur, si mei res fuisset arbitrii, procul abesse iussissem, neque puerilibus illis Io. August. Groebelii Ossitiensis, quae Minellio, Farnabio, Lunckero et similibus farinae hominibus palmam dubiam reddere possent, annotationibus editionem meam onerari et conspurcari passus fuisssem.

Editionem nostram adornanti ad manus praeterea fuerunt editiones Davidis Whitfordi Londini anno MDCLXX., ut et Andreae Papii Gandensis Antwerpiae MDLXXV. in lucem emissae, quae quamvis non poenitendae essent, nobis tamen exiguum usum praebuerunt, cum conlationes earum in sua iam exhibuerat cel. Röverus, cuius diligenti opera effectum, ut reliquarum editionum desiderium vix me incesserit, quippe quae notis nostrae fere prodierant; si quae autem reperirentur, iam meliorem partem prostabant in editione Kromayeri: unde factum quoque, ut parum mihi profuerit editio, quam ad Codicem Regium conlatam Iacobus Rondellus Parisiis anno MDCCCLXXXIII. cum notis in vulgus prodiderat. Hisce auxiliis instructus editionem no-

vam adgressus fui, in qua quid praestiterim, paucis monebo.

Prima vice hic comparent coniecturae viri ingeniosissimi, PETRI FRANCHII, quas margini editionis Dav. Whitfordi adposuerat, ut et haud exiguum variarum lectionum numerum ex editione Papii, Stephani et Rondelli aliorumque conlectarum, quas tamen, quia iam conspiciebantur in editione Röveri, praecipue si parvi momenti essent, omisi; ipsas autem coniecturas, quamvis a viro erudito in eum finem non viderentur conscriptae, integras adiicere visum fuit, quia aliquando difficilior ipsarum electio esset, nec difficulter, si quid ultimam limam forte non expertum videretur, veniam apud aequos rerum arbitros inventurum arbitrarer. Coniecturas autem has cum conlatione Musaei facta ab IS. VOSSIO, sed v. 118. iam desinente, ut et altera conlatione a NIC. HEINSIO instituta cum editione vetusta Veneta *litteris capitalibus* impressa ad editionem A. Papii Plantinianam a. 1575., quae v. 79. iam finitur, ut et varias ex editione Basileensi lectiones textui, ut vocant, semper diligenter subiectas videre licet, quamvis raro alicuius pretii lectio in iis occurrat, quae non in aliqua iam Röveri exhibeatur, unde aequiore animo tuli conlationes istas non diligentius ad finem ipsum peractas me possidere. Neque sane (quidni enim fatear?) vati nostro a novis membranis multum auxilii sperandum puto, cum omnes fere in locis procul dubio turpiter corruptis nihil expediant et in absurdas lectiones coniurent, ut adeo in solvendis nodis reliquis, qui paucissimi nunc sunt, ingenio critico opus esse necessario iudicem.

Ipsum textum, ut vocant, ad editionem cel. Röveri, quae raro discedit ab illa cl. Kromaieri, diligenter exactam expressimus, nec nisi rationibus, ut nobis videbantur, iustis, quas semper reddidimus, moti mutavimus; ipsa etiam lectio edita quibus MSS. niteretur, nec minus quibus de causis vetustiores repudiatae, ne lector nesciret, diligenter cautum, ut adeo alicuius pretii lectio rix alicubi exstet, quam non adtigimus. Id autem eo praecipue scopo factum, ne aliis forte strictior lector toties alias editiones consulere opus haberet, quamvis in consilium adhibuisse Röverianam non sit quod quemquam poeniteat. Bina Marci Musuri Cretensis Epigrammata et unum Demetrii Cretensis ceteraque, quae in editione Röveri aliisque etiam habebantur, praemisi.

Indices denique rerum et verborum; ut et auctorum veterum et recentiorum, in quibus nihil omissum temere reperiatis, adieci.

Cum vero ex Commentario Parei aliisque interpretibus percepissem, non pauca esse, quae Musaeo cum Nonno conveniebant, inque eo ipsa lectione magis magisque confirmarer, tandem vastissimum Dionysiacorum opus quadraginta octo prolixis libris constans totum perlegendi atque omnia ea, quae aliquo modo ad vatem nostrum pertinebant, diligenter conportandi consilium cepi; neque exiguus inde a me fructus redundavit. Cum enim nemine dissentiente tot vatibus ambobus communia essent, non vano conatu ex sedula conlatione locorum multis male adfectis succurrere, tueri male tentata, obscura luce clara perfundere et vicissim Non-

num pluribus in locis eximie sanare licuit; qua in re priores interpretes tam negligenter versatos miror.

Ordinem autem hunc plerumque tenui, ut ea, quae propius ad lectionem Musaei constituendam pertinerent, omnia textui ipsi subiicerem, loca intellectu difficiliora, quaeque longiorem interpretationem flagitabant, in Animadversionum librum reiecerim: in quo, sicut et in notis, quam plurima veterum auctorum tam Latinorum quam Graecorum loca, quae medicam manum poscere videbantur, vel oblata vel adrepta occasione sanare, male tentata a viris eruditis vindicare, obscuriora illustrare omni ope contendimus; quae res an ex voto ceciderit tui, erudite lector, erit arbitrii.

Id autem praecipue egi, ut nihil fere, quod in toto Musaeo cuiquam difficultatem vel minimam parere posse videretur, quod exemplis ex poetis aliisque scriptoribus petitis illustrari posset, imo vix quicquam eorum, quibus lucem capere vel dare poterat vates egregius, omitterem: ut adeo paucissimi versus exstent, ad quos non aliquid monuerim.

Neque tamen eo fiducia veni, ut post meam curam nihil usquam in Musaeo obscuri, nihil, quod medicam eruditorum manum posceret, relictum vane arbitrarer; quin nodos vindice dignissimos, licet paucissimos, restare candide fateor. Indicio esse queunt emendationes ineditae viri eruditissimi, qui nuper reipublicae literariae et praecipue huic Academiae flebilis admodum occidit, GEORGH D'ARNAUD, quarum a venerando iuvenis eruditissimi parente acceptarum inter plurima prolixi favoris indicia beneficio eximio me sibi obstringere voluit Athenaei huius sublimis decus,

L. C. VALCKENAER. Hlas (sunt autem plurimae in Scholiasten), sicut erant margini editionis cel. Röveri adscriptae, tuo, erudite lector, sistam iudicio. V. 38. in Scholiastae verbis: Ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ αὐτὸν τὸν Ἔρωτα θυσίαις παρήνη ἢ Ἡρώ. pro τὴν Ἀθηνᾶν coniicit κλήτην οὐρανίαν et pro παρήνη παρήνει. V. 45. pro

ἄλιστεφέων σφυρὰ νήσων.

sicut et in Scholiasta, legit ἄλιστρεφέων. V. 47. pro Κυθήρων] Τοπικῶς ἐπωνυμομένων emendat Τοπικὸν ἐπωνυμιον ὦν. V. 111. pro

Ἐκ περάτης δ' ἀνέβαινε βαθύσκιος Ἑσπερος ἀστήρ.

ἀνέβαινε legendum, sicut v. 151. pro

Θητεύειν ἐκόμιζεν κ. τ. λ.

coniicit ἐκόμισσεν. V. 162. pro ἔξες πρὸς τὴν γῆν in Scholiasta ἐπῆξε. V. 171. Οὐ κάμεν] οὐκ ὑπέμενεν. vocem οὐκ expungit. V. 199. in eodem verbis ἐν οἷς βασιλεύει τὰ πάντα deesse censet δαμάζων. V. 205. pro

Οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμα τετὴν μετανδύμενος εὐ-
σὴν.

legit

Οὐ τρομέω βαθὺ χεῦμα (vel βαρὺ χεῖμα) τετὴν
μετανείμενος εὐνήν.

ut Homerus vocatur. V. 213.

οὐκ ὄψομαι δύντα Βοώτην.

emendat ὄψιμα vel ὑψιμέδοντα. V. 98. pro

Ἦδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλανε διχθᾶδι χέρσῳ.

coniectat ἐφέκλανε. Si meam sententiam de iis roges, erudite lector, emendationes in Scholiasta omnes fere

certissimas videri, in ipso vero poëta, erudititas licet, incertiores me putare non dissimulo; truncare tamen nolui, quia aliis secus forsán videretur, nec quemquam adeo exuisse omnem humanitatem, ut propter coniecturam forsán minus necessariam Manes viri ex literis hisce immortalem gloriam merita adepti vel verbo laedere velit, facile crediderim.

Ubique libertatem in ferendis iudiciis de Interpretum sive Musaei sive aliorum scriptorum sententiis secutus sum, sed non effrenem illam, qua plaustris conviciorum vel in minima re dissentientes, quo iure quaque iniuria, quibusdam obruere mos est, verum moderatam, et qualem vicissim nemini in nostra scripta deneгарim, nisi si aliquando calor iuvenilis, praecipue Scholiastae, Parei aliorumque ineptiis bilem moventibus, in diversa nos abstulisse videri posset.

Hinc nollem lector eruditus, cum toties viros longe doctissimos, Burmannum, Bentleium, praecipue vero Heinsium et Marklandum aliosque refutari videat, sinistram opinionem de me foveat, ac si ista ratione famam mihi conciliandi animus esset, quem istam cogitationem nunquam subiisse candide fateri possum; quin contra, cum ex nullorum fere scriptis maiorem utilitatem perciperem, nullorum vestigia laetius adorarem, ante alios illorum lectionem me cepisse et detinuisse sancte testor, quando fieri non potuit, ut non raro ab his discedere et diversam, parcens tamen nominibus virorum magnorum, quos colere et venerari nunquam desinam, sententiam, libertate cunctis in hoc studiorum genere concessa usus, sequi necessario debuerim.

Unum tandem oro, erudite lector, ne tam brevi interiecto tempore novam Musaei editionem in vulgus prodire nimium mireris et indignum aliquid me suspi- ceris; quando, cum animum ad scribendum primum adpuli, de eruditissimi Röveri editione me nihil inaudi- visse, quin aliquando, omnem, ubi innotuerat, novae curandae cogitationem abiēcisse et in Observationibus Miscellaneis notata publicandi certam, a qua non nisi virorum eruditorum hortatus et nimia operis moles tan- dem me deterruerunt, mihi sedisse sententiam vere ad- firmare liceat. Quod si tam facile tibi, quam elegan- tissimo editori, ut ex humanissimis ipsius literis non vane mihi persuadere videor, probavero, summo pro- fecto opere mihi gratulabor.

Longiore sermone tempora tua, erudite lector, non est quod morer. Tu, si ita videtur, conatibus nostris fave, quando maiora olim molituro acres stimulos ad- des. Quod si in quibusdam verum cernere haud licue- rit, erranti comiter viam monstrare, quaeso, ne dedi- gneris. Exiguum, per quod castissimis hisce Musarum sacris iuveni operari licuit, (dum etenim hanc praefa- tionem absolvo, annum vigesimum, ante quem, si per moras operis typographicis in ipsa praesertim praefa- tione factas licuisset, opus hoc prodere fuerat animus, haud ita pridem excessi) tempus apud te, si aequus es rerum arbiter, paratiorem veniam dabit; sin iniquus es, nihil te moror. Iuvenili adeo aetati post tot eru- ditorum curas Musaeo impensas parum, quod eruditio- nibus placere posset, peragendum restare in auctore isto non inmerito videri posse candide fateor, idque aliquando me terruisse non negabo; verum cunctantem

inpellebant doctissimorum et optime de me meritorum virorum hortatus; incendebant exempla eorum, qui in tenera iuventute tale quid ausi grande nomen tulerant, quemadmodum ex. gr. ipsius etiam vatis nostri interpretum, Andreae Papii et Matthiae Röveri; incitabat et elegantissimum Quintiliani monitum, ab aliis iam laudatum: *Non differendum esse tirocinium in senectutem: nam quotidie metus crescit maiorque fit semper quod ausuri sumus, et dum deliberamus, quando incipendum sit, incipere iam serum est. Quare fructum viridem et adhuc dulcem promi decet, dum venia et spes est et paratus favor. Et audere non dedecet, et, si quid desit operi, supplet aetas, et si qua dicta sunt iuveniliter, pro indole accipiuntur.* I nunc, erudite lector, atque animum, quem longioris praefationis taedium fors iam tenet, aureo vatis elegantissimi carmine pascere.

S Y L L A B U S

CODICUM MANU EXARATORUM ET EDITORUM,
QUORUM VARIANTES LECTIONES IN HAC
EDITIONE MEMORANTUR.

A.	Codex Anglicanus Bibliothecae Bodleianae primus.
B.	— secundus.
Basil.	Basilëensis.
Heins.	Heinsianus.
L.	Lectii.
Lond.	Londinensis.
Pap. et P.	Papii.
Par.	Parei.
Reg.	Regius.
S.	Secunda editio.
St.	Stephani.
Vatic.	Vaticanus.
Ven.	Venetus.
Vo.	Voëtii.
Voss.	Vossianus.
Whit.	Whitfordi.

EPIGRAMMATA
QUAEDAM IN
HERONEM ET LEANDRUM,
VEL IN QUIBUS EORUM MENTIO FIT.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ

Μακεδόνης.

Lib. 1. Anthol. cap. 55.

IX 215

Αἰεὶ θηλυτέρῃσιν ὕδαρ κακὸν Ἑλλήσποντος,
Ξεῖνε· Κλεονίκης πένθεο Δυρρᾶχιδος.
Πλῶε γὰρ ἐς Σηστὸν μετὰ νυμφίον· ἐν δὲ μελαίνῃ
Φορτίδι τὴν Ἑλλης μοῖραν ἀπεπλάσατο. 1
Ἡρῶ 2 δειλαίη, σὺ μὲν ἀνέρα, Δηῖμαχος δὲ
Νύμφην ἐν παύροις ὠλέσαστε σταδίοις. 3

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Lib. 3. cap. 7.

VII 666

Οὗτος ὁ Λειάνδροιο διάπλοος, οὗτος ὁ πόντου
Πορθμὸς, ὁ μὴ μούνη τῷ φιλέοντι βαρύν.
Ταῦθ' Ἡροῦς τὰ πάροιθεν ἐπαύλια, τοῦτο τὸ πύργου
Λεῖψανον· ὁ προδότης ᾧδ' ἐπέκειτο λύχνος.
Κοινὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδ' ἔχει τάφος, εἰσέτι καὶ νῦν
Κεῖνη τῷ φθονερῷ μεμφομένους ἀνέμω.

1. Ἀπεπλάσατο. In quodam
Codice legitur ἀπεσπάσατο, sed
frustra. Sic lib. 7. p. 589. Epigr.
3. v. 4.

Αὐτῆς Μελπομένης βόμβον
ἀπεπλάσατο.
Et pag. 619. Epigr. 5. v. 4.
Ὀμματα καὶ δειρῆς φέγγος
ἀποπλάσσεται;

EPIGRAMMATUM
IN
HERONEM ET LEANDRUM
INTERPRETATIO LATINA.

ANTIPATRI

Macedonis.

Interprete Eilhardo Lubino.

Semper mulieribus aqua malum Hellespontus,
Hospes: Cleonicam interroga Dyrrachidem.
Navigabat enim Sestum ad sponsum. In nigra vero
Oneraria navi Helles fatum effinxit:
Hero infelix, tu quidem virum, Deimachus vero
Sponsam in paucis perdidistis stadiis.

ANTIPATRI

Eodem Interprete.

Hic Leandri tranatus, hic ponti
Transitus, qui non soli huic amatori gravis.
Haec Herus prius habitatio, hae turris
Reliquiae, proditor hic iacet lychnus.
Communis utrumque hic habet tumulus, nunc etiam
adhuc
Illum invidum accusantes ventum.

Haec loca mihi indicavit cl.
Dorvillius. Röverus.

2. Ἡρώ. Lege Ἡροῖ ex opti-
mo Codice Vaticano; ut apud
Theocritum Eidyll. 15. v. 1. Ἡρώ-

γῶν in optimis. Hoc quoque me
docuit vir laudatus. Id.

3. ὀλέσας σταδίους. Quidam
vitiose ἐν σταδίους. Id.

ΜΑΡΚΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ

τοῦ Κρητός.

Νηὸς ἔην ἀνὰ Σηστὸν, ἀγίνεον ἤχι θυηλὰς
 Κυπρογενεῖ σπεύδοντες ἐτήσιον· αὐτὰρ ὁ τόξον
 Οὔλος Ἔρως βάσταξε, διοιστεῦσαι δὲ μεμηνῶς
 Ὅξεα δειδίλλεσκε, πικρὸν δ' ἴθυνεν οἷστον
 Μητρὸς ἐπ' ἀρήτειραν, ἐπισπέρχων δ' ἐπελάσθη
 Ἥπατι Λειάνδροιο, κόρης φρένας αἶψα περήσας.
 Ἀμφότεροι δὲ πόθου αὐτῷ πεφορημένοι οἷστῳ
 Ἀλλήλων ἀπύκνυντο, γάμων δὲ συνίστορα λύχνον
 Λαθριδίων θήκυντο· σιδήρειον δὲ λελογχῶς
 Αἶμα πολυπλάγκτης ¹ προὔδωκε ποθεῦντας ² ἀέλλαις,
 Καὶ σφε φάους μὲν ἄμερσεν, ἄμερσε δὲ καὶ φιλοτήτων. ³

Τοῦ αὐτοῦ. Εἰς ΜΟΥΣΑΙΟΝ.

Καὶ φρένας ἀδρήσθεια θεῶν ἔλε, δὴ γὰρ ἀοιδαῖς
 Στεῦτο λαχεῖν Ἀρης μῦνος ἄποινα πόνων.
 Τοῦτο κλύων νεμέσῃς, ὅθ' ἑοῖς ἐπενήνοθεν ¹ ἔργοις
 Ἀχλὺς ἄδην, Ἀρεὺς τ' οὐ χάδεν ὕβριν Ἔρως,
 Μουσαίῳ δ' ἐπέτελλεν. ὁ δ' ἐκλήϊζε ποθεύντων
 Οἷστρον ἀποδρέψαι παρθευλῆς κάλυκας.
 Αἰνείσθω δὲ μικρῇσιν ² ἐπιστίξας σελίδεσσιν,
 Ὅσσ' ὀλίγαις παίξων χερσὶν ἔοργεν Ἔρως.

1. πολυπλάγκτης. πολυπλάγκταις MS. Röverus.

2. ποθεῦντας. ποθοῦντας Ed. Bas.

3. φιλοτήτων. φιλότητος MS. Röverus.

1. ὅτ' ἑοῖς. Eruditiss. Maittairius legendum coniciebat ὅθ' ἑοῖς, vel ὅτε οἷς, vel ὅτι οἷς. Id. Priorem coniecturam a Basil. et Par. editione firmatam recepi.
2. μικρῇσιν. μικραῖσιν MS.

M A R C I M U S U R I.

Cretensis.

Templum erat in Sesto, porriciebant ubi libamenta
 Veneri festinantes quotannis: ac arcum
 Vafer Amor gestabat, iacularique gestiens
 Acute circumspectabat, amaramque contorsit sagittam
 Matris in sacerdotem, properansque inhaesit
 Hepati Leandri, quum puellae praecordia statim trans-
 fodisset.

Utrique autem Cupidinis eodem perculsi furore
 Sui potiti sunt, nuptiarumque consciam lucernam
 Clandestinarum posuere: ferreum autem illa sortita
 Sanguinem, multivagis prodidit amantes procellis,
 Et eos luce privavit, privavit etiam lusibus veneris.

Eiusdem in MUSAEUM.

Etiam praecordia invidia deorum tetigit: nam carmi-
 nibus

Iactavit se consecutum Mars praemia laborum.
 Id audiens indignatus est, quod sua obumbraverunt
 opera

Tenebrae satis, Martisque non tulit iniuriam
 Amor,

Musaeoque mandavit. Ille vero canebat amantium

Furorem decerpendi virginitatis florem.

Laudetur ergo, parvis panxisse paginis,

Quae parvis ludens manibus patravit Cupido.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΟΥΚΑ

τοῦ Κρητός.

Καὶ μέγα μικρὸν, καὶ σμικρὸν μέγα, οὐ τόδε, ὥς δεῖ
 Πρᾶξαι, ὕμνοπόλοις Φοῖβος ἔδωκε μόνοις.

Παρθένος Ἡρῶ¹ Λεωνδρός τε βροτοὶ περ ἔόντες·

Εἰσὶ δὲ ἀθάνατοι τερψινόοις ἔπεσιν.

Εἰ δὴ Μουσαῖός τις ἔμ' ὕμνήσαιο θανόντα,

Αὐτίκα τεθναίην, ὄφρα βίοιο τύχω.

1. Παρθένος Ἡρῶ. Ἡρῶ παρθένος MS. Röverus.

DEMETRII DUCAE

Cretensis.

Et magnum *aliquid*, quod tamen parvum est, et par-
vum, quod tamen magnum, non ita, ut decet,

Facere, poëtis Phoebus dedit solis.

Virgo Hero et Leander mortales ambo existentes,

Sunt immortales animum oblectantibus versibus.

Si vero Musaeus aliquis me caneret morientem,

Statim morerer, ut vitam sortirer.

**IUVENI EGREGIO
IOHANNI SCHRADERO
ERUDITIS
IN MUSAEUM ANIMADVERSIONIBUS
FAMAM AUSPICANTI.**

Flos et honor doctae, sollers **SCHRADERE**, iu-
ventae,

**Delicium Phoebi Pieridumque decus,
Cui sua Graia Charis nudavit pectora, sacro
Et puerum pavit lacte Latina Venus,
Qui nihil abiectum tenero meditatus ab ungue
Regia qua ducit te via, carpis iter,
Et procul a secli sectantis vilia peste
Ignoto populis tramite summa petis,
Exsere te, docti nam sic meruere labores,
Dignaque virtutis praemia tolle tuae,
Praemia, laurigeri quae collibus edita Pindi
Melpomene aeterna texuit ipsa manu,**

Et quae Pimplaeo rorantia flumine sarta

Aptantur meritis, Pallade dante, comis.

Illa tibi spondent, quod vix de millibus uni,

Vivere iam verno flore per ora virum,

Quodque aliis aetas longo confecta labore,

Id tibi nunc ultro prima inventa dabit.

Te, duce Naturae genio, teque, auspice Phoebus,

Fervidus Aonidum raptat in antra calor,

Et Latias Graiis felix coniungere Musas

Tendis, ubi ad Superos Gloria pandit iter,

Agrestesque animis linquens vulgaribus escas

Tu solo veterum nectare corda reple.

Gurgite coenoso cum pectora vulgus inundet,

Permessi liquido proluis ora vado,

Nostraque futilibus tumeant cum secula scriptis,

Quae mox cum domino sint peritura suo,

Nil aliud condis, nisi pura quod adprobet auris

Et ferat a memori posteritate decus.

Testis Abydeni iuvenis quae cantat amores

Pagina, quae flammis, Sesti puella, tuas.

Hanc dudum foeda obductam rubigine secli,

Temporis immundum vel subiisse situm,

Vidit et indoluit blandi dea mater Amoris,

Et medicam mystae sedula quaerit opem.

Invenit et geminos iuvenes, quos pectora Paean

Numinis adtactu nobiliore movet.

Doctaque Musaeo succurrit dextra RÖVERI,
 Qui nitido adfectum pumice limat opus:
 Navaque SCHRADERI succedit cura, salutem
 Qui medica vati restituitque manu.
 Dumque suo vitam reddit lucemque poëtae,
 Ingenii varias divitis addit opes.
 Et bene maturos verno iam tempore fructus
 Profert foecundâ messe beatus ager.
 Haec sunt septenae vixdum trieteridos orsa,
 Quae nil protritum, nil puerile sonant.
 Hac arte Heinsiades famae proludere coepit,
 Hac immortalis Grotius ante via.
 Perge, decus nostrum: tibi sic Helicon colenti
 Castalidum sacros detur adire choros:
 Exemploque tuo doctam firmare iuventam
 Atque aliis genio perge praeire tuo.
 Vindice te Phoebi mysteria rite colantur,
 Stet suus Aonisin, te stimulante, decor.
 At fera Barbaries invisaeque nomina Musis
 Incipiant vires aegra timere tuas.
 Tempus erit, raro quae nunc adplaudit alumno,
 Quo meritâ cinget FRANECA fronde caput.

PETRUS BURMANNUS
 IUNIOR.

Μ Ο Υ Σ Α Ι Ο Υ
Τ Ο Υ
Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ι Κ Ο Υ
Τ Α
Κ Α Θ ' Η Ρ Ω Κ Α Ι Λ Ε Α Ν Δ Ρ Ο Ν .

M U S A E I
GRAMMATICI
DE
HERONE ET LEANDRO
CARMEN.

Μ Ο Υ Σ Α Ι Ο Υ
Τ Ο Τ
Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ
Τ Α
Κ Α Θ' Η Ρ Ω Κ Α Ι Λ Ε Α Ν Δ Ρ Ο Ν.

*Ε*ἰπὲ, θεὰ, κρυφίων ἐπιμάρτυρα λύχρον ἐρώτων
 Καὶ νύχιον πλωτῆρα θαλασσοπόρων ὑμεναίων
 Καὶ γάμον ἀγλυόεντα, τὸν οὐκ ἴδεν ἄφθιτος Ἡὼς,
 Καὶ Σήστῶν καὶ Ἄβυδον, ὅπη γάμος ἐννυχὸς Ἡροῦς.

2* Μουσαίου τοῦ γραμματικοῦ
 τὰ καθ' Ἡρῶν καὶ Λεάνδρον.
 Editio Basil. a. 1550. omittit
 voces τοῦ Γραμματικοῦ, nec non
 κατ' ἑρῶν καθ' expressit. Sed
 veram esse quam dedimus in-
 scriptionem liquet, quia in Vett.
 Codd. inventa est a Michaële
 Sophiano, ut testatur Vossius de
 Natura Art. lib. I. c. 4. 11.
 p. 14.

ΜΟΥΣΑΙΟΤ. Ita expresse-
 runt hanc vocem Ed. Basil.
 Röveri aliaque, cum Kromaie-
 rus ΜΟΥΤΑΙΟΤ in sua, quod
 auctoritate MS. Oxon. apud Jac.
 Gronovium To. II. Thes. Antiq.
 num. VIII. firmatur. Eadem hu-
 ius literae forma placuit viro
 docto in epigrammate Musuri
 pag. 27. Sed utraque sententia

se tueri potest. Errat enim Har-
 duinus de Nummis Antiquis Po-
 pulorum et Urbium pag. 15. et
 de Nummis Herodiadum pag. 31.
 84. quique ipsam laudat Th.
 Smith Annot. in Monum. Pal-
 myr. I. pag. 40. qui τὸ C pro Σ
 vix occurrere in nummis aut mar-
 moribus ante Domitiani princi-
 patum, post illum non aliter fere,
 veteri forma pingendi σίγμα per
 Σ prorsus ablegata, confidenter
 pronunciant, cum contrarium
 facillime luculentis exemplis os-
 tendi queat. Ita C pro Σ ante
 Domitianum reperitur apud Rei-
 nesium Inscr. Synt. Cl. I. 242.
 p. 224. cui et haec literae for-
 ma placuit in exhibita inscrip-
 ptione, quae exstat apud Stra-
 bonem et Lucianum 202. p. 202.

[* Numeri marginibus adscripti sunt paginarum editionis
 Leovardiensis.]

M U S A E I
GRAMMATICI
DE
HERONE ET LEANDRO
CARMEN.

Dic, dea, occultorum testem lychnum amorum
Et nocturnum natatorem nuptiarum caussa per mare
vectum
Et coitum tenebrosum, quem non vidit immortalis
Aurora,
Et Sestum et Abydum, ubi nuptiae nocturnae Herus
(erant).

Apud Patinum in Historia Numism. c. 9. p. 60. exstat numisma cum inscriptione: ΚΑΕΟΠΛΑΤΡΑΚ ΒΑΣΙΛΗΣΣΗΣ, quod ille refert ad Cleopatram Iulii Caesaris amicam, cui non dissimile admodum profert Cel. Havercampus in Tabula Numismatica ante Iosephum num. 10. quamvis in notis p. 18. referat ad Antiochi Magni filiam, quae Ptolemaeq nupsit. Eandem figuram observare licet in nummo regis Antiochi, qui quarto Vespasiani anno regno exutus est, apud eundem num. 24. ut t p. 22. in nota addita, nec non in reginae Iotapae ib. Miime igitur invictum argumentum, quale ipsi visum, quo du-

ctus Cel. Smith emendationem tentat in Inscriptione citata ratus aut quadratarium aut exscriptorem in notatione anni huius marmoris errasse. Contra E pro C post Domitiani imperium notavi in Reinesii Syntagm. Inscr. Cl. III. 11. p. 303. 12. p. 304. 17. p. 305. 64. p. 323.

ΘΕΙΟΤΑΤΗ ΚΑΙ
ΕΤΣΕΒΕΣΤΑΤΗ
ΣΕΒΑΣΤΗ.

ubi intelligitur Helena Constantini M. mater. Vide et p. praeced. et 72. p. 330. de Abgaro Osröenorum rege, nec non Append. omiss. 15. p. 1020. Patini 4 Hist. Num. cap. 16. p. 115.

4. δαη. ὄκον Voss.

5 Νηχόμενον τε Λεάνδρον ὁμοῦ καὶ λύχνον ἀκούω,
 Λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην Ἀφροδίτης,
 Ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην,

5. ἀκούω. Ad crepitantis facis sonitum et natanlis strepitum haec referenda censet celeberrimus Dorvillius, faces enim, dum cremantur, crepare. Atque ita etiam intellexisse Whitfordum patet ex interpretatione eius:

*Fax et Leandri nantis sonus
 impulit aures.*

Sed an λύχνον proprie dictam facem notare probatorum scriptorum testimonio ostendi queat dubito. Certe in eadem fabula alii lucernam memorant. Ita Fulgentius Mythol. 1. p. 4. Neque enim illas Heroidarum arbitris, quibus aut Sulpicillae procacitas, aut Psyches curiositas declarata est, neque illam, quae ut miritum Phaedriam in tumulum duxit, aut Leandricos natatus interceptit. Testam vocat Ausonius Cupid. Cruc. Adf. v. 22.

*fert fumida testae
 Luminis Sestiaca praecepta de
 turre puella.*

ubi confer Vinetum. Praeterea Ovidius in epist. Heroidum 18. et 19. semper lumen, numquam facem adpellat. Obstare tamen videtur ipse Musaeus v. 307.

*Μοιράων ἀνέφαινε καὶ οὐκέτι
 δαλὸν ἐρώτων.*

Nisi, quod verum puto, Poëta respiciat ad Meleagri fatum, de quo Antoninus Liberalis cap. 2. καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκει, τῆς μητρὸς ἐμπερησάσης τὴν παρὰ τῶν Μοιρῶν αὐτῇ δόθεντα δαλόν. periit, cremata a matre face, quam ei Parcae dederant. Et ad Cupidinem, cui nunquam non fa-

ces adtribuuntur, unde minus ipsi placuisse λύχνον ἐρώτων verosimile est. Pedibus igitur malore in alteram sententiam eiusdem viri eruditissimi, qua τὸ ἀκούω refert ad id quod proprie videtur, lectissimis exemplis demonstratam. Ita Achilles Tatius lib. 1. p. 17. συνεπίνομεν δύο κατὰ τὰς κλῖνας διαλαχόντες· οὕτω γὰρ ἔταξεν ὁ πατήρ. αὐτὸς καὶ γὰρ τὴν μέσσην, αἱ μητέρες αἱ δύο τὴν ἐν ἀριστερᾷ, τὴν δεξιᾷν εἶχον αἱ παρθένοι. ἐγὼ δὲ ὥς ταύτην ἤκουσα τὴν εὐταξίαν, μικροῦ προσελθὼν τὸν πατέρα κατεπλήσα, ὅτι μὲν κατ' ὀφθαλμοὺς ἀνέκλινε τὴν παρθένον. Bini singulis mensis accubamus huiusmodi ab Hippia ordine adhibito, ut ipse et ego mediam, matres sinistras, dexteram virginis obtinerent. Quod cum ipse animadvertissem, parum absuit quin ad patrem, propterea quod virginem exadversum oculis meis collocaverat, osculando procellerem. Eadem verborum sensus denotantium permutatio apud eundem lib. 2. p. 105. ἡμῶν δὲ οἱ μὲν ἐφύγον, οὐδὲν οὔτε ἰδόντες οὔτε ἐωρακότες, οἱ δὲ ἅμα τὴν εἶδον καὶ ἐβόων. Ἀστὰι Καλλιγόνην ἔχουσι. E nobis alii, ea re neque visa neque audita, fugaces sese mandarunt, nonnulli et viderunt et vocem hanc simul miserunt. Calligonen piratae auerunt. Orpheus Argon. v. 1147.

*ἐπιφρίσσοντα γὰρ ἤδη
 Ἀνατὴν Ζέφυρον καταδέχομαι.*

*inhorrescentem enim iam
 In superficie flantem Zephyrum
 persentisco.*

vel audio. Virgilius Ecl. 9. v. 58.

Natantemque Leandrum simul et lychnum spectro, 5
 Lychnum adnuntiantem nuntium Veneris,
 Herus nocte nubentis nuptias ornantem nuntium,

*Et nunc omne tibi stratum silet
 aequor, et omnes
 (Adspice) ventosi ceciderunt
 murmuris auras.*

Ad quem locum Servius: AD-
 SPICE etc.] *frondes scilicet ar-
 borum; ostendens vel ipsas auras
 quievisse, quibus nihil omnino
 moveatur. Sed minime mihi li-
 quet Lycidam comitem suum
 oculos flectere iussisse ad arbo-
 res folia non moventes; vide-
 turque non multo melius expli-
 catione praecedentis versus, qua
 aequor interpretatur per spatium
 campi, cum neminem veterum
 stratum campum vocasse, quem
 ventus non perflat, persuasissi-
 mus sim. Consultus de hoc loco
 eruditissimus Burmannus pro
 singulari, qua est erga me, hu-
 manitate patrum suum hunc
 locum in notis nondum editis de
 fluvio seu Mincio seu alio expli-
 cuisse ostendit, et ita aequor non
 raro poni adseverabat, quod ve-
 rissimum. Sic enim usus inter
 alios Ausonius in Mosella v. 35.*

*Non superante vado rapidos
 reparare meatus*

*Cogeris, exstantes medio non
 aequore terras*

Interceptus habes.

quemadmodum et alibi in eo-
 dem hoc carmine:

*Navita caudiceo fluitans super
 aequora lembo.*

Olim cogitabam, an non pro
Adspice rectius legeretur *Acci-
 pe*, nam et alibi has voces per-
 mutatas deprehenderam. Ita
 7 apud Boëth. de Consol. Phil.
 lib. 4. metr. 6. v. 3.

Adspice summi culmina coeli.

Codex MS. ab Helia Putschio

conlatus *Accipe*. Apud Ovid.
 Art. Am. I. v. 398.

*Tempora qui solis operosa co-
 lentibus arva*

*Fallitur et nautis adspicien-
 da putat.*

duo Codices accipienda praefer-
 runt teste Burmanno, qui con-
 iecturam Heinsii arripienda do-
 cte inlustrat. Sed frustra. *Ad-
 spice* significat *aures adverte*.
Securum iubet esse Horatius
 Carm. 1. 14. v. 3.

Nonne vides, ut

Nudum remigio latus

Et malus celeri saucius Africo

Antennaeque gemant?

ubi asperis verbis potuisset par-
 cere Bentleius, qui nimio, ut
 saepe, hic acumine peccat.
 Ceterum huic explicationi cel.
 Dorvillii favet etiam Andreas
 Papius in versione sua:

*Iam mihi Leandrum videor spe-
 ctare natantem*

*Et lychnon, Veneris qui iussa
 referre solebat.*

P. FRANCIUS autem: *Animad-
 verto*. Verbum debuerat po-
 ni, quod ad utrumque re-
 ferri possit: et ita quoque
 hunc locum explicat Rondellus.
 [ἀκούω nihil aliud significare
 posse, quam quod ubivis signi-
 ficat, *audio*, omninoque nullam
 esse verborum sensus denotan-
 tiam permutationem, tam ma-
 nifestum est, ut monere tae-
 deat. G. H. S.]

6. *Δύχνον*. Ducem vocat Ovi-
 dius in epist. Leandri. V. infr.
 v. 212. et 218. FRANCIUS.

7. γαμοστόλον. Pronubam lu-
 cernam. V. Rondellum. ID.

- Ἀύχον ἔρωτος ἄγαλμα, τὸν ἄφειλεν αἰθέριος Ζεὺς
 Ἐννύχιον μετ' ἄεθλον ἄγειν ἐς ὁμήγυριν ἄστρον,
 10 Καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων,
 "Ὅττι πέλεν συνέριδος ἔρωμανέων ὀδυνάων
 Ἀγγελίην τ' ἐφύλαξεν ἀκοιμήτων ὕμεναιων,
 Πρὶν χαλεπὸν πνοιῇσιν ἀήμεναι ἐχθρὸν ἀήτην.
 Ἀλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν ξυνάειδς τελευτήν
 15 Ἀύχον σβεννυμένοιο καὶ ὀλλυμένοιο Λεάνδρου.
 Σηστός ἔην καὶ Ἀβυδος ἐναντίον· ἐγγύθι πόντου
 Γεῖτονές εἰσι πόλεις· Ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων
 Ἀμφοτέρῃς πολίεσσιν ἓνα ξυνέηκεν οἶστρον
 Ἦτορον φλέξας καὶ παρθένον· οὔνομα δ' αὐτῶν
 20 Ἰμερόεις τε Λεάνδρος ἔην καὶ παρθένος Ἡρώ.
 Ἡ μὲν Σηστόν ἔναιεν, ὁ δὲ πτολλέθρον Ἀβύδον,
 Ἀμφοτέρων πόλιν περικαλλέες ἀστέρες ἄμφω,

8. ἄγαλμα. monumentum Rondellus. ID. Orpheus in Lunae Suffimine p. 106.

Δαμπελίη, χαροδῶτι, τελεσφόρε, νυκτός ἄγαλμα.

8 Percoquisfrux, Trivia, Lucetia, noctis ocelle.

9. ἄεθλον, officium vertunt omnes, sed significatione, ut puto, Graeciae ignota. Solus non caecutivit Florens Christianus, qui vertit;

= quam (tedam) post certamina noctis

Inserere astrorum numera cata debuit alti

Cura Iovis.

Quidni hunc audiam? Certe de ministerio lucernae mox agit v. 11.

"Ὅττι πέλεν συνέριδος ἔρωμανέων ὀδυνάων κ. τ. λ.

Plura dicemus in Animadversionibus. Posses tamen retinere officium, sed eo significatu, quo usus Ovidius Amor. 5. 7. v. 23.

At nuper his flava Chlide, ter candida Pytho,

Ter Libas officio continuata meo est.

Sed prius praestat,

Ibid. ἐρ. ἐφ' Voss. et Basil. ἐστ' ὁ μὴν. Heins.

10. νυμφοστόλον. νυμφαγωγόν, 9 ut exponit Hesychius, qui futuris sponsis praeluceat. FRANCIUS, νυμφοστόλων Heins.

11. πέλεν. Ita Basil. Sed Heins. πέλε.

12. τ'. δ' Basil.

13. χαλεπὸν. Omnes construunt χαλεπὸν ἀήμεναι, molestum flate, quemadmodum v, 295.

— ὕγρὰ θέμεθλα θαλάσσης Χειμέριον πνέοντες αἰεὶ στυφέλιζον ἀήται.

madida fundamenta maris Hiemale spirantes semper verberabant venti.

ex coniectura doctissimi Dorvillii. Vulgo χειμέριοι. Aliter tamen cepit Scholiastes, qui notat: πρὶν τὸν χαλεπὸν καὶ ἐχθρὸν ταῖς πνοαῖς πνεῖσθαι ἀνεμον. Iungit hic χαλεπὸν cum ἀήτην, duo epitheta uni voci

Lychnum laetabile amoris signum, quem debuit aethe-
rius Iupiter

Nocturnum post certamen addere astrorum consortio,
Ac ipsum adpellare pronubam stellam amoris, 10
Quoniam erat administer amatoriarum sollicitudinum
Nuntiumque servavit insomnium nuptiarum,
Antequam molestum flatibus flaret inimicus ventus.
Sed eia mihi canenti unum concine finem
Lychni extincti et pereuntis Leandri. 15

Sestus est et Abydus e regione; prope mare
Vicinae sunt urbes: Cupido autem arcum tendens
Ambabus urbibus unam inmisit sagittam
Iuvenem urens et virginem; nomen vero eorum
Suavisque Leander erat et virgo Hero. 20
Haec quidem Sestum habitabat, ille vero oppidum
Abydi,
Ambarum urbium perpulcræ stellæ ambo,

adtribuens, de quo plura ad v.
133. in Animadversionibus.

Ibid. πνοιῆσιν. πνοῆσιν Basil.
mendose, ut et in Oraculo apud
Euseb. de Praep. Evang. v. 8.

Πνοῆ ὑπὸ λιγυρῇ κεκαλυμμέ-
νον ἥτερος ἀγνοῦ.

Legendum πνοιῆ.

14. ξυνάειδε. Ita quoque Ba-
sil., cum alii συνάειδε.

10 16. ἔην. erat vertunt omnes:
mihi magis adridet est, quae si-
gnificatio obvia. Lucianus Dial.
Mort. 3. p. 4. ed. Hemst. ἐπι-
μετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἶγε οἶόν
τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω. Si fieri
possit. Scholiastes Poëtae nostri
ad v. 52. Ὅπου ἀγγελία ἦν ἑορ-
τῆς. explicans illa, ὅπη φάτις
ἔστιν ἑορτῆς. Nonnus Dionys.
lib. 4. p. 114. l. 4. Hesiodus in
Ἔργois v. 11.

Ὅν ἄρα μοῦνον ἔην ἐοίδων γέ-
νος, ἀλλ' ἐπὶ γαίαν
ἔλοι δύο.

*Non sane unum est contentio-
num genus, sed in
terra*

Sunt duo.

Qui locus simillimus est, nisi
quod nostro elegantior: in utro-
que enim versu priori ἔην, al-
tero autem εἶσι occurrit.

18. Ἀμφοτέρης. ita Basil. Ἀμ-
φοτέραις Voss.

Ibid. πολλέσσιν Heins. πολίεσ-
σιν Basil.

19. Ἡἰθεον. iuvenem, puerum, 11
ut Hylas, Hermaphroditus ad-
pellantur Ovidio, Alexis Virgi-
lio. Idem de Marcello. Proprie
est ὁ ἀκμάζων νεανίας, νέος, ἁ-
γamos, παρθένος. Hesychius.
FRANGIUS.

22. πολλῶν Heins. πολλίων Ba-
sil.

Ibid. περικαλλέες. περικαλέες Ba-
sil. mendose, quemadmodum et
apud Phavorinum in voce Κύ-
θηρα male scribitur διὰ τὸ κα-

"Ἰκελοι ἀλλήλοισι. Σὺ δ' εἶποτε καὶ δι' περήσεις,
 Δίξέ μοι τινὰ πύργον, ὅπη ποτὲ Σησιτιάς Ἡρώ
 25 Ἰστατο λύχνον ἔχουσα καὶ ἡγεμόνευε Λεάνδρῳ·
 Δίξέ δ' ἀρχαίης ἀλιηχέα πορθμὸν Ἀβύδου
 Εἰσέτι που κλαίοντα μόρον καὶ ἔρωτα Λεάνδρου.
 Ἀλλὰ πόθεν Λεάνδρος Ἀβυδόθι δώματα ναίων
 Ἡροῦς ἐς πόθον ἦλθε, πόθῳ δ' ἐνέδθησε καὶ αὐτήν;
 30 Ἡρώ μὲν χαλίσσα, διοτρεφεῖς αἶμα λαχοῦσα,
 Κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα.
 Πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ,
 Ἀλλή Κυπρίσιν ἄνασσα· σαοφροσύνη δὲ καὶ αἰδοῖ

λίστες φέρειν πορφύρας, pro
 καλλίστας.

23. Ἰκελοι. Ita diserte omnes
 Codices legunt praeter Whit. et
 Lond. qui habent εἰκελοι, pro-
 bante Rövero, qui potius se cum
 iis, quod prima syllaba in τῷ
 Ἰκελοι melius conripitur, facere
 profitetur. At nihil mutandum
 docet locus Hesiodi in Ἔργοις
 v. 304.

Ζῶν, κηφήνεσι κοθοῦροις
 ἱκελὸς ὀρμῆν.

12 Vivit, fucis aculeo carentibus
 similis cupiditate.

Nonnus Dionys. lib. 53. pag.
 1134.

Ἠλυνθεν ἱκελα δῶρα γέρον
 Πακτωλὸς αἰείων.

Nec non lib. 1. pag. 14.

Οὐ βοῖ χειρσάϊω τύπον ἱκελον
 εἰνάλιος βοῦς.

Idque imitatione sua probavit
 Io. Gothofr. Herrichen in Car-
 mine de Thea herba apud Hen-
 ninium in notis ad Tollii Ep.
 Itiner. 3. pag. 81. ubi ἱκελον
 ἄνθος dixit versu Adonio.

26. πορθμὸν Ἀβύδου. Nescio
 quid moverit doctissimum iu-
 venem Andream Papium, ut
 verterit littus:

Quaere et fluctisonans antiquae
 littus Abydi.

quem secutus Whitfordus: cum

ea significatio Graeciae ignota.
 Recte enim Eustathio ad Dio-
 nysium pag. 24. πορθμὸς defini-
 tur θαλάσσης πόρος στενὸς ἐκαστέ-
 ρωθεν γῆς μεσολαβούμενος. apud
 Gronovium ad Pomp. Melam
 1. 1. not. 26. qui male repre-
 hendit Henr. Stephanum in The-
 sauro L. G. (illum enim tangi
 puto) qui vertit: *fretum, sinum*
maris in angustias coarctati, qui
facile traici potest, quod debue-
rat non sinum, sed transitum red-
dere, quasi id nescivisset vir
doctus, qui exemplis ex Hesychio,
Eustathio etc. ipse docue-
rat. Quin Statius Sylv. 1. 3. v. 37. 13
fretum Sestum inter et Abydum
sinum vocat:

Sestiacos nunc fama sinus pe-
lagusque notatum

Iactet.

Πορθμὸς autem Ἀβύδου non ma-
 le dicitur fretum, quod inter
 Sestum et Abydum, cum quia
 de turre Sestiaca iam locutus,
 tum quia non dissimili modo
 alii scriptores loquuntur, ex gr.
 Fulgentius Myth. 1. p. 12.

Quod Maeonides ragnarum Ca-
chinnavit proelio.

Ita Munckerus pro Maeonius
 coniecit, Martialis lib. 14. Epigr.
 183.

Similes inter se. Tu vero, si quando illac transieris,
Quaere mihi quandam turrin, ubi quondam Sestias

Hero

Stabat lychnum tenens et dux erat Leandro: 25

Quaere et antiquae marisonum fretum Abydi

Adhuc flens mortem et amorem Leandri.

Verum unde Leander Abydi domos habitans

Herus in amorem venit, amore vero devinxit et
ipsam?

Hero gratiosa, generosum sanguinem sortita, 30

Veneris erat sacerdos, nuptiarum vero expers existi-
stens

Turrin avitam ad vicinum habitabat mare,

Altera Venus regina; castitate vero et pudore

*Perlege Maconio cantatas car-
mine ranas,*

*Et frontem nugis solvere di-
sce meis.*

Uterque respicit ad *Batrachomyomachiam* Homeri, et tamen solas memorat ranas, missis muribus, ut contra in antiquissimo, quod Homeri exhibet Apotheosin, marmore tantum mures conspiciuntur. Confer ampl. Cuperum p. 46.

26. ἀρχαίης. ἀρχαίας Heins.

27. εἰσέτι πον. ita Heins. et Basil. νῦν Pap. et Vo. quemadmodum Antipater apud Röverum, cui id merito non displicuit. Pro eo Antoninus Liberalis cap. 2. dixit ἄχρη νῦν ἔτι.

14 29. ἐς πόθον ἦλθε. Ita Theocritus ἐς λίνον ἐλθεῖν Idyll. 27. v. 16.

*Μὴ λέγε, μὴ βάλλῃ σε καὶ ἐς
λίνον ἄλλυτον ἐλθῆς.*

Ibid. πόθῳ δ' ἐνέδησε καὶ αὐ-
τήν. ἀνέδησε tres Codices apud Röverum, quomodo et Heins. Sed nihil mutandum docet Herodotus lib. I. cap. 11. μετὰ δὲ
ἑτέροις μὴ μιν ἀναγκαίην ἐνδεῖν

διακρίναι τοιαύτην αἴρεσιν. po-
stea obsecrare illam, ne se neces-
sitati alligaret diiudicandae talis
electionis. Oraculum, quod ex-
stat apud Eusebium de Praepar.
Evang. v. 8.

*Κλῦθί μεν οὖν ἐθέλοντος, ἐπεὶ
μ' ἐπέδησας ἀνάγκη.*

*Me nolentem audi, quem via
inlata coëgit.*

ubi forte non adeo infelicitè
legendum quis coniectaret ἐνέ-
δησας. Conferri potest cum hac
eleganti locutione locus Alci-
phronis lib. 3. ep. 49. Ὁ δαί-
μον, ὃς με κεκλήρωσαι καὶ ἐλη-
χας, ὥς πονηρὸς εἶ καὶ λυπεῖς
αἰετὶ τῇ πανίᾳ συνδέων. O dæ-
mon, qui me sortitus es et sorte
adeptus, quam malignus es et
mihi molestus, semper paupertati
me adstringens!

32. παρὰ. Non capio notam
Rondelli, nisi περὶ γέλτονι velit
ex Regio. FRANCIUS. Nihil mu-
tandum recte docet Röverus.

33. Ἄλλῃ κ. τ. 1. Hic versus
deest in MS. Sed infra occurrit
v. 188. Pro eo autem hic exhi-
bet MS.

Οὐδέποτε' ἀγρομένησι μεθωμίλησε γυναιξίν,
 35 Οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης,
 Μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων.
 Καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονές εἰσι γυναῖκες.
 Ἀλλ' αἰεὶ Κυθέρειαν ἱλασκομένη Ἀφροδίτην
 Πολλάκι καὶ τὸν Ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς
 40 Μητρὶ σὺν οὐρανίῃ φλογερῇν τρομέουσα φαρέτρην.
 Ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀλέεινε πυρικπνέοντας οἷστους.
 Δὴ γὰρ Κυπριδίῃ πανδήμιος ἦλθεν ἑορτὴ,
 Τὴν ἀνὰ Σηστὸν ἄγουσιν Ἀδώνιδι καὶ Κυθερείῃ.
 Πανσυνδίῃ δ' ἔσπευδον ἐς ἱερὸν ἡμᾶρ ἰκέσθαι
 45 Ὅσοι ναιετάεσκον ἀλίστεφῶν σφυρὰ νήσων.

Ἡ ἐν ναιετάονσα σὺν ἀμφι-
 πόλῳ τινὶ μούνῃ,

Οὐδ' ὄντα τ' ἀγρομένησι συν-
 ωμίλησι γυναιξίν.

34. ἀγρομένησι μεθωμίλησε.
 ita Heins. ἀγρομένησιν ἐνωμίλη-
 σε Basil. et Rondell. notante
 FRANCIO.

35. χορὸν. Scholia: τόπον ση-
 μαίνει. male. ita enim vocari
 χορήγιον testatur Pollux lib. 4.
 c. 15. Segm. 106. χορήγιον ὁ
 τόπος.

Ibid. ἥλικος ἥβης. Scholia:
 τῆς ὁμηλικίου. Abrahamus Gro-
 novius ὁμήλικος, non male; nisi
 velis ὁμηλικίης. Hesychius: ὁμη-
 λική, τῆς αὐτῆς ἡλικίας συνή-
 λιξ. Eadem habet Phavorinus
 Camera. Sed nihil mutasse prae-
 16 stiterit. Ita κρυφαῖος est apud
 Antonin. Liber. cap. 34. ὅτι αὐ-
 τῷ κόρη μακαρίων ἀνθρώπων
 ποθεῖ παραγίνεσθαι κρυφαῖος εἰς
 τὴν κοίτην. ubi plura huius ge-
 neris notavit Th. Munckerus.

[38. ἱλασκομένη Ἀφροδίτην.
 Hiatus excusationem fortasse ha-
 bet a nomine proprio et ob Ho-
 mericum illud χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
 sed maluerim tamen scribi ἱλα-
 σκομένη βασιλείαν. Huc enim
 pertinere videtur, quod Bent-
 leius ad Horat. Carm. I, 4, 5.

observavit, nullum unquam nec
 Graecorum nec Latinorum poë-
 tarum Κυθέρειαν Ἀφροδίτην di-
 xisse. Fr. Aug. Wernickius ad
 Tryphiodor. p. 484.]

41. πυρικπνέοντας. Primam in
 voce πυρὶ conripit Poëta alio-
 rum exemplum secutus. Produ-
 cit tamen Orpheus Argon. v.
 868.

Ὅς τε βόας ξεύγλαισι δαμάσ-
 σετο πυρὶ πνέοντας.

Tum etiam ut boves sub iugum
 miserit ignivomos.

qui locus vindicare posset Cal-
 limachum Hymn. in Del. v. 200.

Φῦκος ἅπαν κατέφλεξας, ἐπεὶ
 περικαίεο πυρὶ.

Marinam algam omnem exussi-
 sti: quoniam circumqua-
 que flagrabas igne.

Quem corruptum putat Henri-
 cus Stephanns, qui deesse ali-
 quid suspicatur, vel suspectam
 habet vocem πυρὶ. Inmerito. Ni-
 si potius apud Orpheum legas
 πυρικπνέοντας, et ibi prima ob
 concursum trium brevium recte 17
 producat.

42. Κυπριδίῃ. Κύπροιςιν ἡ.
 Voss.

43. Κυθερείῃ. Κυθερεία Voss.
 Κυθερίῃ Basil.

Nunquam congregatarum commercio est usa mulierum,
 Neque tripudium gratiosum adivit iuvenilis aetatis, 35
 Livorem evitans invidum mulierum;
 Nam ob pulcritudinem invidae sunt feminae:
 Sed semper Cytheream placans Venerem
 Saepe etiam Cupidinem conciliabat libamentis
 Matre cum coelesti flammeam tremens pharetram. 40
 Sed neque sic evitavit ignitas (*eius*) sagittas.
 Iamque Venereum popolare venit festum,
 Quod Sesti celebrant Adonidi et Veneri,
 Catervatimque festinabant ad sacrum diem ira
 Quotquot habitabant mari circumdatarum extrema in- 45
 sularum :

44. Πανσυνδίη Heins. πασυν-
 δίη Basil. quomodo et apud Ho-
 merum Π. λ. v. 708. nec non
 724. Ilud exstat apud Thryphio-
 dorum de excidio Ilii v. 140.

Πλάτεις πανσυνδίη ψευδώνυμον
 οἰκαδε νόστον.

Ibid. ἐς. Voss. εἰς.

[45. ναιετάεισκον. Scribendum
 ναιετάεισκον, quam formam Roe-
 verus e pluribus libris enotavit.
 Monui in Ind. ad Odys. p. 144.
 Idemque placuit Lobeckio Pa-
 rerg. ad Phrynich. p. 583. G.
 H. S.]

Ibid. ἀλίστεφών. Homerus
 Odys. K. v. 195. (206.) Idem
 Hymno in Apoll. ἀλίστεφانون
 πολέθρον. ἀλίστεφών Hortibo-
 nus. Dionysius in princip. νῆσος
 ἀπείριτος ἐστεφάνωται. FRAN-
 CIUS. ἀλίστεφών Basil. ἀλι-
 στεφών Voss. quomodo etiam
 legisse Scholiasten patet ex eius
 nota: πανστρατιά σὺν πολλῶν
 ὀχλῶ τῶν ἐν ἄλλι τρεφομένων νή-
 σων. Emendat quidem Grono-
 vius ἄλλι στεφομένων: sed an ita
 scripserit Scholiastes, qui usus
 forte iam tum minus emendato
 Codice, equidem dubito. Ca-
 18 sauboni emendationem certissi-

mam post alios recepi. Sic Or-
 pheus Argon. v. 45.

ἃς περὶ Νεῖλος ἀγάρροος ἐστε-
 φάνωται.

quas circum Nilus rapidus cin-
 git.

ut et v. 143.

ὃς Γύρτωνος ἀλίστεφες ἐπι-
 σεν ἄστν.

qui Gyrtonis mari cinctam ur-
 bem condidit.

nec non v. 1206.

Λυκαῖον ποτὶ χέρσον ἀλίστε-
 φέας τε θεράπνας.

Lycæam ad terram marique
 cinctas stationes.

Nonnus Dionys. lib. 2. pag. 56.
 l. 1.

Ῥιζοπαγῆς ὁδὸν πέτρα καλὸν πο-
 ρος ὠκεανοῖο,

Τέτραχα τεμνομένην περιβάλλ-
 λεται ἄντυγα κόσμου,

Ζωσαμένη στεφανηδὸν ὅλην
 χθόνα κυκλάδι μίτρῃ.

Homerus Od. K. l. c.

Νῆσος, τὴν περὶ πόντος ἀπεί-
 ριτος ἐστεφάνωται.

Versum hunc auctor vitae ipsius
 pag. 294. edit. Gal. adducit ad
 exemplum metaphoræ, addit-
 que: καὶ ὅν (λόγον ἔχει) ὁ στέ-

- Οἱ μὲν ἀφ' Αἰμονίης, οἱ δ' εἰναλῆς ἀπὸ Κύπρου·
 Οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πτολίεσσι Κυθήρων·
 Οὐ Λιβάνου θυόεντος ἐνὶ πτερύγεσσι χορεύων,
 Οὐδὲ περικτιόνων τις ἔλειπετο τῆμος ἑορτῆς,
 50 Οὐ Φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀστὸς Ἀβύδου,
 Οὐδέ τις ἠΐδέων φιλοπάρθενος. ἥ γὰρ ἐκεῖνοι
 Αἶεν ὁμαρτήσαντες, ὅπη φάτις ἐστὶν ἑορτῆς,
 Οὐ τόσον ἀθανάτων ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλάς,
 Ὅσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.
 55 Ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπώχετο παρθένης Ἥρω
 Μαρμαρυγὴν χαρίεσσαν ἀπαστράπτουσα προσώπου,

φανὸς πρὸς τοῦτον, ὃν περικει-
 ται, αὐτὸν θάλασσα πρὸς νῆσον.

47. ἐνὶ πτολίεσσι. ἀνὰ πτολίε-
 θρα Heins. nec non S. St. et L.
 in marg. exhibent, probante
 Rövero, propter illud sequens
 ἐνὶ πτερύγεσσι. Sed tanti id non
 putarem, ut ideo tot Codicum
 consensum spernerem.

19 Ibid. Κυθήρων. Κυθέρων
 Voss.

49. περικτιόνων. Recte hoc
 vocabulum, quod in paucis per-
 peram scribebatur περικτυόνων,
 retinuit Röverus. Ita apud Or-
 pheum Argon. v. 659.

Ἀθλον ἐπὶ ξείνοισι περικτιόνων
 ἀνθρώπων,

Ibi confer Eschenbachium. Ho-
 merum II. τ. v. 104.

ὅς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀ-
 νάξει.

Nec non v. 109. Praeterea apud
 Apollonium Rhodium lib. 1.
 v. 942.

Γηγενέες, μέγα θαῦμα περι-
 κτιόνεσσιν ιδέσθαι.

et Nonnum Dionys. lib. 3. pag.
 106.

Πᾶσι περικτιόνεσσιν τιθεὶς φάος.
 Vid. et lib. 4. p. 142. l. 5. Ce-
 terum integer hic versus deest
 in Basil.

Ibid. ἔλειπετο τῆμος ἑορτῆς.
 Reg. ἔλειπεθ' ἑορτῆς τοίης. For-

te τοίης τις ἔλειπεθ' ἑορτῆς.
 FRANCIVS.

50. Φρυγίης. Primam vocis
 syllabam reliquos poëtas secu-
 tus conripit noster. Ita enim
 ex gr. Callimachus Hymn. in
 Dian. v. 159.

Οὐ γὰρ ὄγε Φρυγίῃ περ ὑπὸ
 δρυὶ γυνὴ θεωθεῖς.

Nonnus Dionys. lib. 3. p. 104.

Καὶ Φρυγίῳ Σιμόεντι θαλύσια
 δῶκε κομάων.

et quicquid est honorum poë-
 tarum. Evertitur igitur conie-
 ctura viri cel. Ez. Spanhemii
 in Diogene Tragico apud Athe-
 naeum lib. 14. pag. 636.

Κλύω δὲ Λυδάς Βακτρίας τε
 παρθένας

Ποταμῷ παροίκους Ἀλυὶ Τμω-
 λίαν θεὸν

Δαφνόσκιον κατ' ἄλσος Ἀρτε-
 μιν σέβειν.

Audio autem Lydiae Bactrias-
 que virgines

Accolae fluvio Halyi Tmoliam
 deam

In lucis lauro multa opaco
 Dianam venerari.

Quo loco pro Βακτρίας legen-
 dum putabat Φρυγίας ob situm
 Halyos et Tmoli in Lydiae ac
 Phrygiae confinio. Sed omni-
 no retinenda lectio vulgata, ad-
 missa explicatione eiusdem viri

Hi quidem ab Haemonia, hi vero marina e Cypro:
 Neque mulier ulla remansit in oppidis Cytherorum:
 Non Libani odoriferi in summitatibus saltans,
 Neque accolarum quisquam deerat tunc festo,
 Non Phrygiae incola, non vicinae civis Abydi, 50
 Neque ullus iuvenum amator virginum. Certe enim
 illi

Semper secuti, ubi fama est festi,
 Non tantum immortalium (deorum) adferre festinant 50
 sacrificia,

Quantum congregatarum ob pulcritudinem virginum.

Verum deae per aedem incessit virgo Hero 55
 Splendorem gratiosum emittens facie,

docti, quæ Βασίλειος pro persicis capit, quia Βακτρὶί iis parebant, Diana autem colitur in Lydiae tractu Persico, unde ipsa Persica vocatur. Spanhemium autem metri non nimis gnarum fuisse patet quoque ex loco Euripidis apud Plutarchum de Pyth. Orac. Tom. II. p. 407. in quo pro

Φοῖβον ἀνθρώποις μόνον χοῦ
 θεοπιπδεῖν.

Oportet Apollinem solum hominibus vaticinari.

21 in notis ad Callim. Hymn. in Del. v. 94. restituit secundum metrum, ut ait,

Χοῦ Φοῖβον ἀνθρώποις θεοπιπδεῖν μόνον.

cum tamen antepenultima vocis θεοπιπδεῖν syllaba non producat. Aristoph. in Plat. v. 9.

Ὅς θεοπιπδεῖ τριπόδον ἐν χοῦ σήλατον.

Lege igitur:

Χοῦ θεοπιπδεῖν Φοῖβον ἀνθρώποις μόνον.

Id elegans et certum. [Multum errat. V. Euripides Phoeniss. 972. P. G. II. S.]

58. ἀθανάτων ἀγέμεν Basil.

ἀθανάτων ἀγέμεν Voss. et quatuor codices. apud Röverum, qui merito in his Musaei manum latere suspicatur. [Praefert etiam Wernickius ad Tryphiodor. pag. 373. ob caesuram trochaicam. G. H. S.]

56. Μαρμαρυγὴν χαλίσσαν. Μαρμαρυγὰς χαλίσσας Cod. Reg. χαλίσσαν aliae editiones, et ita saepe Nonnus. V. Pareus. FRANCIIUS. Cum Regio facit Voss. χαλίσσας autem Heins. quomodo sex alii Codices, quos secutus in editione sua doctiss. iuvenis Röverus. χαλίσσαν Basil. cum reliquis omnibus, a quibus non multum dissentiunt, qui scribunt χαλίσσας. Quod recipere non dubitavi ob imitationem Nonni, qui vocī μαρμαρυγῆς plerumque adponit epitheton, ut liquet ex notis Parei, quemadmodum quoque Achilles Tatius lib. 5. pag. 307. de Me- 22 lite: ἐμάρμαιρον δὲ αὐτῇ τὸ βλέμμα μαρμαρυγῆν Ἀφροδίσιον. Atque ita in suo Codice invenit Scholiastes, qui restituente Gronovio notat: λαμπηδόνα κεχαρταμένην ἀπεστράπτουσα τῷ προσώπῳ.

Οἶά τε λευκοπάρῃος ἐπαντέλλουσα σελήνη·
 Ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν,
 Ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον. ἥ τάχα φαίης
 60 Ἡροῦς ἐν μελέεσσι ῥόδων λειμῶνα φανῆναι.
 Χροὴν γὰρ μελέων ἐρυθαίνεται· υἱσομένης δὲ
 Καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κούρης,
 Πολλὰ δ' ἐκ μελέων χάριτες ῥέον. οἱ δὲ παλαιοὶ
 Τρεῖς Χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι· εἰς δὲ τις Ἡροῦς
 65 Ὀφθαλμὸς γελῶν ἐκατὸν Χάριτας τεθήλει.
 Ἀτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὖρατο Κύπρις.
 Ὡς ἡ μὲν, περὶ πολλὸν ἀριστεύσασα γυναικῶν,
 Κύπριδος ἀρήτιρα νῆη διεφαίνεται Κύπρις.
 Δύσατο δ' ἡϊθέων ἀπαλὰς φρένας· οὐδὲ τις ἀνδρῶν
 70 Ἦεν, ὅς οὐ μενέαινευ ἔχειν ὁμοδέμνιον Ἡρώ.
 Ἡ δ' ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπη κατὰ νηὸν ἀλάτο,
 Ἐσπόμενον νόον εἶχε καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
 Καὶ τις ἐν ἡϊθέοισιν ἐθαύμασε καὶ φάτο μῦθον·
 Καὶ Σπάρτης ἐπέβην, Λακεδαιμονος ἔδρακον ἄστυ,

58. Ἄκρα. Ἀόρα Basil. Confe-
 rendus Achilles Tatius lib. 1. p. 17.
 de Leucippe: λευκή παρειά, τὸ
 λευκὸν εἰς μέσον ἐφοινίσσετο, καὶ
 ἐμμεῖτο πορφύραν, οἷαν εἰς τὸν
 ἐλέφαντα Ἀνδρία βάπτει γυνή.
 quem locum forte respexit:
 quod enim illi εἰς μέσον ἐφοι-
 νίσσετο, Musaeo ἄκρα κύκλα φοι-
 νίσσετο dicitur, ut significet id
 quod eminet in genis rubere.
 [In duobus codicibus χιονέης.
 Scribo ἄκρα δὲ χιονέης φοινίσ-
 σετο κύκλα παρειῆς. Wernickius
 ad Tryphiodor. p. 81. s.]

61. Χροὴν Basil. χροὴ Voss.
 et Heins. ἐρυθαίνεται. ἐρυθραίνε-
 το Basil.

62. κούρης. κούρη Heins.

63. οἱ δὲ παλαιοὶ κ. τ. λ. Verti:
 Antiqui igitur tres esse Gratias
 mentiti sunt, quia scilicet ex mem-
 bris puellae centum fluebant.
 Reliqui autem. Sic ap. Hesiod.
 in Ἔργοις. v. 24.

ἀγαθὴ δ' ἔρις ἦδε βροτοῖσι. 23
 Bona ergo haec contentio ho-
 minibus.

Aelian. Var. Hist. 2, 4. ἡξίου
 δὲ τὸν Μενάλικπὸν οἱ συγχω-
 ρῆσαι.

64. εἰς δὲ τις Ἡροῦς Ὀφθαλ-
 μὸς. Verti: alteruter enim He-
 rus oculus, ut ita det Poëta ra-
 tionem, cur veteres mendacii
 arguat. Sic particula hac usus
 Hesiodus in Ἔργοις v. 151.

Χαλκῷ δ' ἐργάζοντο. μέλας δ'
 οὐκ ἔσσε σίδηρος.

Nec non v. 23.

Ζηλοὶ δὲ τε γέλτονα γέλτων.
 Theocritus Idyll. 22. v. 214.

Χαίρετε Ἀήδας τέκνα, καὶ ἀμε-
 τέροις κλέος ὕμνοις
 Ἐσθλὸν αἰεὶ πέμποιτε. φίλοι
 δὲ τε πάντες αἰοῖδοι

Τυνδαρίδαις.

Nec non Idyll. 26. v. 25.

Σὺν δ' ἐτάραξε ποσὶν μανιώ-
 δεος ὄργια Βάνχου

Qualis alba genas exoriens luna;
 Summi vero nivearum rubebant circuli genarum,
 Ut rosa ex thecis bicolor. Certe diceres,
 Herus in membris rosarum pratum adparere. 60
 Colore enim membrorum rubebat: euntis vero:
 Etiam rosae candidam indutae tunicam sub talis splen-
 debant puellae,
 Multae vero ex membris Gratiae fluebant. Antiqui
 igitur

Tres Grätias mentiti sunt esse: alteruter enim Herus
 Oculus ridens centum Gratiis pullulabat. 65
 Profecto sacerdotem dignam nacta erat Venus.

Sic ea quidem, plurimum antecellens feminas,
 Veneris sacerdos nova adparebat Venus.
 Subiit autem iuvenum teneras mentes: neque ullus vir
 Erat, qui non cuperet habere coniugem Hero. 70
 Illa autem bene fundatam quacumque per aedem va-
 gabatur,

Sequentem mentem habebat et oculos et corda vi-
 rorum.

Atque aliquis inter iuvenes admiratus est (*eam*) et
 dixit verbum:

Et Spartam accessi, Laedaemonis vidi urbem,

Ἐξελύσας ἐπιούσα· τὰ δ' οὐχ
 ὁρῶντι Βέλαιοι.

Lucianus Dial. Mort. 2. p. 3.
 Οὐκ ἔστιν ἄλλως, ὢ Ἐρμῆ· νῦν
 δ' ὀλίγοι, ὡς ὁρᾷς, ἀφικνοῦν-
 ται ἡμῖν. Feliciter hunc signi-
 ficatum Lucae cap. 12. v. 2. re-
 stituit L. Bos, quemadmodum
 Anacreonti Od. 9. v. 6.

Τίς ἐστὶ; μοι μέλει δέ.

4 Quænam es tu columba? mea
 enim interest.

doctissimus Georgius d' Ar-
 naud, cuius emendationem am-
 plector. Hoc si acivisset pau-
 per plerumque, nisi cum alio-

rum scrinia strenue compilat, Jo.
 Clericus, non coniecisset tam
 infeliciter in epist. ad Hebr.
 cap. 13. v. 4. Τίμιος ὁ γάμος ἐν
 πᾶσι, καὶ ἡ πόλις ἀμάρτανος πόρ-
 νους δὲ καὶ μοιχούς κτελεῖ ὁ
 Θεός. scriptum fuisse olim γὰρ.
 Vulgatus enim Interpres, qui
 recte vertit: fornicatores enim
 et adulteros Deus indicabit, fru-
 stra ad partes vocatur, quasi et
 huic obvia illa particulæ signi-
 ficatio latuisset.

65. Γελῶν. γελῶν Basil.

66. εὐρατο. εὐρατο Basil. Sed 25
 prius recte adgnoscat Voss.

68. ἀρήτεια. ἀρήτηρα Heins.

75 Ἡχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαΐαν·

Τοῖην δ' οὐπω ὅπωπα νήν κεδνὴν δ' ἀπαλὴν τε.

Καὶ τάχα Κύπρις ἔχει Χαρίτων μίαν ὀπλοτεράαν.

Παπταίνων ἐμόγησα, κόρον δ' οὐχ εὖρον ὀπωπῆς.

Αὐτίκα τεθναίνην λεχέων ἐπιβήμενος Ἡροῦς·

80 Οὐκ ἂν ἐγὼ κατ' Ὀλυμπον ἐφίμειρω θεὸς εἶναι

Ἡμετέρην παρ᾿ αἰοῦτιν ἔχων ἐνὶ δώμασιν Ἡρώ.

71. καλλιθέμεθλον. καλλιθέ-
μεθλον Basil.

74. Λακεδαιμόνος ἔδρακον
ἔστυ. An hinc firmari posset
Gottorphiani Codicis lectio in
Ovidio Heroid. ep. 19. v. 177.

*Ut semel Idaeus Lacedaemona
vidit adulter.*

ut et ita in suo invenerit Mu-
saeus? Sed nihil adfirmo. Vulgo
legitur *venit*, ut et hic Codex B.
et Rond. apud Röverum scri-
bunt *ἔδραμον*. Simili modo in
eadem voce contritus videtur
Orpheus Argon. v. 462.

26 Οὐλύμπον δὲ βαθυσκοπέλου
πρωῶνας ἐγυμνούς

Εἰσέδραμον Μινύαι.

*Olympique excelsa cacumina
ad inaccessa*

Advenerunt Minyae.

Verissima enim emendatio E-
schenbachii restituentis Εἰσέ-
δρακον.

76. Τοῖην δ' οὐπω ὅπωπα
νήν. Ven. et Codex Barthii le-
gunt *εὐπότ'*, atque ita coniecit
P. FRANCIUS. Fateor mollio-
rem ita effici versum, nec tamen,
quod pace viri Doctissimi dixe-
rim, aliquid temere mutandum
oenserem, cum utique apud
utriusque linguae scriptores si-
milis non raro notari possunt.
Ex. gr. ita locutus Hesiodus in
Ἔργοις v. 82,

Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδρά-
σιν ἀλφηστήσιν.

Homerus II. ω. 232.

Χρυσὸν δὲ στήσας Ὀδυσσεὺς δέ-
κα πάντα τάλαντα.

Locus hunc alio tamen scopo
adducit auctor vitae Homeri
pag. 298. ubi mendose editur
Ὀδυσσεύς. In ipso autem Ho-
mero legitur *ἔφερεν*, quod unice
verum. Theocritus Idyll. 23.
v. 37.

Τοῖσι τεοῖσιν ἰδῆς.

Bion. 5. v. 11.

Θνατῶν ἀθανάτων τε πόθους.
Huc referri posset locus Nonni
in Paraphr. Iohannis cap. 19.

*Κεκριμένων μελέων τετριμένον
ὀστέον ἔσται.*

Quemadmodum et Hesiodi in
Scut. v. 154.

*Ἐν δὲ προῖωξίς τε καλῶξίς
ὥς τέτυκτο.*

Quin et ipse Musaeus, si vera
lectio, ita scripsit v. 136.

*Οὐ γὰρ ἐπιχθονίησιν ἴσην κα-
λέω σε γυναιξίν.*

quem locum iam pulcre contra
Alexandrum Popium defendit
summus Dorvillius. Virgilius
Aeneid. lib. 12. v. 442.

Telum inmane manu quatiente.
Statius Theb. lib. 1. v. 367. 27

Pastorum pecorumque domos.
ubi adeo me non offendit ὁμοιο-
τέλεστον, ut lubens hanc lectio-
nem fide duorum Codicum fir-
matam recipiam, secus ac cen-
set vir eruditus in Observ. Mis-
cell. vol. 1. pag. 172. Vulgo
legitur *pecudum*. Ovidius He-
roid. ep. 19. v. 60.

*Brachia nunc humeris humida
ferre meis.*

et paulo ante v. 44

Ubi laborem et certamen audimus pulcritudinum: 75
Talem autem nondum vidi puellam, tam venerandam
tamque teneram.

Forte Venus habet Gratiarum unam iuvenum.
Intuendo defessus sum, satietatem autem non inveni
adspiciendi.

Illico moriar, cubile ubi conscenderim Herus:
Non ego in coelo cupio deus esse 80
Nostram uxorem habens domi Hero.

*Pallade iam pingui tingere
membra putes?*

Ubi tamen doctissimus Burman-
nus offensus eiusdem soni ite-
ratione emendat *Ungere i. p.*
Pallade m. p. quae voces saepe
conmutantur, sed nihil mutasse
consultius putarem.

Ibid. κεδνήν δ' ἀπαλήν τε.
Illo epitheto ornantur plerum-
que pudicae mulieres. Ita He-
siodus Θεογ. v. 68.

Κεδνήν δ' ἔσχεν ἄκοιτιν, ἄρα-
ρῖαν πραπίδεςσι.

*Pudicam vero habuit coniugem,
sapientem.*

et in Ἔργοις v. 699.

Παρθενικήν δὲ γαμεῖν, ὥς κ'
ἦθεα κεδνὰ διδάξης.

*Virginem vero ducito, ut mo-
res castos doceas.*

Interpres in editione Basil. a.
1550. *prudentem* vertit, ut ita
ad animi bona referatur, quem-
admodum ἀπαλή ad corporis.
Sed dubito an hoc voluerit ama-
tor, cui tantum externa facies
puellae adparebat. Reliqui ver-
tunt *praestanti corpore puellam*;
sed vix puto hanc vocem eo sen-
su facile occurrere. Ego verti
venerandam, ut indicet Poëta
pulcritudinem cum maiestate
decora fuisse coniunctam, quae
sacerdoti recte convenit. Con-
fer v. 55. Ita cepit quoque

doct. Heumannus hunc signifi-
catum probans ex Homero II. 4.
v. 582. qui reddi quoque posset
forte Orpheo in Hymno Pro-28
serpinae pag. 126.

Πλούτωνος πολύτιμα δάμαρ,
κεδνή, πολυδῶτι.

Reperitur et apud Homerum
II. ω. 730. Ceterum Codicis
Heins. scripturam, quae et in
aliis Röverum, *νεήνιδα πάνθ'
ἀπαλήν τε*, nemo facile ample-
ctetur; quo enim, quaeso, re-
feretur illud τε?

78. Παπταίνων ἐμόγησα. in-
tuendo defessus sum. Rondellus,
monente Rövero in Add., le-
gebat ἀμόγησα, quia alioqui
pugnant cum v. 171. Οὐ κάμεν
εἰσορόων. At recte observat do-29
ctissimus iuvenis poëtas tam ac-
curate non loqui, et exprimi
ita ultimo loco vehementiorem
amorem. Quid, quod vel so-
lum rem conficit, hic sermo de
iuvене quodam, altero autem
de Leandro?

Ibid. δ'. κ' Rondellus. Non
opus. FRANCIUS.

79. ἐπιβήμενος. ita Heins. ἐπε-
βήμενος Pap. Huc usque con-
ferre coeperat Nic. Heinsius.

81. Ἡμετέρην κ. τ. λ. Acute,
ut solet, cel. Dorvillius conie-
ctabat Ἡμετέροις, ut ita vim ma-30
iorem haberet sententia, Fir-

- Εἰ δὲ μοι οὐκ ἐπέοικε τετὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
 Τοίην μοι, Κυθήρεια, νέην παράκοιτιν ὀπάσσαις.
 Τοῖα μὲν ἡϊθέων τίς ἐφώνεεν· ἄλλοθεν ἄλλος
 85 Ἐλκος ὑποκλέπτων ἐπεμήνατο κάλλει κούρης.
 Αἰνοπαθεὶς Λεωνδρε, σὺ δ', ὡς ἴδες εὐκλέα κούρην,
 Οὐκ ἔθελες κρυφίοισι κατατρύχειν φρένα κέντροις,
 Ἀλλὰ πυριπνεύστοισι δαμείς ἀδόκητον οἴστοις
 Οὐκ ἔθελες ζῶειν περικαλλέος ἄμμορος Ἡροῦς.
 90 Ξὺν βλεφάρων δ' ἀκτῖσιν ἀέξετο πυρρός ἐρώτων
 Καὶ κραδίη πάφλαξεν ἀνικῆτου πυρὸς ὀρμῇ.
 Κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμωμήτοιο γυναικὸς
 Ὁξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος οἴστου·
 Ὁφθαλμὸς δ' ὁδὸς ἐστίν· ἀπ' ὀφθαλμοῖο βολάων
 95 Κάλλος ὀλισθαίνει καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὀδεύει.
 Εἶλε δὲ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος, αἰδώς·

mat hanc emendationem Homerus Il. A. v. 29.

Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν
 καὶ γῆρας ἔπεισιν
 Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἀργεῖ, τη-
 λόθι πάτρης.

Vulgatam tamen commode ser-
 vari posse non diffiteor.

88. πυριπνεύστοισι. πυριβλή-
 τοισι Voss.

89. ἄμμορος. ἄμορος Basil.

94. δ'. Cum Par. et H. melius
 legi posse δ' putat Röverus.
 Sed nihil mutasse satius forte
 erit.

95. Κάλλος ὀλισθαίνει. Quo
 facilius mendum sublatum ad-
 pareat, totum adpronam locum:

Κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμω-
 μήτοιο γυναικὸς

Ὁξύτερον μερόπεσσι πέλει πτε-
 ρόεντος οἴστου·

Ὁφθαλμὸς δ' ὁδὸς ἐστίν· ἀπ'
 ὀφθαλμοῖο βολάων

Ἐλκος ὀλισθαίνει καὶ ἐπὶ φρέ-
 νας ἀνδρὸς ὀδεύει.

Ita diserte legunt, quae prodie-
 runt ad hoc tempus, editiones
 omnes, etiam emendatissima

Röveri, qui omnino hanc lectio-
 nem retinendam censet. Equi-
 dem vix adducor, ut credam
 hanc esse Poëtae manum, quem
 quovis fere pignore contendere
 ausim nobis reliquisse Κάλλος
 ὀλισθαίνει. elegantissima repeti-
 tione superioris vocis, quam
 cum toto orationis cursu con- 31
 rumpit inficetum illud Ἐλκος.
 Firmant hanc lectionem Codex
 Voss. Venet. et Bodlejanus B.
 apud Röverum, qui diserte ha-
 bent κάλλος, nec non Regius, in
 quo, testibus Francio et Röve-
 ro, Κᾶλλος, qui egregie nobis
 erroris fontem aperit. Nempe
 κ et λ saepe inter se permutan-
 tur, quod et notavit Gul. Can-
 terus in Syntagm. de ratione
 emend. Graec. Auct. p. 20. 21.
 Inde cum haec vox abiisset in
 κάλλος, nec quisquam intellige-
 ret, bonus aliquis corrector,
 quasi esset pro καὶ ἔλκος, emen-
 dabat κᾶλλος. Sed cum misero
 huic καὶ locum plane non esse
 emuncioris naris criticus probe
 perspiceret, reponebat Ἐλκος,

Si autem mihi non licet tuam sacerdotem contrectare,
Talem mihi, Cytherea, puellam uxorem praebeas.
Talia quidem iuvenum quis locutus est: aliunde (vero)
alius

Vulnus celans insanivit pulcritudine puellae. 85

Gravia passe Leander, tu autem, ut vidisti in-
clytam puellam,

Nolebas occultis consumere mentem stimulis,

Sed ardentibus domitus inopinato sagittis

Nolebas vivere perpulcræ expers Herus.

Cum oculorum vero radiis crescebat fax amorum 90

Et cor (ei) fervebat invicti ignis inpetu.

Pulcritudo enim celebris emendatae formae mulieris

Acutior hominibus est veloci sagitta:

Oculus vero via est; ab oculi ictibus

Pulcritudo delabitur et in corda viri descendit. 95

Cepit autem ipsum tunc stupor, impudentia, tremor,
pudor:

quam vocem invenerat v. 85. et versui 93., ubi mentio πτερόεντος οἰστοῦ, recte convenire sibi persuadebat. Ita quoque legisse Scholiasten docente eius verba: ἐκβολῆς τῶν ὀμμάτων ὀλισθόν (ita legit Gronovius) ἐμποιεῖται κάλλος. Denique, ut plane securus sis, ita locutus Achilles Tatius lib. I. pag. 17. quem noster in hoc, ut aliis multis locis, religiose imitatus est: Ὡς δὲ εἶδον, εὐθύς ἀπολώλειν. κάλλος γὰρ ὁξύτερον τιτρώσκει βέλους καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὴν ψυχὴν καταρρεῖ. ὀφθαλμὸς γὰρ ὁδὸς ἐρωτικῷ τραύματι. Itaque statim, ut eam contemplatus sum, occidi. Forma enim ad inferendum vulnus telo acutior est per oculosque amatoris vulnere aditum patefaciens in animum penetrat. Vide et lib. 6. p. 375. ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὰ ὀμματα τῶν καλῶν τὸ κάλλος κάθηται, ῥέον δὲ ἐκείθεν ἐπὶ τοὺς

ὀφθαλμοὺς τῶν ὁρῶντων ἵσταται. Confer praeterea elegantissimum locum lib. 5. pag. 307. ἥ δὲ τῆς θεᾶς ἡδονὴ διὰ ὀμμάτων εἰσρέουσα τοῖς στέρνοις ἐγκάθηται. Ἐλκουσα δὲ τοῦ ἐρωμένου τὸ εἶδωλον αἰεὶ ἐναπομάσσεται (Salmasius p. 674. l. ἐναπομάσσεται) τῷ τῆς ψυχῆς κατόπτρῳ καὶ ἀναπλάττει τὴν μορφήν· ἡ δὲ τοῦ κάλλους ἀπορροή δι' ἀφανῶν ἀκτίνων ἐπὶ τὴν ἐρωτικὴν ἐλκομένη καρδίαν ἐναποσφραγίζει κάτω τὴν σινῆν. Voluptas autem, quae in videndo percipitur, per oculos illapsa menti insidet, neque visae imaginem secum raptam animi speculo continenter imprimit atque effingit: pulchritudinisque fluxio ipsa per occultos radios in amantis pectus dimanans, amatae rei formam insculpit.

Ibid. ἀνδρὸς. ἀνδρῶν Voss.

96. θάμβος, ἀναιδείη. Scho-

- Ἐτρεμε μὲν κραδίη, αἰδῶς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι,
 Θάμβες δ' εἶδος ἄριστον, ἔρως δ' ἀπενόσφισεν αἰδῶ.
 Θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος ἀναιδείην ἀγαπάζων
 100 Ἡρέμα ποσσὶν ἔβαινε καὶ ἀντίον ἴστατο κούρης.
 Λοξὰ δ' ὀπιπτεύων δολεράς ἐλέλιξεν ὀπωπὰς,
 Νεύμασιν ἀφθόγγοισι παραπλίσζων φρένα κούρης.
 Αὐτὴ δ', ὥς ξυνέηκε πόθον δολόεντα Λεάνδρου,
 Χαῖρεν ἐπ' ἀγλαΐῃσιν· ἐν ἡσυχίῃ δὲ καὶ αὐτὴ
 105 Πολλάκις ἱμερόεσσαν ἐὼν ἀπέκρυψεν ὀπωπὴν,

liastes: Τότε δὴ αὐτὸν ἔλαβεν
 θάμβος ἀναιδής. Sed hominis
 inperitiam satis arguit ipse Poë-
 ta, qui distincte mox voces has
 et ordine explicat, quod et facit
 Achilles Tatius loco inferius
 citando.

- 88 97. Ἐτρεμε μὲν κραδίη. κραδίη
 Basil. cum aliis apud Röverum.
 Elegantissimus FRANGIUS κρα-
 δίην coniectabat, quam conie-
 cturam nonnihil iuvat Achilles
 Tatius lib. 1. pag. 17. ἔτρεμον
 τὴν καρδίαν. et praecipue ipse
 Musaeus, qui hanc loquendi ra-
 tionem amat. Ita v. 61.

Χροίην γὰρ μελέων ἐρυθαίνετο.
 ubi pariter Voss. et Heins. alii-
 que apud Röverum codices le-
 gunt Χροίη. et v. 107.

ὁ δ' ἐνδοθι θυμὸν λάνθη.
 ut et v. 167.

Θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ
 πυρὶ πάρθενος Ἡρώ.
 Nam quod v. 91.

Καὶ κραδίη πάφλαζεν κ. τ. λ.
 fecit, ut melius casus conveni-
 ret cum praecedentibus, ἀέξατο
 πυρσὸς ἐρώτων. Eandem mihi
 coniecturam conlato Tatii loco
 natam fuisse non diffiteor, sed,
 praecipue quia nulli Codices ad-
 dicunt, nihil moverem.

97. αἰδῶς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.
 Dignissimus est qui conferatur
 locus Achillis Tatii lib. 1. pag.
 17. πάντα δέ με εἶχεν ὁμοῦ, ἔπαι-
 νος, ἐκπληξίς, τρόμος, αἰδῶς,

ἀναιδεια· ἐπὴνουν τὸ μέγεθος,
 ἐκπεπλήγμην τὸ κάλλος, ἔτρεμον
 τὴν καρδίαν, ἔβλεπον ἀναιδῶς,
 ἡδούμην ἁλῶναι. Temporisque
 momento eodem et proceritatem
 laudare, et pulchritudine obstupe-
 fieri, et corde tremere, et oculis
 lascivius intueri, ac ne deprehen-
 derer vereri coactus sum. Ultima
 melius verterentur ac capi pu-
 debat; id enim menti scriptoris
 melius convenire nemo non vi-
 det. Hic autem locus nobis ad
 verum intellectum verborum
 Musaei, αἰδῶς δέ μιν εἶχεν ἁλῶ-
 ναι, sponte ducit; haec enim
 non, quod vulgo fit, reddenda
 censeo: pudor vero ipsum tenebat
 captum esse, sed clarius: pude-
 bat vero ipsum capi. Atque ita
 fere doctiss. Berglerus, qui ta-
 men minus recte Leandrum pu-
 doris causam, si quis eum vir-
 ginem sacerdotem tentasse sense-
 rit ac deprehenderit, constituisse
 putat, quae verior erat, quod
 agnosceret, non esse viri vinci
 a femella et amore ei quasi man-
 cipari, ut recte Heumannus, qui
 tamen minus recte: pudebat
 ipsum, quod captus esset, cum
 deberet capi. Mecum facit, ut
 videtur, Kromaierus in eleganti
 Dissertatione Musaeo praefixa
 p. 19. ut adeo mirer ipsum red-
 didisse: pudor vero ipsum tenebat
 captum esse, et non potius capi,
 ut dudum Florens Christianus:

Tremuit quidem (*ipsi*) cor, pudebat vero ipsum capi,
Obstupuit vero pulcritudine optima, amor vero ad-
mit (*ipsi*) pudorem.

Audacter autem ob amorem inpudentiam adfectans
Tacite pedibus incedebat et e regione consistebat vir-100
ginis.

Oblique vero intuens dolosos torquebat oculos,
Nutibus mutis in errorem inducens mentem puellae.
Ipsa vero, ut sensit amorem dolosum Leandri,
Gavisa est suam ob pulcritudinem; tacite vero et ipsa
Saepe gratam suam ocoluit faciem,

105

Cor trepidat vineique pudebat.
Ceterum ut Musaeus, αἰδώς δὲ
μιν εἶχεν, ita dixit Homerus
Iliad. ε. v. 416.

Τὸν δ' οὐπερ ἔχει θράσος.

101. ἐλέλιξεν. ἔληξεν Voss. ἐλέ-
λιξεν Basil. cum plurimis apud
Röverum, qui hanc elegantissi-
mam lectionem in Addendis o-
mnino retinendam censet. At-
que ita ἐλέλιξεν in aliis locutio-
nibus frequens, ut apud Non-
num Dionys. lib. 15. p. 416.
l. 8. lib. 24. p. 636. l. 7. lib.
31. p. 800. l. 12. lib. 32. p. 806.
l. 23. lib. 44. p. 1138. l. 17. et
35 in compositis lib. 22. p. 590. l.
18. lib. 42. p. 1096. l. 23. Se-
ptem autem Codices apud Röve-
rum legunt ἐλέλιξεν, quam le-
ctionem plurima apud Nonnum
loca firmant. Ita lib. 2. p. 72.
l. 17.

Εἰ γὰρ ἐς ἀντολίην σφαλερὰς
ἐλέλιξεν ὀπωπῆς.

et lib 7. p. 212. l. 16.

Ἐψιφανῆς ἐλέλιξεν ἀτέρμονα
κύκλον ὀπωπῆς.

ut et l. c. p. 216. l. 17.

Ἀσταθέος δ' ἐλέλιξεν ἀλήμονα
κύκλον ὀπωπῆς.

Nec non lib. 9. p. 250. l. 33.

Ὀφθαλμοὺς ἐλέλιξεν ἀκοσμή-
τοιο προσώπου.

Confer praeterea lib. 10. p. 272.

l. 14. p. 280. l. 10. lib. 19.
p. 520. l. 30. lib. 48. p. 1256.
l. 7. quae loca tantum indicasse
suffecerit: reliqua enim, in qui-
bus eadem verbi forma quidem
occurrit, sed non significatus,
ne lectori taedium oriatur, (tan-
tus est numerus), sciens prae-
tereo. His inductam mentem
cogitatio subiit, an non vera in
Musaeo lectio esset ἐλέλιξεν:
sed ne sic ἐλέλιξεν loco movere
ausus fui, quod tuetur unus
eiusdem Poëtae locus lib. 4.
p. 118. l. 30.

Εἰ ποτὲ δινεύων φρενοτερπέα
κύκλον ὀπωπῆς.

Ὀφθαλμοὺς ἐλέλιξεν.

qui non fugit diligentiam ele-
gantissimi Röveri. Plures prae-
terea Musaei Codices, eadem-
que vocis forma, licet in aliis
locutionibus, Nonno, ut liquet
ex locis adductis, non inusitata,
satis hanc lectionem tuentur.

102. παραπλάζων φρένα κού-
ρης. Est imitatio Nonni Dionys. 36
lib. 42. p. 1096. l. 27.

Εἶπεν ἀκηλήτοιο παραπλάζων
φρένα κούρης.

105. ἀπέκρυψεν. Tres Codices
ἐπέκρυψεν, duo in margine ἐπέ-
κρυψεν apud Röverum. Error
natus, quod α et ε facillime per-
mutantur, quod notum. Sic in

Νεύμασι λαθριδίλοισιν ὑπαγγελοῦσα Λεάνδρῳ,
 Καὶ πάλιν ἀντέκλινεν. ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
 "Ὅττι πόδον ξυνέηκε καὶ οὐκ ἀπεσεύσατο κούρῃ.
 "Ὅφρα μὲν οὖν Λεῖανδρος ἐδίξετο λάθριον ὦρην,
 110 Φέγγος ἀναστείλασα κατήϊεν ἐς δύσιν Ἥως.
 Ἐκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος Ἔσπερος ἀστήρ.
 Αὐτὰρ ὃ θαρσαλέως μετεκίλαθεν ἐγγύθι κούρης,
 Ὡς ἴδε κυανόπεπλον ἐπιθρώσκουσαν ὀμίχλην,
 Ἡρέμα μὲν θλίβων ῥοδοειδέα δάκτυλα κούρης,
 115 Βυσσόθεν ἑστονάχιζεν ἀθέσφατον· ἥ δὲ σιωπῇ,

Colutho de Raptu Helenae v. 22.
pro

Ζεὺς μὲν ἐπ' Οὐλύμποιο Ποσει-
 δάων δὲ θαλάσσης,
 Ἐκ δὲ μελισσηέντος ἐπείσσυμέ-
 νων Ἑλικῶνος

Μουσάων λιγύφωνον ἄγων χο-
 ρὸν ἦλθεν Ἀπόλλων.

Legendum ἀπ' Οὐλύμποιο.

106. ὑπαγγελοῦσα. ita Basil.
ἐπαγγελοῦσα Voss.

110. Ἥως Aurora vertitur in
 editione Basil. aliisque. Kromai-
 ero placuit Sol, quemadmodum
 et v. 287. quod cum Rövero se-
 cutus sum. V. 192. autem

ἀνὰ νύκτα καὶ Ἡώ.

notat diem. Varios huius vocis
 significatus tradunt Grammati-
 ci, de quibus post citatos a do-
 37 ctiss. Valckenaerio ad Ammo-
 nium in v. Ἡμέρα consulendus
 Tzetzes ad Lycophr. Cassandr.
 v. 16. Ἥως σχηματίζεται τὸν ὑπὸ
 πρωῒας μέχρι τοῦ γεύματος και-
 ρόν, τὴν ὅλην ἡμέραν, καὶ τὸ
 ὑπὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας διάστημα,
 ὡς ἐν τῷ,

ἥως δέ μοι ἐστίν

Ἡδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον
 εἰλήλουθα.

καὶ καθολικωτέρως αὐτὸ τὸ λέγειν
 ὄνομα ἡοῦς καὶ ἡμέρας, ὅπερ οἱ
 μυθογράφοι σωματοειδῇ θεῶν
 εἶπον, ὡς περὶ τοῦ,

Ἥως δ' ἐκ λεχέων.

καὶ τὸ ἀπὸ ἀνατολῶν μέχρι με-
 σημβρίας τοῦ ἡλίου διάστημα,
 ὡς τὸ,

Ἐφθα δὲ ἥως καὶ ἀέξατο ἱε-
 ρὸν ἥμαρ.

Primus locus exstat apud Ho-
 mer. Iliad. φ. 80. Secundus
 Odys. ε. 1. Quid differat haec
 vox ab ἡμέρα, tradit Ammonius
 l. c. Ἡμέρα Ἡοῦς διαφέρει. Ἡ-
 μέρα μὲν γάρ ἐστι τὸ κατὰστημα
 μόνον ἀσώματον, Ἥως (ita lego
 cum Valcken. non Ἡοῦς) δὲ τὸ
 συναμφότερον. Totum autem lo-
 cum scriptoris huius obscurissi-
 mum esse acutissimo editori fa-
 cile largior, nec quomodo in
 clariori luce constituendus ad-
 huc video, nisi excidisse aliquid
 statuamus. Forte enim illa ver- 38
 ba: ἦν Ἡσίδοις Νυκτὸς γενεα-
 λογεῖ κ. τ. λ. ut et ἦν (vera haec
 coniectura Valck. pro ὅν) πάλιν
 Ἡσίδοις Θεῖας ὑποτίθεται κ. τ. λ.
 per parenthesin sunt inserenda,
 quod non insuetum esse Ammo-
 nio. docet locus plane similis in
 v. Ἄγγελος. Post verba autem
 inserta ultimo saltem loco de-
 beret sequi exemplum ex poëta,
 Homero vel Hesiodo, quod κα-
 τὰστημα ἀσώματον denotaret,
 sed librariorum supina incuria
 et ignorantia neglectum. Non
 dissimili certe ratione loco de-

Natibus occultis signa amoris praenuntia dans Leandro,
Et rursus ex adverso ipsi innuit. Ille vero intus ani-
mo gaudebat,

Quod amorem senserit et non renuerit puella.
Dum igitur Leander quaerebat occultam horam,
Lucem contrahens descendit ad occasum Sol, 110
E regione autem adparuit umbrosa Hesperus stella.
Sed ipse audacter adibat prope puellam,
Ut vidit atratas insurgentes tenebras,
Tacite quidem stringens roseos digitos puellae,
Ex imo suspirabat vehementer: illa vero silentio, 115

posito succurrendum esse per-
suasus sum.

111. ἀνέφαινε. ita Basil. cum
reliquis omnibus praeter solam
editionem secundam, in qua le-
gitur ἀνέτελλε, non improbante
Rövero, quia nullis editio haec
glossis est inquinata. Firmat
hanc coniecturam Nonnus Dio-
nys. lib. 7. p. 218. l. 24.

Ἐσπερον ἀντέλλοντα καὶ οὐ
δύνοντα τελέσω.

lib. 12. p. 296. l. 12.

Ἀμπελος ἀντέλλων ἄτε φω-
σφόρος.

Sic lib. 5. p. 146. l. 13.

Ἐσπερίης ἀνέτελλε φάος ψευ-
δήμονος ἡοῦς.

Confer lib. 13. p. 376. l. 3.
lib. 33. p. 832. l. 17. lib. 38.
p. 964. l. 31.

114. μὲν Basil. δὲ Voss. et
quinque alii apud Röverum Co-
dices. Elegantissima haec lectio
cursum orationis molliorem fa-
cit, quae, si vulgatam sequaris,
durior est. Nihil tamen in textu
39 (ut vocant) inmutare ausus fui,
cum ipsi Poëtae hanc duritiem
adscribendam alius non multo
elegantior locus docet, qui oc-
currit v. 320.

Πολλάκι μὲν λιτάνευσε θαλασ-
σαίην Ἀφροδίτην,

Πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα Πο-
σειδάωνα θαλάσσης.
Ἀτθίδος οὐ Βορέην ἀμνήμονα
κάλλιπε νύμφης.

ubi copulae inelegans, mea qui-
dem sententia, est defectus.
Praeterea v. 213.

Καὶ μιν ὀπιπτεύων οὐκ ὄψο-
μαι δύντα Βοώτην,
Οὐ θρασὺν Ὀρίωνα καὶ ἄβρο-
χον ὀλκὸν Ἀμάξης.
Πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυ-
κὺν ὄρμον ἰκοίμην.

Sed hoc loco plane durissimo
doctissimi Canteri elegantem,
quicquid alii censeant, emenda-
tionem, ὅψε δύνοντα, omnino
recipiendam esse docebimus.
Ita nascitur optimus sensus et
constructio minime impedita:
istud enim ἰκοίμην convenit cum
Ἐσσομαι v. 212. permutatione
modorum non inusitata, quod
et ibi ostendemus, admissa. [δὲ
verum esse nemo non fateatur.
G. H. S.]

114. κόρης. Memoria lapsus
Thomas Munckerus ad Antonin.
Liber. cap. 41. p. 333. citat χει-
ρὸς, cum in omnibus aliis Co-
dicibus MSS. et editionibus ha-
betur κόρης.

115. Βυσσόθεν ἔστονάχιζεν ἄθ-
σφατον. βυσσήθεν Voss. Ita Ros-

- Οἷά τε χωομένη, ῥοδέην ἐξέσπασε χεῖρα.
 Ὡς δ' ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,
 Θαρσαλέως παλάμη πολυδαίδαλον ἔλκε χιτῶνα
 Ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπὶ κεύθεα νηοῦ.
 120 Ὀκναλέοις δὲ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος Ἥρω,
 Οἷά περ οὐκ ἐθέλουσα, τοίην δ' ἀνενείκατο φωνήν
 Θηλυτέροις ἐπέεσσιν ἀπειλείουσα Λεάνδρῳ.
 Ξεῖνε, τί μαργαλίνεις; τί με, δύσμορε, παρθένον
 ἔλκεις;
 Ἄλλην δεῦρο κέλευθον, ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα.
 125 Μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων.
 Κύπριδος οὗ σοι ἔοικε θεῆς ἰέρειαν ἀφάσσειν.
 Παρθενικῆς ἐπὶ λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ἰκέσθαι.
 Τοῖα μὲν ἠπείλησεν. ἑοικότα παρθενεκῆσιν.
 Θηλείης δὲ Λεάνδρος ἐπεὶ κλύεν οἴστρου ἀπειλῆς,

weythae de Gestis Oddonis I. T.
 I. Scriptorum Rerum Germanic.
 Meibomii p. 725. v. 745.

*Ex aegri latebris ducens su-
 spiria cordis.*

- 40 117. χαλίφρονα νεύματα. χά-
 λης, ὁ ἀκήρατος οἶνος, ὁ μεμη-
 νῶς, ἧ καὶ κεχαλασμένος τὰς φρέ-
 νας. Hesychius. FRANCIIUS.

118. Θαρσαλέως παλάμη Basil.
 Θαρσαλή Ven. Θαρσαλή Codex
 ab Is. Vossio conlatus, qui hic
 iam desinit, quae elegans est et
 vera forte lectio, a qua non
 multum abit Ven. cum casus
 istos permutari in Codicibus
 tritum. Non parvum pro hac
 lectione pondus est in Nonno,
 qui saepe hunc loquendi mo-
 rem secutus est. Ita lib. 26.
 Dionys. p. 680. l. 17.

Γηραλή παλάμη πολυδαίδαλον
 ἀσπίδα πάλλων.

et lib. 34. p. 860. l. 20.

Μειλίχρη παλάμη πεφιδημένον
 ἔγχος αἰρώων.

ut et lib. 37. p. 940. l. 10.

Αἰδομένη παλάμη τεταυνομένη
 ἔκπον ἀνέλκων.

praeterea lib. 37. p. 946. l. 7.

Τεραδμένη παλάμη πρωτάργα
 κούφιας νίκης.

Confer lib. 43. p. 1126. l. 30.
 lib. 48. p. 1260. l. 13. lib. 48.
 p. 1284. l. 23. [Θαρσαλή pro-
 bat Wernickius ad Tryphiodor.
 p. 163. G. H. S.]

120. Ὀκναλέοις δὲ πόδεσσιν.
 Sic Kromaierns, qui tamen mi-
 nus accurate vertit *Pigre*, et Rö-
 verus cum septem aliis. Plures 41
 cum Basil. Ὀκναλέως. Prius re-
 cepi. Ita Nonnus Dionys. lib.
 32. p. 816. l. 19.

Ὀκναλέοις δὲ πόδεσσιν ἐχάζετο
 νωθρὸς Ἐρεχθεύς.
 et l. 32.

Σιγαλέοις δὲ πόδεσσιν ἐδύσατο
 δύσκιον ὕλην.

Sic lib. 33. p. 32. l. 25.

Ὀκναλέοις δὲ πόδεσσι μόγισ
 βραδὺς ἦτο Μορφεύς.

Conferri velim lib. 34. p. 860.
 l. 30. et lib. 43. p. 1134. l. 3.
 qui locus primo fere similis est.
 lib. 44. p. 1154. l. 22. lib. 47.
 p. 1204. l. 10. lib. 45. p. 1176.

Tanquam irascens, roseam retrāxit manum.
 Ut vero amatae sensit remissos nutus puellae,
 Audacter manu artificiosam traxit vestem
 Ultima venerandi ducens ad penetralia templi.
 Pigris autem pedibus sequebatur virgo Hero, 120
 Tanquam nolens, talemque emisit vocem
 Feminis verbis minans Leandro:

Hospes, quid insanis? quid me, infelix, virginem
 trahis?

Alia ito via, meamque dimitte vestem:
 Iram meorum evita (*time*) locupletum parentum. 125
 Veneris non te decet deae sacerdotem sollicitare;
 Virginis ad lectum difficile est pervenire.
 Talia minata est, convenientia virginibus.
 Feminearum autem Leander ubi audivit furorem mi-
 narum,

l. 27. lib. 48. p. 1256. l. 32.
 p. 1266. l. 32.

121. τολήν δ' ἀνενείκατο φωνήν. Coluthus de Raptu Helenae
 v. 167. 259. 288. dixit τόσην α.
 φ. Sic Nonnus Dionys. lib. 6.
 p. 198. l. 10. Idem lib. 37.
 p. 942. l. 9. dixit:

Καὶ οἱ ἐπεσσυμένῳ τρομερὴν
 ἐνενείκατο φωνήν.
 quod rarius est et forte in ἀνε-
 νείκατο mutandum, quod in hac
 re proprium fere est. Atque ita
 quoque Musaeus v. 172. Quod
 autem paucos Codices insedit
 ἀνενήκατο, omnino corruptum
 hic est.

122. ἀπειλείουσα. ἐπειλείουσα
 Whitfordus. leg. ἀπειλείουσα.
 FRANCIUS.

42 123. Ξεῖνε, τί μαργαλινεῖς; Sic
 et Nonnus Dionys. lib. 45. p.
 1160. l. 32.

Κάδμω, τί μαργαλινεῖς; τί νι
 δαίμονι κῶμον ἐγεί-
 ρεις;

Nec non lib. 37. p. 942. l. 19.

Φαῦνε, τί μαργαλινεῖς ξυνήνοια
 μῶμον ἀνάπτων;

Faune, quid festinas insane
 communem reprehensionem accendere?

vel potius quid insanis c. r. ac-
 cendens? Quid enim huc faciat
 festinare non video.

129. ἐπεὶ κλύεν Basil. cum
 plurimis aliis, quod auctoritate
 Homer. Iliad. O. v. 270. recte
 firmavit Röverus. Ven. et B.
 legunt ὡς ἐκλυεν. atque ita Non-
 nus Dionys. lib. 18. p. 498.
 l. 28.

Μέθῃ δ' ὡς ἐκλυε φωνήν.

Verum metro ita laboranti me-
 lius succurrit editio secunda,
 quae legit ὅτ' ἐκλυεν. Atque
 hanc lectionem minime sper-
 pendam tuetur idem Nonnus
 lib. 35. p. 878. l. 14.

Δαίμονιν δὲ γυναῖκες ὅτ' ἐ-
 κλυον εὖιον ἡχώ.

Nec non lib. 48. p. 1248. l. 2. 43

Καὶ Σεμέλης ὅτε παῖδα φερέσ-
 βιος ἐκλυε μήτηρ.

130 Ἐγὼ πειδομένων σημήϊα παρθενικάων.

Καὶ γὰρ ὅτ' ἡϊθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,
Κυπριδίων δάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί.
Παρθενικῆς δ' εὐδομον εὐχροον ἀνχένα κύσας
Τοῖον μῦθον ἔειπε πόθου βεβολημένος οἶστρω.

135 Κύπρι φίλη μετὰ Κύπριν, Ἀθηναίη μετ' Ἀθήνην,
Οὐ γὰρ ἐπιχθονίησιν ἴσην καλέω σε γυναιξίν,

131. ἀπειλείωσι. ἀπεχθαίρουσι
Cod. Reg. Alii contra metrum
ἐχθαίρουσι apud Röverum, qui
recte reiicit has lectiones, quas
non fabricassent boni librarii,
si stylum Musaei accuratius ad-
tendissent, qui easdem voces,
praecipue cum dictorum ratio-
nem reddit, repetere solet. Su-
pra v. 36.

Μῶμον ἀλευομένη ξηλήμονα
θηλυτεράων.

Καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ξηλήμονές
εἰσι γυναῖκες

Atque ita aliis locis.

132. Κυπριδίων δάρων. Opti-
me Scholiastes: ὁμιλιῶν τῶν διὰ
τῆς μίξεως. Ita v. 230.

Παννυχίων δ' δάρων κρυφίους
ποθέοντες ἀέθλους.

Orpheus Argon. v. 1324.

Εἰ δέ κε νυμφιδίοις δάροις λέκ-
τρῳ τε κλιθεῖσα

Παρθενίην ἤσυχνεν, ἔος πόσις
ἄμμιν ἀγέσθω.

Quod si vero maritali consue-
tudine concubituque

44 Virginitatem defloravit, suus
maritus eam ducito.

Saepeissime tamen notat confu-
bulationes. Ita Nonnus lib. 31.
p. 790. l. 33. lib. 38. p. 968.
l. 8. lib. 40. p. 1016. l. 20. lib.
43. p. 1258. l. 30. p. 1276. l.
10. et l. 32. aliisque locis, quae
non coarervo. Vid. et Hesio-
dum in Ἔργοις v. 789. et in
Theog. v. 205. Saepe autem,
quemadmodum et in quibusdam
locis iam citatis, notat sermones

de rebus Veneretis. Ceterum de
vario huius vocis, significatu
consule Ez. Spanhemium ad Cal-
lini. Hymn. in Lavacr. Pall. v.
66. et ad h. l. Röverum.

[133. κύσας. Vulg. κύσας.
G. H. S.]

134. πόθου βεβολημένος οἶ-
στρω. πόθῳ β. οἶστρου Venet.
apud Röverum, atque ita forte
in suo invenit Scholiastes, notat
enim: Τοῖον τὸν λόγον εἶπε τῷ
πόθῳ βεβλημένος τῆς ἡδονῆς.
Sed nihil muta. οἶστρος enim,
ut recte definit Ammonius in v.
Μανία, est μανιώδης ἐπιθυμία.
Ita Coluthus de Raptu Helenae
v. 95.

ὅθεν φιλότητος ἱμῆς ἐμὸν οἶ-
στρον ἐλοῦσαι.

Nonnus lib. 4. p. 122. l. 27.
lib. 7. p. 218. l. 17. lib. 11.
p. 316. l. 14. lib. 13. p. 384.
l. 10. lib. 15. p. 424. l. 33.
p. 430. l. 1. lib. 16. p. 456.
l. 31. lib. 26. p. 690. l. 10.
lib. 31. p. 794. l. 2. lib. 33.
p. 836. l. 11. lib. 34. p. 843.
l. 15. lib. 37. p. 956. l. 16. lib.
41. p. 1068. l. 10. lib. 42. p.
1090. l. 33. p. 1102. l. 33.
12. Sic et lib. 7. p. 216. l. 15.

Ζεὺς δὲ πυριγλώχινι πόθου δε-
δονημένος οἶστρω.

Quae phrasis pro eo, quod Mu-
saeus π. βεβολημένος ο. dixit,
in deliciis ipsi habita recurrit
lib. 10. p. 288. l. 7. lib. 42.
p. 1084. l. 1. Ceterum hic con-
sule Röverum, qui inter οἶστρον

Sensit persuasarum signa virginum.

130

Etenim quum iuvenibus minantur feminae,

Venerearum consuetudinum nuntiae sunt minae.

Virginis autem bene olentem bonique coloris cervicem
osculatus

Tale verbum ait amoris ictus furore:

Venus cara post Venerem, Minerva post Miner-135
vam,

Non enim terrestribus aequalem voco te mulieribus,

et κέντρον ἔρωτος recte distinguunt: hoc autem apud Nonnum crebro quoque recurrit, ut quisvis notare potest: lectorem enim exemplorum, quae notavi, numero obrutum ne taedium capiat, vereor.

136. ἐπιχθονίῃσιν ἴσην — γυναιξίν. Ita omnes editiones et plures MSS. constanter; nec male. An tamen in his lateat manus auctoris equidem dubito. Suspicionem iniicit lectio trium MSS. V. Ven. et Reg. apud Röverum, qui diserte praeferunt ἐπιχθονίων ἴσην — γυναικῶν, quod cur spernamus? ἴσος quidem cum casu secundo construi sine exemplo putabam; sed res in vado. Ita enim Achilles Tatius lib. 8. p. 475. Καὶ κατὰ λόγον οὕτως ὁ λοιπὸς τῶν καλῶν χορὸς ἕκαστον τοῦ πρόσθεν ἴσον ἔχων. Sic vulgo. Sed omnino emendandum, quod tamen huc non facit, cum doct. Salmasio pag. 701. ἀνίσον. Absorpta videtur prima vocis syllaba, quae in nonnullis forte Codicibus scribebatur, ut centies α et ε permutantur, ἔνισον, a praecedentis vocis ultima. Iuvat Longus Pastor. lib. 2. p. 61. in eadem fabula: τὸ ὄργανον νοεῖ, καὶ τοὺς καλῶν κρηρῶ συνδήσας ἀνίσους, καθότι καὶ ὁ ἔρως ἀνίσος αὐτοῖς. In-

strumentum 'animo suo concipit disparem cera coniungendo calamos ad testandum disparem illis fuisse amorem. Sed in viam. Nonnus lib. 8. p. 234. l. 21.

Τῆς δέμας ἴσον ἔχουσα διέστικεν εἰς δόμον Ἥρη.

Cui corpus aequale habens transiit in domum Iuno.

Idem lib. 22. p. 586. l. 2.

Χιονέης σέλας ἴσον ἀκοντίζουσα Σελήνης.

Candidae iubar aequale iaculans Lunae.

Nec non lib. 25. p. 674. l. 14.

Ἄνδρὸς ἔχων τύπον ἴσον, ὃς ἐν λεχέσσιν ἰάνων.

Ut et lib. 37. p. 928. l. 4.

Μοῦνος ἔχων τύπον ἴσον ἐῆς γενέταο τεκούσης.

Sic et ἱκελος occurrit apud eundem lib. 25. p. 642. l. 27.

Τίς κάμε τοῖον ἀγῶνα, τίς ἱκελος ἐπλετο Βάκχου.

Nec tantum cum casu secundo, sed et cum quarto iunctum invenitur ἴσος apud eundem lib. 26. p. 667. l. 12.

Καὶ δέμας ἀλλάξασα μετὰ τροπὴν ἴσον Ὀρόντην

Γαμβρόν ἀερσιλόφον μιμήσατο Δηριαδῆος.

Et corpus mutans versatile simile Orontem

Generum superbi imitabatur Deriadei.

Ἀλλά σε θυγατέρεσσι Διὸς Κρονίωνος ἔδωκα·
 Ὀλβιος, ὃς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη, ἣ τέκε μήτηρ,
 Γαστήρ, ἣ σ' ἐλόχευσε, μακαρτάτη· ἀλλὰ λιτάων
 140 Ἡμετέρων ἐπάκουε, πόθου δ' οἴκτειρον ἀνάγκην.
 Κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχεο Κύπριδος ἔργα.
 Δεῦρ' ἴθι, μυστιπόλεψε γαμήλια θεσμὰ θεάλνης.
 Παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρῆσσειν Ἀφροδίτῃ,
 Παρθενικαῖς οὐ Κύπρις λαίνεται. ἦν δ' ἐθελήσῃς
 145 Θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα καὶ ὄργια πιστὰ δαῖναι,

140. οἴκτειρον. Ita in Nonno
 Dionys. lib. 5. p. 166. l. 13.
 pro

47 Παιδοφόνους ὠκτειρον ἀμεμ-
 φέας.

*Filii homicidas miserare irre-
 prehensibiles.*

legendum οἴκτειρον.

141. μετέρχεο Κύπριδος ἔργα.
 Recte contra Pareum, qui με-
 τέργεο volebat, vulgatam lectionem
 defendit Röverus ex Homero Iliad. E. v. 429. Sic Non-
 nus Dionys. lib. 1. p. 24. l. 26.
 μετερχομένη δὲ καὶ
 αὐτῇ

Οἰστρομανῆς μύραινα δρακον-
 τειῆς πόθον εὐνῆς
 Ποντοπόρων ἐφριξε θεημάχον
 ἄσθμα δρακόντων.
*pertransiens vero et
 ipsa*

*Oestro agitata muraena ser-
 pentini desiderium
 lecti*

*Per mare incedentium exhorruit
 cum diis pugnantem
 halitum draconum.*

Mallet vertere: *cum adiret ve-
 ro et ipsa o. a. m. serpentis de-
 sideratum lectum.* vel potius:
*exercens desideratum cum serpente
 concubitum.* Cum isto autem lo-
 co conferri meretur Achilles
 Tatius lib. 1. p. 59. apud quem
 legitur σμύραινα, quod et in
 Nonno forte quis reponeret,
 ut obfuerit similitudo ultimae

praecedentis vocis literae; sed
 ego vulgatam lectionem non te-
 mere sollicitarem.

142. Omittit hunc versum 4
 editio Basileensis.

143. ἐπέοικεν. Pareus edidit
 ἐπέοικε.

Ibid. ὑποδρῆσσειν. ὑποδρῆσειν
 Basil. aliaque apud Röverum.
 Mendose Nonn. Dionys. lib. 34.
 p. 862. l. 16.

— ἃ τε λάτρεις ὑποδρῆσσω Διο-
 νύσῳ.

Sic lib. 40. p. 1026. l. 5. p. 1028.
 l. 4. lib. 43. p. 1116. l. 23. At-
 tamen lib. 48. p. 1264. l. 25.
 occurrit:

Μὴ γαμήῃ μετὰ πύτμον ὑπο-
 δρῆσεις Ἀφροδίτῃ.

Quem locum Pareus adducit
 edens et in notis ὑποδρῆσειν.
 Sed in Nonno omnino legendum
 ὑποδρῆσεις.

145. ὄργια πιστὰ. Duo Codi-
 ces κεδνὰ apud Röverum, sed
 qui recte notat Veneris sacra
 per excellentiam dici posse πι-
 στὰ, atque hinc *fœdera amantum.*
 Vox autem ὄργια, quae proprie
Sacra Liberi notat, varios induit
 significatus, et quaevis *mysteria*
 denotat. Nonnus Dionys. lib. 4.
 p. 126. l. 32.

καὶ Αἰγυπτίου Διο-
 νύσου.

Εὐία φοιτητῆρος Ὀσείδος
 ὄργια φαίνων.

Sed te filiabus Iovis Saturnii adsimilo:

Beatus, qui te genuit, et beata, quae peperit mater,
Venter, qui te enixus est, beatissimus: sed preces
Nostras exaudi amorisque miserere necessitatis.

140

Veneris ut sacerdos exerce Veneris opera.

Huc ades, initiare nuptialibus legibus deae.

Virginem non decet ministrare Veneri,

Virginibus Venus non gaudet. Si vero volueris

Instituta deae amabilia et caerimonias fidas (veras) 145
scire,

Ibid. l. 27. Cadmus, qui Graeciae literas induxit, dicitur

Πάτρια θεσπεσίης δεδαημένος
ὄργια τέχνης.

Paterna divinae doctus mysteria artis.

Sic lib. 41. p. 1074. l. 21.

Κάδμος ἐγγλώσσοιο διδάσκειται
ὄργια φωνῆς.

Sic lib. 35. p. 868. l. 10.

εἴ ποθεν εὖρω

49 Φάρμακα λυσιπόνου Παιήονος
ὄργια τέχνης.

lib. 38. p. 966. l. 22.

Ἴδμων δ' αἰολόμητις, ἐπεὶ μά-
θεν ὄργια Μούσης

Οὐρανίης εὐκνκλον ἐπισταμέ-
νης ἔτυν ἄστρον.

Idmon vero varia consilia sciens, postquam didicisset orgia Musae

*Uraniae circularem cognoscen-
tia viam astrorum.*

Quemadmodum et lib. 41. p. 1072. l. 16.

Στίλβων, ὃ ἐνὶ πάντα τετεύχεται
ὄργια θεσμών.

Atque ita sacra Veneris hoc loco vocat Poëta, quocum con-

ferri velim, quem ipsum respexisse non vane coniecero, Achil-

lem Tatium lib. 4. p. 219. ubi Clitophon ad Leucippen: Μέχρι

πότε, εἶπον, χρηρεύσομεν τῶν τῆς

Ἀφροδίτης ὀργίων; *Quousque tandem, inquam, Veneris fructu*

carendum nobis erit? Quo loco

vehementer adridet, quemadmodum in libris esse et potius legendum monet Cl. Salmasius

pag. 607. elegantissima lectio *χρηρεύομεν*. Sic apud Suetonium

in Iulio Caesare cap. 66. *Au-*

quidem vetustissima nave imposi-

tos quocumque vento in quascun-

que terras iubeo avehi cum viris

doctis omnino legendum, non iu-

bebo, quod minus sapit minantem

ducem. Praesentia autem tem-

pora pro futuris eleganter ad-

hibentur, sed parum intellecta

conrumpendi scriptores saepe

ansam dederunt. Callimachus

Hymn. in Dian. v. 251.

ἀλαπαξέμεν ἠπέλλησε 50

Ἀνύδαμις ὑβριστῆς.

Quod non intellexit Henr. Ste-

phanus, qui perperam in ἀλα-

παξέμεν mutat. Epigr. 1. v. 6.

σὺν μοι

Βούλευσον, ποτέρην εἰς ὑμέ-

ναιον ἄγω.

Lactantius de Mort. Pers. cap. 18. *Ille vero aiebat ei indecens*

esse, si post tantam sublimis fa-

stigii claritatem in humilis vitae

tenebras decidisset, et minus tu-

tum, quod in longo imperio mul-

torum sibi odia quaesisset. Vir

doctus Io. Columbus legendum

putat et pro ei, quod elegantia

non caret; recte enim cohaeret

cum seqq. et minus tutum. Nec

tamen plane necessarium. Ei

Ἔστι γάμος καὶ λέκτρα. σὺ δ', εἰ φιλέεις Κυθήρειαν,
 Θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμόν ἐρώτων,
 Σὸν δ' ἐκέτην με κόμιζε καὶ, ἣν ἐθέλῃς, παρακοίτην,
 Τὸν σοὶ Ἔρως ἤγρευσεν ἑοῖς βελέεσσι κιχήσας,
 150 Ὡς θρασὺν Ἡρακλῆα θεὸς χρυσόρῳαπὶς Ἑρμῆς
 Θητεύειν ἐκόμιζεν Ἰαρδανίην ποτὶ νύμφην.
 Σοὶ δέ με Κύπρις ἔπεμπε καὶ οὐ σοφὸς ἤγαγεν Ἑρμῆς.
 Παρθένος οὗ σε λέληθεν ἀπ' Ἀρκαδίας Ἀταλάντη,
 Ἡ ποτε Μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
 155 Παρθενίης ἀλέγουσα· χολωσαμένης δ' Ἀφροδίτης,
 Τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῳ θέτο πάσῃ.

enim pro sibi aliquando occur-
 rit, ut notum. Nec decere cum
 casu tertio insuetum. Quod
 enim P. Bauldri intrudit futu-
 rum esse, solito more inscitiam
 prodit. Plautus Milit. Glorios.
 3. 1. v. 10.

Quippe si resciverint inimici
 consilium tuum,

Tuoque tibi consilio occludunt
 linguam et constringunt
 manus,

Atque eadem quae illis voluisti
 facere faciunt tibi.

Multus in hac locutione Hygi-
 nus, ut patet ex Indice Locu-
 tionum Rariorum aucto a Th.
 Munckero in v. Infinitivus. Or-
 pheus Argon. v. 291.

ἐν δ' ἄρα φωνῇ
 Δαὸς ἐπερρόθεεν, Μινύαις ἐπι-
 κοίρανον εἶναι

Ἀλκείδην.

et v. 301.

Καὶ θῆκαν Ἰήσονα κοίρανον
 εἶναι.

51 Theocritus Idyll. 27. v. 60.

Φῆς μοι πάντα δόμεν, τάχα δ'
 ὕστερον οὐδ' ἄλλα
 δοίης.

Confer Achillem Tat. lib. 8.
 p. 479. Aristaen. I. 13. Pro-
 prium autem hoc est vaticinan-
 tium. Ovid. Heroid. ep. 5.
 v. 117.

Graia iuvenca venit.

Ubi videndus summus Burman-
 nus. Lucas in Evang. cap. 23.
 v. 29. Ὅτι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέ-
 ραι, ἐν αἷς ἐροῦσι· Μακάριοι αἱ
 στεῖραι κ. τ. λ. [Lennepius Ani-
 madvers. ad Coluth. p. 80.: „Su-
 spectum mihi admodum epithe-
 ton πιστά, quod hic sane cum
 ὄργια iunctum vix adinitti po-
 test. Videtur scribendum: —
 καὶ ὄργι' ἄπυστα δαῖναι. Hero
 enim Veneris mysteriorum ad-
 huc ignara erat, quae adeoque
 recte eius respectu ἄπυστα et
 ignota dici poterant.“ Conf.
 Dorvillius ad Chariton. p. 444.
 ed. Lips. G. II. S.]

148. ἣν ἐθέλῃς Basil. cum
 omnibus aliis. Unus Kromaierus
 edidit ἐθέλεις, inprobante meri-
 to Rövero. Graecos ita locutos
 equidem non nego, quippe ita
 Nonnus Dionys. lib. 20. p. 544.
 l. 1.

Ἑμῆς δ', ἣν ἐθέλεις, θαρρή-
 ξομαι.

Sed rarissima haec constructio,
 nec apud Nonnum, nisi unico
 hoc loco, ni fallor, obvia, cum
 in plurimis alteram usurpet.
 Sic lib. 10. p. 288. l. 6. lib. 16.
 p. 446. l. 13. lib. 17. p. 480.
 l. 20, et 24. lib. 19. p. 510.

Sunt nuptiae et lecti. Tu autem, si amas Venerem,
Mulcentium mentem ama suavem legem amorum,
Tuumque servum (*tibi supplicem*) me accipe et, si
velis, coniugem,

Quem tibi Cupido venatus est suis sagittis adsecutus,
Sicut audacem Herculem celer auream gestans virgam 150
Mercurius

Servitum duxit Iardaniam ad puellam.

Tibi vero me Venus misit et non sapiens adduxit
Mercurius.

Virgo non te latet ab Arcadia Atalanta,
Quae olim Milanionis amantis fugit lectum,
Virginitatem curans; irata autem Venere, 155
Quem prius non amavit, (*eum*) in corde posuit toto.

l. 24. et l. 31. lib. 24. p. 638.
l. 19. lib. 29. p. 748. l. 22.
aliisque locis plurimis. Theo-
critus Idyll. 27. v. 35.

Ὁὐ μ' αὐτὸν τὴν Πᾶνα, καὶ ἦν
κ' ἐθέλης με διώξει.

Versu 144 Poëta noster dixit
ἦν δ' ἐθέλης. Quomodo saepe
idem Nonnus, ut lib. 2. p. 74.
l. 31. lib. 6. p. 196. l. 12. lib.
8. p. 234. l. 3. lib. 10. p. 286.
l. 18. lib. 16. p. 442. l. 21. lib.
19. p. 510. l. 25. lib. 31. p. 792.
l. 23. p. 796. l. 23. lib. 34.
p. 854. l. 21. aliisque locis plu-
rimis. Tantum lib. 5. p. 168.
l. 7. occurrit ἦν δ' ἐθέλεις,
pro quo vir doctissimus Gerar-
tus Falkenburgius in Lection. et
Coniect. ad h. l. legendum pu-
tat ἦν ἐθέλης: infeliciter sane.
Quanto rectius perpetuum lo-
quendi morem Poëtae secutus
reposuisset ἦν δ' ἐθέλης? Hoc
et occurrit apud Musaeum v.
180. ubi in Codici scribenti ἦν
δὲ θέλης praesidium est in
Nonno lib. 16. p. 440. l. 10.
ubi dicit: ἦν δὲ θέλησιν. nec
non lib. 21. p. 570. l. 8.

Ἦν δὲ θέλης. πόδα κάμψον
οἰούριον εἰς χθόνα
Μήδων.

Si quis tamen potius hic legen-
dum putet ἦν δ' ἐθέλης et
ἦν δ' ἐθέλης, quemadmodum
primo, quem adduxi, loco, pro
ἦν δ' ἐθέλεις, ἦν ἐθέλης, me non
difficilem habebit, quamvis pe-
riculosiores tales emendationes, 53
si Codices non faveant.

151. Ἰαρδανίην. Ἰορδανίην Vati-
c. et B. quemadmodum Ven.
Ἰορδανίην apud Röverum. Eo-
dem modo in Palaephato pro
Ἰορδάνου Tollium restituisset
Ἰαρδάνου memorat Iac. Grono-
vius ad Herod. I. 7. p. 797.
Qui scriptor eam ancillam Iar-
dani vocat: Heraclidæ enim
ipsi memorantur ἐκ δούλης τῆς
τῆς Ἰαρδάνου γεγονότες καὶ Ἡρα-
κλῆος. quod ut conciliet Grono-
vius, putat in imperio Asiaticis
simili, ubi praeter reges omnia
serva, Omphalen, Iardani licet
uxorem, δούλην dici posse.

153. λέληθεν. In editione
Basil. mendose legitur λέλ-
θεν.

- Πείθεο καὶ σὺ, φίλη, μὴ Κύπριδι μῆνιν ἐγείρης.
 Ὡς εἰπὼν παρέπεισεν ἀναινομένης φρένα κούρης,
 Θυμὸν ἐρωτοτόκοις παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις.
 160 Παρθενικὴ δ' ἄφθογγος ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπὴν
 Αἰδοῖ ἐρυθιώσαν ὑποκλέπτουσα παρειήν,
 Καὶ χθονὸς ἔξεεν ἄκρον ὑπ' ἵχνεσιν, αἰδομένη δὲ
 Πολλάκις ἀμφ' ὤμοισιν ἐὼν ξυνέεργε χιτῶνα.
 Πειθοῦς γὰρ τάδε πάντα προάγγελα· παρθενικῆς δὲ
 165 Πειθομένης ποτὶ λέκτρον ὑπόσχεσίς ἐστι σιωπῆ.
 Ἦδη καὶ γλυκύπικρον ἐδέξατο κέντρον ἐρώτων,
 Θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ πυρὶ παρθένης Ἡρώ,
 Κάλλει δ' ἱμερόεντος ἀνεπτοίητο Λεάνδρου.
 Ὅφρα μὲν οὖν ποτὶ γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὀπωπὴν,
 170 Τόφρα δὲ καὶ Λεάνδρος ἐρωμανέεσσι προσώποις
 Οὐ κάμεν εἰσορόων ἀπαλόχροον αὐχένα κούρης.
 Ὅψὲ δὲ Λεάνδρῳ γλυκερὴν ἀνενείκατο φωνήν
 Αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀποστάξουσα προσώπου·

157. ἐγείρης. Conruptus in hac voce Nonnus Dionys. lib. 44. p. 1152. l. 6.

54 Ἄλλ' ὅτι καὶ μανίης μεδέω καὶ λύσαν ἀγείρω.

Sed quod etiam insaniae inperro et rabiem excito.

Ita saltem legitur in editione Hanoviae inpressa A. 1610. Sed legendum ἐγείρω. Ita lib. 1. p. 40. l. 6.

Καὶ πλέον οἴστρον ἔγειρε.

lib. 4. p. 120. l. 16.

ὥς κεν ἐγείρω

Οἶκτον ὁμοῦ καὶ ζῆλον ἀθελγέϊ Περσεφονείῃ.

lib. 22. p. 600. l. 7.

Δάκρυα Νηϊάδεσιν ἀδακρῦτοις ἐγείρων.

lib. 31. p. 784. l. 5.

Καὶ χόλον ἄλλον ἐγειρεν Ἐρυθραίῳ παρὰ πόντῳ.

Vide praeterea lib. 43. p. 1116. l. 27. Absolute Orpheus Argon.

v. 415.

Ἦδ' ὥς Ἡρακλεῖ καταντία μαιμώντες

Ἐν Φολόῃ δῆρσαν, ἐπεὶ μένος οἴνου ἐγειρεν.

160. ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπὴν. Ita Coluthus de Raptu Helenae. 296.

Ἐννεπεν ἡ δ' ἐρόεσσαν ἐπὶ χθονὶ πῆξεν ὀπωπὴν.

Illud ἐπὶ χθονὶ occurrit et apud Homerum Iliad. A. 88.

Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.

Locum enim non inspexit Voëtius, qui citat ἐπὶ χθόνα.

161. ἐρυθιώσαν. ita Whitfordus. forte ἐρυθριώσαν. FRANCIVS. Coniecturam viri doctissimi inuat Basileensis editio, et S. apud Röverum, et in quibus, quamvis corrupte, ἐρυθρόωσαν et ἐρυθροίωσαν scribitur. In reliquis omnibus ἐρυθιώσαν, quemadmodum et in Nonno scribitur Dionys. lib. 9. p. 266. l. 20. atque ita aliquoties occurrit ἐρυθριώσαν et ἐρυθαίνετο. [Lobeckius Parerg. ad Phrynich.

Persuadere et tu, cara, ne Veneri iram excites.

Sic fatus persuadendo flexit recusantis mentem pu-
ellae,

Animum (*eius*) amorem parientibus errare faciens
verbis.

Virgoque tacita in terram defixit oculos 160

Pudore rubefactam abscondens genam,

Et terrae radebat summum vestigiis, pudibunda
autem

Saepe circa humeros suam contraxit vestem.

Persuasionis enim haec omnia praenuntia: virginis
enim (*certe*)

Persuasae ad lectum promissio est silentium. 165

Iam et suavamarum suscepit stimulum amorum,

Urebatur autem cor dulci igne virgo Hero,

Pulcritudineque suavis stupescebat Leandri.

Quando igitur (*illa*) in terram habebat inclinatos
oculos,

Tum et Leander amore furente vultu 170

Non defatigabatur spectando teneram cervicem vir-
ginis.

Tandem autem Leandro suavem (*hanc*) emisit vo-
cem (*Hero*)

Verecundiae madidum ruborem stillans a facie:

p. 728. corrigit ἐρευνδιόωσαν.
G. H. S.]

162. ὅπ' ἔχνεσιν. ἐπ' ἔχνεσιν
56 Basil. cum pluribus aliis. Quin-
que scribunt ὅπ', atque ita Rö-
verus edidit. Nihil verius. Sic
plane Nonnus Dionys. lib. 10.
p. 276. l. 4. de Ino in mare se
praecipitante:

ὅς φημένῃ τρομεροῖσιν ὅπ' ἔχ-
νεσιν ἤλατο πόντον.

Sic ubi dixit, trepidis vestigiis
desiliit in pontum.

Quo loco inductus hic malui
vertere; Et terrae radebat sum-

mum vestigiis sive pedibus, quam
subter vestigia, quod non plane
perperam quem facturum dicit
cel. Kromayerus; sibi tamen pla- 57
cere alteram interpretationem,
quae mihi tamen non aequè
adridet. Erudite autem vir cel.
hunc locum contra nugae Parei
explicavit.

169. ὁπωπὴν. male vulgò ὁμί-
λην. FRANCIVS. ὁμίλην Ba-
sil. quoque cum aliis multis,
sed veram lectionem, quam et
Scholiastes in suo Codice inve-
nisse videtur, dudum viri docti
reducerunt.

- Ξεῖνε, τεοῖς ἐπέεσσι τάχ' ἄν καὶ πέτρον ὀρίναις.
 175 Τίς σε πολυπλανέων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους;
 Οἷ μοι. τίς σ' ἐκόμισσεν ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
 Ταῦτα δὲ πάντα μάτην ἐφθέγγασο. πῶς γὰρ ἀλήτης
 Ξεῖνος ἐὼν καὶ ἄπυστος ἐμῇ φιλότῃ μιγείης;
 Ἀμφαδὸν οὐ δυνάμεσθα γάμοις ὀσίοισι πελάσσαι.
 180 Οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσσιν ἐπεύαδεν· ἦν δ' ἐθελήσῃς
 Ὡς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμὴν ἐς πατρίδα μέμνειν,
 Οὐ δύνασαι σκοτόεσσιν ὑποκλέπτειν Ἀφροδίτην.
 Γλῶσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλοκέρτομος· ἐν δὲ σιωπῇ
 Ἔργον ὅπερ τελέει τις ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.
 185 Εἰπέ δὲ, μὴ κρύψῃς, τεὸν οὔνομα καὶ σέο πάτρην.
 Οὐ γὰρ ἐμόν σε λέληθεν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Ἡρώ.
 Πύργος δ' ἀμφιβόητος ἐμὸς δόμος οὐρανομήκης,

176. ἐκόμισσεν. ἐκόμισεν Basil.
 Sic in Nonno Paraphr. Joann.
 cap. 19. v. 61. pro

58 ἔκτοθεν ὑπορόφων μεγάρων
 ἐκόμισεν Ἰησοῦν.
 legendum ἐκόμισσεν.

177. ἐφθέγγασο. ἐφθέγγαστο Basil.
 Sic in So. legi et edidisse
 Rondellum, sed in notis conre-
 xisse monet Röverus. Eadem
 menda insedit Nonno Dionys.
 lib. 40. p. 1040. l. 24.

Εἰτε σὺ Παιήων ὀδυνήφατος,
 εἰ πέλες αἰθήρ

Ποικίλος, Ἀστροχίτων δὲ φατί-
 ζεται· ἐννύχιοι γὰρ

Οὐρανὸν ἀστερόεντες ἐκαναγ-
 ζουσι χιτῶνες·

Οἷασιν εὐμένεσσιν ἐμὴν ἀσπά-
 ζεο φωνήν.

Sive tu Paeon dolorem miti-
 gans, sive es aether

Varius, Astrochiton vero ad-
 pellatur: nocturnae
 enim

Caelum stellatae illustrant tu-
 nicae:

Auribus benevolis meam am-
 plectere vocem.

Caecus est, qui non legendum

mecum censet, Ἀστροχίτων δὲ
 φατίζεαι, Astrochiton vero ad-
 pellaris. Verbis parco in re cla-
 rissima. Forte et in Paraphr.
 Evang. Joannis cap. 4. ubi vul-
 go scribitur:

Οὐδὲ μὲν εἶρετο Πέτρος ἄτε
 θρασὺς, οὐδὲ τις
 αὐτὸν

Τολμήσας ἐρέεινε, τί δίξεται,
 ἢ τί μετ' αὐτῆς

Φθέγγεται.

melius legeretur τί δίξεαι, ἢ τί
 μ. α. Φθέγγεται. Certe ita sacer
 Scriptor v. 27. οὐδὲ μὲντοι
 εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ τί λαλεῖς μετ' 59
 αὐτῆς; Hunc autem presse se-
 quitur Nonnus in talibus.

178. ἄπυστος. ἄπιστος Basil.
 Legendum ἄπυστος cum H. Ste-
 phano. Vulgatam defendit Ron-
 dellus. FRANCIUS. Probarunt
 hanc lectionem cel. Dorvillius,
 nec non Röverus, quibus sum-
 mo iure parui. ξεῖνος autem et
 ἄπιστος iuncta reperiuntur apud
 Nonnum Dionys. lib. 14. p. 410.
 l. 22. et lib. 56. p. 904. l. 15.

Ibid. ἐμῇ. in ora veteris Edi-
 tionis scribitur ἐμοί.

Hospes, tuis verbis forsan et caulem moveas.

Quis te fallentium verborum docuit vias? 175

Hei mihi! quis te duxit meam in patriam terram?

Haec tamen omnia frustra locutus es. Quomodo enim,
vagus

Hospes quum sis et ignotus, meo amoris miscearis?

Palam non possumus nuptiis legitimis iungi;

Non enim meis parentibus (*id*) placuit: si autem 180
voles

Ut hospes vagabundus mea in patria manere,

Non potes furtivam celare Venerem.

Lingua enim hominum amans conviciorum, et in si-
lentio (*clam*)

Opus quod perficit aliquis, in triviis audit.

Dic vero, ne celes, tuum nomen et tuam patriam: 185

Non enim meum te latet: mihi nomen inclytum Hero.

Turris autem circumsona mea domus praealta,

179. *δυνάμεσθα*. In quibusdam scribitur *δυνάμεθα*. Sed mendose. Sic apud Phavorinum: *Σοὶ πάντες μαχόμεθα, παρ' Ὁμήρῳ, ἡγουν διὰ σέ*. ut et Hesychium loco etiam citato a Valckenaerio ad Lesbouactem p. 186. cum in Homero Iliad. E. v. 875. recte legitur *μαχόμεσθα*.

181. *πολύφοιτος*. Pareus mallet *πολλήφοιτος*, atque ita Cod. Ven. apud Röverum. Mirum tamen, addit, ni Poëta scripserit *περίφοιτος*, quemadmodum Nonnus in Dionysiis. Id quamvis non spernerem, tamen contra Codices nil moveo.

182. *σχοτόεσσαν*. Cum in B. *τοκέεσσαν* et Rondell. *σχοττέεσσαν* offenderet, acute elegantissimus Röverus *τοκέεσσαν* legendum coniecit; verius tamen in Add. vulgatam satis sibi placere fatetur lectionem, sed *σχοτόεσσαν* Ἀφροδίτην elegantius verti posse furtivam Venerem quam tenebro-

sum, quod in versione secutus sum. Confer ad h. l. Pareum.

183. *ἐν δὲ σιωπῇ*. ut supra v. 104. *ἐν ἡσυχίᾳ*. et omissa praepositione v. 115. *ἡ δὲ σιωπῇ κ. τ. λ.* Generale autem hoc est effatum de iis, quae secreto gesta facile in hominum notitiam perveniunt, atque adeo hic tantum noctem fraudi et rebus obscenis accommodam minime cum Pareo intelligendam puto.

184. *ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει*. Optime locum cepit Andreas Papius vertens:

In triviisque aliquis, tacite quae gesserit, audit.

Pessime Daniel Pareus, qui notat: *Cluit*. Alibi Graecus Antiphon in Politico: *ἐπὶ τὴν δόξην καὶ σωφροσύνην καὶ εὐκλείας καὶ τοῦ εὖ ἀκούειν* etc. Putavit vir bonus *ἀκούειν* idem hic esse, quod Latini dicunt *bene, male audire*, quod a mente Musaei remotissimum.

- Ὡς ἐν ναιετάουσα σὺν ἀμφιπόλῳ τινὶ μούνῃ
 Σηστιάδος πρὸ πόλης ὑπὲρ βαθυκύμονας ὄχθας
 190 Γείτονα πόντον ἔχω στυγεραῖς βουλήσιν τοκῆων·
 Οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες, οὐδὲ χορεῖαι
 Ἥιδέων παρέασιν, αἰεὶ δ' ἀνὰ νύκτα καὶ ἡῶ
 Ἐξ ἀλὸς ἠνεμόφωνος ἐπιβρέμει οὐάσιν ἡχή.
 Ὡς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρεϊ κρύπτε παρειήν
 195 Ἐμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις.
 Λεῖανδρος δὲ πόθου βεβολημένος ὀξεί κέντρῳ
 Φράζετο, πῶς κεν Ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.
 Ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις Ἔρως βελέεσσι δαμάζει,
 Καὶ πάλιν ἀνέρος ἔλκος ἀκέσσεται· οἶσι δ' ἀνάσσει
 200 Αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.
 Αὐτὸς καὶ ποθέοντι τότε χραίσμησε Λεάνδρῳ.
 Ὅψ' δ' ἀλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον·
 Παρθένε, σὸν δι' ἔρωτα καὶ ἄγριον οἶδμα περήσω,

188. μούνη. Forte μούνη, ut ad Hero referatur. FRANCIUS. Sic et MS. exhibere monuimus supra ad v. 33., neque haec elegans mihi displicet coniectura.

189. ὄχθας undas Interpretes in editione Basil. vertit. Rectius alii βαθυκύμονας ὄχθας reddunt
 61 profundas undas habentia littora. Proprie autem hanc vocem notare ripam fluvii contra Annam Fabri alios docuisse hic monet Kromaierus. Sic Ammonius in v. "Οχθαὶ μὲν γὰρ εἰσι ποταμῶν χεῖλη. Migrant hanc observationem saepe scriptores, ut hic Musaeus. Contra Nonnus Dionys. lib. 23. p. 600. l. 19.

Αὐτὰρ ὁ βάρβαρον φῶλα παρ' ἠόνας ἄορι τύπτων

Εἰς προχοὰς ἔτρεψε.

et l. 27.

Οὐδ' ἐπὶ δὴν παρὰ θῖνα φερεσσάκειος ποταμοῖο.

Utraque enim vox proprie de litore maris usurpatur. Vid. et pag. 602. l. 17. Eodem modo

ripa pro litore maris occurrit apud Lactantium de Mort. Persec. cap. 36. Diversas ripas armati tenebant. Sermo autem est de Propontidis litoribus. Vid. vir doctus Io. Columbus. Virgilius Aeneid. lib. 8. v. 82.

Candida per silvam cum foetu concolor albo

Procubuit viridique in litore conspicitur eus.

Servius: LITORE] fluviali scilicet. Ita v. 43.

Litoreis ingens inventa sub illicibus sus.

Ad quem locum notat idem: LITOREIS] Licet possimus etiam de fluvio litus dicere: ponit tamen discretionem, ut hic, sub illicibus. paulo post: Viridiq. etc. Ipse Servius ad v. 57. sic ergo et nunc ducam a litore fluvii non recedentem significat: Ovidius Heroid. ep. 6. v. 34.

Milite tam forti ripa tenenda fuit.

In qua habitans cum ancilla quadam sola
Sestiensem ante urbem super (ad) profundas undas
habentia littora

Vicinum pontum habeo invisis consiliis parentum: 190

Neque me prope sunt coetaneae, neque choreae

luvenum adsunt, sed semper noctu et interdum

Ex mari ventosus insonat auribus sonitus.

Sic fata roseam sub veste celabat genam

Rursus pudefacta, suaque increpabat dicta. 195

Leander autem amoris percussus acuto stimulo

Cogitabat, quomodo Amoris certaret certamen.

Virum enim variis consiliis Amor sagittis domat,

Etiam rursus viri vulnere medetur; quibusque domi-
natur

Ipse omnium domitor iis etiam consulit hominibus. 200

Ipse etiam amanti tunc auxiliatus est Leandro.

Tandemque ingemens solers dixit verbum:

Virgo, tuum propter amorem etiam asperam un-
dam transibo,

Consule Nic. Heinsium ad h. l.
Graevium ad Flor. 2. 2. §. 1. et
quos laudat Wopkensius in Obs.
Misc. Vol. x. p. 12.

193. ἡνεμόφωτος. ἡνεμόεντος
Basil. Prius retinui viris doctis
obsecutus, sed, quod in versione
relictum, *ventosi* mutavi in *ven-*
toque: construenda enim haec
vox non cum ἄλως, sed ἡγή.

194. κρύπτε. Sic Basil. cum
reliquis praeter P. et Vo. in qui-
bus κλέπτε: nam Kromaierus
errorem tandem emendavit, no-
tante Rövero. Nonnus Dionys.
lib. 36. p. 696. l. 21.

Ἰππου γὰρ φορέοντες ὀλωλότες
ἀντυγα κόρης

Ψευδόμενοι κρύπτουσιν ἄλη-
θέα κύκλον ὀπωπῆς.

et loco plane simili lib. 42.
p. 1098. l. 22.

Παρθένος ἄστατον ὄμμα φυ-
λασσομένη Διονύσου
Φάρει μαρμαίρουσαν ἐὴν ἐκρυ-
ψε παρειήν.

Alteram lectionem quidem in-
vat ipse Poëta v. 161. et Achil-
les Tat. lib. 6. p. 359. καὶ κλέ-
πτε τὸ πρόσωπον τῇ πέπλῳ. Sed
contra Codicum consensum nil
moveo.

198. αἰολόμητις. Quidam αἰο-
λόμητιν, sed minus recte, ut iam
monuit doct. Röverus. Sic et
Amor Nonno vocatur Dionys.
lib. 33. p. 24. l. 14.

Δεύτερος αἰολόμητις Ἔρως τα-
χὴν ἡμονι θεσμῶ

Ἰμερόεν δέπας εἶλε καὶ εὐξάτο 64
Τριτογενεῖν.

Quemadmodum Venus δολόμη-
τις dicitur Colutho de R. H.
v. 80.

- Εἰ πυρὶ παφλάζοιτο καὶ ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.
 205 Οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμά τεήν μετανεύμενος εὐνήν,
 Οὐ βρόμον ἠγγέεντα περιπτώσοιμι θαλάσσης,
 Ἀλλ' αἰεὶ κατὰ νύκτα φορεύμενος ὑγρὸς ἀκοίτης
 Νήξομαι Ἑλλήσποντον ἀγάρροον. οὐχ ἕκαθεν γὰρ
 Ἀντία σεῖο πόλῃος ἔχω πτολλέθρον Ἀβύδον.
 210 Μοῦνον ἐμοὶ ἓνα λύχνον ἀπ' ἡλιβάτου σεῖο πύργου
 Ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας, ὄφρα νοήσας
 Ἔσσομαι ὀλκάς Ἑρώτος ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
 Καὶ μιν ὀπιπτεύων οὐκ ὄψομαι δύντα Βοώτην,

206. περιπτώσοιμι. Ita V. Ven. Cod. Reg. S. nec non St. et L. in marg. idque voluit Cod. A. in quo legitur περιπτώσοιμι. Reliqui omnes scribunt βαρυ-
 γδούποιο, Basil. βαρυκδούποιο. Prius retinui, eruditissimo Rö-
 vero, qui an illud non retinen-
 dum esset valde dubitare se pro-
 filebatur, non parvos stimulos
 subiiciente. Nonnus Dionys. lib.
 17. p. 476. l. 11.

65 Καὶ Σατύρους πτώσσοντας
 π. 478. l. 14.

Σοὺς Σατύρους πτώσσοντας
 ἐμῷ δορὶ πάντα
 ὀλέσσω.

Sic lib. 26. p. 632. l. 2.

Ψυχῆς θάρσος ἔχουσι καὶ οὐ
 πτώσσουσιν Ἐννώ.

Nec non lib. 56. p. 908. l. 22.

Τί πτώσσεις, Διόνυσε; τί σοι δό-
 λος ἀντὶ κυδοιμοῦ;

Sic καταπτώσσω exstat apud Ho-
 merum Iliad. A. v. 224. et 340.
 Iliad. E. 254. 476. et πτώσσω
 v. 634. etc.

66 [210. Μοῦνον ἐμοὶ τινα λύχνον
 κ. τ. λ. scribendum censet Wer-
 nickius ad Tryphiodor. p. 483.
 s. G. H. S.]

213. ὀπιπτεύων. In B. legitur
 ὀπιπεύων, quemadmodum innu-
 meris, imo omnibus locis apud

Nonnum in Dionysiis. Recte
 autem doctiss. Röverus pro
 aspiciens vertendum potius ob-
 servans in Add. monuit. Ita Non-
 nus lib. 7. p. 213. l. 18. de Io-
 ve natantem Semelen diligenter
 observante:

Πατρὸς ὀπιπεντήρος Ἑρώς ἀν-
 τώπιον ἔστη.

Idem lib. 20. p. 536. l. 1. Ar-
 gum vocat

Ζηνὸς ὀπιπεντήρα βοοκραίρων
 ὑμεναίων.

et lib. 31. p. 796. l. 24. de eo-
 dem:

Ζηνὸς ὀπιπεντήρα βοοσκόπων
 ἄλλον ἐγείρεις.

aliisque locis.

Ibid. ὄψομαι, ὀψιμέδοντα Pa-
 pius. ὄψε δύνοντα Canterus Nov.
 Lektion. I. 2. ex Homero Odys.
 E. 272. ὄψε δύνοντα Βοώτην. quo
 respexit. Pro οὐκ ὄψομαι Codex
 Regius οὐ βλέψω, quo omnis
 difficultas tollitur. Praestat ta-
 men Canteri emendatio. FRAN-
 CIUS. Ad inficetam lectionem
 ὄψομαι, quae omnes Editiones
 et Codices fere insidet, stabi-
 liendam multi multa conmenti,
 sed infelicitur. Daniel Pareus,
 se probare illorum sententiam,
 qui αἱ et οἱ conripi posse sta-
 tuunt, fatetur: hoc autem tem-
 pore, quo Bootes sive temo su-
 peravit stellas, sublimem esse

Etsi igni ferveat et innavigabilis fuerit aqua.
 Non timeo gravem undam tuum adiens cubile, 205
 Non fremitum sonantem exhorresco maris,
 Sed semper per noctem vectus (*per aquas*) madidus
 maritus
 Natabo (*per*) Hellespontum valde fluentem. Non lon-
 ge enim
 Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi.
 Tantum mihi quendam lychnum ab excelsa tua turri 210
 E regione ostende per tenebras, ut (*illum*) intuens
 Sim navis Amoris habens tuam stellam (*stellae loco*)
 lychnum,
 Et ipsum observans non spectem occidentem Booten,

noctem Ennium testari. Illud vellem pluribus, quam uno Orphei loco adstruxisset, exemplis; alterum, si id voluit, nescio quid iuvet. Voetius veram lectionem nondum inventam putat, cuiusque tamen coniecturam, Papii sc. et Canteri, commodam esse. Ego Canteri tantum veram puto. Heumannus difficultatem non vidit. Schoettgenius *αι* et *οι* conrīpi et contrariam sententiam a Bentleio speciose magis quam vere demonstratam putat; quod ut prolixius ostenderet, instituti rationem non pati. Sed non video, cur non aequae commode id facere potuerit ac Casaubonus, lensius alique in suis ad scriptores, quos inlustrabant, notis. Verius puto difficultatem huius rei absterruisse cel. virum, nec vanam coniecturam hanc esse docet locus Homeri, quem unicum tantum laudat, Iliad. *Δ*. 18.

Τῶν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.

Si quis enim ibi synizesin esse statueret, nihil reponi posset. Atque ita ipse Hesiodus in *Θεογ.* v. 44.

Θεῶν γένος αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν αἰοιδῇ.

Sic locum Theognidis v. 653.

Εὐδαίμων εἴην καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισι.

cepit cel. Io. Alberti ad Iac. ep. 2, 23. Atque ita Orpheus Sufimine Vestae p. 178. v. 5.

Οἱ καὶ θεῶν μακάρων θνητῶν στήριγμα κραταῖον.

Homerus Odyss. *Ε*. 215.

Πότνια θεά, μή μοι τόδε χῶεο· οἶδα καὶ αὐτός.

Deinde monet Bootem occidere iv. Nonas Martias ex Ovidio, 68 eoque tempore tempestates in mari adhuc saevire. Kromaeus hic tacet. Eruditissimus Röverus bono iudicio Canteri emendationem probavit, nec non Francius, cui tamen minus recte aliquo in pretio fuit illud *οὐ βλέπω*, quod et aliquando mihi inciderat, sed mox damnavi. Est enim manifesta glossa, quemadmodum recte censuit Röverus, nec quicquam iuvat sensum, qui in voce *δύομαι* corruptissimus, nec cuiquam tamen animadversus, ne ipsi Cantero, qui tantum, ne illud *αι* conrīperetur, metuisse videtur. Quis enim,

Οὐ θρασὺν Ὠρίωνα καὶ ἄβροχον ὀλκὸν Ἀμάξης·
 215 Πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὄρμον ἱκοίμην
 Ἀλλὰ, φίλη, πεφύλαξο βαρυπνεύοντας αἴτας,
 Μὴ μιν ἀποσβέσσωσι καὶ αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω,
 Λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαισφόρον ἡγεμονῆα.
 Εἰ ἐτεὸν δ' ἐθέλεις ἐμὸν οὔνομα καὶ σὺ δαῖναι,
 220 Οὔνομά μοι Λειάνδρος, ἐϋστράφανου πόσις Ἡροῦς.

quaeso, sensus in his, *Ostende mihi lychnum, quem observans non aspiciam occidentem Bootem?* Bootem sera nocte occidere norunt et qui nondum aere lavantur, sed quid denotet occidentem stellam videre id non expedit. An tales sequeretur bonus Leander? Alii omnes certe nitidas, clare fulgentes et certas. Valerius Flaccus lib. 2. v. 61.

Atque adeo non illa sequi mihi sidera monstrant,

Quae delapsa polo reficit mare: tantus Orion

Iam cadit: irato iam stridet in aequore Perseus.

Sed mihi dux, vetitis qui nunquam conditus undis

Axe nitet serpens septenosque implicat ignes.

Ubi v. primo omnino cum Vossio legendum puto *monstrat*, quod tamen non ad Argo, quemadmodum ille, sed ad Palladem refero, ut v. 49.

Nec me tantum Tritonia cursus

Erudiit, saepe ipsa manu dignata carinam est.

69 et v. 53.

Quanta quoties et Palladis arte

Incasum decimae cecidit tumor arduus undae.

Nisi quis putet Musaeum per δύντα Βοώτην intelligere stellam quae non semper splendet, sed secundum Servium ad Virg. Georg. I. 229. verno tempore occidit, et quidem iv. Nonas Mar-

tias, ut Schoettgenius ex Ovidio hic notat. Fateor ita meliorem sensum gigni, sed non perfectum. Quid enim huc facit τὸ δύντα, quo monendum erat occidere Bootem? Ne dicam longiuscule petatum id videri, nonne constructio, quod supra ad v. 114. monui, dura, imo vix ferenda in scriptore, nedum eleganti poeta? nonne sublata ista scabritie optimus sensus et elegans orationis cursus redditur? Certe qui monitus haec omnia concoquere poterit, illi durum stomachum non invideo. Eadem fere rationes valent, si quis interpretaretur stellam, quae, sera quavis nocte, tamen occidit, nec toto tempore fulget: quamvis haec omnium revera optima interpretatio et, si vera lectio, tantum admittenda. Nemo tamen putet me id agere, ut exemplum hoc, quo diphthongus αἰ sequente consonante conripitur, aliis eripiam, cum contrariam plane foveam sententiam, quam, ne nimium haec nota crescat, in Animadversionibus latius adstructum ibo. Recte quoque hunc locum cepit Florens Christianus, qui vertit:

Intuitusque illam, non mersum sera Bootem.

Sic Papius *seri signa Bootae* reddit. Nam Gulielmus de Mara et Whitfordus omiserunt. Ceterum elegantissimi loci inventionem debet noster Ovidio Heroid. ep. 18. v. 149.

Non asperum Orionem et siccum tractum Plaustrī:
 Patriae (*tuae*) oppositae ad dulcem portum veniam. 215
 Sed, cara, cave graviter flantes ventos,
 Ne ipsum exstinguant et statim animam perdam,
 Lychnum meae vitae luciferum ducem.
 Si verum autem vis meum nomen et tu scire,
 Nomen mihi Leander, formosae (*eleganti redimitae* 220
corona) coniux Herus.

70 *Nec sequar aut Helicen, aut,
 qua Tyros utitur,
 Arcton:*

*Publica non curat sidera no-
 ster amor. etc.*

*Est aliud lumen, multo mihi
 certius istis,*

*Non erit in tenebris quo du-
 ce noster amor.*

Confer totum locum oppido
 elegantissimum. Siderum autem
 nomina et reliqua mutuatus est
 ab Homero l. c. ubi de Ulyxe
 a Calypsone discedente:

*Πηλιάδας τ' ἑσορῶντι καὶ ὄψῃ
 δύνοντα Βοώτην*

*"Ἀρκτον δ', ἣν καὶ ἄμαξάν ἐπι-
 αλησιν καλέουσιν,*

*"Ἡ δ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ'
 Ὠρίωνα δοκεύει,*

*Ὅλη δ' ἄμμορός ἐστι λοστράων
 Ὠκεανοῖο.*

Quem locum nostrum saltem
 imitatum esse nemo nisi durae
 frontis negare sustinebit. Id si
 verum, iudicium Musaei omni-
 no desidero, qui cum eleganter
 scribere posset, quemadmodum
 Canterus emendavit, hemisti-
 chio Homeri carmini tantum
 inserto, omnia collutulare ma-
 luerit, quod videant illi an h.
 l. in Poëtam cadere velint. Ta-
 lia autem hemistichia carmini-
 bus suis inserere ut summos
 Poëtas non puduit, ita nec no-
 strum, quod vel hic locus docet
 71 v. 214. qui constat ex Nonno
 Dionys. lib. 20. p. 534. l. 32.

Ὁν θρασὺν Ὠρίωνα δυσίμερον.

et lib. 23. p. 618. l. 14.

*"Ἄξονος ἄκρα κάρηνα καὶ ἄβρο-
 χον ὀλκὸν ἀμαξῆς.*
 ut mittam alia loca, quae in
 notis et Animadversionibus re-
 currunt.

217. καὶ ἀντίκα θυμὸν ὀλέσσω.
 Pareus hunc versum sequenti
 postponit, sed invitis Musis et
 Gratiis. Verius viri docti Berg-
 lerus et Kromaierus in disserta-
 tione sua p. 19. haec verba per
 parenthesin includunt. Cete-
 rum καὶ non agnoscit editio
 Basileensis.

219. *Εἰ ἔτεόν δ' ἐθέλεις. Εἰ
 ἔτεόν δ' ἐθέλεις* Basil. cum ple-
 risque aliis. Prius cum paucio-
 ribus Röverum secutus recepi.
 Eruditissimus Dorvillius omni-
 no legendum censet *Εἰ δ' ἔτεόν
 ἐθέλεις*, atque ita apud Home-
 rum occurrere *Εἰ δ' ἔτεόν* no-
 tat Röverus. Sed alterum *Εἰ
 ἔτεόν* non rarius obvium est
 apud eundem poëtam, ex. gr.
Iliad. B. v. 300. E. v. 104.
 Nonnum Dionys. lib. 3. p. 102.
 l. 26. lib. 42. p. 1100. l. 16.
 Illud autem *Εἰ δ' ἐθέλεις* oc-
 currit ib. p. 1102. l. 9. et apud
 Homerum *Iliad. Z. v. 150. Φ.
 v. 487.* nusquam, quod scio,
Εἰ δ' ἐθέλεις. Nam quod in He-
 siodi *Ἔργois v. 106.* pro *Εἰ δ'
 ἐθέλεις* MS. I. Graevii, ut mo-
 net in *Lecton. cap. 3.*, scribit
Εἰ δ' ἐθέλεις, similiter conru-
 ptum puto.

220. πόσις. Leandrum statim 72

Ὡς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγῆναι,
Καὶ νυχλὴν φιλότητα καὶ ἀγγελίην ὑμεναίων
Λύχνου μαρτυρίῃσιν ἐπιστάσαντο φυλάξειν,
Ἢ μὲν φάος τανύειν, ὃ δὲ κύματα μακρὰ περῆσαι.

hic in nomine omen rapere, quod putat Pareus, nimis quaesitum, nec a Poëta forte cogitatum.

223. φυλάξειν. φυλάσσειν Basil.

224. φάος. Ita recte Basileensis cum reliquis aliis editionibus et MSS. Soli Pareus et Kromayerus contra omnium Codicum fidem, ne monito lectore, edere ausi sunt φῶς, quod miror secutum eruditissimum Röverum, nec non Francium, qui ita emendarat in margine. praecepue cum altera lectio habet, quo se tueatur. Quidni enim, si Homero et Hesiodo θεὰ et θεοῖς una syllaba pronunciare vitio nemo vertit, et hic licebit Musaeo φάος? Quidni, cum saepe in aliis vocibus simile quid observare licet? Sic πολέως duabus syllabis extulit Aeschylus. Consule eruditissimum Spanhemium ad Callim. Hymn. in Iov. v. 87.

Ἐσπέριος κείνός γε τελεῖ, τὰ
κεν ἡοῖ νοήση.

Nisi quis, quemadmodum Bentleyus alique, hic legendum censeat νόση. Vulgatam tamen tuetur Tryphiodorus de Ilii Excidio v. 380.

Γαστέρα δὲ πλήθουσιν ἀνακλί-
νας ἀναβοήσει.

Nisi et hic scribendum ἀναβώ-
σει. Homerus Iliad. Ψ. v. 195.

Βορέη καὶ Ζεφύρῳ, καὶ ὑπέ-
σχετο ἱερὰ καλὰ.

v. 326.

Ἥμος δ' Ἐωςφόρος εἰσι φάος
ἐρέων ἐπὶ γαῖαν.

Si quis tricetur, in hisce exemplis omnibus brevem syllabam

absorberi a longa, hic vero, ubi duae natura breves, aliam longe esse rationem, respondere possem primam in φάος produci, ut a Nonno in Paraphr. Evang. Ioann. cap. 20. v. 42.

Εἰς τρία φάεα μῦθον ἐγέραι-
μον ὕπνον λαύων.

Sic autem Homerus Iliad. Ω.
v. 736.

Χωόμενος, ὃ τινὶ δῆπον ἀδελ-
φὸν ἔκτανεν Ἐκ-
τωρ.

Nec non v. 769.

Δαέρων ἢ γαλόων ἢ εἰνατέ-
ρων ἐυπέπλων.

Confer doctiss. Graevium Lect. Hesiod. cap. 1. Vel syllabae positione longae eandem esse rationem regererem, ut apud Hesiodum in Ἔργοις v. 492.

Μῆτ' ἐαργινόμενον πολὺν μῆθ'
ὥριος ὄμβρος.

Homerum Iliad. Ω. v. 734.

Ἀεθλεύων πρὸ ἀνακτος ἀμειλί-
χον ἢ τις Ἀχαιοῶν.

et Orpheum Argon. v. 484.

Ἴλιον Δαρδανίην, Πιτύνην ἐπι-
δέξει ἔχοντας.

Sed hic v elidi ante Δ, de quo ad v. 318., potius crederem. Vel responderem duas breves eodem numero posse haberi, quemadmodum ex. gr. apud Hesiod. in Ἔργοις v. 502.

Δείκνυς δὲ δμώεσσι, θέρους ἔτα-
μέσσου ἔοντος.

et v. 647.

Βούλῃαι δὲ χρεᾶ τε προφυγεῖν
καὶ λιμὸν ἀτερπῆ.

Ubi χρεᾶ una syllaba pronuntiandum tamen, quod rarissimum, conripitur. Nisi, quod Graevius in Lect. cap. 15. monet duos Codices scribere, βού-

Sic hi quidem clandestinis nuptiis constituebant
misceri,

Et nocturnum amorem et nuntium nuptiarum

Lychni testimoniis pacti sunt servare,

Illam quidem lychnum extendere, hic autem undas la-
tas transire.

λαί δὲ quis amplecti velit, ut
v. 477. 478. Vel potius synizesin
in βούλῃ statuere, quemad-
modum v. 261.

Ἀἴμος ἀτασθαλίας βασιλέων,
οἷ λυγρὰ νοεῦντες.
Certissimae enim emendationi
Graevii cap. 6. omnino scriben-
dum. Vulgo βασιλέων. Ita Θεογ.
v. 94.

Ἐκ γὰρ τοι Μουσάων καὶ ἐκη-
βόλου Ἀπόλλωνος.

Ita certe scribitur in antiquis
Scholiis ad h. l. et Didymo ad
Homer. Iliad. A. v. 167., ut no-
tat Graevius. Sed in editionibus
huius poëtae non habetur illud
τοι, quod forte ortum ex prae-
cedenti versu:

Οἷα τοι Μουσάων ἱερῇ δόσις
ἀνθρώποισιν.

Quo loco Scholia, notante Grae-
vio, scribunt οἷα τε. Sed male.
An metuerunt ii, qui nobis hanc
lectionem procuderunt, ne οἱ
conriperetur? Sed securus es-
se licuerat: ultima enim in
οἷα facile produci potest ob se-
quentem litteram τ. Quemadmo-
dum Homerus Iliad. Ψ. v. 315.

Μῆτι τοι δευτόμος μέγ' ἀμεί-
νων, ἥ ἐ βίηφι.

Μῆτι δ' αὖτε κυβερνήτης ἐν
ὀλοπι πόντῳ.

Conf. v. 318. etc. Hesiodus in
Ἔργοις v. 113.

Νόσφιν ἄτερ πόνων καὶ οἴ-
ζους.

quemadmodum recte hunc cum
multis aliis locis restituit saga-
cissimus Graevius Lect. Hesiod.
cap. 3. Si quid mutandum, illud

δὲ eiici non incommode pos-
set; cum praecedentibus certe
non male cohaerebit. Nec ra-
riores tales synizeses apud Lati-
nos. Propertius lib. 4. El. 7. v. 7.

Eosdem habuit secum, quibus
est elata, capillos,
Eosdem oculos.

Quo loco omnino faciendum
puto cum iis, qui crasin admit-
tunt, quamvis Hosdem in sex li-
bris. Vid. Brockhusius. Virgilius
Georg. lib. 1. v. 481.

Fluviorum rex Eridanus.

Ubi trisyllabum est Fluviorum,
quemadmodum Connubium apud
poëtas, ut recte synaeresin in
ea voce agnovit Scholiastes Sta-
tii ad Theb. 2. v. 340. secus ac
Servius, de quo eruditissimum
Munckerum in elegantia Disser-
tatione Hygino praefixa pag. 8.
consuli velim, ubi ex barbaris
Inscriptionibus alia exempla da-
bit. Rosweytha de Gestis Od-
donis v. 12. p. 711.

Praeeminet eximius.

Hoc si cogitasset Interpres Del-
phinicus Petrus Callyus, non
tam puerilem nobis dedisset
emendationem in Boëthio de
Consol. Philos. lib. 4. Metr. 5, 21.

Cedat inscitiae nubilus error.
ubi vitio creatus Censor satis
pro imperio spretaque omnium
Codicum, quos parum curat
plerumque, auctoritate reponit
Cedat insciti nubilus error.

At ego nihil mutandum censeo.
Olim cogitabam Poëtam contra
antiquorum morem secundam
syllabam conripuisse, quia si-

225 Παννυχίδας δ' ἀνύσαντες ἀκοιμήτων ὕμεναιων

Ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφρίσθησαν ἀνάγκη,

Ἡ μὲν ἐὼν ποτὶ πύργον, ὃ δ' ὀρεφναίην ἀνὰ νύκτα,

Μήτι παραπλάζοιτο, λαβὼν σημήϊα πύργου

milem naevum deprehendisse
mihi videbar eodem h. lib. Metr.

4. v. 5.

*Quos serpens leo, tigris, ursus,
aper*

*Dente petunt, iidem se tamen
ense petunt.*

Quod et monuerat Sitzmannus. Sed consultis notis ineditis viri eruditissimi Gulielmii Vlamingii, qui ex Codice MS., quem tertium vocat, omnino scribendum putat *apri*, quemadmodum iam Barthius Adv. lib. 44. cap. 6., ubi legit *ursi* et *apri*, divinaverat, nec non Vallinus, eique obsecutus Callytis ediderat, sententiam, quod ad hunc locum attinet, fere muto. Barthio autem scribenti *ursi* et *apri*, favet aliquo modo C. D'O., qui agnoscit et: quamvis nihil mutarem, cum tales elegantes copulae defectus Poëtae sint in deliciis. Confer ex. gr. lib. 3. metr. 9. v. 26.

*Te cernere finis,
Principium, vector, dux, semi-
ta, terminus idem.*

Nec tamen a violatarum metri legum crimine plane absolvi potest Boëthius, qui contra veterum morem ultimam vocis *Ceres* syllabam conripit lib. 3. Metr. 1. v. 4.

*Ut nova fruge gravis Ceres
eat.*

Lubens scriberem *Ceres gravis*; sed nullus Codex favet. Lib. 4. Metr. 3. v. 14. primam in *ulu-*lare producit:

76 *Flere dām parat, ululat.*

quemadmodum secundam in corpora lib. 5. Metr. 4. v. 4.

E corporibus extimis.

Quae seculi in turpissimam, quam ne optima ingenia penitus effugere potuerunt, barbariem ruentis clarissima sunt indicia.

228. λαβὼν. Sic emendandum locum corruptum coniectura ductus certissima iam ante annum vidi, praecipue cum librariorum perpetuo voces βαλὼν et λαβὼν inmutasse in Codicibus noveram. Sic in Herodoto lib. 1. cap. 46. pro καταβαλεῖν αὐτῶν ἀύξανομένην τὴν δύναμιν Iac. Gronovius ex Codice Mediceo edidit καταλαβεῖν. Vide ipsum pag. 807. Cap. 63. pro συλλαβὼν τὸ χρηστήριον Th. Gale vult συμβαλὼν, contrarium defendente Gronovio pag. 815. quem et confer ad cap. 91. pag. 826. In Polyaeo Strateg. lib. 4. 2. §. 13. pro τοῖς μὲν οὐραγοῦσι περιλαβομένοις μένειν Casaubonus recte legit προβαλομένοις. Nunc cum video acutissimo Berglero, nec non Kromaiero, qui omnino videndus, eandem coniecturam in mentem venisse, eamque amplecti elegantissimum Röverum, in textum (ut vocant) recipere non veritus fui. Non enim spero quinquam id mihi vitio versurum, cum et alias virorum doctorum certissimas coniecturas lectoribus exhibuerint saepissime editores, ipsius etiam Musaei. In vulgata enim lectione βαλὼν nullus sensus; ad λαβὼν autem prope accedunt tres Codices, in quibus λαθὼν, apud Röverum. Qui pro λαβὼν σημήϊα πύργου insuper legendum censet λύχνου, defendere sententiam poterit v. 301., ubi pro

Pernoctationes autem exsecuti vigilum nuptiarum 225

A se inviti separati sunt necessitate,

Ea quidem suam ad turrin, hic autem obscuram per
noctem,

Ne quid erraret, capiens signa turris

— — διατροπή δέ σε πύργον
quidam legunt λύχνον. Sed ut
ibi Röverus nihil mutandum,
sic nec h. l. consultum puto.
Miserrime autem torserunt haec
Interpretes. Whitfordus vertit:

17 iuvenis, ne noctis
in umbra

Signa sub obscurae fallant in-
cognita turris,

Multa cavens.

Florens Christianus:

Misso turris signo, ne forsitan
aberret.

Gulielmus de Mara:

Ne quid aberraret, signis pro
turris statutis.

Miror hunc quasi suae opinioni
faventem solum laudasse Kro-
maierum, nisi propterea quod
transivit verterit. Sed et Flo-
rens Christianus:

In bene fundatae populos ena-
vit Abydi.

Unus sensum percepit Andr.
Papius:

at providus ille,
Signa notans turris, ne se nox
falleret atra.

Sic Ovidius. Ep. 19, 35.

Protinus in summa vigilantia
lumina turre

Ponimus, adusetae signa no-
tamque viae.

Intellige igitur Leandrum Aby-
dum sera nocte natantem respe-
xisse Heronem lucernam tenen-
tem vel ipsam lucernam ex tur-
re suspensam. Sic apud Ovi-
dium Ep. 18, 117. Leander:

Digredimur flentes, repetoque
ego virginis aequor,

Respiciens dominam, dum li-
cet, usque meam.

Ne quid tamen dissimulem, lon-
ge felicius scenam composuisse
mihi videtur ingeniosissimus
Naso, quam Musaeus, qui ama-
torem sera nocte domum se re-
ferentem lucernae ministerio
usum canit, ad quam oculos
flectere debebat, cum Abydon
versus iter instituendum, quod
ita procul dubio natatori diffi-
cillimum esse debuit. Praete-
rea, si lumen Leander e litore
Abydeno vix videre potuit, ut
refert Ovidius Ep. 18, 31.

Lumina quin etiam summa
vigilantia turre

Aut videt, aut acies nostra 78
videre putat.

(his enim verbis indicat lumen
tantis tempestatibus noctu sur-
gentibus obscurius fulsisse, et
aliquando vix apparuisse, quem-
admodum Virgilius Aeneid. lib.
6. v. 452.

Ut primum iuxta stetit adgno-
vitque per umbras

Obscuram, qualem primo qui
surgere mense

Aut videt, aut vidisse putat
per nubila lunam.)

quomodo, quaeso, natator atra
nocte id respexit? Quamvis id
non adeo urgeam, cum secun-
dum Musaeum facile lumen vi-
dere potuit. Confer. v. 234. et
seqq. Ovidius autem mari se
commississe amatorem sub auro-
ram canit. Ita enim Ep. 18, 111.

Iamque, fugatura Tithoni con-
iuge noctem,

Praevius aurorae Lucifer or-
tus erat.

Eo autem tempore lucernae nul-
lus usus. [Pro πύργον scriben-

- Πλῶς βαθυκρήπιδος ἐπ' εὐρέα δῆμον Ἀβύδου.
 230 Παννυχίων δ' ὁάρων κρυφίους ποθέοντες ἀέθλους
 Πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὄρφνην.
 Ἦδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὁμίχλη
 Ἀνδράσιν ὕπνον ἀγοῦσα, καὶ οὐ ποθέοντι Λεάνδρῳ·
 Ἀλλὰ πολυφλοίσβοιο παρ' ἠϊόνεσσι θαλάσσης
 235 Ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαινομένων ὑμεναίων,
 Μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύστοιο δοκεύων
 Εὐνῆς τε κρυφίης τηλεσκόπον ἀγγελιώτην.
 Ὡς δ' ἴδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτὸς ὁμίχλην
 Ἦρῶ, λύχνον ἔφαινε· ἀναπτομένοιο δὲ λύχνου
 240 Θυμὸν Ἔρως ἔφλεξεν ἐπειγομένοιο Λεάνδρου·
 Λύχνῳ καιομένῳ συνεκαίετο. παρ' δὲ θαλάσσης

dum esse πυροῦ suspicatur Lo-
 becius Parerg. ad Phrynich.
 p. 658. G. H. S.]

230. Παννυχίων. Παννυχίην
 Basil. cum plerisque, nec non
 Florente Christiano, qui vertit:
*Tota nocte ambo furtivae mur-
 mura rixae*

Optabant.

- 79 quo quid ineptius? quomodo
 enim, quaeso, amatores certa-
 men amoris perficere cupidi
 per totam noctem optassent, ut
 nox adveniret? Recte igitur Παν-
 νυχίων retinui cum Rövero aliis-
 que. Ceterum nota hic, ut, vix
 subeunte Aurora digressi, mox
 iterum votis exoptent noctem
 amatores, quod eleganti βραχυ-
 λογία hic expressit Poëta. Simi-
 lem observo apud Lucam Evang.
 cap. 24, 31. Αὐτῶν δὲ διηνοί-
 χθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνω-
 σαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος
 ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. Quam pau-
 cis verbis hic describitur, quo-
 modo Christus ex oculis disci-
 pulorum evanuerat? Ne mora
 scilicet longior esset in descri-
 ptione, quam ipsa, re, ut loqui-
 tur vir acutissimus Ier. Mark-
 landus ad Stat. Sylv. 1, 2. v.

144. Vid. et ad illum locum
 elegantissimus Gevartius Papin.
 Lection. cap. 17. p. 66. et prae-
 terea idem Marklandus ad 2, 1,
 146. nec non 3, 1, 135. in Ad-
 dendis, qui usum hunc in locu-
 tionibus variis ostenderunt.

231. θαλαμηπόλον. περὶ τὸν
 θάλαμον διαστρέφουσιν. FRAN-
 CIUS. Nonnus Dionys. lib. 7.
 p. 218. l. 33.

Καὶ γλυκερὴν μήκυνε Διὸς θα-
 λαμηπόλον ὄρφνην.

236. πολυκλαύστοιο. *multum*⁸⁰
desendi, si sic legendum. Aliae
 editiones πολυκλαύτοιο (ut Ba-
 sil. aliaeque multae). Forte scri-
 bendum πολυκλήτοιο, *quam iden-
 tidem invocat lucernam*. Cepha-
 lus apud Ovidium 7. Metam.
 Caligula apud Sueton. cap. 50.
 Catull. 51. Confirmat hanc con-
 iecturam Leander apud Ovi-
 dium v. 30. et mox ipse Mu-
 saeus. FRANCIUS. Sed, quod
 pace viri doctissimi dixerim, lo-
 cus Ovidii parum iuvat:

*Rupe sedens aliqua specto tua
 littora triptis,
 Et quo non possum corpore,
 mente feror.*

Navigabat (*natabat*) profundī fundamenti ad magnum
populum Abydi.
Nocturnarūque consuetudinū clandestina desideran-230
tes certamina
Saepe optarunt, ut venirent cubiculum ornantes te-
nebrae.

Iam atrata cucurrit noctis caligo
Viris somnum adferens, sed non amanti Leandro;
Sed (*is*) multifremi apud litora maris
Nuntium opperiebatur lucentium nuptiarum, 235
Testimonium (*signum*) lychni lugubris observans
Lectique clandestini procul speculantem nuntium.
Ut vero vidit nigrae obscuram noctis caliginem
Hero, lychnum ostendit: accenso vero lychno
Animum Amor ussit festinantis Leandri: 240
Lychno ardente ipse etiam ardebat. Ad mare au-
tem

Nihil hic de invocata lucerna,
ut nec in sqq.

*Lumina quin etiam summa vi-
gilantia turre*

*Aut videt, aut acies nostra
videre putat.*

Neminem vero in hac emenda-
tione moveat quod voces πολύ-
κλαυτος et πολύκλητος nimis
differant: videtur enim olim
lectum πολυκλήτοιο, cum facilis
permutatio literam κ et τ. Vo-
ces autem illas confundi patet
ex v. 330., ubi πολυκλήτοιο edi-
dit Röverus ex Codicibus, cum
in aliis πολυκλαύτοιο, quae le-
ctio ex glossa in utrumque lo-
cum inrepsit forte. Vulgatam
tamen, ne quid dissimulem, le-
ctionem defendere posses admis-
sa prolepsi, quam non videtur
adtendisse vir acutissimus, λύ-
χρον nimis subito πολύκλαυτον
vocari ratus, quod me quoque
olim adeo offendebat, ut de sa-
nitate loci dudum dubitaverim.

Optime hanc prolepsin expres-
sit Rapius vertens:

*Luminis indicium expectans
miserabile quondam.*

Atque ita Virgilius Aeneid. lib.
7. v. 717.

*Quosque secans infaustum in-
terluit Allia nomen.*

Lūcerna autem πολύκλαυτος vo-
catur, quae exstincta leti causa
fuit Leandro; quemadmodam
Virgilius Aeneid. 3, 138.

*Miserandaque ve-
nit*

Arboribusque satisque lues.

Ubi Servius: MISERANDA]
Metonymia, quae miseranda facit.

241. πὰρ δὲ θαλάσῃ. Θαλάσ-
σης Basil. cum pluribus. Prius
Röverum secutus tamen recepi.
Supra v. 32.

*Πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ
γείτονι ναὶς θα-
λάσῃ.*

ubi ipsum vide.

- Μαινομένων ῥοθίων πολυηχέα βόμβον ἀκούων
 Ἔτρεμε μὲν τὸ πρῶτον, ἔπειτα δὲ θάρσος αἰέρας
 Τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις·
 245, Δεινὸς Ἔρωσ καὶ πόντος ἀμείλιχος· ἀλλὰ θαλάσσης
 Ἔστιν ὕδωρ, τὸ δ' Ἔρωτος ἐμὲ φλέγει ἐνδόμυχον πῦρ.
 Δάξσο πῦρ, κραδίη, μὴ δειδίδι νήχυτον ὕδωρ.
 Δεῦρό μοι εἰς φιλότητα· τί δὴ ῥοθίων ἀλεγίξεις;
 Ἀγνώσσεις, ὅτι Κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης
 250 Καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων;
 Ὡς εἰπὼν μελέων ἑρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον
 Ἀμφοτέρης παλάμῃσιν, ἑῷ δ' ἔσφιγξε καρήνῃ,
 Ἥϊόνος δ' ἐξῶρτο, δέμας δ' ἔρριψε θαλάσση,
 Λαμπομένου δ' ἔσπενδεν αἰὲ κατεναντία λύχνον
 255 Αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.
 Ἡρῶ δ' ἠλιβάτοιο φραεσφόρος ὑπόδι πύργου
 Λευγαλέης αὔρησιν ὄθεν πνεύσειεν ἀήτης
 Φάρει πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν, εἰσόκε Σηστοῦ

82 245. θαλάσσης Ἔστιν ὕδωρ.
 Ἐκτὸς Rondellus non inconcin-
 ne. FRANCIUS. Vulgatae certe
 lectioni praestat, in qua nullus
 sensus, qui ita optimus surgit.
 Berglerus legebat ἀμείλιχον, vel
 θαλάσσα, atque hoc probat Rö-
 verus, a quo non discedo. Certe
 emendatio facillima. Ita v. 241.
 pro θαλάσση plures scribunt
 θαλάσσης. Conferri autem cum
 hoc loco debet Anacreon Od.
 14, 9.

Τί γὰρ βαλώμεθ' ἔξω,
 Μάχης ἔσω μ' ἐχούσης;
 Vertit Henr. Stephanus:

Nam cur petamur extra,
 Quum praelium sit intus?

Ubi legendum ζούσης vel ipsa
 interpretatio docet. Charmides
 apud Achill. Tatium lib. 4. p.
 235. ἐπὶ πόλεμον νῦν ἐξελεύσο-
 μαι βουκόλων· ἐνδον μοι τῆς ψυ-
 χῆς ἄλλος πόλεμος κάθηται κ.
 τ. λ. Elegantissime Ovidius Ep.
 18, 89.

Frigora ne possim gelidi sen-
 tire profundi,

Qui calet in cupido pectore,
 praestat Amor.

Conferri potest cum nostro
 Poëta Nonnus Dionys. lib. 35.
 p. 876. l. 5. de Morrho se
 lavante:

ψυχρῇ δὲ δέμας φαι-
 δρυνε θαλάσση,

Θέρμον ἔχων Παφίης ὀλίγον βέλος.

Lib. 42. p. 1084. l. 3.

Ψυχρὸν ὕδωρ, Διόνυνσε, μά-
 την πῖες· οὐ δύνα-
 ται γὰρ

Σβέσσαι δίψαν Ἔρωτος ὅλος
 ῥόος ὠκεανοῖο.

Εἰρεο σὸν γενέτην, ὅτι τηλίκον
 οἶδμα περήσας

Νυμφίος Εὐρώπης οὐκ ἔσβισεν
 ἱμερόεν πῦρ κ. τ. λ.

Sic lib. 7. p. 216. l. 29.

ἀκιδνοτάτῳ δὲ βε-
 λήμνῳ

Insanarum undarum multum sonantem fremitum au-
diens

Tremebat quidem primo, postea vero audaciam at-
tollens

Talibus adloquebatur consolans mentem verbis:

Gravis Amor, et mare inplacabile: sed maris 245

Est aqua, verum Amoris me urit intestinus ignis.

Adsume ignem, cor, ne time effusam aquam.

Ades mihi ad amorem; cur fluctus curas?

Ignoras, quod Venus nata sit e mari,

Et dominatur ponto, et nostris doloribus? 250

Sic fatus membra amabilia exuit vestem

Ambabus manibus, suoque adstrinxit capiti;

Littoreque exsiluit, corpusque deiecit in mare,

Splendentemque festinabat semper adversus lychnum

Ipsa remex, ipse classis, ipse sibi navis. 255

Hero autem alta lucifera in turri,

Perniciosis auris undecumque spiraret ventus,

Veste saepe lucernam tegebat, donec Sesti

Βαίος Ἐρως ἐφλέξεν οἷσταντῆ-
ρα κεραννοῦ.

Οὐδὲ χύσις νικητοῖο καὶ οὐ
φλογόεντι φορῇ

Ἀστεροπὴ χραίσμυσεν.

Seneca Hippolyt. v. 334.

Spicula cuius sentii in imis

Caerulus undis grex Nereidum

Flammamque nequit, relevare
mari.

Illud autem, ἐνδόμυχον πῦρ, oc-
currit lib. 4. p. 122. l. 17. lib.

25. p. 674. l. 9. lib. 42. p. 1104.

l. 9. Quemadmodum πόντος

ἀμείγλος lib. 4. p. 122. l. 17.
loco gemino:

Ἄλλ' ἐρέεις, ὅτι πόντος ἀμεί-
γλος· οὐκ ἀλεγίζω

Μαινομένον ῥοδίοιο.

Qui locus priori Bergleri con-
iecturae adversatur.

84 252. Ἀμφοτέρως. Ἀμφοτέρως
Basil.

255. εἶν. Whitfordi editioni
hanc, quae exciderat, vocem
addidit FRANCIUS.

256. παρσφόρος ὑπόθε· πύρ-
ρον. Primam vocem ad Hero-
nem referri nemo non videt, et
tamen fraudi fuit elegantissimo
Whitfordo, ut liquet ex eius in-
terpretatione.

Hero flammiferae sed summo
in vertice turris.

Quasi scriptum fuisset παρσφό- 85
ρον, nisi, quod malo, vir do-
ctus ob carminis leges inver-
terit epitheton.

257. Ἀεργαλέης αὔραιον. For-
te Ἀεργαλέας αὔραιον, ut Plan-
tin. FRANCIUS. Favet ex parte
Basil. aliaeque plures apud Rö-
verum, in quibus αὔραιον. Sed
nihil muta.

Πολλὰ καμῶν Δειανδρος ἔβη ποτὶ ναύλοχον ἀκτὴν·
 260 Καὶ μιν ἔον ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν· ἐκ δὲ θυράων
 Νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπῇ,
 Ἀφροκόμους ῥαδάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης,
 Ἥγαγε νύμφοκόμοιο μυχοὺς ἐπὶ παρθενεῶνος,
 Καὶ χροά πάντα κἀθήρε, δέμας δ' ἔχρειεν ἐλαίῳ
 265 Εὐόδῳ, ῥοδέῳ, καὶ ἀλιπνόον ἔσβεσεν ὁδμήν.
 Εἰσέτι δ' ἀσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις
 Νυμφίον ἀμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἔαχε μύθους·
 Νυμφιε, πολλὰ μόγησας, ἃ μὴ πάθε νυμφίος ἄλλος·

259. ποτὶ ναύλοχον. Sola Basil. editio scribit ποτὶν αὐλοχον.

86 261. σιωπῇ. σιοπῇ Whitf.

264. ἔχρειεν. Alios scribere ἔχρειεν Pareus notat.

265. ῥοδέῳ. Daniel Pareus, quamvis ediderat ῥοδέῳ, nec ullam diversitatem lectionis memorat, tamen hanc cedro dignam dedit notam: „ἐλαίῳ ῥοδέῳ] Coelius Rhodiginus lib. 27. cap. 26. Antiq. Lection. notat ex Plutarcho, ῥόθον dici, ὅτι ῥεῦμα πολὺ τῆς ὁδμῆς ἀφίησι, διὸ καὶ τάχιστα μαραίνεται. Alii ἀπὸ τοῦ ὄζειν inflectunt, quod est *olere*.“ Sed nihil haec ad Musaeum, qui ῥόδεον ἐλαίον vocat, quod Homerus Iliad. ψ. 186. de Venere Hectorem mortuum lugente:

ῥοδόεντι δὲ χρῆεν
 ἐλαίῳ

Ἀμβροσίῳ.

Quem locum respexit Pollux lib. 6. cap. 19. segm. 104. τὸ δὲ ῥόδιον ἐλαίον ῥοδόεν Ὅμηρος καλεῖ. ubi vid. Iungermannus, quem miror illud ῥόδιον in ῥόδινον mutare, cum ῥόδιος obvia sit vox, quae ni placeat, aequae commode legere poteris ῥόδεον, ut Musaeus aliique non pauci. De ipso olei usu latius in Animadversionibus dicam.

267. ἔαχε μύθους. Ita Henr. 8. Stephanus. Alii Codices ἐννεπε. FRANCIVS. Atque ita Basil. editio cum plerisque aliis, quemadmodum saepe Nonnus in Dionysiacis et Paraphr. Ioannis. In Vaticano Codice scribitur ἔαχε. An voluit ἔαχετο? Ita Tryphiodorus de Excidio Ilii v. 256.

Δισσόμενος δὲ γέροντα δολοπλόκον ἔαχετο μῦθον.

v. 419.

μάτην δὲ χρῆς ἄπερ
 ἔαχε.

Nisi cum Rövero latere ἔαχε velis, quod verum puto. Atque ita multi Codices: quin et Andreas Papius ita iam olim legendum monuit, quod verissimum esse vel Nonni imitatio docet, qui centies hanc locutionem usurpavit. Ita Dionys. lib. 1. p. 14. l. 2.

Τοῖον ἔπος περίφοιτος Ἀχαιῶς
 ἔαχε ναύτης.

lib. 2. p. 52. l. 28.

Ἀντιτύποις στομάτεσσι πολῦ
 τροπον ἔαχε φωνήν.

Confer lib. 16. p. 452. l. 4. lib. 20. p. 548. l. 18. et l. 27. et innumeris fere aliis locis, etiam in compositis. Absolute quoque occurrit lib. 4. p. 134. l. 23.

Καὶ οἱ ἀντὶζομένην λαοσσόος
 ἔαχε δαίμων.

Multum fatigatus Leander venit ad portuosum littus;
 Et ipsum suam ad turrin deduxit; ad fores vero 260
 Sponsum anhelantem complexa silentio,
 Spumeas ex capillis guttas adhuc stillantem maris,
 Duxit sponsam ornantis ad penetralia virginalis cu-
 bicali.

Et cutem totam abstersit, corpusque unxit oleo
 Bene olenti, roseo, et mare spirantem exstinxit odo-265
 rem.

Adhuc autem anhelantem alte stratis in lectis
 Sponsum circumfusa blanda (*haec*) emisit verba:

Sponse, multa tulisti, quae non passus est spon-
 sus alius;

*Et ipsi trepidanti populos ser-
 vantem emisit vocem
 dea.*

Ita vertitur, quasi scriptum λαοσσόον, sed male. λαοσσόος δαίμων est Pallas, de qua ibi sermo. *λαχε* autem saepissime ita occurrit, ut lib. 10. p. 286. l. 10. etc.

268. Νυμφίς, πολλὰ μόγησας, α̃. In Codice Veneto legi πόλλ' ἐπαθες τὰ, quam lectionem forsan quoque a manu glossatoris provenire Röverus notat. Nihil certius esse vel violatae metri leges evincunt: τὰ enim, quod conripitur, ut hic α̃, produci deberet, quod intolerandum. Fateor idem dixisse Homerum Odyss. Θ. v. 155, quod notat Röverus, nec non I. v. 492. Iliad. Ψ. v. 607. etc. Sed nostrum eo respexisse minime credo. Quid quod elegans illa repetitio vocum in initio versus plane ita perditur? Haec autem Nonno, cuius exemplum secutus Musaeus videtur, in deliciis habita. Sic Dionys. lib. 5. p. 165. l. 1.

*Λεπταλέους πόδας εἶδε καὶ οὐκ
 ἐφράσατο ταρσοῦς*

*Λεπταλέους πόδας εἶδε καὶ οὐκ
 εἶδε κύκλα πεδίλων.*

Ita pag. 166. l. 2, 3. lib. 15. p. 428. l. 3, 4. lib. 16. p. 458. l. 29.

*ὦ μοι παρθενίης, τὴν ἦρα-
 σεν εὐϊον ὕδωρ,*

*ὦ μοι παρθενίης, τὴν ἦρα-
 σεν ὕπνος ἐρώτων,*

*ὦ μοι παρθενίης, τὴν ἦρασε
 Βάκχος ἀλήτης.*

lib. 19. p. 510. l. 2.

*Σὸν Στάφυλον, Διόνυνσε, κα-
 τεύνασε χάλκεος ὕπνος,*

*Σὸν Στάφυλον, Διόνυνσε, Χα-
 ρωνίδες ἦρασαν αὐ-
 ραι.*

p. 512. l. 18. et 19. lib. 22. p.

582. l. 14, 15. lib. 24. p. 632. l.

15, 16. lib. 36. p. 892. l. 2, 3.

lib. 40. p. 1024. l. 15.

*Τίς με λαβὼν κομίσσειεν ἐς ἱερὰ
 τέμπεα Δάφνης;*

*Τίς με λαβὼν κομίσσειεν ἐς εὐ-
 ρυρέθρον Ἰθάσπην;*

lib. 46. p. 1194. l. 9.

*Ὅλον θῆρα δάμασσας ἐχέφρονα
 τέκνον Ἀγαυῆ;*

*Ὅλον θῆρα δάμασσας, ὃν ὕμ-
 νος τέκε γαστήρ;*

*Ὅλον θῆρα δάμασσας, ὃν ἰ-
 στίον ἔκλεψε Ἐχίων;*

- Νυμφεῖς, πολλὰ μόγησας· ἄλλης νύ τοι ἄλμυρόν ὕδωρ,
 270 Ὀδμή τ' ἰχθυόεσσα βαρυγδούποιο θαλάσσης·
 Δεῦρο, τεοὺς ἰδρῶτας ἑμοῖς ἐνικάτθεο κόλποις.
 "Ὡς ἡ μὲν ταῦτ' εἶπεν· ὁ δ' ἀντίκα λύσατο μήτρην,
 Καὶ θεσμῶν ἐπέβησαν ἀριστονόου Κυθερείης.
 Ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος· ἔην λέχος, ἀλλ' ἄτερ ὕμνων.
 275 Οὐ ζυγίην Ἥρην τις ἐπενφήμησεν αἰοιδός·
 Οὐ δαῖδων ἥστραπτε σέλας θαλαμηπόλου εὐνήν·
 Οὐδὲ πολυσκάρθμῳ τις ἐπεσκίρτησε χορείη·
 Οὐχ ὑμέναιον ἄεισε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ·
 Ἀλλὰ λέχος στορέσασα τελεσειγάμοισιν ἐν ὥραις
 280 Σιγὴν παστὸν ἐπηξεν, ἐννυφοκόμησε δ' ὁμίχλη,

Δέρκετο σεῖολέοντα, τὸν εἰσέτι
 τυτθὸν αἰείρω·

Δέρκετο σεῖολέοντα, τὸν Ἀρμυ-
 νίη σεο μήτηρ.

Confer praeterea lib. 47. p. 1124.
 l. 11, 12. et l. 31, 32. lib. 43. p.
 1278. l. 3, 4. et l. 32, 33. p. 1296.
 l. 18, 19. Quae minoris momenti
 loca mitto. Vid. et quos laudat
 Parens ad h. l.

[272. "Ὡς ἡ μὲν ταῦτ' εἶπεν.
 Cod. Vat. et Venet. τὰ δέ. Cor-
 rigas ὥς ἡ μὲν τὰδ' εἶπεν. Wer-
 nickius ad Tryphiodor. p. 39.]

- 90 Ibid. μήτρην. B. et Par. μή-
 τρην apud Röverum scribunt,
 quemadmodum et exemplar
 Bergleri, qui tamen recte nihil
 mutat. Permutatio enim harum
 vocum in Codicibus trita. Apud
 Polluc. 4. 18. 116. pro μήτρα MS.
 apud Iungermannum habet μή-
 τρα. Sic in Dionysio Halicarn.
 lib. 2. p. 129. χιτῶνας ποικίλους
 χαλκείας μήτραις κατεζωσμένοι
 pro μήτραις emendant Demiste-
 ro ad Rosin. Antiq. p. 416. omni-
 no subscribo. Hoc tamen de-
 fendit Phavorinus in v. Μήτηρ·
 Μήτηρ λῦσαι λέγεται φυσικῶς.
 λύσις γὰρ ἔστιν, ἡ κύησις. λέγε-
 ται δὲ καὶ κατὰ ἱστορίαν· αἱ γὰρ

πρῶτον τίκτουςαι λύουσαι τὰς
 ζώνας ἀνεντίθησαν τῇ Ἀρτέμιδος.
 (Legendum forte ἀνατιθέασιν τῇ
 Ἀρτέμιδι, certe τῇ Ἀρτέμιδι, ut
 patet ex v. Μίτρα et Scholiasta
 Apollonii Rhodii ad Argon. lib.
 1. v. 283., quem ad verbum de-
 scripsit.) ὅθεν καὶ λυσιζώνου Ἀρ-
 τέμιδος ἱερὸν ἐν Ἀθήναις. Eadem
 repetit in v. Μίτρῃ, unde patet
 ipsum putasse voces has eiusdem
 esse significatus. Sed Phavori-
 nus deceptus pravā lectione vi-
 detur hanc adnotationem nobis
 cudisse, quod et alias Gram-
 maticis non inusitatum. Eadem
 menda adhuc insedit Nonno
 Dionys. lib. 15, p. 416. l. 91.

Παρθενικὴν ἀδάμαστον ἀτά-
 σθαλον εἰς γάμον ἔλ-
 κων

Σφίγξεν ὑπὲρ δαπέδοιο· τα-
 νυσσάμενος δὲ κονίῃ

Χερσὶν ἐρωμανέεσσιν ἀπεσφρη-
 γίσσατο μήτρην.

Virginem indomitam improbum
 in concubitum trahens

Complexus est super solum: ex-
 tentus vero in pulvere

Manibus amore insanis resigna-
 vit coronam muliebrem.

Legendum omnino μήτρην, quod 91

Sponse, multa tulisti; satis tibi est salsae aquae
 Odorisque piscosi graviter frementis maris: 270
 Huc ades, tuos sudores meis depone in complexibus.

Sic illa haec locuta est; ille vero statim solvit
 zonam,

Et leges inierunt benevolae Veneris.

Erant nuptiae, sed sine choreis; erat lectus, sed sine
 hymnis.

Non zygiam (*iugalem*) Iunonem quisquam invocavit 275
 poëta;

Non taedarum inluminabat splendor nuptialem lectum;

Neque peragili quisquam saltavit chorea;

Non hymenaeum cantavit pater et veneranda mater;

Sed lectum sternens perficientibus nuptias in horis

Silentium thalamum fixit, novam nuptam vero orna- 280
 vit caligo,

sequentia clarissime docent.
 Quin l. 27. diserte vocat

κυκλάδα μίτρην.

Interpres, qui legis e videtur
 μίτρην, vertit *coronam muliebrem*,
 favente Phavorino, qui notat in
 v. Μίτρα λέγεται ὁ γυναικεῖος τῆς
 κεφαλῆς ἀνάδεσμος. Sed haec ad
 Nonnum nihil, ut quisvis videt.
 Eundem errorem commissum a
 P. Fabro et Pareo in hoc Musaei
 loco interpretando latius in Ani-
 madversionibus refutabo.

275. ζυγίην Ἥρην. Legendum
 cum Falkenburgio Ἥρην. Atque
 ita edit. Plantiniana. *Iuno Pro-*
uba. (V. Servius ad Virgil. Ae-
 neid. 4. v. 45. et 59.) Sic et emen-
 dat Leopoldus Miscell. 20, 5.
 V. ad hunc locum Pareum et
 Falkenburgium ad Nonnum. Ἥ-
 ρην iam olim et ipse emendave-
 ram, quo nihil verius. FRAN-
 CIUS, Editio Basil. Ἰερήν cum
 reliquis omnibus, etiam fere
 MSS.: tantum P. Vo. et Kro-
 mai. et post hos elegantissimus,

quem consuli velim omnino, Rö-
 verus Ἥρην ediderunt, quos me-
 rito secutus sum. Ita Pollux lib.
 3. cap. 3. segm. 39. διὰ τοῦτο
 καὶ Ἥρα τέλεια ἡ ζυγία. V. Kuh-
 nius. Nonnus Dionys. lib. 32. p.
 804. l. 9.

Οἶσθα γὰρ, ὡς ζυγίη κυκλή-
 σκονται.

Quae verba ipsius Iunonis. Ibid.
 l. 25.

ἡ ῥα καὶ αὐτῇ

Ὡς ζυγίη γεγαυῖα καὶ ὡς μεδέ-
 ουσά γενέθλης

Κυπριδίῳ βελέεσσιν οἵστεύεις
 παρακοίτην.

Lib. 47. p. 1226. l. 25.

ἀντὶ γὰρ Ἥρης,

Ἥν ζυγίην καλέουσιν, ἀπειρο-
 γάμοιο θεαίνης.

Ibid. αἰοιδός. Sic Basil. cum
 plurimis. In aliis αἰείδων.

276. δαῖδων. δάδων Basil. edi-92
 tio.

280. Σιγὴ παστὸν ἔκπλεεν. Dum
 verso Pollucem lib. 3. cap. 3.
 segm. 37. τὸ δὲ παρὰ τῇ εὐνῇ

Καὶ γάμος ἦν ἀπάνευθεν ἀειδομένων ὑμεναίων.
 Νῦξ μὲν ἔην κέλνοισι γαμοστόλος, οὐδὲ ποτ' Ἡῶς
 Νυμφίον εἶδε Λέανδρον ἀριγνώτοις ἐνὶ λέκτροις.
 Νήχετο δ' ἀντιπόροιο πάλιν ποτὶ δῆμον Ἀβύδου
 285 Ἐννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων.
 Ἡρῶ δ' ἐλκεσίπεπλος, εἰὸς λήθουσα τοκῆας,
 Παρθένος ἡματίη, νυχὴ γυνή· ἀμφοτέροι δὲ
 Πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν ἐς δύσιν Ἡῶ.
 Ὡς οἱ μὲν φιλότῃτος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην
 290 Κρυπταδίῃ τέρποντο μετ' ἀλλήλων Κυθερείῃ.
 Ἀλλ' ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδ' ἐπὶ δηρὸν
 Ἀλλήλων ἀπόναντο πολυπλάγκτων ὑμεναίων.

παρεπέτασμα παστός, *sed velum lectum ambiens cortina*, incidi in eam cogitationem, an non παστός hic esset *velum tori*, quemadmodum iam Scaligerum lib. 3. Poët. cap. 101. cepisse notat Pareus. Sed attentius locum consideranti vulgatam interpretationem loco non movere tutius esse videtur.

290. Κρυπταδίῃ — φιλότῃτι. Ita locutum Minnermum docet Pareus his versibus:

Τεθναίην, ὅτε μοι μηκέτι
 ταῦτα μέλοι,

Κρυπταδίῃ φιλότῃς καὶ μείλιχα
 δῶρα καὶ εὐνή.

Pro μείλιχα (bis editur in Comment. eius μείλιχα, quod ineptum esse metri leges violatae docent) δῶρα Pareus emendat μείλιχα ὥρα καὶ εὐνή: omnia enim singulariter poni. Sed debuisse saltem aliqua auctoritate stabilire vocem hanc, quam, donec id praestitum video, a Graeca civitate prohibendam puto. Quod obijcit omnia singulariter poni, futile est, cum saepius contrarium apud scriptores obtineat. Mihi videtur Poëta μείλιχα δῶρα vocare, quae alii δῶρα Ἀφροδίτης. Vocem au-

tem Ἀφροδίτης omisisse videtur, quia versu proxime praecedente dixerat:

Τίς δὲ βίος; τί δὲ τέρπον ἄ-
 τερ χουσῆς Ἀφροδίτης;

Quae verba laudarunt Interpretes Horatii ad lib. I. ep. 6. v. 65. Et si vel non praecessisset vox Ἀφροδίτη, recte locus se haberet. Non adeo dissimili certe modo fulmen, quod Iovis ignis dicitur, ignem simpliciter vocat Statius Theb. lib. 6. v. 407.

Amnibus hiernis minor est, minor impetus igni.

Ubi alii *A. h. m. et Iovis impetus igni*. etc. Sed cum viro erudito in Observ. Miscell. Vol. I. p. 320. vulgatam lectionem omnino praeferendam existimo. δῶρα autem Ἀφροδίτης saepe memorantur a poëtis. Ita locutus Hesiodus Scut. Herc. v. 47.

Παννύχιος δ' ἄρ' ἔλεκτο σὺν
 αἰδοίῃ παρακοίτῃ

Τερπόμενος δῶροισι πολυχρύ-
 σου Ἀφροδίτης.

Virgilius Aeneid. lib. 4. v. 33.

Nec dulcis natos, Veneris nec praemia noris.

Ubi Servius: VENERIS PRAEMIA] id est voluptates. Homerus, τὰδε δῶρα Ἀφροδίτης. At- 95

Et nuptiae erant longe a canendis hymenaeis.
Nox quidem erat illis nuptiarum ornatrix, neque um-
quam Aurora

Sponsum vidit Leandrum valde (*ipsi*) notis in lectis.
Natabat autem in regione positi rursus ad populum
Abydi

Nocturnos insatiabilis adhuc spirans hymenaeos: 285

Ast Hero longa induta veste, suos latens parentes (*clam
parentibus*),

Virgo diurna (erat), nocturna mulier: utrique autem
Saepe optarunt descendere ad occasum Auroram (*Sol-
lem*).

Sic hi quidem amoris abscondentes necessitatem
Occulta delectabantur inter se Venere. 290

Sed exiguo vixerunt tempore, nec diu
In vicem fruebantur multivagis nuptiis.

que ita scriptores omnia illa,
quae curae deorum singulorum
adtribuit antiquitas, ipsorum
δῶρα, dona, praemia, munera-
que vocant. De vino Orpheus
in Fragmento apud Grotium ad
Germanici Phaenomena pag. 5.

Σφαλλόμενοι δώροισι χοροίμα-
νέοιο Λυαίου.

ut feliciter vir illustrissimus
emendavit pro Βάκχου. Virgilius
Georg. lib. 2. v. 454.

Quid memorandum aequae Bac-
cheia dona tulerunt?

Quo respexit Boëthius de Con-
sol. Philos. l. 2. Metr. 5. v. 6.

Non Bacchica munera norant
Liquido confundere melle.

291. οὐδ' ἐπὶ δηρὸν. Sic ex
optimis Codicibus edidit doctiss.
Röverus, quem secutus sum.
Homerus Iliad. I. v. 415.

96 Ὡλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ
δηρὸν δέ μοι αἰὼν

Ἔσσεται.

Quem locum adduxit Röverus.

Basil. cum multis aliis οὐδὲ τι
δηρὸν, quo faciunt tres, in qui-
bus ο. τ. δηρὸν. Sed Röverus ibi
potius legendum putat οὐδ' ἐτι
δηρὸν. Nec dissentio. Homerus
Iliad. E. v. 119.

οὐδὲ με φησὶ
Δηρὸν ἐτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν
φάος ἡελίοιο.

V. 284.

οὐδὲ σ' ὄλω
Δηρὸν ἐτ' ἀνσχήσεσθαι.

V. 895.

Ἄλλ' οὐ μάν σ' ἐτι δηρὸν ἀνέ-
ξομαι ἄλγε' ἔχοντα.

P. v. 41. Iliad. Ψ. v. 391.

Ἐνθ' οἷ γ' οὐκ ἐτι δηρὸν ἀφέ-
στασαν.

aliisque locis. Alterum tamen
defendit locus, qui exstat Iliad.
B. v. 435.

Μηκέτι νῦν δὴθ' αὐθι λεγόμε-
θα, μηδέ τι δηρὸν
Ἀμβαλλόμεθα ἔργον.

Sed et ibi emendandum puto
μηδ' ἐτι δηρὸν.

Ἄλλ' ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ὦρη
 Φρικαλέας δονέουσα πολυστροφάλλυγας ἀέλλας,
 295 Βένθεα δ' ἀστήρικτα καὶ ὑγρά θέμεθλα θαλάσσης
 Χειμέριοι πνείοντες αἰὲ στυφέλιζον ἄηται,
 Λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἄλα, τυπτομένης δὲ
 Ἦδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλασε διχθᾶδι χέρσῳ
 Χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἄλα ναύτης·
 300 Ἄλλ' οὐ χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης,
 Καρτερόθυμε, Λέανδρε· διακτορήν δέ σε πύργου,
 Ἦθάδα σημαίνουσα φασφορήν ὑμεναίων,
 Μαινομένης ὠτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης

294. πολυστροφάλλυγας, πολυστροφάλλυγας editio Basil.

295. θέμεθλα. Basil. θέμεσθλα.

296. Χειμέριοι. Χειμέριον legere cel. Dorvillium monui supra ad v. 13.

Ibid. αἰὲ στυφέλιζον. ἐπεστυφέλιζον Basil.

97 298. ἀπέκλασε διχθᾶδι χέρσῳ. Steph. ἀπέκλυσε. Papius ἀπέκλεσε pro ἀπέκλεισε. ἐπέκλυσε Regius. ἀπῶν. vetus liber in margine. FRANCIUS. Vix difficilior in toto Musaeo locus exstat, certe qui me magis exercuit. Pareus putat respici ad morem veterum, qui naves hyeme in partes solvebant, de quo Hesiodus in Ἔργοις v. 627.

Ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τρωῖ
 ἐγκάτθεο οἴκῳ

Εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ
 ποντοπόροιο,

Πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ κα-
 πνοῦ κρεμάσασθαι.

Armamenta vero disposita om-
 nia domi tuae reponere

Recte contrahens navis alas
 pontigradae,

Clavum vero subrefactum super
 fumum suspendito.

Sed an naves dentis armamen-
 tis, velis clavoque frangi dici
 queunt? Id nondum credo. Mi-
 nor ipsum non emendasse διχθᾶ-

δα; ita clarius certe significaretur navis in duas partes fracta, quemadmodum legisse Scholiasten videntur indicare haec verba: τότε τὴν βαθεῖαν ναῦν ἐς δύο διελούσα εἰς τὴν ἡγῆρ. quae ita restituit Gronovius: διελὼν ἐς τὴν γῆν ἡγαγεν. Longe eruditior est coniectura cel. Dorvillii, qui legit:

τυπτομένην δὲ 98

Ἦδη νῆα μέλαιναν ἀνέκλυσε,
 διχθᾶδι χέρσῳ.

ἀνέκλειν et ἀνελκύειν, subducere navem, usitatissimae locutiones in hac re. Longus Pastor. II. pag. 41. loco gemino: οὐ γὰρ ἀσφαλὲς ἐδόκει, μετοπωρινῆς ὥρας ἐστώσης, ἐνθαλαττεύειν· ὥστε καὶ τὴν ναῦν ἀνείλκον ἐπὶ τὴν γῆν, νύκτα χειμέριον δεδοικότες. pro ὥρας ἐστώσης P. Moll. emendat ἐνεστώσης. Notum autumni tempestates et imbres timentes veteres naves subduxisse. V. Hesiod. in Ἔργοις v. 674. et seqq. Hunc esse verum verborum sensum fere persuadeor: nam quod Kromaierus in Diss. et nota ad h. l. magno conatu probare nititur, naves hyeme ulteriori usui ineptas frangi, certe nostro loco, ubi hyemalis temporis instantis est descriptio, convenire nondum persuasit.

Sed quando pruinosa venit hiemis hora
 Horrendas commovens multarum vortiginum procellas,
 Profunditatesque infirmas et madida fundamenta maris 295
 Hiemales spirantes semper verberabant venti,
 Turbine percutientes totum mare, vapulante autem (eo)
 Iam navem nigram fregerat bifida (in) terra
 Hiemale et infidum vilans mare nauta:
 Sed non hiberni te timor coërcebat maris, 300
 Magnanime Leander; nuntius sed te turris,
 Consuetam significans lucem nuptiarum,
 Furentis inpulit securum maris

Nec credo νῆα μέλαιναν contra
 receptam significationem notare
 usu vitiatam navem. Nec, quid
 sit διχθᾶς χέρσος, adhuc satis
 liquidum mihi videtur. Kromai-
 erus putat esse littus vel por-
 tum; διχθάδα dici, quia inter-
 fluente aqua dividuntur littora,
 ut Hellesponti, et ipso in portu
 hinc atque hinc vastae rupes.
 Ego ampliandum censeo. [V.
 Dorvillius ad Chariton. p. 361. s.
 ed. Lips. G. H. S.]

303. Μαινομένης ὥτρυνεν. Ba-
 sil. cum novem aliis scribit Μαι-
 νομένης σ' ὥτρυνεν, quod forte
 non de nihilo, si totum locum
 perpendas:

διακτορήν δέ σε
 πύργον,

Ἡθάδα σημαίνουσα φασφο-
 ρήν ὑμεναίων,

Μαινομένης σ' ὥτρυνεν ἀφει-
 δήσαντα θαλάσσης.

Vides pleonasmum pronominis
 σε non plane inelegantem et for-
 te inepto librario indignum.
 Plane sicut Hesiodus in Frag-
 99 mento ex Scholiaste Lycophro-
 nis:

"Ὅς με μακρόν γε ἔθνηας ἔχει
 αἰῶνα βίοιο,

Ἐπτά μ' ἔτη ζῶειν γενεᾶς με-
 ρόπων ἀνθρώπων.

Euripides in Phoenissis:

Ἔμοι μὲν, εἰ καὶ μὴ καθ' Ἑλ-
 λήνων χθόνα
 Τεθροάμεθ', ἀλλ' οὖν ξυνετὰ
 μοι δοκεῖ λέγειν.

Iudas in Epist. v. 5. Ἐπομνήσαι
 δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς
 ἀπαξ τοῦτο. Vid. omnino vir ele-
 gantissimus L. Bos ad Ep. Pauli
 ad Roman. 7, 12. et quae nota-
 runt cl. Salmasius et cel. Dukè-
 rus ad Flor. lib. 2. cap. 6. §. 19.
 Non raro autem literas syllabas-
 que duplicandas omiserunt. Ita
 in Vibio Sequestro pro Achelous
 per Rhebiorum fines in Maliacum
 mare decurrit doctiss. Hesselius
 recte restituit per Perrhaebiorum
 f. In Floro 2. 2. §. 13. pro circa
 Camerinensium saltum plurimi
 Codd. scribunt circa Merinen-
 sium s. Vid. Salmasium ad l. 13.
 §. 17. et omnino Withofium in
 Specim. Gunther. cap. 3. ubi
 plurima loca simili modo cor-
 rupta feliciter sanavit. Sed cum
 in reliquis omnibus habeatur
 Μαινομένης ὥτρυνεν et saepe ita
 literae geminentur, nihil mu-
 tare ausus fui. Suspiscabar ali-
 quando

Μαινομένη σ' ὥτρυνεν ἀφει-
 δήσαντα θαλάσση.

parva admodum mutatione; nam

Νηλείης καὶ ἄπιστος. ὄφειλλε δὲ δύσμορος Ἡρῶ
305 Χείματος ἰσταμένοιο μένειν ἀπάνευθε Δεάνδρου
Μηκέτ' ἀναπτομένη μινυώριον ἀστέρα λέκτρων.

θαλάσση et θαλάσσης etc. permutari iam vidimus in his notis. Quam facile autem literae sequentis vocis priori adhaereant et vicissim, nemini latet. Conf. v. 259. v. 184. etc. Ut autem ὀτρύνειν ποτὶ δῶμα dixit Homerus Odyss. P. v. 75.

Τήλεμαχ', αἶψ' ὀτρυνον ἐμὸν
ποτὶ δῶμα γυναῖκας.

Musaeo dicere licuit ὀτρύνειν εἰς
100 θάλασσαν vel θαλάσση, ut eleganter tertius casus pro quarto cum praepositione ponitur. Paulo ante v. 298. ex emendatione Dorvillii

Ἦδη νῆα μέλαιναν ἀνέλκυσε
διχθᾶδι χέρσῳ.

et v. 253.

δέμας δ' ἐξόρυξε
θαλάσση.

v. 327.

χύσις ὕδατος ἐξ-
ῆε λαιμῷ.

Nonnus Dionys. lib. 34. p. 848.
l. 4.

Ἀσχαλόων δ' ὑπ' ἔρωτι κατη-
φείϊ κάππεσεν εὐνῇ.

lib. 45. p. 1174. l. 32.

καὶ οὐ πίπτοντα κονίη.

lib. 47. p. 1208. l. 32.

Καὶ μογέων χθονὶ πίπτε γέρον
φυτοεργὸς ἄλωευσ.

Atque ita in aliis locis plurimis.
Orpheus Argon. v. 1018.

ἄν δ' ἄρα χεῖρας

Ἀθανάτοισι ῥιπον.

Inter Latinos Virgilius multus in hac locutione, ut monet Servius ad Aeneid. lib. 1. v. 6. LATIO] Hoc est in Latium. Et est figura usitata apud Virgilium. Quod enim per accusativum cum praepositione dicimus, ille per dativum ponit sine praepositione ali-

bi, It clamor coelo. Ita Georg. lib. 2, 451.

Nec non et torrentem undam
levis innatat alnus

Missa Pado.

Servius: PADO] Pro in Padum. Aeneid. 7. v. 761.

Ibat et Hippolyti proles pulcherrima bello

Virbius.

lib. 9. v. 681.

Consurgunt geminae quercus intonsaque coelo

Attollunt capita.

XI, 192.

It coelo clamorque virum clangorque tubarum.

Hinc alii spolia occisis derepta Latinis

Coniiciunt igni.

lib. 12, 379.

Cum rota praecipitem et procursu concitus axis

Inpulit effuditque solo.

v. 681.

Dixit et e cursu saltum dedit ocus arvis.

lib. 6. v. 177.

Aramque sepulcri

Congerere arboribus coeloque educere certant.

v. 126.

facilis descensus Averno.

Ita omnino legendum, quemadmodum etiam edidit Heinsius atque olim lectum testatur Servius: Legitur et Averno, id est ad Avernum. Atque ita Broekhusius ad Propert. 2. 1. v. 20. Vulgo Averni. lib. 4. v. 25.

Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras,
Pallentis umbras Erebo, noctemque profundam.

Crudelis et perfidus. Debebat autem infelix Hero
 Hieme instante manere sine Leandro 305
 Non amplius accendens brevis temporis stellam le-
 ctorum.

Ita nonnullos locum cepisse te-
 statur Servius notans: EREBO]
id est in Herebo, alii Herebi le-
gunt, aut Herebo, ad Herebum;
ut, It clamor coelo. Si vera haec
explicatio notabile esset exem-
plum casuum permutatorum;
sed mihi plane non adridet, ut
nec ipsa lectio, sed, quemad-
modum Heinsius etiam edidit,
omnino praeferrem Erebi. lib. 7.
v. 642.

Qui bello exciti reges.

Atque ita aliis in locis. Hora-
 tius Carm. lib. 1. 24. v. 16.

Quam virga semel horrida,
Non lenis precibus fata reclu-
dere,

102 *Nigro compulerit Mercurius*
gregi.

Ubi Scholiastes ineditus: NI-
 GRO] *Id est ad nigrum gregem*
umbrarum, et est figurata locu-
tio. Sic Virgilius, viridi com-
pellere hibisco. id est, ad hibi-
scum. Locus est Eclog. 2. v. 30.
ubi Servius quoque: ad hibiscum
compellere. Propertius lib. 1. 3.
v. 35.

Tandem te nostro referens in-
iuria lecto,

Alterius clausis expulit e
foribus?

Phocas Grammaticus in vita
 Virgilii:

Consule Pompeio vitalibus edi-
tus auris.

Scholiastes Germanici in Arati
 Phaenomena de Callisto: *Quae*
dum in montibus vagaretur, a
quibusdam pastoribus apprehensa,
cum puero perducta est ad Lycao-
nem: post tempus Lycae Iovis
templo confugiens, cum eam Ar-

cas filius sequeretur. Boëthius in
Confess. Fidei pag. 295. Ut as-
sumptum hominem.....secum dei
filius coelesti habitationi sustol-
leret. Hyginus fab. 108. castra-
que transtulerunt Tenedo. ubi vir
eruditissimus Th. Munckerus
plura notavit: cui, quamvis fa-
tear in plurimis exemplis posse
subintelligi in, ut saepe sextus
casus cum praepositione ponit-
tur pro quarto, quod in Ani-
madversionibus late docebimus
et iam notavit vir doctus ad cap.
92., tamen de omnibus id non
concederem, tum ob consen-
sus Grammaticorum, tum di-
serta exempla ab ipso prolata ad
cap. 15., quale et illud Boëthii
est. Hisce exemplis Santolium,
qui in Hymn. p. 30. scripserat

Ut coelo trahat exsules.

pro ad coelum, facile liberari a 103
 censura cel. Monetae Menag. T.
 III. pag. 409. aequi rerum ar-
 bitri non aegre concedent. Ex
 usu tertii casus pro quarto cum
 praepositione vexatissimum lo-
 cum Lactantii de Mort. Pers.
 cap. 46. *statuit Imperator prae-*
lium diei Kalendarum Maiarum
 explicat Bauldri, conlato cap.
 38. ubi de Gothis: *Maximiano*
se tradiderunt malo generis hu-
mani, pro statuere in diem et in
malum. Atque hoc modo utcu-
que illud ferri posse etiam Co-
lumbus post alias coniecturas
monuerat. Ampl. Cuperus vel
diei positum esse pro die vel
scribendum diem censet. Ego
nihil mutandum censeo, sed
priorem Cuperi coniecturam se-
cutus diei pro die positum vero-
similius puto ob locum gemi-

Ἄλλα πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο· θαυγομένη δὲ
Μοιράων ἀνέφαινε καὶ οὐκέτι δαλὸν ἐρώτων.

Νῦξ ἦν, εὖτε μάλιστα βαρυπνεύοντες ἀῆται,

310 Χειμερίης πνοιῇσιν ἀκοντίζοντες ἀῆται

Ἀθρόον ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Δὴ τότε Δελανδρός περ ἐδήμονος ἐλπίδι νύμφης
Δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαιῶν ἐπὶ νώτων.

Ἦδη κύματι κύμα κυλίνδετο, σύνθετο δ' ὕδωρ·

315 Αἰθέρι μίσητο πόντος· ἀνέγρετο πάντοθεν ἡχὴ
Μαρναμένων ἀνέμων· Ζεφύρῳ δ' ἀντέπνεεν Εὖρος
Καὶ Νότος ἐς Βορέην μεγάλας ἀφέηκεν ἀπειλάς·
Καὶ κτύπος ἦν ἀλλαστος ἐρισμαράγοιο θαλάσσης.

num plane Virgilii Ecl. 8. v. 87.
de bucula:

Propter aquae rivum viridi pro-
cumbit in ulva

Perdita nec serae meminit de-
cedere nocti.

309. βαρυπνεύοντες ἀῆται. Sic
Codex Regius. βαρυπνεύουσιν ἀῆ-
ταις vetus editio (nec non Ba-
sil.) et Plantin. FRANCIUS.

310. ἀκοντίζοντες ἀῆται. ἀκον-
τίζοντας ἀῆτας duo Codices. ἀέ-
λας Ven. Nihil muta. Repetitio
vocum in fine versuum non in-
usitata. Ita ex gr. Nonnus Dio-
nys. lib. 15. p. 428. l. 7.

Χιονέων πελάσειε σαόφρονος
ἔκτοθι μίτρης,

Ναὶ δαμάλη, ναὶ μόσχῳ, σαό-
φρονος ἔκτοθι μίτρης.

In Paraphr. Ioann. 19, 104.

οὗτος Ἰησοῦς,

Οὗτος Ἰουδαίων βασιλεὺς Γα-
λιλαῖος Ἰησοῦς.

104 313. ἐπὶ νώτων. ὕμεναίων Basil.

314. σύνθετο δ' ὕδωρ vetus
editio et Plantin. Ovidius:

Inque modum cumuli con-
cava surgit aqua.

FRANCIUS. σύνθετο etiam Ba-
sil. quod recte defendit Röve-
rus. In reliquis σύγχυτο·

315. ἡχὴ. ἡ γῆ Basil. Prius
recte retinuit Röverus.

317. ἀφέηκεν. ἐφέκκεν, id est
ἐφέηκεν, Basil. cum aliis.

318. ἐρισμαράγοιο. ἐρισμαρά-
δοιο Basil. cum multis aliis.
Prius usitatus. Nonnus Dionys.
lib. 3. p. 83. l. 7.

ἐρισμαράγου δὲ χο-
ρείης.

et l. 20. φιλοσμαράγων Κορυβάν-
των. lib. 1. p. 16. l. 33.

βαρυσμαράγων στί-
χα λαιμῶν.

aliisque locis pluribus, cum al-
terum nusquam occurrat. Ve-
ram tamen lectionem conser-
vasse nobis editionem Iuntinam
secundam apud Röverum, in 105
qua legitur ἐρισμαράδοιο, per-
suasissimus sum, quae cum in-
doctorum librariorum captum
superaret, partim in ἐρισμαρά-
γοιο, partim vero in ἐρισμαρά-
δοιο mutarunt, quod plerisque
similibus locis fere contigit.
Nonnus Dionys. in Inscriptione
lib. 22. p. 4. l. 15.

Δεύτερον εἰκοστὸν Βρομίον
μόχθον ἔργα τε μέλπει.

Non debuerat ibi in margine
poni μόγον, cum et aliis locis
primam contripiat Poëta, ut re-

Sed amor et fatum cogebat (*eam*); alleccta (*cupida*)
aulem

Parcarum ostendebat non amplius facem amorum.

Nox erat, quum maxime spirantes venti,
Hiernalibus flatibus iaculantes venti 310
Collecti irruunt in littus maris.

Tunc Leander consuetae spe sponsae
Valde sonanti ferebatur maris in dorso.
Iam ab unda unda volvebatur, adcumulabatur vero
aqua;

Aetheri miscebatur pontus; concitabatur undique fre- 315
mitus

Pugnantium ventorum: Zephyro autem contra spira-
bat Eurus

Et Notus in Boream magnas inmisit minas;
Atque fragor fuit vehemens valde frementis maris.

cte observavit Ger. Falkenbur-
gins in notis ineditis, quas de-
scriptas ex Codice Bibliothecae
Leidensis vir humanissimus P.
Burmamnus mecum communi-
cavit, ad hunc locum: „μόθον
Utenhovius. lib. 13. p. 366. (l.
31.)

Βραδὺς ἦεν εἰς μόχθον Ἰνδῶν.
et lib. 14. p. 398. (l. 19.)

Ἀταρβέες εἰς μόχθον Ἰνδῶν.“

106 Haec in margine Codicis ad-
scripserat vir doctus. Nunc cir-
cumfertur μόθον, mea quidem
sententia pessime. Ita lib. 23. p.
616. l. 1.

Ὁὐ προχοαῖς ἐρίδμινε πυρι-
γλώχινι κεραυνῶ.

Claudianus in Fragmento Gi-
gantomachiae v. 1. p. 807. edit.
A. 1665.

Κύρις δ' οὔτε βέλος φέρει,
οὔθ' ὄπλον, ἀλλ' ἐκό-
μιζεν.

et v. 4.

Καὶ πλεκτὰς ἐσφριγε πυκνῶ πα-
ριπλέγματι σειφάς.

Orpheus Argon. v. 1144.

Εἰςβαίνειν ἐκέλευσε κεκημηό-
τας ἄμμιγ' ἐταίρους.

v. 1148.

Ἀκραῇ Ζέφυρον καταδέχομαι
οὔδ' ἀτέκμαρτον.

Pythia apud Herodotum lib. 1.
cap. 47.

Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμον τ' ἀριθ-
μὸν καὶ μέτρα θαλάσ-
σης.

Quae verba paulo aliter produ-
cit Oenomaus apud Euseb. de
Praepar. Evang. lib. 5. cap. 24.
Homerus Iliad. II. v. 857.

Ὁν πότμον γούωσα λιποῦσ' ἀν-
δρότητα καὶ ἥβην.

Hesiodus in Fragmento ex Scho-
liaste Lycophronis:

Ὅς με μακρόν γε ἔθηκας ἔχειν
αἰῶνα βίοιο.

In alio ex Eustathio:

Ἄ τέκνον, ἥ μάλα δὴ σε πονη-
ροτάτην καὶ ἄριστον

Ζεὺς ἐτέκνωσε πατήρ.

Theocritus Idyll. 1, 113. 116. etc.

Αἰνοπαθῆς δὲ Λέανδρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δῖναις
 320 Πολλάκι μὲν λιτάνευσε θαλασσαίην Ἀφροδίτην,
 Πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα Ποσειδάωνα θαλάσσης·
 Ἀτθίδος οὐ Βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε νύμφης.
 Ἀλλὰ οἱ οὔτις ἄρηγεν, Ἔρως δ' οὐκ ἤρκεσε μοίρας.
 Πάντοθι δ' ἀγρομένοιο δυσαντεῖ κύματος ὄρμῃ
 325 Τυπτόμενος πεφόρητο· ποδῶν δέ οἱ ὤκλασεν ὄρμη,
 Καὶ σθένος ἦν ἀδόνητον ἀκοιμήτων παλαμάων.
 Πολλή δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔρρεε λαιμῷ,

Oppianus in Cyneget. lib. 3. v. 478.

τέρειν στόμα, λεπτα-
λέοι τε

Ἐντὸς ἐρειρέδαται γαλακτό-
χροες ἀμφὶς ὀδόντες.

Inmerito viro docto in Observ. Miscell. Vol. III. p. 57. adeo durus visus hic versus, ut, quia sic locutus Homerus, emendaret γλακτόχρους. Sed recte iam vulgatam vindicarunt in notis additis viri eruditissimi, quos consuluisse cum illis, quos laudant, operae erit. Statius lib. 5. Sylv. 3. v. 222.

Spectatur athletas

Ille magis.

Sic post Salmasium et Gronovium emendat cel. Marklandus pro *Acestes*, qui paucula quoque notavit. Nec tantum in eadem, sed et diversis vocibus syllabarum conreptarum exempla prostant. Homerus Iliad. II. v. 31.

Αἰναρέτη, τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὑψίγονός περ.

Orpheus Argon. v. 434.

Ἴλιον Λαρδανίην, Πιτύην ἐπιδέξι' ἔχοντας.

Tolle hinc monstrum illud lectionis in Fragmento Hesiodi ex Scholiaste Pindari:

Ἦδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή,

Αὐτὸν μὲν σχέσθαι, κρύψαι δ' ἀδόκητον μάχαιραν, Καλὴν, ἣν οἱ ἔτενξε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις.

Emenda, inquam, ἀδόκητον μάχαιραν, vel, si omnino hoc durius videatur, saltem ἀδόκητα μάχαιραν. Visum est inopinato occultare ense. ἀδόκητα quoque coniectasse Franc. Guetum sero video.

320. λιτάνευσε. λιτάνευε quatuor, quod usitatissimum. Nonnus Dionys. lib. 6. p. 190. l. 22. Ὀκεανὸς λιτάνευε χέων ἱκετήσιον ὕδωρ.

lib. 8. p. 240. l. 22. lib. 15. p. 428. l. 32. lib. 38. p. 976. l. 20. Nec usquam, quod scio, λιτάνευσε apud illum occurrit, cum illud saepissime. Hesiod. in Θεογ. v. 469.

Τότ' ἔπειτα φίλους λιτάνευε τεκῆας.

324. Πάντοθι δ'. Ita Basil. cum plerisque aliis. Venetus Codex scribit Πάντοθεν, quod non displicet Rövero ob ingratam repetitionem τοῦ δ'. Ego nihil muto, quia repetitio haec non inusitata, ex. gr. v. 97.

αἰδῶς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.

Θάμβεις δ' εἶδος ἄριστον· ἔρως δ' ἀπενόσφισεν αἰδῶ.

Θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος κ. τ. λ.

Gravia autem passus Leander inplacabilibus in gurgitibus

Saepe quidem precabatur aequoream Venerem, 320

Saepe autem ipsum regem Neptunum maris:

Atthidis non Boream inmemorem reliquit nymphae.

Sed ipsi nullus auxiliatus est, Amor autem non coërcuit fata.

Undique autem adcumulati male obvio fluctus inpetu

Impulsus ferebatur; pedum autem ei defecit vigor, 325

Et vis fuit immobilis inquietarum manuum.

Multa autem spontanea effusio aquae fluebat in guttur,

Quin mea quidem sententia minus eleganter hic abesset. Pro πάντοθι videtur scriptum πάντοθε, quemadmodum quidam Codices hic et v. 334. agnoscunt; dein δ in ν mutatum, ut v. 333. pro "Ηλυθε δ' in eodem Codice scribitur "Ηλυθεν. Sic autem et δε repetit. Callimachus Hymn. in Iov. v. 32.

τὸ δέ οἱ δίχα πούλῳ
διέστη,

Ἐκ δ' ἔχεν μέγα χεῖμα.

Dubito enim an recte Georgius Arnaldus Animadv. Cap. X. p. 59. ultimo loco emendet τ'.

325. Τυπτόμενος. Θρυπτόμενος Basil. cum plerisque aliis. Prius retinui cum Rövero.

Ibid. ὄρη. ἄρη emendat eruditissimus Dorvillius eamque vocem satis boni commatis esse docet. Sequor cum doct. Rövero.

327. αὐτόματος χύσις. αὐτόματον Rondellus. FRANCIUS. Forte displicuit χύσις αὐτόματος pro αὐτομάτη. Sed inmerito. Nam adiectiva in ος et ρος aliaque multa vocibus foemininis adiunguntur. Hesiodus in Θεογ. v. 610.

ὅς δέ κε τέτμη ἄταρ-
τηροῖο γενέθλης.

v. 657.

Ἀλκτὴρ δ' ἀθανάτοισιν ἄρῃς
γένεο κρυεροῖο.

ubi Guietus hoc notandum monet, Aristænetus lib. 1. ep. 16. 110 p. 110. ὡς ταύτην Ἔρως βέβληκως τὴν ψυχὴν, οὕτως Ἰσώ βολῇ τὴν ἐμὴν κατατόξευσον ἐρωμένην, μᾶλλον δὲ προατέρω. Et ibi Io. Corn. de Pauw id notatu dignum visum: qui cum addit nisi vitium subsit, frustra est. Nonnus Dionys. lib. 4. p. 116. l. 27.

ἀλλὰ λιπούσα

Κλῆρον ἐμὸν καὶ δῶμα καὶ οὐ
ποθέων γενετῆρας.

Verba sunt Veneris sub forma Pisinoes Cadmum se amare simulantis: neque hoc fugit doctiss. Falkenburgium in Lection. et Coniect. ad h. l. p. 1318. Hic autem locus omni exceptione maior evincit in similibus nihil tentandum. Conf. vir eruditissimus in Observ. Misc. Vol. III. p. 150. 151. qui Thucydidem p. 128, 92. μετὰ βῆχός ἰσχυροῦ vocem βῆξ genere foeminino usurpasse contra Thomam Magistrum recte observavit. Vid. et dicta a nobis ad v. 35. p. 15. Dubito quoque, an in Herodoto lib. 1. cap. 135. pro γαμέουσι δ' ἑκαστός αὐτέων πολλὰς μὲν κουρι-

- Καὶ πότον ἀχρήϊστον ἀμαιμακέτου πλεν ἄλμης,
Καὶ δὴ λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρὸς ἀήτης
330 Καὶ ψυχὴν καὶ ἔρωτα πολυτλήτοιο Λεάνδρου.
Ἡ δ', ἔτι δηθύνοντος, ἐπ' ἀγρύπνοισιν ὀπωπαῖς
Ἰστατο κύμαίνουσα πολυκλαύτοις μερίμναις.
Ἥλυθε δ' ἠριγένεια, καὶ οὐκ ἴδε νυμφίον Ἡρώ,
Πάντοθι δ' ὄμμα τίτταινεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
335 Εἶπεν ἑσαθρήσειεν ἀλώμενον ὃν παρακολίην,
Λύχνον σβεννυμένοιο. παρὰ κρηπίδα δὲ πύργου
Θρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ' ἔδρακε νεκρὸν ἀκολίην,
Δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα

δίας γυναῖκας, unusquisque eorum virgines multas ducit uxores, quemadmodum cel. Iac. Gronovius ex Codice Mediceo, cuius iuratus defensor est, edidit, non restituendum ex prioribus editionibus κουριδίους γυναῖκας. Illud quidem usitatius nemo nescit: at vel ideo credo a descriptore inmutatum, quod et alias ipsam fecisse constat.

328. Ἀχρήϊστον inutilem verti recte docuit cel. Dorvillius. V. et Pareus.

330. πολυτλήτοιο. πολυκλαύτοιο vetus editio et Plantiniana. FRANCIVS. Ita et Basil. Prius retinui secutus doctiss. Röverum, qui tamen num acu rem tetigerit monens, nimis absurdum esse unum idemque epitheton nunc Λεάνδρου et mox τῷ μερίμναις adiungere, equidem dubito. Certe tam anxie poëtas recentiores hoc non curasse liquidum est ex Gunthero, poëta pro seculo, quo vixit, optimo, Ligur. 9, 234.

Cumque sibi fidae tetigisset moenia Cumae,

Belligeras vires atque auxilia poscens

Agmina plura suis ultro conlata petitis

Acceptit fidae gavisus plebis amore.

lib. 4. v. 547.

Protinus angusto nituntur ad ardua colle etc.

Hanc nitente manu prendunt etc. Non dubitant nisu vestigia ferre per auras.

Quid? ipse magnus magister Aeneid. 7. v. 17.

atque in praesepebus ursi

Sæuire ac formae magnorum ululare luporum.

Quos hominum ex facie dea saeva potentibus herbis etc.

Idem offendit Barthium in Statio Theb. lib. 5. v. 691.

volucres equitum praevertat alas

Fama recens, geminos alis amplexa tumultus.

Vid. vir eruditus in Observ. Miscell. Vol. I. p. 318. qui in suo Codice monet vocibus geminos alis superscribi que suis, ut voluerit forte

geminosque suis amplexa tumultus.

Et potum inutilem inpetuosi potavit salsuginis maris.
 Et iam lychnum infidum exstinxerat amarus ventus
 Et animam et amorem multum passi Leandri. 330

Illa autem, morante adhuc (*Leandro*), vigilibus oculis
 Stabat fluctuans luctuosis curis.

Venit autem aurora, et non vidit sponsum Hero,
 Circumquaque autem oculos dirigebat in lata dorsa
 maris,

Sicubi videret errantem suum maritum, 335
 Lychno extincto. Apud fundamentum vero turris
 Dilaniatum scopulis ut vidit mortuum maritum,
 Artificiosam disrumpens circa pectora vestem

Quam lectionem tamen, elegantem licet, vulgatae non praefero. Ita enim fere Virgilius Aeneid. lib. 7. v. 458.

Olli somnum ingens rumpit pavor: ossaque et artus

112 *Perfudit toto proruptus corpore sanguis.*

et lib. 12, 542.

Te quoque Laurentes viderunt, Aeole, campi

Oppetere et late terram consternere tergo.

Occidis, Argivae quem non potuere phalanges

Sternere, non Priami regnorum eversor Achilles.

Tantum hic occurrit verbum compositum.

331. 'H δ', ἔτι δηθύνοντος. Vetus editio et Plantin. εἰσέτι δ' ἰθύνοντος. 'H δ', ἔτι δηθύνοντος H. Stephanus. FRANGIUS. Hoc cum Rövero recepi: illud agnoscit Basil. male.

337. Θρυντόμενον. Ita Basil. cum omnibus reliquis praeter Venetum Codicem, cum quo Röverus potius legeret Δρυντόμε-

νον. Sic Homerus Odyss. E. v. 426.

Ἐνθ' ἀπὸ δινούς τε δρυνθή
 σύν τ' ὅστε' ἀράχθη.

Iliad. Ψ. v. 187.

Ἰνὰ μὴ μιν ἀποδρύν- 113
 φοι ἐλκυστάζων.

Quae verba repetit Iliad. Ω. v. 21. Simplex vox occurrit Iliad. Π. v. 323.

πρυννὸν δὲ βραχιό-
 να δουρὸς ἀκωκή

Δρυνψ' ἀπὸ μυνώνων.

Hesiodus Scut. v. 243.

Χάλκεον δὲ βόων, κατὰ δ'
 ἐδρύντοντο παρειάς.

Achilles Tatius lib. 1. p. 45. ὑπὸ δὲ τῶν τοῦ δένδρου κλάδων τὸ πρόσωπον αἰσχύνεται καὶ τοσούτοις περιδρύνεται τραύμασιν, ὅσαι τῶν δένδρων ἦσαν αἱ αἰχμαί. Alciphron: lib. 3. epist. 51. p. 392. ὥς ἄμεινον ἐμοὶ ὀλύνθους ἢ παλάθας ἐπιμασᾶσθαι τῶν Ἀττικῶν, ἢ διὰ τὸ παρὰ τούτοις χρυσίον ἀποδρύνεσθαι. Quare satius est grossos et caricas manducare Atticas, quam propter istorum aurum lancinari. Ita enim recte inserto διὰ emendavit locum Berglerus conferens ad h. l. Homer.

Ῥοιξηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἡλιβάτου πέσε πύργον.
 340 Καδδ' Ἡρὼ τέθυηκεν ἐπ' ὀλλυμένῳ παρακολίτῃ,
 Ἀλλήλων δ' ἀπόναντο καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

Iliad. (Odyss. voluit) P. v. 482.
 114 Hinc ἄδρυπτος apud Nonnum
 Dionys. lib. 11. p. 302. l. 23. lib.
 15. p. 424. l. 10. lib. 41. p. 1062.
 l. 31. Dubito tamen an haec
 vera lectio et non potius ex al-
 tera orta, quae saepe apud Non-

num obvia, ex. gr. lib. 37. p.
 940. l. 6.

Θρύπτετο δ' ἄκρα μέτωπα.

340. Καδδ'. Ita Basil. cum
 plurimis: in paucis Καδ' δ'.
 Prius retinuit recte Röverus. Sic

Cum strepitu praeceps ab alta cecidit turri.
 Atque Hero mortua est super mortuo marito, 840
 Suique invicem potiti sunt etiam in ultima perniciē.

Homer. Iliad. II. v. 410. aliisque
 in locis.

5 Ibid. τέθνηκεν ἐπ'. In aliis τέ-
 θνηκε σὺν. Prius, quod etiam
 agnoscit Basil., egregie tuetur
 summus Röverus. Cum hoc loco
 confer Achill. Tatium lib. 3. p.

165. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀποκτεῖναι θέ-
 λεις, μὴ διαστήσης ἡμῶν τὴν τε-
 λευτήν. εἰ δὲ καὶ θηρίων ἡμᾶς
 βορὰν πέπρωται γενέσθαι, εἰς
 ἡμᾶς ἰχθὺς ἀναλωσάτω, μία γὰρ
 στήρ χωρησάτω, ἵνα καὶ ἐν ἰχθύ-
 σιν κοινῇ ταφῶμεν.

ANIMADVERSIONES

AD

M U S A E U M.

AD

M U S A E U M.

CAPUT I.

Imperativus modus in precibus usitatus. Defensus Homerus. Quos deos invocent poëtae? Callyus notatus. Pindarus et Homerus invocati. Binae emendationes in Nonno probatae. Emendatus Polyaeus. Ὑμέτερος tuus. Per θεάν, divam, intelligitur Musa sive Calliope vel Erato. Homerus explicatus. Coniectura in Claudiano. Imperatores invocati ab adulatoribus. Γάμος, γαμῆν, συνεῖναι, συνοικεῖν, nuptiae, coniux in re turpiori pudenter usurpata. Antoninus Liberalis et Hesiodus explicati; in hoc variae Lectiones. Ὀνη et qui ad remotius relata Amor militiae comparatus, variaeque inde ductae locutiones. Tibullus defensus. Petronius semel, Boëthius bis emendatus. Detracto pro detracto et similia. Distinctio vocum ἄγειν et φέρειν neglecta.

1. *Εἰπὲ, θεά.* Imperativum modum adhiberi a poëtis in precibus et petitionibus quis nescit? Et tamen ineptam censuram Protagorae effugere non potuit magnus Homerus, qui scripserat

Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.

quia imperaret is, qui precari debebat. Sed vindicatus ab Aristotele Poët. cap. 19. Consule ampl. Cuperum Apoth. Homer. p. 98.

Ibid. θεὰ. Quamnam hic deam invocet Poëta, dissentiunt Interpretes. Voetius ipsam Venerem intelligit, non adeo inepte. Plerorumque certe poëtarum mos est initio operum invocare deos praesides eorum, quae dicturi sunt, proprios. Fallitur enim P. Callyus, qui ad Boëth. de Consol. Philos. lib. 1. Metr. 1. v. 3. poëtas *non solere magnum quoddam carmen aggredi, nisi Musis invocatis*, monere non erubuit. Sed recte contra misellum hunc Interpretem, qui de Venatione scripserunt Dianam, Lucretium de Rerum Natura Venerem invocare, observavit doctiss. Vlamingius. Hic autem quomodo, cum deos providentiamque negat, Venerem invocet, vid. Tycho Brahe in Syllog. Ant. Matthaei ep. 52. ad Pontanum: qui putat ad exemplum aliorum poëtarum sic fuisse exorsum, ideoque sub hoc nomine latere voluptatem corpoream, quam deam subinde vocare non veretur. Ita Venerem invocat Ovidius Art. Amat. 1. 2. v. 15.

Nunc mihi, si quando, puer et Cytherea, favete.
Claudianus Proserpinam a Plutone raptam scripturus deorum infernorum opem inplorat lib. 1. v. 20.

*Dii, quibus innumerum vacui famulantur Avernii
Vulgus iners etc.*

*Vos mihi sacrarum penetralia pandite rerum
Et vestri secreta poli.*

Hinc ipsum Pindarum in carmine lyrico Statius lib. 4. Sylv. 7. v. 5. Nam nec ipsorum defunctorum vatum auxilium poscere pudor erat. Ita Nonnus ex. gr. Homerum faventem optat Dionys. lib. 13. p. 354. l. 3.

ἀλλὰ λιγάνων

Ἡγεμόνας καὶ Ὅμηρον ἀοσσητῆρα καλέσσω
Εὐεπίης ὄλον ὄρμον.

Ita scribitur in notis Falkenburgii, cum in textu pessime ὄμουρον, *finitimum*. lib. 32. p. 812. l. 4. lib. 25. p. 56. h. 17.

Παμφαῆς υἱὲ Μέλητος, Ἀχαιῖδος ἄφθιτε κήρυνξ, 121.
 Ἰλήκοις· σέο βίβλος ὁμόχρονος Ἡριγενείῃ κ. τ. λ.
 Πνεῦσον ἐμοὶ τεὸν ἄσθμα θεόσσυντον· ὑμετέρης γὰρ
 Δεύομαι εὐεπίης.

Ita optime locum sanavit Ger. Falkenburgius, et post illum ampl. Cuperus Apoth. Hom. pag. 12. Vulgo ἡμετέρης. Eadem menda insedit Polyaeno Strateg. lib. 4. praef. ubi pro τὰς ἀρετὰς τῶν ἡμετέρων προγόνων scribendum ὑμετέρων, quemadmodum recte Interpres. ὑμέτερος autem pro tuus obvium. Ariadna de Theseo quaest. apud Nonnum lib. 47. p. 1224. l. 27.

αἶθε καὶ αὐτῇ.

Ἵμετέρης μίτον ἄλλον ἴδω πομπῇα κελεύθου.
 Mercurius Baccho p. 1242. l. 26.

Εἰς δόμον ὑμετέρης κουροτρόφου ἤγαγον Ἴνους.
 Vid. lib. 34. p. 862. l. 8. lib. 35. p. 868. l. 9, 21. lib. 35. p. 882. l. 4, 24, 26. lib. 40. p. 1038. l. 23. Consule notata summo Burmanno ad Valer. Flacc. lib. 8. v. 173. Sed in viam. Alii potius intelligunt *Musam*, et quidem Calliopen, quemadmodum cel. Kromaierus in Dissert. p. 17. Quamvis Voetii sententiae versum 14. et 15. non adeo obesse putem, quia aliquid ingratum Veneri Musaeus expeteret, cum poëtae haec non anxie adeo curret. An magis convenit Simaetham Lunae opem invocantem apud Theocr. Idyll. 2, 79. ingratissimum hunc sermonem instituere ad divam:

Τοῖς δ' ἦν ξανθοτέρα μὲν ἐλιχρύσοιο γενειὰς,
 Στήθεα δὲ στήλβοντα πολὺ πλεόν ἢ τὸ, Σελάννα.

Vix putem. Hoc tamen verius videtur. Ita Homerum *deam* invocantem cepit Max. Tyrius Dissert. 16. felicius, 122 quam Eustathius, qui de mente poëtae cogitabat, locis adductis a Cupero Apoth. Homer. p. 129. Consentit Horatius de Art. Poët. v. 141. reddens initium Odysseae:

*Dic mihi, Musa, virum, captae post tempora
 Troiae*

Qui mores hominum multorum vidit et urbes.

Nec non Maro:

Musa, mihi causas memora.

Nec Latinis poëtis insuetum *divam* ponere pro *Musa*.
Statius Achill. 1, 1.

*Magnanimum Aeaciden formidatamque Tonanti
Progeniem et patrio vetitam succedere coelo,
Diva, refer.*

Claudianus in Pr. Cons. Stilich. lib. 2, 5.

Mitior incipiat fidibus iam diva remissis.

Ita legendum forte ex Cod. Mediceo apud Heinsium, qui
tum *incipias* mallet. Vulgo *Musa*, quae vox glossa vi-
detur. Calliopen invocat quoque Horatius Carm. lib. 3.
4. v. 1.

*Descende coelo et dic age tibia
Regina longum Calliope melos.*

Quid si tamen intelligenda Erato? Ovidius Art. Am.
lib. 2, 15.

*Nunc mihi, si quando, puer et Cytherea, favele,
Nunc Erato, nam tu nomen amoris habes.*

Sed nihil affirmare aësim. Notissimus autem mos faci-
les in carmina Musas et numina optandi apud Romanos,
123 cum ad unius flagra deducti essent. Quirites, apud non-
nullos paullatim obsolevit. Hic enim adulescentes, ut gra-
tiam ab Imperatoribus inirent, scripta sua ipsis dedicare
seque numine ipsorum, pessimorum quamvis poëtarum,
afflari iactare non erubescabant. Audi Lucanum lib. 1.
ad Neronem sermonem instituentem:

nec, si te pectore vates

*Accipiam, Cyrrhaea velim secreta moventem
Sollicitare deum Bacchumque avertere Nysa.*

Ita de Domitiano Statius lib. 5. Sylv. 1. v. 11.

*Nos tibi laudati iuvenis rarissima coniux
Longa nec obscurum finem latura, perenni
Tentamus dare iusta lyra, modo dexter Apollo
Quique venit iuncto mihi semper Apolline Caesar
Annuat.*

3. *Γάμον coitum*, quamvis potuissent *connubium*, ut saepe apud Musaeum, vertunt significatione usitatis-
sima. Solent enim huiusmodi honestis vocabulis non raro rem turpem minusque honestam velare auctores. Nonnus Dionys. lib. 15. p. 416. l. 21.

*Παρθενικὴν ἀδάμαστον ἀτάσθαλον εἰς γάμον ἔλκων
Σφίλξεν ὑπὲρ δαπέδοιο.*

lib. 16. p. 454. l. 7. p. 456. l. 5.

Κτείνεις γὰρ ποθέοντα καὶ οὐ γαμέοντα διώκεις.

p. 458. l. 2, 5. aliisque locis. Achilles Tatius lib. 1. p. 59.
ὅταν οὖν εἰς τὸν γάμον ἐθέλωσιν ἀλλήλοις συνελθεῖν. lib.
v. p. 285. de Tereo: *τὴν γλῶτταν τῆς Φιλομήλας φοβεῖται
καὶ ἔδνα τῶν γάμων αὐτῇ δίδωσι μηκέτι λαλεῖν.* p. 311.
βαλοῦσα οὖν με κατεφίλει καὶ ἀπῆτει τὸν γαμον. Aristae-
netus lib. 1. ep. 21. p. 142. *ἐπιζόμενός ἐστιν ὁ γάμος
ἡδὺς, εὐχαρις καὶ λίαν εὐκταῖος· γέγονε, περιεφρονήθη.* 124
Quemadmodum acute et vere distinxit elegantissimus
Mercerus. Ita intelligendus Antoninus Liber. cap. 10.
*ὅτι πρῶτος ἀπήγγειλε Κορωνίδα τὴν Φλεγύου θυγατέρα
γαμηθεῖσαν Ἀλκυονεῖ. cum primus de Coronide Phleg-
gyae filia indicium detulisset, eam Alcyoneo esse nu-
ptam. vel potius cum A. concubuisse, nisi velis eodem
sensu capere verba Latina. Hesiodus in Fragmento ex
Scholiaste Pindari ad Pyth. Od. 3,*

Τῇ μὲν ἄρ' ἄγγελος ἦλθε κόραξ ἱερῆς ὑπὸ δαιτὸς

Πυθῶ ἐς ἡγαθήν καὶ ἔφρασεν ἔργ' αἰδέηλα

Φοίβῳ ἀκροσικόμῃ, ὅτε Ἰσχύς γῆμε Κόρωνιν

Εἰλατίδης Φλεγύαο διογνήτοιο θυγάτρα.

Quae verba diverse admodum adducit Munckerus ad
Antonin. Lib. cap. 32.

Τῇ μὲν ἄρ' ἦλθε κόραξ, φάσε δ' ἄρα ἔργ' αἰδέηλα.

Sed prior lectio praestat. Dein pro *ἀκροσικόμῃ* emenda-
tius legitur *ἀκροσεκόμῃ*, sicut et ὅτ' ἄρ' Ἰσχύς ἔγῃμε Κ.
Ita autem duo haec loca capienda docet Hyginus fab.
202. *Cum ea et Ischys Elati filius concubuit.* quemad-
modum recte pro *Chylus* emendavit doct. Munckerus.

Eodem modo *συνεῖναι* occurrit apud Achill. Tat. lib. 8. p. 493. Aristaen. lib. 1. ep. 21. aliosque plurimos; quemadmodum et *συνελθεῖν*, pro quo Scholiastes Aristoph. ad Plut. v. 303. de Circe et Ulyxe: καὶ πρὸς μίξιν αὐτῶ συνελθεῖν ἐπεθύμησεν. Quin et ipsum *συννοικεῖν* apud Alciphron. lib. 1. ep. 19. p. 74. ἔχω πρὸς θαλάττῃ τὴν πόρην Πανόπῃ νομίζων ἢ Γαλατεῖα ταῖς καλλιστευούσαις τῶν Νηρηίδων συννοικεῖν. Sic et Latini. Petronius cap. 25. *Plaudentibus ergo universis et postulantibus nuptias fecerunt.* Vid. Pithoeus et Erhardus. Quin *coniux* adulterio cognita Valerio Flacco lib. 2, 208. de Venere:

Intonuit signumque dedit Mavortia coniux.

125 Vid. Burmannus et Heinsius. Conferri praeterea merentur, qui dudum similia exempla observarunt, Munckerus ad Anton. Lib. cap. 1. omnino ad Hygin. fab. 14. et Lactant. Placid. fab. 20. P. Voet. ad Callimachum Hymn. in Apoll. v. 14. ad Hymn. in Del. v. 240. Ez. Spanhemius, Mercerus ad Aristaen. p. 142. Index Aeliani et Heins. ad Ovid. Art. Amat. 2, 11. Petitus Miscell. lib. 3. cap. 11. et omnino vir eruditissimus Franc. Ferdinandus de Cordova in Didascal. Multipl. cap. 39.

4. Καὶ Σηστὸν καὶ Ἀβυδὸν, ὅπη γ. ἔ. Ἡ. Illud ὅπη ad priorem vocem Σηστὸς referendum quivis videt. Ita Virgilius Aeneid. lib. 3. v. 167.

Hinc Dardanus ortus

Iasiusque pater, genus a quo principe nostrum. ubi optime Servius notat: A QUO] Non ab Iasio, sed Dardano: nam anteriori respondet.

9. Ἐννύχιον μετ' ἄεθλον. In notis pag. 8. monui haec verba melius reddi *Nocturnum post certamen*, neque poenitet sententiae. Infra v. 231.

Παννυχίων δ' ὁράων κρυφίους ποθέοντες ἄεθλους. et v. 197.

Φράζετο, πῶς κεν Ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.

Iuvat locus geminus Nonni, quem videtur respexisse, Dionys. lib. 16. p. 440. l. 30.

ὅπως μετὰ λέκτρα τελέσω

Αἰετὸν ὄρνειον ἄλλο γαμοστόλον ἄστρον ἐρώτων.

Amorem militiae comparare et pulcherrimas inde arcessere locutiones poëtis solenne. Nonnus Dionys. lib. 43. p. 1136. l. 23.

ἧς παρὰ παστοῦς

Ἀθλοφόρον γαμλοῖσι περιστέψω σε κορύμβοις,

Ἰμερτὴν τελέσαντα παλαισμοσύνην Ἀφροδίτης.

Ita et Longus Pastor. 3. p. 85. Χλόη δὲ συμπαλαίουσά σοι 126 ταύτην τὴν πάλην οἰμῶξει καὶ κλαύσεται καὶ αἷματι κείσεται πολλῶ καθάπερ πεφονευμένη. Apud Achillem Tatium lib. v. p. 281. Tereus describitur Φιλομήλα παλαίων πάλην Ἀφροδίταν. Aristaenetus lib. 1. ep. 10. p. 72. ὁ δ' οὖν τῇ παρθένῳ βραχέα νυκτομαχήσας ἐρωτικῶς τότε λοιπὸν εἰρηναίων ἀπέλαυνεν ἡδονῶν. Ita legit Mercerus pro ὥς δ' οὖν. Propertius lib. 4. 1. v. 137.

Militiam veneris blandis patiēre sub armis

Et Veneris pueris utilis hostis eris.

Lib. 2. El. X. v. 15.

Evolat heu nostro quoniam de pectore nusquam

Assiduiusque meo sanguine bella gerit.

Quo loco inductus vir doctus in Obs. Misc. Vol. II. p. 240. non damnaret in Tibullo lib. 2. El. 3. v. 63.

Hic iuvenum series teneris inmixta puellis

Ludit et adsiduius praelia miscet Amor.

pro *adsidue*; sed minus necessarium id iure optimo visum alteri viro erudito in nota addita. Horatius Carm. 3, 26. v. 1.

Vixi puellis nuper idoneus,

Et militavi non sine gloria;

Nunc arma defunctumque bello

Barbiton hic paries habebit.

ubi Scholiastes MS. notat: *Miliciam allegorice vocat. amorem, sicut et Virgilius praelia vocat coitum, ita: si quando ad praelia ventum est; et iterum nocturna bella dicit.* Prior locus exstat Georg. lib. 3, 98. alter

Aeneid. lib. XI. 736. Ad utrumque idem notavit Servius.
Ovid. Heroid. ep. 7, 32. Amor. 3. 7. 68.

127 *Nunc opus exposcunt militiamque suam.*

Martialis lib. X. epigr. 38.

*O quae praelia, quas utrimque pugnas
Felix lectulus et lucerna vidit
Nimbis ebria Nicerotianis!*

Claudianus in Nupt. H. et M. Fescenn. v. 126.

*Tum victor madido prosilias toro
Nocturni referens vulnera praelii.*

Fulgentius Mythol. lib. 3. 6. p. 114. *Noctu enim adveniens maritus, Veneris praeliis obscure peractis, ut invise vespertinus advenerat, ita in crepusculo inognitus etiam discedebat.* Petronius cap. 24. *Et pertractato vasculo tam rudi, Hoc, inquit, belle cras in promulside libidinis nostrae militabit.* ubi conf. Gonsalvus de Salas. Videtur autem a manu Petronii profectum *petractato vasculo*, quod elegans est et captum inepti librarii superare videtur atque omnino latere in τῷ *pertracto*. Conposita enim non raro sonum simplicis vocis retinent. Ita in vetustissimis exemplaribus inveniri *detracto*, *attracto* etc. notarunt docti. Consule Broekhusium ad Propert. 2. Eleg. 2. v. 11.

Ac veluti primo taurus detractat aratro.

Nec non Eleg. 24. v. 22.

Noctibus his vacui refaciamus iter.

Florus lib. 1. 7. §. 2. *Scelere partam potestatem non melius egit, quam adquaesierat.* Hanc esse lectionem vetustissimi Codicis Nazarii notat Salmasius, cui addi velim doctiss. Dukerum. Servius ad Virgil. Aeneid. 6, 819. de Tarquinio: *detractans ille responsioni capita*
128 *decussit papaverum.* Emenda et Boëthium de Consol. Philos. lib. 3. 12. p. 169. *siquidem detractantium iugum foret, non obtemperantium salus.* Ita diserte C.D'O. Vulgo *detractantium*. Sic Pros. 9. p. 137. legendum: *Hoc igitur, quod est unum simplexque natura, pra-*

vitas humana dispartit. Ita enim edidit Glareanus recte pro *dispartit*, quod video iam occupasse acutissimum Vlamingium, qui monet ita scribere Murmellium, edit. Argentinam nec non MS. III. atque ita corrigendum in reliquis, quamvis in iis *par* eodem modo scribitur quo *per*, quod verisimilitudine non caret. Certe et in C.D'O. eodem modo pingitur *per*, quo mox *partibus*.

Ibid. ἄγειν. Hoc et v. 52. Poëta migrat canonem Grammaticorum, qui hic est apud Ammonium in v. ἄγειν καὶ φέρειν διαφέρει. Ἀγεται μὲν γὰρ τὰ ἐμψυχα· Φέρεται δὲ τὰ ἄψυχα.

Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον.

Locum exstare apud Homerum Odyss. A. v. 622. monet Valckenarius. Sed ab ipso Homero aliisque optimis poëtis non raro id neglectum reperio. Ita Iliad. O. v. 529.

πυκινὸς δὲ οἱ ἦρκεσε θώρηξ,

Τόν δ' ἔφερεν γυάλοισιν ἄρηρότα· τόν ποτε Φυλεὺς
Ἦγαγεν ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.

et Iliad. A. 631.

Πὰρ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιός.

Odyss. A. v. 184.

ἄγω δ' αἰθωνα σίδηρον.

Theocritus Idyll. 17, 32.

Οἱ δ' εἰς ἀμβρόσιον θάλαμον λευκοσφύρου Ἦβας

Ὅπλα καὶ αὐτὸν ἄγουσι γενειήταν Διὸς υἱόν.

et 27, 32.

129

Καὶ τί μοι ἔδνον ἄγεις γάμου ἄξιον, ἦν ἐπινεύσω.

Apollonius Rhodius lib. 1. v. 440.

Ἵμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεῖώ τε περῆσαι

Ἐνθάδε κῶας ἄγοντας.

Ita legit Scholiastes, probante Iensio Lect. Lucian. p. 157. Vulgo ἔχοντας. Nonnus Dionys. lib. 43. p. 1134. l. 21.

Ἀξιὸν ἔδνον Ἐρωτος Ἀραψ ἐκομίσσατο Νηρεὺς

Ἠφαίστου σοφὸν ἔργον ὀλύμπια δαΐδα νύμφη,

Ὀλβον ἄγων.

Lib. 1. p. 8. l. 11.

Ἄξατέ μοι νάρθηκα.

Quae recurrunt p. 10. l. 10., si vera coniectura Utenhovii. Conf. lib. 5. p. 174. l. 15. lib. 8. p. 236. l. 24. lib. 36. p. 682. l. 31. p. 684. l. 3. lib. 42. p. 1096. l. 16. lib. 44. p. 1146. l. 24. lib. 45. p. 1178. l. 17. Herodotus lib. 1. cap. 53. τοῖσι δὲ ἄγειν μέλλουσι τῶν Λυδῶν ταῦτα τὰ δῶρα ἐς τὰ ἱερά. Sermo est de clypeo et hasta. Φέρω pro ἄγω occurrit apud Hesiodum in Ἔργοις v. 203.

προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον,

Ἵψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων ὀνύχεσσι μεμαρπώς.

pro quo v. 208.

Τῇ δ' εἰς, ἣ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω.

C A P U T II.

Pluralis ponitur pro singulari. Τόξα, epistolae, carinae et similia pro τόξον etc. Horatius adsertus contra Bentleium. Epitheta frigida non raro et otiosa apud poëtas obvia. Ἀστέρες πολίων, ἄστρον ἀρούρης elegantes locutiones. Nonni versio correcta. Ἰκελος prima syllaba producta. Τίς eleganter abundat. Varia lectio in Achille Tatiao reiecta. In fine versuum participia poni contra Servium probatur. Locus Servii contra Broekhusium adsertus. Grammaticorum canones incerti plerumque. Taurus Iovi, non iuvenus, inmolatus tantum, aliaque. Bentleii emendatio in Virgilio reiecta.

17. Τόξα τιταίνων. pro τόξον. Ita Aristaenetus lib. 1. ep. 10. p. 58. ἀλλ' ὅσον εἶχεν ἰσχύος προσελκύσας τὰ τόξα διεφῆκε τὸ βέλος. Sic arcus pro arcum dixit Statius Theb. lib. 1. v. 12.

cui sumpserit arcus

Infelix Athamas.

ubi in aliis arcum. Vid. Observ. Misc. Vol. I. p. 157. et

p. 317. Nihil tritius quam pluralem numerum poni pro singulari et vicissim. Virgilius Aeneid. 6, 41.

Teucros vocat alta in templa sacerdos.

Statius lib. 3. Sylv. 1. 117. ex emendatione Marklandi:

Nec mera: conscripta formantur imagine templa.

Vulgo *formatur* — *tela*. Florus 1. 1. §. 12. *Sabinis proditae portae per virginem*. quam lectionem pulchre hoc modo tuitus est eruditiss. Dukerus. Iustinus lib. 1. cap. 6. §. 1. *Lectis ille epistolis eadem somno aggredi iussus est*. Praecesserat cap. 5. §. 10. *Epistola, quia palam ferri nequibat, regis custodibus omnes aditus obidentibus, exinterato lepori inseritur, lepusque in Persas Cyro ferendus fido servo traditur*. Atque hoc modo receptam lectionem in Horatio Carm. lib. 1. 14. v. 3. forte non incommode servare licebit:

Nonne vides, ut

131

Nudum remigio latus,

Et malus celeri saucius Africo

Antennaeque gemant, ac sine funibus

Vix durare carinae

Possint imperiosius

Aequor?

ubi *carinae* usurpantur de una navi. Sed Bentleius, ut id culpanti Scaligero occurreret, legit *gemunt* et *possunt*, sine interrogationis nota perque *carinas* intelligit ipsas naves, ut adeo de una capi non sit necesse. Favet Codex Franeq., in quo scribitur *gement* et *possunt*. Mihi tamen vulgata lectio nondum displicet, nec, si iam legas *gemunt* et *possunt*, necesse Bentleii interpretationem amplecti, cum, reiecta etiam interrogationis nota, idem sensus manere poterit.

20. Ἰμερόεις τε Λέανδρος ἔην καὶ παρθένος Ἡρώ.

Ita v. 186. occurrit

ἔμοι δ' ὄνομα κλυτὸν Ἡρώ.

Sed frigide et non nimis eleganter illa epitheta hic ad-

hibentur et magis ad exemplum versum, quam quia necessaria. Habet tamen quo se tueatur. Apud poëtarum principem Homerum, in cuius peritia in epithetis adhibendis laudanda multus est Cuperus Apoth. Homer. p. 88, 89., et Hesiodum non raro occurrunt epitheta, vocabula sententiaeque crebro repetita, quae facile abesse poterant. Quoties non ex. gr. recurrit *Ἐκτὼρ ἰππόδαμος, νεφεληγερέτα Ζεὺς*, nec non *μητίετα Ζεὺς* etc.? Et tamen saepissime sunt otiosa, quod merito inprobat acutissimus Marklandus ad Stat. lib. 1. Sylv. 2. v. 136.: saepe etiam rei et personae minus convenientia, quod 132 idem vituperat in Epistola Critica pag. 184. Idque iam notavit Servius ad Virgil. Aeneid. 2, 7. *Virgilius pro negotiorum qualitate dat epitheta, quum Homerus eadem etiam in contrariis servet.* Unde cum non semper aequae haec observaverint poëtae, emendationes locorum talium periculosiores habendae. Neque hoc omisit vaticus inpingere *μισάνθρωπος* ille Timon apud Lucianum in cognomine Dialogo, ubi ipso initio post coacervata Iovis epitheta ita: *καὶ εἴ τί σε ἄλλο οἱ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι, καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορωῶσι πρὸς τὰ μέτρα· τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος γενόμενος ὑπερείδεις τὸ πλεον τοῦ μέτρου καὶ ἀναπληροῖς τὸ κεχρημένον τοῦ ῥυθμοῦ.*

22. *Πολίων.....ἀστέρες.* Elegans locutio, quae et usurpata Nonno Dionys. lib. 13. p. 376. l. 19.

*Καὶ θρασὺς υἱὸς Ἀρηὸς ἐὼν Πίμπλειαν ἑάσας
Βιστονίης Οἶαγρος ἐκώμασεν ἄστρον ἀρούρης
Ὅρφεα καλλείψας ἐπὶ γούνασι Καλλιόπης.*

Ride stuporem Interpretis, qui vertit:

Bistoniae Oeagrus accessit ad astrum terrae.

Puer videt eiecto ad intelligendum Oeagrū astrum terrae Bistoniae advenisse. Melius retulisset *ἄστρον ἀρούρης* ad *Πίμπλειαν*, quemadmodum lib. 41. p. 1060. l. 19. Beroc appellatur

Λιβανηίδος ἄστρον ἀρούρης.

23. Ἰκελοι ἀλλήλοισι. In notis pag. 11. nihil hic mutandum paucis adstruximus exemplis. Si quis plura desideret, vel unus Nonnus abunde sufficiet. Ut brevissim, conferri velim loca, quae ex multis tantum indicabo: lib. 6. p. 184. l. 22. lib. 10. p. 282. l. 1. lib. 12. p. 342. l. 25. lib. 14. p. 396. l. 28. lib. 15. p. 424. l. 22. lib. 16. p. 446. l. 2. lib. 18. p. 506. l. 5. etc.

24. Ἀλξέο μοι τινὰ πύργον. Minime protrita elegantia illud τινὰ hic plane otiosum. Infra v. 63.

εἰς δέ τις Ἡρόυς

Ὁφθαλμὸς γελῶν ἑκατὸν χαρίτεσσι τεθήλει.

Ita Achilles Tatius lib. 2. p. 95. πεφύτευται δὲ σὺν αὐτῇ τὸ πῦρ καὶ ἀνάπτει περὶ τοὺς πτόρθους πολλὴν τινὰ φλόγα. Non placet, quod Salmasius p. 571. Anglicanum Codicem cum edito habere monet, τὴν pro τινὰ. Alciphron lib. 1. epist. 27. ὁ μὲν τις λαβὼν ἐξεκάθαιρε τὰ ἐνιζάνοντα τῶν βρωμάτων τοῖς ὁδοῦσιν ἐνώδη. Lucianus in Timone p. 101. ὥς ὑποβρυχίων ἀπάντων καταδεδυκότων μόγῃς ἐν τι κιβώτιον περισώθῃναι. Multis in hac locutione Nonnus. Ita in Paraphr. Ioann. 19, 73.

Τοῦτον ἔλῶν σταύρωσον ἐλεγχίστῳ τινὶ πότμῳ.

Ita v. 95. 123. 132. etc. Coluthus de Rapt. Hel. v. 105.

Καὶ τις ὀρεσσαύλοιο δορὴ μετόπισθε χιμαίρης.

Ἐκκρεμῆς ἠώρητο.

Theocritus Idyll. 1, 1.

Ἀδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἃ πένυς, αἰπόλῃς, τήνα

Ἀ ποτὶ ταῖς παγαῖσι μελίσσεται.

Quae pulchre inlustravit Dan. Heinsius in Lect. Theocr. cap. 2. p. 295., ubi ex Latinis Apuleium id non infelicius imitatum observat.

28. Ναίων. Non hoc tantum, sed v. 17. 30. 31. 48. 99. 133. 211. 236. 242. 243., si standum Grammaticis, imperitiae in poësi incredibilis specimen dedit Musaeus. Ausus enim in exitu versus participium conlocare, quod severe damnat Servius ad Virgilium Aeneid. lib. 3. v. 300. ET LITORA LINQUENS] Notandum sane, si-

nitum esse versum participio: quod raro apud Latinos
 134 *est, apud Graecos vitiosissimum.* Nihil autem vidi
 magis; nam quod optimi Graeciae vates, a quibus scri-
 bendi exemplum minoribus petendum, mille locis usur-
 parunt, idne vitiosum dicendum? Vel unus enim Ho-
 merus in Iliade A. huius compositionis exempla plurima
 subpeditat. Ita v. 9.

Ἀητοῦς καὶ Διὸς υἱὸς· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολῶθεις.
 v. 31.

Ἰστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
 v. 46.

Ἐκλαγξαν δ' ἄρ' οἷστοι ἐπ' ὤμων χωμένοιο.
 Confer, si tanti tibi videbitur, v. 51. 168. 299. 351. 356.
 360. 391. 413. 414. 434. 501. 507. 546. 592. 598. Hesio-
 dum in Θεογ. 226. 227. 684. 685. aliisque locis plurimis.
 In Orpheo, Nonno, omnibus denique poëtis talia sin-
 gulis fere paginis occurrunt. Nec minus obvia apud La-
 tinos, ex. gr. Ovidium Amor. 2. Eleg. 2.

Vidi ego compedibus liventia crura gerentem.
 Eadem Elegia:

Viderit ipse licet; credet tamen ipse neganti.
 Eleg. 9.

Si tamen exaudis pulchra cum matre rogamtem.
 Sed censorem hunc iam retudit post alios elegantissimus
 Broekhusius ad Propert. lib. 3. El. 4. v. 46.

Dicere non norunt, quid ferat hora sequens.
 ubi aegre se, ut credat haec a manu doctissimi gram-
 matici et in lectione poëtarum tritissimi profecta esse,
 adduci fatetur. Sed ego, si in Codicibus bonae notae et
 satis antiquis reperiantur, non abiudicare ipsi ausim.
 135 Quis nescit perpetuum morem Grammaticorum in opti-
 mis scriptoribus, modo ipsis displicerent, obvia quae-
 que damnantium, sive ritus sive locutiones et composi-
 tionem spectes? Quicquamne notius quam taurum Iovi
 mactari? Et tamen idem Servius non nisi iuvenum
 ipsi immolatum nobis persuadere conatur ad Aeneid.

lib. 3. v. 21. lib. 4. v. 221. et nescio quod ex neglecto ritu hoc prodigium arcessit. Idem inculcat ad lib. 3, 279. *Piaculum enim commissum fuerat tauro in Thracia immolato, ut diximus supra; et licet multa fuissent secuta sacrificia, intelligebatur tamen adhuc numen iratum non desinentibus malis.* Sed consuli velim ampl. Cuperum Apoth. Hom. pag. 74. et Ez. Spanhemium ad Callim. Hymn. in Apoll. v. 79., ubi discas, quid placitis hisce tribuendum. Non dissimilem errorem ab Horatii Interpretibus commissum infra refutabimus. *Algam* non solum esse marinam herbam nec *ulvam* palustrem contra eundem adserere debuit cel. Marklandus ad Stat. lib. 5. Sylv. v. 283. Duo epitheta uni voci adtribui idem damnat aequae infelicitate, ut videbimus ad v. 138. Non mitiorem censuram strinxit in Virgilium, quod *Dorica castra* scripserat, malam dicens compositionem ab ea syllaba incipere, qua superior finitus sermo: quam ipse Broekhusius iam ad Tibull. 1. 1. 3. retudit. Neque in Grammatico hoc adeo mirum, cum eruditissimis nostrae aetatis viris similia haud raro exciderint. Quis non miretur illud Britanniae nobilissimum sidus, Rich. Bentleium, ad Horat. Carm. lib. 1. Od. 34. secure pronunciare in verbis Virgilii Aeneid. 4, 265.

Haud aliter terras inter coelumque volabat

Litus arenosum Libyae ventosque secabat.

sonum audiri auribus ingratissimum, et hinc cavillatum 136 praeterea alia nonnulla aequae infelicitate pro *volabat* reponere *legebat*? Sed de hoc paulo post agendi locus erit.

CAPUT III.

Αἷμα vel *αἷμα* γενέθλης pro genere. *Αἷμα* κομίζειν ex regione aliquis dicitur, ubi natus. Emendatus Nonnus. *Αἷμα*, sanguis, pro filio. *Αἷμα* κομίζειν a parentibus dicitur filius. Occurrit et de insula. Achilles Tatius tentatus, "Ἔστι δέ τις νῆσος vel "Ἔστι τ. ν. initio versusum frequens. Probata emendatio Iensii in veteri poeta apud Diodorum Siculum et Vallini in Boëthio. Dictiones eodem modo desinentes in exitu versusum invicem se sequentium recte poni contra Bentleium et Persium forte probatur ex Latinis et Graecis poetis. Virgilii lectio adserta. Γάμων ἀδίδακτος, Heinsii emendatio in Theocrito probata. Veneris, Vestae, Palladis, Leucippidum et Hecates antistitae virgines erant. Nuptiae sacerdotibus vetitae. Pueri et puellae sacra perficiebant, quia diis accepta aetas. Acro emendatus. Sacerdotes prostrata pudicitia puniebantur. Nuptiae tamen a sacerdotio omnes non arcebant. Medea, forte et Hero virginitatem ad tempus servare tenebantur.

80. *Διοτρεφὲς αἷμα λαχοῦσα*. *αἷμα*, sanguis, pro genere; unde quis ortum ducit, usitatissimum, Nonnus Dionys. lib. 10. p. 280. l. 27.

Βουκεράων Σατύρων μιννώριον αἷμα κομίζεις,
et l. 31.

Γινώσκω τεὸν αἷμα.
Theocritus Idyll. 22, 164. etc. Pro eo saepissime *αἷμα* γενέθλης Nonnus dixit, ex. gr. lib. 3. p. 98. l. 6.

Νύμφα φίλη, τί με τόσσον ἀνέλρεαι αἷμα γενέθλης.
137 p. 106. l. 7.

Εἰ λάχες ἐκ Λιβύης Ποσιδηΐον αἷμα γενέθλης.
Ita lib. 11. p. 302. l. 32. aliisque locis plurimis. Lib. 37. p. 938. l. 7. vocat

Βαλῖον Ζεφυρητδος αἷμα γενέθλης
"Ἀρσενα καὶ νέον ἔππον ὁδοιπόρον ἄβροχον ἄλμης.
Orpheus Argon. v. 252. aliique scriptores saepissime.

Dicitur quoque aliquis αἷμα κομίζειν e regione ubi natus.
Nonnus lib. 4. p. 116. l. 8.

Ἀτρεκὲς Ἀσσυρίης ἀπὸ πατρίδος αἷμα κομίζει.

lib. 37. p. 926. l. 14.

Εἰ πέδον Αἰονίης ἢ Φωκίδος αἷμα κομίζει.

Si solum Aoniae aut Phocidis sanguinem fert.

Emenda Εἰ πέδον Αἰονίης κ. τ. λ. Valgata lectio inepta est. Conf, lib, 47. p. 1222. l. 16. Αἷμα quoque dicitur filius alicuius. Nonnus lib. 5. p. 152. l. 16. de Aristaeo:

Αἷμα σοφοῦ Φοίβοιο καὶ εὐπαλάμοιο Κυρήνης.

Lib. 47. p. 1242. l. 22.

Ζηνὸς γνήσιον αἷμα.

Horatius Carm. 3. 27. v. 63.

Nisi herile mavis

Carpere pensum,

Regius sanguis.

Recte Schoenastes MS. *Regia proles.* Filius etiam αἷμα κομίζειν a patre vel matre dicitur. Apud Nonnum lib. 16. p. 448. l. 10. Nicaea ad Bacchum:

Οὐδέχομαι σέο λέκτρα, καὶ εἰ Αἰὸς αἷμα κομίζεις.

Lib. 26. p. 678. l. 7.

Οὐρανίου γὰρ

138

Θυγατέρος Φαέθοντος τριφλεγέος σέο πάππου.

Αἷμα φέρεις.

Verba sunt Minervae ad Deriadem filium Hydaspi et Astridis Solis filiae, ut patet ex p. 696. l. 30.

Ὅν διερχὴ φιλότῃ πατὴρ ἔσπειρεν Ἰθάσσης

Ἀστρίδος εὐώδινος ὁμιλήσας ὕμναίσις,

Κούρης Ἑλλοιο.

Confer lib. 42. p. 1100. l. 12, 16. lib. 46. p. 1182. l. 6, 14. etc. Mira vero est admodum locutio, quae occurrit in oraculo, quod reperitur apud Achillem Tatium lib. 2. p. 93.

Νῆσός τις ἐστὶ φυτῶνυμον αἷμα λαχοῦσα.

Est ortum ducens plantae a cognomine terra.

Quem locum in mendo cubare dudum deprehendi, nec

tamen quomodo restituendus divinare potui. Interea, donec molliorem medicinam alter adferat, audaci, quod fateor, coniectura repono:

"Ἔστι δὲ τις νῆσος φυτῶνυμον αἶμα λαχοῦσα.

Quam phrasin in talibus initio versuum usitatissimam norunt vel mediocriter graece docti. Ita ex. gr. Homerus Odyss. Δ. in fine:

"Ἔστι δὲ τις νῆσος μέσση ἄλλ' πετρῆεσσα.

Vetus poëta apud Diodor. Siculum lib. 3. cap. 66.

"Ἔστι δὲ τῆς Νύσης ὕπατον ὄρος ἀνθέον ὕλη

Τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτιοιο ῥοάων.

Ita legit cel. Iensius Lect. Lucian. p. 184. ex lib. 4. et
189 Scholiaste Apollonii Rhodii. Vulgo *"Ἔ. δὲ τις Ν. ἄβα-*
τον —, quorum illud, cum construendum sit cum ὄρος, minime ferri potest. Hesiodus in Fragmento ex Scholiaste Sophoclis:

"Ἔστι τις Ἑλλοπλή πολυλήϊος ἥδ' εὐλείμων.

Ipsæ Achilles Tatius lib. 4. p. 249. *Ἐστὶ δὲ τῶν νήσων τινὲς καλύβας ἔχουσιν.* Nec raro viri eruditi laboranti carmini opem tulerunt transpositis vocibus. Boëthius de Consol. Philos. lib. 2. Metr. 1. v. 8.

Suique magnum monstrat ostentum, si quis

Visatur ubi stratus ac felix hora.

Ita egregie ex coniectura restituit Vallinus, cum in reliquis omnibus editis et MSS. fere perperam legitur *Magnumque suis*, nisi quod in Lipsiensi editione metro salvo *Magnum quoque suis*, sed minus eleganter. Longius abit Barthius Advers. lib. 17. cap. 13. conatu parum prospero ita verba transponens:

Dignumque risu monstrat etc.

Atque ita saepe alii simile quid tentarunt. Si quis malit minore mutatione *"Ἔστι τις νῆσος*, eiectio δέ, sententiam defendere poterit iis, quae diximus ad v. 224. pag. 74. Neque hoc displicet. An praeterea hic legendum *φυτῶνυμον αἶμα*, videbimus ad v. 138. Satis enim diu iam exspatiati sumus.

Ibid. Λαχοῦσα. Versu sequenti occurrit

Κύπριδος ἦν λέγεια, γάμων δ' ἀδίδαντος εἶουσα.

Ut adeo observare hic liceat modulationem quandam, quam pariunt ultimae horum versuum dictiones eodem modo desinentes. Acerbe more suo Neronem ob hoc vitium carminis notavit Persius Sat. 1. v. 92.

Sed numeris decor est et iunctura addita crudis. 140

Claudere sic versum didicit, Berecynthius Atthin

Et qui caeruleum dirimebat Nerea Delphin.

Sed observat vir eruditiss. Is. Casaubonus in Commentario ad h. l. eo tantum nomine carpi Poëtam, quod figuras has nimis frequentarit: si enim in totum talia proscripserit Poëta, ne optimos quidem vates posse absolvi. Ego an Persio haec mens fuerit non ausim adfirmare. Certe nuper Persio non inferior cel. Benteius talia confidenter proscripsit, ut vidimus cap. praecedenti. At quo iure vatum principem Virgilium sollicitaverit vir eruditus ex sequentibus locis parebit. Aeneid. lib. 1. v. 319.

Venatrix, dederatque comam diffundere ventis

Nuda genu nodoque sinus collecta fluentis.

Ita casus quartos scribi in vetustissimis membranis testatur Heinsius in praefatione. v. 625.

Ipse hostis Teucros insigni laude ferebat

Seque ortum antiqua Teucrorum ab stirpe volebat.

Lib. 2. v. 124.

et mihi iam multi crudele caneant.

Artificis scelus et taciti ventura videbant.

v. 455.

Saepius Andromache ferre incommitata solebat

Ad soceros et avo puerum Astyanacta trahebat.

Lib. 4. v. 184.

Haec tum multiplici populos sermone replebat

Gaudens et pariter facta atque infecta canebat.

v. 331.

- 141 *Dixerat: ille Iovis monitis immota tenebat
Lumina et obnixus curam sub corde premebat.*

Lib. 5. v. 385.

cuncti simul ore fremebant

Dardanidae reddique viro promissa iuebant.

Lib. 6, v. 844.

*Scipiadas cladem Libyae parvoque potentem
Fabricium vel te sulco, Serrane, serentem.*

Lib. 8, v. 646.

*Nec non Tarquinium eiectum Porsenna iubebat
Accipere ingentique urbem obsidione premebat:
Aeneadae in ferrum pro libertate ruebant,*

Ovidius Metam. lib. 7. v. 57.

*Notitiamque loci melioris et oppida, quorum
Hic quoque fama viget cultusque artesque vi-
rorum.*

Horatius Carm. 4. 11. v. 31.

age iam meorum

Finis amorum.

Paullinus ad Ausonium;

*Qui corda falsis atque vanis imbuunt
Tantumque linguas instruunt,*

Rosweytha v. 426, p. 719.

*Moribus et facie similem matri venerandae,
In quas par certe soboles mox stirpis amandae.*

Atque hoc non minus usitatum apud Graecos poëtas.

Tryphiodorus de Excidio Ilii v. 462.

*Κλαῖε δὲ Τυδεΐδης μνησθένος Αἰγιάλειος,
Οὐνομα δ' ἐπτόλυσεν Ὀδυσσεύα Πηνελοπείης,*

Ἄντικλος δ' ὅτε κέντρον ἐδέξατο Λαοδαμείης...

Hesiodus in Ἔργοις v. 1.

- 142 *Μοῦσαι Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείουσαι*

Δεῦτε δὴ, ἐννέπετε σφέτερον πατέρ' ὕμνιουσαι.

In Theogonia v. 92.

Αἰδοῖ μελιχλή, μετὰ δὲ πρόπει ἀγρομένοισιν·

Οἶά τοι Μουσάων ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν.

Confer v. 185, 186. 226, 227. 228, 229. 249, 250. 256, 257. 289, 290. 321, 322. 351, 352. 684, 685. 807, 808. 958, 959. Nec abstinuit magnus Homerus, ex. gr. Iliad. Σ. 46.

Νημέρης τε καὶ Ἀψεύδης καὶ Καλλιάνασσα·

Ἐνθα δὲ ἦν Κλυμένη Ἰάντιρά τε καὶ Ἰάνασσα.

Iliad. Σ. 10, 11. A. 413.

Τὸν δ' ἡμείβειτ' ἔπειτα Θέτις πατὰ δάκρυ χέουσα·

Ῥοιοί τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;

Iliad. B. 87.

Ἦντε ἔθνεα εἰσι μελισσάων ἀδινάων,

Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.

Quem locum auctor Vitae ipsius p. 301. (ubi minus recte legitur Ἦντ') adducit et proprio nomine ὁμοιόπτωτον vocari docet: ὅταν δὲ εἰς ὀνόματα ὁμοίως κλινόμενα λήγωσιν αἱ περίοδοι ἢ πὰ κῶλα, καὶ ταῦτα εἰς πτώσεις ὁμοίας, ὁμοιόπτωτον τοῦτο ἰδίως ὀνομάζεται. et talia carmini ingentem elegantiam et venustatem conciliare existimat, secus ac cel. Bentleius hic minime audiendus, cuius emendationem etiam refutasse virum eruditiss. Rich. Johnson in Aristarcho Anti-Bentleiano didici ex Biblioth. Anglic. T. I. P. II. p. 291. et seqq. Sed ipsum librum videre non licuit.

31. Γάμων δ' ἀδίδακτος. nuptiarum expers. Ita Nonnus Dionys. lib. 33. p. 840. l. 22.

Αἶνε θάνης ἀδίδακτος ἀννυμφεύτων ὕμεναίων.

143

Sic et lib. 29. p. 760. l. 15. πόθων ἀδίδακτος Ἀθήνη occurrit, et γάμων ἀ. A. lib. 2. p. 52. l. 30. Confer Is. Casaubonum Lect. Theocr. cap. 21. p. 280. l. 5., ubi confert Idyll. 27, 49.

Μᾶλα τεὰ πρῶτιστα τάδε χυοάοντα διδάξω.

Sed corruptissimum locum feliciter sanavit doct. Heinsius cap. 25. legens χλοάοντα πιαξῶ. An tamen non distinctio personarum v. sequenti a Casaubono mutata ex loco Nonni Dionys. lib. 42. p. 1082. l. 5. retinenda sit dubito.

Ibid. Heronem Veneris sacerdotem γάμων ἀδίδακτον hic memorari non adeo mirum; cum omnes fere sacerdotes virginitatem servare debebant. De Vestae sacerdotibus, quae hinc *sanctae* et *castae* dicuntur, notante Broekhusio ad Tibull. 1. 5. 14., res nota. De Palladis idem testatur Callimachus Hymn. in Lavacr. Pall. v. 33.

Ἐξιδ', Ἀθηναία· πάρα τοι καταθύμιος Ἰλα,
Παρθενικαὶ μεγάλων παῖδες Ἀκιστοριδᾶν.

Ad quem locum, quemadmodum et ad Hymn. in Apoll. v. 110., plurima conguessit vir longe eruditiss. Ez. Spanhemius. Tales Leucippides Phoebes et Hilairae sacerdotes. Pausanias in Laconicis: πλησίον δὲ Ἰλαίρας καὶ Φοίβης ἐστὶν ἱερόν. ὁ ποιήσας τὰ ἔπη τὰ Κύπρια θυγατέρας αὐτὰς Ἀπόλλωνός φησιν εἶναι. κόραι δὲ ἱερῶνται σφισι παρθένοι, κατὰ ταῦτα ταῖς θεαῖς καὶ αὐταὶ Λευκιπίδες. Talis Solis antistita apud Persas. Justin. lib. 10. 2. §. 3. *Solis eam (Aspasiam) sacerdotio praefecit, quo perpetua illi ab omnibus viris pudicitia imperabatur.* Vid. Berneccerus. Talis Hecatae sacerdos Medea. Valerius Flaccus lib. 6. v. 450.

144 . . . *Ergo opibus magicis et virginitate tremendam
Iuno duci sociam coniungere quaerit Achivo.*

Vid. et lib. 8. v. 282. Hanc enim sacerdotem fuisse patet ex lib. 5. v. 239.

*Praeterea infernae quae nunc sacra Dianae
Fert castas Medea choros.*

et Orpheo Argon. v. 903. Idque de aliis multis referunt scriptores. Vid. Achill. Tatius lib. 8. p. 481. nec non elegantissimus Broekhusius ad Tibull. 2. 5. v. 64. Neque viris nuptias contrahere licebat, saltem diis invitis, ut patet ex Hygino fab. 185. *Laocoon Acoetis filius, Anchisae frater, Apollinis sacerdos, contra voluntatem Apollinis cum uxorem duxisset atque liberos procreasset, sorte ductus, ut sacrum faceret Neptuno ad littus, Apollo, occasione data, a Tenedo per fluctus*

maris dracones misit duos, qui filios eius Antiphantem et Thymbraeum necarent. Quamvis Servius ad Virgil. Aeneid. 2, 201. referat id ideo factum, quia *piaculum commiserat ante simulacrum numinis cum Antiopa sua uxore coeundo.* Hinc pueri et puellae in sacris deorum perficiendis adhibebantur, quia aetas innocentior ipsis accepta et grata. Tales erant Bassianus et Alexianus Maesae filii Solis sacerdotes, de quibus Herodianus lib. 5. cap. 3. §. 4. ὁ μὲν Βασσιανὸς περὶ ἑτῇ γενομένης τεσσαρεσκαίδεκα, ὁ δὲ Ἀλεξιανὸς δεκάτου ἔτους ἐπιβεβηκώς ἱέρωντο δὲ αὐτοὶ θεῷ Ἡλίῳ. Horatius lib. 2. ep. 1. v. 132.

Castis cum pueris ignara puella mariti

Disceret unde preces.

ubi Porphyrius ad v. 125. notat: *Antiquitus enim pueris et puellis praecipiebatur cantare carmen, ut aetas innocentior deos placaret.* Ita Carm. lib. 2. 12. v. 17. ubi vid. Acro, ut et ad lib. 4. 1. 25. nec non 1. Od. 21. v. 1.

Dianam tenerae dicite virgines,

145

Intonsum pueri dicite Cynthium.

ubi notat: *Augustus ludos seculares instituit, quibus hymni Apollini Dianaeque dicebantur a nobilibus, quas pueri Apollini, Dianae virgines canebant.* Ita vulgo circumfertur locus corruptissime. Emenda ex MS. *a nobilibus: pueri Apollini, Dianae v. c.* Quod eleganti brevitae se commendat. Non tamen displiceret quos pro quas, quod typorum forte facinus. Auctiora vero haec exhibet Cruquii Commentator: *a. n. pueris puellisque: a pueris quidem Apollini, a puellis vero et virginibus Dianae.* Quam lectionem si fideliter ex MSS. exhibuit Cruquius, non spernerem. Consule praeterea ampl. Cuperum Apoth. Homer. pag. 69., ubi marmor inlustrat, in quo pueri forma Μῦθος sacrificio adstat. Si vero forte accideret, ut quaedam virginitatem minus sancte servarent, gravi poena ut plurimum adfi-

ciebantur. Vestales mortem mansisse nemo nescit. Io Iunonis Argivae sacerdotio praefecta gravidata cum esset, a civibus in vincula fuit coniecta, ut tradit Palae-phatus cap. 43. Laocoontis poenam refert Hyginus l. c. Nec tamen sacerdotes, si nuptias iniverant, plane excludebantur, ut ex Homero etc. docuit Potterus Archaeol. Graec. lib. 2. 3. p. 216. Quin nonnullae antistitae virginitatem tantum ad tempus, nubilem forte aetatem, servabant. Talis erat Medea praeter Iasonem iam Stiro desponsa, ut refert Valerius Flaccus lib. 8. v. 300.

Stirus prospectat ab unda

Coniugio atque iterum sponsae flammatus amore.
et v. 337.

Transferat ergo meas in quae volet oppida dotes
Colchis et Aemonius nobis succedat adulter.

146 Neque hoc alias inusitatum fuisse docuit Spanhemius l. c. Quid si talis quoque fuit Hero? Mirum certe, ni amatori obiecerit aliquando virgo sibi perpetuam a viris abinentiam colendam, cum nunc tantum parentum locupletum iram v. 125. 180. et seqq. Fateor tamen v. 126. occurrere:

Κύπριδος οὐ σοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.

Sed quis nescit tangere virginem, nedum sacerdotem, sine parentum consensu nuptiis non legitimis inhonestum minusque licitum esse? Quid si puella hoc tantum caussata? Quid? nonne aequum a dea veniam petere? nonne nefas in templo Veneris haec sacra peragere? Sed et incredibile iuvenes tantis votis exoptasse nuptias Heronis, si ipsas adire viro negatum: nam quae occurrunt v. 82.

Εἰ δέ μοι οὐκ ἔπεικε τὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,

Τοῖν μοι, Κυθέρεια, νέην παράκοιτιν ὀπάσῃς.
non incommode ad Veneris consensum referri possent.

CAPUT IV.

Difficillimus Musaei locus varie explicatus. Πρόγονοι maiores, non parentes. Τέτεια ἀπὸ προγόνων. Sacerdotia certis familiis adligata. Traiectiones verborum. Lectio vulgata in Vulgato Interprete defensa. Pauli locus explicatus. Πύργος ἀπὸ προγόνων, turris avita. Ab ovilibus aurae aliaque. Minucius Felix vindicatus aliaque. Distinctio grammaticorum in vocibus ἄλλος et ἕτερος neglecta. Antiqua lectio Aeliani probata. Caeteris praestantes diis comparabantur; formosae puellae Veneri; iuvenes Baccho. Bacchus pulcher, non obesus. Venatrices Dianae adsimilabant. Multis etiam simul diis comparabant, aliquando et praeferebant. Dii reges, deae reginae, et vicissim vocabantur. Musaei locus explicatus.

32. Πύργον ἀπὸ προγόνων. Ita editio Basileensis cum aliis multis exhibet, addita interpretatione *Turrim* 147 a parentibus. Cel. Berglerus mavult ἀπο προγόνων, vertens *semota a parentibus*: quem secuti viri docti Kromaierus et Röverus. Inter difficillimos Musaei locos merito hic referri debet; me certe quamvis diutissime exercuerit, non expedit, Vulgatam in novissimis editionibus versionem ferri non posse, quia πρόγονοι nunquam, quod scio, *parentes*, sed *maiores* denotat, abunde liquet. Aliud igitur quaerendum. Quibusdam forte videbuntur iungenda Κύπριδος ἣν ἱέρεια ἀπὸ προγόνων. Ita ἐκ προγόνων in eadem re occurrit apud Sponium in Miscell. pag. 335. τοῦ πρώτου τῆς πόλεως ἀρχιερέως Μ. Αὐρ. Φαύστου ἐκ προγόνων. *primi civitatis M. Aurelii Fausti Pontificis a maioribus*. Cum quo loco omnino conferendus iste apud Philostr. de Sophist. lib. 1. p. 515. ἀρχιερεὺς μὲν γὰρ ἐγένετο τῆς Ἀσίας αὐτὸς τε καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, παῖς ἐκ πατρὸς πάντες. *Pontifex quidem Asiae factus est; ipse nempe et maiores eius, filius a patre omnes*. De sacerdotiis autem intra certas

familias easque maxime conspicuas manentibus consuli meretur vir eruditissimus Ez. Spanhemius ad Callim. Hymn. in Lavacr. Pall. v. 85. l. c. capite praecedenti. Tale fuit Veneris sacerdotium in insula Cypro, quod consecuti posterì Cinyrae et Thamyrae, sed postea sola Cinyrae familia, de quo vid. diligentiss. Meursius in Cypro lib. 1. cap. 17. Iustinus lib. 18. cap. 5. *Primus illis appulsus terrae Cypris insula fuit: ubi sacerdos Iovis cum coniuge et liberis deorum monitu comitem se Elissae sociumque fortunae praebuit, pactus sibi posterisque perpetuum honorem sacerdotii.* Id si verum, sententia nostra de Herone ad nubilem forte aetatem, saltem non perpetuam virginitatem servante non parum firmatur. Sed vereor ut talis verborum traiectio eruditibus se probare queat, quamvis miras aliquando observent docti, quemadmodum cel. Knatchbull in N. T., ex. gr. in Act. Apost. 13, 17. 1 Petr. 1, 1. 3, 20. etc. et in epist. Pauli ad Roman. cap. 9, 10. viri eruditi: οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα, ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. Haec enim verba cel. Havercampus ad Tertull. Apol. 16. p. 170. ipsumque secutus vir longe eruditissimus Io. Alberti ad h. l. ita construunt: Ῥεβέκκα Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα. *Rebecca, uxor patris nostri Isaaci, ex una congressione prolem quum suscepisset.* Favet Hammondus, forte et Interpres Vulgatus vertens: *sed et Rebecca, ex uno concubitu habens, Isaac, patris nostri.* Ut opus forte vix sit emendatione viri summi, qui in Vulgato tentabat reponere *concubitum*, ut in Glossis vox illa explicatur, cum nimis illa emendatio abeat a vulgata lectione: nam et praeterea legendum, ut syntaxis recte cohaereat, *ex uno* — *Isaac, patre nostro.* Quid enim, quaeso, alias significaret *ex uno*? *concubitum* autem vertit Vulgatus usus Codice a nostris diverso, in quo legebatur ἐξ ἑνὸς κοίτου, cui coniecturae favet vox κοίτους, quemadmodum reperiri in MS. testis est elegantiss. Raphelius in

Adnot. ad h. l. ex Herodoto, quam lectionem tamen hodiernae non praeferrem, quippe cum *κοίτην* de *semine* recte dici pluribus ostendit cel. Knatchbull. Ceterum hanc explicationem loco nostro admodum faventem primo intuitu lubens amplectebam, sed mox difficultate aliqua premi animadverti. Neque enim video, quomodo verba ἐξ ἐνὸς denotare possint *ex una congressione*, vel cuius vocabuli ellipsis statuenda; non certe *κοίτης*, tum enim scribendum fuerat ἐκ μιᾶς; aliud autem vocabulum in N. T. non est obvium, ut adeo confugiendum sit ad *κοῖτος*, cum λέχος poëticum est. Sed si iam omnia haec prono alveo fluerent, nondum video, cur nos poeniteat naturalis verborum constructionis, quae est: *Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς κοίτην ἔχουσα Ἰσαὰκ κ. τ. λ. Rebecca ex uno Isaaco gravida geminos peperit*, qui tamen dissimillimam sortem experti. Nihil hic in constructione vel sensu intricatum. Haec in chartam coniecta cum iam iam praelo mandanda essent, subit animum cogitatio consulendi cel. Wolfii Curas Philologicas in h. l., quem latius quidem, sed tamen eadem ratione locum hunc explicuisse, in quibusdam mire conspirasse deprehendo, quod monuisse e re mea puto. Locum tamen Vulgati Interpretis in mendo cubare neque ullum praesidium esse in lectione *κοίτους* nondum persuadeor, quod corruptum ex *κοίτου* vel genitivus singularis videtur, multo minus *κοῖτον* Graecis esse tantum *somnum*, cum contrarium doceat vel unus Herodotus lib. 1. cap. 9. *μετὰ δ' ἐμὲ ἐσελθόντα παρῆσται καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ ἐς κοῖτον. ubi fuero ingressus, aderit et uxor mea in cubiculum*. Ita edidit cel. Iac. Gronovius ex Codice Mediceo pro *κοιτῶνα* vel *κοίτην*, quod tuetur Th. Gale p. 759. Cum enim *εὐνή*, *λέκτρον*, *κοίτη* etc. *cubile* significantia vocabula pro *concubitu* ponuntur, quidni et hoc recte adhiberetur? Erepto igitur nobis hoc loco alia quoque interpretatio verborum *Πύργον ἀπὸ προγόνων* quaerenda, quae, donec meliora doceat-

mur, quemadmodum ante annum in prima huius carminis lectione succurrebat, vertemus *Turrim avitam*, i. e. quae a maioribus haereditate ad ipsam vel parentes devenerat, quemadmodum et eruditiss. Whitfordus, quod non nisi sero vidi, cepit, docente ipsius interpretatione:

Turrim

Fluctibus aequoreis vicina colebat avitam.

Sic fere eleganter apud Theocritum Idyll. 16, 33. fossor dicitur

150 *Δεινὴν ἐκ πατέρων πενίην ἀκτῆμονα κλαίων.*

Statius Theb. lib. X. 46.

Balatusque tremens pinguesque ab ovilibus aurae.

i. e. *aurae ovilium*. Lucretius *fulgor ab auro*, Virgilius *dulcesque a fontibus undae*, i. e. fontium vel fontanae, ut iam monuerunt Lexicographi. Pro eo Cicero in Fragmento:

*Extremusque adeo duplici de cardine vertex
Dicitur esse polus.*

Videndus vir summus Hugo Grotius p. 72. Id non intellectum fraudi fuit Interpretibus Minucii Felicis cap. 7. *Specta de libris memoriae, iam eos deprehendes initiasse ritus omnium religionum.* ubi inepte Davisius legit: *specta de libris memoria iam eos* etc. merito reprehensus a Wopkensio Obs. Miscell. Vol. X. p. 19., qui tamen non felicius ipse coniectat *de his rebus*, vel hoc *de libris* ortum ex voce, quae praecedente versu exstat, *delubris*. Quicquid vero de hoc Musaei loco statuendum aliis videatur, interpretationi Whitfordi tantisper locus dandus videtur, donec difficultatibus, quas obmovimus, sublatis certiora alii adferent, quando haec nostra in spongiam incumbere non gravate passi certiora docentibus dignas habebimus gratias. Si probari posset idoneis exemplis *προγόνους* parentes denotare, revera omnium maxime id adrideret, cum et eo

nos ducere videatur Nonnus Dionys. lib. 3. p. 104. l. 15. loco, qui conferatur, non indigno:

Μάρτυς ἐγὼ· πατέρων γὰρ ἀπόπροθι δώματα ναίω·
Οὐ Στερόπην, οὐ Μαῖαν ὁμόστολον, οὐδὲ Κελαινῶ
Σύγγονον ἐγγὺς ἔχουσα συνέστιον.

Nisi πατέρων ibi positum sit pro προγόνων, quod et aliis 151 usitatum est, atque ita intellexerit Musaeus.

33. Ἄλλη Κύπρις ἄνασσα. *Altera Venus regina.* Si placitis Grammaticorum standum, peccavit et hic Musaeus; debuisset enim ἑτέρη. Vid. Ammonius in v. Ἄλλος et Thomas Magister, qui tradit: Ἐτερος ἐπὶ δυοῖν· ἄλλος ἐπὶ πολλῶν. Sed parum haec curarunt scriptores. Orpheus Argon. v. 477.

Φίλτροις Ὑψιπύλην ἐρατοῖς ἐδάμασσαν Ἰήσων.

Ἄλλη δ' ἄλλος ἔμικτο.

Herodotus lib. 1. cap. 32. ὥσπερ χώρα οὐδεμία καταρκεῖ πάντα ἐωυτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει, ἑτέρου δὲ ἐπιδέεται. Herodianus 3. 10. §. 6. Plutarchus Lacæn. Apophth. T. II. p. 241. et 242. Achill. Tatius lib. 1. pag. 8. 13. 29. 41. aliisque locis plurimis. Lucas Evang. cap. 20. v. 11. cap. 22. v. 58. etc. Theocritus Idyll. 24, 61. 7. v. 36.

Βωκολιασδῶμεσθα· τάχ' ὄτερος ἄλλον ὀνασεῖ.

Censuram Scholiastae in Poëtam strictam ineptam esse monuit recte eruditissimus Casaubonus. Egregios vero legum latores, quas ipsi saepissime migrant! Ita enim Ammonius in v. Ἀποκήρυκτος. Ἐκποίητος δὲ ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς υἱοθεσίαν ἄλλω. pro quo Etymologus: ἢ ὁ δοθεὶς ἑτέρω εἰς υἱοθεσίαν. Sic habet MS. apud Valckenaerium Animadv. ad Ammon. p. 27. Tantine igitur, ut adeo aestuarent viri eruditi in Aeliano V. H. 3, 44. ὁ δὲ ἕτερος αὐτῶν συνεπλάκη τῷ λοιπῷ τῶν κακούργων? ubi, ut Grammaticis pareant, repositum eunt δεύτερος, quamvis ex tribus MSS. Ego certe metuo, ne ob Grammaticorum imperium boni correctores haec mutaverint.

Ibid. Ἄλλη Κύπρις. Ipsis diis immortalibus illos, qui caeteris longe praestabant inter homines, comparari maxima laus erat. Homerus Iliad. T, 286. Ω. 258. Γ. 158. etc. Puellas, quae pulchritudine reliquas longo post se intervallo relinquebant, Veneri adsimilabant. Infra v. 68.

Κύπριδος ἀρήτειρα νέη διεφαίνετο Κύπρις.
Homerus Iliad. Ω. 699.

Ἄλλ' ἄρα Κασσάνδρῃ, ἱκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Iliad. T. 282.

Βρισηῖς δ' ἄρ' ἔπειτ' ἱκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Conf. Odyss. Δ. 14. P. 37. Nonnus Dionys. lib. 3. p. 90. l. 29. lib. 7. p. 214. l. 21. 24. lib. 16. p. 446. l. 8. lib. 33. p. 828. l. 28.

Χαλκομέδην καὶ Κύπριν ἔσω Λιβάνοιο νοήσης,
Οὐ δύνασαι, φίλε κοῦρε, διακρίνειν Ἀφροδίτην.
Fulgentius lib. 3. Myth. cap. 6. p. 113. de Psyche ex Apuleio: iuniorē vero tam magnificae esse figurae, quae (quo legit Munckerus) crederetur Venus esse terrestris. Ubi nec diligentiss. Munckerum nostri Poëtae loca fugerunt. Iucunde suavissimus Secundus Basio VI.

*Tu quoque cum dea sis, diva formosior illa,
Concha per aequoreum quam vaga ducit iter,
Basia cur numero caelestia dona coerces?*

Alia loca mitto. Ita formosos iuvenes Baccho comparabant. Longus Pastor. lib. 1. p. 30. αἱ μὲν γυναῖκες ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν εἰς ἐπικουρίαν κεκλημέναι τῷ Δάφνιδι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέβαλλον καὶ ἐπῆνουν ὡς ὅμοιον τῷ Διονύσῳ τὸ κάλλος. Apud Coluthum de R. H. v. 245. Paris ipsi praefertur:

Οὐ Διὶ τοῖον ἔτικτεν ἐπήρατον νῖα Θυώνη.

Ἰλήκοις, Διόνυσε, καὶ εἰ Διὸς ἐσσι γενέθλης.
153 Bacchus enim non pingui aqualiculo deformis, sed iuvenis formosissimus habitus a veteribus, contra ac pingitur a pictoribus, quibus quidlibet audendi magna semper potestas fuit. Tibullus lib. 2. El. 2. v. 35.

Et tu, Bacche tener, iucundae consitor uvae.
ubi notata elegantissimo Broekhusio evolvisse volupe
erit. Dianae comparabant venatrices. Nonnus lib. 13. p.
368. l. 23.

Τόν ποτε Κυρήνη κεμαδοσσόος, Ἄρτεμις ἄλλη.
Sic lib. 15. p. 422. l. 16. lib. 16. p. 444. l. 31. p. 446. l. 8.
lib. 42. p. 1090. l. 20.

Ἄρτεμι, πῇ σέο τόξα; τίς ἤρπασε σεῖο φαρέτρην;
Lib. 48. p. 1262. l. 6. Saepe etiam pluribus simul diis
similes praedicabant. Nonnus lib. 34. p. 860. l. 12.

*Ἄτρομε Χαλκομέδεια, νέη ῥοδοδάκτυλε Πειθῶ,
Κύπριδος ἄβρὸν ἄγαλμα καὶ εὐθώρηκος Ἀθήνης,
Βακχιάς Ἡριγένεια καὶ οὐκ δύνουσα Σελήνη.*
Saepe ipsis diis praeferebant. Nonnus lib. 15. p. 426.
l. 19.

Εἰ τόσῳ ὥς Νίκαια πέλεν λευκώλενος Ἥρη.
Alia loca mitto. Confer quae hic notavit Pareus.

Ibid. Κύπρις ἄνασσα. Deos *reges*, deas *reginas*
dici obvium. Homerus Iliad. Ε. 326.

Οὐδ' ὅτε Δῆμητρος, καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης.
Theocritus Idyll. 25, 78.

ὦ πόποι, οἶον τοῦτο θεοὶ πόλησαν ἄνακτες.
Orpheus Hymno in Venerem v. 16, et 24. p. 152. Pro- 154
pertius lib. 4. El. 5. v. 63.

*Sed cape torquatae, Venus o regina, columbae
Ob meritum ante tuos guttura secta focos.*
ubi vid. eruditiss. Broekhusius, nec non Ez. Spanhe-
mius ad Callim. Hymn. in Apoll. v. 79. Brouerius de
Adorat. Veter. p. 47. Contra reges, qui in terris sum-
mum dignitatis fastigium escenderunt, deorum titulo
insigniti. Vid. Spanhemium ad Callim. Hymn. in Apoll.
v. 26. in Delum v. 166. et quae observavit Bochartus in
erudita epistola de Iure Regio Tom. I. col. 1006. Hinc
illa cognomina, ex. gr. Ioviorum et Herculiorum, ab
Imperatoribus adsumta, de quibus Lactantius de Mort.
Pers. cap. 52. *Ubi sunt modo magnifica illa et clara*

per gentes Ioviorum et Herculiorum cognomina, quae primum a Dioclete ac Maximiano insolenter assumpta ac postmodum ad successores eorum translata viguerunt? Nempe delevit ea dominus et erasit de terra. ubi vid. Cuperum.

Ibid. σοφροσύνη δὲ καὶ αἰδοί. castitate et pudore vertitur. Pareus priorem vocem intellexit de sapientia puellae, quod minus hic quadrat, cum ratio redditur, cur aequalium commercio abstineret puella. Nisi velis intelligere sapienter instituisse Heronem, quae invidiam hoc pacto evitabat: quod non omnino displicet. Elegantius tamen Papius:

casti sed plena pudoris.

Ita Claudianus de R. P. lib. 1. v. 272.

castaeque pudoris

Illuxere faces.

Venus et Cupido virginibus infesti. Musaei locus pessime a Scholiasta expositus. Minerva ab ineuntibus nuptias placabatur. Antiqua Statii lectio probata. Minerva nubentes exosa. Veneri et Cupidini, cum puellae nuptias inirent, sacra fiebant. Venerem sanguine etiam placari contra Interpretes Horatii docetur. Columba Veneri inmolata. Scholiastes MS. semel, Acro bis emendatus, semel refutatus. Cruquii Commentator tentatus. Lenae dii. Ἀφροδίτη secundum Scholiasten fuit Minerva. Fons erroris. Κυθήρεια Ἀφροδίτη, Cytherea Venus et similia. Servius bis leviter emendatus. Antonomasivum.

36. Μῶμον κ. τ. λ. Aperta imitatio Nonni Dionys. lib. 16. p. 462. l. 1.

Μῶμον ἀλευομένη φιλοκέρτομον ἥλικος ἥβης.

38. Κυθήρειαν ἱλασκομένη Ἀφροδίτην κ. τ. λ. Significat Poëta Heronem Venerem et Cupidinem libamentis

pacasse. Scilicet haec numina virginitatem servantibus credebantur infesta, adeoque omni modo, ne irata ea experirentur, puellis erant concilianda. Infra v. 143.

Παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρῆσαι Ἀφροδίτη·

Παρθενικαῖς οὐ Κύπρις λαίνεται.

Quem versum contulit Pithoeus cum Pervigil. Vener. v. 40.

Ipsa vellet, ut venires, si deceret virginem.

Achilles Tatius lib. 8. p. 473. εἴ τις ἄρα ἐστὶν ἀνδρὸς παρθένια, ταύτην ἐγὼ μέχρι τοῦ παρόντος πρὸς Δευκίππην ἔχω. ἡ μὲν γὰρ ἦρα ἐκ πολλοῦ τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἱεροῦ. δέσποινα Ἀφροδίτη, μὴ νεμεσήσῃς ἡμῖν ὡς ὑβρισμένη. οὐκ ἠθέλομεν ἀπάτορα γενέσθαι τὸν γάμον. Non intellexit igitur suum poetam ignobilis Scholiastes, qui notat: ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ αὐτὸν τὸν 156 Ἔρωτα δυσίαις ἐπράυνεν (ita coniectat doctiss. Abr. Gronovius pro παρῆναι) ἡ Ἥρω. Quid, quaeso, hic facit Minerva diva casta et castis amica? Haecne virgini placanda? Imo vero, o bone, nuptias inituris. Ita Valerius Flaccus lib. 8. v. 224. de Iasone:

Ipse autem invitae iam Pallados erigit aras,

Incipit Idaliae numen nec spernere Divae.

Argivae puellae virgineas ipsi comas libabant. Statius Thebaid. lib. 2. v. 251.

innuptam lumine adibant

Pallada, Munychiis cui non Argiva per urbes

Posthabita est Larissa iugis. Hic more parentum

Iasides, thalamis ubi casta adolesceret aetas,

Virgineis libare comas primosque solebant

Excusare thoros.

ubi nihil mutandum puto cum viro erudito in Observ. Misc. Vol. I. p. 195. legente *Huic m. p. et iusta adolesceret aetas*, quomodo et locum laudat elegantiss. Broekhusius ad Tibull. lib. 1. El. 4. v. 22. Vide quae notat vir doctus in nota addita. Consule praeterea Ez. Spanhemium ad Callimach. Hymn. in Lavacr. Pall. v.

1. Cassandra apud Lycophronem de raptu Aiacis *que-
relas fundens* v. 359.

ἐλκυσθήσομαι

Ἡ πολλὰ δὴ Βούδειαν Αἰθυϊαν κόρην
Ἀρωγὸν αὐδάξασα, τάφροτον γάμων.

Ita v. 356. vocat *μισονύμφην*. ubi Tzetzes notat: *Μισο-
νύμφου τοῦτο δῆλον, ὅτι ἡ τιμῶσα παρθενίαν τὰς νυμφευ-
θείσας μισεῖ*. Nonnus Dionys. lib. 47. p. 1226. l. 27.

157 Ὡμοσεν ἀχράντοιο γαμήλιον ὄρκον Ἀθήνης·

Παλλάδος ὄρκον ὀμοσσε. τί Παλλάδι καὶ Κυthereῇ;

Nec tamen nuptiarum praesidibus diis, Cupidini et Ve-
neri, rem divinam factam fuisse, cum puellae matrimo-
nio iungendae erant, infitias eo. Ita Sosthenes Ther-
sandri nuptias persuasurus Leucippae apud Achill. Tat.
lib. 6. p. 385. *Τί κλάεις; ἀνάστηθι καὶ θύε ἐπὶ τοῖς εὐτυ-
χήμασιν Ἀφροδίτῃ*. Pausanias in Laconicis: *Ἑόανον δὲ
ἀρχαῖον καλοῦσιν Ἀφροδίτης Ἥρας. ἐπὶ δὲ θυγατρὶ γα-
μουμένην νενομίκασι τὰς μητέρας τῇ θεῷ θύειν*. *Simula-
crum ligneum vetustum Veneris Iunonis vocant. Ibi
vero sacra deae facere matres, cum filias elocant,
solenne habent*. Nonnus Dionys. lib. 35. p. 872. l. 12.

Ἔσσομαι Ἰνδῶν καὶ ἐγὼ φίλος, ἀντὶ δὲ Αὐδῆς
Κυδαίνεις θυέσσειν ἐρυθραίην Ἀφροδίτην
Κρυπταδίῃ Μοῦρῳ ὁμεινέτις.

Vid. et lib. 26. p. 692. l. 10. et seqq. Iustinus lib. 18. cap.
5. *Mos erat Cypriis, virgines ante nuptias statutis die-
bus dotalem pecuniam quaesituras in quaestum ad li-
tus maris mittere pro reliqua pudicitia Veneri liba-
menta soluturas*. Adde Rivini Dissert. de Maiumis etc.
in Collect. Graevii cap. 7. §. 24. Theocritus Idyll. 27, 63.

Ῥέξω πόρτιν Ἐρωτι καὶ αὐτᾷ βῶν Ἀφροδίτῃ.

Ex quo loco, quemadmodum et Virgilio in dedicatione
Aeneidos:

*Si mihi susceptum fuerit decurrere munus,
O Paphon, o sedes quae colis Idalias etc.*

Non ego thure modo aut pacta tua templa tabella

Ornabo et purisserta feram manibus:

Corniger hos aries humileis et maxima taurus

Victima sacro tinget odore focos.

(liceat paullisper spatiari) refutantur nugae Acronis ad 158 Horatium Carm. lib. 1. 19. v. 14. ubi notat: *Bene autem verbenas, cespitem et thus Veneri promittit, quae non placantur* (l. placatur) *sanguine* etc. Melius certe ipsum docere debuerat ipse Horatius v. 16.

Mactata veniet lenior hostia.

Quem locum Cruquius de columba cepit, quam Veneri immolari praeter alios testis est Ovidius Fast. lib. 1. v. 455.

Ergo saepe suo coniux abducta marito

Uritur Idaliis alba columba focis.

Ita emendat Nic. Heinsius in Adversariis, eruditionis criticae thesauro opulento, quem erutum curae eruditiss. P. Burmanni brevi debet orbis literatus, lib. 1. cap. 1. p. 3. Vulgo *in calidis*. Ego tamen Horatii locum de maiore hostia mallet interpretari. Ineptius ineditus Scholiastes: *Paphiae Veneri non licebat hostia* (lege *hostiam*) *immolari*. Inepte et Acro: *Id est facto sacrificio mansuescet, hoc est Glycera Veneri veniet, quam protervam dixerat*. ubi vox *Veneri* sede mota ponenda post *sacrificio*, flagitante sensu, nec non Porphyryone et Scholiasta MS. iubentibus, vel eicienda cum Cruquii Commentatore, nisi, quod potius reor, et huic vox illa restituenda. Dein *veniet lenior* non de Glycera, sed Venere cape, de qua v. 9.

In me tota ruens Venus

Cyprum deseruit.

Leneae dii saepe occurrunt.

v. 13.

Ita in Carmine Saeculari

*Rite maturos aperire partus
Lenis Ilithuia.*

159 ubi Acro; *id est propitia*. Claudianus de R. P. lib. 1. v. 16.

Lenisque simul procedit Iacchus.

Sed in viam. Credo bonum nostrum interpretem, cum haec notaret, putasse Ἀφροδίτην esse Minervam. Ne dubites, miser aperte se prodit ad v. 182.

Ὅν δύνασθαι σκοτόεσσαν ὑποκλέπτειν Ἀφροδίτην. Ibi enim vocem ultimam explicat νύμφην ἄγαμον, quo vix quicquam absurdius: quae vero sit illa νύμφη ἄγαμος praeter Minervam, praecipue conlato h. l., non video. Sollicitum quidem me tenent iterum loca, quibus recte mentem sui poëtae cepit, ut v. 33. 43. 68.: adeo ut facili negotio in hanc coniecturam inciderem, Scholia illa e duobus male consuta, nisi crassa ignorantia et ignobilis hominis stupor incredibilis nihil benigne de ipso sentire suaderent. Ansam vero videtur dedisse v. 35.

Κύπρι φίλη μετὰ Κύπριν, Ἀθηναίη μετ' Ἀθήνην. Nam Κυθήρειαν Ἀφροδίτην unam esse deam extricare non poterat, cum tamen centies occurrat Φοῖβος Ἀπόλλων, Παλλὰς Ἀθήνη aliaque, quae, quamvis rara, apud Latinos quoque reperias. Horatius Carm. lib. 1. 4. 5.

Iam Cytherea choros ducit Venus.

Vid. Bentleius. Virgil. Aeneid. lib. 2. v. 615.

Iam summas arces Tritonia (respice) Pallas.

ubi Servius: *Duo antonomasia sunt sine proprio nomine*. Emenda: *Duo antonomasiva*. Ita enim ad lib. 5. v. 704. *Pro uno proprio duo antonomasiva*. ad lib. 3. v. 251. PHOEBUS] *Purus, impollutus: et est Apollinis fixum antonomasivum, quod alii dari non potest*. Unde patet vocem Servio hoc usu familiarem esse. Illud tamen occurrit apud eundem ad lib. 2. v. 171. *Sane Tritonia antonomasium* quia proprium est, i. e. vice nominis ponitur, antonomasivum est Minervae. Verum et hic corrige antonomasivum.

CAPUT VI.

Publica sacerdos fuit Hero. Πανδήμιος ἑορτὴ pessime ad Venerem Vulgarem refertur. Duplex Amáthusia Venus Coelestis et Vulgaris. Phavorinus Camers ter, Harpocraton semel emaculati. Adonis et Cytherea saepe iunguntur. Emendatus Nonnus. Uno festo et templo dii honorati, quemadmodum Venus et Adonis, Diana et Apollo, aliaque. Non raro a generali et maiori ad speciale et minus auctores venire contra Servium aliosque docetur. Antiqua lectio in Virgilio, ut et distinctio. Nemus et virgulta aliaque. Servius parum sibi constans. Cythera insula.

42. Πανδήμιος ἦλθεν ἑορτὴ. Publica igitur Veneris sacerdos nostra in urbe Sesto, qualis Cereris Nicippe in urbe Thessaliae Dotio. Callimachus Hymn. in Cerer. v. 42.

*Αὐτίκα Νικίππῃ (τάν οἱ πόλις ἀρήτιραν
Δαμοσίαν ἔστασεν) εἰσάτο.*

*Statim Nicippae (hanc ei civitas sacerdotem
Publicam constituerat) assimilata est.*

Consule notata cel. Spanhemio. Intolerabilis stupor est Weitzii et Parei, (nam Voetius dubius haeret,) qui intelligunt Venerem πάνδημον et plurima huc convasant de ipsa a Caelesti distincta, quam toto carmine non memorari certissimum est. Melius eos praecedentia docere debuissent, quibus diserte intelligi Οὐρανίαν patet. Ita enim v. 38.

Ἄλλ' αἰεὶ Κυθήρειαν ἱλασκομένη Ἀφροδίτην 161

Πολλάκι καὶ τὸν Ἑρωτα παρηγορέσκε θυηλαῖς

Μητρὶ σὺν οὐρανίῃ, φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην.

Mox sequitur versus hic: *Δὴ γὰρ κ. τ. λ.* Quis non videt eandem deam hic intelligi et ineptissimum hic suspicari, castissimam sacerdotem ministrare divae a meretricibus potius colendae, et tamen sua missa placasse divam omnino diversam et contrariam? Locus Catulli

Epigr. 69. ex Meursio ad Lycophr. adductus nihil ad rem facit:

Nam mihi quam dederit duplex Amathusia curam

Scitis, et in quo me torruerit genere.

Duplex enim *Amathusia* est Venus, quae mas erat et femina, ut docuit cel. Bentleius ad Horat. Carm. 1. 6. 7. De Venere autem Caelesti et Vulgari vid. Cuperum Observ. lib. 2. cap. 1. laudatum etiam a Rövero ad v. 40. Theocritum Epigr. 13. Conferri meretur de gemina pulchritudine Achilles Tatius lib. 2. p. 141. loco elegantissimi: Δύο γὰρ ἐγὼ νομίζω κατὰ ἀνθρώπους κάλλη πλανᾶσθαι, τὸ μὲν οὐράνιον, τὸ δὲ πάνδημον, ὥσπερ τοῦ κάλλους αἱ χορηγοὶ θεαί. ἀλλὰ τὸ μὲν οὐράνιον ἄχθεται θνητῷ κάλλει δεδεμένον καὶ ζητεῖ πρὸς οὐρανὸν ταχὺ φεύγειν· τὸ δὲ πάνδημον ἔρδεται κάτω καὶ ἐγχρονίζει περὶ τοῖς σώμασιν. De Venere Vulgari etiam audiendus Phavorinus in v. Πάνδημος Ἀφροδίτη: οὕτως ἐκάλουν τὴν ἀφιδρυθεῖσαν περὶ τὴν ἀρχαίαν ἀγορὰν διὰ τὸ ἐνταῦθα πάντα τὸν δῆμον συνάγεσθαι τὸ παλαιὸν, ὥς ἐκάλουν ἀγοράς. ἔστι δὲ τὸ πάνδημον παγήσιμον. Locus corruptus. Lege ἐνταῦθα, quod leve, et post τὸ παλαιὸν insere ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, nec non pro παγήσιμον reponere πάγκοινον. Fundus emendationum est Harpocratio in eadem v. a Meursio ad Lycophr. in Cassandr. v. 112. quoque 162 adductus, quem in Harpocratio recte emendasse ἀφιδρυθεῖσαν pro ἀμφιδρυθεῖσαν adparet ex h. l. Corrige praeterea hinc τὸ παλαιὸν pro τὸν π.

43. Ἀδώνιδι καὶ Κυthereῇ. Saepissime haec numina coniunguntur apud Nonnum, quemadmodum lib. 11. p. 324. l. 25. lib. 16. p. 450. l. 16. lib. 42. p. 1106. l. 32. lib. 48. p. 1264. l. 4. lib. 41. p. 1052. v. 4.

Καὶ Παφίης δόμον εἶδε γαμήλιον. ἡμερίδων δὲ
Ἔρνεσιν ἀρτιφύτοις βαθύσκιον ἄλσος ἐρέψας
Ἀμπελόεν ποτὲ δῶρον Ἀδώνιδι καὶ Κυthereῇ.

Interpres reddidit:

*Et Paphiae domum vidit nuptialem. Vitium
vero*

*Ramis per se crescentibus profundas umbras ha-
bens nemus coronans*

Viteum quoddam munus Adonidi et Veneri.

Quae nec ego, nec alter quispiam forte intelligit. Emen-
da igitur:

Ἀμπελόεν πόρε δῶρον Ἀδώνιδι καὶ Κυθερείῃ.

*Viteum (Bacchus) praebeuit munus Adonidi et
Veneri.*

Ex hoc autem loco patet unum diis duobus festum in
urbe Sesto celebratum, quemadmodum quoque uno
templo honoratos, quod et in insula Cypro fieri consue-
visse innuere videtur Orpheus Hymno in Venerem p.
152. v. 24.

Ἐὶτ' ἐκ Κύπρω ἄνασσα τροφῶ σέο· ἔνθα καλαὶ σε

Παρθένοι ἀδμῆται νύμφαι τ' ἀνὰ πάντ' ἐνιαυτὸν

Ῥυνοῦσί σε, μάκαιρα, καὶ ἄμβροτον ἄγνόν' Ἀδωνιν.

Vid. vir eruditiss. Georgius Arnaldus de Diis Παρέδροις
cap. 25. p. 177. Nec quidquam notius fere quam plures
deos uno templo cultos fuisse. Servius ad Virgil. Aeneid. 163
lib. 6. v. 831. *Dictus autem Μόνοικος (Hercules), quod
in eius templo nunquam aliquis deorum simul colitur,
sicut in Iovis Minerva et Iuno, in Veneris Cupido. et
ad lib. 2, 225. Delubrum dicitur, quod uno tecto plura
complectitur numina, quia uno tecto diluitur: ut Ca-
pitolium, in quo est Minerva, Iupiter, Iuno. Ita in
urbe insulae Ceae Carthaea Apollo colebatur in fano
Dianae, ut conligo ex Anton. Liber. cap. 1. ταύτην ἰδὼν
Ἐρμοχάρης Ἀθηναῖος χορεύουσαν Πυθίῳ παρὰ τὸν βω-
μὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Καρθαίᾳ, ἐπεθύμησεν αὐτῆς· καὶ
ἐπιγράψας μῆλον ἔρῳιπεν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀρτέμιδος.* Vir-
gilio Aeneid. lib. 6. v. 35. memoratur

Phoebi Triviaeque sacerdos

Deiphobe Glauci.

Atque unum ambobus templum vovet Aeneas v. 69.

Tum Phoebō et Triviae solido de marmore templum

Instituam festosque dies de nomine Phoebi.

ubi in aliis *templa*, quod perinde est. Vid. dicta cap. 3. p. 130. Ita v. 13.

Iam subeunt Triviae lucos atque aurea tecta.

ubi Servius: *Congrue Apollini et Dianae iuncta sunt templa, ut et paulo post Phoebi Triviaeque sacerdos.* Non deterius, puto, scripsisset *eadem s. t.*, ut liquidum ex locis citatis. Aram unam Neptuno et Melicertae nautas posituros Inoni promittit Mercurius apud Nonnum lib. 9. p. 254. l. 12.

Σοὶ πῖσυνος πλεύσειε φιλέμπορος εἰν ἄλλ' ναύτης,
Βωμὸν ἕνα στήσας Ἐνὸς ἰχθύνι καὶ Μελικέρτῃ,
Ῥέζων ἀμφοτέροισι.

164 45. Ὅσσοι ναιετάεσκον ἀλίστεφρέων σφυρὰ νήσων·
Οἱ μὲν ἀφ' Αἰμονίης, οἱ δ' εἰναλῆς ἀπὸ Κύπρου.
Οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πολλέσσι Κυθήρων.

Adtendas quaeso, lector, illustre exemplum, quo prius generaliter de omnibus insulis locutus mox tamen inter caeteras gentes incolae Cypri et Cytherorum memorat. Similiter v. 49.

Οὐδὲ περικτιόνων τις ἐλείπετο τῆμος ἑορτῆς,
Οὐ φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀστὸς Ἀβύδου.

Certe ad περικτιόνας hosce pertinebant iam Abydi incolae. Ita v. 138.

Ὅλβιος, ὃς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη, ἣ τέκε, μήτηρ·
Γαστήρ, ἣ σ' ἐλόχευσε, μακαράτη.

Quem locum erudite, ut solet, cel. Dorvillius iam a ταυτολογίας vitio contra Alexandrum Pope vindicavit. Sic et v. 274.

Ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος· ἔην λέχος, ἀλλ' ἄτερ
ὕμνων.

cum v. 277. occurrat:

Οὐδὲ πολυσκάρδμω τις ἐπεσκίρτησε χορείῃ·
Οὐχ ὕμέναιον ἄεισε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ.

Hesiodus in Theogonia v. 58.

*Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὦραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη.*

Unde patet non raro poëtas a generaliori et maiori descendere ad specialius et minus. Non igitur Virgilius Aeneid. lib. 7. v. 674.

*Ceu duo nubigenae cum vertice montis ab alto
Descendunt Centauri, Homolen Othrymque nivalem*

*Linquentes cursu rapido: dat euntibus ingens
Silva locum et magno cedunt virgulta fragore.*

non, inquam, culpandus fuerat a Servio, quod a minore ad maius venire debuerat, neque haec censura adprobari viro erudito in Observ. Miscell. Vol. I. p. 17. Vir doctus in nota subiecta ita capit poëtam, ut *silva ingens* sive maiorum arborum cacumina Centaurorum capitibus dederint locum, *virgulta* pedum incessu mota fuerint et protrita. Acute. Sed tamen, an hoc cogitaverit poëta, non ausim adfirmare. Idem lib. 6, 703. *nemus* et *virgulta* simili modo coniungit:

Interea videt Aeneas in valle reducta

Seclusum nemus et virgulta sonantia silvis.

ubi olim lectum *silva* patet ex Servii nota: *quae est iuxta praerupta fluminis*. Ita lib. 12, 521.

Ac velut inmissi diversis partibus ignes

Arentem in silvam et virgulta sonantia lauro.

ubi Servius: *Quaeritur, quid sit virgulta sonantia lauro, scilicet ipsa virgulta lauri*. Cum Virgilii autem loco confer Ovidium Metam. lib. 8. v. 389. de apro Calydonio:

*Sternitur incursu nemus et propulsa fragorem
Silva dat.*

Idem Servius ad lib. 7, 54.

*Multi illam magno e Latio totaque petebant
Ausonia.*

notat: *Latium pars est Ausoniae; unde dixit primo,*

quod minus est: sic intulit totaque Ausonia. Pessime vero idem sibi constat: cum enim ad lib. 8, 71.

Nymphae, Laurentes Nymphae, genus amnibus unde est,

166 notasset: NYMPHAE] *Hic distinguendum, ut generalitatem sequatur specialitas, ut in Georgicis, Mater, Tyrrhene mater. (Corrige igitur distinctionem vulgatam Georg. 4, 321., ubi legitur Mater Cyrene, mater.) Nam vitiosum est post speciem genus inferre. idem tamen ad lib. 2, 250.*

ruit Oceano nox.

Involvens umbra magna terramque polumque Myrmidonumque dolos.

animadvertit: A generalibus ad specialia venire vitiosum est: nisi forte redeatur ad causam, ut hoc loco. Sed auctores sibi non metuisse ideo a ferula Grammaticorum patet ex iis, quae iam dicta sunt, quibus adde Virgil. lib. 12, 521. loco paullo ante adducto.

47. Ἐνὶ πτολίεσσι Κυθήρων. Insula omnino hic intelligenda Veneri gratissima, de qua Phavorinus in v. Κύθηρα ἐν οὐδετέρῳ γένει, νῆσος πρὸς τῇ Κρήτῃ, ὥς φησιν ὁ γράψας τὰ ἔθνικα, ἥ ποτε καὶ Πορφυροῦσα ἐβόρεθη διὰ τὸ καλλίστας φέρειν πορφύρας. ἐκ ταύτης καὶ ἡ Ἀφροδίτη Κυθήρεια κατὰ τὸν Ἡσιόδου μῦθον λέγεται. διὸ καὶ ξάθεα ἔφη ὁ ποιητὴς διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς μυθευομένην τῆς Κυθερείας ἔκφασιν. Vid. Hesiodum in Theogon. v. 198. et 192. Non debuisset dubitare Weitzius a Pareq. hic adductus, an de hac insula, an vero Cythero Atticae oppido locus intelligendus.

CAPUT VII.

Venus in Libano sedes habebat ibique colebatur. Puellae montem hunc vicinaque loca incolentes pulchritudine reliquas superabant. Venus Aphacitis. Αἰβάνος θυόεις ab odore fragrantissimarum arborum, quas mons gerit, non vero a thure, quod illic loci non crescit. Phavorini etymologia vocis λιβάνου et mira narratio de hoc monte. Lapsus Interpretis Vulgati. Florens Christianus refutatus aliaque. Ἐπολχεσθαι, incedere. Incessus 167 decoris non contemnenda pars. Formosae puellae Lunae comparatae. Emendatus Nonnus. Ὀφθαλμοὶ παιδοί. Comparabantur etiam Aurorae et Lucifero. Commentator Cruquii et Scholiastes MS. leviter emaculati. Nonni interpretatio correcta. Locus Musaei a Scholiasta non intellectus. Color puellarum niveus purpureo mixtus laudatissimus. Candidus color et roseus. Diversa lectio in Virgilio reiecta. Cervix rosea pulchra. Rosae albae raro memorantur. Titius et Cruquius refutati. Rosa florum pulcherrima et Veneri sacra.

48. Οὐ Λιβάνου θυόεντος ἐνὶ περὺγεσσι χορεύων.
Venerem in monte Libano sedes habuisse atque ibi cultam uno ore tradunt veteres scriptores. Nonnus Dionys. lib. 4. p. 126. l. 6.

ἔσω Αἰβάνοιο κομίζων

Ἀσσυρίην πλώουσαν ἀπὸ Θούρης Ἀφροδίτην.

Lib. 42. p. 800. l. 27. de Iunone a Venere discedente:

Εἶπε καὶ Ἀσσυρίην Αἰβανηίδα δύσατο πέτρην.

Conf. lib. 33. p. 828. l. 28. lib. 41. ipso initio. Alia loca mitto. Aethicus in Cosmographia p. 716. edit. Abr. Gronov. Insula vero, quam (Tiberis) facit intra urbis portum, tantae viriditatis amoenitatisque est, ut neque aestivis mensibus neque hyemalibus pasturae admirabilis herbas dehabeat: ita autem vernali tempore rosa vel caeteris floribus adimpletur, ut prae nimietate sui odoris et floris insula ipsa Libanus almae Ve-

neris nuncupetur. aliique plures. Cave tamen huc referas locum Orphei in Hymno Veneris pag. 152. v. 17.

Εἴτε καὶ ἐν Λιβάνου Συρίης ἔδος ἀμφιπολεύεις.

quemadmodum laudatur in Parei commentario p. 62.
168 sine sensu, cum legendum, ut in aliis editionibus locus exhibetur, *εὐλιβάνου Συρίης.* Sedes haec adeo grata deae, ut munere eius mulieres, quae montem hunc vicinaque loca colebant, prae caeteris essent forma liberali. Geographus Anonymus apud Bochartum Chanaan. lib. 2. cap. 14. *Heliopolis, quae propinquat Libano monti, mulieres speciosas pascit, quas apud omnes nominantur Libanotides; ubi Venerem magnifice colunt: dicunt eam ibi habitare et mulieribus gratiam formositatis dare.* Antoninus Liberalis cap. 34. refert Smyrnam filiam Theiantis et Orithyiae nympphae (cuius filius formosus Adonis) natam in Libano a multis ob formae praestantiam ambitam. Talis Beroë Baccho amata, de qua lib. 43. p. 1118. l. 25.

Καὶ διερχήν μετὰ δῆρ' ἔχων Λιβανηίδα νύμφην.

Venus Cadmum laudans lib. 4. p. 116. l. 9.

ἱμερόεις γὰρ

Ἐκ Λιβάνου νέος οὗτος, ὅπῃ Κυθήρεια χορεύει.

Nou mirum ergo, si ad solenne huius deae festum Seton convenirent, qui Libanum inhabitabant. Olim locum hunc speciatim capiendum putabam de templo celeberrimo in honorem Veneris structo Aphacis in Libano non procul a fluvio Adonide, unde nomen Aphacitidis ipsa adepta, cuius praeter Zosimum aliosque scriptores, quorum testimonia produxit diligentissimus Bochartus in Chanaane lib. 2. cap. 14. col. 748. et 749., meminit Eusebius de Vita Constantini lib. 3. cap. 55. loco disertissimo, ubi de Imperatore omni modo id agente, ut ritus et sacra gentilium tolleret: *Δεινὸν τι ψυχῶν θήρατρον ἐπὶ τοῦ Φοινίκων λανθάνον ἔθνος ἐξ ἀπόπτου συνεῖδεν. ἄλλος δὲ τοῦτ' ἦν καὶ τέμενος οὐκ ἐν μέσαις πόλεσιν, οὐδ' ἐν ἀγοραῖς καὶ πλατείαις, ὅποια τὰ*

πολλὰ κόσμου χάριν ταῖς πόλεσι φιλοτιμεῖται· τὸ δ' ἦν 169
 ἔξω πάτου, τριόδων τε καὶ λεωφόρων ἐκτὸς, αἰσχυρῶ δαί-
 μονι Ἀφροδίτης ἐν ἀκρωρείας μέρει τοῦ Λιβάνου ἐν Ἀφά-
 κοις ἰδρυμένον. σχολή τις ἦν αὕτη κακοεργίας πᾶσιν ἀκο-
 λάστοις πολλῇ τε φαστῶνῃ διεφθορόσι τὸ σῶμα. γύνιδες
 γοῦν τινες ἄνδρες οὐκ ἄνδρες, τὸ σεμνὸν τῆς φύσεως
 ἀπαρνησάμενοι, θηλεία νόσφ' τὴν δαίμονα ἰλεοῦντο· γυ-
 ναικῶν τ' αὖ παράνομοι ὁμιλῖαι κλεψίγαμοί θ' ὁμιλῖαι
 (Valesius l. τε φθοραὶ) ἄρρήτοί τε καὶ ἐπίρρητοι πράξεις
 ὥς ἐν ἀποστάτῃ (ἀπροστατάτῃ Valesius l.) χώρῳ κατὰ
 τόνδε τὸν νεῶν ἐπεχειροῦντο. Vide quae notavit Valesius
 et Th. Smithi Adnotat. ad Monum. Palmyr. VIII. p. 50.
 Atque ita optime intelligi posset, quae essent Libani
 πτέρυγες; cur viros choreas ducentes hic memoret, cum
 reliquos tantum Abydo, Phrygia etc. simpliciter venisse
 narret. Verum nihil est quod nos eo cogat, cum Λιβα-
 νηίδα πτέρην saepe memoret Nonnus alique, choreas
 autem duxisse cultores huius divae in reliquo monte
 non minus credibile sit quam in hac parte, quemadmo-
 dum de ipsa Venere id testatur Nonnus lib. 4. p. 116.
 l. 9.

Ἐκ Λιβάνου νέος οὗτος, ὅπη Κυθήρεια χορεύει.

Vid. lib. 3. p. 90. l. 20.

Ibid. Λιβάνου θυόεντος. Thus Libanum ferre no-
 tius esse dicit Pareus adducens loca Isidori nonnulla.
 Sed errat. Dudum Isidorum Serviumque et Graeculos,
 qui ex nominis adlusione thus in Libano nasci ridicule
 elicuerunt, confutavit Salmasius in Solin. p. 1046. qui-
 que ipsum laudat Bochartus Phaleg. lib. 2. 18. col. 104.
 ut et cel. Relandus in Palaest. lib. 1. cap. 48. p. 312., qui
 thus ibi crevisse aut crescere negat. Obstat quidem Cy-
 rillus in Comment. ad Iesaiam lib. 5. T. IV. p. 848. loco,
 alio tamen scopo, adducto a Relando p. 320. ὄρος ἐστὶ
 τῆς Φοινίκης ὃ Λίβανος, κέδροις τε καὶ κυπαρίσσοις καὶ 170
 πεύκῃ κατάκομον καὶ αὐτοῖς δὲ τοῖς τοῦ Λιβάνου φυτοῖς.
 θαυμάζεται δὲ ταύτης ἕνεκα τῆς αἰτίας τὸ μνημονευθῆν

δρος, ὡς ἀφθονωτάτην ἔχον τὴν ὕλην καὶ δένδροις τοῖς εὐμηκεστάτοις καὶ εὐοσμοτάτοις καταπλουτοῦν. Sed cum antiquiores simile quid non tradant, nec huic fidem habendam puto. Aliam etymologiam dat Phavorinus: Λιβανος, δένδρον. ἢ καὶ ὄρος οὕτω καλούμενον. Λιβανος δὲ εἴρηται οἶονεῖ ὁ λειβόμενος καὶ σπενδόμενος. δοκοῦσι γὰρ αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ὅλον εἶναι πνεῦμα καὶ θεόν· ἀνωφερὴς γὰρ ἔστι καὶ αὐτὸν σέβονται κ. τ. λ. Quae unde habeat nescio, ut nec quae inferius: ἔστι δὲ καὶ ὄρος καλούμενον. καὶ κατὰ νοουμένην ἔθος εἶχον λιβανωτοὺς ἐντιθέσθαι τοῖς ἀγάλμασι. Melius igitur capi posset de odore reliquarum arborum, quas mons gerit, fragrantissimarum, de quibus Cyrillus et Aethicus l. c. et sacer scriptor Hoseae cap. 14. v. 6. καὶ ἡ ὁσφρασία αὐτοῦ ὡς Λιβάνου. et odor eius ut Libani. Cantic. cap. 4. v. 14. νάρδος καὶ κρίνος, κάλαμος καὶ κιννάμωμον μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου. Vulgatus Interpres: *nardus et crocus, fistula et cinnamomum cum universis lignis Libani.* ut adeo videantur Graeci usi Codice hoc in loco a nostris diverso, in quo pro *נִרְבָּה* scribebatur *נִרְבָּה*, quemadmodum contra v. 11. pro καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου, ὡς ὁσμὴ Λιβάνου, Vulgatus: *et odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris.* Nisi, quod verum puto, Vulgatus secure vestigia Graecorum legens nomina propria confuderit et in Graecis scribendum *λιβάνου*. Atque id malo, quam, quod Pareus putat, quia thus ibi offerebatur, quamvis ne hanc explicationem damnem. Ita Oraculum apud Eusebium de Praepar. Evang. lib. 5. cap. 28. incolas Deli insulae vocare videtur

Οἰκητὰς Δήλοιο θυώδεος ἡδ' ἱερῆας.

Fragrantis Deli cives sacrosque ministros.

171 *Ibid.* ἐν πτερύγεσσι. Recte Scholiastes ἐν ταῖς ἀκραις. Quo nihil tritius: nec tamen intellexit Florens Christianus puerili errore vertens:

Nullus odorati Libani saltabat in antris.

53. Οὐτόσον ἀθανάτων ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλάς,
 Ὅσσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.

Conferri meretur locus Longi Pastor. 1. p. 2. de pictura egregia in insula Lesbo: ὥστε πολλοὶ τῶν ξένων κατὰ φήμην ᾔεσαν, τῶν μὲν νυμφῶν ἰκέται, τῆς δὲ εἰκόνης θεαταί. Ita Glycera suspicabatur Menandrum non minus Bacchidis amore quam Isthmiorum caussa iter suscepisse apud Alciphronem lib. 1. ep. 29. p. 122. ex emendatione Bergleri: τὸ μὲν γὰρ δοκεῖν αὐτὸν οὐκ ἔλαττον τοῦ σοὶ ἐντυχεῖν ἢ τῶν Ἰσθμίων ἔνεκεν τὴν ἀποδημίαν πεποιῆσθαι, καὶ πάνυ πείθομαι. Vulgo οὐ π. π.

55. Ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπώχετο παρθένος Ἡρώ. incessit virgo Hero recte vertitur. Verbum enim hoc pompam ac maiestatem denotat. Claudianus de B. Gildon. v. 195.

*His fretus sociis, ipso iam principe maior
 Incedit.*

Propert. 2. 2. v. 57.

*Fulva coma est longaeque manus et maxima tota
 Corpore, et incedit vel Iove digna soror.*

Tibullus lib. 2. El. 6. 33.

*Ut mea luxuria Nemesis fluat, utque per urbem
 Incedat donis conspicienda novis.*

ubi Broekhusium consule. Nec sine ratione formam Heronis laudans Poëta incessus meminit, cum et ille non contemnenda pars decoris iuvenes amatores adliciens. 172
 Audi Ovidium Art. Amat. 3, 398.

*Discite foemineo corpora ferre gradu.
 Est et in incessu pars non temnenda decoris:
 Adlicit ignotos ille fugatque viros.*

Male Florens Christianus:

tunc ergo deae delubra petebat

Virgo Hero.

75. Οἷά τε λευκοπάρῃος ἐπαντέλλουσα σελήνη. Elegans comparatio et crebra, sumta forte ex Ovidio Heroid. ep. 18, 71.

*Quanto, cum fulges radiis argentea puris,
Concedunt flammis sidera cuncta tuis,
Tanto formosis formosior omnibus illa est.*

Si dubitas, caecum, Cynthia, lumen habes.

Qui locus non fugit elegantissimum Broekhusium ad Tibullum 8. 4. 29., ubi plura notavit vir eruditus, quemadmodum et Pareus ad h. l., qui tamen perverso iudicio inventionem adtribuit Musaeo. Idem Naso Metam. lib. 2.

*Quanto splendidior, quam caetera sidera, fulget
Lucifer, et quanto te, Lucifer, aurea Phoebe,
Tanto virginibus praestantior omnibus Herse
Ibat eratque decus pompae comitumque suarum.*

Horatius Carm. lib. 2. 5. 17.

*Dilecta, quantum non Pholoë fugax,
Non Chloris: albo sic humero nitens,
Ut pura nocturno renidet
Luna mari Gnidiusve Gyges.*

Nonnus Dionys. lib. 16. p. 488. l. 28.

178 *Ἀνχένα γυμνωθέντα, σέλας πέμποντα σελήνης.*
p. 440. l. 19.

ὀπλοτέρη γὰρ

Ἐμπεδον εἶδος ἔχουσα πέλει Νίκαια σελήνη.

Confer. lib. 18. p. 494. l. 4. lib. 34. p. 844. l. 28.

*Ἐλσὶ τριηκοσίων Χαρίτων στίχες, ὧν μίᾳ μούνῃ
Πασάων προφέρουσα φαίνεται, οἷα καὶ αὐτὴ
Φαιδροτέραις ἀκτῖσι κατακρύπτει σέλας ἄστρον,
Μαρμαρυγὴν εὐκυχλον ἀκοντίζουσα σελήνη.*

lib. 38. p. 972. l. 14. et seqq. lib. 41. p. 1066. l. 25. de Beroe:

Ἀσσυρίης δ' ἔκρυπτεν ὁμήγουριν ἥλικος ἥβης.

Ὀφθαλμοὶ γελῶντες ἀκοντιστῆρες ἐρώτων

Φαιδροτέραις χαρίτεσσιν, ὅσον πλεον ἄστρον καλύπτει

*Ἀννεφέλους ἀκτῖνας ὀϊστεύουσα σελήνη
Πλησιφαής.*

Quo loco non deterius, puto, legeres *ἐκρυπτον*: certe *Φαιδρότεροι χαρίτεσσιν, ὅσον κ. τ. λ.*, cum subintelligendum *ἦσαν*. ὀφθαλμοὶ παιδρὸς saepe occurrunt. Aristae-netus lib. 1. ep. 10. p. 58. τὸν δὲ νέον ἐκόσμων ὀφθαλμοί, παιδρὸς μὲν, ὡς καλοῦ, φοβεροὶ δὲ, ὡς σώφρονος. ut recte emendavit vir eruditus in *Observ. Miscell. Vol. I. p. 392.* et dubitanter alter vir doctus *Vol. III. p. 406.* Confer praeterea Nonnum lib. 47. p. 1218. l. 25. lib. 48. p. 1266. l. 17. Alias Aurorae comparare solent formosas. Theocritus *Idyll. 18. v. 26. de Helena*:

*Ἄως ἀντέλλουσα καλὸν διέφαινε πρόσωπον,
Πόντια νυξ ὅτε, λευκὸν ἔαρ χειμῶνος ἀνέντος·
Ὡδὲ καὶ αἱ χρυσέα Ἑλένα διεφαίνετ' ἐν ἡμῖν.*

Sicut aurora exorians decorum ostendit aspectum,

Sacra cum nox abit, hyeme candidum ver laxante,

Sic et aurea Helena elucebat inter nos.

Ita legit Casaubonus *Lectio. cap. 19. p. 277. pro ἄτε, 174* Aliter doct. Heinsius *cap. 23. p. 375.* Ita Nonnus lib. 16. p. 440. l. 18. lib. 34. p. 848. l. 3. Ipsique praeferunt aliquando, ut *ibid. l. 23.*

καὶ σὺ φαίνεις,

Χαλκομέδῃ ῥοδόεσσα, ῥοδοστεφείας πλέον ἡοῦς.

Obvia quoque cum Lucifero comparatio est. Virgilius de Pallante *Aeneid. lib. 8, 589.*

*Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer unda,
Quem Venus ante alios astrorum diligit ignis,
Extulit os sacrum coelo tenebrasque resolvit.*

Quod Homericum esse observat Servius. Primum versum Acro confert cum Horatio *Carm. lib. 3. Od. 9. v. 21.*

*Quamquam sidere pulchrior
Ille est.*

Commentator Cruquii et MS. Scholiastes vocem *ubi*

omittunt, quae restituenda ex Acrone et Virgilio. Nonnus Dionys. lib. 21. p. 574. l. 4. de Baccho:

Καὶ ταχὺς ἤλασε δίφρον ἑώϊον εἰς κλίμα γαίης,

Τεύχεσιν ἀστράπτων ἄτε φωσφόρος.

*Et cito agitavit currum matutinum in clima
terrae,*

Telis fulminans tanquam Lucifer.

vel potius:

Armis fulgens ut Lucifer.

Talis Pallas Virgilianus.

58. *Ἄφρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν,*

Ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον.

175 Elegans locus, sed pessime a Scholiasta acceptus, ut patet ex notis ipsius: *Χιονέων*] *Χιονόδης*, λαμπρά. quae ita restituit Gronovius: *χιονωδῶν*, λαμπρῶν. et *Φοινίσσετο*] *ἐλαμπρύνετο*. Aliud voluit Poëta, cuius interpres optimus esse poterit Achilles Tatius lib. 1. p. 17. de Leucippe: *λευκὴ παρειὰ, τὸ λευκὸν εἰς μέσον ἐφοινίσσετο καὶ ἐμιμείτο πορφύραν, οἷαν εἰς τὸν ἐλέφαντα Ἀνδρία βάπτει γυνή*. Hic color genarum puellarumque laudatissimus atque a poëtis decantatus. Tibullus lib. 3. El. 4. 30.

Candor erat, qualem praefert Latonia Luna,

Et color in niveo corpore purpureus.

Bion in Epithalamio Achillis et Deidamiae v. 17. p. 206. de illo:

ἐφαίνετο δ' ἤντε κώρα.

Καὶ γὰρ ἴσον τήναις θηλύνετο καὶ τόσον ἄνθος

Χιονέαις πόρφυρε παρειῇς.

Aristaenetus lib. 1. ep. 1. p. 4. *ἐκείνη γὰρ, ἵνα κάλλος ἀφροδίσιον εἰς δύναμιν διαγράψω τοῖς λόγοις, λευκαὶ μὲν ἐπιμίξ καὶ ὑπέρυθροι παρειαί, καὶ ταύτῃ τὸ φαιδρὸν ἐκμιμούνται τῶν ῥόδων*. Illum colorem describit Salomon Cantic. 5, 11. *Ἀδελφιδός μου λευκὸς καὶ πυρρόος, ἐκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων*. Vulgatus Interpres: *Dilectus meus candidus et rubicundus, electus ex millibus*. Eleganter Propertius lib. 2. El. 2. v. 19.

Nec me tam facies, quamvis sit candida, cepit:

Lilia non domina sint magis alba mea:

Ut Maeotica nix minio si certet Hiberno,

Utque rosae puro lacte natant folia.

ubi lectu dignissima notavit Broekhusius. Locum Propertii expressit Secundus Oda XI. v. 9.

Ut rubra puro lacte natans rosa,

176

Serpebāt albas purpura per genas.

Achilles Tatiuss lib. 5. p. 305. de Melite: ἦν δὲ τῷ ὄντι καλὴ, καὶ γάλακτι μὲν ἂν εἶπες αὐτῆς τὸ πρόσωπον κεχρῶσθαι, ῥόδον δὲ ἐμπεφυτεῦσθαι ταῖς παρειαῖς. quem locum respexit Broekhusius l. c. Suaviter ad Galateam Doris apud Ianum Secundum Sylv. lib. 1. p. 236.

Temet contemplare, precor; dabit unda colorem

Consimilem lacti consimilemque nivī.

Athui nulla quidem facies candore probatur,

Candida purpureis sit nisi tincta notis.

Unde patet colorem niveum purpureo mixtum laudatissimum fuisse. Saepe tamen colorem candidum tantum praedicant. Claudianus de R. P. lib. 3. v. 88.

Exhaustusque gelu pallet rubor, ille superbi

Flammeus oris honos, et non cessura pruinis

Membra colorantur picei caligine regni.

aliique multi. Saepissime etiam rosis, mixto colore non memorato, comparant. Ita Nonnus lib. 15. p. 424. l. 31.

Παρθενικῆς ὀρόων ῥοδοειδέα κύκλα προσώπου.

Vid. et p. 434. l. 5. lib. 42. p. 1104. l. 1. Virgilius Aeneid. lib. 12, 606.

Et roseas laniata genas.

Horatius Carm. lib. 4. 10. 4.

Nunc et qui color est puniceae flore prior rosae

Mutatus.

ubi Acro: PUNICÉAE] Sanguinei coloris, ut: Punicis invecta rotis. Locus est Virgilii Aeneid. lib. 12. v. 77. Perperam rosis citat Titius ad Nemes. Ecl. 2. v. 44., sive ita emendaverit, sive in Codicibus peioris no-

tae invenerit. Conf. Theocr. Idyll. 18, 31. Hinc *roseus* pro *pulchro*. Horatius Carm. lib. 1. 13. v. 1.

Cum tu Lydia Telephi

Cervicem roseam, cerea Telephi

Laudas brachia.

Ianus Douza (vide Commentariolum ipsius cap. 2. p. 654.) olim cum Fruterio se intellexisse *cervicem strophiiis i. e. sertis redimitam* monet, sed iam capere de colore candido, cum bicolores rosae ubique proveniant, nisi quis malit interpretari *laeve, floridum et ἀγλαὸν collum*. Prius nullo modo tueri se potest, cum de nativo colore hic sermonem esse quivis videat, neque alterum placet. Rosas albas provenire et memorari a veteribus non infitias eo, cum Albricus de Deorum imaginibus cap. 5. p. 305. de ipsa Venere scribat: *rosisque candidis et rubris sertum gerebat in capite ornatum*. Atque ita Ianus Secundus Basio I.

Cum Venus Ascanium super alta Cythera tulisset,

Sopitum teneris imposuit violis,

Albarum nimbos circumfuditque rosarum

Et totum liquido sparsit odore locum.

Sed rara sunt ista exempla, praecipue in conparationibus similibus, ubi semper fere rosae purpureae memorantur, saepe etiam liliis albis opponuntur. Virgilius Aeneid. lib. 12, 67.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro

Si quis ebur, aut mixta rubent ubi lilia multa

Alba rosa.

178 Apud Nemesianum Eclog. 2. v. 44. rosas, cum alias purpureae, pallentes sibi videri ait amator spretus:

Te sine, vae misero! mihi lilia nigra videntur,

Pallentesque rosae nec dulce rubens Hyacinthus.

Nugas agere Titium, qui notat: *rosas autem pallentes sibi videri ait, cum alioquin suapte natura aut candidae aut purpureae esse soleant*, docet clare ipse poeta v. 47.

At tu si venias et candida lilia fient,

Purpureaeque rosae, et dulce nitens hyacinthus.

Huc refer fabulam de rosa, prius alba, dein rubra, de quo Interpretes ad Pervigil. Ven. v. 23. Tertia coniectura ipsius, qua intelligit collum splendens et confert *purpureos olores* alio loco obvios, reliquis praestat. Minus placet Cruquius, qui περιφραστικῶς intelligit pulchra et oblonga cervice spectabilem. Rectius Acro: *pulchram, ut rosea cervice refulsit.* Ita Servius ad Virgil. Aeneid. lib. 2, 393. ROSEO] *Pulchro. Perpetuum Veneris epitheton.* Quemadmodum autem Horatius *roseam cervicem* dixit, ita Petronius in Fragmento p. 667. edit. Burm.

Fundunt colla rosas et cedit crinibus aurum.

Ceterum rosis non inmerito formosae comparantur, florum quippe pulcherrimis habitis. Rationem reddit Achilles Tatius lib. 2. p. 141. καὶ τὸ ῥόδον διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων εὐμορφότερόν ἐστι τῶν φυτῶν, ὅτι τὸ κάλλος αὐτοῦ φεύγει ταχύ. Non igitur sine ratione Veneri consecravit antiquitas. Nonnus lib. 12. p. 332. l. 27.

Φοίβῳ Ζεὺς ἐπένευσεν ἔχειν μαντώδεα δάφνην

Καὶ ῥόδα φοινίσσοντα ῥοδόχροϊ Κυπρογενείῃ.

CAPUT VIII.

179

Κύκλα pro κύκλοι per metaplasium et similia. Formosae prae pulchro comparatae. Aristaeetus tentatus et defensus contra Pauwium. Hyems campis gramina auferit. Σῶμα εὐῶδες. Emendatus Nonnus. Pedes pulchri veteribus in pretio. Interpretis Nonni lapsus. Pulchris pedibus decori habebantur formosi. Veteres crura nudata habebant. Gentilium sacerdotes discalceati erant et nudis pedibus, sicut etiam ipsi dii, nec non veneficae, quibus alter pes tantum nudus fuisse male statuitur, quique sacra loca adibant, ut et in dolore et luctu. Ve-

teres heroes pedibus nudis incedebant. Λευκόπους Ὀρέστης. Defensus Euripidis locus contra Arnaldum aliosque. Furantes pedibus nudis currebant.

Ibib. Κύκλα pro κύκλοι hic occurrunt, quemadmodum talia non raro observari possunt. Quaedam notavit Phavorinus in v. Κύκλα κατὰ μεταπλασμὸν γένους, οἱ τροχοί· τοιούτου δὲ μεταπλασμοῦ σὺν ἄλλοις πολλοῖς καὶ ὁ θυμός καὶ τὸ θυμόν. καὶ ὁ γάρος παρ' Αἰσχύλῳ φασὶ καὶ τὸ γάρων. οὕτω δὲ καὶ ὀρίγανον καὶ ὁ ὀρίγανος. Ita δάκτυλα habes apud Musaeum v. 114. Vid. Munckerrum ad Anton. Liber. cap. 41. p. 333. Apud eundem v. 142. γαμήλια θεσμὰ θεαίνης et v. 145. Θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα. Apud Aratum in Diosem. v. 299. κέλευθα, et Oppianum in Halieut. lib. 1.

Καὶ σχολιαὶ σκυτάλαι τε καὶ ἱππούροιο κέλευθα. Ita 2 MSS., cum tertium κέλευθοι. Vid. vir doctus in Obs. Miscell. Vol. III. p. 63. 64. Sed recte alter vir doctus in nota addita nihil movendum docet et retinendam vulgatam lectionem γένεθλα. Atque ita ipse Oppianus Halieut. 1. 105.

Φέρβονται βατίδες τε βοῶν θ' ὑπέροπλα γένεθλα. 180 ubi similiter habes γένεθλον pro γενέθλη. Ita λύχνα dixisse Herodotum notavit Pollux lib. 10. cap. 26. segm. 116., ubi notas consule. Talia sunt πυρσά apud Nonnum lib. 17. p. 480. l. 16. lib. 20. p. 546. l. 25. etc. μυχά lib. 34. p. 858. l. 5.

60. Ῥόδων λειμῶνα φανῆναι. Crebra comparatio apud id generis scriptores, ex. gr. Achillem Tatium lib. 1. p. 61. τὸ γὰρ τοῦ σώματος κάλλος αὐτῆς πρὸς τὰ τοῦ λειμῶνος ἤριζεν ἄνθη· ναρκίσσου μὲν τὸ πρόσωπον ἔστιλβε χροιάν, ῥόδον δὲ ἀνέτελλεν ἐκ τῆς παρειᾶς. τοσοῦτος ἦν Λευκίππης ἐπὶ τῶν προσώπων ὁ λειμῶν. Nonnus lib. 15. p. 426. l. 5.

Χιονέων μελέων ῥοδόεις ἀνεφαίνετο λειμῶν. Lib. 16. p. 442. l. 11.

Καὶ τότε κηφέντος ἔσω λειμῶνος ἑδιύων

Ἄνθεα πάντα δόκευε τεθηλότα σύγχροα κούρης.

Paulo post l. 15.

Μὴ σέο κάλλος ἄμειψας ἐς ἄνθεα; καλλιφυῇ γὰρ

Παπταίνων ῥοδεῶνα τεὰς ἐνόησα παρειάς.

Lib. 84. p. 848. l. 25.

Οὔποτε τοῖον ἄγρουσι ῥόδον λειμωνίδες αὖραι.

Παρθενικὴ χαρίεσσα, τεαὶ μεθέπουσι παρειὰ

Εἰαρινὸν λειμῶνα, τὸν οὐ χρόνος οἶδε μαραινειν.

Aristaenetus lib. 1. ep. 10. p. 62. καὶ τοσοῦτον ἐξεφοι-

νίχθη τὸ πρόσωπον, ὡς δοκεῖν, ὅτι τῶν παρειῶν ἔνδον

εἶχε τινα ῥόδων λειμῶνα. quae ultima verba Francius in

marginē, sed sine loci indicio, notaverat. Lib. 2. ep. 1.

p. 194. γυνὴ ἔοικε λειμῶνι, καὶ ὅπερ ἐκείνῳ τὰ ἄνθη, τοῦ-

τό γε ταύτῃ τὸ κάλλος. ἔως μὲν οὖν ἡ κόμη τῷ λειμῶνι

ἐπακμάζει καὶ ἡ χροιά τῶν ἀνθέων· ἥρως δὲ παρακμάσαν-

τος πέπαιται μὲν τὰ ἄνθη... του... ὁ δὲ λειμὼν γεγήρακε. 181

γυναικὸς τε αὖ πάλιν εἰ τὸ εἶδος παρέλθῃ καὶ τὸ κάλλος

παραδράμῃ, τίς ἔστι; καταλείπεται εὐφροσύνη· ἀνανθεῖ

γὰρ καὶ ἀπηνθηκότι σώματι οὐ πέφυκε προσιζάνειν ὁ ἔρως·

οὐ δὲ ἂν εὐανθέες τε καὶ εὐώδες ἤ, ἐνταῦθα καὶ ἐνιζάνει

καὶ μένει. Qui locus multis modis laborat. Corn. de

Pauw geminat τὸ ἐπακμάζει, dein. τ. ᾧ. τοῦτο δὲ vel κατὰ

τοῦτο δὲ ὁ λ. γ. et pro ἔστι post Mercerum recte ἔτι re-

ponit, nec non τὸ εὐώδες mutat in εὐειδές. Prius forte

minus necesse, si repetas verbum ἐπακμάζει vel in prio-

re membro intelligas verbum substantivum. Parum

quadrat; quod monet comam prae post veris laetitiam

et in ipsa hyemis crepidine non deesse, cum isto tem-

pore prata rigent, ut ait Horatius Carm. lib. 4. 12. v. 3.

et hyeme diffugiente campis gramina redire scriptores

statuunt. Horatius lib. 4. Od. 7. in descriptione verni

temporis:

Diffugere nives, redeunt iam gramina campis

Arboribusque comae.

Adde Secundum Sylv. 13. p. 222. Id hic sufficit. Dein

forte legendum *πέπανται μὲν τὰ ἄνθη τοῦτο vel κατὰ τοῦτο· ὁ δὲ λ. γ. floribus perit color.* Nisi velis ταύτης, scilicet *χροιάς*. Pauwii εὐειδὲς pro εὐῶδες manifeste falsum, cum ad verbum desumpta haec sint ex Platonis Symposio, quem locum opportune adduxit dudum Mercerus, ubi scribit: *ἀνανθεῖ γὰρ καὶ ἀπηνθηκότε καὶ σώματι καὶ ψυχῇ καὶ ἄλλῳ ὁττοῦν οὐκ ἐνίξει ὁ ἔρωσ· οἱ δ' εὐανθής τε καὶ εὐώδης τόπος ἦ, ἐνταῦθα καὶ ἵξει καὶ μένει.* Odorem autem bonum mulierum a poëtis aliisque memorari nec pueri ignorant. Sufficit unus Musaei locus v. 133.

Παρθενικῆς δ' εὐοδμον εὐχροον αὐχένα κύσας.

61

νισσομένης δὲ

Καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κούρης.
182 Geminus locus est Nonni Dionys. lib. 10. p. 280. l. 7. de Ampelo:

νεισσομένου δὲ

Ἐκ ποδὸς ἀργυρέοιο ποδῶν ἐρυθαίνετο λειμών.

Mirror turpissimam Poëtae maculam non abstersisse eruditos Interpretes, (nam de Pareo, qui bis corrupte citat, non magnopere mirandum,) cum facillimo negotio integritati locum potuissent restituere hoc modo:

Ἐκ ποδὸς ἀργυρέοιο ῥόδων ἐρυθαίνετο λειμών.

Pratum rosarum paulo ante multis inlustravimus: *pedum pratum* qui dixerit, ignoro. Veteribus autem pedes pulchri in pretio fuerunt raroque in describenda forma egregia omissi. Ita Nonnus Lib. 35. p. 866. l. 13.

Καὶ γυμνῆς σκοπίαξεν ἀναινομένης χροῶ κούρης

Καὶ σφυρὰ λευκὰ δόκευε.

Lib. 7. p. 214. l. 29. de Semele natante:

Παρθένον ἀργυρόπεζαν ἔσω ποταμοῖο δοκεύω.

Lib. 14. p. 398. l. 26.

Οἶανθῃ ῥοδόεσσα καὶ ἀργυρόπεζα Λυκάστη.

ubi interpres vertit *auripodem Lycasten* supino errore, quem etiam conmisit p. 400. l. 5. ubi *ἄργυρα ταρσὰ ver-*

tit *aureas plantas*, quemadmodum et aliis locis. Lib. 15. p. 426. l. 3.

Καὶ χροὸς ἦνθεε κάλλος, ἐλευκαίνοντο δὲ μηροὶ,
Καὶ σφυρὰ φοινίσσοντο, καὶ ὥς κρίνον, ὥς ἀνε-
μώνη,

Χιονέων μελέων ῥοδόεις ἀνεφαίνετο λειμών.

Ila Ἀρτεμις ἀργυρόπεζα lib. 34. p. 844. l. 31. et Θέτις lib. 41. p. 1066. l. 6. lib. 42. p. 1082. l. 10.

Καὶ γλυκὺν αὐχένα Βάκχος ἐδέσκετο καὶ σφυρὰ 188
κούρης

Νεισσομένης.

Neque id ignorabat dearum de forma contententium ar-
biter Paris apud Coluthum de R. H. v. 132. qui ideo

Χρυσῷ δαιδαλέης ἐφράσσατο κόσμον ἐκάστης

Καὶ πτέρνης μετόπισθε καὶ αὐτῶν ἵχνια ταρσῶν.

Theocritus Idyll. 10, 36.

Βομβύκα χαρίεσσ', οἳ μὲν πόδες ἀστράγαλοι τεῦ.

ubi Scholiastes: — εὐρυθμοὶ καὶ ὀρθοὶ, ἢ λευκοὶ, ὥς οἱ
ἀστράγαλοι. Horatius ad Venerem Carm. 4. 1. 25.

Illic bis pueri die

Numen cum teneris virginibus tuum

Laudantes pede candido

In morem Salium ter quatient humum.

Hinc Servius ad Virgil. Ecl. 10, 49.

Ah tibi ne teneras glacies secet aspera plantas!

notat: *Ostendit illam pulchram.* Ceterum adposite
admodum pedum pulchritudinem roseumque colorem
hic praedicat Poëta, qui spectatorum in oculos aequae ac
candida facies incurrere poterant, cum apud veteres
saepe crura nudata habebant. Tales describuntur comi-
tes Europae apud Achillem Tatium lib. 1. p. 7. τὸ σκέλος
ἅπαν γεγυμνωμέναι, τὸ μὲν ἄνω τοῦ χιτῶνος, τὸ δὲ κάτω
τοῦ πεδίου. quem locum recte explicat Salmasius p.
541. Talis forsitan fuit Hero, quae forte quoque fuit
nudo pede et discalceata, quomodo gentilium sacerdo-
tes non parvo numero sacra discalceati, imo plane nu-

184 dis pedibus peragebant. Lectu dignissima sunt quae in eam rem observavit vir praeclara eruditione insignis Io. Braunius de Vestitu Sacerdot. Hebr. lib. 1. cap. 3. §. XI. et post illum inlustr. Spanhemius ad Callim. Hymn. in Cerer. v. 125. Adde, si tanti videtur, Saubertum de Sacrif. cap. 9. p. 181. Ipsi dii nudis pedibus exhibentur aliquando, quemadmodum ex. gr. Saxonum deus antiquissimus Crodo apud Henninium n. 23. ad Tollii Epist. Itiner. 1. Sed et multi alii tali modo incedebant, ut veneficae in sacris magicis. Horatius Sermon. lib. 1. 8. v. 23.

*Vidi egomet nigra succinctam vadere palla
Canidiam pedibus nudis passoque capillo.*

Qui locus docet non perpetuum esse, quod docet cl. Braunius l. c. p. 65., veneficas alterum pedem nudum habuisse, nisi *pedibus nudis* pro pede nudo positum contendere velis. Non raro quoque qui sacra loca adibant discalceati erant. Ideo Leucippe virginitatem probatura Panis antrum ingrediens veste sacra induitur calceisque caret apud Achillem Tatium lib. 8. p. 515. ἐστολίσατο δὲ Λευκίππη ἱερᾷ στολῇ· ποδήρης χιτῶν, ὀθόνης χιτῶν, ζώνη κατὰ μέσον τὸν χιτῶνα, ταινία περὶ τὴν κεφαλὴν φοινικοβαφῆς, ἀσάνδαλος ὁ πούς. Praecipue vero locum id habebat in dolore et luctu. Ita Nonnus lib. 5. p. 162. l. 8.

φιλοστόργῳ δὲ μενοινῇ

Νήλιπος ἀκρήδεμνος ἱμάσσετο πένθει μήτηρ.

Ita p. 164. l. 9. p. 264. l. 6. Naiades etiam sine sandaliis Bacchi et Ariadnae nuptias canunt apud Nonnum lib. 47. p. 1230. l. 5. Alia mitto. Sed non tantum Hero, quamvis hoc maxime probem, nudis pedibus incessisse videri posset, quia sacerdos Veneris erat, sed et quia antiquo
185 aevo non omnino id inusitatum. Huc refer loca nonnulla ex iis, quae iam adduximus. Tali ex. gr. modo videtur incessisse Ampelus, cui mortuo induisse cothurnos Bacchum refert Nonnus lib. 11. p. 308. l. 23.

Καὶ νέκνός περ ἰόντος ἰδύσατο ταρσὰ κοθόρνοις.

Nec non veteres heroes, Theseus aliique. Vide quae notavit ampl. Cuperus Apoth. Homer. p. 34. Ita capi non incommode posse quibusdam forte videbitur Anacreon Oda 31. v. 5.

*Ἐμάλνεται Ἀλκμαίων τε
Χ' ὁ λευκόπους Ὀρέστης,
Τὰς μητέρας κτανόντες.*

In quo loco iuvenis eruditissimus Georgius Arnaldus Animadv. Critic. cap. 5. p. 28. emendat *Ἀελλόπους Ὀρέστης*, me non probante. Tutius enim verti posse cum interpretibus *Et pulchris pedibus praeditus Orestes*, quam quidquam hic novari putem. Nihil certe valet quod obiicit elegans iuvenis, epitheton illud mulierculae magis convenire, quam Oresti, cuius inmanis statura septem cubitos superaret. Theseus erat heros inter mortales fortissimus, ut vel ex honorifico testimonio Nestoris apud Homer. Iliad. A. v. 265. patet, et tamen pulchri eius pedes laudantur. Ita Ariadne apud Catullum de Nupt. Pelei et Thetidos:

Quae tibi iucundo famularer serva labore

Candida permulcens liquidis vestigia lymphis.

ubi *candida vestigia* sunt pulchra, quemadmodum *pede candido* in loco Horatii iam citato. Acro interpretatur *pulchro*: Pulchrum autem eum fuisse patet ex Hygino cap. 270. ubi inter eos, *qui formosissimi fuerunt*, refertur *Theseus Aegei et Aethrae filius, quem Ariadne amavit*. 186
Aliae emendationes virorum doctorum non magni momenti videntur. Pauwii *λευκόνους* nullo modo placet, minus adhuc *Ὁ λαγώπους Ὀρέστης* alterius, quae referuntur in Observ. Miscell. Vol. III. p. 6. et seqq. in notis. *Χῶ λεύκοπους* vel *Χῶ λευκόχρους*, quae protulit vir eruditissimus, etiam minus necessaria. Recte tamen idem illam Barnesii *de albis cothurnis* sententiam ex Istro Grammatico refutavit: vellem et alteram de Oreste in furore suo nudis pedibus currente, cum id furen-

tibus saepissime adscribatur. Nonnus lib. 9. p. 264. l. 5.
de Inone in furorem a Iunone acta:

Ἐκ θαλάμου δὲ φυγοῦσα διέδραμε δύσγαμος Ἴνω
Τρηχάλεας ἀπέδιλος ἐπισκαίρουσα κολώνας.

Tales Bacchae describuntur lib. 14. p. 408. l. 3.

Ἄλλη ταρσὰ φέρουσα κατ' οὔρεα γυμνὰ πεδίλων
Ποσσὶ βάτους πατέουσα καὶ ὀξύθεϊρας ἀκάνθας
Θηγαλέη στατὸν ἵχνος ἐπεστήριξεν ἀχέρδω.

Ita l. 17.

ἦν δὲ νοῆσαι
Παρθένον ἀκρήδεμνον ἀσάμβαλον ὑπόδι πέτρης
Τρηχάλεω πρηῶνι περισκαίρουσαν ἐρίπνης.
Οὐ σκοπιὴν δ' ἔφριξε δυσέμβατον· οὐ πόδα κούρη
Ὀξυπαγῆς ἀπέδιλον ὄνυξ ἐχάρασσε κολώνης.

C A P U T IX.

*Veteres poëtae a recentioribus mendacii arguuntur. Tres
Gratias statuit vulgatio sententia, alii tamen duas.
Homerus non unam sed plures fingit, alii tamen unam
tantum. In nominibus ingens discrepantia. Orpheus
tentatus. Emendatus Phurnutus. Bacchi et Iunonis
187 filias cum aliis facit Nonnus, alibi tamen parum sibi
constans Coronide natus canit, alii aliter. Aglaia Vul-
cani uxor. Phurnuti Interpres notatus. Sedes pulchri-
tudinis praecipua oculi. Oculi pulchri raro omissi in
formosarum forma describenda. Gratiae et Cupidines
in oculis et reliquis membrorum partibus excubant. Ho-
rati Scholiastes MS. emendatus. Νοῦς et φρένες, κρα-
δίη et θυμός, animus et mens, mentes et corda saepius
iunguntur. Gentes et mentes permutantur. Prosper ten-
tatus. Scholiastae delirum acumen. Oculos et mentem
iungunt. Tentatus Nonnus. Artificiosus poëtarum mos
in carminibus aliquos introducendi iisque longiorem ser-*

monem tribuendi. Καί τις, Atque aliquis, eleganter ponitur.

63.

οἱ δὲ παλακοί

Τρεῖς Χάριτας ψεύσαντο πεφνέειναι.

Aliquando poëtae veteres mendacii arguuntur a recentioribus, ut Homerus a Nonno lib. 42. p. 1092. l. 9. in re quoque amatoria:

γυναιμανέοντι δὲ μούνη

Οὐ κόρος ἐστὶ πόθων, ἐψεύσατο βίβλος Ὀμήρου.

Homeri locum adnotavit Falkenburgius p. 1856. Neque talibus suae desunt Veneres. A Musaeo hic notari Hesiodum discimus ex Aristaeneto lib. 1. ep. 10. p. 58. καὶ τοῖς ὄμμασι Χάριτες οὐ τρεῖς καθ' Ἡσίοδον, ἀλλὰ δεκάδων περιχορεύει δεκάς. Locus Poëtae invenitur in Theogonia v. 907.

Τρεῖς δὲ οἱ Εὐφροσύνη Χάριτας τέκε καλλιπαρῆους,

Ῥαεανοῦ κόρη πολυήρατον εἶδος ἔχουσα,

Ἀγλατὴν καὶ Εὐφροσύνην θαλίην τ' ἐρατεινήν.

ubi reponentem Guetum Ἀγλατὴν τε καὶ audio. Haec autem sententia, quae ternas Gratias statuit, vulgatior est, quamvis non desint qui diversum numerum ineunt. Ita ab Atheniensibus Clitan et Phaennam, a Lacedaemoniis Auxo et Hegemonen, adeoque binas tantum cultas esse ex Pausania docuit eruditiss. Cuperus Apoth. Homer. p. 27. 28. Confer et Phurnutum cap. 15. Aliud agebat ampl. Cuperus p. 27., cum unam tantum ab Homero statui ex opinione Heraclidis Pontici in Alleg. credebatur. En verba Homeri Iliad. ε. 267.

Ἀλλ' ἴθι, ἐγὼ δὲ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὀπλοτεράων

Δώσω ὀπνιέμεναι καὶ σὴν κεκληῆσθαι ἄκοιτιν,

Πασιθέην, ἧς αἰὲν ἐέλδεται ἥματα πάντα.

Eadem ratione potuisset elicere Musaeum v. 77. loco gemino unam Gratiam statuere:

Καὶ τάχα Κύπρις ἔχει Χαρίτων μίαν ὀπλοτεράων.

Quod quam falsum sit, nemo nescit. Quin diserte Homerus Iliad. P. 51.

Αἴματι οἱ δέοντο κόμαι, Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι.

V. et Iliad. Σ. 381. Neque id tradit ipse Heraclides p. 468. (hunc enim locum respici puto), qui scribit: ὁθεν συνοικοῦσαν οὐκ ἀπιθάνως τῷ τῶν ὅλων ἀρχιτέκτονι (Vulcano) πεποίηκε τὴν Χάριν (Homerus). Unam autem ponit Scholiastes Homeri Iliad. Σ. v. 230. laudante Galeo ad Phurnutum p. 162. In nominibus autem Gratiarum non minor discrepantia. Scholiastes noster memorat Κάλλος, Φρόνησιν καὶ Ἔργον. Cum Hesiodo facit Orpheus Suffimine Gratiarum p. 156.

Θυγατέρες Ζηνός τε καὶ Εὐνομῆς βαθυκόλπου,

Ἀγλαΐη τε, Θάλεια καὶ Εὐφροσύνη πολυόλβε.

ubi pro *Εὐνομῇ* reponendum forte *Εὐρυνόμῃ*, cum *Εὐνομῇ* sit filia Thetidis et Iovis. V. Hesiod. v. 902. Favent Apollodorus, Hyginus, nec non Phurnutus cap. 189 15., qui et aliis nominibus vocari scribit, ut *Εὐρυνδομένην* vel, ut legitur in MS. Galei, *Εὐρυνδόμην*, nec non *Αὐτομεδούσην*, quemadmodum recte coniectasse mihi videtur idem vir doctus pro *Εὐρυνῃ*. Eurynomen Oceani et Tethyos filiam memorat Hesiodus in Theog. v. 358. Eurynomen quoque Oceani filiam Homerus Iliad. Σ. 398. Sed frustra fere in fabulis quaeras constantiam. Cum Orpheo vero et Hesiodo facit Phurnutus, sed loco corrupto. Pro *Εὐφρόνῃ* enim omnino restituendum *Εὐφροσύνη*, favente Galei MS. Lactantius ad Stat. 1. Theb. 286. pro *Thalia* habet *Pasithea*, quemadmodum *Pithonem* Proclus ad Hesiodum notante eruditiss. Munkero ad Hygin. p. 10., quem consule, ut et doctiss. Falkenburgium ad Nonnum lib. 33. p. 820. l. 1., qui *Pasitheam*, quam Nonnus memorat, eandem ac *Euphrosynem* putat. Illic autem Poëta Gratias Bacchi filias facit. Matrem autem iis adsignat Iunonem lib. 31. p. 794. l. 16.

Ἐκλυον, ὡς ποθέεις Χαρίτων μίαν. ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Οἴστρου ἔχων θαλάμοιο φυλάσσεο, μὴ δὲ χαλέψῃς
Μητέρα Πασιδέης ζυγίαν θαλαμηπόλον Ἥρην.

quemadmodum et Coluthus de R. H. v. 87. et v. 171. nec non Phurnutus. Parum autem sibi constans Nonnus lib. 48. p. 1280. l. 19. Coronidis et Bacchi filias facit:

Σιγήσω φιλότητα Κορωνίδος, ἧς ἀπὸ λέκτρων
Τρεῖς Χάριτες γεγάσιν ὁμόζυγες.

Munckerus ad Hygin. p. 10. laudat lib. 8. ubi diu frustra id quaesivi. Phurnutus tradit ab aliis matrem ipsarum tradi Euanthen, ab aliis Aglaiam vel, ut emendat Gale, *Αἴγλην*. Iovis filias facit Hesiodus l. c. Aglaiam autem Vulcanus duxit uxorem. V. Hesiod. v. 945. Haec simpliciter *Χάρις* vocatur Homero Iliad. Σ. 381. Nonno lib. 190. 29. p. 760. l. 11. et 14. Phurnutus cap. 15. *συνοικεῖν δ' Ὀμηρος ἔφη μίαν τῶν Χαρίτων Ἡφαιστῷ*. quae Interpres vertit *unam e Gratiarum numero cohabitare Vulcano*, barbare et inperite.

64.

εἷς δέ τις Ἡροῦς

Ὀφθαλμὸς γελόων ἑκατὸν Χαρίτεσσι τεθήλει.

Praecipuam pulchritudinis sedem in oculis esse formarum spectatores tradunt. Achilles Tatius lib. 6. p. 371. *ἰδὼν δὲ ὁ Θέρσανδρος τὸ κάλλος ἐκ παραδρομῆς, ὡς ἀρπαζομένης ἀστραπῆς, (μάλιστα γὰρ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κάθεται τὸ κάλλος,) ἀφῆκε τὴν ψυχὴν ἐπ' αὐτὴν καὶ εἰστήκει τῇ θεᾷ δεδεμένος*. Ita p. 375. *ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὰ ὄμματα τῶν καλῶν τὸ κάλλος κάθεται, ῥέον δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὁρῶντων ἵσταται*. Oculos pulchros describit Aristaenetus lib. 1. ep. 1. p. 4. *ὀφθαλμοὶ μεγάλοι τε καὶ διαυγεῖς καὶ καθαρῷ φωτὶ διαλάμποντες· τὸ δὲ μέλαν αὐτῶν, αἱ κόραι μελάνταται· καὶ τὸ κύκλω λευκὸν, αἴγλη λευκοτάτη*· (ita omnino legendum cum cl. Pauwio) καὶ ἑκάτερον ὑπερβολῇ πρὸς τὸ ἕτερον ἐπιδείκνυνται· καὶ τὸ λίαν ἀνόμοιον εὐδοκιμεῖ παρακείμενον. *ἔνθα δὴ τὰς Χάριτας ἐγκαθιδρυμένας πάρεστι προσκυνεῖν*. Achilles Tatius lib. 6. p. 373. *ἐὰν δὲ ἡδύς, καὶ τοῦ μέλανος ἔχων τὴν βαφὴν ἡρέμα τῷ λευκῷ στεφανούμενος*. Horatius Carm. lib. 1. 32. v. 11.

*Et Lycum nigris oculis nigroque
Crine decorum.*

ubi Acro: *Pulchrum enim hunc puerum Lycum Alcaeus dilexit. Pulchritudo autem puerorum saepe nigris decoratur oculis.* Hinc in descriptione formosarum raro omittuntur. Acontius apud Ovid. Heroid. ep. 20. ad Cydippen:

191 *Tu facis hoc oculique tui, quibus ignea cedunt
Sidera; qui flammæ caussa fuere meae.*

Hinc venustate plenissimæ locutiones, quibus Gratiae et Cupidines oculis insidere dicuntur apud Aristænetum lib. 1. ep. 1. et 10. locis iam ante adductis. Ita Theocritus Idyll. 18, 37.

Ὡς Ἑλένα, τὰς πάντες ἐπ' ὀμμασιν ἡμεροὶ ἐντί.

Atque ita Gratias, Cupidines Veneresque in aliis corporis membris non minore elegantia locant. Horatius Carm. lib. 4. 13. v. 6. de Cupidine:

*Ille virentis et
Doctæ psallere Chiae
Pulchris excubat in genis.*

ubi Acro notat: *Multum decoram vult Chiam mulierem videri, vel quod virenti ætate sit et docta psallere (saltare Scholiastes MS. corrupte), vel quod genis, id est facie, pulchra sit, (vel oculis pulchri sit l. pulchris sit MS. minus recte) et ideo Cupidinem excubare in eius genis (in genis i. in maxillis eius MS.) induxit.* Alciphron lib. 3. ep. 1. τὸ δὲ ὅλον πρόσωπον αὐταῖς ἐνορχεισθαι ταῖς παρειαῖς εἰποῖς ἂν τὰς Χάριτας τὸν Ὀρχομενὸν ἀπολιπούσας καὶ τῆς Γαργαφίας κρήνης ἀπονιψαμένας. Ita recte Berglerus pro ἀργαφίας. Atque ita vix ulli veterum cedens Secundus Basio XVI.

*Dā tot basia, quot dedit
Vati multivolo Lesbia, quot tulit:
Quot blandæ Veneres quotque Cupidines
Et labella pererrant.
Et genas roseas tuas.*

72. Ἐσπόμενον νόον εἶχε καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν. Eodem modo quasi ex formula iunguntur νοῦς et φρένες ab Orpheo Argon. v. 1115.

Παλδεσιν ἦδὲ τοκεῦσιν ἐπὶ φρεσὶν ἦδὲ νόοιο.

192

Apud Homerum saepe recurrit κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, ut Iliad. A. v. 411. aliisque locis. Idem non raro καρδίην et θυμὸν iungit, quod dudum notatum H. Stephano in Thesouro L. G. Tom. II. p. 99. Ita Hesiodus in Ἔργοις v. 340. et Orpheus Argon. v. 766. atque ita in Oppiano Cyneg. lib. 1. v. 423. reponit vir eruditus in Observ. Miscell. Vol. II. p. 201.

Καὶ στένος ἄφραστον καρδίη καὶ θυμὸς ἀναιδήs.

pro καθαρὸν κ. θ. ἄ. Ita Latini iungunt *animum* et *mentem*. Valerius Flaccus lib. 1. v. 76.

tu sola animos mentemque peruris

Gloria.

Ibi vid. Burmannus. Ita *mentes* et *corda* Statius lib. 1. Sylv. 2. 183. ex emendatione Marklandi:

Quas ego non mentes, quae non face corda iugavi.

ubi pluribus haec docuit vir egregius. Vulgo *gentes*. Contrariam labem in hac voce contraxit Prosper Carmine de Ingratis P. I. cap. XI.

*Dumque suis aditus domino pandente ministris
Crescunt primitiae, fuerint omnino necesse est
Quaedam terrarum partes, ubi gratia nondum
Corda hominum tenebris absorpserat impietatis,
Et dira innumeri demersi nocte peribant,
Cum multae accepto fulgerent lumine gentes.*

Ita mea quidem sententia venustius legeretur, quam *mentes*, ut opponantur *gentes* iis terrarum partibus, quibus gratia nondum adfulserat. Si vulgata magis adrideat, *multae mentes* non incommode opponentur *innumeris*, quod mihi tamen non perplacet. Ceterum haec 198 erant monenda, ut Scholiastae nostri solito more acumen hic fuisse obtusum omnibus pareret. En egregiam

notam: Ἀκόλουθον τὸν νοῦν εἶχε πρὸς τὰς φρένας τῶν ἡϊθέων. Viden' ipsum illud νόον referre ad puellam, quod nemo, nisi caecus, non animadvertit capiendum de iuvenibus? Notandum praeterea poëtam nostrum inserere hic ὄμματα, ut saepe Latini sociare amant *oculos et mentem* similiaque. Guntherus lib. 2. v. 421.

*Discurrunt oculisque notant ac mente sagaci
Naturam sedemque loci.*

Quemadmodum Ovidius Metam. X. 648. dixit

oculos animosque ferarum.

Et, qui instar reliquorum sit, elegantissimus Secundus loco adposito Oda XI. p. 136.

*Una inter omnes florida virgines
Terram tenello sollicitans pede
Versabat in gyrum sequaceis
Secum oculos animosque turbae.*

Comparandus vero cum poëtae nostri loco praeterea Nonnus, tanto magis quia opem medicam poscere videtur, lib. 33. p. 832. l. 25.

Ὀκναλέοις δὲ πόδεσσι μόγῃς βραδὺς ἦῖε Μορφέυς,
Ἐντροπαλιζομένῳ δεδοκημένος ὄμματι νύμφην,
Μεμφόμενος Φαέθοντα ταχύδρομον ἑσπόμενον δὲ
Χαλκομέδην νόον εἶχεν ὁμόστολον.

Vide an non eleganter refingere liceat ex nostro Musaei loco:

ἑσπόμενον δὲ

Χαλκομέδην νόον εἶχεν ὁμόστολον.

Chalcomede mentem (Morrhei) habuit comitem.
Nisi velis Χαλκομέδην.

73. Καί τις ἐν ἡϊθέοισιν ἐθαύμασε καὶ φάτο μῦθον. Egregie observat elegantem et artificiosum poëtarum morem in carminibus plerumque aliquem introducendum, cuius ore vota reliquorum vel questus aliaque exprimunt; longissimas etiam aliquando texunt narrationes, cum usurpant plerumque Καί τις, quemadmo-

dum Latini *Atque aliquis*. Nonnus Dionys. lib. 10. p. 284. l. 30.

*Καὶ μιν ἰδὼν Σατύρων τις ἐθέλγετο θέσπιδι μορφῇ,
Καὶ κρυφίην ἐρόεσσαν ὑποκλέπτων φάτο φωνήν·
Ἀνδρομέης κραδίης ταμὴν φιλοτήσις Παιδῶ.*

Lib. 36. p. 904. l. 6.

*Καὶ τις ἀριστεύουσαν ἰδὼν ὑψαύχενά κούρην,
Θαῦμα Φόλω κεράσας, τρομερὴν ἐφθέγγετο φωνήν·
Ἄρες, Ἄρες, λίπε τόξα κ. τ. λ.*

Vid. et lib. 47. p. 1232. l. 7. lib. 48. p. 1258. l. 28. Lucanus lib. 2. v. 67.

*Atque aliquis magno quaerens exempla furori,
Non alios, inquit, motus tunc fata parabant,
Cum post Teutonicos victor Libycosque triumphos*

Exsul limosa Marius caput abdidiſt ulva.

Statius Thebaid. lib. 1. v. 171.

*Atque aliquis, cui mens humili laesisſe veneno
Summa, nec impositos unquam cervice volenti
Ferre duces, Hancne Ogygiis, ait, aspera rebus
Fata tulere vicem?*

Confer, si tanti videbitur, Ovidium Metam. lib. 3. 404. auctorem Elegiae in obitum Drusi v. 191. Neque haec 195 elegantia fugit eruditissimum Sannazarium de Part. Virg. lib. 1. v. 236., ubi Davidem Christo in matris utero concepto apud Manes canentem introducit:

*Atque hic insignis funda citharaque decorus,
Insignis sceptro senior, per opaca locorum
Dum graditur nectitque sacros diademate crineis etc.*

*Attonita subitos concepit mente furores
Divinamque animam et consueto numine plenus
Intorquens oculos venientia fata recenset:
Nascere, magne puer.*

CAPUT X.

Musaei loca quaedam exposita. Ἐπιβαίνειν Σπάρτης, accedere Spartae, non adscendere. Καταβαίνειν. Sparta plano loco condita. Σπάρτη et Λακεδαίμων disiunctive memorata unam urbem notant. Parcís parentes diversi tribuuntur ab Hesiodo. Λακεδαίμων Cypri urbs. Spartanæ puellæ formosissimæ. Deinias Weitzio male poëta habitus. Varia lectio in Oraculo. Spartanarum puellarum castimonia decantata. Cursu, lucta etc. publice exercebantur. Ἀγλαΐαι formosæ. Venus Gratiarum præsides, nec non Iuno et Phoebus. Gratiis formosæ comparatæ earumque numerus forma egregia a poëtis sæpe auctus. Παπταίνω. Nonni interpretatio quinquies emendata aliaque. Ἐπιβαίνεσθαι concumbere cum aliqua. In coelo esse amatores potiti dilecta spernunt. In coelo esse. Ἀφάσσειν, tangere. Varia lectio in Ovidio reiecta. Intacta mulier casta. Iuvenalis locus contra Marblandum adsertus.

74. Καὶ Σπάρτης ἐπέβην, Λακεδαίμονος ἔδρακον ἄστυ. Non hic cogitare cum Pareo de Sparta collibus circumdata atque inde ad ipsam adeuntibus adscensu superanda, cum centies verbum hoc usurpetur de iis, qui iter quodcunque ingrediuntur, etiam ubi potior καταβαίνειν usus nonnullis videretur. De Iove in taurum
196 verso cum Europa mari se commissuro Moschus Idyll. 2, 113.

Ἀκτάων δ' ἐπιβὰς πρόσσω θεέν, ἥντε δελφίς.

Nonnus lib. 4. p. 132. l. 8.

Καὶ γαίης ἐπέβη Χαιρωνίδος.

Lib. 20. p. 538. l. 29.

Ἀρφαβίης ἐπέβαινε.

Lib. 21. p. 608. l. 1.

Ἥρη δ' ὡς ἐνόησε δαΐκταμένων φόνον Ἰνδῶν,
Οὐρανόθεν πεπότητο, δι' ὑψιπόρου δὲ κελεύθου

*Ἄστατος ἤνεμόεντι κατέφραγεν ἥερα ταρσῶ,
Ἄντολιν δ' ἐπέβαινε.*

Confer lib. 24. p. 640. l. 2. lib. 25. p. 664. l. 8. Theocrit. Idyll. 22, 59. 25, 155. aliaque loca, quae congerere putidum esset. Contra καταβαίνειν pro ἐπιβαίνειν usurpavit Homerus Iliad. Ω. 191. de Priamo:

*Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηῶεντα,
Κέδρινον, ὑψόροφον.*

Parum iuvat Pareum observasse, Laconiae regionem inter montes positam esse, cum de urbe Sparta hic sermo sit, quam plano loco conditam fuisse nos ignorare non sivit Strabo lib. 8. Ἔστι μὲν οὖν ἐν κοιλοτέρῳ χωρίῳ τὸ τῆς πόλεως ἔδαφος, καίπερ ἀπολαμβάνον ὄρη μεταξύ. A quo non dissentit Polybius lib. 5., quorum loca mihi subpeditavit diligentissimus Meursius Miscell. Lacon. lib. 4. cap. 10. Hinc κοίλην Λακεδαιμόνα vocat Homerus Iliad. B. 581. Non enim quenquam tricarari velle sperem, ob loca quaedam inaequalia, quae instar tumulorum complectitur urbs, adscensum eius memorari posse. Ele- 197 ganter autem hoc versu Poëta Spartam et Lacedaemona disiunctive memorat, cum tamen unam urbem tantum significare velit. Nugas agunt, qui hic distinctiones in Spartam regionem et Lacedaemona urbem cogitant, elegantiarum minime protritarum non capaces, quae tamen poëtis in deliciis. Hesiodus in Theogon. v. 217.

*Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας ἐγείνατο νηλεοπόλινους,
Κλωθὴ τε Λάχεσιν τε καὶ Ἄτροπον.*

Easdem has esse nemo nescit et ipse docet v. 904. easdem Μοίρας vocans:

*Μοίρας θ', ἧς πλείστην τιμὴν πόρε μητίετα Ζεὺς,
Κλωθὴ τε Λάχεσιν τε καὶ Ἄτροπον.*

Ubi notandum Poëtam parentes ipsis dare Themidem et Iovem, cum v. 217. Nocte satas canit, ut Hyginus Nocte et Erebo. Virgilius Aeneid. lib. 2. v. 624.

*Tum vero omne mihi visum considerare in ignis
Ilium et ex imo verti Neptunia Troia.*

Ita saepe voces idem significantes geminant. Homerus Iliad. A. 497.

Ἡερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὐλυμπόν τε.

Spartam et Lacedaemona etiam iungit Homerus Iliad. B. 581.

Οἱ δ' εἶχον κούλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν

Φάρην τε Σπάρτην τε πολυτρήρωνά τε Μέσσην.

Miror vero quosdam Interpretes novarum rerum saepe satis cupidos hic non invenisse urbem Cypri mediterranea-
198 neam, de qua Stephanus in v. *Λακεδαίμων*: Ἔστι δὲ ἑτέρα *Λακεδαίμων*, *Κύπρον μεσόγειος*. Sed bonum factum quod ipsis non reperta, cum nihil huc facit.

75. *Ἥχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν.* Spartanarum puellarum formam prae omnibus reliquis celebratissimam apud Graecos fuisse nemo nescit, ipsa Pythia etiam fatente in Oraculo, quod conservavit Scholiastes Theocriti ad Idyll. 14, 48.

Γαίης μὲν πάσης τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἄμεινον,

Ἴπποι Θρηϊκίαι, Λακεδαιμόνιαι δὲ γυναῖκες.

Ridiculus error est Weitzii, qui versus hos tribuit Deiniae, rari nominis poetæ, cum Scholiastes diserte scribit: Ἰστορεῖ γὰρ Δεινίας, ὅτι οἱ Μεγαρεῖς — ἐπύθοντο τοῦ θεοῦ, τίνες κρείττονες τυγχάνοιεν. ὁ δὲ ἔφη· Γαίης κ. τ. λ. Eadem ratione Herodotum, Eusebium aliosque, qui non pauca nobis conservarunt Oracula, poetis inserere in posterum licebit. Ceterum versu primò Eusebius de Praep. Evang. lib. 5. cap. 29. legit οὐδας, quod et in Theodoreto et Tzetze haberi verosimile, cum Franc. Vigerus nullam diversitatem memoret. Illud tamen Ἄργος mutandum non videtur, quippe quae διασημοτάτη πόλις Πελοποννήσου, teste Stephano. Πελασγικὸν autem Ἄργος proprio fere epitheto dicitur. Homerus Iliad. B. 681.

ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον.

Quem locum respexit Stephanus in v. *Πελασγία*. Sed in viam. Oraculo huic quicquid est scriptorum calculum

adiicit. Athenaeus lib. 13. p. 566. καλλίστας γεννώσης τῆς Σπάρτης τὰς γυναῖκας. Conf. Is. Casaubonum cap. 2. p. 546. Nonnus lib. 47. p. 1106. l. 2.

ἀλλὰ καὶ αὐτῇ

Εἰς τόκον, εἰς ὠδῖνας ἐνικῆθη Λακεδαίμων.

Ita alii plurimi, quorum loca conguessit diligentissimus 199 Meursius Misc. Lacon. lib. 2. cap. 3. p. 105. et seqq. quem nec Musaei locus fugit. Coluthus de R. H. v. 217. Verum Theodoretus de Graec. Adfection. lib. 10. ansam hinc adripiens carpendi Oraculum inquit: οὗτος καὶ τὰς Λακεδαιμονίων ἐπαινεῖ γυναῖκας ἀδεῶς οἷς ἂν ἐθέλωσι μιγνύμενας. idque iure ipse fecisse videtur Vigero in notis p. 21. Sed tamen Spartanarum castimonia omnibus est decantata, licet nudae a viris spectarentur. Plutarchus Oper. T. I. p. 48. ἡ δὲ γύμνωσις τῶν παρθένων οὐδὲν αἰσχρὸν εἶχεν, αἰδοῦς μὲν παρούσης, ἀκρασίας δὲ ἀπουσίας, ἀλλ' ἐθισμὸν ἀφελῇ καὶ ζῆλον εὐεξίας ἐνειργάζετο, καὶ φρονήματος τὸ θῆλυ παρέγευεν οὐκ ἀγεννοῦς, ὥς μηδὲν ἦττον αὐτῷ καὶ ἀρετῆς καὶ φιλοτιμίας μετουσίαν οὔσαν. Missis aliis unum addo Propertii sed elegantem locum lib. 3. El. 12. 1.

Multa tuae, Sparte, miramur iure palaestrae,

Sed mage virginei tot bona gymnasii:

Quod non infames exercet corpore ludos

Inter luctantes nuda puella viros.

Eruditissimus Berglerus cum Weitzio et plerisque Interpretibus de certamine pulchritudinis Spartae instituto locum intelligit, quod in aliis locis solenne. Sed cum apud alium scriptōrem simile quid non legerim, amplector cl. Kromaieri opinionem in Dissert. propositam, qui locum capit de more illo, quo virgines publice cursu, lucta, disco ac missilium iaculationibus exercebantur. Plutarchus Oper. Tom. I. p. 47. in Lycurgo: τὰ μέντοι σώματα τῶν παρθένων δρόμοις καὶ πάλαις καὶ βολαῖς δίσκων καὶ ἀκοντίων διεπόνησεν. Quae certamina ἐν ὧφει τῶν νέων facta fuisse tradit p. 48. Propertius

lib. 3. El. 12. l. c. a Kromaiero. Sic ἀγλαταί erunt *formosae puellae*, quemadmodum κάλλη apud Lucianum
 200 in Dialogo Menippi et Mercurii: ἐνθα Ἵάκινθος τέ ἐστι
 καὶ ὅλως τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Conferri meretur
 summus Hemsterhuisius pag. 13. Videtur autem Ari-
 staenetus elegantem hunc poëtae locum imitatus fuisse
 lib. 1. ep. 17. Πολλὰς τολύνν ἄτε ταχὺς τῆς πολιτείας ἰπ-
 πεὺς διελέλυθα πόλεις, καὶ πρὸς γε τῇ νέᾳ τὴν πρεσβυτέ-
 ραν ἱστόρηκα Ῥώμην· καὶ τοιαύτην ἐν οὐδετέρᾳ τεθέαμαι.
 εὐδαίμονες οὖν οἱ Παναρέτην εὐτυχοῦντες οὕτως ὑπερφέ-
 ρουσιν καὶ τέχνη καὶ κάλλει. Scripsi locum ut vere
 emendavit Mercerus.

77. Καὶ τάχα Κύπρις ἔχει Χαρίτων μίαν ὀπλοτεράων.
 Venuste: Gratiarum enim praeses Cypria dea. Aristae-
 netus lib. 1. ep. 1. ἦνίκα οὖν δέοι γράφειν Ἑλένην ἢ Χά-
 ριτας ἢ καὶ αὐτὴν γε τὴν ἄρχουσιν τῶν Χαρίτων. Hinc in
 Catalectis Pithoei:

Iupiter est genitor: peperit de semine coeli

Harmonia, et Veneris turba ministra fuit.

Hanc enim Munckeri coniecturam ad Hygin. p. 10. al-
 teri, qua reponit *Eunomia*, praeferrem. Vulgo *Hemo-*
nia. Sic peplum Veneris elaborasse ipsas testatur Ho-
 merus Iliad. E. v. 338. aliaque ministeria alii referunt,
 ut Nonnus lib. 33. aliisque locis. Idem tamen, adeo fa-
 bulatores dictorum memores sunt, lib. 34. p. 844. l. 20.

ὥς μὲν ἀκούω,

Τρεῖς Χάριτες γεγάσι χορήτιδες Ὀρχομενοῖο,

Ἀμφίπολοι Φοῖβοιο· χοροπλεκέος δὲ Δυαίου

Εἰσὶ τριηκοσίων Χαρίτων στίχες.

Et Coluthus de R. H. v. 87. Iunonem ipsis praeficit. Hoc
 autem Musaei loco vides Gratiis comparari pulcherri-
 mam Heronem more apud poëtas admodum recepto.
 Bacchus de Ariadna apud Nonnum lib. 47. p. 1218. l. 22.

201 Πασιδέην, εὐδουσαν ἐγείρατε. τίς παρὰ Νάξω,

Τίς Χάριν ἐχλαίνωσεν ἀνείμονα;

Sic alii plures. Saepissime autem solent numerum Gra-

tiarum forma egregia augere. Aristaenetus lib. 1. ep. 1. κάλλιστα δὲ πάντων ἐκόσμησεν Ἀφροδίτη καὶ τῶν Χαρίτων συνηρίθμησε τῷ χορῷ. quique instar omnium sit doctissimus Sannazarius in epigrammate longe venustissimo de partu Nysaeae, quod habetur lib. 1. XI.

Exultat palma Venus et nascente puella

Augentur Charites, Cypria turba, deae.

78. Παπταίνων ἐμόγησα. Verbum hoc notat diligenti cura adtentoque oculo aliquid inspicere, et non raro ponitur de amatoribus dilectarum formam oculis vestigantibus. Ita Nonnus lib. 1. p. 40. l. 12.

Αὐχένα παπταίνων γυμνούμενον· ἀμφὶ δὲ μορφῇ

Θέλγεται ἄλλοπρόσαλλον ἄγων ἀκόρητον ὀπωπὴν.

Vertit interpretes *Cervicem contrectans nudam* aliud procul dubio agens, ut et lib. 8. p. 232. l. 12. de Latona errante;

Ἄστατα παπταίνουσα πολυπλανέων σφυρὰ νήσων.

ubi ridicule:

Instabiles prehensens multum errantium radices insularum.

Sic lib. 46. p. 1188. l. 2.

Πενθέα παπταίνων δεδονημένον ἄλματι λύσσης.

Neque adhuc video, cur lib. 14. p. 412. l. 5.

Ἐνθάδε παπταίνω τύπον αἰθέρος· αὐτόχυτον γὰρ

Κεῖνο τόπερ καλέουσι Διὸς πόμα νέκταρ Ὀλύμπου

Νηϊάδες χθονίοισιν ἀναβλύζουσι κυπέλλοις.

maluerit interpretari *Hic sentio imaginem coeli*, quam 202 *video*. Sed in viam. Idem Nonnus lib. 85. p. 870. l. 23.

Θέλγετο δ' εἰσέτι μᾶλλον ἀνείμονι κάλλει μορφῆς

Παπταίνων προθέουσας ἀνάμπυκα λευκάδα νύμφην.

Ἡ δέ μιν ὑπερόπνευε καὶ αἰδομένη φάτο φωνήν,

Ῥαυτέρην Μορφόης ὑποπτήσδουσα πορείην.

Versu tertio scribe ὑπερόπνευε. Alterum forte est typorum flagitium. Versu ultimo ὑποπτήσδουσα mallem vertere *metu perculsa ob gressum M. quam aspiciens*. Pro *circumspicere* occurrit Iliad. P. 84. et v. 115.

Ibid. κόρον δ' οὐχ εὖρον ὀπωπῆς. In hanc sententiam plura occurrunt apud Nonnum, ex. gr. lib. 42. p. 1080. l. 16.

Οὐδέ οἱ εἰσορόωντι κόρος πέλεν· ἰσταμένην γὰρ
Παρθένον ὅσον ὀπωπε, τόσον πλέον ἤθελε λεύσ-
σειν.

aliisque locis. Verba autem Musaei haec habes etiam apud Coluthum v. 253.

79. *Αὐτίκα τεθναίνην λεχέων ἐπιβήμενος Ἡροῦς.* Nota formis ardentium amatorum vota. Nonnus lib. 4. p. 120. l. 8.

Αὐχένα γυμνὸν ἴδοιμι, καὶ ἐξομένοιο πιέσσω
Δάκτυλον ὡς ἀέκουσα, καὶ ὑμετέρου διὰ κόλπου
Τεθναίνην, ὅτε μοῦνον ἀφειδέα χεῖρα χαλάσας
Ἀμφοτέρων θλίψειεν ἐλεύθερον ἄντυγα μαζῶν.

Ita alii. Videtur autem noster in oculis habuisse Homerum Iliad. Σ. 98.

Αὐτίκα τεθναίνην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι.

Ibid. λεχέων ἐπιβήμενος Ἡροῦς. Centies hoc verbum, 203 sicut et ἀναβαίνειν, hoc sensu apud veteres ad cubilia altiora respicientes occurrit, cuius rei exempla congerere putidum esset. Rarior usus est apud Nonnum lib. 8. p. 238. l. 2.

Εἰ δὲ γυναιμανέων ἐπεβήσατο Κυανοχαίτης
Καὶ σὲ σοφῆς προβέβουλεν ἀειδομένης Μελανίππης,
Ἀμφαδὰ κωμάσσειε.

ubi ἐπιβαίνεσθαι notat concumbere puellae.

80. Οὐκ ἂν ἐγὼ κατ' Ὀλυμπον ἐφιμείρω θεὸς εἶναι. Ita ipse Bacchus in Ampelo furens lib. 10. p. 286. l. 1.

Καὶ μιν ἔχων ἄτε Βάκχος ὀμέστιον οὐ μενεαίνω
Αἰδέρα ναιετάειν μετανάστιος, οὐ θεὸς εἶναι
Ἦθελον, οὐ Φαέθων φαεσίμβροτος, οὐ πόθον ἔλκω
Νέκταρος, ἀμβροσίης δ' οὐ δεύομαι· οὐκ ἀλεγίζω,
Ἀμπελος εἰ φιλέει με καὶ ἐχθαίρει με Κρονίων.

et l. 27.

Κάλλος ἐμοῦ Σατύροιο φιλαλτερόν ἐστιν Ὀλύμπου.

Quanta vero vis amoris his phrasibus exprimatur, patet, si adtendamus maximum et inusitatum gaudium alias venire iis locutionibus, quibus eo adfecti *in coelo* esse dicuntur. Statius lib. 1. Sylv. 2. 212.

*Quis tibi tunc alacri caelestium munere, care
Stella, dies, quanto salierunt pectora voto,
Dulcia cum dominae dexter connubia vultus
Adnuit! Ire polo nitidosque errare per axes
Visus.*

Videndus vir politissimus I. Casp. Gevartius Lect. Pap. lib. 1. 20. p. 71. *Coelo proximos* vocat Boëthius de Consol. Philos. lib. 2. 4. *Quam multos esse coniectas, qui sese coelo proximos arbitrentur, si de fortunae tuae reliquiis pars eis minima contingat.*

82. *Ἰέρειαν ἀφάσσειν.* Ita infra v. 126.

204

Κύπριδος οὗ σοι ἔοικε θεῆς Ἰέρειαν ἀφάσσειν.

Eodem sensu Latini vocem *tangere* usurpant. Propertius lib. 2. 25. 9.

Lynceu, tune meam potuisti tangere curam?

Perfide, nonne tibi tunc cecidere manus?

Ita Martialis, Horatius Carm. 3. 11. 10., saepe Ovidius, ex. gr. Metam. 3, 354.

Sed (fuit in tenera tam dura superbia forma)

Nulli illum iuvenes, nullae tetigere puellae.

Ita scribendum cum eruditiss. Burmanno, non *dira*. Quod vero in quibusdam Codicibus reperiri notat vir idem summus *flexere* pro *tetigere*, manum glossatoris aperte prodit, qui id adposuit interpretationis gratia, sed inrito conatu. Quamvis enim *tangere* pro *flectere* usurpari certissimum sit, ab hoc tamen loco alienus ille significatus, quod nemo non facile advertit. Hinc *intacta puella* Amor. 3. 7. 83.

Neve suae possent intactam scire ministrae,

Dedecus hoc sumta dissimulavit aqua.

Quae vox inde *castam* designat apud Iuvenalem Stat. 6, 161.

*Sit formosa, decens, dives, fecunda, vetustos
Porticibus disponat avos, intactior omni
Crinibus effusis bellum dirimente Sabina.*

Sed obstat celeberrimus Marklandus, qui ad Stat. lib. 2. Sylv. 3. 73. emendat *sit castior omni C.* etc., quia de Sabinis iam maritis id dici nequeat et Scholiastes
205 scribens, *Sit castior Sabinis, quae foedera inter Tatium et Romulum fecerunt*, antiquam hanc esse lectionem credere nos iubeat. Ego vero in Scholiasta nullum praesidium esse puto, quippe quem explicationem tantum vocis rarioris nobis dare voluisse omnino credo. Multo minus hanc vocem Latio prohiberem, quae rarior licet conmode se tuetur, cum secundum analogiam rite deducatur ab *intactus*, significatus autem et alibi reperiatur, ex. gr. apud Statium Sylv. 3. 5. 6.

*Et si egomet patrio de litore raptus
Quattuor emeritis per bella, per aequora lustris
Errarem: tu mille procos intacta fugares.*

emensis l. Marklandus. Adloquitur hic Poëta uxorem Claudiam dudum virum passam. Si dicas *intactam* hic notare simpliciter *a procis non tactam*, quidni in nostro loco denotare posset *Sabinam a nemine praeter virum tactam*? Iuvat cognotae significationis vox *intemerata*, quae eodem modo pro *casta* ponitur apud Statium lib. 5. Sylv. 1. 60.

*Si Babylonis opes, Lydae si pondera gazae
Indorumque dares Serumque Arabumque po-
tentes*

*Divitias, mallet cum paupertate pudica
Intemerata mori.*

Certe Priscilla haec iam taedis secundis erat iugata, et tamen eam *intemeratam* vocat respectu procul dubio virorum aliorum. Quo denique rariora apud scripto-

res et praecipue poëtas toties obvia cum vulgaribus commutaremus?

CAPUT XI.

Νεύματα ἄφθογγα. *Interpres Nonni bis reprehensus. Nuntius loquaces et similia. Papius reprehensus. Ἀναστῆλ-
λιν φέγγος aliaque. Nonni interpres reprehensus. Κνα-
νόπεπλος ὀμβλή. Nocti caerulea palla tribuitur. De-* 206
*fensus Statius. Nox solem obscurare dicitur. Defensa
Lucani lectio vulgata. Sidera pro sole ponuntur alia-
que. Stellatus noctis peplus. Musaei locus explicatus.
Pareus cum Scholiasta refutatus. Πολυδαίδαλος χιτῶν
artificiosa vestis. Albas tunicas sacerdotes gestabant.
Sacerdotes maximi civitatibus, Pontifices provinciis a
Maximino praepositi candidis chlamydibus induti ince-
debant. Lactantii locus explicatus et vindicatus. Unus
Pontifex provinciae praefectus a Maximino, non duo,
quod putabat Bauldri. Praeter sacerdotes veterum dii
aliique plurimi candidati erant. Candidatis ministris
pro per candidatos ministros. Lactantii loca duo de-
fensa. Sacerdotum vestes aliquando purpureae.*

102. Νεύμασιν ἄφθόγγοισι παραπλάζων φρένα κού-
ρης. Multus in hac locutione Nonnus lib. 1. p. 34. l. 2.

Νεύμασιν ἄφθόγγοισι πέλωρ ἐκάλεσσε Τυφωεύς.
Lib. 47. p. 1216. l. 7.

Νεύμασιν ἄφθόγγοις ἐπιδείκνυνεν ἄζυγα κούρην.
Sic ἄφθογγα δάκρυα habes lib. 24. p. 628. l. 21.

Δηριάδῃ βασιλῇ δυσάγγελος ἔκετο Θουρέυς,
Δάκρυσιν ἄφθόγγοισιν ἀπαγγέλλων φόνον Ἰνδῶν.
Interpres vertit *Lacrumis non dicendis*, quod puerile.
Digitum *σιγαλέον* κήρυκα vocat idem lib. 3. 92. l. 3.

ταυνοσαμένη τότε Κάδμω
Δάκτυλον ἀντιτύποιο νοήμονα μάρτυρα φωνῆς
Σιγαλέον κήρυκα δόμον σημῆνατο Παιδῶ.

Sic emendavit Falkenburgius. Vulgo κήρυκα, sicut interpretes *praeconi*, quod futile. Ita saepe idem, ut p. 98. l. 3.

Ἀπόματοι κήρυκες ἀναυδέες εἰσὶν ὀπωπαί.

207 Ita lib. 4. p. 112. l. 5. lib. 5. p. 174. l. 33. lib. 33. p. 820. l. 17. etc. Sed in viam. Longo vero intervallo post se νεύματα illa ἄφθογγα relinquunt Veneres Latinorum, qui dicunt *nutu loqui* etc. Ita Ovidius Trist. 2, 453.

*Utque refert, digitis saepe est nutuque locutus,
Et tacitam mensae duxit in orbe notam.*

Propertius lib. 3. 6. 25. Tibullus lib. 1. 2. 21.

Illā viro coram nutus conferre loquaces

Blandaue conpositis addere verba notis.

ubi evolvisse Broekhusium non poenitebit. Secundus ocellos *loquaculos* vocat Basio VII.

Non datur tua cernere

Labra, non roseas genas

Ocellosque loquaculos.

Digitis nutus, quoque tribuitur in Scriptura Sacra Proverb. 6, 13. loco adposito: 'Ο δ' αὐτὸς ἐννεύει ὀφθαλμῷ, σημαίνει δὲ ποδὶ, διδάσκει δὲ ἐννεύμασι δακτύλων. Nostro loco magis convenit Ovidius Amor. 1. 4. 17.

Me specta nutusque meos vultumque loquacem:

Excipe furtivas et refer ipsa notas.

Verba superciliis sine voce loquentia dicam:

Verba leges digitis, verba notata mero.

Sed ad Ovidianam elegantiam *nutus illi muti* nullo modo adspirant. Ultimum autem hemistichium sumtum est ex Nonno lib. 42. p. 1096. l. 27.

Εἶπεν ἀκηλήτοιο παραπλάζων φρένα κούρης.

105. 'Εὖν ἀπέκρυψεν ὀπωπήν. Minus recte Papius haec et sequentia reddit:

208 *Interdum vultus terra attollebat amoenos*

Leandrum per signa monens occulta vicissim,

Figebatque iterum.

Aliter et recte reliqui. Vid. Kromaierus.

110. Φέγγος ἀναστείλασα κατήϊεν ἐς δύσιν Ἡώς. *Lucem contrahens* — *Sol recte vertunt, secus ac in Nonno lib. 20. p. 532. l. 5.*

Τοῖσι δὲ τερπομένοισιν ἀνέδραμεν ἔσπερος ἀστὴρ
Φέγγος ἀναστείλας χοροτερπείος Ἡριγενείης.
ubi vertunt: *Lucem emittens*. Nihil ineptius. Varios significatus verbum hoc induit. μῆνιν ἀναστέλλειν habes apud Nonn. lib. 24. p. 630. l. 11. ἄλμα χορείης lib. 34. p. 852. l. 2. χιτῶνα lib. 48. p. 1266. l. 11. et p. 1268. l. 1. aliaque.

113. Κυανόπεπλον ἐπιθρώσκουσαν ὁμίχλην. Eadem locutione utitur v. 232.

Ἦδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὁμίχλη.
Ita alii nocti vestem nigram dant. Nonnus lib. 38. p. 966. l. 9.

κελαινιόωντι δὲ πέπλω
Κρυπτόμενου Φαέθοντα μεσημβριάς εἶχεν ὁμίχλη.
Orpheus Sideram Suffimine p. 102.

Αὐγάζοντες αἰὲν νυκτὸς ξοφοειδέα πέπλον.
Iuvenus initio lib. 2.

*Iamque dies prono decedens lumine pontum
Inciderat furvamque super nox caerula pallam
Sidereis pictam flammis per inane trahebat.*
Statius Theb. 3, 418.

*Nox subiit curasque hominum motusque ferarum
Composuit nigroque polos involvit amictu.*
Lib. 2, 527.

209

*Cooperat humenti Phoebum subtexere palla
Nox et caeruleam terris infuderat umbram.*
In quibus versibus miror virum eruditum in Observ. Misc. Vol. I. p. 219. carpere, quod Poëta debuisset dicere *Coelum subtexere palla*, neminem enim esse, qui dixerit noctem obscurare solem. Certe ita locutus Lucanus lib. 1. v. 14. loco laudato a viro docto in nota addita:

Unde venit Titan et nox ubi sidera condit.

Eo enim loco per *sidera* omnino intelligendum putem ipsum solem, quam coniecturam cum aliis prodiderat vir eruditissimus in *Observ. Misc. Vol. III. p. 249.*, ipse tamen parum ea fidens et varias coniecturas proponens, eruditus illas quidem, sed minus necessarias. Obfuit viro eleganti rarior usus vocis *sidera*, quam pro *sidere* poni ignorabat. Ita tamen Guntherus, serioris quidem aevi poëta, sed eruditus et Lucani adsiduus, ut multis docuit celeberrimus Withofius in *Specimine Guntheriano*, imitator Ligur. lib. 6. v. 189.

*Cum tu cunctorum, quos cernunt sidera, regum
Maximus et toto nulli cessurus in orbe.*

Per *sidera* intelligendum solem patet ex perpetuo poëtarum usu, qui in talibus semper dicunt *potentissimus eorum, quos sol adspicit* etc. Virgilius *Aeneid. lib. 7, 217.*

*Adferimur pulsi regnis, quae maxima quondam
Extremo veniens Sol aspiciebat Olympo.*

Claudianus *Cons. 1. Stil. 1, 159.*

210

ductor Stilicho tot gentibus unus,

Quot vel progrediens vel conspicit occiduis Sol.

Et quis non? Sed haec hactenus. Caligini vestem etiam tribuit Avienus *Ora Marit. v. 387.*

*Dehinc quod aethram quodam amictu vestiat
Caligo, semper nebula condant gurgitem
Et crassiorem nubilo praestet diem.*

In verbis *quodam amictu* nil mutandum probavit vir erudit. in *Observ. Misc. Vol. I. p. 387. in nota.* Stellatum pepalum ei dat Fulgentius *Mythol. 1. p. 24.*

*Tum nox stellato mundum circumlita peplo
Caerula rorigeris pigrescere iusserat alis.*

Ibi Munckerum, quem nec nostri poëtae locus fugit, consule. Idem pag. 26. *ac caerulanti peplo circumlita.* Orpheus *Argon. v. 1026.*

Νῦξ δὲ τὸτ' ἀστροχίτων μέσσην παράμειβε πορείαν.
Quod ipsi epitheton Lunae est v. 511.

118. Πολυδαίδαλον ἔλκε χιτῶνα. Interpres in editione Basileensi vertit *variā vestem*; quod ferri nequit, nisi Poëtam dicamus oblitum eorum, quae iam dixerat supra v. 62.

Καὶ ῥόδα λευκοχιτῶνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπειτο κούρης. Vidit hanc difficultatem Pareus, sed ipsi superandae impar statim addit: *Nisi velimus dicere, in sacris operandis alba usam, domi alia, sibi ipsi contrarius erit Poëta*. Mirandum acumen! At quis nisi omnibus sensibus fere orbus non videt Poëtam agere de Sacerdote templum nondum egressa? Nonne orationis totius filum, nec non v. 187. et praecipue v. 226. ubi demum templo digressam canit:

Ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκη,

Ἡ μὲν ἔὸν ποτὶ πύργον.

nonne, inquam, miselli Commentatoris ineptias luce 211 meridiana clarius ostendant? Scholiastes reddens πολυκέντητον non minus sibi aquam haesisse ostendit, cum tamen qui aere nondum lavantur videant haec vertenda *artificiosam traxit vestem*, quemadmodum recte iam in ultimis editionibus castigatum video, relictum tamen v. 338., ubi

Δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα.

reddunt *variā vestem*, quam nos potius *artificiosam* sumus interpretati, nisi velis domi alia, in sacro cultu occupatam alba veste usam sacerdotem, de quo cum nemine litigare vellem. Albas autem vestes plerumque induti erant sacerdotes sacris operaturi. Id de Peruvianis testatur Antonius Zaratta in Historia Peruviana apud Sikiū Biblioth. Libr. Nov. Sept. et Oct. A. 1699. Tom. V. p. 671. Ita Maximinus Sacerdotes maximos, quos singulos singulis civitatibus, ut et Pontifices, quos provinciis praeposuerat, candidis chlamydibus ornavit, sicut tradit Lactantius de Mort. Persec. cap. 36. Locum bona cum lectoris, ut spero, venia, quia nemini hactenus intellectus, longiorem licet adponam: *Quibus an-*

nuens novo more Sacerdotes maximos per singulas civitates singulos ex primoribus fecit, qui et sacrificia per omnes deos suos cotidie facerent et veterum sacerdotum ministerio subnixi darent operam, [ut] Christiani neque fabricarent, neque publice aut privatim colerent, sed comprehensos suo iure ad sacrificia cogerent vel iudicibus offerrent. Parumque hoc fuit, nisi etiam provinciis ex altiore dignitatis gradu singulos quasi Pontifices superponeret, et eos utrosque candidis chlamydibus ornatos iussit incedere. Incredibile est, quantas turbas hic dederint Critici, ut tolerabilem hinc sensum elicerent, in omnia se vertentes.

- 212 Locum non tantum difficilem, sed valde mendosum pronunciat P. Bauldri. Exercuit Interpretes praecipue *tò utrosque*, unde Maucroixius duos Pontifices singulis provinciis simul praepositos elicuit, Burnetus unum cunctis provinciae sacerdotibus praepositum, Bauldri duos ex altiore dignitatis gradu, sed qui singuli quasi Pontifices Maximi essent, quod ut clarius intelligatur, reponit audacter sane: *ex altiore dignitatis gradu duos, singulos q. P.* etc. Nihil horum. Simplicissima loci interpretatio est: Maximinum ut singulis civitatibus singulos Sacerdotes maximos, ita provinciis singulos Pontifices praeposuisse, utrosque autem candidis chlamydibus ornatos fuisse. Neque ullam video rationem, cur tam studiose Lactantius inculcaret *utrosque*, si *duos* modo memorasset, quasi verendum, ne lector unum Pontificem candida chlamyde, alterum alia et communi forte veste ornatum suspicaretur. Sed quid bonas horas perdo in refellendis ineptiis huius emendationis, cum non duos sed unum tantum Pontificem provinciae superpositum certissimum sit ex Eusebio Hist. Eccles. lib. 5. cap. 14. p. 254. D. *ἱερέας τε εἰδώλων κατὰ πάντα τόπον καὶ πόλιν, καὶ ἐπὶ τούτων ἐκάστης ἐπαρχίας ἀρχιερέα, τῶν ἐν πολιτείαις ἕνα γέ τινα τὸν μάλιστα ἐμφανῶς διὰ πάσης ἐμπρέψαντα λειτουργίας, μετὰ στρατιωτι-*

κοῦ ἑρίφους καὶ δορυφορίας ἐκτάσσων. *Adhaec Flamines in singulis locis atque urbibus constituit; iisdem Sacerdotem cuiusque provinciae praefecit, eum qui cunctis in curia muneribus egregie perfunctus esset, addito ei militari satellitio.* Viden' reliquis in una provincia Sacerdotibus maximis Pontificem fuisse praefectum, quem ipsis superiorem fuisse pulcre iam docuit ampl. Cuperus? Nec tamen adeo Suffenus sum, ut in loco Lactantii sic explicato nihil esse, quod quenquam offendere queat, mihi persuadeam, quippe qui illa verba, *et eos utrosque* etc. minus eleganter prioribus co- 213 haerere probe percipiam. Sed hoc seculo forte tribuendum, nisi et apud meliores, de quo tamen nondum mihi constat, scriptores similia aliquando reperiantur. Duriora tamen haec Bauldriana emendatione admissa redduntur, cum modorum simul et temporum permutatio hic non adeo elegans statuenda videatur. Sed in viam tandem. De candidis sacerdotum vestibus confer hic Cuperum. Tales indutus Mopsus apud Valerium Flaccum lib. 1. v. 383.

*Hic vates Phoebique fides non vana parentis!
Mopsus; puniceo cui circumfusa cothurno
Palla imos ferit alba pedes.*

quomodo locum legendum esse erudite docet cl. Burmannus. Sic priscorum dii exhibentur in monumentis antiquis, qualis repraesentatur nobis Saxonum deus Crodo apud Henninium ad Toll. Epist. Itiner. 1. p. 31. Conf. Hesiodum in *Ἑργοῖς* v. 198. Eas alii plures quoque gestabant. Angelis eas tribuit Lactantius cap. 49. *Tunc demum, amisso visu, deum videre coepit candidatis ministris de se iudicantem.* V. Cuperum. Minime vero et hoc de loco convenit inter Interpretes, sed insolentia locutionis moti intrudunt *circumdatum* vel ita vocem *candidatis* emendant. Cuperus reponit *cum candidatis*. Nihil temere muto. *candidatis ministris* videtur esse idem quod *per candidatos ministros*.

Ne dubites, eodem modo locutus auctor cap. 14. *Nam ut illum ad propositum crudelissimae persecutionis impelleret, occultis ministris palatio subiecit incendium.* Quamvis et hoc de loco in partes scindantur docti, quorum emendationes non refero. Sed et hoc modo coniecit ampl. Cuperus, dubius tamen, an non
 214 intelligendi ministri Diocletiani, quibus nesciis palatium incendi fecit. Prior omnino sententia amplectenda. Ceterum harum vestium in nuptiis usum quoque fuisse conligo ex Achille Tatio lib. 3. p. 171., ubi de Andromeda: *ἔσθηκε δὲ νυμφικῶς ἐστολισμένη· ποδήρης χιτῶν, λευκὸς ὁ χιτῶν.* Heroïdum quoque veterum in usu tales vestes fuisse conligere licet ex eodem lib. 1. p. 9. *χιτῶν ἄμφι τὰ στέρνα τῆς παρθένου μέχρις αἰδοῦς τούντεῦθεν ἐπεκάλυπτεν χλαῖνα τὰ κάτω τοῦ σώματος. λευκὸς ὁ χιτῶν· ἢ χλαῖνα πορφυρᾷ.* Nec tamen perpetuo albis vestibus, sed et purpureis utebantur sacra celebraturi, quod testatur Servius ad Virgil. Aeneid. lib. 12, 169. *Impolluta et pura dicitur vestis, quā festis diebus uti consueverant sacra celebraturi. Est autem linea et purpurea. Purpura maris vicem ad piandum praebebat, linum vero fluminis, quia, cum vere primum in Oriente flumen inundasset, sponte sua linum natum esse, Plinius Secundus dicit. Vide et quae ibi sequuntur.*

C A P U T XII.

Vestis adprehensa in amore. Γενετήρες, patres, genitores, pro patre et matre. Explicatus Ovidius. Duo epitheta aliquando et plura uni voci a poëtis Graecis et Latinis aptantur. Tentatus Hesiodus. Horatius, Ovidius et Claudianus adserti aliaque. Boni odoris cervix. Candida cervix laudi ducitur. Collo dilectarum amatores oscula figebant. Acro notatus. Humeros, manus, pectus aliasque corporis partes osculabantur veteres. Usus,

praepositionis μετὰ apud Musaeum aliaeque locutiones inlustratae. Ab arvis eorumque cultu locutiones ad sobolis generationem deductae. Σπείρειν. Tentatus Nonnus. Ἀροῦν, φντεῦν de patre prolem generante. Phavorini locus restitutus. Emendatus Hesiodus. Prima vocis φντεῦν syllaba brevis est. Φιτύειν, φιτώνυμος, φῖτον et similia. Oraculum apud Achillem Tatium semel, Coluthus bis emendatus. Nonnus emaculatus. Tentatus Orpheus. Defensus Plutarchi locus contra Potterum. Λοχεῦν de patre adhibitum, sicut et parere 215 aliquando. Locus Attii apud Ciceronem defensus. Τίπτειν de patre positum, ut contra creare et gignere de matre. Ἔργα Κύπριδος, Ἄρῃος, Παλλάδος, Θαλάσσης aliaeque plurima. Tentatus Hesiodus. Θαλλῆς μεμηλότες, θαλλῆς μεμηλότα ἔργα, θαλλῆς μεμηλότες. Inscriptio vetus apud Tollium adserta. Statius et Propertius defensi. Ἔργα ἔρωτος, ἔργον, opus, in amore.

124. Ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα. Vestis adprehensae in re amatoria meminit et Nonnus lib. 48. p. 1270. l. 29.

εἰ δέ τις ἰνῆρ

Χερσὶ ποθοβλήτοισι τεῶν ἐδράξατο πέπλων.

125. Μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων. Notari velim vocabulum γενετήρων de utroque parente eleganter adhibitum. Ita infra v. 180.

Οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέσσιν ἐπεύαδεν.

Nonnus forte lib. 3. p. 104. l. 15.

Μάρτυς ἐγώ· πατέρων γὰρ ἀπόπροθι δῶματα ναῶ. Ita Latini. Tertullianus III. ad uxorem: *nec in terris filii sine consensu patrum rite et iure nubunt.* Statius Theb. lib. 2, 463.

Mira equidem duco, sic primi sanguinis auctor, Incestique patrum thalami.

Ad quem locum vir eruditus in Observ. Misc. Vol. II. p. 211. et seqq. plurima conguessit post P. Burmannum ab ipso laudatum ad Ovidium Metam. lib. 4. v. 60.

Tempore crevit amor, taedae quoque iure cois-
sent;

Sed vetuere patres.

216 Verum, quod pace virorum summorum dixerim, in loco Ovidii *patres* vulgato significato capiendos esse docet v. 155.

O multum miseri meus illiusque parentes.

Si enim per *patres* Poëta significare vellet *parentes*, hic scribendum fuerat:

O multum miserieque mei illiusque parentes.

quemadmodum olim editum esse testis est Heinsius. Sed haec prae altera sordet lectio. *Genitores* eodem sensu habes apud Catullum in Att. v. 58.

Egone a mea remota haec ferar in nemora
domo?

Patria, bonis, amicis, genitoribus abero?

ubi idem vir eruditus consulendus p. 331.

133. *Εὐδομον, ἐὺχροον ἀνχένα κύσσας*. Notari velim duo epitheta uno vocabulo hic aptari, quemadmodum et v. 13., si Scholiastae expositio vera, de qua tamen merito dubitare licet. Ita v. 42. nec non v. 150.

θοὸς, χρυσόρῥαπς Ἑρμῆς.

et 264.

δέμας δ' ἔχρειεν ἐλαίῳ

Εὐόδμῳ, ῥοδέῳ.

Ita et v. 294. Huius compositionis apud Graecos exempla satis superque obvia, qui aliquando plura etiam aptant. Homerus Iliad. T. 387.

Ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊον ἐσπάσας ἔγχος
Βριθὺν, μέγα, στιβαρόν.

Iliad. T. 73.

Ἄντα δ' ἄρ' Ἑφαιστοιο μέγας ποταμὸς, βαθυδίνης.

Ita Iliad. ε. 238. Hesiodus in Ἔργοις v. 195.

Ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν οἷζυροῖσιν ἅπασιν

Δυσκέλαδος, κακόχαρτος ὁμαρτήσῃ στνγερώπῃ.

217 Conf. v. 63. 83. 789. In Scuto v. 124.

Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδυνε
Καλὸν, χρύσειον, πολυδαίδαλον.

In Theogonia v. 160. et v. 481.

Ἐνθα μὲν ἴκτα φέρουσα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
Verum hic loci legendum puto θοή, quod multo elegantius. Orpheus Argon. v. 14.

καὶ διφυῇ περιωπία κυδρὸν ἔρωτα.
Lycophron Cassandr. v. 5.

Ἄλλ' ἄσπετον χέασα παμμιγῇ βοήν.
Nonnus lib. 37. p. 938. l. 8.

Ἄρσενα καὶ νέον ἵππον ὁδοιπόρον ἄβροχον ἄλμης
Γηραλήν νίκησεν ἐμὴ θήλεια Ποδάργη.
Ita et Latini. Virgilius Aeneid. lib. 6. v. 603.

Lucent genialibus altis
Aurea fulcra toris.
Lib. 3. v. 70.

et lenis crepitans vocat Auster in altum.
Ita enim legendum, non *lene*, recte docet vir eruditus in Observ. Misc. Vol. I. p. 10. contra Servium, qui virtuosum hoc vocat. Adde notam viri docti p. 68. Miror igitur cel. Bentleium in Horatio Carm. lib. 1. 2. 46.

Laetus intersis populo Quirini.
legere, quamvis quatuor libri, probantibus Heinsio et Broekhusio, scribant Quirino, usum hoc argumento, quia apud Ovidium Trist. 1. 3. 33.

Dique relinquendi, quos urbs habet alta Quirini.
legi nequeat alta Quirina ob adiectiva duo geminata, 218 cum tamen ad Od. 4. 17.

Et domus exilis Plutonia.
pluribus exemplis id adstruxit. Neque audio virum cel. in Ovidio Amor. 3. 6. 45.

Nec te praetereo, qui per cava saxa volutans
Tiburis Argei spumifer arva rigas.
ad Horat. Carm. 1. 7. 14. sine ulla necessitate emendantem pomifera arva, cum spumifer omnino hic fluvio rapido conveniat, docente P. Burmanno, epitheta

vero duo saepe geminentur. Sic et Claudianus in Pr. Cons. Stilich. 1. v. 133.

*Dicite Bisaltae, vel qui Pangaea iuven-
Scinditis, offenso quantae sub vomere putres
Dissiliant glebis galeae.*

ubi Barthius cum Cod. Palat. mallet *ruptis*, Nic. Hein-
sius *quantis*. Ego contra Codices fere omnes nihil mutō.
Quantas galeas dixit pro *quot* more loquendi praecipue
huic seculo proprio. Tibullus 1. 1. 46.

Martia cui somnos classica pulsa fugent.

Quin idem Eleg. 8. v. 17. tria epitheta geminat:

*Quid referam, ut volitet crebras intacta per
urbes*

Alba Palaestino sancta columba Syro.

Verum exosculor aureum elegantissimi Broekhusii mo-
nitum: *Ego te, munditiae Latinae studiose, monitum
volo, uni hic columbae tria attribui epitheta exemplo
non facile alias reperiendo.* Apud Latinos certe exem-
pla diu quaesita non inveni: Graecos aliquando non ab-
horruisse liquidum ex locis adductis. Saepissime tamen
219 vitari possunt geminata epitheta admissio copulae de-
fectu, cuius in locis quibusdam laudatis etiam forte
usus. Atque ita Virgilium lib. 6, 552.

*Porta adversa ingens solidoque adamante co-
lumnae.*

cepit Servius, qui notat: *Distinctione excludendum est
vitium de duobus epithetis.* Ita ad v. 887.

*Aeneas instat contra telumque coruscat
Ingens arboreum.*

monet: *Non sunt duo epitheta, sed Aeneas ingens te-
lum coruscat arboreum.*

Ibid. εὐοδμον — αὐχένα. Ita amator apud Aristae-
netum lib. 1. ep. 12. p. 80. puellae ambrosiam spirans
collum praedicat: ὁ μὲν οὖν τράχηλος αὐτῆς ἀμβροσίας
ᾧδωδε.

Ibid. εὐχροον αὐχένα. Bonum hunc colorem candi-

dum esse recte monet Voetius. Ita Aristaenetus lib. 1. ep. 1. p. 6. τράχηνος λευκός τε καὶ σύμμετρος τῷ προσώ-
πῳ· καὶ ἀκόσμητος ἦ, δι' ἀβρότητα τεθάρσθηκεν ἑαυτῷ.
Ovidius Heroid. ep. 20, 57.

Hoc flavi faciunt crines et eburnea cervix.

Horatius Carm. 3, 9.

Donec gratus eram tibi,

Nec quisquam potior brachia candidae

Cervici iuvenis dabat.

Ita sacer scriptor Cant. cap. 7, 4. sponsae collum turri eburneae comparat.

Ibid. ἀνέχονα κύσας. Inter varias corporis partes, quibus amatores oscula ferebant, erat et collum. Achilles Tatius lib. 2. p. 73. ἦν δὲ ταῦτα σοῦ ποιοῦντος καρτερῇ καὶ προσίηται, σὸν ἔργον ἤδη δέσποινάν τε καλεῖν καὶ φιλεῖν τράχηνον. Horatius Carm. 2. 12. 25.

Dum flagrantia detorquet ad oscula

220

Cervicem aut facili saevitia negat

Quae poscente magis gaudeat eripi:

Interdum rapere occupat.

Ita legendum cum Bentleio et cl. L. Bos in Animadv. ad hunc poëtam cap. 7. p. 37., ubi notat ita quoque exhibere Codicem Franeq.: quod verum est, sed superscriptum tamen *vel e. i. e. vel occupet*. Eadem Scholia interlinearia vocem *detorquet* explicant *inflectat*, ut et *facili saevitia* eleganter *levi luctamine*. Prius etiam ita explicat Acro, qui tamen sibi aquam haesisse clare docet notans: *Inflectit. Describit fastidium mulieris detorquentis se ab osculis amatoris, id est, cum flagrantibus osculis tuis detorquet avertens se, ut magis incitet, ut: Et fugit ad salices et se cupit ante videri. Aut illud magis volens intelligi, quod cervicem vertat ad oscula, designans, quod aut facile irascatur, aut facile blandiatur*. Prima interpretatio adversatur genio linguae. Quis enim unquam dixit *cervicem detorquere ad oscula* pro avertere ab osculis? Quid poëta

velit, quisque videt. Sed pergamus. Callimachus Epigr. 44. v. 5. ex emendatione certissima Bentleii:

Ἐλθὼν δ' οὐκ ἐνόησα, τίς ἦ τίνοσ, ἀλλ' ἐφίλησα
Τὴν δειρήν. εἰ τοῦτ' ἔστ' ἀδίκημ', ἀδικῶ.

Alciphron lib. 1. ep. 28. σὺ δὲ ἑξαπιναίως ἀναστὰς ἐπειρῶ
τὴν δέρην ἀνακλάσας κύσαι. Ibi vid. erudit. Berglerus.
Humeris etiam non raro inponebant. Ovidius 3. Art.
Amat. v. 307.

*Pars humeri tamen ima tui, pars summa lacerti
Nuda sit, a laeva conspicienda manu.*

*Hoc vos praecipue, niveae, decet. Hoc ubi vidi,
Oscula ferre humero, qua palet, usque
libet.*

221 Polyphemus Galateae manum osculari, si os non liceat,
cupit apud Theocrit. Idyll. XI. 55.

Ὡς κατέδυν ποτὶ τὴν καὶ τὰν χεῖρα τεῦ ἐφίλασα,
Αἰ μὴ τὸ στόμα λῆς.

Supplex Polycles apud Aristaen. 1. 13. p. 92. Panacii
medici pectus exosculatur: ἀλλ' ὁ πατήρ ἔτι μᾶλλον ἰκέ-
τευε τὰ τε στήθη φιλῶν καὶ τῶν γονάτων ἀπτόμενος.
Multa osculorum genera simul recenset Nonnus lib. 4.
p. 122. l. 29. ubi de Harmonia:

Ἠλέκτρος κύσε χεῖρα καὶ ὄμματα καὶ πόδας ἄκρους
Καὶ κεφαλὴν καὶ στέρνα καὶ Ἡμαθίωνος ὀπωπὴν.

135. Κύπρι φίλη μετὰ Κύπριν. Hac locutione fre-
quentissimus est huius praepositionis usus. Nonnus lib.
18. p. 502. l. 23.

Γηγενέων ὀλετῆρα μετὰ Κρονίδην σε καλέσω.

Ita lib. 19. p. 512. l. 5. Callim. Hymn. in Iov. v. 36.
Apud Achillem Tatium lib. 7. p. 455. aedituus Dianae
Ephesinae rogatus a Clinia de Leucippes pulchritudine
respondet: οὐκ ἄλλην τοιαύτην, ἔφην, μετὰ τὴν Ἀρε-
μιν εἶδον.

136. Ἴσθιν καλέω σε γυναιξίν. Ita hoc verbum occur-
rit apud Nonnum lib. 18. p. 504. l. 10.

Ἄρεος οὐ καλέω σε χερσίονα.

Ita p. 502. l. 23.

Γηγενέων ὀλετήρα μετὰ Κρονίδην σε καλέσσω.

137. Ἀλλά σε θυγατέρεσσι Διὸς Κρονίωνος ἔτσκω. Eadem locutio occurrit apud Nonnum lib. 10. p. 276. l. 19.

οὐ γὰρ ἔτσκω

Οὐράνιον Διόνυσον ὑποβρυχίῳ Μελικέρτῃ.

Ita lib. 25. p. 656. l. 19. lib. 38. p. 970. l. 5.

222

Ἡελίῳ γὰρ

Δεύτερον ἀστράπτουσι φεραυγέα Βάκχον ἔτσκω.

138. Ὀλβιος, ὃς σ' ἐφύτευσε, καὶ Ὀλβίῃ, ἣ τέκε, μη-
τηρ.

Cum hoc loco dignissimus est, qui conferatur, Ovidius Metam. 4, 322.

Sive es mortalis, qui te genuere beati,

Et frater felix, et fortunata profecto

Si qua tibi soror est, et quae dedit ubera nutrix.

Et quae sequuntur oppido elegantia.

Ibid. ὃς σ' ἐφύτευσε. Ab arvis eorumque cultu ad sobolis generationem deductas locutiones non raro usurpant auctores. Virgilius Georg. lib. 3. v. 135.

Hoc faciunt, nimio ne luxu obtusior usus

Sit genitali arvo et sulcos oblimet inertis.

ubi recte Servius: *Bene rem turpem aperte a Lucretio tractatam vitavit translationibus, quas omnes ab agricultura transtulit. et mox: GENITALI ARVO] Pro muliebri folliculo, quem scilicet vulvam vocant, ut etiam Plinius docet; nam folliculus ante dicebatur.* Hoc usu frequens admodum est verbum σπείρειν apud Nonnum, ut lib. 3. p. 100. l. 4.

ἐνθάδε κούρην

Θηλυτόκοις ἔσπειρε γοναῖς εὐπάρθενος ἀνῆρ.

p. 102. l. 7.

Βῆλος ἐπασσύτερην γενεὴν σπερμήνατο παίδων.

Ita lib. 5. p. 170. l. 17. lib. 48. p. 1282. l. 12.

Εἶχε δὲ Ναρκίσσοιο φερώνυμα φύλλα κορύμβων,

223

Ἥιδεον χαρίεντος, ὃς εὐπετάλῳ παρὰ Λάτμῳ

Νυμφίος Ἐνδυμίων κεραῆς ἔσπειρε Σελήνης.

Locus corruptus. Erudit. Falkenburgius legit ὅς' vel ὄν. Posterius rectum. Ἀροῦν hoc significatu frequens apud eundem, ex. gr. lib. 3. p. 102. l. 14.

Ἦροσε τοσσατίων μινυῶρια πῶεα παίδων.

Ita p. 106. l. 23. Sic et voces inde deductae. Ita lib. 5. p. 152. l. 17. dixit

Αὐτονόην ζυγίων ἀρότων νυμφεύσατο θεσμοῖ.

ubi Interpres misere caecutivit. Lucianus in Timone p. 109. εἰ δέ τις ἔμπαλιν ἐλευθέραν γυναῖκα εἰς τὴν οἰκίαν νόμῳ παραλαβὼν ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίῳ. ad quem locum pauca notavit eruditiss. Hemsterhuisius p. 105. Hinc et ἀροτῆρ apud Nonnum lib. 3. p. 102. l. 3.

Ζῆνα Αἴβυν τέκε Βῆλον ἐμῆς ἀροτῆρα γενέθλης.

aliisque locis plurimis, quae mitto. Ita verbo φυτεύειν idem poëta saepius usus, ut lib. 1. p. 16. l. 23.

ὄφρα φυτεύσῃ

Τάνταλον οὐρανίων ἀεσίφρονα φῶρα κυπέλλων.

lib. 2. p. 62. l. 7. lib. 7. p. 220. l. 16. et l. 28. lib. 10. p. 280. l. 14. loco adposito et nostro fere gemino:

224 *Τίς σε πατήρ ἐφύτευσε; τίς οὐρανίη τέκε γαστήρ;*

Τίς Χαρίτων σε λόχευσε; τίς ἦροσε καλὸς Ἀπόλλων;

Missis aliorum locis audiamus unicum Phavorini in v. Φυτεύειν ἐπὶ φυτῶν λέγεται, ἡγουν τὴν ῥίζαν αὐτῶν καταβάλλειν. ἀπὸ τούτου καταβάλλειν ἀρχὴν ἐν πράγμασι λέγομεν, καὶ ἐπ' ἀνθρώπων. ὡς Εὐριπίδης· Οὗτος φυτεύει Πέλοπα. καὶ φυτεύειν ἀντὶ τοῦ σπείρειν ἐπὶ πατρός. καὶ παράγεται ἀπὸ τούτου φῖτυς, ὁ πατήρ. καὶ ἔστι τοῦ φῖ λῶτα. καὶ φιλύω σημαίνει τὸ φυτεύω, ἀποβολῇ τοῦ ἑ. Ἡσίοδος· φιλύσασα παῖδιμον υἱόν. Quem locum transpositione restitues legendo: καὶ φυτεύειν ἄ. τ. σ. ἑ. π. ὡς Εὐριπίδης· Ο. φ. Π. Dein emenda φιλύσατο. Respicit enim locum Hesiodi in Theogon. v. 985.

Αὐτὰρ τοὶ Κεφάλῳ φυτήσατο παῖδιμον υἱόν.

Ita omnes forte editiones sed mendose exhibent. Emenda ex Phavorino φιλύσατο, quod et reperiri apud Ety-

mologum docuit me Henr. Stephanus in Thes. L. Gr. in hac voce, atque ad Etymologi marginem doctiss. Is. Vossium simili modo locum Sophoclis in Trachiniis emendasse mihi ostendit, quae viri egregii est humanitas, eruditiss. Valckenaerius: eamque emendationem certissimam esse evincit non tantum Grammaticorum consensus, qui merito plurimi fit, sed et perpetuus veterum poëtarum usus primam vocis syllabam nunquam non conripientium, si a paucis locis discesseris, quae indocta librariorum natio corripit, ex hac observatione omnino conrigenda. Inter haec refer Oraculum, quod exstat apud Achillem Tatium lib. 2. p. 93.

Νῆσος τις ἐστὶ φυτῶνυμον αἶμα λαχοῦσα.

ubi, si conferas dicta cap. 3. p. 138., patebit legendum:

**Ἔστι δὲ τις νῆσος φυτῶνυμον αἶμα λαχοῦσα.*

225

Sic in Colutho de R. H. v. 122. legendum:

Καὶ χορὸν εὐκελάδων δονάκων ἐπὶ φίτου ἑάσας.

non φυτοῦ: quemadmodum v. 383. pro νεόφυτον emendandum:

Κασσάνδρη νεόφυτον ἀπ' ἀκροπόλεως ἰδοῦσα.

Vox tamen hinc deducta φυταλή apud Coluthum aliosque et praecipue Nonnum plurimis locis producitur, ex gr. lib. 31. p. 796. l. 5.

ἡ δὲ κομίζειν

Βάλσαμον ἡμείρουσα καὶ Ἰνδῶν δονακῆος

Φυταλήν, ἑτέρη δὲ ποδῶν εὐώδεα πόλιν.

Ultima verba turpissima foedat macula, quam absterges, si legas:

ἑτέρη δὲ ῥόδων εὐώδεα πόλιν.

Pedum olentem herbam quis in rerum natura esse fando audivit? At rosam, florum pulcherrimam Venerique sacram, famulas ipsius Gratias legere convenientissimum est. Similem errorem emendavimus supra cap. VIII. p. 182. Verum crediderim istis locis primam produci ob concursum tot syllabarum brevium, quod

centies poëtae faciunt: idque observo in loco Orphei Suffimine Iovis p. 112.

Ἀστραπαῖε, βρονταῖε, κεραύνιε, φντάλμει Ζεῦ.

Id ni placeat, scribe *φιντάλμει Ζεῦ*. Vocabula autem *φιντύω* etc. bonae satis notae esse docent Grammatici et usus veterum scriptorum. Plutarchus Lacæen. Apophth. Tom. II. p. 241. οὐκ ἐμὸν τὸ φίντυμα. Qui et mox refert epigramma:

226 *Ἐρῶε, κακὸν φίντυμα, διὰ σκότος, τοῦ διὰ μῖσος
Εὐρώτας δειλαῖς μηδ' ἐλάφοισι ῥέοι.*

Mirror doct. Potterum Archaeol. Graec. lib. 3. cap. 12. p. 504., ubi locum hunc ex Lacon. Instit. perperam laudat, edere *φύντυμα*, quod an in ullo MS. habeatur equidem dubito. Si ita emendavit, vel auctor, cui sua non raro sublegit, huic labori supersedere potuisset, cum vulgata lectione non tantum non melius, sed et longe deterius sit. Plura exempla conlegisse virum eruditum in Observ. Miscell. Vol. II. p. 196. et seqq. multaque oca conrexisse, inter quae et Hesiodum, sero deprehendo, de quo viri doctissimi consensu mihi gratulor, praecipue cum in tempore viderim.

139. *Γαστήρ, ἥ σ' ἐλόχευσε.* Plerumque verbum hoc adhibetur de matre prolem pariente, sed et de patre apud Orpheum Argon. v. 133.

τούς ποτε νύμφη

Λαοδόη Μερέτοιο παρεννηθεῖς ἐλόχευσε

Κυλλήνης μεδέων χρυσόρῥαπισ Ἀργειφόντης.

et v. 157.

Οἰνεὺς, τὸν ῥ' ἐλόχευσε καὶ Ἀλθαίη ῥοδόπηχης.

Hinc varios induit significatus inde derivatos. Idem Orpheus v. 43.

Ἦδ' ὅσον Αἰγυπτίων ἱερὸν λόχον ἐξελόχευσα.

et v. 252.

Καὶ οἱ ἀπὸ στηθέων ὅπα λείριον ἐξελόχευσα.

Ut autem *λοχεύειν*, proprie de matre positum, aliquando de patre adhibetur, eodem modo verbo *parere*

utuntur Latini, de quo vid. Sanctius in Minerv. 1, 7. et Perizonius n. 10. Ita ex. gr. L. Attius in Trachiniis 227 apud Ciceron. de N. D. 2, 8. de Deïanira Oenei filia:

Quantum una vecors Oenei partu edita.

quamvis aliter locum hunc capiat cel. Broekhusius ad Propert. 4. 7. 65., cuius explicationem licet non probe, longe tamen praefero emendationi cel. Bentleii conrigentis *Oeneo patre edita*. Cur non minore mutatione legit *Oeneo partu edita*, ut *Oeneo* sit tertius casus? Sed nihil hic movendum satis superque evicit vir eruditus in Observ. Misc. Vol. I. p. 408, 409. Eadem ratio est verbi *τίχτειν* de patre adhibiti ab Hesiodo in Theog. 208. et 287. Homero Iliad. ε. 434. Achille Tatio lib. 1. p. 37. aliisque. Contra *creare* de matre habes apud Virgilium Aeneid. lib. 12, 271.

quos fida crearat

Una tot Arcadio coniunx Tyrrhena Gilippo.

Nec non lib. 7, 282.

patri quos daedala Circe

Subposita de matre nothos furata creavit.

et alibi. Vid. doct. Dukerus ad Florum lib. 1. 6. §. 1. *Nec obscuritas inhibuit, quamvis matre serva creatum.* Gignere de matre quoque usurpavit Virgilius in Ciri v. 65.

Ipsi seu Lamiae mater sit, sive Crataeis,

Sive illam monstro genuit Persaea biformi.

sicut et ignobilis aliquis versifex in Io. Bapt. Ferretii Musis Lapidariis lib. 1. Memor. 36. p. 64.

O Fortuna, fidem quantam mutasti maligne!

Quam genuit genetrix, secum tenet in lare Ditis.

Nec non Boëthius in Confess. Fidei p. 294. *sub quo ex- 228*
stitit beata virgo Maria —, quae humani generis ge-
nuit conditorem. Idque iam ostendisse ad Cicer. Tusc. Quæst. 1. 42. Davisium monet Burmannus ad Phaedr. 3. 15. 14. De vaccis usurpavit Columella de R. R. lib. 6. cap. 22. §. 1. *Nam et vietæ prae vetustate, quod gi-*

gnere desierunt. Ita emendat Heinsius *Advers.* lib. 3. cap. 8. p. 459. Vide tamen novissimos Interpretes.

141. *Κύπριδος ἔργα* pro nuptiis et concubitu centies fere occurrunt apud bonos scriptores. Achilles Tatius lib. 4. p. 237. *τὸ μὲν γὰρ ἔργον Ἀφροδίτης καὶ ὄρον ἔχει καὶ κόρον.* Antoninus Liber. cap. 21. *αὕτη τὰ μὲν ἔργα τῆς Ἀφροδίτης ἐξύβρισεν.* et *μοχ:* *Ἀφροδίτη δὲ, ὅτι αὐτῆς ἠτίμασε τὰ ἔργα.* Ita cap. 37. et 38. Hesiodus in *Ἔργοις* v. 521.

Οὕτω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης.

Eodem modo *Ἄρης ἔργα* pro bello apud Coluthum de R. H. 182. *Παλλάδος ἔργον* apud Nonnum lib. 24. p. 634. l. 29. et lib. 38. p. 858. l. 20. Sic Virgilius *Aeneid.* 5, 284.

Olli serva datur, operum haud ignara Minervae. *Ἔργον Ἐννοῦς* Nonnus lib. 43. p. 1130. l. 10. Sic *ἔργα μελίσσης* pro melle apud Nonnum lib. 13. p. 366. l. 27. *ἔργον ἁλώης* lib. 17. p. 468. l. 1. *ἔργα θαλάσσης* pro piscatura lib. 20. p. 552. l. 24. et in *Paraphr.* Ioann. 21, 12. *ἔργα κυδοιμοῦ* lib. 27. p. 712. l. 8. *θαλάσσια ἔργα* Homerus *Iliad.* B. 612. *Odyss.* E. 67. *ναὸς ἔργα* Coluthus de R. H. 225. Hesiodus in *Ἔργοις* v. 231.

θαλῆς δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται.
convivia autem celebrant.

Graevius cap. 6. intelligit per *θαλῆς μεμηλότα ἔργα* convivivia seu opera pertinentia ad convivivia, quae grata sunt convivis. Heinsius et Guilielmus legunt *θαλῆς δὲ μεμηλότες.* Ita Nonnus lib. 37. p. 926. l. 4.

ἡμέτεροι γὰρ

Παντολαῖς ἀρετῇσι μεμηλότες εἰσὶ μαχηταί.

Graevio favet alius locus Nonni lib. 42. p. 1104. l. 4.

Μὴ πάλιν ἄλλον ἔρωτι μεμηλότα μῦθον ἀκούσῃ.

Sed scribenda forte vox *Ἐρωτι* litera maiuscula: alterum certe nunquam offendisse me memini. Unde mallem in Hesiodi loco legere

θαλῆς δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται.

ex MS. Graevii. Posses et θαλής μεμηλότες ex Homero Iliad. E. v. 708.

Ὅς ῥ' ἐν Τλή ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώς.

Sed pergamus. γυμνάδος ἔργα occurrunt in Inscriptione inventa in insula Chio apud Tollium in Epist. Itiner. I. p. 5. et Henninium p. 20.

Ἄρτι σε τὸν θάλλοντα νέοις ἐπὶ γυμνάδος ἔργοις,

Ἄβας καλλίστοις ἄνθεσι τερπόμενον.

Henninius p. 21. pro νέοις legendum putat νέων; ego secus censeo. Idem enim denotat quod νέων ἔργα γυμνάδος, quod poëta forte vitavit, ne duo casus secundi a voce γυμνάς penderent, quod tamen non sine exemplo est. Ita apud Statium *animi equestres* pro *equitis* occurrunt lib. 1. Sylv. 1. 46.

At sonipes habitus animosque imitatus equestres.

Male cel. Marklandus coniectat *heriles*. Propertius 2. 6. 13.

Unde mihi patriis gnātos praeberē triumphis?

Nic. Heinsii enim coniectura in notis ad Propert. p. 685. 230 legentis *Latiis triumphis* minus est necessaria. Recte vero cel. Henninius Ἄβας pro Ἡβης poni vidit. Ita Theocritus Idyll. 1. v. 44. Nec raro Doricae voces aliusve dialecti occurrunt in carmine diversa dialecto scripto. Ita apud Plutarchum in Lycurgo T. I. p. 43. Tyrtæus:

Οἷσι μέλει Σπάρτας ἡμερόεσσα πόλις.

Pro ἔργα Ἀφροδίτης saepe etiam occurrit ἔργα γάμων, ex. gr. apud Nonnum lib. 42. p. 1100. l. 27. p. 1104. l. 5. ἔργα ἔρωτος apud Longum Past. 3. p. 80. et 83. et simpliciter ἔργον apud Achillem Tat. lib. 1. p. 35. 37. 39. et lib. 5. p. 309. Procopium in Supplem. Hist. Arcan. editum a cel. Moneta Menag. Tom. III. p. 256. Eodem significatu apud Ovidium occurrit *opus* Amor. 3. 7. 67.

Quae nunc ecce rigent intempestiva valentque,

Nunc opus exposcunt militiamque suam.

et lib. 1. Eleg. 4.

Saepe mihi dominaeque meae properata voluptas

Veste sub iniecta dulce peregit opus.

Ita Martialis et alii. Hinc ἐνεργεῖν apud Alciphronem lib. 3. ep. 55. p. 412. ὁλος ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀπάντων ὁρώντων ἐνεργεῖν. ubi pudicas tales locutiones esse discas ex Eustathio apud cel. Berglerum.

C A P U T XIII.

Repetitio earundem vocum, vicinarum admodum licet, multis exemplis demonstrata. Adsertus locus Hesiodi. Δόμος pro dolio. Antiqua Virgilii lectio. Voces derivatae et conpositae saepe repetuntur. Boëthius emendatus. Vindicatus locus Apollonii Rhodii. Defensa vetus Propertii lectio plurimis in locis. Ponere urbem. Doctus Epicurus summo iure vocatur. Virgilius semel, Valerius Flaccus aliquoties adsertus, ut et Seneca, aliaque. Statii loca quaedam defensa. Decus et forma iunguntur. Claudianus et Guntherus adserti. Vindicatus Iustinus variis locis. Bellum Graeciae pro eo, quod Graeci inferunt, recte dici contra Schefferum probatur, aliaque. Defensus Florus et Virgilius. Tentatus Ovidius. Vindicati Valerius Flaccus, Statius et Ausonius. Tentatus Claudianus. Emendatus Minucius Felix. Ardua et erecta montium. Tentatus Avienus. Vindicatus locus Statii. Labens manus. Adsertus locus Longi.

145. Θεσμὰ θεῆς ἐρώεντα. Mox v. 147. habes μέλλουσα θεσμόν ἐρώτων, et paulo ante v. 142. γαμήλια θεσμὰ θεαίνης, repetitione eiusdem vocis sane vicina, quam et v. 296. 299. 300. aliisque locis observare poteris. Hanc si nonnemo culpae, saltem in poëta seculo non optimo florente excusare, audacior forte emendare sustinebit, ego secus censeo, cum utriusque linguae auctores probatos, historicos, poëtas aliosque eandem

vocem, quae paullo ante, saepe et in eadem re, praecesserat, centies repetere solere dudumprehenderim, atque adeo virorum in arte critica praestantissimorum, non tantum, qui praecipiti nimis calore lati multa loca conrumpunt, sed et moderatiorum aliquando, emendationes, quibus nullum praeterquam in vitiosa, ut vocant illi, repetitione praesidium est, merito suspectas habeam. Ne vero fortius locutum me, quam re ipsa praestare possum, existimes, en loca, quae mihi notavi, sat multa, plura, si quis id exigat, daturus. Ita Herodotus lib. 1. cap. 10. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὔτε ἀνέβωσεν αἰσχυνθεῖσα, οὔτε ἔδοξε μαθεῖν. cap. 11. ἐκάλεε τὸν Γύγεια. ὁ δὲ, οὐδὲν δοκέων αὐτὴν τῶν προηχθέντων ἐπίστασθαι, ἦλθε καλεόμενος· ἐώθεε γὰρ καὶ πρόσθεν, ὅπως ἡ βασιλεία καλέοι, φοιτᾶν. Μοχ: ἢ 232 αὐτόν σε αὐτίκα οὕτω ἀποθνήσκειν δεῖ, ὥς ἂν μὴ πάντα πειθόμενος Κανδαύλῃ τοῦ λοιποῦ ἴδῃς τὰ μὴ σε δεῖ. Ita cap. 2. et 3. aliquoties habes αἰτέειν δίκας. Alia loca longe plurima non coacervo. Homerus Iliad. I. 251.

Φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἡμᾶρ.

ὦ πέπον, ἡ μὲν σοὶ γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς

ἡματι τῷ.

Conf. v. 266. et 269. Hesiodus in Ἔργοις v. 27.

ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῶ ἐνικάτθεο θυμῷ,

Μηδὲ σ' ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι.

Conf. v. 20, 21. v. 51, 52, 53. v. 96.

Μοῦνη δ' αὐτόθι Ἑλπίς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισι

Ἐνδον ἔμιμνε πίθου ὑπὸ χεῖλεσιν, οὐδὲ θύραζε

Ἐξέπτῃ· πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθοιο.

ubi Seleucus praeterea emendat πίθοισι: et ita quater in paucis versibus (occurrit enim et v. 94.) repetitam eandem vocem haberes. Verum cassa nuce magistelli hanc ineptam non emerim coniecturam, quippe quae ingrata et, si absit, nunquam quaerendam fundit ταντολογία. Fateor rariori usu hic occurrere δόμον, sed non ideo loco protinus movendum, praecipue cum le-

ctionem adserat vox θύραζε, quae magis quadrat in domum, quam dolium. Quid? anne nidos avium *domos* a poëtis vocari magis proprium, quam dolium hoc ingens, cui inclusa tot mala? Quid? minusne inproprie δόμοι vocantur arcae, quibus vestes adservantur? Ita tamen Euripides in Alcest. v. 158. Confer omnino eruditissimum Cuperum Observ. lib. 3. cap. 18. Sed pergo. Orpheus quoque repetit Argon. v. 1150. ἀναστήσασθε, cum praecessit v. 1147. ἀνστήσεσθαι. Idem Hymno in Venerem v. 21.

233. Τεμπομένη χαίρεις θνητῶν κυκλῆλαισι χορείαις,
 Ἡ Νύμφαις τέρεπῃ κωνώπιδιν ἐν χθονὶ δία.
 Idem Argon. 717.

ὃς δ' ὑπόδεκτο

Ἡρώας Μινύας, ξενίῃ δ' ὑπόδεκτο τραπέζῃ.

Callimachus Hymn. in Del. 6. et 10. Theocritus Idyll. 27, 66. et 69. Moschus Idyll. 2, 18, 19. Oraculum apud Achillem Tatium lib. 2. p. 93., ubi v. 2. φέρουσα et 4. φέρειν occurrit. Quale et illud apud Scholiastam Aristophanis Plut. v. 9. Iudas epist. v. 6. Iustinus in praef. §. 1. *Prorsus rem magni et animi et operis adgressus.* mox §. 2. *nonne nobis Pompeius Herculeae audacia orbem terrarum adgressus videri debet?* Ita aliis locis multis. Virgilius lib. 8, 240.

umbrosae penitus pâtuere cavernae

*Non secus ac si qua penitus vi terra dehiscens
 Infernas reseret sedes.*

Ita v. 252. loco notabili:

Faucibus ingentem fumum (mirabile dictu)

Evomit involvitque domum caligine caeca

*Prospectum eripiens oculis glomeratque sub an-
 tro*

Fumiferam noctem commixtis igne tenebris.

Non tulit Alcides animis seque ipse per ignem

Praecipiti iniecit saltu, qua plurimus undam

Fumus agit nebulaque ingens specus aestuat atra.

*Hic Cacum in tenebris incendia vana vomentem
Corripit.*

Lib. 7. v. 464. scripserat Poëta:

*Exultantque aestu latices; furit intus aquae
amnis*

Fumidus atque alte spumis exuberat amnis.

ubi nuno ex emendatione Vari et Tuccae legimus *aquai*. Ita enim Servius: *Hanc autem diaeresin Tucca et Varus fecerunt. Nam Virgilius sic reliquerat: furit in-* 234 *tus aquae amnis et exuberat ut aquae amnis. quod satis asperum fuit. Dele ut aquae nisi Poëtam scripsisse velis atque ut aquae s. e. a.* Sed recte haec correxerunt post obitum Virgilii viri doctissimi. Inepte autem in quibusdam editionibus exhibetur *furit intus aquae vis*. Lib. 12, 298.

*Obvius ambustum torrem Corynaeus ab ara
Corripit et venienti Ebuso plagamque ferenti
Occupat os flammis. Olli ingens barba reluxit
Nidoremque ambusta dedit.*

Idem in Culice v. 50.

*Tondentur tenero viridantia gramina morsu:
Pendula proiectis carpuntur et arbuta ramis: etc.
Haec suspensa rapit carpente cacumina morsu.*

Ovidius Metam. 8, 233.

*Icare, dicebat: pennas adspexit in undis
Devovitque suas artes; corpusque sepulcro
Condidit, et tellus a nomine dicta sepulti.*

v. 278.

*Praeteritae cessasse ferunt Letoidos aras.
Tangit et ira deos. At non impune feremus.*

v. 377.

*Nec iaculis tsset, nec equo loca pervia, silvas.
Persequitur Telamon: studioque incautus eundi.*

Valerius Flaccus lib. 2, 65.

*Axe nitet serpens septenosque implicat ignes.
Sic ait; et certi memorat qui vultus Olympi*

*Pleïones Hyadumque locos; quo sidere vibret
Ensis et Actaeus niteat qua luce Bootes.*

v. 75.

*cum primus equis exegit anhelis
Phoebus Athon mediasque diem dispersit in un-
das.*

235 *Certatim remis agitur mare: rostraque cursu
Prima tremunt.*

v. 252.

*Iam fuge, iam dubiae donum rape mentis et
ensem*

*Tu potius miserae retine. Tunc excipit artus
Obnubitque caput tacitumque ad conscia Bacchi
Templa rapit.*

Ita v. 162. et 167. habes geminatum implet. aliisque locis. Apud Statium lib. 5. Sylv. 1. v. 147. *alta* occurrit et v. 151. et *aura* v. 149. et 153. Apud Boëthium de Cons. Phil. lib. 2. Metr. V. v. 16. *saeva*, ut et v. 21. et 25., repetitur, et *arma* v. 18. et 20. Guntherus Ligur. 2, 426.

*ne protinus agmina iungi
Possent, auctus aquis fluvialibus obstitit amnis.
Ast ubi detumuit fluctus positoque furore
Coepit habere vadum, nec dum residentibus undis
Protinus eVectu validorum miles equorum
Non tam flumineas transit quam transnatat un-
das,*

Iunctaque considunt sociatis agmina campis.

Ita enim recte emendavit cel. Withofius in Specim. Gunth. cap. 2. p. 46. pro *cuncta*, de quarum vocum permutatione adeas ante alios Heinsium Advers. lib. 1. cap. 13. p. 141. Idem lib. 1. v. 269. ex emendatione Withofii cap. 1.

*Quid iuvenis de laude loquar? quid fortia pri-
mae*

Acta iuventutis? quid, quod peregrina secutus

*Castra dei primis tiro famosus in annis
Gessit?*

Vulgo armis. Vid. et lib. 4. 486, 489. 489, 490. lib. 9. 434. et 437. Lib. 10. 76.

Ipse per hostiles numeroſo milite campos 236

Undique discurrens hostilia quaeque gerendo.

Ita Rosweytha p. 725. v. 760, 761, 763. Plura loca describendi taedium iam me tenet, et te procul dubio legendi, quisquis es, erudite lector. Non possum tamen, quia semel in hanc palaestram est descendendum, hac occasione non adferre numerum non minorem locorum, in quibus voces non quidem easdem, sed tamen derivatas et compositas vicina admodum sibi in sede locari ab auctoribus frequenter admodum clarissimum est. Ex poëtis tantum, quia ipsis praecipue hoc argumento vulnera infliguntur, loca dabo, atque ante alios e Virgilio, qui multus est in his repetitionibus. Sic lib. 7, 458.

*Olli sonnum ingens rumpit pavor: ossaque et
artus*

Perfudit toto proruptus corpore sudor.

Ita v. 222. et 225. Lib. 2. v. 25.

Nos abiisse rati et vento petiisse Mycenae.

Ergo omnis longo solvit se Teucra luctu:

Panduntur portae: iuvat ire.

v. 67.

Namque, ut conspectu in medio turbatus inermis

*Constitit atque oculis Phrygia agmina circum-
spexit:*

*Heu quae nunc tellus, inquit, quae me aequora
possunt*

*Accipere? aut quid iam misero mihi denique
restat?*

Confer v. 158. 161. v. 186.

coeloque educere iussit,

Ne recipi partis aut duci in moenia possit.

v. 243.

Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.

*Instamus tamen immemores coecique furore
Et monstrum infelix sacrata sistimus arce.*

Conf. v. 315, 317. 337, 388, 340. 494, 496. v. 498.

*Fertur in arva furens cumulo camposque per
omnis*

*Cum stabulis armenta trahit. Vidi ipse furem
Caede Neoptolemum.*

Vid. v. 553, 555. 637, 641. lib. 8. v. 238.

inde repente

Impulit: impulsu quo maximus insonat aether.

Addam loca ex Culice, quia eorum usus postea in refutanda Heinsii emendatione, v. 105.

*Quae subter viridem residebant coerula muscum.
Iam medias operum partis evectus erat Sol,
Cum densas pastor pecudes cogebat in umbras.
Ut procul aspexit luco residere virenti.*

Conf. 100. et 106. v. 145.

*Carmina per varios edunt resonantia cantus.
His suberat gelidis manans e fontibus unda,
Quae levibus placidum rivis sonat orta liquorem.*

v. 166.

Tollebant aurae venientis ad omnia visus.

*Iam magis atque magis corpus revolvibile volvens
Attollit nitidis pectus fulgoribus.*

Vid. v. 204, 207. v. 211, 213. v. 237, 240. v. 277, 281.
v. 290.

nec divae corrumpit munera lingua.

*Sed tu crudelis, crudelis tu magis, Orpheu,
Oscula cara petens rupisti iussa deorum.*

238 Conf. 382, 386. Tibullus lib. 4. El. 1. v. 99.

Adversisque parant acies concurrere signis.

Sequitur v. 202.

Rectus ut aequatis decurrat frontibus ordo.

Conf. 204. et 211. v. 118, 125. Ovidius Metam. 8, 248.

*ut, aequali spatio distantibus illis,
Altera pars staret.*

Statius lib. 4. Sylv. 4. 1.

*noti tibi vatis amorem
Corde exire veta, nec enim Tirynthius almae
Pectus amicitiae: cedit tibi gloria fidi
Theseos, et lacerum qui circa moenia Troiae
Priamidem caeso solatia traxit amico.*

Lib. 5. Sylv. 1. v. 110. ex emendatione Marklandi:

*vicisti gaudia certe
Ipsius, affuso dum pectore prona sacratos
Ante pedes avide domini tam magna merentis
Volveris. Aonio non sic in vertice gaudet.*

Ita lib. 1. Sylv. 2. v. 27.

*Cessent mordaces obliqui carminis astus,
Fama tace, subiit leges et frena momordit.*

Herc. Surrent. v. 152.

*nudosque virorum
Certatus et parva suae simulacra coronae.
Quin age et ipse libens proprii certaminis actus
Invicta dignare manu!*

Boëthius de Cons. Philos. 4. 6. 38.

*Et quae motu concitat ire
Sistit retrahens ac vaga firmat
Nam nisi rectos revocans itus.*

Lib. 5. Sylv. 3. 149.

*Quantus equos pugnasque virum decurrere versu
Maeonides, quantumque pios ditarit agrestes
Ascraeus Siculusque senex: qua lege recurra
Pindaricae vox flexa lyrae.*

Huc refer (semel enim haec molestia devoranda) loca, in quibus repetitio haec obvia in fine periodorum. Ita Herodotus lib. 1. cap. 10. ἐκ τοῦ αὐτοῦ μὲν χωρίου ἡ ὁρμή ἐσται, ὅθεν περ καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνήν· ὑπνωμένῳ δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἐσται. Ita in prooemio, nec non Aelian. V. H. 2, 9. aliisque locis. Boëthius in Conf. Fidei

p. 294. *Reges instituti leguntur: quorum post Saulem primatum David de tribu Iuda legitur adeptus fuisse, qui primus ex gentibus legitur imperasse.* p. 295. *Sed huic tam sanae atque veracissimae fidei exstiterant (emenda, si quid video, exstiterunt) multi, qui diversa garrirent: et praeter alios Nestorius et Eutyches repertores haereseos exstiterunt.* Alias repetitionum species enumerare non est animus. Tot exemplis convicti viri eruditi tandem, nisi omnia me fallunt, libenter fatebuntur, Criticos plurimos et primi praecipue ordinis in restituendis id generis locis laterem lavisce, quorum numerum non exiguum oblata hac occasione vindicare conabor. Restitue igitur Apollonium Rhodium Argon. lib. 1. v. 942.

*Ἄρκτον μιν καλέουσιν ὄρος περιναετᾶοντες.
Καὶ τὸ μὲν ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι ναετᾶουσι
Γηγενέες, μέγα θαῦμα περικτλονέουσιν ἰδέσθαι.*

240 Inmerito pro arido ac ieiuno locum hunc a cel. Bentleio habitum esse, qui inmani certe mutatione legebat v. 943. *ἀμφινέμονται*, dudum docuit doct. Iensius Lect. Lucian. lib. 2. cap. 6. p. 177. 178. nec potuit refutare erudit. Arnaldus Animadv. Crit. cap. 6. p. 31. Sed de h. l. postea adhuc agendi dabitur occasio. Sed quia graviora passi et plura longe vulnera Romani scriptores, ipsis ut succurramus par est. Retineatur igitur vulgata Propertii lectio lib. 3. 9. 19.

*Ut qui pacato statuisset in orbe columnas,
Tam dura traheret mollia pensa manu.
Persarum statuit Babylona Semiramis urbem.*

Ad hunc locum Heinsius in notis p. 704. monet: *τὸ statuit et statuisset non conveniunt. alterum corruptum.* Miror virum eruditum emendationem non protulisse, cum in promptu esset *posuit* vel *posuisset*, quo significatu obvium hoc verbum apud Virgilium Aeneid. lib. 6. v. 18.

*Redditus his primum terris, tibi, Phoebe, sac-
cravit*

Remigium alarum posuitque immania templa.

Ita lib. 5. v. 59. ubi videatur Servius. Hieronymus in interpretatione Iudithae 1, 3. *posuitque portas eius in altitudinem turrium.* Verum nihil hic muto, ut nec Eleg. 21. v. 6.

Et qua septenas temperat unda vias.

ubi Guietus (v. Heins. p. 737.) perperam vult *perforat*, quia sequitur v. 22.

victrices temperat ira manus.

Sic lib. 8. El. 20. v. 26.

Illic vel studiis animum emendare Platonis

Incipiam, aut hortis, docte Epicure, tuis.

*Persequar aut studium linguae, Demosthenis
arma,*

Librorumque tuos, docte Menandre, sales.

cum unanimes consensu repraesentent omnes editiones 241 et MSS., tamen Nic. Heinsius coniectat *Ludorum.... culte M.*: neque enim placet bis repetitum *docte*. Idem torsit Broekhusium, sed qui alia via rem expedire conatur legendo scilicet *dux Epicure*: Epicurum enim fuisse indoctum adfirmat. Adeo autem coniectura hac fidit vir elegans, ut in ipsum textum invexerit. Nolle factum. Vulgatam enim lectionem et nomen nobilissimi Philosophi, hanc iniuriam ipsi inferri dolens, strenue et erudite defendit cel. Vlamingius ad Boëthium de C. P. lib. 8. Metr. XI. 15., ubi observat Broekhusii emendationem suis membranis et omnibus Codicibus adversari; apud optimos poëtas epithetorum abusum esse ingentem; Torquatum apud Cicer. lib. 1. de Finibus ipsum *doctum* potius quam *indoctum* vocandum esse adserere; nec tam praeclare potuisse de vita moribusque hominum disserere sine cognitione historicorum; imo inter Historicos relatum a Vossio; nosque ablegat ad Gassendum; *doctos* dici eleganter *duces*, qui

enim in arte aliqua excellunt eo titulo ornari, Epicurum autem in Physicis parem vix habuisse; tandem ita vocari a Petronio cap. 122.

*Ipse pater veri doctus Epicurus in arte
Iussit.*

ita enim diserte scribere Codicem Tragurianum. Haec breviter ex nota longiori delibasse non poenitet. Nihil novandum quoque puto lib. 1. El. 2. 9.

*Adspice, quot submittat humus formosa colores
Et veniant hederæ sponte sua melius,
Surgat et in solis formosius arbutus antris.*

Neque enim audio Bentleium ad Horat. p. 38. *frondosior* emendantem, quia arbutus rara fronde est; ut nec erudit. Heinsium Advers. lib. 2. cap. 6. p. 247., qui magno molimine repositum it *pomosior*, Sanam quoque contendo esse vulgarem lectionem Eleg. 9. v. 9.

Quid tibi nunc misero prodest grave dicere carmen?

quamvis occurrat v. 6. *dicere* et v. 8. praecedente

Atque utinam posito dicar amore rudis.

Veterem hanc esse lectionem vel inde patet, quia Heinsius p. 663. emendat *ducere*, quemadmodum editum est a Broekhusio, quod miror, nulla lectionis varietate memorata. Sana etiam antiqua scriptura lib. 3. 23. 17.

*Nunc demum vasto fessi resipiscimus aestu,
Vulnera et ad sanum nunc coiere mea.*

quamvis praecessit v. 10.

Elicere aut vasto Thessala saga mari.

Minus recte Heinsius Advers. 1, 9. p. 94. et in notis p. 738. legit *insano aestu*, quod parum mihi placet, et, ne concurrat haec vox cum *sanum*, ibi legit *ad planum*, coniectura forsitan non spernenda, quamvis alteram sectionem tueatur Broekhusius. Nullo quoque modo adsurgere possum cel. Marklando ad Stat. lib. 2. Sylv. 1. v. 45. in Virgilio lib. 10. v. 96. pro

cunctique fremebant
Caelicolae adsensu vario, ceu flamina prima
Cum deprensa fremunt sylvis.

coniectanti *gemunt*. Nulla ratio quoque est, cur Heinsius in Valerio Flacco lib. 2. v. 141.

Huic dea cum lacrymis et nota veste Neerae 243
Icta genas.

Bulaei *Picta* reiiciat eo argumento, quia infra v. 150. occurrit *picta manus*: quamvis ipsam lectionem minime probem, cum persuasus sim cum Zinzerlingo et Burmanno (nam quod in nota occurrit *picta* typorum videtur flagitium) legendum *Ficta genas*, i. e. eментita; neque enim unquam Lesbias mulieres genas pictas habuisse, qualem tamen, si quid efficere vellet, Fama simulare debebat, legere me memini. V. 254. iterum Heinsio displicet

tacitumque ad conscia Bacchi

Templa rapit.

cum v. 257. sequatur *tacita*: inmerito, ut iam cel. Burmannus observavit, qui et v. 138. secure legit:

manet illa toro; famulasque fatigat
Velleribus: tardi reputant quae tempora belli
Ante torum et longo mulcent insomnia penso.

quam lectionem omnium coniecturis praefero: certe *Litoribus* absurdum est, et explicatio Vossii inepta et ipsi Valerio contraria, qui v. 135. canit:

Illa abit et mediam gaudens defertur in urbem.
Toro tamen non placet prae veteri lectione *virum*, quam probant Aldus, Zinzerlingus et Vossius, nec non Codices. Idem tamen Heinsius, quod mirere, v. 43. pro
Ac velut ignota captus regione viarum.

raptus coniecit, teste Burmanno, cum tamen v. 39. *raptos* praecesserat et vulgata lectione deterius est. In Seneca paucis defungar. In Herc. Oet. v. 621.

Cupit hic gazis implere famem:

Nec tamen omnis plaga gemmiferi

*Sufficit Istri; nec tota sitim
 Lydia vincit; nec quae zephyro
 Subdita tellus, stupet aurato
 Flumine clarum radiare Tagum;
 Nec si totus serviat Hebrus,
 Ruraque dives cingat Hydaspes,
 Intraque suos currere fines
 Spectet toto flumine Gangem.*

Ad hunc locum, quem praetervectus fuit Gronovius, varia notavit vir eruditus in *Observ. Misc. Vol. I. p. 77. 78. nec non p. 287. et seqq.* *Geminifer Ister* merito displicuit, sed non in *Indi* vox erat mutanda, vel *Austri*, sed potius in *Euri* cum Nic. Heinsio; an enim *plaga fluvii* recte dicatur, dubito. Pro illo alioqui faceret Boëthius de *Cons. Philos. lib. 3. metr. X.*

*Aut Indus calido propinquus orbi,
 Candidis miscens virides lapillos.*

Libya, quae coniectura *Lincolniensis*, optime refutata a viro docto p. 288. et 289. Nec placet alterum illud: *N. s. votis s. Euris*, quamvis nondum mihi constet de veritate vocis *Hebrus*, licet ab ultima seculorum memoria auriferum hunc fluvium celebratum autumet, sed auctoritate nulla fultus, doct. Henninius ad *Toll. Epist. Itiner. 1. p. 28.*: cum utique, si quid mutandum, nihil verius sit emendatione eorum, qui *Hermus* restituunt, favente perpetuo ipsius imitatore Boëthio l. c.

*Non quicquid Tagus aureis arenis
 Donat, aut Hermus rutilante ripa.*

245 Neque placet, quod monet vir eruditus, melius convenire *soli s. H.* ob repetitionem vocis *totus*, quamvis non inde sequeretur Poëtam ita scripsisse, cum nihil hac tragoedia sit miserius, quae parcius erant Poëtae, siquid video, obicienda, cum similia toties occurrunt. Quare damno quoque *Lincolniensis* coniecturam legis *torto*, quae vulgaris est emendatio, et centies, saepe tamen infelici successu, a Criticis tentata. Minus ne-

cessaria quoque videtur coniectura summi Gronovii in Herc. Fur. v. 22. legentis

escendat licet

Meumque victrix teneat Alcmene torum.

pro *locum*, quia praecesserat v. 4.

Locumque coelo pulsa pellicibus dedi.

Venio ad Statium ab acutissimo viro Ierem. Marklando, quemadmodum multis in locis felicissime sanatum, sic aliquando, ubi minus necessaria medicina, tentatum, ut ex. gr. lib. 3. Sylv. 3. 111.

*Quis sublime genus formamque insignis Hetru-
scae*

*Nesciat? haud quanquam proprio mihi cognita
visu,*

*Sed decus eximium formae par reddit imago
Vultibus.*

Ibi enim reponit *decus famamque*, quia mox sequitur *formae*. Sed ipsum iugulemus suo gladio. Sequitur enim eodem v. *decus eximium*, ut, si hoc argumentum firmum, nullius momenti ipsius emendatio sit habenda, quam tamen veram puto. *formam* tamen in *famam* mutandum nondum persuadeor, cum non de *fama* Hetruscae, sed pulchritudine hic sermo. *Decus* autem et *forma* iunguntur quoque lib. 1. Sylv. 1. v. 17.

Nec veris maiora putes: par forma decorque.

Recta etiam vulgata lectio lib. 3. Sylv. 3. v. 179.

246

haud aliter gemit periuria Theseus,

Littore quo falsis deceperat Aegea velis.

Tunc inmane gemens foedatusque ora.

ubi idem vir doctus tentabat *fremens*. „Forte tamen nihil mutandum“ addit, „cum *fremere* potius iratorum sit quam moestorum.“ Recte. Nihil etiam mutem lib. 3. Sylv. 4. 90.

tunc iunctis crinem incidere sagittis

*Atque auro gemmisque locant: rapit ipsa ca-
dentes*

*Mater et arcanos intrat Cytherea liquores.
Tunc puer e turba, manibus qui forte supinis
Nobile gemmato speculum portaverat auro,
Hoc quoque demus, ait, patriis nec gratius ul-
lum*

Munus erit templis ipsoque potentius auro.

ubi idem vir doctus legit *gemmao orbe*. Nollem factum. Non maiore successu lib. 4. Sylv. 6. v. 67.

*Seu clausam magna Babylona refrigerat hasta,
Seu Pelopis terras libertatemque Pelasgam
Obruerat bello: magnoque ex agmine laudum
Fertur Thebanos tantum excusasse triumphos.
Ille etiam magnos fatis rumpentibus actus.*

emendat *longoque ex agmine laudum*. Retinerem quoque Thebaid. lib. 2. v. 39.

medium cava nubila montis

Insedere latus.

licet v. 36. occurrat *insiditur*, quamvis alteram lectionem *insumsere*, quam tuetur vir eruditus in Observ. Misc. Vol. 1. p. 185. in nota, non plane spernam. Nescio quo modo etiam vulgata blanditur lectio Claudiani de R. P. lib. 2. 26.

247

saltem communi sole fruuntur.

*Sed mihi virginitas pariter coelumque negatur:
Eripitur cum sole pudor.*

Nollem certe nob. Heinsium *luce* contra Codices, quos certe non memorat, in textum invexisse, praecipue cum in illa lectione elegantior repetitio, quamvis alias voces istas saepe conmutari tritum. Vid. Markland. ad Stat. 3. Sylv. 3. v. 53. Neque in mendo dubare crediderim v. 306.

*Accipe Lethaeo famulas cum gurgite Parcas.
Sit fatum quodcumque voles. Haec fatus ovantes
Exhortatur equos.*

Quae diversa admodum ibi cogitat vir celeberr. animum

dubium satis arguunt. Vulgatam firmant haec Lucani ab ipso adlata:

*Sive canit fatum, seu, quod iubet ille, canendo
Fit fatum.*

Nec non Virgilius Aeneid. 1. 262.

fabor enim, quando haec te cura remordet:

Longius et volvens fatorum arcana movebo.

Tutius quoque, ut videtur, summus Withofius in Specim. Gunther. p. 136. intactam reliquisset vulgatam Guntheri lectionem Ligur. lib. 6. v. 180.

Haec igitur tanto radiantia dona decore

Regia mellifluis ornavit epistola verbis:

Anglicus Augusto rex gaudia vera monarchae

Optat et aeternae felicia gaudia vitae.

Sit tibi vera salus, rex optime, semper ab illo,

Qui bonitate sua dat regibus esse salutem,

Inspiretque tuo bona coelitus omnia cordi,

Cuius clausa manu regum pia corda feruntur.

quam, cum tot diversarum vocum repetitiones concurrant, 248
priori loco gaudia in gaudens mutasset. Venio ad soluti sermonis scriptorem Iustinum, cuius in praefat. §. 6. statim oculis nostris se obiciunt haec verba: *Simul ut et otii mei, cuius et Cato reddendam operam putat, apud te ratio constaret.* Ita Vorstius et Graevius. Sed acutissimus Tan. Faber coniectat: *cuius et Cato reddendam rationem putat.* Ita certe veteres editiones, teste Vorstio, et propius convenit dicto Catonis, quin et Iustini stylo. Ita enim §. 4. *ut haberent et qui Graeca didicissent, quo admonerentur, et qui non didicissent, quo instruerentur.* lib. 1. cap. 1. §. 2. *Populus nullis legibus tenebatur, arbitria principum pro legibus erant.* adeo ut coniecturae huic non parum tribuam, et veram prope censeam. Pergentibus lib. 1. cap. 7. §. 10. occurrunt haec verba: *Tantus Croesi amor apud omnes urbes erat: passurusque Cyrus grave bellum Graeciae fuisset, si quid in Croesum cradelius*

consuluisset. Hic cl. Schefferus ex MS. pro *Graeciae* probat *eius gratia*, quo an ineptius quidquam fingi possit equidem dubito. Audi, quid illum moverit. Bellum *Graeciae paullo dicitur insolentius pro a Graecis.* At obiectio haec futilis est et tanto viro indigna. Exciderat igitur ipsi Virgilius Aeneid. lib. 2. v. 485.

quorum Iphitus aevo

Iam gravior, Pelias et vulnere tardus Ulixi.

ubi Servius: *quia illi Ulysses inflixerat.* An quod? Exciderat Valerius Flaccus lib. 2, 178.

vel iam patriae vidisse per ignes

Culmen agi stragemque deum!

Vid. Burmannum et Perizonium ad Aelian. Var. Hist. lib. 2. cap. 25. n. 9. nec non doct. Broekhusium ad
249 Propert. lib. 4. El. 7. v. 65. Altera obiectio eiusdem momenti est, quod vox *Graeciae* superflua, quoniam praecedit *ex universa Graecia.* At, mi Scheffere, cur te non movet quoque nomen *Croesi* ter quaterve repetitum? cur non quae praecedunt §. 3. *Domitis demum plerisque, cum adversus Babylonios bellum gereret, Babylonis Rex Lydorum Croesus — in auxilium venit?* Ita Herodotus lib. 1. cap. 61. *κατὰ τὴν ὁμολογίην τὴν πρὸς Μεγακλέα γενομένην γαμέει τοῦ Μεγακλέους τὴν θυγατέρα.* quemadmodum recte restituit ex Cod. Medic. Iac. Gronovius p. 814., qui addit: *Id mutarunt, qui repetitionem nominis aversabantur tantopere Herodoto amatam, ut quisque potest annotare.* Conf. cap. 1. 52. Medicina etiam non indiget sanus locus cap. 8. §. 2. *cum prohibere eos transitu Araxis fluminis posset, transire permisit, et sibi faciliorem pugnam intra regni sui terminos rata, et hostibus obiectu fluminis fugam difficiliorem.* Non tamen deterior est Iuntinae editionis lectio apud Graevium: *cum prohibere eos posset, vadum A. f. t. p.* Male tamen vir eruditus contra omnes MSS. eiicit *τὸ fluminis*, quia paulo post sequitur, cum neque Iustinus neque alii haecce curent.

Flumen vero Araxes et similia centies occurrunt. Ex-
ciderat fere monere, in Floro lib. 2. cap. 15. §. 5. Sci-
pio Nasica servandum, ne, metu ablato aemulae ur-
bis, luxuriari felicitas inciperet. Medium senatus ele-
git, ut urbs tantum loco moveretur. me non probare
sententiam Interpretum, qui vocem urbis delent, multo
minus Begerum, qui ita edidit. Sed haec loca sufficiant.
Nunc non plane easdem, sed deductas voces, quia re-
petitae, a viris eruditis expulsas restitutum eo. Primus
locus est Virgilii Culice v. 62.

si nitor auri

Sub laqueare domus animum non tangit avarum,
Picturaeque decus, lapidum nec fulgor in ulla 250
Cognitus utilitate manet.

Non debuit doct. Nic. Heinsius Advers. lib. 4. cap. 8. p.
 617. sollicitare hunc locum legendo *Igneus*, quia v. 59.
 praecessit *incognita*. In Ovidio Metam. lib. 8. v. 341.
 libenter legerem

Sternitur impulsu nemus: et propulsa fragorem
Silva dat.

cum uno Leid. apud cl. Burmannum, cui *incursu* magis
 adridet, quamvis addat, *nisi sit Ovidiana repetitio*,
 quod a vero haud quaquam abludere videtur. Sollici-
 tasse etiam non debuit eruditiss. Burmannus Valer. Fl.
 lib. 2. v. 80.

trux ille eiectat adesi

Fundamenta iugi; pariter tunc omnis anhelat
Trinacria, iniectam fesso dum pectore molem
Commovet experiens.

ubi vir cel. *ingestam* mallet, quem et, ipso fatente,
 retinuit illa repetitio, quo minus v. 29. et 14. aliquid
 tentaret. Potuisset et Nic. Heinsius Advers. lib. 1. p. 29.
 intactum relinquere Statium lib. 5. Sylv. 2. 102.

nuper cum forte sodalis

Immeritae falso palleret crimine famae

*Erigeretque forum succinctaque iudice multo
Surgeret et castum libraret Iulia ferrum.*

ubi vir eruditiss. dubitat an non scribendum *Ferveretque*, cum a *surrigendo* derivetur *surgo*, candide tamen addens, praestare id in medio, utpote minus exploratum, relinqui, quamvis nihil tentandum ego probe sim persuasus. Minime tamen spernendum *toros* pro *forum*,
251 licet ratio, quia paullo post vox recurrit, minus solida. Opem quoque medicam, quam doctiss. Cannegieterus, haec licet vix ferens, aliis praestandam relinquit Observ. Misc. Vol. X. p. 171., desiderare non videtur Ausonius Mosella v. 56.

*utque almus aperto
Panditur intuitu, liquidis obtutibus aër,
Nec placidi prohibent oculos per inania venti.*

Miror autem virum acutissimum Nic. Heinsium, cum Claudian. in Eutrop. lib. 1. v. 14. elegantem Codic. Oxon. et Pricaeae. lectionem

*Quae nova portendunt superi! Nilusne meatu
Deviis, et nostri tendat iam transfuga mundi
Se rubro miscere mari?*

multis inlustret, moneatque tum insuper legendum *portendant*, probare tamen vulgatam lectionem *tentat*, non culpata repetitione. Emaculatum hac occasione ibo unum Minucii Felicis locum cap. 17. *Quid loquar apte disposita erecta montium, collium flexa, porrecta camporum?* Ita enim legendum, non, quod vulgatur, *recta montium*, quod ineptum est. Nullus dubito, quin haec emendatio facilitate sua nemini non magis adrisura sit, quam quae placuit doct. Wopkensio in Observ. Misc. Vol. X. p. 30. *ardua montium* reponenti, locutione egregia et Virgilio Aeneid. lib. 11. v. 518. usurpata:

ipse ardua montis

Per deserta iugo superans adventat ad urbem.
Ita *ardua terrarum* habes lib. 5, 694. Alia notavit vir eruditissimus in Observ. Misc. Vol. I. p. 167. Rarior,

fateor, nostra est locutio, sed propius accedit ad vulgaram, neque Tacito est ignota, quod ignorare nos non 252 sinunt Lexica. Ita Avienus Ora Maritima v. 639.

Ad rupis illud erigentis se latus,

Quod deditamne gentici cognominant

Solis columnas, tanto enim fastigio

In usque celsa nubium subducitur

Meridianus sol, ut oppositu iugi

Conspicuus haud sit etc.

Locus contaminatissimus. Barthius legit *Quod de editamine* vel *altitudine*. Sed, quia *editamen* vox est ignota, vir doctus in *Observ. Misc. Vol. I. p. 390.* legit *de cacumine*; alter in nota monet virum doctum emendasse *Quod edit amnem — columnam*. Quod si in tantis sententiarum divortiis aliquid proferendum, legi forte posset *Quod et etiamnunc*, pleonasmo admissio, qui exemplis similibus, ut *post deinde*, de quo alias fusi, defendere se posset. Vel lege *Quod editum nunc* facili emendatione. Prior litera vocis *deditam* adhaesit e praecedente *Quod*, qualia millies accidunt. *Ne et nec* saepissime permutari docuerunt Dukerus ad *Florum* 2. 5. §. 2. Graevius ad *Lactant. de M. P. cap. 4.* et quis non? *Nec* autem et *nunc* non rarius confusa deprehendes. In *Statio* lib. 3. *Sylv. 5. v. 35.* pro

Nunc etiam labente manu, nunc lumine sicco

Ordior acclinis tumulo.

Gronovius et Marklandus legunt *nec lumine sicco*. Docte. Huic vero *labente manu* in *trepidante m.* mutanti equidem non accesserim. Virgilius certe lib. 6, 32.

Bis conatus erat casus effingere in auro:

Bis patriae cecidere manus.

Haec respexit Statius. Vid. et Heins. ad *Ovid. Metam.* 253 8, 241. Finem faciam, postquam in loco Longi Pastor. 1. p. 8. ἐκδιδάξαντες ἕκαστα, πῶς δεῖ νέμειν πρὸ μεσημβρίας, πῶς δεῖ νέμειν κοπάσαντος τοῦ καύματος. nihil mutandum esse monuero, atque adeo vanam esse con-

iecturam P. Moll. p. 12. emendantis πῶς δεῖ ἐπιμένειν. His autem exemplis, quae vel pertinacissimis, si quid video, sufficere poterunt, si eruditissimi viri moniti in posterum cautiores esse didicerint in sollicitandis talibus locis, quae nullo modo in mendo cubant, operae pretium sat luculentum mihi tulisse videbor. Alia res est, si quaeras, an non rectius antiqui poëtae elegantiae carminum suorum consuluisent, si a talibus repetitionibus, saepe (quod qui non plane aure sunt iacenti negare non sustinebunt) ingratis, abstinuissent, quod summum seculi nostri poëtam aliquando me monuisse recordor, qui et exemplar Carminum Nic. Heinsii, in quo politissimus vates manu sua loca, quae imprudenti sibi exciderant, olim emendarat, se possidere memoravit.

C A P U T XIV.

Ἀγρεύειν de Amore positum, sicut et venari. Herculis et Omphales exemplum in amore. Χρυσόρραπις Ἐρμῆς quare dictus. Mercurius in nuptiis conciliandis adhibitus Venerisque ob eloquentiam comes. Θητεύειν ἐκόμιζεν elegans locutio nec Latinis ignota. Ἀπ' Ἀρκαδῆς Ἀταλάντη. Defensa Virgilii lectio contra Marklandum. Antonius victor. Μειλαίων rectius scribitur. Amatores puellas difficiles Veneri invisas esse dilectis persuadent. Adsertus Aristaenetus contra Pauwium. Masculinum genus pro foeminino recte adhibitum. Praepositio ἐν et ἰν variis in locutionibus abundat. Defensus locus Statii.

149. Τὸν σοὶ Ἔρως ἤγγρευσεν. Elegantem verbi
254 ἀγρεύειν usum pulchre animadvertit doct. Röverus, adducto etiam Macedonii loco, cui addi velim Nonnum lib. 1. p. 32. l. 17.

Πανδαμάτωρ, ἓνα βάλλε τεῶν κυρί. θελγόμενον δὲ Σὸν βέλος ἀγρεύσειε, τὸν οὐ νίκησε Κρονίων.

Lib. 16. p. 452. l. 5.

Ἄλλοι μὲν, Διόννσε, κυνοσσοῖοι Ἰοχεαίῳ
Ἐνθάδε θηρεύουσι, σὺ δ' ἀγρώσσεις Ἀφροδίτῃ.
Ἦδὺς ὁ δειμαίνων ἀπαλόχροον ἄξυγα κούρην.

Inde Amor ἀγρευτῆρ eidem lib. 48. p. 1662. l. 31.

Ἀγρευτῆρος Ἔρωτος ἐλαφρίζουσα φαρέτρην.

Eleganter Theocritus epigr. 3.

Ἀγρεύει δέ τυ Πὰν καὶ ὁ τὸν κροκύντα Πρίηπος

Κισσὸν ἐφ' ἱμερτῷ κρατὶ καθαπτόμενος.

Aristaenetus lib. 1. ep. 7. p. 50. ἐγὼ δὲ ἀμήχανος παρε-
στήκειν, καὶ οὓς ἐθηρησάμην θρηνηῶν, καὶ ἦν οὐκ ἤγρευ-
σα μειζόνως δακρύων. Ita et sacer scriptor Proverb. 6,
25. μή σε νικήσῃ κάλλους ἐπιθυμία, μηδὲ συναρπασθῆς
ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλεφάρων. Ita v. seq. γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τι-
μίας ψυχὰς ἀγρεύει. Claudianus in Fragmento Giganto-
machiae de Venere:

Πορφυρέων δ' οὐ κρύπτειν ὑφ' εἵμασιν ἄντυγα μα-
ζῶν

Ὅμματος εἰς ἄγρην ὠπλισμένη κ. τ. λ.

εἰ δέ τις αὐτῇ

Ὅμμα βάλλῃ, δέδμητο.

Ovidius ex emendatione Burmanni Medic. Faciei v. 27.

Per se quaeque parat, nec quo venetur amores

Praefert: munditiae crimina nulla merent.

150. Ὡς θρασὺν Ἡρακλῆα κ. τ. λ. Non minore venu-
state Terentius eodem exemplo usus Eunuch. Act. 5.
Sc. 8. v. 2.

TH. Egone ut Thaidi me dedam et faciam quod
iubeat? GN. Quid est?

TH. Qui minus huic quam Hercules servivit
Omphalae? GN. Exemplum placet.

Clitophon apud Achillem Tat. lib. 2. p. 75. ὅτι συνῆκε,
πῶς εἶπον τὸ χαῖρε Δέσποινα, εἶπεν· Ἐγὼ σή; μὴ τοῦτ'
εἶπης· καὶ μὴν πέπρακέν σε τίς μοι θεῶν, ὥσπερ καὶ τὸν
Ἡρακλέα τῇ Ὀμφάλῃ; Τὸν Ἐρμῆν λέγεις. τούτῳ τὴν πρᾶ-
σιν ἐκέλευσεν ὁ Ζεὺς.

Ibid. Χρυσόρραπις Ἑρμῆς. Cornutus (ita scribendum nomen docet in praef. Gale) de N. D. cap. 16. p. 165. hanc rationem nominis reddit: χρυσόρραπις δὲ, ὅτι πολýτιμός ἐστι καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ ῥαπισμός. πολλοῦ γὰρ ἀξία ἐστὶν ἡ εὐκαιρος νοῦθεσία καὶ ἐπιστροφή τῶν αὐτῇ προσεχόντων. Kromaierus notare putat hanc vocem *auream gestantem virgam et aureos calceos*, quia ῥαπις est ῥάβδος et ὑπόδημα. Ultimum nunquam me legisse memini, neque adhuc adducor, ut credam huc poëtas respexisse. Certe Cornuti explicationes omnes quadrant in *virgam*, non *calceos*, de quibus verbo eum dicturum credibile, si haec veteribus fuisset opinio.

Ibid. Ἑρμῆς. Mercurio suas in amore partes dant poëtae, ut patet ex Herculis et Omphales fabula, quo respicit Musaeus. Hinc ab Iove ad Harmoniae nuptias Cadmo conciliandas caelo demittitur apud Nonnum lib. 3. p. 106. l. 19.

Ζεὺς δὲ πατὴρ προέηκε τανύπτερον νῆα Μαιῆς
Εἰς δόμον Ἥλεκτρος ταχὺν ἄγγελον, ὄφρα κε Κάδμω
Ἀρμονίην ὁπάσειεν ἐς Ἀρμονίην ὕμεναίω.

Nec mirum: erat enim eloquentiae praeses deus, unde
256 ποικιλόμνθος vocatur Nonno lib. 3. p. 110. l. 3. Sapienter igitur instituit Horatius Carm. 1, 30., qui ipsum in comitatu Veneris numerat:

*Fervidus tecum puer et solutis
Gratiae zonis properentque Nymphae
Et parum comis sine te Iuventas
Mercuriusque.*

ubi optime Porphyrio: *Quia multum facit eloquentia ad amorem conciliandum, unde illud: disertum me faciebat amor.* Perperam Acro: *Per Mercurium quæstum vult accipi, tanquam sine venustate nec lucrum sit.* Adde doctiss. Arnaldi de Diis Παρέδροις commentarium cap. 23. p. 161.

151. Θητεύειν ἐκόμιζεν. Elegans locutio Graecisque admodum familiaris, ut patet ex Homero Iliad. A. v.

201. et 648. Hesiodo Θεογ. 181. Orpheo Argon. 1208. Theocrito Idyll. 27, 68. Alciphrone lib. 3. ep. 40. ἐγὼ μὲν τὸν παῖδα ἀποδόσθαι εἰς ἄστυ ξύλα καὶ κριθὰς ἀπέπεμψα, Matthaeo cap. 26, 55. 28, 1. 8. Nonno lib. 3. p. 110. l. 16. lib. 5. p. 168. l. 15. lib. 14. p. 404. l. 2. Luca Eyang. 22, 47. 24, 29. aliisque plurimis. Graecismum imitati Latini. Horatius Carm. 1. 16. 1.

*Musis amicus tristitiam et metus
Tradam protervis in mare Creticum
Portare ventis.*

Statius lib. 4. Sylv. 4. v. 61.

*Forsitan Ausonias ibis frenare cohortes,
Aut Rhēni populos aut nigrae littora Thules,
Aut Istrum servare latus.*

Prosper Carmine de Ingratis P. II. cap. 17.

*Atqui Salvator mundi non praemia iustis
Solvere, non sanis venit conferre medelam.*

Boëthius de Cons. Philos. 4. 7. Rosweytha v. 196. p. 714. 257

*Pompa regali pergit solamina fratri
Ferre sub ingenti cordis languore dolenti.
Nec mora: quem venit fratrem refovere, rede-
mit.*

Ita v. 566. p. 721. v. 701. p. 724. Plura dabit Barthius ad Rutilium lib. 1. v. 210.

Missus Romani discere iura fori.

Referri huc possunt similes locutiones, quales apud Claudianum in sec. Cons. Stilich. v. 287.

*Quos decus esse deae primi sub limine coeli
Roscida foecundis concepit Luna cavernis.*

Orpheum Argon. 575. et seqq. v. 584. etc. Alciphronem lib. 3. ep. 3. et 4.

153. Ἀπ' Ἀρχαδίνης Ἀταλάντη. pro Arcadica Atalanta. Ita Theocritus Idyll. 1. v. 146.

καὶ ἀπ' Αἰγίλῳ ἰσχάδα τρώγοις

Ἀδεῖαν.

Matthaeus Evang. cap. 2. v. 1. Ἴδου, μάγοι ἀπὸ ἀνατο-

λαὼν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα. Consule notata éruditissimo Alberti. Imitatus est Hieronymus in Esai. cap. 19. *In tantum, ut Magi de Oriente docti à daemonibus — venerint Bethlehem.* Tibullus lib. 2. 4. 40.

et a rubro lucida concha mari.

Vid. Broekhusium, et Weitzium ad Valer. Fl. 1, 549.

veniet Phrygia nam pastor ab Ida.

Ovidius Amor. 2. 6. 1.

Psittacus, Eois imitatrix ales ab Indis.

258 Ita recte post alios emendavit Nic. Heinsius. Virgilius Aeneid. lib. 8. v. 685.

*Hinc ope barbarica variisque Antonius armis
Ductor ab Aurorae populis et litore rubro
Aegyptum viresque Orientis et ultima secum
Bactra trahit.*

Ita emendat Marklandus ad Stat. lib. 2. Sylv. 6. 3. pro *Victor*: an recte, dubito. *Victor* enim Antonius a Poëta conmode vocari nec sine acumine videtur, qui talem se haberi volebat. Velleius Paterculus lib. 2, 8. *Fugam suam, quia vivus exierat, victoriam vocabat.* Florus lib. 4. cap. 10. §. 10. *Ibi incredibili quadam mentis vecordia ferocior aliquanto factus est, quasi vicisset, qui evaserat.* Ibi Dukerum vide. Saepe quoque eleganter omitti quasi observari potest: ex. gr. apud Virgilium Aen. lib. 2, 66.

*Namque ut conspectu in medio turbatus inermis
Constitit.*

ubi Servius: *quasi turbatus.* Praeter Hieronymum autem praepositione *de* ita usus Statius lib. 2. Sylv. 5. v. 28.

*Inter tot Scythicas Libycasque et litore Rheni
Et Pharia de gente feras.*

Terentius Eunuch. 1. 2. 85. dixit ex *Aethiopia ancillulam*, quod honestius esse quam *Aethiopissam* putat Donatus. De ipsa Atalanta viros doctos ab Interpretibus laudatos conferre operae erit.

154. *Μελανίωνος*. Vera haec est scriptura, obvia et apud Nonnum lib. 30. p. 782. l. 19. idque docet *Μιλανίωνis* nomen apud Propertium 1. 1. 9. Perperam *Μηναλλίων* exstat apud Palaephatum cap. 14., sicut apud alios *Μεναλλίων*, nisi *Μειναλλίων* poëticum velis, quod tamen etiam usurpavit Scholiastes Eurip. l. c. a Perizo- 259
nio ad Aelian. V. H. 13, 1, adductus, ubi triplicis scripturae exemplum habes, nam praeter *Μειναλλίων* occurrit *Μεναλλίων* et *Μιναλλίων*.

157. *Πείθεο καὶ σὺ, φίλη, μὴ Κύπριδι μῆνιν ἐγείρῃς*. Scilicet id sedulo agunt amatores, ut difficiles sibi et crudeles puellas Veneri eiusque filio invisas omni modo dilectis persuadeant. Consule omnino Nonnum Dionys. lib. 42. p. 1100. l. 22. et seqq. Achill. Tatium lib. 5. p. 305. Aristaen. 1. ep. 27. p. 180. οὐ γὰρ ἐμὲ γελαῖς ἢ καλὴ, ἀλλὰ τὸν Ἔρωτα παίζεις. ἐλπὶς ἄρα τὸν τοξότην ἐκεῖνον τοσοῦτον ἐπαφεῖναι σοι βέλος, ἵνα τούτων προκαλινδουμένη τῶν ποδῶν ἰκετεύῃς ἐμὲ τὸ σοῦ ἀκέσασθαι πάθος. Aelianus Calycae apud eundem lib. 2. ep. 1. p. 194. οἴσθα δὲ, ὅσον Ἔρως ἀντιστρατεύειν τοῖς ὑπερηφανοῦσι φιλεῖ. Qui locus satis superque refutat Pavonidem elumbi coniectura depravantem hunc scriptorem lib. 1. ep. 10. p. 64., ubi queritur Acontius: τί δέ σοι τοῦτον ἐπῆγον τὸν φόβον; ὁπότε καὶ φασὶ τὴν θεὸν ἐπὶ πάσαις μὲν ἁμαρτάσι κινεῖσθαι δεινῶς, μάλιστα δὲ τοὺς ἀμελοῦντας τῶν ὄρκων πικρότερον τιμωρεῖσθαι. Hic enim rogat vir cl., an non convenientius de virginum praeside legeretur μ. δ. τὰς ἀμελούσας τῶν ὄρκων. Sed ne iam eo recurram, ut, de quo ad v. 327. plura monui, masculinum genus pro foeminino poni contendam, non raro genere masculino efferuntur, quae potius ad foemininum referenda viderentur, ut apud Ovidium Metam. lib. 2. v. 436.

*Illa quidem pugnat: sed quae superare puella,
Quisve Iovem poterat?*

An et hic emendandum *Quaere* I. p.? Sed turbas omnes facile componet Virgilius Aeneid. lib. 6. v. 442.

*Hic, quos durus amor crudeli tabe peredit,
Secreti celant calles et myrtea circum
Sylva tegit.*

260 Et tamen, Servio notante, in sequentibus foeminarum tantum ponit exempla. Sed vide cap. 16.

159. Παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις. Eodem modo locutus Alciphron lib. 1. ep. 34. ἀμνησθῆναι γὰρ αὐτὰς οὐκ ἐν σκώμμασιν οὐδ' ἐν βλασφημίαις, ἀλλ' ἐν οἷς μάλιστα ἀνιάσονται. Iacobus Ep. cap. 3. v. 9. de lingua: ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους. Lucas Evang. cap. 23. v. 9. Ita in aliis locutionibus plurimis abundat haec praepositio, Homerus Iliad. Σ. 135.

Πρὶν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἔλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃαι.

Ita v. 190. etc. Alia dabit Munckerus ad Anton. Liber. cap. 23. et P. Moll. ad Long. Past. I. p. 36., quem nec Musaei locus fugit. Nec raro Latinorum in simili modo adhibetur. Sidonius Carm. X. 9.

*Tum divum quicumque aderat, terrore remoto,
Quo quis pollebat lusit in officio.*

et v. 15.

Alcides clava, Mavors tum lusit in hasta.

Lactantius de Mort. Pers. cap. 39. *spadones in tormentis necat.* Hieronymus in interpretatione Iudithae cap. 2. 16. *omnesque resistentes sibi occidit in ore gladii.* Vide, an hinc defendi possit Statius lib. 4. Sylv. 9. v. 42.

Ollares rogo non licebit uvas,

Cumano patinas in orbe tortas,

Aut unam dare synthesin (quid horres?).

ubi cel. Marklandus legit *vel o. t.* In tempore Valerius Flacc. lib. 2. v. 144. V. Burmannus. Iustinus praef. §. 6. Statius praef. lib. 1. Sylv. *quaedam et in singulis*
261 *diebus effusa.* Ita optime Marklandus ex vetustis editis

in Addend. Interpres Iudithae cap. 2. 17. *Et post hæc descendit in campos Damasci in diebus messis.*

CAPUT XV.

Oculi deiecti signa pudoris. Modestae virgines ad nuptiarum nomen horreseunt. Cervicem dilectarum intueri solent amatores. Nonni interpres reprehensus aliquoties. Ἐπέων κέλευθοι et similia. Inepta Croii emendatio in Aulo Gellio reiecta. Eis cum quarto casu positum pro ἐν. Sine parentum consensu matrimonia inire vetitum. Alciphronis locus contra Berglerum vindicatus. Eis στενὸν τοῦ καιροῦ pro eis στενὸν καιρόν. Ἐν pro eis ab Homero aliisque recte adhibitum contra Grammaticos docetur. Puerilis Guieti in Hesiodo coniectura explosa. Prae-positionis in promiscuus usus. Emendatus Boëthius. Defensus Lactantii locus contra Tollium. Tentati Florus et Valerius Flaccus. In cum casu sexto pro quarto recentioribus usitatus. Lactantius defensus contra P. Bauldri, Iustinus contra Gronovium, Propertius contra Gebauerum. Flavi fluvii, flava unda, ob flaventem arenam. Reiecti Acro et Servius. Tentatus Acro. Ubi et ibi pro quo et vicissim. Ἐλπὲ δὲ, μὴ κούψης, et similia.

160. Ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπὴν. Oculi enim deiecti signa sunt pudoris. V. Achilles Tatius lib. 6. p. 371. lib. 8. p. 467. Longus Past. lib. 4. p. 124. Boëthius de Cons. Phil. 1, 1. *His ille chorus increpitus deiecit humi moestior vultum confessusque rubore verecundiam limer tristis excessit.*

161. Αἰδοῖ ἱουδιόωσαν ὑποκάπτουσα παρειήν. Modestae enim virgines nuptiarum nomen horrescunt, saltem horrere se fingunt. Unde Petronius cap. 26. de propudiosissima meretrice Quartilla: *Sine dubio non re-*

pugnaverat puer, ac ne puella quidem tristis expaverat nuptiarum nomen. Consula cl. Burmannum. Aristænetus lib. 1. ep. 10. p. 60. de Cydippe: *ἔτι διερχο-*
 262 *μένη τὸν ὄρκον, εἰ καὶ ἀκούσιόν τε καὶ νόθον, τὸν ἐρω-*
τικὸν λόγον ἀπέρριψεν αἰδουμένη καὶ ἡμίφωνον καταλέ-
λοιπε λέξιν τὴν ἐπ' ἐσχάτῳ κειμένην, ἅτε διαμνημονεύου-
σαν γάμον, ὃν σεμνὴ παρθένος, καὶν ἑτέρου λέγοιτο, ἠρυ-
θρίασε. Ovidius lib. 4. Met. 329.

Nais ab his tacuit: pueri rubor ora notavit

Nescia, quid sit Amor; sed et erubuisse decebat.

171. Οὐ κάμεν εἰσορόων ἀπαλόχροον ἀνχένα κούρης.
 In hanc sententiam Nonnus lib. 7. p. 216. l. 21.

Ἀσκεπέος σκοπίαζεν ἐλεύθερον ἀνχένα κούρης.

Ita lib. 15. p. 426, l. 10. lib. 16. p. 438. l. 23. lib. 34.
 p. 854. l. 28.

Ὅμματα μὴ σκοπίαζε καὶ ἄργυρον ἀνχένα Βάκχης.

Oculos non introspecte et argenteam cervicem
Bacchæ.

Ita vertunt pueriliter, cum deberent *splendidam*, quem errorem aliis locis plurimis commiserunt. Ita lib. 38. p. 972. l. 21.

Ἀργυρέων εὐκυκλος ἵπτος φοινίσδετο μαζῶν.

Nisi legendum quis putet *Ἀργυρέων* oppositione non invenusta. Sed et lib. 47. p. 1208. l. 16.

Ἀργυφα πορφύροντο παρήϊα.

• ubi idem error, sicut et lib. 40. p. 1022. l. 20. et aliis locis, nam *argenteum* pro *splendido* cepisse vix crederem.

175. Τίς σε πολυπλάγεων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους.
ἐπέων κελεύθους eleganter dixit Poëta. Solent enim voces et locutiones desumtas a cursu et via transferre ad orationem. Homerus Iliad. T. 186.

ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας.

Herodotus lib. 1. cap. 5. et 24. Lycophr. Cass. v. 10.

263 *διοίχνει δυσφάτους αἰνιγμάτων*
Ὀϊμας τυλίσσω, ἥπερ εὐμαθὴς τρίβος

Ὅρθῃ κελύθῳ τὰν σκότῳ ποδηγετεῖ.
 ubi Tzetzes: Διολχνεῖ πορεύου, διέρχου. τροπικὴ δὲ ἡ λέξις. ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ νότου. et: Οἶμας τ.] ἀνερευνῶν πάνταυθα τροπικῶς. οἶμους καὶ ὁδοὺς λέγω τὴν ὁρμὴν τῶν λόγων τῶν τῆς Κασσάνδρας, ἢ οἶμας τὰς ᾠδὰς. οἶμος γὰρ ἡ ὁδὸς; οἶμη δὲ ἡ ᾠδή. Ultima recte castigavit Spanhemius ad Callim. H. in Iov. v. 78. Confer hic Potterum. Auctor vitae Homeri p. 315. Achilles Tat. 8. p. 471. Aristænetus 1, 24. Nonnus lib. 48. p. 1272. l. 18. Plantus Milit. Glor. 4. 4. 29.

PA. Ordine is:

Nisi modo unum hoc: hasce esse aedis dicas doctalis tuas.

Ita recte restituerunt viri docti. Virgilius Ciri v. 270.

Dicendum est, frustra circumvehor omnia verbis. Georg. 2, 174.

tibi res antiquae laudis et artis

Ingredior. Georg. 3, 285.

Singula dum capti circumnectamur amore. Aeneid. 6, 868.

Tum pater Anchises lacrimis ingressus obortis:

Οἶκατε, ingentem luctum ne quaere taborem.

Statius Sylv. 3. 3. 149. Ennodius lib. 1. ep. 1. ex emendatione Gronovii Diatr. Stat. cap. 29. p. 188. *Dum salum curris verbis in statione compositis et incerta liquentis elementi placida oratione describis; dum sermone cymbam inter loquelæ scopulos rector diligens frenas et cursum artificem fabricatus tratinator expendis.* Rosweytha præf. ad Oddon. II. v. 33. p. 711.

digneris tamen et propriae Monialis

Transcurrens seriem nunc lectitare recentem.

Ita verbo transire usus Aulus Gellius lib. 20. N. A. cap. 11. Ego vero, quum illud Heracliti Ephesii, viri summe nobilis, verbum cordi haberem, quod profecto ita est: Ἡδὺμαθιη, τὸν οὐ διδάσκει, ipse quidem vol-

*vendis transeundisque multis admodum voluminibus per omnia aemper negotiorum intervalla, in quibus furari otium potui, exercitus defessusque sum. Ita hunc locum ex MS. emendasse cl. Salmasium, favente Diogene Laërtio, qui haec verba ab Heraclito prolata testatur, monet Ioan. Croius Observ. in Nov. Testam. cap. 4. p. 31. 32. Ipse tamen satis pro inperio tolli iubet in Gellio negationem, ut, quod negavit Heraclitus, adfirmet Gellius: quo enim aliter testaretur se in variorum librorum lectione plurimum temporis impendisse? Sed manifeste ratio fugit virum alias non indoctum, ut mitissime dicam, perverse admodum Gellium intelligentem, cuius haec mens: Graecos sine discrimine et delectu tantum copiam seutos multa conguessisse, se vero, utpote memorem dicti Heracliti, quod profecto ita erat, in legendis multis quidem voluminibus totum fuisse, sic tamen, ut modica tantum et utilia inde acciperet, quae aut ingenia prompta expeditaque ad honestae eruditionis cupidinem utiliumque artium contemplationem celeri facilique compendio ducerent, aut homines aliis iam vitae negotiis occupatos a turpi certe agrestique rerum atque verborum imperitia vindicarent. Non videtur inspexisse Croius auctorem, cum haec scriberet, certe nec librum indicat: incredibile
265 alioqui tam turpiter se dare potuisse. Et tamen hic Heinsio (at quanto viro!) ob longe minores errores tam barbaro modo insultat.*

180. *Οὐ γὰρ ἐποῖς τοῖς σεῖν ἐπέαδεν.* Horum enim sine consensu matrimonia contrahere apud veteres vetitum. Ovidius Metam. 4. v. 60.

Tempore crevit amor; taedae quoque iure coissent;

Sed vetuerē patres.

Vid. quae notarunt Feithius Antiq. Homer. 1, 18. p. 163. 164. Potterus Archaeol. Graec. 4. 11. p. 603., qui nec Musaei locum omiserunt. Idemque patet ex Genes. cap.

24. v. 50. Quantopere haec distent a moribus hodiernis Hispanorum, patet ex Itinerario D'Aunoy cap. 15. p. 201. ed. Belg.

181. Ἐμὴν ἐς πατρίδα μίμνειν. pro ἐν πατρίδι. Locutio haec apud Graecos usitatissima. Ita enim Orpheus Argon. v. 475. Herodotus lib. 1. cap. 9. 14. et 70. Theocritus 17, 50. Alciphron 3, 43. Matth. 2, 23. Luc. 21, 37. Achilles Tat. 1. p. 3. lib. 3. p. 157. lib. 6. p. 375. Nonnus lib. 3. p. 94. l. 31. Scholiastes Musaei ad v. 71. Ita in Inscript. Berenic. post alios edita a cl. Wesselingio Diatr. de Iud. Archont. p. 7. Vide, an hinc non defendi queat vulgata Alciphronis lectio lib. 1. ep. 24. p. 98. μηδὲ περὶ δὴς ἀγαθοῦς γελτονας εἰς στενὸν τοῦ καιροῦ φθαιρομένους. *ne vero committas, ut incuria tua boni vicini in angustias coacti pereant.* quemadmodum iam suspicatus est acutissimus Berglerus, quem fateri, non satis se videre, quid hic sibi velit τοῦ καιροῦ, equidem miror, cum certissimum sit idem esse, quod εἰς στενὸν καιρὸν, quemadmodum Thucydides saepe dixit τὸν πλεῖστον τοῦ χρόνου, aliique multi. Consulenda omnino quae in hanc rem observavit vir harum literarum longe peritissimus Tib. Hemsterhuisius ad Lucian. Dialog. p. 102, 103. Ipse Alciphron lib. 3. ep. 56. p. 416. ἡ ἀνάγκη 266 σὲ γυμνὸν τῆς οὐκίας θύραζε ἐν ἀκαρεῖ χρόνου ἐκβληθέντα ἐκπέσειν. pro quo Demosthenes ἐν στενώ. Sicut autem Alciphron εἰς στενὸν τ. κ. dixit, ita Aristaenetus lib. 2. ep. 1. p. 194. δίδου τοῖς σοῖς ὁπωρῶν ἐς τὴν ὥραν τρυγᾶν. Contrario autem modo praepositionem ἐν pro εἰς adhibet saepissime Homerus, ut Iliad. M. v. 23.

Κάππεσον ἐν ποτίῃσι καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.

Ita Iliad. A. 425. 742. E. 452. A. 593.

Κάππεσον ἐν Αἴμυνω.

Antoninus Liber. fab. 4. Orpheus Argon. v. 172. Nonnus lib. 22. p. 598. l. 18. et quicquid est bonorum scriptorum. Adeo tamen haec loquendi ratio ineptam Grammaticorum, poetis plerumque iniquissimorum iu-

dicum, censuram effugere non potuit, ut inter solocismos referre eam non dubitaverit auctor *περὶ Σολοκίας* nuper editus a cel. Valckenaerio p. 202. Neque Hesiodi versus 189. in Theogonia:

Κάβαλ' ἐπ' Ἠπείροιο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ.

liberari potuit a vana Franc. Guieti correctione, qua reponit *πολύκλυστον ἐνὶ πόντον* nimia corrigendi prurigine laborans Criticus. Sed Graeci poëtae saltem graece loqui deberent, ne eo audaciae procedendum, ut pueris ridendos errores ipsis inpingeremus. Quis enim unquam praepositionem *ἐν* cum quarto casu construxit? Et tamen id antiquissimi aevi poëtae hic obtrudit acutissimus Criticus reliquos alto supercilio despiciens ut plurimum. Si quis famae Guieti consulere velit, culpam necesse est inpingat typographorum nationi conviciis audiendis adsuetae, qui *ἐνὶ* pro *ἐπὶ* dederunt, quamvis ego nimis praecipiti viri huius calori verius haec
 267 deberi putem. Eodem modo Latini praepositione *in* utuntur, ubi quartus casus usitator, construētes cum sexto, et vicissim. Scholiastes in Arati Phaenomena: *Piscis magnus dicitur in astra collocatus, eo quod decidens in Boeth stagno Aphacitidis filia Veneris in piscem sit transfigurata, quam Syri deam nominaverunt.* Ita recte locum emendavit post Seldenum Bochartus Chan. lib. 2. 14. p. 749. Fulgentius Myth. lib. 2. 4. p. 70. *Abscisae ergo vires temporis — atque in humoribus velut in mari proiectae.* Ita legendum cum MS. Leid. et edd. vett., non *mare*. V. Munckerum. Ita cap. 1. p. 66. *Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum.* Ita et interpret vulgatus, monente eodem. Dictys Cretensis de B. Tr. lib. 1. p. 11. *omnes qui aderant in voluntate eius traduxit.* Servius ad Virg. Aeneid. 3, 171. *excepta piscatorum retibus in vita reducta est* ubi in aliis editionibus *invita* perperam scribitur. Boethius de Cons. Phil. lib. 2. cap. 1. *Sed, ut arbitror, haud multum tibi haec in memoria revocare labora-*

verim. Ita diserte scribitur in C. D'O., cum in reliquis omnibus editt. et MSS. *memoriam.* Optime. Lactantius de Mort. Pers. cap. 21. *Lecta ossa et in pulverem comminuta iactabantur in flumine ac mari.* Ita legendum puto, non *mare*, quod nimis casum videtur. Pessimè autem cum plurimis Tollius emendat *in flumina aut mare*, dupliciter peccans. Non enim ac loco movendum, ut multis aliquando ostendam. Nec altera locutio sollicitanda, de qua Columbus consuli potest, qui dubitanter tamen pronunciat, cum mea quidem sententia nihil certius. Florus lib. 2. cap. 12. §. 11. *Quum in conspectu venisset hostis.* Ita lego cum Ryck. Reg. F. et Ald., non *conspactum*, quamvis video improbare doct. Dukerum. Virgilius Aeneid. 6, 339.

Exciderat puppi mediis effusus in undis.

Valerius Flaccus lib. 2. v. 26.

Ut memorant, pressum ipse comis Neptunus in 268
alto

Abstulerat.

Ita legendum forte pro *in altum* ex Codice Carrionis, quamvis Heinsii membranae dissentiant. Plura hanc in rem notavit doct. Vossius de Construct. cap. 65. et cel. Cannegieter in Diss. de Aviano cap. 19. nec non Munckerus in Dissert. Hygino praefixa pag. 9., ubi cum Heraldò ad Arnob. lib. 1. censet vetustioribus scriptoribus haec minus usurpata quam recentioribus, a quo discedit cl. Cannegieter l. c. ratus, quanto quisque vetustior est linguae atque elegantior auctor, tanto frequentius promiscue duplicem hunc casum ab eo positum reperiri. Ego Munckeri sententiam verioremi puto; nam si discedas a Plauto et similibus antiquioribus, apud aureae aetatis scriptores parcius haec offendes, quam apud recentiores, ex quibus Mythologici scriptores a Munckero editi exemplorum ingentem numerum sufficere poterunt. Minime tamen apud alios haec non occurrere vel reprobanda censeo. Contra autem *in* cum quarto casu,

ubi usitatio textus, usurpavit Boëthius Conf. Fid. p. 294. *quia multis infectus criminibus iacebat in mortem.* Lactantius de Mort. Pers. cap. 19. *Protraxit a tergo Daciam, Constantino repulso, et exutum vestem privatam constituit in medium.* Non debuerat hunc locum P. Bauldri legendo *in medio* satis pueriliter depravare: Iustinus lib. 1. 9. §. 14. *in femur graviter vulneratus occubuit.* Id quia MSS. omnes habent, obsecutus Gronovio non mutarem in *femur*. Propertius lib. 2. 7. 50.

Et dominum lavit moerens captiva cruentum

Appositum flavis in Simoenta vadis.

- 269 Quam lectionem interpres eruditus contra Gnetum et Heinsium recte defendit. Hic tamen coniecturam Gneti, quamvis in notis p. 686. probatam, repudiat Advers. lib. 2. cap. 5. p. 241. Hoc autem versu Georg. Christ. Gebauerus, ut discimus ex Act. Lips. A. MDCCXXXIII. mens. Aug. p. 382., reponit *fulvis*, ab arenarum fulvo colore, ut putat vir eruditus in Observ. Misc. Vol. III. p. 438. Nec multum abludit a voce *fluvius*, ex quo *flavis* post alios fabricavit Broekhusius. Hoc tamen male omnino. Fluviorum enim epitheton proprium id esse nemo paulo humanior nescit, idque recte observavit Broekhusius. Sic et Albinovantis El. ad Liviam v. 221.

Ipsa pater flavis Tiberinus inhorruit undis,

Sustulit et medio nubilus amne caput.

Ita *flavum littus* Ovid. lib. 15. Metam.

Templa parentis init flavum tangentia litus.

Virgilius Georg. lib. 3. v. 350.

Turbidus et torquens flarentis Hister arenas.

Idem de Tiberino lib. 7. 31.

et multa flavus arena.

ubi Servius proprium hoc esse epitheton notat. Acro in Horatio Carm. lib. 1. Od. 8. v. 8.

Cur timet flavum Tiberini tangere?

flavum explicat inundatione turbidum, adducto hoc Virgilii loco. Servius ad Virgil. 8, 32.

Populeas inter senior se attollere frondes

Visus.

notans: *Atqui ubique cum flavum dixit: sed senior* 270 *aut propter spumas dictum est, aut ad reverentiam pertinet.* videtur putasse, *flavum* epitheton esse iuvenum florenti aetate, quod ipsum doctis persuadere posse hactenus dubito. Sed tandem in viam. Refer ad locutiones memoratas usum τοῦ *ubi* et *ibi*, quo adhibentur pro *quo*, et vicissim. Cassiodorus lib. 1. ep. 45. *Ut te notum in illa parte mundi facias, ubi aliter pervenire non poteras.* Boëthius Conf. Fid. p. 294. *ibique missi Prophetæ et alii sancti viri.* V. Munckerus ad Hygin. fab. 15. Rosweythà v. 151. p. 714.

Ni sua spernendo forsân regalia iussa

Illic pugnaret, quo rex idem prohiberet.

Ita v. 650. p. 723.

Hic modo sublimem gaudens captaret honorem,

Quo prius ingentem fuerat perpessa dolorem.

184. Ἔργον κ. τ. λ. Aperta imitatio Nonni lib. 42. p. 1096. l. 31.

Ἔργον, ὅπερ τελέει τις ἐν ἡματι, νυκτὶ δοκεῖναι.

185. Εἰπέ δέ, μὴ κρύψης. Non otiosa haec repetitio, sed venusta plane, nec quidquam minus quam παντολογίαν sapit. Plane eodem modo locutus Nonnus lib. 8. p. 236. l. 14.

Εἰπέ δέ μοι, μὴ κρύπτε τεῆς εὐλήτορα μέτοης.

Lib. 10. p. 280. l. 16.

Εἰπέ, φίλος, μὴ κρύπτε τεὸν γένος.

Nec non p. 286. l. 28. Ita alii plures similes eiusdem significatus voces venuste sociant. Herodotus lib. 1. 271 cap. 9. Θάρσει, Γύγη, καὶ μὴ φοβεῦ. Apud eundem Pythia cap. 47.

Καὶ κωφοῦ συνίημι καὶ οὐ φωνεῦντός ἀκούω.

Mutum percipio, fantis nihil audio vocem.

Aristophanes Plut. v. 494.

Ἦν γὰρ ὁ Πλούτος νυνὶ βλέψη καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοσῇ.

ubi Scholiastes: τὸ δὲ βλέψη κ. μ. τ. ὦ. κ. δηλοῖ ἐκ παραλλήλου ταῦτόν σημαῖνον. Ita legit doctiss. Hemsterhuisius, vel δῆλον — σημαίνειν, pro δηλοῖ — σημαίνειν. Hesiodus Theog. v. 551.

Ἐνὶ ᾧ οὐδ' ἠγνοίησε δόλον.

Sacer scriptor Iudic. cap. 5. v. 3. Ἀκούσατε βασιλεῖς καὶ ἐνωπίσασθε σατράπαι. Ita saepe. Lucas Evang. cap. 1. v. 20. Καὶ ἰδοὺ, ἔσθ' σιωπῶν καὶ μὴ θυνάμενος λαλῆσαι. Consuli merentur quae doctiss. L. Bos in Exerc. Philol. ad h. l. contra Theophylactum, Grotium aliosque observavit, qui perperam ἔσθ' σιωπῶν ταυτολογίας vitandae ergo exponebant *surdus fies*.

C A P U T XVI.

Musaeus ob inconstantiam reprehensus, quemadmodum et Orpheus. Iason nave aedificata primus mare tentasse a poëtis vulgo statuitur. Valerius Flaccus ob inconstantiam cum Orpheo notatus, semel defensus contra Scaligerum. Emendatio Eschenbachii in Orpheo repudiata. Praepositionum ἐν et, ἰν frequentiosima ellipsis. Supplementus Servius. Arator contra Withofium semel, Statius contra Heinsium, Marklandum etc. bis defensi. Emendatus Orpheus, notatus et vindicatus. Callichori et Parthenii fluminum distincta nomina apud Orpheum unita. Reprehensus Stephanus Byzantinus et Nonnus, qui Lycurgum modo Dryante, modo Marte creatum prodit. Longus, reiectis Iungermannii et P. Molli coniecturis, bis emaculatus et ab inconstantiae crimine cum Achille Tatius absolutus. Virgilius inconstantiae in descriptione inferni accusatus. Mariti non videntur sortiti loca, quae meruerant uxores. Sichaeo non recte iuncta

Didō in lugentibus campis, in quibus inmerito etiam Caeneus et Eriphyla ponuntur. Ixionis diversae poenae rotae, silicis imminentis et anguium memorantur a Virgilio. Defensus locus Virgilii. Tentatus Servius. Torti orbes. Valerius Flaccus reprehensus. Argonautae primo navigationis tempore tempestate iactati fuisse non videntur. Statius expositus contra Marklandi sententiam. Iuncta luna non triplicata. Duas noctes Herculis generationi inensas pauci tradunt cum Statio, qui alibi tamen trium meminit. Talis inconstantiae varia exempla. Aurorae ab Ausonio et Virgilio bigae et quadrigae datae. Tentatus Virgilius. Nocti modo bigas, modo quadrigas sine respectu hiemis et aestatis dari contra Broekhusium observatum. Diana modo uno cervo, modo bigis, modo quadrigis vecta. Notatus Buonarrotus aliaque. Auctor Confessionis Fidei plurimis locis reprehensus et refutatus. Alia inconstantiae auctorum exempla plurima. Propertius forte defensus. Hieronymi locus contra Philetanum adsertus. Dictys Cretensis emendatione ab inconstantia absolutus.

191. Οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες, οὐδὲ χορεῖαι
Ἡιδέων παρέασιν. Atqui supra v. 33. ipse Musaeus de
puella adfirmat:

σαοφροσύνη δὲ καὶ αἰδοῖ
Οὐδέ ποτ' ἀγρομένησι μεθωμίλησε γυναιξίν,
Οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης,
Μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα δηλυτερῶν.

Haec non optime cohaerent. Consultum certe magis modestiae et pudicitiae Heronis putarem, si ipsa scena mutata rationes v. 33. ab ipso poëta adlegatas memoreret Leandro, ipse vero Musaeus v. 33. causam societatis cum aequalibus vitatae candide et aperte panderet, vel potius utroque loco sibi constaret. Non tamen nimis hoc nomine exagitandum putem elegantissimum vatem, 273 cum Poëtis, Historicis aliisque talia aliquando excide-

runt, ad quae investiganda et adtentione et iudicio opus est, quia difficulter talia animadvertuntur, nec raro inmeritis talia inpingi possunt. Optimo tamen iure in hanc classem refero vetustum Argonauticorum scriptorem, qui sub Orphei nomine circumfertur, quando v. 66. diserte canit Minervam primam navem fuisse fabricatam:

*Καὶ οἱ φηγινέην πρῶτον τεκμήνατο νῆα,
Ἥ καὶ ὑπ' εἰλατίνοις ἔρετμοῖς ἀλιμυρέα βένθη
Πρώτη ὑπεξέπερης, τρίβους δ' ἥνυσσε θαλάσσης.*

Et tamen v. 1291. canit de nave Argo:

*Κέρκυραν ξαθέην ἐξέλετο, τήν σφιν ἔναιον
Ἰδρως εἰρεσίης καὶ ἀλιπλάγκτοιο πορείης
Φαίηκες.*

Phaeaces igitur maria navigare iam ante norant, cum ab Argonautis nunquam visis discere non potuerunt. Iasonem primam navem longam aedificasse, quod monet Apollonii Rhodii Scholiastes a quibusdam statui, quod et ex Plinio lib. 7. cap. 56. manifestum, inquires, Phaeacas autem magis litora legisse neque alto se credere fuisse ausos adhuc. Fateor non credibile esse, primam navem ab Iasone ante phaselos, rates, imo naves alias fuisse fabricatam, quaeque multa a multis dicta, cum nobis sufficit alios plures, quemadmodum Eratosthenem Catast. cap. 35. *πρώτη γὰρ αὐτῇ ναῦς κατεσκευάσθη καὶ ἀρχῇθεν ἐτεκτονήθη, φωνήεσσα δὲ γενομένη πρώτη τὸ πέλαγος διεῖλεν ἄβατον ὄν*, (de quo conferri potest Munckerus ad Hyginum p. 49.) statuere primam navem ab Iasone in mare fuisse deductam, quam opinionem, quod nemo nescit, secuti poëtae, ex. gr. Valerius Flaccus lib. 1. v. 1.

274 *Prima deum magnis canimus freta pervia natis.*
et v. 196., ubi Iason Neptunum placare studens ita loquitur:

*Da veniam. Scio me cunctis e gentibus unum
Inlicitas tentare vias hiememque mereri.*

Qui tamen lib. 2. v. 108.

*Dux Lemni, puppes tenui contexere canna
Ausus et inducto cratem defendere tergo,
Laeta mari tum signa refert plenasque movebat
Armentis nuribusque rates.*

Utinam haec summus Burmannus, quod promiserat ad v. 1., conciliasset: neque enim, si iam rates potius quam naves fuerunt, ut censet vir clarissimus, penitus convenient haec cum eo, quod dicit *se unum e cunctis gentibus* mare tentare. Quod vero Iulius Caesar Scaliger lib. 6. de Poëtica Flacco obiicit v. 642., ubi ita Neptunus:

*hanc mihi Pallas,
Et soror hanc, inquit mulcens mea pectora fletu,
Abstulerint: veniant Phariae Tyriaeque carinae
Permissumque putent: quoties mox rapta videbo
Vela Notis plenasque malis clamoribus undas?*

in eo inique agit, cum clarissimum in modum patet vaticinantem hic introduci maris deum, quod vel caeco patet et recte observatum Burmanno: nam quod primo coniectat concedi posse, ante Argo versus occidentem et oras Africae et Hispaniae cursum instituisse *Tyrias et Pharias carinas*, sed minime ausas fuisse Bosporum et Euxinum peragraré, non placet, cum evidenter pateat eum sermonem tribui Neptuno, quo de mari tunc primum aperto loquatur, ob quam rationem alias naves Argonautis in Ponto Euxino non nimis adcurate obvias 275 quoque fingere mihi videtur Poëta, quemadmodum hic Phaeacas navigationis peritos Orpheus. Idem hic quoque v. 1297. classem Aeëtae ipsos insecutam, memorat, quemadmodum et Valerius Flaccus lib. 8. v. 259.

*Quis novus inceptos timor inpediit hymenaeos
Turbavitque toros et sacra calentia rupit?
Absyrtus subita praeceps cum classe parentis
Advehitur.*

Atqui ea tantillo tempore aedificari non potuit. Con-

ferri possunt notata Eschenbachio, qui tamen non vidit haud firmitus cohaerere responsum Orphei Iasoni ipsum, itineris comes sociusque ut esset, roganti datum, ubi hanc caussam interserit v. 98.

*"Ἦδη γάρ μοι ἄλις καμάτων, ἄλις ἐπλετο μόχθων,
Ὡν ἰκόμην ἐπὶ γαῖαν ἀπείριτον ἠδὲ πόληας
Αἰγύπτῳ Λιβύῃ τε βροτοῖς ἀνὰ θέσφατα φαίνων.*

At quo modo Orpheus iter adeo longinquum et difficile, quo maria vasta et flumina sonora ipsi superanda, nullo usus navigio conficere potuerit, me cum ignarissimis scire candide fateor, nisi arte aliqua nobis ignota, vel Triptolemi curru vel Daedali alis, vectus fuerit. Interea invictum hoc argumentum, quo antiquitas huius poëtae ipsum se Argonautam fingentis destruitur: talis enim si fuisset, ipsum tam turpiter a veritate potuisse aberrare quis sanus credet? Ceterum v. 100.

Αἰγύπτῳ Λιβύῃ τε βροτοῖς ἀνὰ θέσφατά φαίνων.

Eschenbachio emendanti *Αἰγύπτου Λιβύης τε βροτοῖς* ne auscultem, facit ipse poëta v. 77., ubi dicit:

Βιστονίη Κικόνεσσι πολυρόήνοισιν ἀνάσσω.

276 Pro quo praepositione addita v. 129.

Ὅς Δολόπεσσιν ἄνασσεν ἐνὶ Φθίῃ ἐριβώλῳ.

Nihil tritius hac praepositionis ἐν ellipsi. Homerus Iliad. P. 36.

Χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο.

Iliad. II. 151.

Βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο.

Aelianus Var. Hist. 3, 12. *ἀλλ' οὐδετέροις ἐλυσιτέλῃσι τῇ Σπάρτῃ καταμεῖναι.* Id Kuhnius retinendum putat, cum Faber corrigit ἐν τῇ Σπάρτῃ. Sed obnititur vir eruditus in Observ. Misc. Vol. III. p. 89. neque admodum ego defendam. Vide quae observat eruditissimus Xenophontis Ephesii interpres ibid. p. 419. Poëtis talia magis in deliciis. Ita Latinis praepositionis in usitatissima ellipsis. Claudianus de R. P. 3, 114.

Iam non ulterius Phrygia tellure morabor.

v. 363.

*Sic qui vecturam longinqua per aequora merces
Molitur tellure ratem.*

Virgilius Aeneid. lib. 5. v. 730.

*gens dura atque aspera cultu
Debellanda tibi Latio est.*

Lib. 12, 546.

*Hic tibi mortis erunt metae: domus alta sub Ida,
Lyrnessi domus alta, solo Laurente sepulcrum.*

Lib. 7, 779.

quod litore currum

Et iuvenem monstria pavidi effudere marinis.

Ita lib. 2, 33. Ecl. 8, 95. 97. Ibi Servius. Lib. 12, 343. 277

quos Imbrasmus ipse

Nutrierat Lycia paribusque ornaverat armis.

Ibi Servius: Lycia autem pro in Lycia, ut non Libyae.

Scribe: Non Libyae, non ante Tyro despectus Iarbas.

ex lib. 4, 36., ubi idem: aut in Tyro, ac si diceret

Tyri etc., quae nunc non discutio. Lib. 4, 632.

Tum breviter Barcen nutricem adfata Sichaei,

Namque suam patria antiqua cinis ater habebat.

Versum ultimum inmerito expunctum a viro docto in

Observ. Misc. Vol. I. p. 13. auctori feliciter vindicavit

vir eruditissimus in nota subiecta. Talia loca debuerant

obstare, quo minus eruditissimus Withofius in Spec.

Gunth. p. 157. in Aratore Act. Apost. 1. p. 246. pro

Ecclesiam terris colimus.

legeret in terris, praecipue cum ipse Virgilius diserte

Aen. lib. 3. v. 147. dixerit:

Nox erat et terris animalia somnus habebat.

Debuissent et haec retinere Heinsium Advers. lib. 1.

cap. 18. p. 188., ut et Marklandum, ne in Statio lib. 5.

Sylv. 4. v. 12. pro

non si mihi lumina mille,

Quae sacer alterna tantum statione tenebat

Argus.

emendaret uterque *in statione*, neque enim de reliquis coniecturis sententiam ferre vacat. Fors et retineri posset locus Statii lib. 4. Sylv. 1. v. 40.

278 *Restat Bactra novis, restat Babylona tributis*
Frenari, nondum gremio Iovis Indica laurus.
 ubi Livineius, Barthius et Marklandus reponunt *in gremio*. Sed redeamus tandem ad Orpheum, quem nondum dimittendum puto. Canit hic v. 728.

*Νῆα κατιδύνων ἐπὶ Παρθενίῳ ῥέεθρα,
 Ὅν δὴ Καλλιχορόν μιν ἐπώνυμον οἱ καλέουσιν,
 Ὅν τοι ἐγὼ μύθοισιν ἐπὶ προτέροισιν ἔλεξα.*

Lego *μύθοισιν ἐνὶ προτέροισιν*. Consule dicta cap. 13. de hac locutione. Vides autem Poëtam hic memorare flumen Párthenium, cuius in superioribus mentionem se fecisse hic monet. Atqui evolve tota Argonautica, quod bis terve feci, nec quicquam reperies. Scrutentur acutiores, an alicubi corruptum hoc nomen adhuc lateat. Meminit et huius fluvii Valerius Flaccus lib. 5, 102.

*Altius in ventos recipit ratis ac fugit omne
 Crobiali latus et fatis tibi, Típhy, negatum
 Parthenium.*

ubi Vossius reiicit sententiam Nicolai Loënsis eandem fluvium statuentis ac Callichorum, quia Valerius antea v. 74. distinguit:

*Praeterit et festa vulgatum nocte Lyaei
 Callichoron: nec vana fides. His Bacchus in onis
 Abluit Eoo rorantes sanguine thyrsos.*

Atque ita Scylax in descriptione Paphlagoniae ex coniectura Salmasii et Is. Vossii: ut adeo hic iterum errorem forte commiserit Orpheus, nisi alios ipsum secutum auctores velis. Nescio vero, unde hauserit Stuckius ad Arriani Peripl. p. 130. diversam lectionem *Καλλιχρον*,
 279 an e coniectura, an e vitiosis codicibus, quod probabilius. Certe eadem fere diversitas apud Valerium v. 75. Simili autem ratione memoria lapsus est Stephanus Byzantinus in v. *Λακεδαίμων*, ubi scribit: *ἔστι καὶ ὄρχησις*

Λακωνική, ὡς ἐν τῷ περὶ Μαντινείας εἰρήσεται. Nam in v. Μαντίνεια ne verbum de ea re monet. Hunc tamen errorem homini, qui librum hunc in compendium redegit, adscribendum puto. Parum etiam sibi constat Nonnus lib. 28. p. 538. l. 31.

Ἐνθα τις Ἄρεος αἶμα μαιφόνος ὤκεεν ἀνὴρ,
Ἦδεσι ῥιγεδανοῖσιν ἔχων μίμημα τοκῆος,
Ὀθνείους ἀμέθυστος ἀμεμφέας εἰς μόρον ἔλκων
Αἰνομανῆς Λυκούργος.

ubi Lycurgum Martis filium vocat, sicut et p. 540. l. 18.

Ἐνναλίῳ δὲ τοκῇ

Δαιτρεύων ἱέρους.

Nec non p. 542. l. 13. et 31. p. 544. l. 5., ubi Iunonis nepos vocatur. Vid. et p. 548. l. 4. p. 552. l. 8. Idem tamen p. 542. l. 4.

Ἀρδαβλῆς μεδέοντι Δρυαντιάδῃ Λυκούργῳ.

Ita lib. 21. v. 1. p. 564. l. 18. υἷα Δρύαντος vocat, quemadmodum Hyginus fab. 242. aliique. Sic et p. 544. l. 15. Venerem γυναικὴν δάμαρτα ipsius adpellat, quae quomodo inter se conveniant non perspicio. Iudicent eruditi, an huc referendus elegantissimus Pastoralium scriptor Longus, cum lib. 1. p. 17. de Daphnide et Chloe dicit: τοῦτο μόνον ἤδεσαν, ὅτι τὸν μὲν φίλημα, τὴν δὲ λουτρον ἀπώλεσεν. At vero in praecedentibus lotionis mentio expressa non exstat. Igitur auctor sibi obloquitur? Minime. Haec librariorum culpa, per quam integrum scriptoris locum perditum esse merito querimur; non tamen difficulter eruendum, cum vestigia 280 eius deprehendimus p. 12. Καὶ ἐλθὼν ἅμα τῇ Χλόῃ πρὸς τὸ αὐτρὸν τῶν Νυμφῶν, τῇ μὲν ἔδωκε καὶ τὸν χιτῶνα καὶ τὴν πήραν..... ἐγένετο. Τοιαῦτα πρὸς αὐτὸν ἀπελήρει. Τί ποτέ με Χλόης ἐργάσεται φίλημα; χεῖλη μὲν ῥόδων ἀπαλώτερα κ. τ. λ. Lacunam hanc ut suppleant, Iungermannus inserit ἐπεὶ δὲ μόνος ἐγένετο, P. Mollus καὶ πολλὰ φίλήματα ἐγένετο, quae vanae et ineptae coniecturae. Ubi enim quaeso in Iungermanni commento mentio

osculi, quod a Chloë accepit Daphnis quodque in seqq. adeo praedicat? Quis vero patienter ferat hanc constructionem: *καὶ πολλὰ φιλήματα ἐγένετο. Τοιαῦτα πρὸς αὐτὸν ἀπελήρει. multaeque intercēsserunt oscula. Talia apud se nugabatur.*? Nemo, puto, qui aure non plane est surda et iacenti. Cogitabam olim: *τῇ μὲν ἔδωκε καὶ τὸν χιτῶνα καὶ τὴν πήραν, ἣ δὲ αὐτῷ φίλημα. Ἐπεὶ δὲ ἐλούσατο καὶ μόνος ἐγένετο, τοιαῦτα πρὸς αὐτὸν ἀπελήρει. ei dedit tunicam et peram, ipsa vero ei osculum. Postquam vero abluit corpus et solus fuit* —. Singularem numerum vocis *φίλημα* probat auctor p. 17. l. 21. p. 12. l. 21. 23. 29. etc. Neque nunc repudio hanc coniecturam, aliis certe longe praeferendam, cum lotionis et osculi necessaria hic mentio esse debeat, quae an paucioribus verbis fieri queat nondum perspicio. Non nimis tamen periculosae, quales pleraeque sine libris in locis lacuna laborantibus, coniecturae tribuo, libenter cum faciliori permutaturus. Iam si ponamus haec a manu Longi profecta, quam non dissimilem fuisse certo statuere licet, qua ratione cum his in concordiam rediges, quae reperiuntur lib. 2. p. 39. *καὶ ἀγαγόντες τῆς ἐπιούσης ἡμέρας τὰς ἀγέλας εἰς νομὴν ἐφίλησαν μὲν ἀλλήλους ἰδόντες, ὃ μῆπω πρότερον ἐποίησαν, καὶ περιέβαλλον τὰς χεῖρας ἐπαλλάξαντες.*? Vides disertis verbis eum

281 adfirmare, illos nunquam antea invicem se osculatos fuisse, quod tamen ante ipse de iis narravit? Non difficulter succurri potest legendo *ἰδόντες, καὶ, ὃ μ. π. ἐποίησαν, περιέβαλλον τ. χ. π. oscula dederunt, alternatimque, quod ante nunquam fecerant, in amplexu ruerunt.* ut reddidit Interpres iam olim, sed referens ad utrumque. Dubitabis tamen, sat scio, an ita scripserit auctor, certe an vel ita defendi possit, cum tria haec amoris remedia, osculum, amplexus et concubitus, amoris ignaros docuerat Philetas p. 37. conlata et p. 38. Sed quid si ponamus, oscula iam sumsisse Daphnidem a Chloë sua Philetam ignorasse, et mysteriis

his, quorum sane rudissimi, eos plane nondum fuisse initiatos, et hinc tria illa remedia amantibus senem praescrripsisse? Ita tolletur omnis difficultas et recte auctor sibi constabit. Elige, quod videbitur, lector: ego vera me dixisse persuasus sum, praecipue cum et lib. 1. p. 19. l. 20. adfirmat: εὐπρεπῶς δὲ διὰ τῆς σύριγγος τὴν Χλόην ἐφίλει. quorum elegantissimum et satis adcuratum auctorem tam brevi oblitum fuisse, cum elabendi rima pateat, quare credam? Nescio an et huic numero adscribendus lepidissimus auctor Achilles Tatius lib. 8. p. 515., ubi de fonte Stygis loquitur, per quem diiudicabant polluti tori accusatas: καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν τις αἰτίαν ἔχῃ Ἀφροδισίων, εἰς τὴν πηγὴν εἰσβάσα ἀπολούεται. ἡ δὲ ἐστὶν ὀλίγη καὶ μέχρι κνήμης μέσης. ἡ δὲ κρίσις ἐγγράφας τὸν ὄρκον γραμματεῖω μηρίνθω δεδεμένον περιεδήκατο τῇ δέσῃ· καὶ μὲν ἀψευδῇ τὸν ὄρκον, μένει κατὰ χώραν ἡ πηγὴ· ἂν δὲ ψεύδεται, τὸ ὕδωρ ὀργίζεται καὶ ἀναβαίνει μέχρι τῆς δέσσης καὶ τὸ γραμματεῖον ἐκάλυψεν. Id iudicium subire coacta Melite, Thersandri uxor, ab ipso marito polluti tori accusata, fontis aqua non tumescente, omnibus probantibus absolvitur p. 519. Attamen antea lib. 5. p. 355. et 357. refert Clitophonem cum ea rem habuisse victum lacrimis precibusque 282 infinis, in quas descendere Meliten vis amoris coëgerat. Viden', lector, haec minime sibi constare? Quod si voluisset innocentiam mulieris omnibus testatam facere, alia ratione hunc, qui sane vindice dignissimus, nodum solvere debuerat, nec in artum desilire, unde pedem referre salva operis lege vix ipsi integrum erat. Fors tamen, candidos enim esse decet, elabendi aliquam adhuc rimam patere Tatio iudicabunt acutiores culpamque diluere conabuntur ex rite intellectis verbis p. 509: Προκαλεῖται Θέρσανδρος Μελίτην — εἰ κεκοινώνηκεν εἰς Ἀφροδίτην τῷδε τῷ ξένῳ παρ' ὃν ἀπεδήμουν χρόνον, εἰς τὸ τῆς ἱερᾶς Στυγὸς ὕδωρ εἰσβάσαν καὶ ἐπομοσαμένην ἀπηλλάχθαι τῶν ἐγκλημάτων. Hanc oblatam conditionem

feri id posse nondum adducor ut credam. Puerile et vanum esset effugium, si quis verbis Servii ad v. 474., *aut certe respondet curis par est mortis similitudine, ferro enim uterque consumptus est*, uti vellet ad haec destruenda. Nonne enim et Deiphobus ferro consumptus ipsiusque adeo uxoris Helenae scelere potiori iure haec loca incolere deberet? Et tamen ponitur in arvis ultimis, quae bello clari frequentant, v. 477. et 494. Excipere non est, Sichaeum alia loca tenuisse, eaque invisisse forte pristinam maritam: obstat enim ipse vates v. 431.

Nec vero hae sine sorte datae, sine iudice sedes. Atque ita Servius ad v. 466.: *quia post mortem tenebit alterum circulum, viris fortibus scilicet, non amantibus datum.* Quin diserte eisdem in locis constituit 284 coniuges hos, ut patet ex v. 472.

Tandem corripuit sese atque inimica refugit.

In nemus umbriferum: coniunx ubi pristinus illi

Respondet curis aequatque Sichaeus amorem.

Quale enim hoc *nemus umbriferum*? Nonne *myrtea sylva* v. 443. et *silva magna* v. 451. vocata? Id verissimum videtur, at monendum, ne quis Phoenissam Didonem a vulnere recentem et certam sedem nondum adeptam huc et illuc oberrasse atque ita etiam ad mariti circulum fugisse aliquis suspicaretur. Dein num maiore iure lugentibus his campis adscribitur *maesta Eriphyle, crudelis nati vulnera monstrans*? an quia maritum Amphiaräum accepto monili prodidit Polynici? Ita inquires, et ne alia cogitem facit Homerus Odyss. A., quo loco Ulyxes animas Orco evocans ita loquitur:

Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον στυγεράν τ' Ἐριφύλην,

Ἡ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα.

cuius versus a Clemente Strom. 11. p. 388. adducti auctor latuit Munckero ad Hyginum fab. 73. Sed an ideo *durus amor eam crudeli tabe peredissee* dici potest? Non putem. Merito etiam quaerere licet de Caeneo,

an, quia olim femina ereptae virginitatis pretium a Neptuno accepit sexus mutationem, conmode a crudeli tabe peresa dici queat, cum certe mea quidem sententia magis locum meruerat in circulo virorum fortium, cum fortiter pro Lapithis contra Centauros pugnando non nisi ictibus fustium crebris superari potuit, notante praeter alios Servio ad v. 448. Videant acutiores, an placeat Servii observatio ad v. 476.: *In his enim quae dixit mista sunt virtutibus vitia. In his autem quae*
 285 *dicturus est nocentum poenas a piorum segregat meritis. Nam inferi (ut diximus supra) humanam continent vitam, hoc est animam in corpore constitutam. Haec autem quae dixit mista esse manifestum est. Licet enim in viris fortibus laudetur virtus, est tamen vituperabile alienum imperium caedibus occupare. Item amare privignum crimen est: virtus maritum.* an vero calculum addere libeat notae ad v. 444.: *Sane sciendum, loqui eum de amore generali: nihil enim interest, quid quis amet, dummodo amore teneatur.* Ita sane omnes removeri possent difficultates: sed nihil est in verbis Poëtae, quod nos eo ducat, ut adeo ego non videam, quomodo sibi constet Virgilius, praecipue si urgeas verba *durus amor crudeli tabe peredit*, quae nemini fere conveniunt. Aliud praeterea notavit Servius in verbis Poëtae v. 442.: *Notandum etiam (nam rarum est), quia, cum masculino genere usus sit, ut Hic quos durus Amor, tantum foeminarum ponit exempla, non quod desint viri: sed elegit sexum impatientem ad amandum. Tamen paullo post et Sichaei facturum est commemorationem.* Fateor rarius hoc esse, nec tamen desunt exempla, ut illa quae adduximus cap. XV. Ita lib. 10. Aeneid. v. 88.

*Nosne tibi fluxas Phrygiae res vertere fundo
 Conamur? nos? an miseros qui Troas Achivis
 Obiecit?*

ubi tamen Servius alio modo rem expedit. Adde quod

et hic Sichaei mentio fiat. Idem vates in poena Ixioni adsignanda vehementer variat, ut Georg. 3. v. 37. angues in ea memorat:

*Invidia infelix Furias amnemque severum
Cocytii metuet tortosque Ixionis angues
Immanemque rotam et non exsuperabile saxum.*

libro autem Aeneid. 6, 601. atram silicem ipsi inminere tradit:

*Quid memorem Lapithas, Ixiona Pirithoumque? 286
Quos super atra silix iam iam labsura cadenti-
que*

Inminet adsimilis.

et tamen vox v. 616.

*Saxum ingens volvunt alii radiisque rotarum
Districti pendent.*

Non mihi latet virum eruditum in Observ. Misc. Vol. I. p. 272. et p. 390. et praecipue Vol. III. p. 309. et seqq. ingenti exemplorum ex omni antiquitate sedulo conlecto numero id agere, ut unius Codicis, in quo *orbes* legitur, scripturam defendat, sed parum, quod pace ipsius dixerim, ista me movent, ut mendosum locum putem, praecipue cum et Servii aetate iam ita lectum ut patet ex ipsius nota: ANGUES] *quibus religatus ad rotam est, postquam illicitos Iunonis petivit amplexus.* ut et quae habet ad 6, 601.: *ad inferos trusus est et illic religatus ad rotam circumfusam serpentibus.* Inmerito hic Scholiastam, quod vellem ostendisset vir eruditus, interpolatum esse p. 311. obiicitur, cum et idem tradat altero loco iam adducto, in quo legere potes *quibus circumfusam religatus ad rotam est.* ut non sit ratio, si ita capies Poëtam, quod p. 320. de Latinitate dubitetur. Iam vero, quod iactat vir eruditus p. 313., nullum e Latinis poëtis unquam recedere a nota mythologia, et idcirco verisimillimum esse Virgilium scripsisse *orbes*, non *angues*, quodque p. 318. satis audacter adfirmat, nullam esse differentiam in authen-

ticis scriptoribus, aut qui ante Virgilium vixerunt, omne illud vanum et nimis praecipitanter effusum certissime patet ex v. 601. iam adducto, ubi vides ipsum Virgilium diversam ab omnibus aliis et se ipso sequi sententiam, ut adeo ego reiicere vulgatam non ausim lectionem. Optime Servius ad v. 616.: *Ixionem dixit, ut alibi ostendit: Atque Ixionii vento rota constitit orbis. licet supra dixerit: Quos super atra silex. Nam de his fabulis variae sunt in ipsis authoribus opiniones.* Summo mirari opere licet tam evidentem Virgilii locum omnes fuisse praetervectos. Ceterum *tortos orbes* latine dici cum viro eruditissimo Vol. I. p. 272. in nota, non ausim negare, cum ita Cicero in Arateis loco citato Vol. III. p. 316.

Tam tornare cate contortos possiet orbes.

Misso Virgilio, pergo ad Valerium Flaccum lib. 2., ubi navigationem Argonautarum describit a v. 1. ad v. 17., ubi Pallenen ipsis adparuisse adfirmat, et digressionem de Gigantum pugna absoluta v. 34. occasum solis memorat:

*Iamque Hyperionius metas maris urguet Hiberi
Currus et evectae prono laxantur habenae
Aethere, cum palmas Tethys grandaeva sinusque
Sustulit et rupto sonuit sacer aequore Titan.
Auxerat hora metus.*

Metum hunc in sequentibus luculentius pingit tantumque fuisse vates nobis refert, ut vix trepidantes confirmare potuerit Tiphys. Haecne prima nox in mari iis vigilata? Si negas, interrogare libet: Cur adeo heroes trepidant, ubi nullum ipsis periculum immineat? Si adfirmes, te refutabo ex oratione Tiphysos v. 48.

*Non hanc, inquit, sine numine pinum
Dirigimus; nec me tantum Tritonia cursus
Erudiit; saepe ipsa manu dignata carinam est.
An non experti, subitus cum luce fugata
Horruit imbre dies? quantis, pro Iuppiter, au-
stris*

Restitimus? quanta quoties et Palladis arte

Incassum decimae cecidit tumor arduus undae?

Quando enim haec omnia acciderunt? Unone die toties 288
luctati cum spurcissima tempestate, cuius nemo, ne-
dum ipse Valerius meminit, imo quae reliquis poëtis
adversa est? Certe Orpheus Argon. v. 359.

Καὶ τότε δὴ λυγὸν οὖρον ἐπιπροέηκε νέεσθαι

Ἥρη, Ζηνὸς ἄκοιτις, ἐπείγετο δ' ἐς πλόον Ἀργῶ.

Vix etiam iter, certe ut ab Orpheo describitur, tantillo
tempore tam longinquum conficere potuerunt, praeci-
pue si adeo cum tempestate luctati. Conponant haec,
quibus volupe est et de tam bono luto praecordia Titan
finxit: ego me non expedio putoque poëtam nostrum
non cohaerere et plane dissona canere. Statium etiam
dictorum non semper fuisse memorem docuit eruditis-
simus Marklandus ad Sylv. 4. 1. 28. et lib. 2. Sylv. 1.
v. 181., quae referre non vacat: ut adeo mirer virum
acutissimum lib. 4. Sylv. 6. v. 17.

O bona nox! iunctaque utinam Tirynthia luna!
iunctam lunam cum Cruceo interpretari triplicatam,
quia ita ipse poëta Theb. lib. 6, 289. et 12, 301., a qua
sententia discedendum non putat, cum explicationem
ferat vox *iuncta*, quae est continuata inque quamvis
longitudinem provecta, ut 2, 6. *iunctum stemma* longe
continuatpm, a proavis demissum. Ego tamen facio
cum Gronovio Diatr. cap. 43. p. 281., qui mea quidem
sententia Cruceum recte reprehendit, cum nemo ita
iungere noctem, lunam etc. usurpavit. Fateor senten-
tiam eorum, qui tres noctes iunctas volunt, esse vul-
gatiorem, quippe quam secuti Orpheus Argon. 1. 118.
Achilles Tatius lib. 2. p. 145. Nonnus lib. 7. p. 208. l.
17. lib. 25. p. 656. l. 7. Lycophron pluresque alii: sed
tamen et altera suos habet patronos Senecam, Proper- 289
tium, Capellam, quos debemus indicio diligentissimi
Meursii ad Lycophr. v. 33. Hanc quin secutus sit hoc
loco sententiam poëta, nullus dubito, praecipue quia

poëtarum nullis in rebus maior inconstantia quam similibus. Ne longius abeam, Ausonius Perioch. Odyss. 17. bigas dat Aurorae:

Iam coelum roseis rutilat Tithonia bigis.

Ita recte emendat Marklandus ad Stat. 4. 6. 16. Vulgo *Tritonia*. Sic 8. Iliad.

Aurora in croceis fulgebat lutea bigis.

Quae sumta ex Virgilio lib. 7, 26.

Aurora in roseis fulgebat lutea bigis.

An scribendum *croceis* ex Ausonio? In Eclogis *croceo mutabit vellera luto*. Non tamen damno vulgatam. Secutus hanc sententiam inter alios Valerius Flaccus lib. 2, 261.

*Regina, ut roseis Auroram surgere bigis
Vidit.*

Idem tamen Ausonius Perioch. 8. ipsi dat quadrigas:

Iam coelum rutilat roseis Aurora quadrigis.

Nec non Virgilius lib. 6, 535.

*Hac vice sermonum roseis Aurora quadrigis
Iam medium aethereo cursu traiecerat axem.*

Bono iudicio hanc sententiam adoptavit vir summus Hugo Grotius in mollissima Elegia, qua hiemis comoda cecinit:

290 *Dicite, Chaldaei, roseis cur vecta quadrigis
Tardior hiberno tempore surgat Eos.*

Eodem modo poëtae Nocti modo quadrigas, modo bigas dant, ut docuit elegantissimus Broekhusius ad Tibullum lib. 2. El. 1. v. 87., qui putat haec conciliari posse, si aestate quadrigis, hyeme bigis vehi fingatur: quam vocem ore ipsius excidisse nollem, cum ex adductis exemplis id minime pateat. Ita cum Claudianus de R. P. lib. 1. v. 275. canit:

*Merserat unda diem: sparso nox humida somno
Languida caeruleis invexerat otia bigis.*

unde ipsi constitit de hyeme sermonem esse? Ex loco Virgiliū lib. 5, 721. contrarium patet:

Et nox atra polum bigis subvecta tenebat.

Hyemem enim non intelligi abunde constat ex toto libro. Confer. v. 79. 102. 660. etc. Fateor tamen favere Broekhusio lib. 4. v. 309., ubi Dido Aeneae obiicit:

*Quin etiam hiberno moliris sidere classem
Et mediis properas aquilonibus ire per altum
Crudelis?*

Post infelix enim Elissae fatum statim Siciliam venit Aeneas, ut patet ex filo carminis nemini non noti. Sed forte hic Poëta non satis omnia rite perpendens sermonem hunc adfinxit Didoni quascunque rationes libenter obiecturae perfidissimo hospiti. Quicquid sit, idem vates Culic. v. 201. disertis verbis bigas Nocti tribuit tempore minime hyemali:

*Iam quatit et biuges oriens Erebo cit equos Nox 291
Et piger aurato procedit Vesper ab Oeta,
Cum grege compulso pastor duplicantibus umbris
Vadit et in fessos requiem dare comparat artus.*

Contra eruditissimus Sannazarius de Partu Virginis lib. 2. v. 309. nocti, qua Christum mater enixa, hyemali quadrigas dat:

*Tempus erat, quo nox tardis invecta quadrigis
Nondum stelliferi mediam pervenit Olympi
Ad metam.*

Referri huc potest quod Diana modo cervo vehatur uno, modo duobus, ut apud Claudianum 2. Cons. Stil. 286.

cervi curvum subiere iugales.

V. Spanhemium ad Callim. Hymn. in Dian. v. 106. Phil. Buonarroto in Observ. Histor. ad numismata quaedam antiqua maximi moduli Tabul. VII., ubi binis vecta cernitur Diva. V. Biblioth. Sikii Tom. V. p. 609. Quadrigas dat Nonnus Dionys. lib. 48. p. 1274. l. 12.

καὶ οὖρεα κάλλιπς κούρη

**Ἀρτεμις ἐξομένη κεμάδων τειράζοντι δόφρω.*

et montes reliquit virgo

Diana cervarum bigis insidens.

Ita reddit Buonarrotus satis inperite, certe admodum inconsiderate, eum vetus interpretatio insidens *quadri- iugo curru* recte se habet. Ovidius Metam. 15, 656. Aesculápio longam barbam dat et tamen iuvenem vocat v. 642. et Fast. 6, 735., notante viro docto in Observ. Misc. Vol. II. p. 230. Summo iure in classem hanc re-
 292 fero auctorem Confessionis Fidei, quem Trithemius, Vallinus ex tribus MSS., Fabricius aliique Boëthium hactenus crediderunt: recte an secus, alias forsán vi-
 debo, cum stylus incomtus et barbarus saepe aliaque nímium quantum discrepent ab elegantis et eruditione Boëthii. Hic enim p. 290. edit. Leid. A. 1671. de Ario, Sabellianis et Manichaeis locutus addit: *Sed de his ha-
 ctenus; suo enim loco ponentur, sicut ordo neces-
 sarius postularit.* At toto libello evoluto frustra nihil re-
 peries. Ita p. 293. *Tandem deus Aegyptii regis domi-
 nationem despiciens, diviso mari rubro, quod nun-
 quam ante natura ulla cognoverat, suum transduxit
 exercitum ductore Moyse et Aaron. Postea igitur pro
 eorum egressione altis Aegyptus plagis vastata est,
 quum nollet dimittere populum.* Haec manifesto sese
 evertunt et ridicula sunt: quomodo enim Aegyptus,
 quum populum dimittere nollet, postquam egressus
 iam ille, plagis vastari potest? Sensus constaret, si le-
 geres *posteaquam pro eorum oppressione etc.* Sed hoc
 esset secare, non solvere nodum. Quid si historiae sa-
 crae inperitus scriptor Aegyptum plagis perculsam post
 Israëlitarum dimissionem (nam respici ad exercitum in
 mari rubro submersum vix videtur); quod nos novimus
 ante accidisse, putaverit? Hoc non adeo mirabitur, qui
 totum libellum perlegerit, cum huius farinae alia ex-
 stent luculenta monumenta, ex. gr. p. 294. *Et quum
 multis annis multas quoque gentes per viam debellas-
 sent. Gentes sunt populi.* Ita p. 295. de Iudaeis: *ut
 praedicatio salutaris non iam in una tantum gente,
 sed orbi terrarum praedicaretur.* Sed tres quatuorve

populos victos ante Iordanis transitum novimus: haene multae gentes? Sequitur: *Descendit itaque ab eo (Davide) per singulas successiones regium stemma, perductumque est usque ad Herodis tempora, qui primus ex gentibus memoratis populis legitur imperasse.* Regium igitur inperium non in captivitate Babylonica 298 expiravit? Fors et aliud latet. Videtur putasse, posteros Davidis continua successione inperium tenuisse. Quam puerilis autem hic error sit, patet vel ex Macchabaeorum principatu, quos e tribu Levi, non Iudae, oriundos fuisse, quicquid alii nugentur, certissimum est. V. vir eruditiss. Georg. Eric. Phaletranus de Ablat. Sceptri Iudaici in Syntagm. var. Diss. rar. Graevii cap. 3. Atque haec loca sufficere possunt. Addam breviter quaedam, quae alii occuparunt. Propertius lib. 1. 1. 1.

*Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis,
Contactum nullis ante Cupidinibus.*

et tamen, monente Broekhusio, lib. 3. 13. v. 5. in Lycinna amoris tirocinium se posuisse narrat:

Illae rudes animos per noctes conscia primas

Imbuit, heu nullis capta Lycinna datis.

An primas noctes Poëtae forte dedit Lycinna, quamvis prima oculis suis ipsum Cynthia ceperat? Iudicent acutiores. Iustinus lib. 1. cap. 2. §. 9. de Semiramide; *sed et Indiae bellum intulit, quo praeter illam et Alexandrum Magnum nemo intravit:* cum tamen lib. 12. cap. 7. Herculis et Bacchi expeditiones longe anteriores memoret, observante acutissimo Tan. Fabro. Sextum Empiricum modo *πολύτα* nullum *προεβύτηρον* Homeri carminibus existimare se, modo probabile esse alios ante eum poëtas et suo tempore fuisse, sed ab eius splendore obscuratos, scribere notat ampl. Cuperus Apoth. Homer. p. 64., quem et de Luciano vide p. 80. in fine. De Strabone v. Modium ad Iustinum lib. 1. cap. 10. §. 5., de Aeliano Iac. Perizonium in erudita praefatione. Cum vero toties optimos scriptores dictorum non satis

memores fuisse apertum sit, dubito an recte Phaletra-
 294 nus lib. cit. p. 390. locum Hieronymi ad Sophoniae cap.
 1. *Quia semel tropologice exponere coepimus: Visi-
 tabit dominus in adventu et passione Salvatoris, i. e.
 in die hostiae filii sui, super Pontifices et super Sa-
 cerdotes populi Iudaici et super domum regiam. Us-
 que enim ad illud tempus perseveraverunt reges Iudae
 de stirpe Davidis secundum prophetiam Iacob: Non
 deficiet Princeps etc. Post hostiam enim domini sub-
 latum est regnum de Iudaeis. resecta, ut loquitur,
 pannosa glossatoris lacinia a purpura Hieronymiana,
 legere iubeat p. 409. *reges secundum prophetiam Iacobi
 post etc.*, quia Hieronymus ad Ierem. cap. 22. dixerat:
*Ioachin non successit rex filius, sed fuit in captivitate
 et Salathiël et Zorobabel; et usque ad Christum nul-
 lus regiam obtinuit potestatem. Omnes enim fuerunt
 captivi, et nullus deinceps de stirpe Davidis in terra
 Iudae tenuit principatum.* Non raro tamen haec libra-
 riorum flagitia. Dictys Cretensis de B. Troi. lib. 1. p. 8.
*Interim paucis post diebus Alexander cum supradictis
 comitibus venit Helenam secum habens.* Respicit ad
 p. 4. *Per idem tempus Alexander Phrygius, Priami
 filius, aliisque ex consanguinitate comitibus, Spar-
 tae in domum Menelai hospitio receptus.* ubi in vulga-
 tis cum Aenea aliisque contra MSS. et historiam. Scri-
 bendum igitur *Glauco Antenoris*, quem infra comitem
 huius expeditionis refert poenasque morte luisse, recte
 monet doct. Iosias Mercerus. Aliquando et inmerito
 culpatis poëtae, ut Statius a viro erudito in Observ. Misc.
 Vol. I. p. 339.: sed recte explicatus in nota addita.*

CAPUT XVII.

Repetitio vocum invenusta. Contra Perizonium defensus locus Aeliani. Faciem velabant pudore adfecti, in caput summa vestis parte adtracta. Σφέτερος pro ἐός, pro nobis, nec non ὑμέτερος. Auctor περὶ Σολοικίας leviter 295 correctus. Varia in Hesiodo lectio. Φράζεσθαι. Guetii emendatio in Hesiodo reiecta aliaque. Ἄγριον οἶδμα. Παφλάζειν verbum ab Hippocrate fictum perperam statuit Weitzius. Fervere, fervor etc. Heinsii emendatio in Tibullo non recepta. Temporum diversitas multis exemplis demonstrata. Aristaeetus ter defensus a correctione Pauwii, Statius a Marklandi, Iustinus a Schefperi, Hyginus a Munckeri emendationibus. Reprehensus Scholiastes. Aequora currere aliaque. Tentatus Ovidius. Defensus Propertii locus contra Marklandum. Aura puellae. Horatius explicatus. Diphthongos ai et oi corripiti sequente consona contra Bentleium et Arnaldum ostenditur. Oraculi apud Eusebium lectio defensa. Tentatus Tryphiodorus. Orphei locus defensus et emendatus. Ἄλμη mare. Defensus Hesiodi locus, ut et veteris poëtae apud Diodorum Siculum, nec non Manethonis contra Arnaldum. Emendatio in Homero confirmata contra Iensium.

191. Ἡδένων παρέασιν. Praecedit οὐδέ μοι ἔγγυς ἔασιν ὁμήλικες, repetitione plane auribus ingrata atque invenusta, cui geminam observo apud Aelianum Var. Hist. lib. 2. cap. 4. ὁ Μενάλιππος ἤκεν ἐπὶ τὸν Φάλαριν καὶ ὁμολόγησεν οὐ μόνον κοινωνὸς εἶναι τῷ Χαρίτωνι τῆς βουλῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἄρξαι τῆς ἐπιβουλῆς. ubi cum in MS. βουλῆς invenisset cl. Perizonius pro ἐπιβουλῆς, hanc vocem expungit. Nollem factum. Ultimum huius versus hemistichium habes et apud Nonnum lib. 4. p. 122. l. 4.

194. Ὡς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρει κρύπτει παρειήν. Faciem enim velare pudore adfectis in more est. Nonnus lib. 42. p. 1098. l. 22.

Παρθένος ἄστατον ὄμμα φυλάσσωμένη Διονύδου
Φάρει μαρμαίρουσαν ἐὴν ἔκρουσε παρειήν.

Orpheus Argon. v. 1220. de Medea:

296

Αὐτὰρ ἐπεὶ Μήδειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι
Λιτὴ καλυπτομένην, ἐανῶ δ' ἄμφεσχε παρειᾶς
Αἰδομένη· χλωρὸν γὰρ ὑπὸ στέροιν ἀνάχρητο.

Hesiodus in Ἔργοις v. 198.

Λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένῳ χρόα καλὸν
Ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἵτην, προλιπόντ' ἀνθρώπους,
Αἰδῶς καὶ Νέμεσις.

Ubi nota primam vocis φάρεος syllabam conripi secus
ac apud Orph. Argon. 963. Homer. Odys. Θ. 84. Mu-
saeum h. l. aliosque. Caput autem prae pudore tegere
volentes summam in illud vestis partem adtrahebant, ut
monuit ampl. Cuperus Apoth. Homer. p. 114.

195. Σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις. Nota σφέτερος
pro ἐός usurpatum. Erudite post Casaubonum contra
Grammaticos recte ita dici ostendit doctiss. Spanhemius
ad Callimachum Hymn. in Del. v. 233.

Κεῖνη δ' οὐδέποτε σφετέρης ἐπιλήθετ' αἰ ἔδρης.

V. et Stephanus Thes. L. Gr. T. I. p. 1070. Budaeus
Comment. L. Graec. p. 37. Pro *noster* occurrit σφωί-
τερος apud Nonnum lib. 5. p. 160. l. 15.

Μορφὴ θηρὸς ἔχει με καὶ ἀνέρος ἦθος ἀέξω.

Σφωϊτέρω πότε θῆρες ἐπιστενάχουσιν ὀλέθρῳ.

Σφέτερος pro ὑμέτερος occurrit apud Hesiodum in Ἔρ-
γοις v. 2.

Δεῦτε δὴ ἐννέπετε σφέτερον πατέρ' ὑμνείουσαι.

Quod inter solœcismos circa pronomina commissos refe-
rens auctor περὶ Σολοικίας editus a cel. Valckenaerio p.
201. εἴ τις, inquit, ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου λέγον-
297 τος (scribendum λέγοι τὸ vel λέγοιτο τὸ) ὑμεῖς, ἐπὶ δὲ
δευτέρου προσώπου τάξιεν ἀντωνυμίαν τὴν ἀρμόζουσαν
τρίτῳ προσώπῳ, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ.

Δεῦτε Δί' ἐννέπετε σφέτερον πατέρ' ὑμνείουσαι.

ἀντὶ τοῦ ὑμέτερον. Notandum hunc locum tñeri senten-

tiam H. Stephani, qui solius Eustathii auctoritate compulsus reposuit *Al'*, quamvis ego potius accedam I. G. Graevio Lect. Hesiod. cap. 1. legenti cum omnibus Codd. δὴ. Addo locum Phavorini: σφετέραις ἀντανυμία ἐστι τρίτου προσώπου, ἀντὶ τοῦ ταῖς ἐκείνων, καὶ αἰετίζεται οὕτω. Ἡσιόδος δὲ ἐκ δευτέρου αὐτὸ ἔταξεν ἐν τῷ σφέτερον πατέρα (πατέρ') ὑμνείουσαι, ἀντὶ τοῦ ὑμέτερον. Idem ibid. σφέτερον πατέρα παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται ἀντὶ τοῦ ὑμέτερον. καὶ σφέτερον, ὃ πολλοὶ ἔχουσιν, ἐὼν δὲ, ὃ μόνον ἔχει τις. Usum hunc iam notavit Stephanus in Thes. L. Gr. T. I. p. 1071.

197. Φράζετο Scholiastae recte exponitur ἐβουλεύετο, διανοεῖτο. Ita Coluthus de R. H. v. 56. et 60. Tryphiodorus v. 250. et 401.

Ἄλλ' ἤδη μοι φράζεσθαι, τάδε γνώσετε πάντες,
Καὶ νεφέλην ἀπόθεσθε * βλαψίφρονος ἄτης.

Variis modis subplere lacunam posses legendo τόσῃν, vel τέλῃν, vel casu secundo τόσῃς et τ., vel potius θοοῖ. Nonnus lib. 37. p. 954. l. 14. lib. 41. p. 1068. l. 11. Homer. Iliad. β. 3. 470. etc. X. 358. P. 144. E. 411. 480. Ita Graevius in Hesiodo Θεογ. v. 532. legit:

Ταῦτ' ἄρα φραζόμενος τίμα ἀριδείκτεον υἱόν.

Vulgo ἀζόμενος. Guetum falce critica hic grassantem et totum versum tollentem non moror.

201. Παρθένε κ. τ. λ. Colorem duxit e Nonno lib. 4. p. 118. l. 9.

Παρθένε, τί τρομέεις; σὺ μὲν εἴαρι ποντοπορήσεις 298
Στυγνὸν ὕδωρ πλώουσα· σὺν ἱμερόεντι δὲ Κάδμῳ
Ὠκεανὸν περίμετρον ἐγὼ κατὰ χεῖμα περήσω.

Μὴ τρομέεις ἄλὸς οἶδμα βαρύνδρομον.

Prius hemistichium habetur lib. 42. p. 1100. l. 2. Cum sermone autem Leandri, quo fidelissimum Heroni animum et quaevis pro ea ferre paratum promittit, conferri poterit Tibullus lib. 4. 1. 193. Lucanus lib. 1, 367. Cum hoc loco compara et Coluth. v. 288.

Ἦς ἐνεκεν τέτληκα καὶ οἷδατα τόσσα περῆσαι.

Ibid. Ἄγριον οἶδμα. Ita Achilles Tatius lib. 3. p. 165. τὸ δὲ ἄγριον ἐστοροῦτο τοῦ κύματος. Iudas in ep. v. 13. κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας. Notavit hunc usum in verbo ἄγριαίνω Iul. Pollux 1. 9. 109. καὶ κύματα κατέρρει, μετέπιπτεν, ἐνέπιπτεν, ἡγρίαινε, φρικώδης ἦν ἡ θάλασσα. Nonnus lib. 6. p. 198. l. 23. dixit:

Ἄπλοος ἀφριόωντι ῥόφῳ κυμαίνεται αἰθὴρ.

204. *Εἰ πυρὶ παφλάζοιτο. Etsi igni ferveat.* Hoc significato verbum frequenter occurrit apud Nonnum, ut lib. 4. p. 130. l. 7. lib. 6. p. 190. l. 18. lib. 7. p. 102. l. 24. etc. Orpheum Argon. v. 687. Achilles Tatius lib. 3. p. 159. dixit: ἐρρόχθει τὸ κύμα, ἐπάφλαξε τὸ πνεῦμα. quemadmodum l. Salmas. p. 588. Alii ἐπάφριξε. Turpissimus autem error est Weitzii ad v. 91. in Comment. Parei ad v. 82. scribentis, παφλάζειν esse verbum fictum ab Hippocrate, qui eo nomine designare voluerat τοὺς πταλόντας καὶ ἐπαναλαμβάνοντας ἐν τῷ διαλέγεσθαι, notante Galeno. Verum est Galenum in Expositione antiquarum dictionum Hippocratis usum huius verbi notare, 299 sed non ut inventi ab Hippocrate, cum iam usurpatum sit Orpheo, nec non Homero Il. N. 798., ut vel ex Stephani Thes. L. Gr. T. IV. p. 163. patet. Eodem autem usu occurrit apud Latinos *fervere*, *fervor*, etc., ut apud Ovid. Her. ep. 18, 26. Virg. Aeneid. 7, 23. Lucan. 5, 234. 6, 67. Stat. 1. Sylv. 3. 29. Boëthium de Cons. Phil. 2. 3. 11. Adde, quae ex Nic. Heinsio notavit Graevius ad Flor. 2. 2. §. 5. *Sed adeo non est exterritus, ut illam ipsam ferventis aestus violentiam pro munere amplecteretur.* quam emendationem Tolleius et Begerus, qui in textum invenit, probant. Ego vulgatam lectionem *ruentis* nondum sperno ob locum Virgilii 11, 625. apud Dukerum. Tibullus Paneg. Messallae v. 72.

*Illum inter geminae nantem confinia mortis
Nec Scyllae saevo conterrui impetus ore,*

Cum canibus rabidas inter freta sorberet undas.
Sic edidit Broekhusius secutus Heinsium ad Ovid. Am.
2. 16. 26. Hic tamen Advers. 1. 13. p. 142. magis pro-
bat *ferveret*. Mihi seous videtur. Quamvis enim *fer-
vere* hoc significatu occurrere recte ibi doceat vir acu-
tiss., diversissima tamen sunt *unda*, *fretum fervet* et
Scylla fervet undas, cuius verbi activo significatu po-
siti exemplum desidero. Idem vir erud. Senecae Thyest.
7, 68. *fervens ahenum* reddidit Advers. 1. 4. p. 43.

Ibid. Ἔσθεται et παφλάζοιτο diversis temporibus a
Poëta hic posita observari velim, cuius rei quamvis non
adeo raræ quaedam, quae notavi, exempla in medium
adtulisse operae erit, quia nec ab his locis unguis suos
abstinere norunt nonnulli. Ita Herodotus lib. 1. cap. 1.
Περσέων μὲν νυν οἱ λόγιοι Φολυνκας φασὶ γενέσθαι τῆς
διαφορῆς αἰτίους. τούτους γὰρ — ἐπιθέσθαι — ἑσαπιυνέ-
εσθαι — διατίθεσθαι — ἔλθειν — ὠνέεσθαι. Ita cap. 4.
cap. 22. aliisque locis. Achilles Tatius lib. 1. p. 145. ὁ 300.
δὲ ἱππος ῥύμη θεῶν ἐκτρέπεται τῆς λεωφόρου καὶ ἐς ὕλην
ἐπήδησεν καὶ εὐθύς τὸν ἄθλιον Χαριλῆα περιῤῥήγνυσι
δένδρῳ. Matthaeus cap. 26. v. 26. Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν
λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδι-
δου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπε. Homerus Iliad. Ε. 179.

Ἔξουσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά.

Sequitur:

Χρυσείης δ' ἐνετῆσι κατὰ στῆθος περσύνᾳτο.

Ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυράνοις ἀραρυῖαν.

Neque in diversa abeunt Latini. Valerius Flaccus 2, 110.

Laeta mari tum signa refert plenasque movebat

Armentis nuribusque rates, it barbara vestis

Et torques insigne loci.

Ita et lib. 2, 7.

Templaque Tisaeae mergunt obliqua Dianae,

Iam Sciathos subsedit aquis, iam longa recessit

Sepias, attollit tondentes pabula Magnes

Campus equos.

Ibi Pius monet quosdam legere *recedit*, sed recte obii-
cit Burmannus tum quoque legendum *subsedit*. Clau-
dianus de R. P. 8, 396.

*Compresso mons igne tonat claususque laborat
Mulciber. Obducti nequeunt haerere vapores.
Coniferi micuere apices: crevitque favillis
Aetna novis; stridunt admisso sulfure rami.*

Vid. et 2, 173. et 322.

301 *Reginam casto cinxerunt agmine matres
Elysiae teneroque levant sermone timores,
Et sparsos religant crines et vultibus addunt
Flammea sollicitum praevelatura pudorem.*

Adde Carmen, quod exstat apud Fulgent. Myth. 1. p. 23.
Rosweytham v. 3. p. 711. v. 661. p. 723. v. 665. et 785.
Facile igitur vel me tacente quivis videt, quid tribuen-
dum sit violentis illis et absonis correctionibus Io. Corn.
de Pauw, qui satis pro imperio, ubi simile quid in Ari-
staeneto deprehendit, ocyus eiectum it pessimo sane
instituto. Sic lib. 1. ep. 9. p. 56. pro ἡ δὲ ὥσπερ ἀλγοῦ-
σα λαθραῖα στόματι προσάγει τὴν χεῖρα καὶ τοὺς ἑαυτῆς
πεφιλήκει δακτύλους malit προσῆγε vel πεφίληκε, cum
ἐπεφιλήκει satis rectum sit. Epist. 10. p. 58. pro καὶ τοῖς
ὄμμασι Χάριτες οὐ τρεῖς καθ' Ἡσίοδον, ἀλλὰ δεκάδων
περιχορεύει δεκάς scribendum iubet περιχόρευε, credo
quia sequitur ἐκόσμουν. Sed et praecesserat τὴν μὲν
ἅπασιν τοῖς ἑαυτῆς φιλοτίμως κεκόσμηκεν Ἀφροδίτη. Mox
pro τὸν δὲ νέον ἐκόσμουν ὀφθαλμοὶ — καὶ φύσεως ἔρευ-
θος εὐανθὲς ἐπιτρέχον ταῖς παρειαῖς mavult ἐπέτρεχαν.
Sed nonne admitti posset ellipsis verbi substantivi? Du-
bito quoque, an servari non possit vulgata Statii lectio
lib. 2. Sylv. 7. 77.

Et qui per freta duxit Argonautas:

Et qui corpora prima transfigurat.

ubi vir eruditus Ier. Marklandus legit *ducit*. Id certis-
sime scio, labi Schefferum, cum in Iustino lib. 1. cap.
4. §. 4. pro Cambysi, mediocri viro, in matrimonium

tradidit legit cum Angl. Cod. *tradit*, quia ita loqui amant Historici et sequitur paullo post *tradit*: quae ratio quam sit incerta, nemo non perspicit. Quid? eodem capite §. 7. sequitur *Pastori regii pecoris puerum exponendum tradidit*, cum praecessit *infans datur occidendus Harpago*. Quid vero disertius loco cap. 6. §. 8.? *Astyages meriti sui in Harpagum oblitus summam belli eidem committit: qui exercitum acceptum statim Cyro per deditionem tradidit regisque crudelitatem perfidia defectionis ulciscitur*. Minus etiam necessaria emendatio Munckeri in Hygino cap. 8. *Antio-
pam vinctam abduxit in Citheronem: parit geminos et reliquit. ubi legit retinquit.*

205. *Μετανεύμενος εὐνήν. adiens cubile recte redditur*, sed a Scholiasta *ἐνευφραϊνόμενος*, quod nihil huc facit.

208. *Νήξομαι Ἑλλήσποντον*. Imitati hunc loquendi morem Latini, ut Virgilius Aeneid. 5, 235.

Di, quibus imperium est pelagi, quorum aequora curro.

Ovidius Amor. 3. 6. 29.

Quid? non Alpheon diversas currere terras

Virginis Arcadiae certus adegit amor?

Ita legendum forte emendatione, ut videtur, certiori, certe faciliori, illa, quam dedit Marklandus ad Stat. 4. Sylv. 3. 20. *diversas quaerere terras ex sensu et Virgil. Aen. 3, 4., ut ait. Tueri tamen vulgatam lectionem posses loco Ovidii Heroid. 18, 6.*

Currere me nota nec patiantur aqua.

Qualia loca sunt plurima. *iter gradi dixit Hyginus fab. 38. iter gradientes coge-
bat, ut secum arborem pinum ad terram flecterent* ubi plura dabit Munckerus, ut et Burmannus ad Valer. Fl. 4, 689.

*Contra omnes validis tenui discrimine remis
Pergere iter.*

Neo non elegantissimus Broekhusius ad Propert. 2. 21. 21.

303 *Ino etiam prima terras aetate vagata est.*

Qui et redire iter dixit lib. 2. 20. 73.

Si modo clamantis revocaverit aura puellae,

Concessum nulla lege redibit iter.

Nollem hic acutissimus Marklandus pro *revocaverit aura p.* ad Stat. 5. Sylv. 3. 59. repositum ivisset *revocarint ora*, cum ista lectio minus venusta prae altera merito sordeat. Quid voluerit vates politissimus, nemo melius explicabit suavissimo Secundo Basio XIII.

Cum tu suaviolum educens pulmonis ab imo

Afflasti siccis irriguum labiis:

Suaviolum, Stygia quod me de valle reduxit

Et iussit vacua currere nave senem.

et mox:

Pars animae, mea vita, tuae hoc in corpore vivit,

Et dilapsuros sustinet articulos;

Quae tamen impatiens in pristina iura reverti

Saepe per arcanas nititur aegra vias:

Ac, ni dilecta per te foveatur ab aura,

Iam collabentes deserit articulos.

Ita Basio XVI.

et vitam tibi longi

Reddam afflamine basii.

Ita Euhemerus apud Aristaen. lib. 1. ep. 12. p. 82. τὸ ἡδὺν ἄσθμα puellae suae laudat. Hinc intelligendum puto Horat. Carm. 2. 8. 21.

Te suis matres metuunt iuvenis,

Te senes parci miseraeque nuper

Virgines nuptae, tua ne retardet

Aura maritos.

304 Ridiculus est Acro, dum notat: *aut facilitas, qua in amorem trahuntur: aut unguentorum odor, ut ipse superius: Aurae fallacis. nec non Servius ad Virgil. Aeneid. 6, 204. splendorem interpretatus.*

213. Ὅψομαι δύντα Βοώτην. Sententiam meam de hoc loco in notis supra satis exposui: nunc promissi memor facile vulgatam lectionem potuisse servari, si tantum correptio diphthongi αι sequente consona obsteret, ostendere conabor. Post Casaubonum in *Lection. Theocr.* cap. 18. p. 275., Salmasium aliosque prae caeteris cl. Iensium *Lection. Lucian.* lib. 2. cap. 6. animose hanc causam egisse contra dissentientem Rich. Bentleyum ad *Callim. H.* in *Iov.* v. 87., huius tamen sententiae contra Iensium acerrimum vindicem extitisse Georg. Arnaldum *Anim. Crit.* cap. 6. p. 29. et seqq. quis nescit? Nondum tamen meum adsensum eruditissimi viri sententiam inpetrare posse non diffiteor, cum in animum inducere vix possim, ut credam, omnia ista veterum loca hoc mendo laborare, in quibus correptio ista diphthongi αι et οι obtinet. Praeter enim tot loca ab aliis congesta pauca haec habe, in quorum nonnullis vix emendationi locus relictus ullus. Ita Theocritus *Idyll.* 22. v. 178.

ἀτὰρ ἄλλοι πάντας εὐφρανέουσιν ἑταίρους,
Νυμφιοὶ ἀντὶ νεκρῶν, ὕμεναίωσουσι καὶ κούρας.
Orpheus Argon. v. 1313.

Ἀκλίνοος μὲν ῥ' ὦκ' ἐπατέλλετο κηρύκεσσι
Κούρην ἀμφήριστον ἄγειν ἀπὸ νηὸς ἑρμυνῆς,
Πατρί θ' ἐῷ τίσεσθαι δίκην ἀλιτημοσυνάων.

V. 834.

Οὐδέ τοι δὴ νῶννυμοι ἐμοὶ ἐρήρηες ἑταῖροι.

V. 546.

Δοῦναι ὑποχθονλοισι καὶ δάκρυα λειβέμεν ὄσσαν. 305

Idem Herculis Suffimine pag. 110.

Παγκρατὲς ἦτορ ἔχων, κάρτος μετὰ τόξα, καὶ μάντι.
Oraculum apud Eusebium Praepar. Evang. lib. 3. cap. 35.

Ἀλλὰ καὶ Μηθύμνης ναέταις πολὺ λῶϊον ἔσται
Φαλληνὸν τιμῶσι Διωνύσοιο κάρηνον.

Aliud Lycurgo datum cap. 28.

Καὶ τὴν (ὁδὸν) μὲν διὰ θ' ἀνδροσύνης ἱερῆς θ'
ὁμονοίας

Ἔστι περᾶν, ἣν δὴ λαοῖς ἡγεῖσθαι κέλευθον.

Male Vigerus in margine posuit δεῖ: rectius p. 20. δὴ retineri posse cesset, ut infinitivus sit pro imperativo, ut saepe in legibus et oraculis, ex. gr. apud Herodotum 1, 55.

Καὶ τότε, Λυδὲ ποδαβρὲ, πολυψηφίδα παρ' Ἑρμον
Φεύγειν μηδὲ μένειν μηδ' αἰδεῖσθαι κακὸς εἶναι.

Coluthus de R. H. v. 206.

Τόφρα καὶ Λαρδάνιον καὶ Τρωῖον οὐδ' ἄμειψας.

V. 260.

Ἰαῖνε, πόθεν τελέθεις; ἑρατὸν γένος εἰπέ καὶ πάτρην.
non τε. Thryphiodorus de Excidio Ilii v. 438.

Ἀφραδίῃ τε βέβυστο μεθημοσύνη τε καὶ μύνη
Πᾶσα πόλις.

Verum an sanus hic locus sit dubito: quid enim est *sepeliri Troiam praetextu*? An *χαμουῖσα*? Urbs, cum caperetur, erat fessa et somno *vinoque sepulta*. Fateor 306 quidem horum aliquibus locis facilem admodum medicinam praestari posse, verum omnibus non nisi durissimam, imo forte nullam v. gr. priori et posteriori Orphei loco, ut et ultimo Oraculo. Quod cum certissimum sit, vara vibiam necessario sequi debet et reliqua loca intacta praetermittenda, quin et maior pars locorum a Bentleio et Arnaldo sollicitatorum pristinae integritati vindicanda. Ex. gr. Orphei Suffimine Parcarum p. 156.

Ἀλλὰ μοι νυκτέριοι μαλακόφρονες, ἡπιόθυμοι,

Ἄτροπε καὶ Δάχεσι, Κλωθῶ, μόλετ' εὐπατέρειαι.

quis ferat inmanem Bentleii emendationem legentis *εὐπαῖαι*, praecipue cum illud convenientissimum Parcis epitheton recte monuerit Iensius p. 171.? Tolerabilior esset altera coniectura *νυ νυκτέριοι*, sed minus necessaria. Neque violentam illam correctionem plane concingere potuit Arnaldus, leviori mutatione legens Ἀλλ'

αἱ ν.: cui tamen adsensum dare nequeo, cum probe sciam in nullo Suffimine articulum isto modo intrudi, emendatio autem tantum nixa fundamento lubrico, ut ostendunt loca ex Orpheo adlata, apud quem ideo quoque fere inducor, ut credam loco vexatissimo Argon. v. 723. legendum:

αὐτὰρ οἱ τοῖς γῆ

Τὺμβους χευάμενοι πολὴν ἐπενεισάμεθ' ἄλμην.

quemadmodum docte coniecit Iensius conlatis coniecturis Casauboni et Eschenbachii feliciter usus. ἄλμην et ipse conieceram, quae vox pro *mari* occurrit v. 688. apud Achillem Tat. 3. p. 163. Musaeum v. 328. Nonnum lib. 2. p. 66. l. 3. lib. 5. p. 150. l. 13. etc. et ostenderem contra Bentleium, nisi praeripuisset Iensius, qui latius et docte omnia deduxit. Miror vero Arnaldum p. 30. probare Iensii emendationem, cum tamen, in quo ordo rei vertitur, Casauboni in primis huic placet 307 emendatio, qui legit οἱ. Hesiodus in Theogon. v. 48.

Ἀρχόμεναι τ' ὕμνευσι θεὰ λήγουσαι τ' αἰοιδῆς.

Infelices istorum conatus, qui λήγουσι huc intradebant, docte retudit Iensius, adslipulante merito elegantissimo Arnaldo, qui alia via instituens synecphonesin in ultima voce admittit non satis probabilem. Nonne enim summo iure viro eruditissimo, quod ipse p. 35. obiecerat, versus tales, quibus αἱ et οἱ conripiuntur, *semper omni carere modulo*, regerere hic liceret? Id aurium certe iudicium flagitare putem. Fors et in Apollonii Rhodii loco lib. 1, 942. negligenda synecphonesis, quamvis hac de re litigare nollem. Certius scio, locum vetusti poëtae apud Diodorum Siculum lib. 3. cap. 66.

Οἱ μὲν γὰρ Δρακάνῳ βῆ, οἱ δ' Ἰχάρῳ ἡνεμέεσσιν

Φασίν, οἱ δ' ἐν Νάξῳ, δῖον γένος Εἰραφιώτα.

ab Arnaldo expungente versu secundo δ' post οἱ inmerito tentatum esse, cum illud δ' necessario heic loci adesse, non vero a nasuto quodam infultum, existi-

mem. Certe partes viri celeberrimi fuissent exemplis dicta firmare: quod donec fiat, nihil movendum persuasissimus ero. Tandem in Manethone lib. 2. v. 115. dum pro

Αὐτῶν τε κτῆσιν μινύθει καὶ πατρῷον οἶκον.

legendum *πατρῶον οἶκον* pronunciat Arnaldus, in eo manifeste labitur, cum talem pedem versus respuit. Si, quod nondum largior, locus corruptus, non adeo magna mutatione restituere *πάτριον* proclive esset; atque ita voluisse eruditissimum iuvenem libenter putarem, nisi verba contrarium indicare viderentur. Neque enim
 308 synecphonesin hic ipsum admittere credibile, cum ne verbum monet. Quid quod et versus ita non satis bellus exsurgit? Plura non addo: singula enim loca a Iensio producta, ab Arnaldo vero emendata referre nihil adtinet, quia, cum tot exemplis exceptione maioribus *αι* et *οι* conripi posse constet, neque vix nisi emendationibus minus necessariis, saepe et pravis et nimis coactis iis locis mederi noverint Critici, raro autem admodum in longius a vulgata lectione recedentes mutationes conspirent Codices MSS. neque quicquam praeterea culpe-
 tur in vulgata lectione, parvo admodum negotio refutari, imo sponte fere corruere istorum [emendationes] aequi rerum arbitri non aegre concedent. Modus tamen adhibendus, neque enim id de omnibus emendationibus Bentleii et Arnaldi acceptum vellem, quippe a quibus loca nonnulla docte et feliciter emaculata lubentissimo animo concedam, cuius rei specimen est in Homeri loco Odyss. H. 131.

Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύονται πολῖται.

ubi Bentleius legit *ὑδρεύοντο*, quia et ita alio loco ipse poëta, et Scholia hanc lectionem habere notat Arnaldus. Nihil certius. Iensius tamen p. 171. putat Homerum merito rogari posse, *num antea fuisset ille alterius istius fontis usus, sed tum, cum describeret istum fontem, esse desiisset: quas ineptas tricas esse quis*

non videt? Solent enim poëtae in talibus semper fere
uti tempore imperfecto, ex. gr. Homerus Odyss. E.
v. 68.

Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείλους γλαφυροῖο
Ἡμερὶς ἠβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσι.
Κρηναὶ δ' ἐξείης πύσυχες ῥέον ὕδατι λευκῷ.

P. 205.

καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο 809

Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὕδρευόντο πόλιται.

Vid. et Theocritum Idyll. 22, 39.

C A P U T XVIII.

Coniunctionem modos diversos coniungere pluribus exemplis docetur. Defensus Hyginus. Horatius contra Withofium semel, Statius contra Marklandum bis adsertus, semel leviter forte emaculatus. Defensus Guntherus. Emendatus Boëthius. Defensi Fulgentius et Florus. Territare fines. Loca pro incolis ponuntur. Reprehensus Virgilius. Casus diversi recte coniunguntur. Antiqua Ovidii lectio eruta, reiecto Mario. Difficilis Musaei locus contra Kromaieri sententiam expositus. Ἀνύειν παννυχίδας ὕμεναίων. Hero et Leander primas nuptias in templo Veneris non fecerunt. Ἀύειν μίτρην. Virginitatem non inlibate servatam ipsa Venus puniebat.

215. Πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὄρμον ἐκοίμην. Praecessit v. 212.

Ἔσσομαι ὀλκὰς Ἐρωτος.

Ut adeo observare hic liceat coniunctionis modorum diversorum inlustre exemplum, cuius rei ex utriusque linguae auctoribus exempla nonnulla adponere, quia docti etiam ad haec offendunt, operae erit. Siq igitur Orpheus Argon. v. 767.

Ἡέ γ' ἐπ' Αἰήταο μόλῃ δόμον οἶος ἀπ' ἄλλων,

Μειλιχίοις στέρξῃ τε παραιφάμενος ἐπέεσσιν,
 Ἢ μεθ' ἡρώεσσι καὶ ἐς μόθου αὐτίκα λεύσοι.

Herodotus lib. 1. cap. 53. ἐνετέλλετο ὁ Κροῖσος ἐπειρω-
 τᾶν τὰ χρηστήρια, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας Κροῖσος καὶ
 εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθήοιτο φίλον. Ita hoc loco
 310 et paulo post edidit doct. Iac. Gronovius p. 811. pro
 προσθήεται. Optime. Iosephus Antiq. Iud. 1. 19. §. 3.
 καὶ εὐχὴν ποιεῖται θύσειν ἐπ' αὐτῶν, εἰ κτησάμενος βίον
 ἀπαθῆς ἐπανόι, καὶ τῷ θεῷ δεκάτην τῶν πεπορισμένων
 ποιήσεται, οὕτως αὐθις ἀφικόμενος. Achilles Tatius lib.
 1. pag. 33. ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κλεινίαν καταλέγω μου τὸ
 δράμα πῶς ἐγένετο, πῶς πάθοιμι, πῶς ἴδοιμι. Vid. lib.
 7. p. 425. lib. 2. p. 143. Ita lib. 1. p. 35. τί λέγω; τί
 ποιῶ; πῶς ἂν τύχοιμι τῆς ἐρωμένης; supra ipse Musaeus
 v. 204.

Εἰ πυρὶ παφλάζοιτο καὶ ἄπλοον ἔσσειται ὕδωρ.

Nec rarius Latinis coniunctio neglecta. Propertius 3.
 3. 47.

*Turn mihi naturae libeat perdiscere mores,
 Quis deus hanc mundi temporet arte domum:
 Qua venit exorians, qua deficit: unde coactis
 Cornibus in plenum menstrua Luna redit:
 Unde salo superant venti: quid flamine captet
 Eurys, et in nubes unde perennis aqua:
 Si ventura dies, mundi quae subruat arces:
 Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas:
 Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi,
 Solis et atratis luxerit orbis equis etc.*

Virgilius Ciri v. 47.

*Impia prodigiis ut quondam exterruit amplis
 Scylla, novosque avium sublimis in aëre coetus
 Viderit, et tenui conscendens sidera penna
 Coeruleis sua tecta supervolitaverit alis.*

v. 310.

*Tum, mea alumna, tui cum spes integra ma-
 neret,*

Et vox ista meas nondum violaverat aures.

Adde notatu dignissimum locum Culic. v. 57. et seqq.
Georg. lib. 1. v. 155.

Quod nisi et assiduis terram insectabere rastris, 311

Et sonitu terrebis aves, et ruris opaci

*Falce premes umbras, votisque vocaveris im-
brem.*

Claudianus de R. P. lib. 1. 25.

Vos mihi sacrarum penetralia pandite rerum

Et vestri secreta poli, qua lampade Ditem

Flexit Amor, quo ducta ferox Proserpina cantu

Possedit dotale Chaos, quantasque per oras

Sollicito genetrix erraverit anxia cursu;

Unde datae populis leges et glande relictæ

Cesserit inventis Dodonia quercus aristis.

Vid. et auctor prologi lib. 27. Trogi Pompeii, omnino
Sidonius Carm. XI. 75. et seqq. Multus est in his Hygi-
nus. Ita fab. 148. *Id Sol cum Vulcano nunciasset, ille*
eos nudos cubantes vidit, deos omnes convocavit. pro
vidisset. Ibi confer Munckerum, ut et Dissertationem
egregiam Hygino præfixam pag. 5., ubi inter alia hoc
argumento stribliginem scriptoris ostendit, qui tamen
hic mea quidem sententia tot optimorum scriptorum
exemplis non difficulter excusari poterit, quamvis bar-
baro scriptori nullo caeteroquin modo patrocinari coner.
Non tamen necesse, ut locum citatum ita capias, cum
possis longe commodius copulae defectum statuere post
vidit, non vero post *nunciasset*, quod Munckerus cum
Scheffero vult, quorum hic *que* intrudit sinistra libera-
litate. Sic Fulgentius Myth. lib. 2. cap. 1. Freculphus
in Carm. Hexam. ad Elisacharum v. 15.

Quas dederint clades populis civilia bella,

Triverit externas gentes infanda cupido,

Quos casus tribuit regnis improvida cura.

Post tot exempla mirari subit eruditissimum Withofium 312
in Specim. Ganth. p. 55. in Horatio Carm. lib. 1. Od. 8.

Lydia, dic, per omnes

*Te deos oro, Sybarin cur properes amando
Perdere; cur apricum*

*Oderit campum patiens pulveris atque solis;
Cur neque militares*

*Inter aequales equitat, Gallica nec lupatis
Temperat ora frenis.*

versu 4. pro *Oderit* emendare *Deserit*, quod acutum quidem, sed minime hic necessarium, praecipue cum ipse Horatius lib. 4. 10. 1. haec spreverit:

*O crudelis adhuc et Veneris muneribus potens,
Inesperata tuae cum veniet pluma superbiae,
Et quae nunc humeris involitant, deciderint co-
mae.*

Priscianus *oderit* pro indicativo habens risune an lacrimis dignus, haereo. Dubito, an non defendi hinc possit vulgata Statii lectio lib. 4. Sylv. 1. v. 23.

*Aspicias, ut templis alius nitor, altius aris
Ignis, et ipsa meae tepeant tibi sidera brumae.
Moribus atque tuis gaudent turmaeque tribusque
Purpureique patres, lucemque a consule ducit
Omnis honor.*

ubi eruditissimus Marklandus emendat *Fascibus ecce tuis*, mutatione sane enormi, cum, si post *brumae* vulgatam distinctionem tollas, omnia cohaerebunt. Quod obiicit *atque* neminem ita posuisse, nec adfirmare nec negare ausim, sed, si vel verum, facilius pateret emendatio *inque tuis gaudent*. Sic verbo *laetari* usum
813 esse Ciceronem vel Lexica docent; permutari autem voces patet ex lib. 5. 1. 140.

*aeternae modo qui sacraria genti
Condedit inque posuit sua sidera caelo.*

ubi Codex Roman. *atque*. Altera obiectio est, *moribus* hic locum non esse, cum per totam Eclogam agat non de vita privata aut censoris officio, sed consulatu. Sed

et mores ducum principumque memorari quis nescit? Ita Claudianus in 1. Cons. Stil. lib. 1. 167.

Scilicet in vulgus manant exempla regentum,

Utque ducum lituos, sic mores castra sequuntur.

Quidni et consulis? Quidni adeo mores memorantur, quod consulatum optime gesserat semper? quod pacem composuerat, ut liquet e v. 13.? quod tandem votis curiae respondens et victus lacrimis receperat consulatum, ut patet e v. 9. et v. 34.? Quidni, etiamsi toto carmine, quod breve est, de consulatu agit, hic verbum de moribus facere posset? Quidni Marklando regerere possem, Poëtam in carmine extemporaneo omnia tam accurate non disposuisse, praecipue cum ipse vir cel. tam turpem sui oblivionem in verbis paulo post sequentibus ei inpingat? Nihil etiam forsitan mutandum lib. 4. Sylv. 4. 56.

At tu si longi cursum dabit Atropos aevi,

*(Detque precor!) Latius ducis sic numina
pergant etc.*

Forsitan Ausonias ibis frenare cohortes.

ubi Marklandus contra Codices legit *si numina pergent*, quod non necesse; ut nec emendatione Rittershusii probata Withofio Specim. Gunth. p. 70. in Gunthero Ligur. 3, 429.

Si te cura mei tangat, si gratia fratris 814

Ulla movet.

ubi legunt *tangit*, opus est, quamvis in minutis hisce quemque suo iudicio frui facile patiar. Hinc apud Boëthium de Cons. Philos. 4, 6. pro *Hoc tantum perspexisse sufficiat*, quod naturarum omnium proditor deus idem ad bonum dirigens cuncta disponit, dumque ea, quæ protulit, in sui similitudinem retinere festinat, malum omne de reipublicae suae terminis per fatalis seriem necessitatis eliminat, legerem libenter eliminet cum MS. Rittersh. et edit. Norimb. apud Sitzmannum, nec non MS. Putsohii et C. D'O., quamvis et in hoc dis-

ponat, minus recte. Alibi lib. 3. cap. 8. Quid enim? pecuniamne congregare conaberis? Sed eripies habenti. Dignitatibus fulgere velis? Danti supplicabis, et qui praeire caeteros honore cupis, poscendi humilitate vilesces. Potentiamne desideras? Subiectorum insidiis obnoxius periculis subiacebis. Gloriam petis? (petas MS.) Sed per aspera quaeque distractus securus esse desistis. Voluptariam vitam degas? Sed quis non spernat etc. Miror quoque in Fulgentii Myth. 3, 6. p. 116. pro Sed quia haec saturantius Apuleius pene duorum continentia librorum tantam falsitatum congeriem enarraverit et Aristophontes Athenaeus in libris, qui Dysarestia nuncupantur, hanc fabulam enormi verborum circuitu cupientibus prodidit, quod defendunt 6 edd. et Beroald., Munckerum probare Cod. Leid. scripturam, quae habet enarravit, corrupte procul dubio per omissam lineolam vocibus superponi solitam. Mire etiam, re hac non percepta, turbatum in Flor. 2. 15. §. 3. sed huius causa belli, quod contra foederis legem adversus Numidas quidem semel parasset classem et exercitum, frequens autem Massinissae fines territabat. Sed recte vulgatam lectionem

315 Terebintii auctoritate tutus doct. Dukerus contra Tolleum attrectaret legentem aliosque; inmerito vero de phrasi territare fines dubitavit. Ita enim Statius lib. 4. Sylv. 6. 99.

Hic tibi sollemni memorabit carmine, quantus idus
Iliacas Geticasque domos, quantusque nivalem
Stymphalon, quantusque iugis Erymanthon aquo-
sis

Terrueris, quem te pecoris possessor Iberi,
Quem tulerit saevae Mareoticus arbiter arae.

Virgilius Aeneid. lib. 6, 802.

Nec vero Alcides tantum telluris obivit,
Fixerit aeripedem beryam licet aut Erymanthi
Pacarit nemora et Lernam tremefecerit arcu.

ubi tamen potius *Lerna* pro hydra Lernam incolente ponitur, quod et Servius animadvertit: *Pro Hydra paludem ipsam posuit*. Non raro enim ipsa loca ponuntur pro hominibus, bestiis etc. ea habitantibus. Mirari vero maximo subit opere, cel. Marklandum, qui in Virgilii erroribus aquila acutius cernit, cum in notis ad Statium emendationem licet malam, de quo alibi, teneat, nihil in verbis his Poëtae animadvertisse, cum tamen, salva reverentia, qua summum vatem veneror, sententia hic surgat non nimis egregia. Augustum enim Caesarem laudaturus ob victorias, quas adeptus, cum victricia signa per orbem circumtulisset et imperium protulisset super Garamantas et Indos aliasque gentes dissitas, comparisonem instituit cum Hercule, quem ipso minorem facit, quia tot regiones non obivit, Arcadiam scilicet solam, in qua haec omnia contigerunt. An praeter Arcadiam nulla loca invisit Hercules? Id nemo, sat scio, dicet, cum ipse Geryonis extincti meminit lib. 7, 652. lib. 8, 202. Cuique eodem loco, cum decantatissimam Argonautarum in Colchos expeditionem, cuius ipse pars magna fuit, cum iter in Afri- 816 cam nemo ignorat. Quisquamne igitur adeo plumbeus, ut negare possit, comparisonem multo fuisse augustiorem, elegantiore et doctiore, si scripsisset: Alcides tantum telluris non obivit ac Augustus, licet peragraverit totum, qua patet, fere orbem, Hispaniam, Africam, Italiam, Arcadiam, Colchosque iverit etc. Sed in viam. Coniunguntur et casus diversi non raro a scriptoribus. Orpheus Argon. v. 115.

Παλδεσιν ἡδὲ τοκεῦσιν ἐπὶ φρεσὶν ἡδὲ νόοιο.

Boëthius de Cons. Philos. 3. 8. v. XI.

*Quae gemmis niveis unda feracior,
Vel quae rubentis purpurae.*

Qui locus pulcherrime tuetur coniecturam nostram vel potius antiquam lectionem in Ovidio Amor. lib. 2. 16. 8.

Terra ferax Cereris multoque feracior uvivis.

Quam cum ineptam varietatem vocat Marius, nugatorum coryphaeum facile se ostendit et glandem vesci frugibus relictis adsuetum. Quam venusta, quaeso, lectio *Cerere* — *uvis*, quae tamen Gryphio et Bersmanno quoque probare se potuit? Hodie edunt:

Terra ferax Cereris multoque feracior uvas.

Si ex libris melioribus, non inprobo: sed monere tanti fuisset. Itā tamen *uvae* fere tertium casum putarem. Idem Boëthius 1, 1. *adstitisse mihi supra verticem visa est mulier reverendi admodum vultus, oculis ardētibz et ultra communem hominum valentiam perspicacibus, colore vivido atque inexhausti vigoris.* Avienus Progn. P. 119.

317 *Nimborum expertes et tempestatibus atris.*

Vid. vir doctus in Observ. Misc. Vol. I. p. 277. Quod Vossius ad locum Boëthii subintelligi *cum oculis* excipit de Construct. cap. 67., parum me moratur. Tu vide Perizon. ad Sanct. Minerv. lib. 3. cap. 14. p. 479., ubi exempla pauca dat.

225. Παννυχίδας δ' ἀνύσαντες κ. τ. λ. Scinduntur hic in partes Interpretes, quorum sententias hic referam. Kromaierus reiectis aliis putat haec verba intelligenda de primo Leandri cum Herone concubitu, idque ipsa verba docere. Amplecterer, nisi vehementer obstare putarem, ut iam olim recte animadvertit Pareus, quod Poëta demum v. 272. canat:

ὁ δ' αὐτίκα λύσατο ῥίτον.

Quae verba de primo concubitu omnino intelligenda docet locutionis usus apud omnes fere scriptores usitatus de puellis virginitatem amittentibus, non vero, quod scio, de alio concubitu cum virum iam passa. Homerus Odyss. XI. v. 244. de Tyro a Neptuno compressa, quem locum respicit auctor Vitae Homeri pag. 296. Ἀπὸ δὲ τοῦ προηγουμένου τὸ ἀκόλουθον.

Ἀυτὸς δὲ παρθενίην ζώνην.

Ἀκολουθεῖ γὰρ τούτῳ τὸ διεκόρευσεν. Sic alii plures. Si

vero Musaei verba de zona soluta non capienda, sed Veneris valido nodo perrupto, quod tamen minime censeo cum viro docto apud Kromaierum, qui ipse nihil reponit isti explicationi, satis valide hanc sententiam evertunt, quae latius deducere non est animus. Praeterea incredibile Poëtam tanto adparatu ad describendas nuptias hasce uti voluisse, quantum ab his fere versibus ad v. 282. instruxit, si iam eas fecissent in templo 318 Veneris, quo, si non omnes, magnam tamen sequentium versuum partem commodissime transferre ipsi integrum erat. Nec id cadere videtur in Musaeum, ut in tantas angustias se coniiceret, unde pedem tuto referre operis lex vetabat; modo enim unum hunc versum omisisset, praecedentia sequentibus firmiter cohaerent, si scripsisset:

Ἀλλήλων δ' ἄλκοντες κ. τ. λ.

Quid? Ovidius, cui pleraque debet noster, ut vel hic conferenti descriptionem itineris prima nocte instituti apud illum et nuptiarum apud hunc patebit, videtur diserte confirmare v. 272. primum concubitum initum significari. Ita enim Leander ep. 18, 53.

Interea dum cuncta negant ventique fretumque,

Mente agito furti tempora prima mei.

Nox erat incipiens (namque est meminisse voluptas),

Cum foribus patriis egrediebar amans.

Hinc totum iter refert et de concubitu tandem v. 105. addit:

Caetera nox et nos et turris conscia novit,

Quodque mihi lumen per vada monstrat iter.

Nec magis illius numerari gaudia noctis,

Hellespontiaci quam maris unda potest.

Anne credibile laetiliam huius noctis adeo amatorem praedicaturum, cum maioris in templo perceptae ne verbo meminuit? Si quis incredibile putet, cum res in vado esset, non statim nuptias factas, facilis responsio,

ob seram iam noctem visum fuisse rem in commodiorem locum et tempus differre. Iuvat versus sequens, ubi statim additur:

319 Ἀλλήλων ἄεκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκη.

Nimis forte audax etiam facinus Leandri habendum, qui Veneris sacerdotem sub deae oculis vitiare ausus fuisset, nec adeo omnem statim decoxisse pudorem Hero censenda. Venerem quidem virginibus non gaudere amator v. 144. persuadere puellae voluerat, sed ipsa non mitius, ac alia numina, de quo vid. Animadv. ad v. 31., vindicabat virginitatem non inlibate servatam, si fides Servio ad Virgil. Aeneid. 3. v. 23., ubi refert Myrenen quandam a iuvene divite ambitam, urbe depopulata a latronibus, abreptam ad suos refugisse, iuveni autem ob latrones detectos captosque datam potestatem a populo, *ut virginem, quam amaverat, in matrimonium duceret; ob quam rem irata Venus illum mori fecit, virginem autem in Myrtum arborem vertit, eique, quod sacerdos fuisset, praestitit, ut perpetuo et suavi odore gauderet.* Poenae enim loco a diis delinquentes in arbores, aves etc. mutari, vel ex Antonino Liber., ubi ad fastidium usque idem exitus recurrit, nemini ignotum. Pareus de sola contestatione capit, atque ita Papius, qui vertit:

Gaudia dein noctis pacti vigileisque hymenaeos.

Aliter Whitfordus:

Furtivum interea cupidi certamen amoris

Perficere, abscedunt (invitus uterque).

Videtur hic respexisse ad significationem verbi ἀνύω, qua capitur aliquando pro *festino*, *festinanter* quid *perficio*. Magis adrideret haec interpretatio, si Musaeus scripsisset ἀνύσονται, nisi velis aoristum 1. poni pro futuro, ut apud Callim. Hymn. in Del. v. 204. ἐφύλαξα
320 Scholiastes explicat ἀντί τοῦ φυλάξω, ubi plura dabit inlustr. Ez. Spanhemius: quod tamen nullo modo placet. Florens Christianus:

mox perfectis insomnibus horis

Pervigilis sacri.

Quae verbis Poëtae non clariora. Alium cepisse de *sacris Veneris in templo eius peractis* refert Kromaierus, sed linguae genium refragari. Dubium, quid voluerit. An peracta sacra, quae fieri debebant hoc festo Sesti a sacerdote? an quae Leander et Hero Veneri nuptias inituri remotis arbitris adferebant? Sed haec parvi momenti. Si vero Kromaierus locum aliter ceperit, ut fere ex verbis eius satis obscuris nunc deprehendere mihi videor, dum censet verba Musaei ad v. 231. elegans emblemata poëticum continere, quale infra a v. 274. ad 283. interrupto venuste filo orationis et post connexo, partes inplesset suas, si tam insipidi emblematis et interruptionis, ut ego puto prorsus sine ullo exemplo, dedisset exempla: nam illud e Musaeo petatum tantum differre,

Quantum Hypanis Veneto distat ab Eridano,
nemini, qui loca contulerit, ullum dubium superesse poterit: ut demirari adeo subeat cuiquam tam contortam explicationem adridere potuisse. Ego, donec maior lux adfulgeat, Parei et Papii sententiam amplectar.

C A P U T XIX.

Omnia tarda videntur amantibus dilectis potiri ocyus cupientibus. Emendatus Nonnus. Kai, ut et Latinorum et vel que, pro sed ponitur. Emendatus Alciphron et tentatus. Voces eiusdem vel adfines significationis saepe coniungi probatur. Ausonii et Ovidii lectio adserta. Δοκνεῖν, observare, de venatoribus, piscatoribus aliisque usurpatur. Venus mari nata mare navigantibus favet. Inperium in mare variis diis adtribuunt veteres, quos 321 invocare et, si liberarentur, vota iis solvere solebant laborantes. Non solis diis patriis, sed et praesidibus loco-

rum, ad quas reiecti, a navigantibus vota soluta contra Servium docetur. Antiqua Virgilii lectio probata. Sacer cum casu secundo constructum. Aras peracta feliciter navigatione in litore et ripis diis erigebant. Sacrificia etiam faciebant navi se committentes. Inlustrata elegans Musaei locutio. Ἀυτόματος pro αὐτὸς et vicissim, ut et ipse pro sponte. Defensus Claudiani locus contra Heinsium aliaque. Vocis μυγῆς varius usus. Callimachus bis adsertus contra Bentleium aliosque. Χρᾶσθαι σποδιῇ, νιφετῷ, στίβῃ. Arta custodia tenebantur mulieres virginesque in Graecia aliisque locis. Diversis tamen institutis utebantur Lacedaemonii. Mos nuptias ineundi apud Lacones mirus an semper obtinuerit. Defensa lectio Propertii contra Broekhusium. Timor puellae est timor pro puella. Πᾶς pro ὅλος, omnis pro totus et vicissim ponuntur. Reiecta Wolfii explicatio in epistola Iacobi. Veteres, antequam cubitum irent, oleo se ungebant. Reiecta Schacchi explicatio in Canticis Solomonis. Leander mari se commissurus oleo membra tinguunt ex sententia Ovidii, at ex Musaei postea. Sine veste dormire veteribus non insolitum aliaque. Ἄλις ὕδωρ pro ὕδατος.

231. Πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὄρφνην.

Egregie ardentissimum amantium adfectum suavissimo amplexu ocyus frui desiderantium, adeo ut omnia ipsis tarda videantur, more poetis aliisque harum deliciarum peritis scriptoribus usitato exprimit. Infra v. 288.

Πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν ἐς δύσιν Ἥω.

Ita Nonnus lib. 7. p. 218. l. 10.

Καὶ νυχλὴς ἐθέλων Σεμέλης ἐπιβήμεναι εὐνῆς
Εἰς δύσιν ὄμμα τίταινε, πότε γλυκὺς Ἑσπερος ἔλθῃ,
Καὶ δολιχὴν Φαέθοντος ἐμέμφετο δειέλων ὥρην.

322 Ita v. 15.

Ζηλήμων Φαέθων με βιάζεται. ἧ ῥα καὶ αὐτὸς
Ἰμέρις Σεμέλης καὶ ἐμοὶ ποθέοντι μεγάροις.

vix ullum mihi dubium, quin scribendum βιάζεαι, cum omnia in secunda persona efferuntur, quae minus venuste certe hic mutaretur. Ceterum confer lib. 38. p. 832. l. 27. aliisque locis. Claudianus de Nupt. Honor. et Mar. v. 14.

Incusat spes aegra moras, longique videntur

Stare dies, segnemque rotam non flectere Phoebe.

Longus Past. lib. 2. p. 38. de Daphnide et Chloë: ἐπιθυμοῦσιν ἀλλήλους ἑρᾶν. διὰ τοῦτο θᾶπτον εὐχόμεθα γενέσθαι τὴν ἡμέραν. Ita p. 52. ἀλλ' εὐχόμενος μὲν αὐτῆς τὰς Νύμφας ὄναρ ἰδεῖν, εὐχόμενος δὲ τὴν ἡμέραν γενέσθαι ταχέως, ἐν ᾗ Χλόην ἐπηγγείλαντο αὐτῷ. νυκτῶν πασῶν ἐκείνη ἔδοξε μακροτάτη γεγονέναι. Aristaeetus lib. 1. ep. 10. p. 72. ἅπαντα δ' οὖν ὁμῶς βραδύνειν ἔδόκει τῷ Ἀκοντίῳ, καὶ οὔτε ἡμέραν ἐκείνης ἐνόμισε μακροτέραν ἑωρακέναι, οὔτε νύκτα βραχυτέραν τῆς νυκτὸς ἐκείνης. Xenophon Ephesius lib. 1. p. 10. βραδύνειν δὲ πάντα ἔδόκει Ἀβροκόμῳ καὶ Ἀνθίᾳ. ad quem vir longe eruditissimus in Observ. Misc. Vol. X. p. 206. locum Aristae-neti iam laudavit.

233. Καὶ οὐ ποθέοντι Λεάνδρῳ. Recte vertunt sed, significatione non admodum rara, sed aliquando minus intellecta. V. Nonnum lib. 15. p. 414. l. 27. p. 422. l. 20. ubi male vertunt. Longus Pastor. lib. 2. p. 42. ibi P. Moll. Notari haec fere indigna, nisi sic locum Alciphronis deformi macula turpatum pristino nitore restituendi daretur occasio. Reperitur is lib. 1. epist. 40. p. 194. Epistolam, quia brevis, adscribam integram. ΦΙΛΟΥΜΕΝΗ ΚΡΙΤΩΝΙ. Τί πολλὰ γράφων ἀνιᾶς σεαυτόν; πεντήκοντά σοι χρυσῶν δεῖ, καὶ γραμμάτων οὐ δεῖ. 323 εἰ μὲν οὖν φιλεῖς, δός· εἰ δὲ φιλαργυρεῖς, μὴ ἐνόχλει. ἔρῳσο. PHILUMENA CRITONI. Quid multa crucias te ipsum? Quinquaginta aureis nummis opus est, literis vero nihil opus est. Si igitur amas, da; si autem avarus es ac tenax, ne sis molestus. Vale. Quin hic scribendum πεντήκοντά μοι χρυσῶν δεῖ, quinquaginta

aureis nummis opus est mihi, nullum mihi dubium, neque esse posse adtendenti serio lectori persuasissimum. Qualis enim haec locutio σοι χρυσῶν δεῖ pro *nummos aureos mittere debes mihi*? Non peius etiam scriberetur, si quid video, ἀνιᾶς ἑαυτήν, *scribendo me enecas*, locutione erudita et ab aliis dudum inlustrata. Sed quia emendatio minus necessaria et longiuscule a vulgata lectione discedens, vulgatae non anteponerem. Ceterum ut Graecorum καὶ, sic et Latinorum *et* vel *que* pro *sed* aliquando occurrit, quod unico exemplo duntaxat confirmabo Boëthii de Cons. Phil. lib. 3. Metr. X. v. 7.

*Non quicquid Tagus aureis arenis
Donat, aut Hermus rutilante ripa,
Aut Indus calido propinquus orbi,
Candidis miscens virides lapillos,
Illustrant aciem, magisque coecos
In suas condunt animos latebras.*

Memini id minus perspectum fraudi aliquando fuisse viris doctis.

235. Ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαινομένων ὑμεναίων,
Μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύστοιο δοκεύων.

Notari possunt voces ἀνέμιμνε et δοκεύων uno loco, quamvis eandem habeant significationem, a Poëta positaë, quod probum censeo et auctoritate bonorum scriptorum non raro voces eiusdem vel adfinis admodum
324 significatus sociare solitorum, quicquid alii dissentiant, posse muniri. Sic enim Ovidius Metam. lib. 2, 1.

Regia Solis erat sublimibus alta columnis.

Virgilius Ecl. 10, 67.

Nec si cum moriens alta liber aret in ulmo.

Georg. lib. 4, 425.

*Iam rapidus torrens sitientis Sirius Indos
Ardebat.*

Aeneid. lib. 2, 458.

Evado ad summi fastigia culminis.

v. 483.

Apparet domus intus et atria longe patescunt.

Lib. 8, 221.

aerii cursu petit ardua montis.

Ita aliis locis plurimis, quae convasare piget. Boëthius de Cons. Philos. 2. 5. 25.

*Sed saevior ignibus Aetnae**Fervens amor ardet habendi.*

Heroid. Epist. 18, 89.

Frigora ne possim gelidi sentire profundi.

Hinc patet infirmam esse coniecturam viri eruditissimi in Observ. Misc. Vol. X. p. 184. propositam in Ausonii Mosell. v. 186., qua pro

*Sed non haec spectata ulli neque cognita visu.*rescribendum iubet *cognita ab usu. cognoscere visu* occurrit apud Claudianum de R. P. lib. 1. v. 159. et 325 alibi. Inmerito quoque Marklandus miratur locum Statii lib. 2. Sylv. 5. 30.*Unius amissi tetigit iactura sodalis.*

quamvis idem fere dixisse Ovidium Met. 9, 98. fateatur. Hinc in Ovidio Heroid. Epist. 18, 211. pro

*Nec faciam surdis convicia fluctibus ulla,**Triste nataturo nec querar esse fretum.*summo Burmanno *flatibus*, ne bis idem dicat Poëta, legenti adsurgere nequeo, praecipue cum ipse Naso Epist. 19, 83.*Qui tamen evenit, cur sis metuentior undae,**Contemptumque prius nunc vereare fretum?*Addi velim, quae notavit doct. Iac. Gronovius ad Herodot. lib. 1. cap. 59. p. 814., quibus iunge cap. 48. οἰχοντο ἀπιόντες ἐς τὰς Σάρδεις, Achillem Tatium lib. 1. p. 61. nec non Munckerum ad Anton. Liber. cap. 1. et elegantissimum iuvenem Horatium Vitringam Animadv. ad Vorst. p. 843., qui dudum hoc docuerunt. Nec tamen necesse, ut hunc Musaei locum ita capias, cum comode cum doct. Rövero δοκῶν *observans verti*

posset, qui notat verbum proprie poni de venatoribus feras oculis notantibus, quomodo usus Nonnus lib. 5. p. 156. l. 29.

*Πολλάκι δ' ὑψιπότητον ἐπιθρώσκοντα δοκεύων
Πάρδαλιν ἐπρήνιζεν.*

Lib. 46. p. 1192. l. 1.

οὐκ εἰμὶ λέων, οὐ θῆρα δόκεύεις.

Verba sunt Penthei ad matrem furibundam. Eleganter
326 etiam de piscatoribus usurpatur pisces hamo praecipue captantibus. Hesiodus Scuto Herc. v. 213.

αὐτὰρ ἐπ' ἀκταῖς

Ἦστο ἀνὴρ ἀλιεύς δεδοκμημένος.

Theocritus Idyll. 21, 42.

καθεζόμενος δὲ δόκευον

Ἰχθύας.

Idyll. 9, 25.

*Τήνῳ δὲ στρόμβῳ καλὸν ὄστρακον, οὗ κρέας αὐτὸς
Σιτάθην πέτραισεν ἐν Ἰκαρίαισι δοκεύσας.*

ubi Scholiastes: ἀγρεύσας μετὰ σκέψεως. De aucupe aves venante in arbore Bion Idyll. 2, 6.

Τᾷ καὶ τᾷ τὸν Ἔρωτα μετάλμενον ἀμφεδόκευεν.

Hinc ad varia transfertur. De Cerbero ante infernas domos extubante Hesiodus Θεογ. 772., de iuvenibus formam puellae diligenter vestigantibus saepe Nonnus, de dñis res humanas respicientibus idem saepe, v. gr. lib. 7. p. 202. l. 19.

Ζεῦ ἄνα καὶ σὺ δόκευσε κατηφέος ἄλγεα κόσμου.

ubi puer levi opera corrigendum δόκευε videt.

249. Ὅτι Κύπρις ἀπόσπορος ἐστὶ θαλάσσης; Eodem argumento utitur Thalasseros apud Alciphronem 1. epist. 19. καὶ ἄλλως ἡμῖν τὸ ἐρᾶν συγγενές, τῆς θαλαττίας θεοῦ τεκούσης τοῦτο τὸ παιδίον. ἡμέτερος οὖν πρὸς μητρὸς ὁ Ἔρως. ubi Poëtae locus non fugit diligent. Berglerum. Venuste etiam Melite apud Achillem Tatium lib. 5. p. 315. θυγάτηρ Ἀφροδίτη θαλάσσης· χαρισώμεθα τῇ γαμῇ

ἀφ' θεᾶ, τιμήσομεν αὐτῆς γάμω τὴν μητέρα. Debet autem Musaeus sua Ovidio. Heroid. Ep. 19, 159.

Quod timeas non est: auso Venus ipsa favebit, 327

Sternet et aequoreas aequore nata vias.

Perverse enim Pareus inventionem Musaeo. tribuit. Si totum locum perpendas, videbis et ipsum respexisse forte Nonnum lib. 1. p. 12. l. 29.

Καὶ Διὸς ὕδατόεντι διεσδυμένον πόρον ὀλκῶ
Οὐ πόρον ἔσβεσε πόντος, ὅτι βρυχίην Ἀφροδίτην
Οὐρανίης ὠδινεν ἀπ' αἶλακος ἔγκυνον ὕδωρ.

Clarius lib. 4. p. 118. l. 12.

Μὴ τρομέεις ἀλὸς οἶδμα βαρύδρομον, ὅτι σαώσει
Εἰν ἀλλ' φόρτον Ἔρωτος ἀλὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη.

Totus autem fere versus ex lib. 35. p. 876. l. 7.

Ἰνδῶν ἰκέτευεν ἐρυθράην Ἀφροδίτην
Εἰλάτων, ὅτι Κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης.

250. Καὶ κρατεῖ πόντιο. Ius in mare variis diis tribuunt veteres, qui laborantibus et tempestate disiectis succurrere non raro invocati, atque ideo honore a liberatis adfici solebant. Nonnus lib. 9. p. 254. l. 10.

Λευκοθέη κρατεῖουσα χυτῆς κληῖδα γαλήνης,
Εὐπλοῖης μεδέουσα μετ' Αἰόλον. εὐδιόων δὲ
Σοὶ πύσσινος πλεύσειε φιλέμπορος εἰν ἀλλ' ναύτης
Βωμόν ἕνα στήσας Ἐνοσίχθονι καὶ Μελικέρτῃ
Ῥέζων ἀμφοτέροισι.

Leucotheae soli idem tribuit Orpheus Suffim. p. 170.

Κλυδίθι θεὰ πόντιο βαθυστέρνου μεδέουσα,
Κύμασι τερπομένη, θνητῶν σῶτειρα μεγίστη.
Ἐν σοὶ γὰρ νηῶν πελαγοδρόμος ἄστατος ὁρμή,
Μοῦνη δὲ θνητῶν οἰκτρὸν μόρον εἰν ἀλλ' λύεις.

Idem tamen sequenti suffimine Palaemoni adscribit p. 323 172.

Ποντοπλάνοις γὰρ αἶν ναυσὶν χειμῶνος ἐναργῆς
Φαινόμενος σωτὴρ μοῦνος θνητοῖς ἀναφαίνῃ
Ῥυόμενος μῆνιν χαλεπὴν κατὰ πόντιον οἶδμα.

Diis Samothracibus p. 134.

Οἷτε Σαμοθράκην ἱερὴν χθόνα ναιετάοντες
Κινδύνους θνητῶν ἀπερύκετε ποντοπλανήτων.

Hecatae Hesiodus Θεογ. v. 412.

πόρεν δέ οἱ ἄγλαα δῶρα,

Μοῖραν ἔχειν γαλῆς τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.

Apollo apud Euripidem in fine Orest. dicit fore, ut Helena olim sit cum Tyndaridis

Ναύταις μεδέουσα θαλάσσης.

quem locum adtulit Meursius Misc. Lacon. 1. 4. Fortunae tribuit Horatius lib. 1. Od. 35.

Te pauper ambit sollicita prece

Ruris colonus; te dominam aequoris

Quicumque Bithyna lacessit

Carpathium pelagus carina.

ubi Acro: *Fortuna enim et aequori dominatur, ita ut a navigantibus invocetur.* Variis simul diis vota solvit quidam Lucillius e mari servatus in Anthol. 6. 21. 1.

Γλανκῶ καὶ Νηρηϊ καὶ Ἴνοϊ καὶ Μελικέρτῃ

Καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ καὶ Σαμόθρηξι θεοῖς

Σωθεῖς ἐκ πελάγους Λουκίλλιος ὦδε κέκαρμαι

Τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς, ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

A navigantibus etiam advocabatur Venus, ut apud Rutilium lib. 1, 155.

329 *Pande precor gemino placatum Castore pontum,*

Temperet aequoream dux Cytherea ratem.

ubi v. Burmannus. Statius lib. 3. Sylv. 4. 3.

Ite, dabit cursus mitis Cytherea secundos

Placabitque Notos, fors et de puppe tremenda

Transferet inque sua ducet super aequora concha.

Coluthus de R. H. v. 198. de Paride in Graeciam iter moliente:

Καὶ λεχέων ἐπίκουρον ἐφεσπομένην Ἀφροδίτην

Πολλάκις ἀκταλοῖσιν ἱλασκόμενος θυέεσσιν

Ἐπλεεν Ἑλλήσποντον ἐπ' εὐρέα νῶτα τιθήνης.

Adde animadversa eruditissimo Rövero ad h. l. Mitto

Nereides aliasque divas marinas deosque nemini e poëtis ignotos. Latius haec deducere visum fuit, ut pateret incertam, imo falsam esse Servii observationem ad Virgil. Aeneid. lib. 12, 768. *Et quaeritur, cur terreno deo nautae dona suspenderent. Quia constat omnes in periculis suis deos patrios invocare et ideo illis vota solvere, quorum familiarius numen sibi opitulari credant.* Deos patrios utpote notissimos saepe invocatos, vota etiam illis soluta non nego, sed id de omnibus constare aperte falsum. Quis enim id credat, cum tot diversis numinibus iisque nemini ignotis inperium maris adscripserint veteres? Quin diserta auctorum loca reclamant, e quibus liquidum vota a laborantibus, postquam e tempestate liberati in litus evaserant, soluta et sacra facta fuisse diis praesidibus locorum, ad quae reiecti. Achilles Tatius lib. 3. p. 167. *ἡμεῖς δὲ περὶ δαίτην ἐσπέραν τύχῃ τιλὶ τῷ Πηλουσίῳ προσίσχομεν καὶ ἄσμενοι γῆς λαβόμενοι τοὺς θεοὺς ἀνευφημοῦμεν.* Verba sunt Chitophontis Tyrii, ut patet ex lib. 1. p. 11. Sic intelligendus idem lib. 1. p. 3. *ἐνταῦθα ἐκ πολλοῦ χειμῶνος σῶστρον τε ἔθνον ἐν αὐτῷ τῇ τῶν Φοινίκων θεῶ· καλοῦσιν αὐτὴν Ἀστάρτην οἱ Σιδώνιοι.* Venerem Sidoniis cultam quis nescit? Xenophon Ephesius lib. 5. p. 79. *Κρήτην παρελθὼν ἐν Κύπρῳ γενόμενος ἡμέρας διατρίψας ὀλίγας καὶ εὐξάμενος τῇ πατρὶν Κυπρίων θεῶ.* Philocomasium apud Plautum Mil. Glor. 2. 5. 1.

*Inde ignem in aram, ut Ephesiae Dianae lauta
laudes*

*Gratesque agam, eique ut Arabico fumificem
odore amoene:*

*Quae me in locis Neptuniis templisque turbu-
lantis*

*Servavit, saevis fluctibus ubi sum afflictata mul-
tum.*

Viden' Ephesiae Dianae mulierem Atticam sacra facere?
Sic intelligendus locus Virgilii lib. 12, 766.

*Forte sacer Fauno foliis oleaster amaris
Hic steterat nautis olim venerabile lignum:
Servati ex undis ubi figere dona solebant
Laurenti divo et votas suspendere vestes.*

Non enim necesse statui Faunum a finitimis e naufragio servatis solum cultum intelligi. Hoc autem loco legendum putem *Forte sacer Fauni* etc., non *Fauno*, quod rarius et ideo, ut videtur, repudiatum; sed ita laudat Servius ad v. 779. et exhibent editiones nonnullae. *sacer* autem cum casu secundo construi ne Lexica ignorare nos sinunt. Ceterum in ipso litore, ad quod navem adpulerant, pro felici navigatione peracta aras erexisse diis patet ex Virgilio Aeneid, lib. 3, 403.

*Quin ubi transmissae steterint trans aequora
classes
Et positis aris iam vata in litore solves,
Purpureo velare comas adopertus amictu.*

331 Quod et in ripis fluminum obtinuisse docet Arrianus de Exped. Alex. M. lib. 1. cap. 4. p. 11. αὐτὸς δὲ κατασκάψας τὴν πόλιν θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστροῦ Διὶ σωτῆρι καὶ Ἡρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἰστροῦ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ ἐγένετο. Mari se commissuros quoque sacrificia diis fecisse patet ex eodem lib. 3, 118.

*Sic fatus meritos aris mactavit honores,
Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo,
Nigram Hiemi pecudem, Zephyris feticibus albam.*

Addendus omnino Xenophon Ephesius lib. 1. p. 13. et 14.

252. Ἐγὼ δ' ἔσφυγξε καρήνων. Musaeus Leandrum suum fingit veste capiti adstricta aequor natare, Ovidius autem vestes ipsum in litore relinquere Epist. 18, 57.

*Nec mora: deposito pariter cum veste timore,
Iactabam liquido brachia lenta mari.*

Sic enim intelligenda videntur ea verba, quod firman-
ea, quae infra dicemus ad v. 266.

255. *Αὐτὸς ἔων ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.*
Locutio artificiosa et venusta, quam debet Ovidio Ep.
18, 147.

*Arte egeo nulla: fiat modo copia nandi,
Idem navigium, navita, vector ero.*

ubi *Argo e. n.* legendum contendit cel. Withofius Spec.
Gunth. p. 87. Neque invenuste Nonnus lib. 1. p. 12.
l. 32.

*Καὶ βοὸς ἀφλοίσβοιο κυβερνήτειρα πορείης
Κούρη φόρτος ἔην καὶ ναυτίλος.*

Simile quid tentat Achilles Tatius lib. 8. p. 499. ὁ δὲ
γενναῖος οὗτος πάντα ἑαυτοῦ γίνεται, δῆμος, βουλὴ, πρόε-
δρος, στρατηγός. Sic lib. 4. p. 247. Νεῖλος ὁ πολὺς πάντα
αὐτοῖς γίνεται, καὶ ποταμός, καὶ γῆ, καὶ θάλασσα, καὶ
λίμνη. Quae non dissimilia sunt istis Xenophontis Ephe- 332
sii lib. 2. p. 36. ἔλεγεν οὖν πρὸς τὴν Ἀνθίαν, ὥς πάντα
ἂν αὐτὴ γένοιτο Περιλάφ, γυνὴ καὶ δεσπότις καὶ παῖδες.

Ibid. αὐτόματος νηῦς. pro αὐτός, ut vicissim αὐτός
pro αὐτόματος occurrit apud Bion. Idyll. 2, 15. Theocr.
Idyll. 11, 12., quem locum imitatum Virgilium monet
Dan. Heinsius in Lect. cap. 17. Sic lib. 4. Georg. v. 65.
aliique plures. V. Interpretes ad Callim. Hymn. in Apoll.
v. 6. Maximo igitur opere mirari subit Nic. Heinsium
in Claudiano in Pr. Cons. Stilich. lib. 2. 22. pro

hac ipse magistra

*Das veniam victis, hac exorante calores
Horrificos, et quae nunquam nocitura timentur
Iurgia, contentus solo terrore, coërces.*

coniectare posse sponte, cum ipse idem notet multoque
sit venustius.

260. *Καί μιν ἔδον ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν.* Versu 256.
puellam e turre marito lucernam ostendentem inducit
Poëta, et, descensu eius non memorato, hoc versu
ipsum ad suam turrin deduxisse, nimis certe concise.
Elegantius, si quid video, Ovidius Ep. 18, 97.

*Te tua vix prohibet nutrix descendere in altum:
 Hoc quoque enim vidi: nec mihi vërba dabas.
 Nec tamen effecit, quamvis retinebat euntem,
 Ne fieret prima pes tuus udus aqua.
 Excipis amplexu feliciaque oscula iungis,
 Oscula (dī magni!) trans mare dīgna peti.*

268. Μυχούς ἐπὶ παρθενεῶνος. Eadem locutione usus Nonnus lib. 6. p. 186. l. 22., qui lib. 10. p. 272. meminit etiam ἐπταμύχον θαλάμοιο. Ceterum μυχός denotat *penetrabile* et *intimum maxime recessum alicuius loci* et ad varia transfertur. Hesiodus Θεογ. v. 119. Tartara ponit in μυχῷ χθονός. Conf. Orpheus Titan. Suff. p. 134. Idem de Argonautis v. 493.

333

Οὔνεκά οἱ πλώουσιν ἀνὰ πλατὺν Ἑλλήσποντον
 Ἐνδιος ἀντεβόλησε μυχοῦ ἔντοσθε γαλήνη.

v. 84.

Ἀξείνου πόντοιο μυχούς.

Hesiodus Θεογ. 1014. meminit μυχῶν νήσων ἱερῶν. Sacrum locum seu antrum ita vocat Callim. H. in Del. 16., ubi v. Spanhemium. ἐπτάμυχον σπέος apud eundem v. 64. λιμένος μυχός apud Orpheum 1303., quod et monuit Pollux 1. 9. 102. ἔστι δέ τις καὶ χήλη λιμένος, καὶ στόμα, καὶ μυχός, καὶ χείλη. μυχὸν νηός dixit Achilles Tatius lib. 2. p. 139., ut sagenae Lucianus in Timon. p. 112. ed. Hemst. δώματος μυχάτοιο meminit Callim. H. in Dian. 68.

ὁ δὲ δώματος ἐκ μυχάτοιο

Ἔρχεται Ἑρμείης σποδιῇ κεχρημένος αἰθῇ.

Non debuerat H. Stephanus hic emendare κεχρισμένος, neque id probare Vulcanius, nec Graevius reponere κεχρημένος, ut nec Rich. Bentleyius κεχαρημένος, cum vulgatum tueatur ipse poëta epigr. 33, 3.

Στίβη καὶ νιφετῷ κεχρημένος.

Quamvis et hic cel. Bentleyius legat κεχαρημένος; sed quo iure, patebit ex loco Herodoti adlegato iam a cl. Ar-

naldo Anim. Crit. cap. 12. p. 65., ubi locum priorem Callimachi ipsum pulcre tueri sero video.

Ibid. παρθενεῶνος. Id sedulo tota fere Graecia aliisque multis locis agebatur, ut nuptae et virgines a virorum consortio, quantum fieri posset, removerentur. De nuptis testatur Cornelius Nepos in praef. *nam neque in convivium adhibetur nisi propinquorum, neque sedet nisi in interiore parte aedium, quae gynaeconitis appellatur, quo nemo accedit nisi propinqua cognatione* 334 *coniunctus.* De virginum cura anxia nemo est fere quin meminerit. Addam illustrem locum Achillis Tatii lib. 2. p. 91., unde, quam arta custodia conclusae fuerint, abunde constat: *Νεανίσκος ἦν Βυζάντιος, ὄνομα Καλλισθένης, ὀρφανὸς καὶ πλούσιος, ἄσωπος δὲ καὶ πολυτελής. οὗτος ἀκούων τῷ Σωστράτῳ θυγατέρα εἶναι καλὴν* (ita omnino legendum cum duobus MSS. apud Salmasium p. 570., *πρὸς τὴν*), *ἰδὼν δὲ οὐδέποτε, ἥθελεν αὐτῷ ταύτην γενέσθαι γυναῖκα, καὶ ἦν ἐξ ἀκοῆς ἐραστής. προσελθὼν οὖν τῷ Σωστράτῳ, πρὶν ἢ τὸν πόλεμον τοῖς Βυζαντίοις ἐπιπεσεῖν, ἤτεῖτο τὴν κόρην.* Liquet hinc honorato viro et inter suos claro Sostrato, quem p. 93. τοῦ πολέμου στρατηγὸν adpellat, filiam et quidem formosam fuisse plane nescivisse amatorem, quin nec illo tempore, quo nuptias eius ambiit. Liquet et ex sequentibus p. 101., ubi Callisthenes pro Leucippe raptam abstulisse dicitur Calligonen, eam conspiciatus cum matre Leucippes, Sostrati uxore, quam probe norat, cum tamen filiam oculis nunquam usurpat. Sic et Hesiodus de in-nupta puella in *Ἔργοις* v. 520.

μυχίη καταλέγεται ἔνδοθεν οἴκου.

Ita recte emendat cl. Graevius in Add. p. 135. pro *μυχίη*. Conferri velim adcuratam thalami Leucippes descriptionem curamque anxiam matris ipsius eleganter depictam ab Achille Tat. lib. 2. p. 107. Diversis vero admodum institutis usos esse Lacedaemonios luculentus testis est Propertius lib. 3. El. 12. v. 21.

*Lex igitur Spartana vetat secedere amantes,
 - Et licet in triviis ad latus esse suae:
 Nec timor aut ulla est clausae tutela puellae,
 Nec gravis austeri poena cavenda viri.
 Nullo praemisso, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis: longae nulla repulsa morae.*

335 Sic iuvenibus licuisse ibi ante nuptias cum virginibus versari libere ex Agnone Academico apud Athenaeum lib. 13. monet Broekhusius, quem locum inquirere nunc non lubet. Difficulter autem haec omnia in concordiam rediges cum Hermippo de Legum latoribus apud Athenaeum lib. 13. p. 555. C. *Ἐν Λακεδαίμονι εἰς οἶκῳ ἡ σκοτεινὸν πᾶσαι συνεκλείοντο αἱ κόραι, συγκλειομένων καὶ τῶν ἀγάμων νεανίσκων, καὶ ἕκαστος, ἧς ἐπιλάβοιτο, ταύτην ἀπῆγεν ἄπροικον. διὸ καὶ Λύσανδρον ἐξημῶσαν, ὅτι καταλιπὼν τὴν προτέραν ἐτέραν ἐβούλετο περικαλλεστέραν ἀγαγέσθαι.* Ex quo loco hunc contractarum nuptiarum ritum fuisse etiam docet Meursius Miscell. Lacon. lib. 2. cap. 3. p. 109. Certe non video, cur ipsi ex. gr. de rebus suis (nihil enim horum ad nuptias legitimas pertinere non est probabile) loquerentur, si caecae adeo fortunae connubia permetterentur, nisi statuamus tempore, ut fit, multa in his inmutata. Ceterum miror doctissimum Broekhusium fateri sibi vix adparere, quo referri debeat istud *timor*, unde aliquando se tentasse:

Nec timor est ulli clausae tutela puellae.

ut sensus sit, nullum amatorem timere custodes dominae suae, quominus ad eam palam accedere audeat. Mihi nullum dubium, quin Poëta dicat nullum, parentum sc. vel virorum, esse timorem pro puella, ipsos non timere puellae, atque arta custodia non continere, ut alias fieri consuetum. *Timor puellae est timor pro puella*, quemadmodum Virgilius lib. 2. Aeneid. v. 784.

lacrimas dilectae pelle Creüsae.

Verba sunt Creüsaе maritum orantis, lacrimas ob se amissam fundere desistat.

264. Καὶ χροῶα πάντα κάθηρε. *Et cutem totam abstersit* recte vertunt, cum πᾶς pro ὅλος saepe poni notum. V. Callim. Epigr. 21, 5. et Epigr. 47. Achilles Tat. lib. 5. p. 305. καὶ πᾶν μου τὸ πρόσωπον ἐμπλήρησι φιλημάτων. Hesiod. Scut. v. 284. Homero id in more esse monet Eustathius ad Homer. Iliad. X. ἔστι σύνηθες Ὀμήρω νοεῖν τὸ πᾶς ἀντὶ τοῦ ὅλος. quae verba adduxit Wolfius ad Iacob. ep. 1. v. 17. Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων. ubi πᾶσα δόσις ἀγαθὴ donatio bona mere, i. e. non nisi donatio bona, redditur Raphelio in Annot. ex Polybio, non probante Wolfio, quia πᾶσα idem est quod πᾶν proxime sequens ad δῶρημα; id vero universalitatis notam inferre patet ex addito τέλειον. Acute! quasi πᾶν δῶρημα τέλειον non aequè reddi posset munus mere perfectum. Hoc vident etiam illi, qui naris non adeo sunt emunctae. Sic et omnis et cunctus usurpantur ab Ovidio Met. 2, 40. 3, 179. Virgilio Aeneid. 1, 233. Culic. 312. et 340. Claudiano de B. Gild. v. 372. ex emendatione Heinsii, aliisque. Contra totus pro omnis usurpavit Boëthius de Cons. Phil. 2, 7. quae quam sit exilis et totius vacua ponderis, sic considera. Auctor Pervig. Vener. 51.

Hybla, totos funde flores, quotquot annus attulit:

Hybla, florum rumpe vestes, quantus Ennae campus est.

Sic et v. 60. Vid. Rivinum p. 105. Nemesianus Ecl. 2, 57.

Quae iuga celsa tenes Erycis, cui cura iugales.

Concubitus hominum totis connectere saeculis.

Ibi v. cl. Burmannum. Sic et ὅλος usurpatur Nonno lib. 31. p. 10. l. 19. lib. 30. p. 768. l. 32. aliisque locis.

Ibid. δέμας δ' ἔχρειν ἐλαίῳ Εὐόδμῳ, ῥοδέῳ. Respicit

337 morem veterum, qui, antequam cubitum irent, oleo iniungi solebant, quod constat ex Hesiodo in *Ἔργοις* v. 520. de puella innupta:

Εὐτε λοεσσαμένη τέρενα χρῶα καὶ ἄλπ' ἐλαίῳ

Χρῖσαμένη μυχίῃ καταλέξεται ἐνδοθεν οἴκου.

Elegans in hanc rem locus est Oant. Cantic. cap. 5. v. 2., quem, quia non intellectus, longiorem quamvis, adponam: *Ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ. Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου κρούει ἐπὶ τὴν θύραν. Ἄνοιξόν μοι ἡ πλησίον μου, ἀδελφή μου, περιστερά μου, τελεῖα μου, ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου καὶ οἱ βόστρυχοί μου ψεκάδων νυκτός. Ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου· πῶς ἐνδύσομαι αὐτόν; ἐνιψάμην τοὺς πόδας μου· πῶς μολυνῶ αὐτούς; — Ἀνέστην ἐγὼ ἀνοιῖσαι τῷ ἀδελφιδῷ μου, χεῖρες μου ἔσταξαν σμύρναν, δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη ἐπὶ χεῖρας τοῦ κλείδρου.* Multa huc, nec protrita adeo, convasavit Fortun. Schacohus *Sacr. Elaeoclr. Myrothec.* I. cap. 50. nec non cap. 52. col. 263., ubi rationes a sponsa prolatas, quod tunicam exuerat pedesque laverat, frivolas vocans vir celeb. aliis non intellectam causam se invenisse putat v. 4. *Surrexi, ut aperirem dilecto meo, manus meae stillaverunt myrrham et digiti mei pleni myrrha probatissima:* metuisse scilicet sponsam, ne maritus se deprehenderet nondum pleno unguentis et aromatibus curatam, quod, quia adhuc tota in cute tingenda, turpe ducebatur, unde nec soccos nec tunicam resumere licebat. Sed (brevis enim in hisce refellendis esse laboro) interpretationi huic obmo-
338 v. 2., ubi dicitur sponsa iam decubuisse et *καθεύδειν*, ut adeo corpus curare, quod ante fieri solebat, non amplius potuerit omniaque haec facillimo negotio ruant, quae tam operose structa fuerunt. Musaeus autem non ineleganter itinere marino confecto unctum Leandrum ab Herone inducit; erat enim veteribus in more marinis lavacris corpus abluere, ut ostendit doct. Feithius *Antiq. Hom.* lib. 3. cap. 9. p. 252. Eam autem lotio-

nem sequi solebat unctio, qua corporis spiramenta obstruerentur, monente eodem p. 254. Alios usus olei, quia huc non pertinent, sciens praetereo. Ceterum notari velim, Musaeum hic a suo auctore Ovidio dissentire, quippe qui, non, ut ille, membra ipsum oleo tingere, cum mare tranaverat inque amplexus puellae ibat, verum mari se commissurum natatorem fingit Epist. 19, 48.

Iamne suas humeris illum deponere vestes,

Pallade iam pingui tingere membra putes?

Neo sine ratione frigidissimo ponto se commissurus natator ita instituit.

266. Εἰσέτι δ' ἀσθμαλόντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις

Nυμφὸν ἀμφιχυθεῖσα.

Cum Leander per Hellespontum natavit veste capiti adstricta, eaque procul dubio madefacta fuit, nec verbo Musaeus notat ipsum suam induisse iterum vel cum alia mutasse, cum tamen adcurate omnia talia persequitur, parum abest, quin cogitem nudum Leandrum cum sponsa decubuisse et Venereis sacris operatum fuisse; neque enim id adeo rarum. De Candaulis uxore pulcherrima nuda sodali Gygi ostensa notissima est historia ex Herodoto lib. 1. cap. 18. et seqq. Ovidius Amor. lib. 1. El. 5. 17.

Ut stetit ante oculos posito velamine nostros,

In toto nusquam corpore menda fuit. etc.

Singula quid referam? nil non laudabile vidi:

Et nudam pressi corpus ad usque meum.

Dissentit Ovidius Ep. 18, 103.

839

Deque tuis demptos humeris mihi tradis amictus

Et madidam siccas aequoris imbre comam.

Nec non Ep. 18, 61.

Nunc dare, quae soleo, madidis velamina membris:

Pectora nunc iuncto nostra tenere sinu.

Sic Ep. 19, 39.

*Quid referam, quoties dem vestibus oscula,
quas tu*

Hellespontiacae ponis iturus aqua.

269. Ἄλις νύ τοι ἄλμυρόν ὕδωρ. Locutio Homero
prae caeteris usurpata, ut Iliad. E. 122.

ἄλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι

Πυροφόροι.

Iliad. P. 54.

ὅθ' ἄλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ.

Iliad. X. 340.

Ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἄλις χρυσόν τε δέδεξο.

Adde Iliad. Φ. 236, Γ. 384. Odys. E. 225. Nonnus lib.
31. p. 798. l. 18.

Οὐχ ἄλις αἶσχος ἐκείνο θεοστυγές.

Callimachus Hymn. in Iov. v. 84.

Ἐν δὲ ῥυηφενίην ἐβαλές σφισιν, ἐν δ' ἄλις ὄλβον.

Recte post alios hanc lectionem tuitus est inlustr. Spanhemius pro ὄλβον.

Ἀνέιν μίτρην, *solvere zonam, de puellis virginitatem amittentibus. Inscriptio Philadelphiae reperta bis emendata. Παρθένος μίτρη pro παρθενική aliaque. Auctor Elegiae in obitum Maecenatis contra Clericum et Heinsium adsertus. A quibus zona solvebatur? Ἀνέιν ζώνην de nubentibus dici male negavit Scriverius. Faber, Pareus et Weitzius per μίτρην sacerdotale capitis redimiculum intelligentes reiecti. Ἀνέιν μίτρην de Veneris valido nodo perrupto perperam intellectum. Zona in lecto solvebatur, non antea. Festus leviter emendatus. Non unam fuisse zonam contra Braunium aliosque demonstratur. Vossii sententia puellarum pudenda zonis munita rati pluribus adserta. Tentatus Nonnus. Longus defensio contra P.*

Moll. Ζῶμα pro ζώνη. Nubiles puellae zonam demum gestabant. Apud Romanos ipso nuptiarum tempore cingulo demum praecinctas puellas contra Scaligerum ostensum. Post concubitus zonas Veneri consecrabant apud Graecos, non Dianae, apud Romanos Iunoni Cinxiae. Mulieres etiam zonam gestasse videntur. Apollonius Rhodius explicatus. Ἐπευφημεῖν. Interpres Achillis Tatii reprehensus. Antiquo tempore apud Graecos faces nuptiales a matribus accensas et gestatas, recentiori vero a patribus, late contra dissentientes ostenditur. Ritus tamen illos ipsi auctores confundunt aliquando. Thoros vestibus consternere mos erat. Νύξ γαμοστόλος. Ἰανείων ὕμεναίων. Emendatus Nonnus. Sacerdotes, dii, nec non illustres apud antiquos virgines et mulieres vestibus ad talos demissis utebantur. Nominibus duobus singularibus additur verbum singulare, non semper plurale. Statius et Claudianus defensi. Eleganter diis inmitibus pristinos amores in memoriam revocant laborantes amatores. Nonnus bis correctus. Perditis amoribus miseri de turribus, rupibus aliisque locis excelsis se praecipitabant. Saltus viriles ingressa Sappho. Statii locus contra Marklandum adsertus.

272. Ὁ δ' αὐτίκα λύσας μίτρην, solvit zonam. Nuptias factas significat Poëta locutione honesta et in hac re usitata et propria. Moschus Idyll. 2, 160.

Αὔσε δέ οἱ μίτρην καὶ οἱ λέχος ἐντυνον Ὠραί.

341

Theocritus Idyll. 27, 54.

Φεῦ φεῦ, καὶ τὰν μίτραν ἀπέστιχες, ἐς τί δ' ἔλυσας. Plutarchus in Lycurgo Oper. Tom. I. pag. 48. ὁ δὲ νυμφίος — ἔλυε τὴν ζώνην. Adde dicta superius p. 317. Ἀπολύειν μίτρην occurrit in Inscriptione Philadelpiae reperta in coemeterio saxo sepulchrali incisa apud Th. Smithum Sept. Asiae Civit. Notit. pag. 34.

Παρθένος, ἣς ἀπέλυσε μίτρην, ἣς ὄριον ἄνθος
Ἔσχεν ἐν ἡμιτελεῖ παυσάμενον θαλάμῳ.

Versus primus corruptus et nulli intellectus, facili tamen negotio restitui potest in integrum, si pro ΠΑΡΘΕΝΟΣ legas ΠΑΡΘΕΝΟΥ hoc sensu: *virginis, cuius (Xantippes) solvit (Aquila) zonam, cuius maturum florem carpsit in semiperfecto pereuntem thalamo. Σ in Τ migrantis exemplum habes v. sequenti:*

Τρεῖς γὰρ ἐπ' εἰκοσίους τελέωσε βίως ἐνιαυτούς.

Tres enim super viginti finivit vitae annos.

Legendum enim pro ΒΙΩΣ videtur ΒΙΟΥ, nisi velis ΒΙΩ. Posses tamen et παρθένον μίτρον pro παρθενικήν, cuius locutionis exempla alii dederunt. Ita Sidonius Carm. 11, 17.

*Hic lapis est de quinque locis, dans quinque
colores,
Aethiops, Phrygius, Parius, Poenus, Lacedaemon.*

Statius lib. 1. Sylv. 5. 36.

Nomasingue metallis.

342 Ita enim legendum puto pro *Nomadum* ex Ven. *Nomasis* scribente, quod nonnullis non displiciturum cel. Marklandus recte coniecit in Addend. p. 338. V. et ad 3. 1. 89. Claudianus de Nupt. Hon. et Mariae v. 87.

trabibusque smaragdis

Supposuit caesas hyacinthi rupe columnas.

Ita optime post Gronovium e MSS. restituit eruditissimus Heinsius. Vide et ad lib. 1. de R. P. v. 17. in Eutrop. 1, 342. in Pr. Cons. Stil. 1, 256. ad Ovid. Fast. 4, 362. Advers. 1, 1. p. 4. lib. 2. cap. 5. p. 239. cap. 9. p. 269. 270. et Not. in Propert. p. 679. Plures referre mora est. Adde tamen inlustr. Spanhem. ad Callim. H. in Del. 153. Sic et locutus Dionysius H. in Nem. post Aratea Oxon. edita p. 51. apud Spanh. ad Hymn. in Del. 107.

ἐπέχεις ἀδάμαντι χαλινῶ.

Post tot exempla plorare inbeo Io. Clericum, qui in auctore Elegiae in obitum Maecenatis v. 37. pro

Marmora Maeonii vincunt monumenta libelli.

Solito acumine legit *Marmore* — *monumenta*, scilicet ut obloqueretur Ios. Scaligero, qui *marmora monumenta* interpretabatur *marmorea*: nam doct. Heinsio *Advers.* 2, 5. p. 242. legendum putanti

Marmorea Aonii vincunt monumenta libelli.

id obstitisse quis credat? Ita vero videtur et coniectasse prius Scaliger, qui tamen e MS. lectione *Minæi* felicius eruisse mihi videtur *Smyrnaei*, quamvis vulgata conmode servari queat. Ceterum pro *λύειν μίτρον* La- 843
tini dixerunt *zonam solvere*, ex. gr. Claudianus *Fescenn.* v. 37.

*Et seminudo pectore cingulum
Forti negatum solveret Herculi.*

Catullus *Carm.* 2, 13.

Quod zonam solvit diu ligatam.

Zonam autem hanc solvere dicitur maritus, ut et ipsa virgo, ut apud Claudianum l. c. et alibi. Sed rarius. Unde vero hauserit Scaliger *Poëtic.* lib. 3. cap. 101. p. 387. cunctanti virgini promnestriam duobus digitis cingulum solvisse, mihi latet. Liquet autem abunde ex locis adductis e Græcis scriptoribus, falli doct. Scriverium, cum ad *Pervig. Ven.* v. 26. Latinis *zonam solvere* dici, quae viro traditur, Græcis autem, quae primum parit, notat, cum nihil tritius, quam *λύειν ζώνην* apud Græcos de nubentibus usurpari, imo saepius quam de parientibus. Neque id absolute tradit Ios. Scaliger ad Catull. l. c., quem hic laudat Scriverius, cum ipse Theocriti exemplo id docet, vulgatiorem tamen alterum usum. Turpius fallitur Petrus Faber lib. 3. *Semestr.* cap. 11. quique eius *sententiam omnino verissimam* pronunciat Daniel Pareus, nec non Weitzius, rati Musaeum loqui de sacerdotali redimiculo capitis, eo quod Hero antea Leandro vestem suam tenenti dixisset supra v. 82.

Κύπριδος οὐ σοι δοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.
eique postea Leander respondisset v. 141.

Κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχο Κύπριδος ἔργα.
sic tamen, ut redimicula mitrae illo solvente nuptiae factae sint. Sed quo loca haec Musaei, cum ἀφάσσειν 344 ibi significet *tangere*, ut monuimus supra, in altero autem loco ne verbum eo faciat? Nonne saltem unico exemplo *zonam* virginitatis signum capitisque ornamentum *solvi* dici a marito in lecto, cum nuptiae primae fiunt, ostendi fuisset officii ipsorum, ut specie aliqua saltem blandiretur tam paradoxa sententia? Ego certe, donec id fiat, procul abesse iubeo tam ridiculas explanationes, praecipue cum *zonam* hanc propinquam *λαγόνεσσι* conlocent auctores, ut infra docebo. Longe ab his diversam sententiam sequitur vir quidam doctus, qui, referente ad hunc locum cl. Kromaiero, vocibus *λύσατο μίτρην* significari Veneris validum nodum perruptum a Leandro putat, idque denotare vocem *μίτρην*, qua ipsum uti notanter, quum *ζώνης* potuisset, quia, cum lecto se composuerant, zona soluta forsitan iam erat, quae sententia antiquitatis ignorationem aperte prodit. Zonam enim virginis maritus in lecto demum solvebat, non antea. Audi Plutarchum in Lycurgo Oper. Tom. I. p. 48. *Τὴν δὲ ἀρπασθεῖσαν ἢ νυμφεύτρια καλουμένη παραλαβοῦσα — κατέκλινεν ἐπὶ στιβάδα μόνην ἄνευ φωτός. ὁ δὲ νυμφίος — ἔλυε τὴν ζώνην καὶ μετένεγκεν ἀράμενος ἐπὶ τὴν κλίνην.* nec non Euripidem in Alcest. v. 175.

Ὡς λέκτρον, ἔνθα παρθένου ἔλυσ' ἐγὼ

Κορεύματ' ἐκ τοῦδ' ἀνδρός.

Audi Festum: *Cingulo nova nupta praecingebatur, quod vir in lecto solvebat, factum ex lana ovis: ut, sicut illa in glomos sublata coniuncta inter se sit, sic vir suus secum cinctus vinctusque esset. Hunc Herculaneo nodo vinctum vir solvit ominis gratia: ut sic ipse felix sit in suscipiendis liberis, ut fuit Hercules, qui LXX liberos reliquit. Locus leviter corruptus.*

Lego *Hoc Herculaneo nodo vinctum* scilicet *cingulum*, quemadmodum Muretum ad Catull. p. 13. locum laudare video: quod enim Scriverius ad Pervigil. Vener. v. 26. citat *Hoc Herculanei nodi vinoulum*, longius abit, neque, an ex libris, an ex ingenio habeat, scio. Aliam ab his diversam opinionem de zona sequitur doctissimus Braunius de Vest. Sacr. Hebr. lib. 2. cap. 3. §. 12. p. 488., cuius verba dabo: *Apud Graecos et Romanos adeo vulgare erat, ut feminae balteo et zona cingerentur, ut ζωστήρα λύειν et ζώνην λύειν, zonam solvere, diceretur pro pudicitiam deponere. Homer. Od. A. λύσε παρθενίην ζώνην. In Epigr. veteri de Diana λεγνῶτὸν ἀναζωσθεῖσα χιτῶνα. Ideo muliebriter cincti dicuntur imbelles.* Harum autem zonarum circa mammas et pectus usum fuisse docet p. 496. Huic consentit Feithius Antiq. Homer. lib. 3. cap. 6. p. 236. Viden' ipsos nullam differentiam facere inter zonas, quas circa pectus, mammas et pudenda gestabant? Atqui istas diserte distinguunt veteres. Nonnus lib. 1. p. 28. l. 25. de Iove cum Europa concumbente:

ἀπὸ στέρνοιο δὲ νύμφης.

Μίτρην πρῶτον ἔλυσε περίτροχον. ὥς ἄεκων δὲ
Οἰδαλέην ἔθλιψεν ἀκαμπέος ἄντυγα μαζοῦ,
Καὶ κύσε χεῖλεος ἄκρον, ἀναπτύξας δὲ σιωπῇ
Ἄγνὸν ἀννυμφεύτου πεφυλαγμένον ἄμμα κορείης
Ὅμφακα. Κυπριδίῳ ἐδρέψατο καρπὸν ἐρώτων.

Hic Iupiter post solutam pectoris zonam solvit virginem. Adhuc lib. 14. p. 394. l. 31.

μεσθαλίῳ δὲ

Στήθεϊ δεσμὸν ἔβαλλε καὶ ὄρθιον ἄντυγα μαζοῦ
Παρθενίῳ ζωστήρι, καὶ, οἷά περ ἄμμα κορείης,
Πορφυρέην λαγόνεσσι συνήρμοσε κυκλάδα μίτρην.

Sermo est de Baccho in virginem se mutante, ubi notari potest antea etiam factam *καλύπτρης* mentionem, quod ineptae Parei sententiae etiam adversatur. Restat, ut exhibeam eruditissimi Is. Vossii observationem ad

Catull. p. 7. propositam his verbis: *Istiusmodi autem zonae non solum e corio et pellibus, quod minus tutum, verum etiam ex aere, argento et chalybe conpingebantur, iisque non puellarum tantum pudenda, sed et puerorum nates muniebant, uti nunc apud varias fit gentes. Docet hoc non uno loco Etymologici magni auctor et conplures alii Grammatici, qui et intus lanatas fuisse addunt.* Miror hanc sententiam tam raros sequi, cum tamen prae ceteris erudita et adtentione digna, unde, quia vir eruditus adserere dicta tanti non putavisse videtur, diligentius paulo perpendam. Quae de Etymologo M. refert reperiuntur in v. *Μίτρα*, ubi notat: *Μίτρα ζώνη ἢ διὰ τοῦ μίτου ὑφανομένη. ἐφορεῖτο δὲ ἐσωτέρα τῆς λαγόνος. ἢ χαλκῇ λεπίς, ἣν ζώννυνται περὶ τὸν κενεῶνα χάριν πλείονος ἀσφαλείας.* Dubito an hoc non voluerit Nonnus lib. 14. p. 406. l. 32.

*Καὶ τις ὄφιν τριέλικτον ἀπήμονι δῆσατο κόλπῳ,
Ἐνδόμυχον ζωστήρα κεχηνότα γείτονι μηρῷ κ. τ. λ.
Ἵπναλῆς ἄγρουπνον ὀπιπεντήρα κορείης.*

ubi videtur serpentem, quo corpus circumdederat Baccha, ἐνδόμυχον ζωστήρα vocare respiciens ad zonas securitatis gratia interius gestatas. Scribendum autem videtur γείτονα μηρῷ, ut lib. 15. p. 416. l. 22.

*ταυνοσάμενος δὲ κονίῃ
Χερσὶν ἐρωμανέεσσιν ἀπεσφρηγίσσατο μίτρον
Ἐλπίδι μαψιδίῃ πεφορημένος. ἑξαπίνης γὰρ
Ὁρθίος εἶρε δράκων ὑποκόλπιος ἑξυῖ γείτων.*

De tali zona loquitur etiam Nonnus locis ante laudatis ex lib. 1. et lib. 14., ubi cum et alias *μίτρας* memorat, 847 patet veterum auctorum loca, quamvis *μίτρος* mentio in iis, non capienda statim de hac zona virginea: ex. gr. cum Longus Pastor. lib. 1. p. 5. de Nympharum simulacris dicit *ζῶμα περὶ τὴν ἑξύν*, zona circa lumbos, P. Moll corrigit *ζώνη*, invitis Musis et Gratiis. Facilior emendatio esset *ζῶμα*, cuius mentio crebra apud aucto-

res. Achilles Tatius lib. 5. p. 281. de Philomela a Tereo violata: ἐσπάρακτο τὰς κόμας ἢ γυνή, τὸ ζῶμα ἐλέλυτο. Ita lib. 3. p. 205. καὶ ἐνσκευάσαντες τῇ κόρῃ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ στολὴν ἔξωθεν περιβαλόντες μίτραις τε καὶ ζώμασιν ἐνδεδυμένη ταύτην τὴν σκευὴν ἐπικρύψωμεν. Ita legit Salmasius p. 602. Quo loco P. Moll ad Longum p. 10. nec non Dempsterus ad Rosin. p. 415. μίτρας perperam explicant ornamenta capitis, ut insipienti locum patere potest. Nihil tamen in loco Longi movendum docet Etymol. M. in v. Ζωστήρ λέγεται ζῶμα, καὶ τὸ περιζῶμα. Ζῶμα δὲ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα Θῆκεν ἱμάντας ἐνδμήτους. atque ita Suidas et Phavorinus. Hesychius quoque ζώνιον interpretatur γυναικίον ζῶμα. Praeterea, si discesseris ab hac Vossii opinione, non video, quomodo capienda loca, in quibus zonae istae tuendae virginitatis gratia gestatae leguntur, ex gr. Nonni lib. 16. p. 454. l. 8.

Κούρης δ' ἐγγυὺς ἵκανε· καὶ ἀτρέμας ἄκρον ἐρύσσας
Δεσμὸν ἀσυλήτοιο φυλάκτορα λύσατο μίτρης
Φειδομένη παλάμῃ, μὴ παρθένον ὕπνος ἔαση.

Nam, quod zonam ligatam Bacchus solvit insciae Nicaeae, non mirandum, cum vino sepulta iacebat. Adde locum Etymologici M. Atque ita iam diligentissimus Barthius Advers. 4, 9. p. 174. zonis ita fuisse cinctas puellas, ut sine earum sublatione corpori vis fieri non posset, probavit, ubi inter alia locum Nonni lib. 12. laudat, ubi cum ebrios Satyros vestibis sublatis femora tangere fecisset, non virginitatis pubem, sed mitram eius custodem tangere facit, quod tamen ex loco Nonni p. 350. l. 7. nullis fidiculis extorquere possum. En locum:

Παρθενικῆς ἀγάμοιο σαόφρονος ἤψατο μίτρης·
Αὐτὴν δ' ἐπὶ Κύπριν ἀπειθέος εἵματα νύμφης
Χεὶρὶ ὀπισθοδότῳ ῥοδέων ἐπαφήσατο μηρῶν.

Hinc potius concluderem, vestibis nondum sublatis mitram ipsum iam tetigisse. Quid autem tueri poterat

zona vestem corpori adstringens? Nihil certe. Quam absurdum vero puellas in lectum genialem concessisse vestibus non exutas, quod tamen statui fere deberet, si a vulgaribus zonis non fuerunt distinctae, cum zonam in lecto solvi consuevisse constet? Quid? nobiles puellae demum zonam gestabant, non illae, quae toro nondum maturae, hinc ἀμύτροι dictae Callimacho Hymn. in Dian. v. 14.

Πάσας εὐνάτεας, πάσας ἔτι παῖδας ἀμύτρον.

ubi Spanhemium consulere operae est. Anne igitur diversis vestium generibus ante id tempus utebantur aliove modo eas cingebant? Sed de eo mihi nihil constat. An vero puellae toro maturae apud Romanos zonam quoque acceperint dubito, cum ipso nuptiarum tempore ea demum praecingi solitas fuisse ut credam prope facit Festus, ubi, *Cingulo*, inquit, *nova nupta praecingebatur, quod vir in lecto solvebat*. Alias clarius dixisset *Cingulum*, quo n. n. praecincta erat, vir i. l. s. Hanc sententiam etiam sequi videtur, ut alios mittam, Hotmanus de Vet. Rit. Nupt. cap. 29. in Thes. Grævii Tom. VIII. p. 1142., ubi, *Iunoni*, inquit, *etiam sacrificabatur, cum cingulo nova nupta praecingebatur*, unde Iuno dicta *Cinxia*. Certe Iunonem Cinxiae nomen hinc adeptam verosimilius, quam, quae sententia Scaligeri l. c. p. 387. aliorumque, quia cingulum solutum ei sacrabatur. Apud Graecos quoque contraria ratione Ἀνσιζώνον nomine dicta, mea quidem sententia magis congruo. Ridiculus est Scaliger l. c., qui patronos huiusce sententiae confodere sibi videtur, quia Catullus de Atalanta non tempore nuptiarum canit:

Quod zonam solvit diu ligatam.

quasi de Atalanta, Graeca virgine, Romano ritu loqui deberet. Liquet et exinde, quod zonas istas numini alicui post concubitum consecrabant, ut constat ex Theocrito Idyll. 27, 55.

Τῇ Παφίᾳ πρῶτιστον ἐγὼ τόδε δῶρον ὀπάξω.

ubi Veneri consecrari observare operae est, cum fraudi id minus perceptum fuit doctis, ut Iul. Caes. Scaligero Poët. lib. 3. cap. 101. p. 887., ubi promnestriam duobus digitis cingulum solutum Dianae, ob eam causam *Ανσιζώνη*, a Latinis Cinxiae cognominatae, dicare consuevisse scribit; ut et Franc. Rous. l. c. p. 367., qui animum dubium aperte prodit. Rhodiginus autem lib. 16. cap. 10. p. 854. utramque zonam confundit. Optandum Scaligerum tam multa sine veterum auctoritate, certe non adducta, in istos libros non coacervasse: certe Dianae a nubentibus apud Graecos zonam sacratam me legisse non recordor. Traheret quis forte huc epigramma ex Anthologia apud Maderum de Coron. sacr. et prof. praes. nuptial. in Tom. VIII. Thes. Rom. Ant. Graevii:

*Τῇ Παφίῃ στεφάνους, τῇ Παλλάδι τὴν πλοκαμῖδα,
Ἀρτέμιδι ζώνην ἄνθετο Καλλιρόη.*

*Εὗρετο γὰρ μνηστῆρα τὸν ἤθελε, καὶ λάχεν ἥβην 350
Σώφρονα, καὶ τέκνων ἄρσεν ἔτικτε γένος.*

Verum quid prohibet ad partus tempus extendere, praecipue cum ipsius mentio hic fit? Apud Romanos autem Cinxiae Iunoni sacrabant. Festus: *Cinxiae Iunonis nomen sanctum habebatur in nuptiis, quod initio coniugii solutio erat cinguli, quo nova nupta erat cincta.* Alii tamen Deae Virginensi tribuunt, notante Scaligero. Nisi vero hae diis sacrari solitae peculiare aliquae fuerint zonae, id ridiculum fere videtur. Verum an peculiare zonae istud gestamen fuerit puellarum, an vero et mulierum, non adeo certum. Hoc tuetur Potterus Archaeol. Graec. 4. 11. p. 618., qui fieri id ad arcendam libidinosorum vim putat, unde a Nonno diceretur *σαόφρων*. Et licet Nonni locus, quem indicat, lib. 12. p. 350. l. 7.

*Παρθενικῆς ἀγάμοιο σαόφρονος ἤψατο μίτρης·
Αὐτὴ ἐρύων δ' ἐπὶ Κύπριν ἀπειθέος εἴματα νύμφης
Χεὶρὶ ὀπισθοδότῳ ῥοδέων ἐπαφήσατο μηρῶν.*

nihil faciat ad rem, cum ibi de virgine sermonem esse quivis videat; et licet alterum, quod tamen officij ipsius fuisset, exemplis demonstrare omiserit; licet mirum admodum, si promiscue mulieres virginesque zonas gestabant, nunquam de nupta, sed semper virgine *λύαν ζώνην* occurrat: tamen negare non ausim, mulieres unquam gestasse zonas, cum id pateat ex locis auctorum, qui docent mulierum prima vice parientem zonam solvere eamque consecrare Dianæ. V. Apollonii Rhodii Scholiasten et Phavorinum locis in notis iam laudatis. Hinc *λυσιζωνος* vocatur Orpheo in Suffimine p. 132. Neque id tantum ad primum puerperium durasse suas-
 351 det locus Apollonii Rhodii lib. I. v. 285., ubi Alcimedo ob filium unicum Iasonem querelas fundit:

*Διωὶς ὅπως κεν εἰσὶ λελέψομαι ἐν μεγάροισι
 Σεῖο πόθῳ μινύθουσα δυσάμμορος, ᾧ ἐπὶ πολλὴν
 Ἀγλατὴν καὶ κῦδος ἔχον πάρος, ᾧ ἐπὶ μούνῳ.
 Μίτρην πρῶτον ἔλυσα καὶ ὕστατον· ἔξοχα γάρ μοι
 Εἰλείθυια θεὰ πολέος ἐμέγχε τόκοιο.*

Novi Meursium in nota, quæ additur Callimacho Hymn. in Iov. 14., hinc eruere bis zonam solvi, prima scilicet nocte a marito et iterum puerperii tempore: verum id mihi verba vix pati videntur. Nec satisfacit Scholiastes caecumque ducem secutus Phavorinus ad *τὴν πρῶτως τίκτουσαν* referentes, ut nec magnus Scaliger, qui illum pro *αἱ πρῶτως τίκτουσαι* debuisse scribere *διαπαρθενευθεῖσαι* adfirmat. Obstant his interpretationibus ipsa poetæ verba, quibus dicit Alcimedem ob unicum filium Iasonem prima et ultima vice zonam solvisse. Sed quomodo ultima vice, nisi toties zona solvebatur, quoties uxor peperit? Meursii sententia ridiculum facit poetam: nonne enim de muliere, quæ plures liberos tulit, si bis tantum zona solvebatur, omnino dici posset, eam prima et ultima vice zonam solvisse? Lacrimis vero an risu dignus sit Scholiastes notans: *ἐπὶ ἄρρενος δεῖ νοεῖν. εἶχε γὰρ καὶ ἀδελφὴν Ἰάσων Ἰππολύ-*

την, ὥς φησὶν Ἴβυκος. haereo. Adeo enim claris verbis utitur poëta, quibus significet unicam prolem viruisse matri, ut caecus sit, qui hoc non videat. Quam vero in fabulis auctores a se invicem discrepent, quis nescit?

275. Ἦγον τις ἐπευφήμησεν ἀοιδός. Aliis verbum hoc ustirpatur de faustis, quibus maritum et uxorem prosequiebantur, votis. Ita Xenophon Ephesius lib. 1. p. 10. ἦγον τὴν κόρην εἰς τὸν θάλαμον μετὰ λαμπάδων τὸν ὑμέναιον ἄδοντες ἐπευφημοῦντες καὶ εἰσάγοντες κατέ- 352 κλινον. Achilles Tatius lib. 5. p. 339. ὥς γὰρ ἐπευφήμουν τοῖς γάμοις παρόντες.

276. Οὐ δαῖδων ἤστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εὐνήν. De facibus nuptialibus multi multa scripserunt, quae, si tanti videntur, legi possunt. Minime tamen doctis inter se convenit, a quibus accensae fuerint hae faces. Achilles Tatius lib. 2. p. 85. patri adscribit: ἔδοξεν ἄγειν ἡμῶν τοὺς γάμους. ἤδη δὲ ἄψαντος αὐτοῦ τὰς δαῖδας, ἀποσβεσθῆναι τὸ πῦρ καὶ μᾶλλον ἡπείλετο συναγαγεῖν ἡμᾶς. *Namque illas (nuptias) adornare sibi visus est, ignemque, dum nuptiales faces accendisset, extinguī, et nos, quae res vehementer etiam illum angebat, abduci.* Ita Interpres satis turpiter, nisi aliter, quod non puto, legerit, hallucinatus. Tu verte eoque *magis festinabat nos matrimonio iungere*: id enim significat *συνάγειν*, idque patet ex seqq. τοῦτο δὲ εἰς τὴν ὑστεραίαν παρεσκεύαζετο. Patri etiam adscribit lib. 1. p. 49. ἄλλο σοι, τέκνον, προσεδόκων πῦρ ἀνάψαι. E priore loco Tatii Iungermannus ad Polluc. 3. 3. 42. concludit faces a patre accensas, sed misere caecutiens, cum matribus id toties adscribant veteres. Apud Claudianum de R. P. lib. 3. 407. Ceres de filia queritur:

*Non tales gestare tibi, Proserpina, taedas
Sperabam.*

Apud Nonnum lib. 46. p. 1198. l. 4. Agaue:

Οὐκ ὦ σοῖς θαλάμοισιν ἐκούφισα νυμφόκομον πῦρ.

Ita lib. 38. p. 972. l. 30. de Luna:

ἀντὶ δὲ πεύκης

Νυμφιδίην ἀκτῖνα γαμοστόλον εἶχε Σελήνη.

Addo inlustrem Euripidis locum in Iphig. in Aulid. v. 732.

353

ΚΑΤΤ. τίς δ' ἀνασχήσει φλόγα;

ΑΓΑ. Ἐγὼ παρέξω φῶς, ὃ νυμφλοῖς πρόπει.

*ΚΑΤΤ. Οὐχ ὁ νόμος οὗτος, καὶ σὺ δὲ φαῦλ' ἡγῇ
τάδε.*

Observarunt hoc dudum Coelius Rhodiginus, Pareus ad h. l. Dempsterus ad Rosin. p. 436. Interpretes Petronii et doct. Wouweren ad cap. 26. p. 88. Feithius Antiq. Hom. lib. 2. cap. 13. p. 168. Potterus Archaeol. Gr. p. 617. et, quem plerumque compilat, Franc. Rous Attic. Antiq. lib. 4. cap. 7. p. 867. ed. Belg. Sed omnes in eodem luto fere haeserunt rati, ut videtur, a solis matribus faces accensas fuisse, quod erroneum esse docent loca Achillis Tatii, quae ipsa laudans Dempsterus videre non potuit a matribus solis accensas non fuisse, quod certe non nimis acutum virum prodit. Haesit et hic doctissimus alias vir Franc. Rous, qui contra disertissimum Euripidis locum contendit promiscuum morem fuisse, nixus testimonio Libanii Declam. 35., ubi pater dicit: *δαδας γαμηλίους ὑπανῆπτον*, cum contra alibi Niobe dicat: *ἐγὼ μὲν λαμπάδα γαμήλιον ὄμην προσάψειν τοῖς ἡϊθέοις καὶ ταῖς παρθένοις*. Miror non attendisse virum eruditum, haec verba esse Niobes, quae antiquissimo aevo vixit, cui non alium sermonem adfingere convenientius poterat scriptor ille, nisi ritum veterum inperitum se proderet. Locus prior de patre explicandus forte (liber enim non est ad manum) de tempore Libanii: puto enim officium illud nuptiale, cum in veteri Graecia matrum fuisset, postea ad patres devenisse, quam coniecturam, donec veterum scriptorum testimoniis contrarium docentibus vincar, non sine ratione sequi posse mihi videor. Neque eiusmodi rituum mutatorum exempla desunt. Priscis ex. gr.

temporibus Romanae mulieres atratis vestibus in fune- 854
ribus procedebant. V. Kirchmannus de Funer. lib. 2.
cap. 17. p. 206. Easdem sub Imperatoribus albas ge-
stasse docet p. 208. et 209. Iterum sub Diocletiano
atras gestasse ex Lactantio de Mort. Pers. cap. 39. obser-
vat doct. Cuperus p. 220., quamvis non omnibus vel
certis casibus id etiam potuisse fieri addat, quae nunc
non discutio. Obiiciat quis forte locum Claudiani 3.
Cons. Honor. v. 155.

Per taedas, quas ipsa tuo regina levavit

Coniugio sociaque virum produxit ab aula.

de quo v. Barthium p. 525. Sed forte poeta mores pri-
scos hic respexit, quod observasse saepe usu venit in an-
tiquis scriptoribus. Exemplum in his ipsis facibus ha-
bes apud Senecam Octav. v. 593.

Tellure rupta Tartaro gressum extuli,

Stygiam cruenta praeferens dextra facem

Thalamis scelestis. Nubat his flammis meo

Poppaea gnato iuncta.

Respici hic ad ritus nuptiales apertum: at Romae faces
a matribus praelatas quis fando audivit? Tu consule
Hotmanum de Vet. Rit. Nupt. cap. 16. in Thes. Graev.
Tom. VIII. p. 1123. et Brissonium de Rit. Nupt. ib. p.
1034. et ex illis Taubmannum ad Plautum Casin. Act.
1. v. 30. nec non doct. Wouweren ad Petron. cap. 26.
p. 88. Mihi in his amplius morari non vacat, quamvis
nec hic desunt, quae propius forent discutienda. Si
Libanii locus aliter capiendus, hac ratione non difficul-
ter in concordiam redigetur. Ceterum Musaeus, quod
quisque videt, meminit tantum facium thalamum inlu-
minantium, quemadmodum Aristaeetus lib. 1. Ep. 10.
p. 72. ἔκαον δὲ κατὰ δώματα δαῖδες ἐκ λιβανωτοῦ συγκεί- 855
μεναι. Gestabant tamen et istas faces in veteri Graecia
famuli, quod liquet ex Hesiodo in Scuto Herc. v. 273.

τοὶ μὲν γὰρ εὐσώτρου ἐπ' ἀπῆνης

Ἦγοντ' ἀνδρὶ γυναῖκα, πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει.

Τῆλε δ' ἀπ' αἰδομένων δαῖδων σέλας αἰλύφατς
Χερσὶν ἐνὶ δμῶων.

279. Ἀλλὰ λέχος στορέσασα. Thoros vestibus consterni solitos fuisse patet ex Xenophonte Ephesio lib. 1. p. 10. ἦν δὲ οὕτως ὁ θάλαμος πεποιημένος· κλίνη χρυσῇ στρώμασιν ἑστρωτο πορφυροῖς καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης Βαβυλωνία ἐπεποίκιλτο σκηνή. Claudianus de R. P. lib. 2; 320.

alii praetexere ramis

Lipina et in thalamum cultas extollere vestes.
Consule Interpretes ad Petron. cap. 26.

280. Σιγὴ παστὸν ἔπηξεν. Eadem locutione usus Nonnus lib. 2. p. 60. l. 18. lib. 3. p. 100. l. 32. lib. 40. p. 1048. l. 28. Hesychius in ν. Θαλάμοιο νέοιο.

282. Νύξ μὲν ἔην κελνοῖσι γαμοστόλος. Nox pronuba etiam memoratur Nonno lib. 7. p. 218. l. 21.

φανήσεται ἡματιῇ νύξ,

Ζηνὸς ἐπειγομένοιο γαμοστόλος.

Adde Claudiani locum apud Rondellum.

285. Ἐτι πνέων ὑμεναίων. Similes locutiones obviae apud Nonnum, ut lib. 5. p. 158. l. 8.

Ἰνδῶν μετὰ δῆριν ἔτι πνέοντα κυδοιμοῦ.

Ita lib. 25. p. 672. l. 9. lib. 32. p. 806. l. 8. lib. 33. p. 828. l. 6.

Καὶ Σατύρων σχεδὸν ἦλθεν ἔτι πνέων ὑμεναίων.

856 Sic enim omnino legendum censeo, non autem ἐκπνέων. Firmat interpres, qui reddit *adhuc spirans hymenaeos*. Pro ὅξειν lib. 9. p. 260. l. 30.

Καὶ Σεμέλη κατ' Ὀλυμπον ἔτι πνέουσα κερωνοῦ.

Ita lib. 10. p. 286. l. 32. lib. 14. p. 394. l. 16. lib. 16. p. 438. l. 28. lib. 42. p. 1100. l. 7. lib. 44. p. 1146. l. 4. lib. 45. p. 1162. l. 32. Idem Nonnus lib. 4. p. 121. l. 18. dixit:

Καὶ Χαρίτων πνέοντα φιλήματα κεῖνα διδάξω.

lib. 48. p. 1286. l. 15.

286. Ἡρώ δ' ἑλκεσίπαιλος. Decenter ad talos demissam vestem Heroni tribuit Poëta: hic enim sacerdotum proprius cultus, ut nemini ignotum. Talem Bassiani Solis sacerdotis fuisse refert Herodianus lib. 5. 3.

§. 12. Τούτῳ δὴ τῷ θεῷ ὁ Βασσιανὸς ἱερῶμενος προήει τε στήματι βαρβάρῳ, χιτῶνας χρυσοῦφεις καὶ ἀλουργεῖς χειριδατοὺς καὶ ποδήρεις ἀνεξώσμενος, τὰ τε σκέλη σέπων πάντα ἀπ' ὀνύχων ἐς μηρούς ἐσθῆσιν ὁμοίως χρυσῷ καὶ πορφυρᾷ πεποικιλμέναις. Ipsi dii vestibibus spatiosissimis et talaribus utebantur, observante Acrone ad Horat. Carm. 1. 18. 11. *Bassaris enim vestis genus est usque ad pedes demissæ dictæ a Bassara, loco Libyæ, ubi fit. Tali enim et numina uti volunt, ut Pedes vestis defluxit ad imos, Et vera incessu patuit dea.* Locus est Virgilii Aeneid. lib. 1, 404. Unde patet male distingui vulgo *Et: Vera incessu p. d.* Tibullus lib. 1. 8. 45. de Baccho:

Sed varii flores et frons redimita corymbis,

Fusa sed ad teneros lutea palla pedes.

Consule elegantissimum Broekhusium. Nymphis tribuit Nonnus lib. 14. p. 398. l. 7. Hæ vestes autem erant 357 indicium laetitiae et fortunæ beatæ, unde de irata Venere Valerius Flaccus lib. 2. v. 102.

neque enim alma videri

Iam cupit, aut tereti crinem subnectitur auro

Sidereos diffusa sinus.

ubi vide notata summo Burmanno. Minime tamen necesse ut Musaeum id respexisse statuas: potius credam morem ipsum observasse veterum, quo talibus illustres virgines et mulieres indutæ incedebant. Ita de Atalanta Ovidius Metam. 10, 591.

Aura refert oblata citis talaria plantis.

Tunica talarî induta quoque Andromeda describitur ab Achille Tatio lib. 8. p. 171. Bacchæ a Nonno lib. 35. p. 864. l. 30.

307. Ἀλλὰ πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο. Scholiastes ἐβιά-

σαντο, significans, ut videtur, nominibus duobus singularibus addi verbum singulare pro plurali. Ita Bion p. 204. v. 15.

Ἀνίκα μήτε κρύος μήδ' ἄλιος ἄμμε βαρύνει.

Virgilius Aeneid. lib. 12, 667.

aestuat ingens

Imo in corde pudor mistoque insania luctu

Et Furiis agitatus amor et conscia virtus.

Ovidius Trist. lib. 2.

Nil nisi peccatum manifestaue culpa fatendum est.

Claudianus in Rufin. lib. 2, 282.

Spectaturque favens odiis locus aptaque leto

Tempora.

Servius ad Virgil. lib. 3. Aen. 269.

358 *Qua cursum ventusque gubernatorque vocabant.*
monet: *Honestius hac elocutione per pluralem utitur numerum, licet possit singularis esse: modestius sane, quam viri eruditissimi, qui haec plerumque eliminant.*
Ex. gr. Marklandus e Statio lib. 3. Sylv. 1. 96., ubi pro
quid enim ista domus, quid terra, priusquam

Te gauderet, erat?

quamvis cum Ven. Parm. et Rom. in Add. probat *erant*, quod probum quidem, sed tamen altero non melius. Nec ratio, cur Heinsius in Claudiano de R. P. lib. 2. 262. pro

Sed mihi virginitas pariter coelumque negatur.
contra omnes Codices velit *negantur*. Alia loca a viro docto aliisque tentata non recenseo.

320. *Πολλάκι μὲν λιτάνευσε θαλασσαιὴν Ἀφροδίτην,
Πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα Ποσειδάωνα θαλάσσης
Ἀεθίδος οὐ Βορέην ἀμνήμονα κάλλιπς νύμφης.*

Recte laborantem et a vento vexatum Leandrum invocantem deos, quibus ius in mare, facit Musaeus: opido autem venuste Boreae in se saevienti in memoriam

revocat pristinos ignes, quibus tactus in Orithyia, Nympha Attica, arserat quondam, ut adeo, cum, quid esset amor, senserat, amatori faventior esse deberet. Similes elegantias apud alios observare licet, ut apud Theocritum Idyll. 8, 59.

ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ,

Οὐ μόνος ἠγάσθην· καὶ τὸ γυναικοφίλας.

Elegantius Ovidius Amor. 3. 6. 23.

Flumina deberent iuvenes in amore iuvare? 359

Flumina senserunt ipsa, quid esset Amor.

Inachus in Melie Bithynide pallidus isse

Dicitur et gelidis incubuisse vadis.

Lege sequentia, nec poenitebit. Sic Heroid. Ep. 19.

v. 129.

At tibi flammaram memori, Neptune, tuarum

Nullus erat ventis impediendus amor:

Si neque Amymone nec laudatissima formā

Criminis est Tyro fabula vana tui.

Ita Ep. 18. 60.

Hanc ego suspiciens, Faveas, dea candida, dixi,

Et subeant animo Latmia saxa tuo.

Non sinat Endymion te pectoris esse severi.

Flecte, precor, vultus ad mea furta tuos.

Nec non v. 37.

At tu, de rapidis immansuetissime ventis,

Quid mecum certa praelia mente geris?

In me, si nescis, Borea, non aequora saevis.

Quid faceres, esset ni tibi notus amor?

Tam gelidus cum sis, non te tamen, improbe,
quondam

Ignibus Actaeis incaluisse negas.

Gaudia rapturo si quis tibi claudere vellet

Aërios aditus, quo paterere modo?

Parce, precor, facilemque move moderatius
auram.

Imperet Hipпотades sic tibi triste nihil.

Huic sua debet Musaeus. Addi velim Nonnum lib. 7. p. 218. l. 15.

Ζηλήμων Φαέθων με βιάζεται. ἢ ὅα καὶ αὐτὸς
Ἰμείρεις Σεμέλης καὶ ἐμοὶ ποθέοντι μεγάρεις.

Ἡέλιε, κλονέεις με, καὶ εἰ μάθες οἷστρον ἐρώτων.

360 Ceterum Boreae et Orithyiae mentionem non raro facit idem, ex. gr. lib. 1. p. 16. l. 11.

Ναὶ λίτομαι, Βορέης· ὥς ἦρα πασας Ἀτθίδα νύμφην,
Δέξο με σαῖς πτερόγεσσιν.

Corrige: Ναὶ λίτομαι, Βορέη, σ'· ὥς ἦ. Ἀ. ν. ut interpres: Certe supplico tibi, Borea: ut etc. Idem mendum insedit lib. 11. p. 322. l. 15.

Εἰ Βορέης ἐδάμασσεν, ἐς Ὀρείδυιαν ἰκάνω.

ubi scribendum omnino: Εἰ Βορέης σ' ἐδάμασσεν, quod et sequentia docent:

Εἰ δέ σε κῦμα κάλυψε καὶ οὐκ ᾔδέσσατο μορφὴν,
Καὶ σε πατήρ ἐμός εἶλεν.

339. Ποιξηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἡλιβάτου πέσε πύργου.
Aperta imitatio Nonni lib. 28. p. 732. l. 27.

Ἡερόθεν προκάρηνος ἀπ' ἡλιβάτου πέσε δίφρου.

Solebant enim perditis amoribus miseri de rupibus et excelsis locis se praecipitare. Horatius Carm. 3. 27. 61.

Sive te rupes et acuta leto

Saxa delectant, age te procellae

Crede veloci.

Glaucippe apud Alciphronem lib. 3, 1. ἢ τούτῳ μιγήσομαι, ἢ τὴν Λεσβίαν μιμησαμένη Σαπφῶ, οὐκ ἀπὸ τῆς Λευκάδος πέτρης, ἀλλ' ἀπὸ τῶν Πειραιῶν προβόλων ἐμαντὴν εἰς τὸ κλυδώνιον ὤσω. Leucadiae huius rupis meminit etiam Statius Sylv. 5. 3. 154.

saltusque ingressa viriles

Non formidata temeraria Leucade Sappho.

361 Quo loco cel. Marklandi actusque egressa viriles legentis non sequor emendationem. saltus viriles eleganter dixit poeta, quia prae amoris impatientia viri tantum se hinc iaculabantur, unde ἄλμα ἐρώτων dictus locus. V.

Ios. Scaliger Auson. Lect. lib. 2. cap. 18. Sed Scaliger, inquires, duas feminas, Tollius unam recenset, quae hinc se praecipitarunt etc.? Quid tum? Hocne officit, quod tam longinquo aevo tres tantum se hinc praecipitarunt? Sed et nihil mutandum docet Papinii sedulus imitator Ausonius Cupid. Cruc. Affix. v. 24.

Et de nimbo saltum Leucate minatur

Mascula Lesbicis Sappho peritura sagittis.

ubi *mascula* vocatur, quae masculos saltus ingredi audebat, non, quae sententia Vineti, quia non tantum in viros, sed, ut mas quispiam, in feminas femina exarsit. Denique qua de ratione *actus viriles egressa* seu superasse dicetur Sappho? Viri hinc se praecipitabant. Sed an ideo actus eorum egreditur, quae non secus ac ipsi se praecipitem tantum dedit?

Pag. 4. b. l. 2. post p. 115. adde: Consule et eruditiss. Spanhemio observata in Dissert. II. de Praest. et Usu Numism. Antiq. p. 99. et seqq., ubi loca Harduini et Th. Smithi ipsum adlegare sero video, castigare autem verba Harduini *Σ e nummis prorsus ablegata*, pro quibus ante quadraginta annos *vix postea* illud in veteri nummorum supellectile exstare se dixisse, neque tamen negare illud C pro Σ ante Domitianum occurrere, sed tantum *rarius* occurrere, adfirmare monet. Nihil verius: nam prorsus id negari cum Harduino et Smitho non posse patet ex exemplis a nobis adlatis, nec non eruditissimo Spanhemio observatis, sed rariora tamen prae aliis nemini nummos lapidesque versanti obscurum esse potest.

Ibid. post lin. 2. adde: 3. ἀγλυόεντα. ἀγλιόεντα Par.

Pag. 7. b. l. 32. adde: cui ἀκούω vertitur *designatum volo, intelligo*, sed invitis mea quidem sententia Musis et Gratiis: neque melius ille, qui, referente Rondello, legebat *λύχνον ἀκοῆς*, i. *celebrem*, ut *viri gloriae* pro gloriosi, quod ridiculum.

Pag. 8. a. lin. 5. post solus adde: si discesseris a Rondello.

Pag. 9. b. lin. 5. adde: et Rondelli editio cum aliis apud Röverum.

Pag. 10. b. lin. 9. adde: et Whitf. ut et l. 13.

Pag. 13. a. lin. 18. post displicuit adde: Firmat le- 363
ctionem quoque Nonnus lib. 5. p. 156. l. 11.

*Εἰσέτι νῦν κήρυκες Ἀρισταίῳ θυγῆς
Γαῖαν ἀναψύχουσιν ἐτήσιαι ἐκ Διὸς αὐραί.*

ubi interpret consuetudo more caecutivit. Nihil tamen
mutandum docet Apollonius Rhodius lib. 4. v. 1397.

Εἰσέτι πον χθιζὸν παγχρύσεια φύετο μῆλα.

Pag. 14. a. lin. 5. adde: Magis convenit locus Non-
ni lib. 10. p. 270. l. 27.

Φάσμασιν ἀντιτύποισιν ἐς ἕμερον ἦλυθεν ἄγρης.

Confer lib. 32. p. 804. l. 23.

Ibid. b. lin. 13. post ἐνέδησας adde: Ita et Homerus
Iiad. B. III.

Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρεῖη.

Nihil tamen mutandum docere poterunt forte loca, li-
cet non prorsus gemina, Iiad. X. 5.

Ἐκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὅλοη Μοῖρ' ἐπέδησον.

Iiad. Δ. 517. Nonni lib. 10. p. 272. l. 8.

Παιδοφόνῳ νέον νῖα πατήρ ἐπέδησε βελέμνῳ.

*Pag. 15. a. lin. 4. Priorem versum, qui in no-
stra editione est v. 188., repertum et in Codice Régio,
probat Rondellus, sed reiecit merito Röverus.*

*Pag. 16. v. 40. post vocem οὐρανίῃ ponenda di-
stinctionis nota, quae vulgo male ponitur post θυγῆλαῖς,
iubente Georgio d'Arnaud et favente editione Rondelli.*

Pag. 18. a. lin. 9. adde: Praecipue cum non 364
tantum reliqui scriptores, sed et ipse Musaeus a talibus
sibi non cavit. Ita v. 82.

*Εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τετὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
Τοίην μοι, Κυθήρεια, νέην παράκοιτιν ὀπάσσαις,*

v. 191.

*Οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες, οὐδὲ χορεῖαι
Ἰιδέων παρῆσιν.*

v. 296.

Χειμέριοι πνέοντες αἰὲρ στυφέλιζον ἀῆται,
 Δάλαπι μαστίζοντες ὄλην ἄλα.

Ita v. 309, 310. Homerus Odyss. E. 156.

Ἡματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἡϊόνεσσι καθίζων,
 Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων.

Hinc probare nequeo coniecturam Nic. Heinsii Advers. 4. 6. p. 608. in Statio lib. I. Sylv. 4. 9., ubi pro

Ergo alacres, quae signa colunt urbana, cohortes,

*Inque sinum quae saepe tuum forq turbida questu
 Confugiunt.*

Minus concinne repeti τὸ *quae* non ferens legit ceu, sed oratione non bene cohaerente, ut inspicienti patebit. Certius est Marklandi *questum*. An concinnius illud Horatii Epist. lib. 2. 2. 6.

*Verna ministeriis ad nutus aptus heriles,
 Literulis Graecis imbutus, idoneus arti?*

An illud Guntheri Ligur. 7, 466.

Namque novae quidam quaerentes semina laudis

Praeclarumque sibi cupientes addere nomen?

365 Pag. 21. b. lin. 4. post *suspiciatur adde*: Nunc aliter sentio. Ἀθανάτων θυηλάς, *deorum sacrificia*, eleganter vocare videtur, quae diis ab hominibus offeruntur. Virgilius Aeneid. 2, 189.

Nam si vestra manus violasset dona Minervae.

ubi recte Servius: *quae Minervae data sunt*. Idem Ladae donum 1, 652. explicat: *vel quod ipsa filiae, vel quod ei Iupiter dederat*.

Pag. 22. a. post lin. 11. *adde*: 60. Ἡροῦς. Ἡγεῖς mendose Basil.

Ibid. lin. 18. cum aliis apud Röverum, in qua lectione falsam quantitatem observare sibi visus vir doctus in Observ. Misc. Vol. IV. p. 369. caecutit et Oppianum, Bionem, Stratonem et Aratum infeliciter tentat. Vid. quae moneo p. 105—107.

Pag. 25. b. lin. 2. adde: pro ἐπάξιον Par. habet ἐπάξιον. ut v. 68. Κύτριν et 70. ἐκέειν.

Ibid. lin. 3. adde: 70. μενέαινε. μενέαιεν Basil.

Pag. 25. a. lin. 10. post adfirmo adde: nam tales coniecturae incertae et vanae, qualem et hanc nunc credo.

Pag. 26. a. lin. 9. adde: 75. μόθον. Editio Rondelli μόχθον exhibet, quae lectio vera videtur. Consule notata p. 105.

Pag. 27. a. lin. 8. post putarem adde: Idem Metam. lib. 2.

• *subit hanc arcana profana
Detexisse manu.*

Virgilius lib. 8. 14.

et late Latio increbescere nomen.

Homerus Iliad. Γ. 298.

Ζεῦ κῆδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,

Ὅππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια πημήνεια.

V. et Orpheus Argon. v. 253. Nulla igitur ratio, quare 366 cum uno MS. Rittershusii cum viro docto in Observ. Misc. Vol. III. p. 65. in Oppiano legas pro

Τοῖσιν ὃ κεν προβάληται ὁμοῦ γάμου εὖρατο νίκη. quia id vulgatus altero, ὁμοῦ γάμῳ, cum vel ideo in MS. inmutatum sit credibile: nam ὁμοῦ cum casu secundo reperiri aliquando Lexica docent. An melius, quaeso, sonant haec Hesiodi Θεογ. v. 903. θνητοῖσι βροτοῖσι?

Pag. 29. b. lin. 12. adde: Par. θενναίην.

Pag. 30. a. lin. 8. adde: Prurienti Critico adride-
ret forte Τρυπέτην π. ε., ut ὑμέτερος pro tuus obvium. V. Animad. cap. I. p. 121. Neque exempla eorum, ad quos fermo dirigitur, in ipso orationis initio non positum quaerenti deessent. Sed nos sobriam Criticen sectamur. V. autem 80. Rondellus exhibet ἐφίμαρα et v. 101. ἐπιπτύων, ut pag. 85. ὑπόκλεπτον.

Pag. 35. b. post lin. 25. adde: 102. ἀφθόγγοισι.

ἀφθόγγοισιν Basil. et v. 104. pro Χαῖρεν exhibet Χαῖρε, nec non v. 105. pro ἡμερόεσσαν ἡμερόεσσιν.

Pag. 36. a. post lin. 11. adde: 108. Ὅτι. ὅτι Basil. et pro ἀπεσείσατο legit ἀπεσείλατο.

Pag. 41. a. lin. 20. ἀπειλείουσα Rondellus et ἀνείκατο pro ἀνενείκατο, nec non v. 125. pro πολυκτεάνων legit πολυκτεάνων.

Pag. 46. b. lin. 81. Ceterum γυναιξὶ edidit Rondellus.

Pag. 49. a. lin. 12. adde: lib. 38. p. 216. l. 25.

Ὅμμασιν αἰδομένοισι παρήλυθεν ὄργια κόλπου.

Pag. 49. a. lin. 20. post coniecero adde: Nonnum lib. 42. p. 1100. l. 12.

867 Κύπριδος αἶμα φέρουσα τί Κύπριδος ὄργια φέρεις;

Adde Achillem etc.

Pag. 55. b. lin. 2. adde: 159. Θυμὸν. πνυμὸν Par. ut 5. 174. ἐπέεσσιν.

Pag. 57. b. lin. 4. post adridet adde: Neque enim dubitandi scrupulum ullum restare permittit elegans et conferri dignissimus locus Aristæneti lib. I. ep. 15. p. 106. ἔστι δὲ καὶ τοῦδαφος περιχαράττουσα τῷ ποδὶ, ταῦτα δὴ τὰ τῶν αἰδουμένων ἐν διαπορήσει κινήματα. modo etiam signans terram pede, qualia pudore dubitabundi solent.

Pag. 59. a. lin. 2. post quibusdam adde: ut editione Rondelli aliisque apud Röverum.

Pag. 60. b. lin. 26. adde: non in MS., sed editione Parei ita exhibetur.

Pag. 65. a. lin. 15. adde: v. 209. autem Par. habet πολλέτρον et v. 121. ἀνέφαινε.

Pag. 66. a. lin. 4. 213. Καὶ καὶ Rondellus.

Pag. 68. b. lin. 5. post Canteri adde: quae et magno Grotio in notis ad Germanici Phaenomena pag. 6. b. postea inciderat.

Pag. 71. b. lin. 15. adde: quae v. 218. pro φαεσφόρον scribit φερεσφόρον.

Pag. 72. a. lin. 32. post νόση adde: quam sententiam probat vir doctus in *Observ. Misc. Vol. I. p. 123.* Ego tamen nondum video rationem mutandae lectionis vulgatae in utroque poëta.

Pag. 74. a. lin. 26. post 3. Dissentit vir eruditiss. in *Observ. Misc. Vol. II. p. 317.* in not. Neque, quod attinet Hesiodi locum, admodum defendam, ipsam tamen rem negare non ausim.

Pag. 74. b. lin. 3. post cohaerebit: At vulgata non sollicitanda, sed omnino statuta synizesi in voce βούλη-
αι retinenda. Neque enim χοέα una syllaba pronun- 368
ciatum conripi conmode potest. Vid. *Observ. Misc. Vol. X. p. 422.*

Ibid. b. lin. 27. Doctiss. quidem Pierius Valerianus ad Virg. *Aeneid. 3, 578.* hanc synizesin ex duabus longis non condonat. Sed, quamvis apud Latinos rarissima sint exempla, apud Graecos esse plurima liquet ex locis pag. 73. adductis.

Pag. 75. a. lin. 37. Diserte Servius ad Virgil. *Georg. I, 147.* Sane solum hoc nomen est in polysyllabis, quod ultimam producat in nominativo et eam in obliquis corripit, ut *Ceres, Cereris.* Sane non crederem veterum quenquam hanc legem migrasse, unde humani quid passus videtur Hugo Grotius, Bataviae illud nobile decus, in longe venustissimo carmine *Pro Cervisia* in Franc. Guetum, ad altos superbissimi Galli spiritus et feroces inpetus retundendos vibrato, quod reperitur in *select. epist. Balzaci lib. 12. ep. 28. ad Morinum p. 313.,* ubi ultimam conripit:

Humor dulcis aquae, sed igne coctae,

Quam succo Ceres imbuat salubri.

Pag. 82. a. lin. 20. post docet adde: et praeterea cum Io. Corn. Pauw λαβόμεθ', ut feliciter coniecit vir cl. Nam quod scribendum suspicatur,

Μάχης ἔσω μὲν οὕσης,

paucis, credo, persuadebit, cum talem numerorum mutationem poëtis aliquando in deliciis esse eruditiores sciant: nam, quia neminem unquam in animum induciturum, ut id negaret, credere potui, exempla multa adnotare neglexi. En tamen pauca, quae adtendenti haud longo tempore occurrerunt. Ita Statius lib. 5. Sylv. 2. 158.

369

nos fortior aetas

*Iam fugit: hinc votis animum precibusque iu-
varo.*

Ita I. Marklandus pro iuvabo. Lib. 5. Sylv. I. v. 11.

*Nos tibi laudati iuvenis rarissima coniux
Longa nec obscurum finem latura perenni
Tentamus dare iusta lyra, modo dexter Apollo
Quique venit iuncto mihi semper Apollinis Cae-
sar*

Annuat.

Ovidius Trist. lib. 2.

Unde precor supplex, ut nos in tuta releges,

Ne sit cum patria pax quoque adempta mihi.

Paulus Epist. ad Galat. cap. I. v. 9. ὡς προαιρέκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω. Xenophon Ephesius lib. 3. p. 46. οὐχ οὕτως ἄνθρωπος ἐγὼ οὐδ' ἐν τοῖς κακοῖς δειλὴ. δεδόχθω ταῦτα. πίνωμεν τὸ φάρμακον. Ἀβροκόμην εἶναι δεῖ μοι ἄνδρα. lib. 5. p. 78. πόθεν δὲ εἰδέναι λόγους ἐμὴ τὴν δυστυχίῃ; διαβόητα μὲν γὰρ καὶ ἄδοξα πεπόνθαμεν, ἀλλὰ σὲ οὐ γινώσκω τὸ σύνολον. Ita optime emendavit vir literarum Graecarum ante alios peritissimus in Observ. Misc. Vol. V. Tom. III. p. 60. μὲν autem cum ἔσω rectum esse docet Homerus, qui dixit Ἴλιον εἶσω.

Pag. 85. b. lin. 10. adde: V. sequenti pro ἐπίσκηπεν Rond. habet ἐπίσκηπεν.

Pag. 86. a. lin. 1. adde: 263. παρθενιαῖνος. παρθενιαῖνος Basil. et 271. ἐνὶ κάρθιο.

Pag. 91. a. lin. 24. adde: Whitf. habet ζύγιν.

Pag. 92. a. lin. 10. post videtur adde: V. autem 282. Basil. cum Par. habet οὐδέποτε, nunquam. et 286. ἐλκεσσί πεπλος.

Pag. 96. b. lin. 26. adde: Parei editio exhibet οὐδέποτε. In fine pag. adde: v. 297. τυπτεμένης mendose exhibet Whitf. ut Par. v. 312. λείανθρος περ ἐσθήμονος. 870 et 319. Λέανθρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δίναις, in litoribus pro gurgitibus, quod tamen et in aliis, et 327. ἔρρῳαις.

Pag. 96. b. lin. 26. ut et in Theocrito Idyll. 23, 28. Οὐ νοέεις, ὅτι νυκτὸς ἄωρόν σου, οἱ δ' ἔτι τοῖχοι Πάντες ἀριφραδέες. non οἱ δέ τε.

Pag. 103. a. lin. 6. adde: Quin tamen, ut eo revertar, elegantissima lectio Μαινομένη σ' ὄτρυνεν a Musaei manu sit profecta, vix ullum iam mihi restat dubium. Locis iam adductis adde Orpheum Hymno Veneris pag. 152. v. 24.

ἔνθα καλὰ σε

*Παρθένοι ἀδμῆται νύμφαι τ' ἀνὰ πάντ' ἐνιαυτὸν
Ἵμνοῦσί σε, μάκαιρα.*

Pag. 105. b. lin. 7. post ἐρισμαράδοιο adde: vel in ἐρισμαράδοιο, ut Rondell.

Pag. 106. b. lin. 17. adde: Perperam alii edunt ἀδροτήτα, quemadmodum etiam citat Servius ad Virgil. 12, 952. Reliqua autem exempla fere omnia, quia una ex iis litera liquida est, nihil huc faciunt. Ipsam tamen rem negare vix ausim cum viris doctiss. Bentleio et Dörvillio Vanni Crit. p. 249. Certe Orpheus Argon. v. 1321. dixit:

Ἀνδράσιν ἡδὲ γυναιξίν, ὅστις τάδε μῆσεται ἔργα.

Apud Diogenem Laërtium lib. 4. §. 27. occurrit:

Χήρη ἔσθηκεν Ἀκαδήμεια καὶ Σόλοι, πατρὶς σε.

Versus est iambicus syllaba una productior. V. vir eruditiss. lib. cit. p. 151. Neque in Xenophonte Ephesio lib. 1. p. 41. vir elegantissimus in Observ. Misc. V. Tom. III. p. 55. legere veretur:

Οὐ τάφον εὐθανάτου ἀγαστὸν ἱεροῖο πόλιτον.

371 Pag. 108. b. lin. 6. adde: pro θαλασσίην Basil.
l. θαλασσίην.

Pag. 114. b. lin. 6. adde: Quod vero Iliad. B. 549. vulgatur Καδ' δ' in Κάδδ' mutandum censeo, quomodo apud Theocritum aliosque exaratur.

Pag. 115. a. lin. 4. post Röverus adde: τέθυκε
ἐπ' Rondell.

Pag. 121. lin. 9. post Interpres adde: Nunc Interpretem pueriliter errasse animadverto, neque quicquam lectione vulgata sanius esse, cum non Imperatores Antoninus et Verus, sed ipse Polyaeus fuerit Macedo. Sic enim in praefat. lib. 1. ἐγὼ δὲ Μακεδὼν ἀνὴρ, ἔχων πατριὸν τὸ κρατεῖν Περσῶν πολεμούντων δύνασθαι.

Pag. 128. lin. 13. post partibus adde: Ita in Iustino lib. 1. 9. Tum pertractare dormienti caput iubet Cod. Franeg. pro pertrectare.

Pag. 131. lin. 16. post poterit adde: Benteio tamen aliquo modo videri posset favere Servius ad Virgil. Aeneid. 8, 577. Sed, etiamsi ita scribendum iam negare non ausim, nihil id Benteium iuvat. Post vides enim recte sequitur modus indicativus. Virgilius Aeneid. lib. 6.

viden', ut geminae stant vertice cristae?

Claudianus 4. Cons. Hon. 5.

Cernis, ut armorum procures legumque potentes

Patricios sumunt habitus etc.

Id forte non intellectum fraudi fuit librariis. Carinas autem de una nave etiam explicuit Rich. Johnson Aristarch. Bentl. p. 66. 67., quem nunc demum beneficio cel. Burmanni videre contingit.

Pag. 139. lin. 5. adde: Apollonius Rhodius lib. 4. v. 282.

372 Ἔστι δὲ τις ποταμὸς, ὕπατον κέρως ὠκεανοῖο.

Ibid. lin. 22. post 74. adde: Sic Apollonius Rhodius lib. 4. v. 259.

"Ἔστι γὰρ πλόος ἄλλος, δὴ ἀθανάτων ἱερῆς.

Pag. 145. ante l. pen. adde: Sic cum Psemmis Anthiam ducere vellet apud Xenophontem Ephesium lib. 3. p. 53., illa hanc causam interserit: ὅτι αὐτὴν ὁ πατὴρ γεννωμένην ἀναδείη "Ισιδι μέχρ' ὥρας γάμων. καὶ ἔλεγεν ἔτι τὴν χρόνον ἐνιαυτῷ τίθεσθαι.

Pag. 149. post lin. 32. adde: nec non Andr. Papius, qui inmerito tandem inprobavit.

Pag. 160. lin. 7. Post antonomasivum adde: Atque ita in melioribus editionibus iam exhiberi sero video, ut adeo per me emendationes istae in spongiam incumbant.

Pag. 186. lin. 24. addo: atque hanc explicationem unice amplector.

Pag. 187. lin. 31. pro audio scribe non audio.

Pag. 188. lin. 6. post credebat adde: Locus Homeri est Iliad. Σ. 382.

*Τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκοῦδενος
Καλῇ, τὴν ὥπνιε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις.*

Sed aliis locis plures aperte agnoscit, ut Iliad. Ε. etc. Dein paulo post pro quin diserte Homerus scribe Sic Iliad. P. 51. etc.

Pag. 191. lin. 23. post Ἀργαφίας adde: Nunc nihil muto, cum alterum aequè rectum. Etymologicum M. Ἀργαφίης, οἶον· Νιψάμεναι κρήναις ἔδραμον Ἀργαφίης. τινὲς δὲ διὰ τοῦ ε, ἀπὸ Γεργάφον τοῦ Ποσειδῶνος. τὸ δὲ ἐντελὲς ἐν τῷ Ἑρμῇ κρήνης Γαργαφίης. ὁ Παρμένιος ἄνευ τοῦ γ· ἢ ἡ ἔλλειψις ἀπὸ ἱστορίας. Compilavit haec Phavorinus ad verbum: tantum pro Γαργαφίης scribit Ἀργαφίης, reliquis omissis. Alciphronem autem verum citatum respexisse credibile est.

Pag. 197. lin. 16. post Erebo adde: Quo argu- 373
mento Th. Galeus ad Apollod. pag. 6. concludebat, poema hoc non esse unius auctoris, et fortasse partem

Theogoniae Orphei Hesiodo adsutam, sed non probante Fabricio Bibl. Gr. lib. 2. cap. 8. p. 878.

Pag. 207. post lin. 26. adde: 103. πόθον δολόεντα παθητικῶς molestam, quoque decipiebatur Leander, ut damnosus senex pro damnis confecto apud Plautum, intelligit Rondellus. Frustra.

Pag. 259. lin. 1. pro Perizonio scribe Scheffero. Dein pro Μειναλλῶν, Μενάλ. Μινάλ. scribe Μειλαν. etc.

Pag. 265. lin. 8. post insultat adde: Croium iam refutasse Io. Fr. Gronovium sero video.

Pag. 268. post lin. 29. adde: Apud Terent. Andr. 1. 1. 13. in memoriam habeo pro memoria exhibet Codex Franeq. Ita in Iustino lib. 1. cap. 6. Astyages meriti sui in Harpago oblitus pro Harpagum Codex Franeq. cap. 7. si quid in Croeso crudelius consulisset. cap. 8. universo oriente in potestate redacto. cap. 10. urbemque ipsam in potestate eius redigit.

Pag. 303. lin. 25. post laudat adde: Confer ioculariam inscriptionem apud Reines. Cl. I. 118. p. 156., ubi memoratur aliquis, qui vixit annis CXV puellarum anhelitu, quod etiam post mortem eius non parum mirantur Physici.

Pag. 310. post lin. 10. adde: Hinc apud Homerum Iliad. A. 18. legendum puto:

*Ἵμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δῶματ' ἔχοντες,
Ἐκπέσσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἰκέσθαι·
Παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι.*

non, quod editiones occupat, λύσατε, quod in ipsas metri leges peccat, cum secunda in λύσατε corripiatur.
374 Veterem autem hanc esse lectionem patet ex Moschopuli scholiis ad h. l., ubi notat: λύσατε] ἀντὶ τοῦ λύσατε· τὸ εὐκτικὸν ἀντὶ προστακτικοῦ. Quod iam video animadvertisse editorem doctiss. Jo. Scherpezeelium.

Ita praeterea Codicem MS. Bibliothecae Leidensis diserte exhibere, qui eum contulit, eruditissimus Valckenaerius mihi ostendit, atque ita iam edidisse Sam. Clarkium sero video. Spondanus in margine *λύσαι τε* emendans an haec cum praecedentibus iungenda, an infinitivum pro imperativo poni voluerit, incertos nos linquit. Prius, licet et aliis apud Eustathium adriserit, est ineptum, posterius τῷ λύσαις deterius.

I N D E X

R E R U M E T V E R B O R U M.

(Numeri sunt paginarum editionis Leovardiensis.)

A.

A et E permutantur.	36
<i>Ab ovilibus aurae pro aurae ovilium. 150. pastor ab Ida.</i>	257, 258
<i>Accipio et adspicio permutantur.</i>	7
<i>Ἀδίδακτος γάμων.</i>	143
Adiectiva in <i>ος</i> et <i>ρος</i> aliaque vocibus foemininis adiunguntur.	15, 16, 109, 110
—— pro nomine.	229
—— vocibus adiuncta pro adverbis.	40, 41
—— εἰς στενὸν καιροῦ pro στενὸν καιρόν.	265
—— παρθένος μήτηρ pro παρθενική.	341
Adonis cum Venere plerumque coniungitur, et eodem, quo illa, templo honorata.	162, 163
<i>Adspicio et accipio permutantur.</i>	7
<i>*Ἀεθλος certamen amoris, non officium.</i>	8, 125
<i>Aequor de fluvio.</i>	6
<i>*Ἄγειν pro φέρειν et vicissim ponitur.</i>	128, 129
Aglaia Vulcani uxor.	189
<i>*Ἀγλαΐαι formosae puellae.</i>	199
<i>*Ἀγρεύειν de Amore positum.</i>	253
<i>*Ἀγριον οἶδμα,</i>	298
<i>Αἷμα, αἶμα γενέθλης, genus quo quis ortus.</i>	136, 137
—— <i>filius.</i>	ibid.
—— <i>κομίζειν</i> e parentibus dicitur filius, ut et aliquis e regione ubi natus, ut et de insula.	137, 138
<i>Αἰολόμητις Ἐρως,</i>	63

Ἀκούω, <i>specto</i> .	5
Albae vestes. V. <i>Vestes</i> .	
Ἄλις ὕδωρ pro ὕδατος.	339
Ἀλιστεφῆς νῆσος, ἄστν etc.	17, 18
Ἄλλος pro ἑτέρος recte ponitur.	151
Amatores spectandarum formarum gratia loca sacra adeunt.	171
—— dilecta potiti mori cupiunt.	202
—— in coelo esse amata potiti spernunt.	203
—— dilectis persuadere omni modo conantur, crudeles Veneri eiusque filio esse invisas.	259
—— omnia tarda dilectis frui ocyus cupientes putant.	321
—— perditis amoribus de rupibus et excelsis locis se praecipitare solent.	360
Amor militiae comparatus et pulcherrimae inde ductae locutiones.	125 — 127
—— αἰολόμητις.	63
—— ignes eius frigidi maris aqua extinguere nequit.	82
Ἀνατέλλειν et ἀναφαίγειν permutata.	38
Ἀναστέλλειν φέγγος aliaque.	208
Ἀνευέλκατο φωνήν.	41
Animus et mens iunguntur.	192
Antonius victor Virgilio quomodo vocetur.	258
Antonomasivum.	159, 160
Ἀνύειν παννυχίδας ὑμεναίων.	317
Aphacitis Venus.	168, 169
Ἀφάσσειν ἱέρειαν, <i>tangere</i> .	204
Ἀφροδίτη pessime pro <i>Minerva</i> a Scholiasta Musaei habita.	159
Ἀπό. πύργος ἀπό προγόνων, <i>turris avita</i> . 149. ἀπ' Ἀρκαδίας Ἀταλάντη.	257
<i>Ardua montium</i> .	251
Argaphia fons idem ac Gargaphia.	372, 373
Argo nave aedificata primus mare tentasse a poëtis vulgo statuitur Iason.	273 — 275
—— primo die tempestate iactata fuisse non videtur.	288
Ἄργος Πελασγικόν.	198
Ἀροῦν de patre sobolem generante.	223
<i>Arvum genitale</i> .	222
Ἀστέρες πολλῶν, ἄστρον ἀρούρης.	132
<i>Atque aliquis eleganter positum</i> .	194
<i>Aura puellae</i> .	303

Aurorae modo bigas, modo quadrigas dant poëtae. 289, 290
Αὐτόματος pro αὐτὸς et vicissim. 382

B.

Bacchus pulcher non pingui aqualiculo deformis. 153
 — pater Gratiarum. 189
 — iuvenes formosi ipsi comparantur. 152, 153
Βαλὼν et *λαβὼν* permutata. 76
Bellum Graeciae, quod inferunt Graeci. 248
 Bootes. 69
Βραχυλογία. 79

C.

C pro Σ in nummis ante Domitianum reperitur. 3, 362
 Callichorī et Parthenii fluminum nomina diversa ab Orpheo
 uni tributa. 278
Carinae pro una navi. 131
 Casus tertius pro quarto cum praepositione eleganter ponitur.
 99 — 103
 — sexti rarior usus pro quarto cum praepositione *per*, ut
candidatis ministris pro *per candidatos ministros*. 213
 in *Ceres* ultima syllaba male corripitur. 75, 368
Χρᾶσθαι σποδιῇ ἀλθῇ, νιφετῷ καὶ στίβῃ. 333
Χρυσόρδανις Ἑρμῆς, auream virgam gestans Mercurius. 255
 in *Coelo* esse gaudio inusitato et maximo adfecti dicuntur. 203
 Coeneus in lugentibus campis male ponitur a Virgilio. 284
Cognoscere visu. 824
 Colli bonus odor laudatur, ut et candor. 219
 Collum osculari mos erat. 220
 Color puellarum niveus purpureo mixtus laudatissimus. 175
 176
 — candidus et roseus. 176, 177
 Coniunctio modos diversos non raro copulat. 309 — 314, 373
 374
 — casus diversos copulat. 316, 317
Coniux, adulterio cognita. 124
 Conposita. v. *Voces*.
 Constructionis durae et inpeditae exempla. 38, 39
Creare prolem dicitur et mater. 227
 Cupido virginibus infestum numen. 155
 — a nuptias inituris placabatur. 157
 — in membris formosarum excubat. 191
 Cythera insula. 166

D.

<i>De libris memoriae pro memoriae librorum.</i>	150
<i>De. Magi de oriente.</i>	257, 258
<i>Δὲ, igitur.</i>	22
— γάρ.	23, 24
— repetitum.	108
<i>ἐπὶ Δηρόν et ἔτι δηρόν.</i>	96
<i>Dianae venatrices comparabant.</i>	153
— modo uno, modo duobus cervis, modo quadrigis vehi fingunt.	291
— a nubentibus apud Graecos zona non sacrabatur.	349
<i>Diis comparantur, qui inter homines aliis praestant.</i>	151—153
— pristinos amores, si nimium sibi graves, eleganter in memoriam revocant amatores.	358, 359
— reges vocantur.	153, 154
— plures uno templo honorati, ut Venus et Adonis, Diana et Apollo etc.	162, 163
— albas vestes gestant.	218
— maris potentes.	327—329
<i>Diva pro Musa.</i>	122
<i>Δοκεῖν de venatore, piscatore, aucupe aliisque ponitur.</i>	325
	326
<i>Δόμος pro dolio recte usurpatur.</i>	282
<i>Dona Minervae, quae ipsi data sunt.</i>	365
<i>Dormire sine veste veteribus non insuetum.</i>	338
<i>Δρύπτειν cum conpositis.</i>	112—114
<i>Duplex Amathusia.</i>	161
<i>Δῶρα μείλιχα Ἀφροδίτης.</i>	92

E.

<i>E et A permutantur.</i>	86
<i>Ἐγείρειν μῆνιν etc. alicui.</i>	63
<i>Ἐδρακον et ἔδραμον permutata.</i>	25
<i>Εἰπέ δὲ, μὴ κρύψης.</i>	270
<i>Εἰ ἔτεόν et εἰ δ' ἔτεόν.</i>	71
<i>Εἰ δ' ἐθέλεις non δὲ θέλεις.</i>	71
<i>Εἰς πατρίδα μένειν pro ἐν πατρίδι.</i>	265
<i>Εἰσέτι που vel νῦν.</i>	13, 363
<i>Ἐἶσκω.</i>	221
<i>Ἐλέλιξεν vel ἐλέλιξεν ὁπωπάς.</i>	34, 35
<i>Ἐλθεῖν εἰς πόθον, ἕμερον.</i>	14, 363
<i>Ἐλκος et κάλλος quomodo permutata.</i>	31

'Εν eleganter in multis locutionibus abundat.	260
— omittitur saepe.	275, 276
— pro εἰς, ut κάππεσον ἐν Ἀθήνῃς	266
'Ενδεῖν vel ἐπιδεῖν τινα ἀνάγκη.	14, 363
'Επευφημεῖν.	351
'Επιβαίνειν Σπάρτης, accedere Spartae, non adscendere.	195
	196
'Επιβαλνεσθαι, concumbere cum puella.	203
Epicurus doctus summo iure vocatur.	241
'Επιδεῖν. V. 'Ενδεῖν.	
'Εποίχεσθαι, incedere.	171
Epitheta duo uni voci addita.	9, 216—218
— aliquando etiam plura.	ibid.
— vitari saepe possunt admissio copulae defectu.	219
— frigida et otiosa etc.	131
"Εργα Κύπριδος, Ἀρηος, θαλάσσης aliaque plurima.	228, 229
"Εργον simpliciter opus in amore.	230
Erecta montium.	251
Eriphyle in lugentibus campis a Virgilio male ponitur.	284
'Ερισμάρατος, εἰσμάραδος et εἰσμάραγδος.	104, 105
"Εστι δέ τις νῆσος vel ἔστι τις νῆσος initio versuum frequens.	188, 139
'Ετερος pro ἄλλος recte ponitur.	151
Eurynome Gratiarum mater.	180

H.

'Ηθεος.	11
'Ημέτερος et ὑμέτερος permutantur.	121
'Ην, est.	10
"Ην ἐθέλης, ἐθέλήσης, non ἐθέλεις aut ἐθέλήσεις, nec ἦν δὲ θελήσης.	51, 52
'Ηως, aurora, sol, dies etc.	36, 37

F.

Faces nuptiales in veteri Graecia a matribus, postea vero a patribus videntur fuisse accensae, quamvis ritus hi non raro ab ipsis scriptoribus confundantur.	352—354
Fervere.	299
Flavi fluvii ab arenarum fulvo colore.	269, 270
Fortunae ius est in mare.	328

G.

Γάμος et similia verba pro coitu pudenter usurpantur.	123

a Generalibus ad specialia non raro descendunt poëtae.	164
	165, 166
<i>Γενεῖν</i> de utroque parente.	215
<i>Gentes</i> et <i>mentes</i> mutata.	192
Genus masculinum ponitur pro foeminino.	259
<i>Gignere prolem</i> et de matre ponitur.	227, 228
Grammaticorum placitis caute standum.	134, 135
—— ipsi leges a se latas migrant.	151
Gratias ternas vulgatioꝝ sententia statuit, alii tamen unam vel duas.	187—189, 372
—— variis parentibus ortas statuunt.	188, 189
—— in nominibus ingens discrepantia.	188
—— in oculis formosarum excubare dicuntur.	191

H.

Harmonia Gratiarum mater.	200
Hebrus non est fluvius aurifer.	244
Herculis et Omphales exemplum in amore.	255
—— generationi duas noctes inpensas tradit cum paucis Statius, alibi tamen trium meminit.	288, 289
Hero sacerdos Veneris ad nubilem aetatem videtur fuisse.	146
—— publica fuit sacerdos.	160
—— et Leander primas nuptias in templo Veneris fecisse non videntur.	317—319
Heroes veteres pedibus nudis incedebant.	185
Heroïdes veteres albas vestes gestabant.	214
Humeris oscula inponebant.	220
Hyems gramina campis aufert.	181

I.

Iason. V. <i>Argo</i> .	
<i>Ἰάχην μῦθον</i> .	87
<i>Ibi</i> pro eo.	270
<i>Ἰκελος</i> primam syllabam communem habet.	11, 12, 121
—— cum casu secundo.	46
<i>In</i> eleganter in multis locutionibus abundat.	260
—— cum quarto casu pro sexto et vicissim ponitur.	267
	268, 373
<i>Incedere</i> pompam ac maiestatem denotat.	171
Incessus decoris pars non temnenda.	171, 172
Inconstantiae accusati plurimi veteres scriptores, nonnulli absoluti.	272—294

Infernis in sedibus mariti non videntur sortiti loca, quae meruerant uxores.	283
—— manes certos circulos habebant.	<i>ibid.</i>
—— lugentibus campis a Virgilio adscribuntur alio loco dignae.	284
Infinitivi modo elegans usus in <i>θητεύειν ἐκόμιζεν</i> aliisque.	256, 257
—— pro imperativo.	305
<i>Intacta</i> pro muliere virum passa, sed casta, recte adhibetur.	204, 205
<i>Ipse</i> pro <i>sponte</i> eleganter ponitur.	332
<i>Ἴσος</i> cum casu secundo et quarto constructum.	45, 46
<i>Ἰσχεσθαι μῦθον.</i>	87
<i>Iuncta luna</i> non est triplicata.	288
Iuno <i>Ζυγίη.</i>	90
—— Cinxia unde dicta.	349
—— zonam ei sacrabant.	250
Ixionis in poena memorantur a Virgilio angues, silex imminens et rota.	285—287

K.

K et λ permutata.	31
—— τ permutata.	80
<i>Καί, sed.</i>	322
<i>Καί τις</i> eleganter positum.	194
<i>Καλέω σε γυναιξίν Ἴσην.</i>	221
<i>Κάλλος</i> et <i>ἔλκος</i> quomodo permutata.	31
<i>Καταβαίνειν</i> pro <i>ἐπιβαίνειν.</i>	196
<i>Καταπτώσσω.</i>	65
<i>Κεδνός, venerandus.</i>	27
<i>ἐπέων Κέλευθοι.</i>	262
<i>Κλέπτειν</i> et <i>κρύπτειν</i> <i>παρειήν.</i>	62
<i>Κοῖτος</i> pro <i>lecto</i> et <i>concubitu</i> recte videtur poni.	149
<i>Κραδίη</i> et <i>θυμός</i> iunguntur	192
<i>Κρύπτειν</i> et <i>κλέπτειν</i> <i>παρειήν.</i>	62

L.

Λ et κ permutata.	31
<i>Labens manus.</i>	252
<i>Λαβών</i> et <i>βαλών</i> permutata.	76
<i>Lacedaemon</i> et <i>Sparta</i> disiunctive memorata pro una urbe ponuntur.	197
—— Cypri urbs.	198

Lacedaemon V. Virgines et Nuptiae.

Leander veste capiti adstricta per Hellespontum natavit secundum Musaeum, secundum Ovidium in litore liquit.

331, 339

Lenes dii.

158, 159

Λευκόπους Ὀρέστης.

185, 186

Leucothoe in mare ius habet.

327

Libanus mons Veneri sacer.

167, 168

— puellae montis accolae prae ceteris Veneri dilectae erant et forma liberali.

168

— fragantissimas arbores gerit, non vero thus etc.

169

170

Litus pro ripa.

61

Λοχεύειν de patre prolem generante usurpatum.

226

Loqui digitis, nutu etc.

207

Λύχνος lucerna, non fax.

4

Lucifero formosos comparabant.

174

Λύειν ζώνην de puellis virginitatem amittentibus, non vero virum passis ponitur.

317

— nec de patientibus tantum.

341, 343

— minus de sacerdotali redimiculo capitis.

343

Lugentes campi. V. *infernae sedes.*

Lycurgum modo Martis, modo Dryantis filium facit Nonnus.

279

M.

a Maiori ad minus non raro descendunt poëtae.

164—166

Manus osculandi mos.

221

Maris frigida aqua ignes amoris extinguere nequit.

82

— inperium variis diis tribuunt veteres, quos invocare et, si liberarentur, vota iis solvere solebant laborantes.

327

328, 329

Μαρμαρυγή χαλκίσσα.

21

Medea Hecatae fuit sacerdos.

143, 144

— ad nubilem aetatem.

145, 146

Μεμηλότα ἔργα θαλής, θαλής μεμηλότες, θαλής μεμηλότα ἔργα, θαλής μεμηλότες.

229

Mens et animus iunguntur.

192

— *mentes et corda. ibid. mentes et gentes* permutata.

192

— *et oculi* iunguntur.

193

Mercurius *χρυσόφραπς.*

255

— partes suas in amore habet, quia eloquentiae praeses deus.

255, 256

<i>Μετά.</i>	221
Metaplasmi exempla varia	179
<i>Μετερχεσθαι Κύπριδος ἔργα.</i>	47
Militia. V. <i>Amor.</i>	
Minerva a nuptiis inituris placari solebat.	156
<i>Μίτρη</i> et <i>μήτρη</i> permutantur.	90
Modus imperativus in precibus usitatus.	119
<i>Μυχοῦ</i> varii significatus.	332, 333
<i>Munera Bacchica</i> , vinum, etc.	95

N.

Naves autumnno et hyemali tempore subducebant veteres.	97
——— ulteriori usui ineptas fractas hyemali tempore fuisse non est verosimile.	<i>ibid.</i>
Navigantes in periculis patrios deos cuncti non invocant, et vota solvunt liberati diis praesidibus locorum, ad quae reiecti.	329, 330
——— pro felici navigatione aras in litore et ripis erigere solebant.	330, 331
——— mari se commissuri sacrificia offerebant.	331
<i>Nec</i> et <i>nunc</i> permutantur.	252
<i>Νεύματα ἄφθογγα.</i>	206
Nomina duo uni deo tributa, ut. <i>Phoebus Apollo</i> , <i>Κυθέρεια Ἀφροδίτη.</i>	159
<i>Noῦς</i> et <i>φρένες</i> iunguntur. 192. et <i>ὄμματα.</i>	193
Nox pronuba.	355
Noctem obscurare solem tradunt auctores.	209
Nocti vestem nigram tribuunt. 208. et stellatum peplum	210
——— aetate quadrigis, hyeme bigis vehi perperam vult Broekhusius.	290, 291
Numerus pluralis pro singulari ponitur.	130, 131
——— singularis additur nominibus duobus singularibus pro plurali.	357, 358
——— singularis et pluralis saepe permutantur.	368
<i>Nunc</i> et <i>nec</i> permutata.	252
Nuptias veteri aëvo sine parentum consensu contrahere non licebat.	265
——— apud Lacedaemonios contrahendi mirus modus.	335
——— in iis utebantur vestibus albis.	214
——— nomen horrent virgines modestae, saltem horrere se fingunt.	261, 262
<i>Nutus loquaces.</i>	207

O.

*Οάρον varius significatus.	43, 44
*Οχθαί.	61
Oculi praecipua pulchritudinis sedes.	190
—— Cupidines, Veneres Gratiaeque iis insident.	191
—— mens et animus iunguntur.	193
—— deiecti signa pudoris.	261
Odor bonus mulierum laudatissimus.	181
Officium.	8
Οἶστρος.	44
*Ομματα et νοῦς iunguntur.	193
Oleum ῥόδιον et ῥόδεον.	86
—— eo veteres cubitum ituri inungere se solebant etc.	337, 338
—— membra tinguit Leander ponto frigido se commissurus.	838
*Ολος pro πᾶς.	836
Omnis pro totus.	836
Omphales et Hercules exemplum in amore.	255
*Οπη anteriori respondet.	125
*Οπιπτεύω et ὀπιπεύω.	66
Opus in amore.	230
*Οράω, audio.	5
*Οργιά quaevis mysteria.	48, 49, 366
Orestes quare λευκόπους dicatur.	185, 186
Osculabantur veteres alicuius collum, humeros, pectus, manus aliasque corporis partes.	219—221

P.

Palaemoni ius in mare.	328
Πανδήμιος φορτή pessime ad Venerem πάνδημον refertur.	160
Πανσυνδλή et πασυνδλή.	17
Παφλάζειν, fervere, verbum ab Hippocrate fictum male statuitur.	298, 299
Παπταίνω.	201, 202
Parcis parentes diversi tribuuntur ab Hesiodo.	197, 373
Parentum sine consensu nuptias veteri aevo non contrahere licebat.	265
Parere de patre usurpatum.	226, 227
Parthenii et Callichoi fluminum nomina diversa ab Orptheo uni tributa.	278
Παρθένος μήτηρ.	341

U

Participium in fine versus apud Graecos et Latinos recte ponitur.	133, 134
Πᾶς pro ὅλος.	336
Πασσυδῆ et πανσυδῆ.	17
Παστός.	92
Patres pro utroque parente.	215
Pectus osculandi mos.	221
Pedes pulchri veteribus probatissimi.	182, 183
— pedibus nudis incedebant gentilium sacerdotes, dii alique, ut et in dolore. 184. veterum heroes. 185. nec non furentes.	186
Περικτιόνες.	19
Περικτιώσσω.	64
Πηγνύειν παστῶν.	355
Παιδροὶ ὀφθαλμοί.	173
Φάρεος prima syllaba est communis.	296
Φέρειν pro ἄγειν et vicissim ponitur.	129
Φιτεύειν pro φυτεύειν, ut et φιλώνυμον, φῖτον aliaque probae notae vocabula.	224—226
Φυτεύειν, de patre sobolem generante.	223, 224
— primam conripit.	224
Φράζεσθαι.	297
Φρένες et νοῦς iunguntur.	192
Φουγίης prima conrepta.	19, 20
Plaga fluvii minus recte dicitur.	244
Pleonasmus pronominum elegans.	99, 370
Πνείω, spiro. 355. et ὄζω.	356
Poëtae praesides eorum, quae dicturi, proprios invocare solent.	119, 120
— nec non defunctos vates.	120, 121
— praecipue autem Musas.	121, 122
— ut et Imperatores.	124
— epitheta frigida et otiosa etc. adhibent aliquando.	131
— veteres a recentioribus mendacii arguuntur.	132
— in carminibus artificiose aliquem introducunt, cuius ore vota etc. aliorum exprimunt.	187
Πολυδαίδαλος χιτῶν, artificiosa vestis.	194
Πολυκλαυστος lucerna, quae miserandum fecit Leandrum.	210, 211
Ponere urbem pro condere.	81
Pontificem unum, non duos, singulis provinciis praeposuit Maximinus.	240
	212

<i>Πορθμός Ἀβύδου</i> <i>fretum</i> inter Sestum et Abydum, non <i>lit-</i> <i>tus.</i>	12, 13
Prato pulchro formosae comparatae.	180
<i>Πρόγονοι</i> maiores, non parentes, denotant.	147
—— <i>λέγεται ἀπὸ προγόνων, πύργος α. π.</i>	147, 149
Prolepsis.	81
<i>Πτέρυγες.</i>	171
<i>Πτώσσω.</i>	65
Pudore adfecti faciem velare solebant summa vestis parte in caput contracta.	295, 296
Pueri et puellae diis ministrabant.	144
Pulchrae puellae Veneri comparabantur.	152
—— ut et Lunae. 172, 173. nec non Aurorae. 173. prato ro- seo.	173
—— prae caeteris Libanum, ubi Veneris sedes, incole- bant.	168
—— colore niveo purpureo mixto celebrantur.	175, 176
—— nec non candido et roseo.	176, 177
—— odor earum bonus laudatissimus.	181
Pulchri iuvenes Baccho comparabantur.	152, 153
—— ut et Lucifero.	174
Pulchritudo puellae per oculos in amatoris animum pene- trat.	81, 32
—— sedes eius praecipua in oculis.	190
<i>Πῶς</i> in obliquis casibus primam forte syllabam communem habet.	16
Purpureas vestes gerebant sacra celebraturi.	214

Q.

<i>Quasi</i> eleganter reticetur.	258
<i>Que</i> pro <i>sed</i> positum.	323
<i>Qui</i> anteriori respondet.	125
<i>Quo</i> pro <i>ubi</i> .	270

R.

Reges diis comparantur.	154
Repetitio vocum.	43
—— earundem, licet vicina admodum in sede, multis exemplis demonstrata.	231—236, 249
—— in principio versus.	88
—— in fine versuum.	103
—— periodorum.	239
—— <i>τοῦ δέ.</i>	108

Repetitio vocum conpositarum et derivatarum crebra admodum est. 236—239

— nec tamen laudanda. 293

— invenusta. 295

— epithetorum etc. diversis personis et rebus tributorum. 110—112

Ripa pro *litore*. 61

Ῥόδιον ἔλαιον et *ῥόδεον*. 86

Rosae albae, praecipue in conparationibus, raro memorantur. 177

— florum pulcherrimae ideoque Veneri sacrae. 178

Roseus color. 176

— pulcher. 177, 178. *Rosea cervix*. ibid.

S.

Σ pro *C* in nummis etc. ante Domitianum. 3, 362

Sacer cum casu secundo constructum. 330

Sacerdotes virginitatem fere omnes servare tenebantur. 143
144, 145

— virginitatem minus sancte servantes graviter puniebantur. 145

— quaedam ad nubilem aetatem virgines manebant, ut Medea et Hero. 145, 146

— sine deorum consensu nuptias contrahere non poterant. 144

— iuvenes sacra peragebant, quia aetas innocentior diis grata. 145

— albas vestes gestabant et purpureas. 211, 213, 214

— vestes ad talos demissas gestabant. 356

Sacerdotia quaedam certis familiis adligata fuerunt. 147

Sidera pro sidere ponuntur. 209

Sichaeus in lugentibus campis a Virgilio male ponitur. 283

Sinus. 13

Solem obscurat nox. 207. Eorum, quos sol adspicit, potentissimus. 209, 210

Soni eiusdem iterationis conplura exempla. 26, 365, 366

Sparta plano loco condita fuit. 196

— et Lacedaemon iuncta pro una urbe posita. 197

Spartanarum puellarum forma decantata. 198. nec minus castitas. 199

— publice cursu lucta etc. exercebantur. 199

Σφέτερος pro *ἑὸς*, *noster*, *ὑμέτερος* usurpatur. 296, 297

Ἐπιελπεῖν de patre prolem generante. 222

Stellas nitidas etc. claras sequuntur nautae. 68

<i>Σεφανοῦν.</i>	18
Syllabae breves productae.	74, 139, 367
—— longae per positionem conreptae.	105—107, 365, 370
Synizesis in voce θεοί. 67. in φάος aliisque vocibus multis.	
Graecis et Latinis.	72—75, 367, 368

T.

T et τ permutata.	80
Tangere puellam.	204
Taurum Iovi immolatum male negat Servius.	135
Tempora praesentia pro futuris.	49, 50, 51
—— diversa recte coniunguntur.	299—302
Θεά, diva, Musa Calliope sive Erato, vel Venus.	119—122
Theseus pulchris pedibus fuit.	185
Θεσπιωδεῖν antepenultima conrepta.	21
Θυηλαὶ ἀθανάτων, sacrificia quae diis offeruntur.	365
Θυμός et καρδίη iunguntur.	192
Thus Libanus non fert.	169, 170
Timor puellae est timor pro puella.	335
Tis eleganter abundat.	133
Toros nuptiales vestibus consternebant.	355
Torti orbes.	287
Totus pro omnis.	336
Traiectiones verborum.	147, 148
Τρέμειν καρδίαν et similia.	33

V.

Venari in amore.	254
Venatrices Dianae comparabant.	153
Veneficae in sacris magicis unum pedem nudum habuisse male statuuntur.	184
Veneri puellae pulchrae comparabantur.	152
—— a nuptias inituris res divina fiebat.	157
—— numen virginibus infestum.	155
—— sanguine placabatur vel columbae vel maioris hostiae.	157, 158
—— Coelestis et Vulgaris.	161
—— cum Adonide plerumque coniungitur et eodem, quo ille, templo culta.	162, 163
—— in Libano culta.	167, 168
—— Aphacitidis nomen adepta a loco, ubi culta.	168, 169
—— rosa florum pulcherrima ipsi sacrata.	178

- Venus virginitatem non inlibate servatam ipsa aequae ac alii
dii vindicabat. 319
- e mari nata mare navigantibus favet. 826, 327
- in mare ius habet et a navigantibus invocatur. 329
- zona virginea post concubitum ei sacrabatur. 349
- Ubi pro quo.* 270
- Visus in amore satietas nulla. 202
- Verba sensus denotantia permutantur inter se. 5, 6, 7
- neutra active usurpata, ut *pergere iter*. 802, 303
- Versuum invicem se sequentium in exitu dictiones eodem
modo desinentes recte ponuntur. 139—142
- invicem se sequentium in medio voces eodem modo
desinentes recte ponuntur. 364
- Vestes albas gestabant sacerdotes sacris operantes. 211
- Sacerdotes maximi civitatibus et Pontifices provinciis
praepositi a Maximino candidis chlamydis ornati ince-
debant. 211
- vates, dii, angeli, veteres heroïdes, nec non nuptiarum
tempore induebant. 213, 214
- purpureas sacra celebraturi gestabant. 214
- in amore adprehendebant. 215
- ad talos demissas gestabant sacerdotes et veteri aevo
inlustres virgines et mulieres. 356, 357
- Virgines modestae nuptiarum nomen horrent, certe horrere
se fingunt. 261, 262
- Virginum cura anxiosa et custodia erat apud Graecos aliosque,
a quibus tamen diversis institutis utebantur Lacedaemo-
nii. 333—335
- Ῥῆμα* et *ἡμέτερος* permutantur. 121
- pro *tuus*. 121
- Voces compositae sonum simplicium non raro retinent, ut
detrecto pro *detrecto* etc. 127, 128, 371
- idem significantes iunguntur. 197, 270, 271, 323
- a cursu et via ad orationem transferuntur. 324, 325
- ab arvis eorumque cultu desumptae ad sobolis genera-
tionem deductae. 262—264
- Ῥῆμα* abundat. 222—224
- Ῥῆμα* abundat. 56
- Ῥῆμα* abundat, non *Ῥῆμα*. 48

Z.

- Zonam solvere* dicitur virgo et maritus etc. 843

- Zonam solvere* non usurpatur de redimiculo capitis soluto
in re nuptiali. 343, 344
- solvebat maritus in lecto, non antea. 344
- non unam, sed plures fuisse contra Braunium aliosque
demonstratur. 345
- Vossii sententia puellarum pudenda zonis munita fuisse
rati pluribus adserta. 346—348
- nobiles puellae tantum gestabant. 348
- apud Romanos ipso nuptiarum tempore cingulo demum
praecingebantur. 348, 349
- post concubitum Veneri apud Graecos consecrabant,
non Dianae, apud Romanos autem Iunoni Cinxiae. 349
- mulieres etiam gestasse videntur. 350
- Ζώνη Ἡγή.* 90
- Ζώνη pro ζώνη.* 347

I N D E X

AUCTORUM VETERUM ET RECENTIORUM, QUI
IN NOTIS ET ANIMADVERSIONIBUS

VEL

EMENDANTUR, VINDICANTUR ET INLUSTRANTUR,

VEL

LAUDANTUR ET REFUTANTUR.

A.

A chilles Tatius.	45, 49, 133, 138, 224, 225, 281, 282, 334 352
Acro.	145, 158, 220, 269, 304, 356
Aelianus.	151, 276, 295
Alberti (Iohannes).	148, 257
Alciphron.	191, 265, 323
Ammonius.	87, 38
Anacreon.	82, 185, 368
Apollonius Rhodius.	239, 240, 351
Arator.	277
Aristacnetus.	110, 181, 259, 301
d'Arnaud (Georgius).	24, 109, 162, 185, 240, 256 304—308, 333
Attius <i>apud Ciceronem</i> .	227
Avienus.	253
Auctor Epistolae ad Hebraeos.	24
—— <i>περὶ Σολουκῆς</i> .	296
—— Elegiae in obitum Maecenatis.	342
Ausonius.	324, 361

B.

Barthius (Casparus).	139, 218, 347, 348
Bauldri (Paulus).	50, 212, 268
Begerus (Laurentius).	249
Bentleius (Richardus).	7, 135, 140—142, 217, 218, 227 239, 241, 306, 308, 333, 370
Berglerus (Stephanus).	34, 76, 83, 90, 191, 199, 220, 265 326
Bochartus (Samuel).	154, 168, 267
Boëthius.	75, 128, 139, 240, 267, 292, 293, 314
Bos (Lambertus).	23, 99, 271
Braunius (Iohannes).	184, 345
Broekhusius (Ianus).	134, 135, 144, 153, 154, 156, 172 175, 207, 218, 227, 241, 242, 248, 269, 290 302, 335, 356
Buonarrotus (Philippus).	291
Burmennus (Petrus).	7, 27, 50, 204, 213, 215, 243, 250, 274, 325, 357 6, 105, 158
———— Junior.	

C.

Callimachus.	16, 49, 72, 109
Callyus (Petrus).	74, 75, 120
Cannegieterus (Henricus).	251, 268
Canterus (Gulielmus).	39, 68, 70
Canticum Salomonis.	337
Casaubonus (Isaacus).	140, 151
Catalecta Pithoei.	200
Claudianus.	122, 218, 246, 247, 251, 332, 358
Clericus (Ioannes).	24, 342
Columbus (Ioannes).	50, 267
Coluthus.	36
de Cordova (Franc. Ferdinandus).	125
Cornutus.	189, 190
Croius (Ioannes).	264, 265
Cruceus (Emericus).	288
Cuperus (Gisbertus).	188, 212, 214, 232, 354

D.

Davisius (Iohannes.)	150
Deinias.	198
Dempsterus (Thomas).	90, 347, 353

Diogenes Tragicus <i>apud Athenaeum</i> .	20
Diodorus Siculus.	307
Dorvillius (Iac. Philippus).	5, 9, 26, 29, 97, 164, 370
Douza (Ianus).	177
Dukerus (Carolus Andreas).	127, 130, 227, 267, 315

E.

Eschenbachius (Andreas Christianus).	26, 275
Euripides <i>apud Plutarchum</i> .	20, 21

F.

Faber (Tanaquillus).	248, 293
—— (Petrus).	343
Falkenburgius (Gerartus).	52, 105, 106, 110, 120, 189, 223
Feithius (Everhardus).	338, 345
Festus.	344
Florens Christianus (Q. Septimius).	8, 77, 78, 171, 172, 320
Florus.	249, 267
Francius (Petrus).	26, 55, 68, 72, 80
Fulgentius.	814

G.

Gale (Thomas).	189
Gebauerus (Georg. Christ.).	269
Gellius (Aulus).	264
Gevartius (I. Caspartus).	79, 103
Graevius (Io. Georgius).	73, 74, 249, 334
—— (Theodorus).	333
Gronovius (Io. Fridericus).	245, 252, 268, 288
—— (Iacobus).	110, 249, 309, 325
—— (Abrahamus).	15, 17, 157
Grotius (Hugo).	95, 150, 289, 367, 368
Guietus (Franciscus).	187, 240, 266, 297, 368
Guntherus.	209, 247, 813

H.

Harduinus (Ioannes).	2
Harpocraton.	161, 162
Havercampus (Sigebertus).	148
Heinsius (Daniel).	133, 143, 176, 265
—— (Nicolaus).	158, 218, 230, 240—244, 247, 250, 251
	253, 258, 277, 299, 332, 342, 358, 364
Hemsterhuis (Tiberius).	200, 228, 265

INDEX AUCTORUM. 315

Henninius (Henr. Christ.).	244, 229, 230
Herodotus.	110
Hesiodus.	73, 74, 107, 124, 187, 217, 224, 232, 266 297, 307
Hesselius (Franciscus).	99
Heumannus (Christoph. Augustus).	27, 34
Hieronymus.	294
Homerus.	26, 96, 131, 308, 370, 371, 374
Horatius.	7, 131, 158, 177, 217, 220, 256, 304, 312, 371
Hyginus.	302, 311

I.

Iacobus.	336
Iensius (Ioannes).	240, 306, 308
Inscriptio Palmyrena.	3
—— in insula Chio reperta.	229
—— Philadelphae reperta.	341
Interpres Vulgatus.	148, 149, 170
Johnson (Richardus).	142
Iungermannus (Gothofredus).	86, 280
Iustinus.	248, 249, 268, 293, 301, 371, 373
Iuvenalis.	204, 205

K.

Knatchbull (Nortonus).	148
Kromaierus (Io. Henr.).	34, 40, 57, 72, 77, 98, 147, 255 317—320

L.

Lactantius.	103, 111—114, 267, 268
Libanius.	353
Longus.	253, 279—281, 347
Lucanus.	209

M.

Manetho.	307, 308
de Mara (Gulielmus).	77
Marius Nigrinus (Dominicus).	317
Marklandus (Ieremias).	79, 131, 192, 204, 205, 229, 242 245, 246, 252, 258, 260, 277, 288, 289, 301, 302, 303 312, 313, 314, 325, 342, 358, 360, 361, 364
Mereerus (Iosias).	124, 200, 294
Meursius (Iohannes).	147, 161, 196, 199, 289, 351

316 INDEX AUCTORUM.

Mimnermus.	92
Minucius Felix.	150, 251
Mollus (Petrus).	253, 280, 347
Munckerus (Thomas).	39, 74, 102, 124, 152, 189, 268, 332 311, 314

N.

Nonnus.	41, 47, 48, 51, 52, 54, 58, 59, 90, 105, 106, 120 121, 132, 137, 162, 173, 174, 182, 193, 201, 202, 206 208, 223, 225, 262, 279, 291, 323, 326, 346, 356, 360

O.

Observationes Miscellaneae.	27, 94, 110, 111, 126, 156, 165 173, 179, 186, 192, 209, 210, 215, 216, 217, 226, 227 244, 245, 246, 251, 252, 276, 277, 286, 287, 291, 294 322, 324, 365, 366, 367, 368, 369, 370
Oppianus.	366
Oraculum <i>apud Eusebium</i> .	9, 14, 198, 305
Orpheus.	16, 188, 225, 273—275, 278, 306
Ovidius.	27, 204, 215, 250, 302, 316, 325

P.

Papius (Andreas).	12, 60, 154, 207, 372
Pareus (Daniel).	57, 60, 66, 72, 86, 97, 154, 160, 172, 195 196, 210, 343, 346
Paulus in Epist. ad Romanos.	148, 149
de Pauw (Io. Cornelius).	110, 181, 186, 190, 259, 301, 368
Perizonius (Iacobus).	293, 295
Persius.	140
Petronius.	127
Phaletranus (Georg. Eric.).	293, 294
Phavorinus.	11, 59, 90, 161, 224, 351
Pierius Valerianus.	368
Plutarchus.	226
Poëta vetus <i>apud Diodorum Siculum</i> .	138, 139
Pollux.	86
Polyaenus.	121, 371
Potterus (Iohannes).	226, 350, 353
Priscianus.	312
Propertius.	230, 240—242, 268, 269, 293, 303, 335
Prosper.	192

R.

Raphelius (Georgius).	148
Rondellus (Iacobus).	362
Röverus (Matthias).	11, 12, 18, 21, 29, 30, 35, 59, 64, 68 72, 76, 91, 95, 110, 147, 253, 325
Rous (Franciscus).	358

S.

Sannazarius (Actius Sincerus).	195, 201, 291
Santolinus (Baptista).	102
Scaliger (Julius Caesar).	274, 349
—— (Iosephus).	342, 351
Schacthus (Fortunatus).	337
Schefferus (Iohannes).	248, 249, 301, 311
Scherpezeelius (Ioannes).	374
Schoettgenius (Christianus H.).	67
Scholiastes Musaei.	15, 16, 17, 32, 153—159, 192, 211
—— Horatii MS.	158, 147, 191
—— Cruquii.	158, 174
—— Theocriti.	198
—— Apollonii Rhodii.	351
Scrivenerius (Petrus).	343, 345
Secundus (Ianus).	152, 176, 191, 193, 303
Seleucus.	232
Seneca.	244, 245
Servius.	6, 133—135, 159, 160, 163, 165, 166, 248, 277 286, 304, 329
Smithus (Thomas).	2, 362
Spanhemius (Ezechiel).	19, 20, 21, 143, 147, 263, 339, 342 362
Stattius.	27, 111, 209, 229, 245, 246, 250, 252, 260, 277 278, 288, 301, 312, 313, 358, 360, 361, 364
Stephanus (Henricus).	12, 16, 40
Stephanus Byzantinus.	279

T.

Theocritus.	370
Tibullus.	299
Titius (Robertus).	177, 178
Tollius (Iacobus).	267
Tryphiodorus.	72, 297, 305

V.

Valckenaer (Ludovicus Casparus).	37, 38, 224, 374
Valerius Flaccus.	68, 243, 250, 268, 274, 275, 287, 288
Vallinus (Renatus).	139
Vigerus (Franciscus).	305
Vinetus (Elias).	361
Virgilius.	6, 101, 135, 140—142, 163, 165, 166, 177, 233 234, 242, 250, 258, 259, 260, 282—287, 289, 315, 316 330
Vitringa (Horatius).	325
Vlamingius (Gulielmus).	75, 120, 128, 241
Voëtius (Paulus).	67, 219
Vossius (Ger. Iohannes).	268, 317
—— Isaacus.	224, 346
—— Gerardus.	243
Vulcanius (Bonaventura).	333

W.

Weitzius (M. Iohannes).	160, 166, 198, 343
Whitfordus (David).	12, 76, 85, 149, 319, 320
Withofius.	99, 207, 235, 247, 277, 311, 312
Wolfius (Io. Christophorus).	149, 336
Wopkensius (Thomas).	150, 251
Wouweren (Ioannes).	353, 354

IO. SCHRADERI
MISCELLANEA
IN
SCRIPTORES GRAECOS
MAXIME POETAS
EXCERPTA E LIBRIS
OBSERVATIONUM ET EMENDATIONUM.

THE UNITED STATES OF AMERICA
OF NEW YORK

IN SENATE

January 1, 1900

REPORT

OF THE

I O. S C H R A D E R I
M I S C E L L A N E A
I N
S C R I P T O R E S G R A E C O S
M A X I M E P O E T A S.

[E. Libro Observationum p. 14. ss.]

— Nihil vetat hac occasione similem medicinam facere Euripidi in Meleagro, cuius fragmentum vitiosum servavit Macrobius Saturn. V. 18.

Κύπριδος δὲ μίσημ' Ἀρκὰς Ἀταλάντη κύνας
Καὶ τόξ' ἔχουσα, πελέκεως δὲ δίστομον
Γένν, πέπλ' ἀλλακᾶταιος· οἱ δὲ Θεστίου
Παῖδες τὸ λαιὸν ἔχνοσ ἀνάρβυλοι ποδὸς κ. τ. λ.

Barnesius p. 482. edidit Γέννν, πέπλ' ἀλλοκῶταιος, addita loci totius interpretatione:

*Odiumque Veneris Arcas Atalante canes
Habens et arcus et bipennis os grave;
Huic mira vestis forma succinctae fuit;
Natique Thestí, qui pedem laevum gerunt etc.*

Verum quis ἀλλοκῶταιος sic adhibuit? quis eiusmodi miram vestem tribuit Atalantae? denique quis heroïnam bipenni armavit? His armis poëtae semper instruunt

Ancaeam, praecipue dum venatur aprum Calydonium, ad quem capiendum profectos heroas his versibus describi Macrobius et ipsa res docent. Ovidius Metam. VIII. 397.

Ancipitemque manu tollens utraque securim.
unde 391. bipennifer Arcas appellatur. Gratus Cyneg. 67.

*ceciditque suis Ancaeus in armis,
Ut praedexter erat geminisque securibus ingens.*
ubi Barthius Apollonii Rhodii duo loca adduxit. Quid multa? Veritas ipsa restituere et corrigere iubet:

πελέκεως δὲ δίστομον

Γένυν ἀνέπαλλ' Ἀγκαῖος. — — —

Apollonius Rhodius de eodem I. 168.

ἀμφίτομόν τε

Δεξιτερῇ πάλλων πέλεκυν μέγαν.

Notum illud Homeri:

ἀμπεπαλὼν προῖσι βολιχόσκιον ἔγχος.

Virgilius Aeneid. XI. 656.

Tullaque et aeratam quatiens Tarpeia securim.
Conf. Ruhnken. Ep. Crit. II. p. 55.

Simile mendum manet in Orphei Argon. 1352.

Ἑλπόμεθα σκοπέλοισι μαλαινέλοισιν κέσθαι

Νῆα θοήν. Παιὰν δ' ἄρ' ἐκηβόλος ἀρχόθεν αἶεν

Δήλου ἀπὸ κραναῆς ἤκεν βέλος, ἐκ δ' ἀνέφηνε

Μεσσατῶν Σποράδων· κραναὴν δὲ ἐ πάντες ὀπίσσω

Νῆσον ἐπικλήσκουσι περικτίονες ἄνθρωποι.

Interpres: *ad nigros scopulos offenderetur.* Sed restituendum σκοπέλοισι Μελαντείοισιν. Apollonius Rhodius eadem narrans IV. 1706.

Λητοῖδῃ, τύνῃ δὲ κατ' οὐρανοῦ Ἴκεο πέτρας

Ῥίμφα Μελαντίους ἀριηκόος.

Scholia: Μελάντιοι δὲ εἰσι δύο σκόπελοι πρὸς τῇ θύρᾳ (Θήρᾳ v. Holsten. ad Stephan. Byzant. p. 34.) οὕτως ὀνομαζόμεναι ἀπὸ Μέλαντος τοῦ κατασχόντος τὴν χώραν τὴν προσηγορίαν ἔχοντες. Praeterea corrigendum Ἀνάφην

et Παιάν δ' ἄρ' ἐκηβόλος ἀγχόθι ναίων, ut poëtae loquuntur, in his Apollonius Rhodius I. 37.

ὄρεος Φυλληΐου ἀγχόθι ναίων

Prius occupavit et egregie demonstravit politissimus Ruhnkenius in Epist. Crit. II. p. 85., cui legendum videbatur ἀγχόθι νηὸς.

Contrarium mendum continet eiusdem scriptoris v. 1258.

Εἰ μὴ πρεσβύστη θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος

Εὐρυβία Πηλῆα πόσιν λελίητο ἰδέσθαι,

Μελιχίη δ' ἐκδῦτο βυθοῦ.

Nam quis Eurybiam Pelei coniugem fecit? Lege Εὐρυβίην Πηλῆα, sicut 337.

Πρωτέα καὶ Φόρκυν καὶ εὐρυβίην Τρίτωνά.

Nec aliter MS. Codex habet. Thetis uxor Pelei fingebatur, ad quem similiter venit apud Apollon. IV. 852.

ἣ δ' ἄσσαν ὀρεξαμένη χερὸς ἄκρης

Αἰακίδεω Πηλῆος· ὁ γὰρ ῥά οἱ ἦεν ἀκοίτης.

Frequenter in his per errorem lapsus Orphei interpres ex appellativis propria locorum nomina fecit, verbi caussa v. 154.

Ἀγχόθι Παλλήνης τε καὶ εὐῦδροιο Αἰπάξου

Ἄστυ λιπὼν ἀφνειὸν ὄρειονόμονς τε κολῶνας.

Urbem relinquens Aphnium montanasque Colonnas.

et 204.

Ταινარიεὺς δ' Εὐφῆμος ἔβη Μαλεάτιδος ἄκρης

Ἐκπρολιπὼν αὐλῶνας ἀλικλύστους τε θεράπνας.

Relinquens Aulonas undisonasque Therapnas.

[E Libro Observationum p. 21.]

—Poëtae — perpetuo homines in aves ferasque iisdem vocabulis appellatas mutare consueverunt. Noti sunt omnibus Ceyx, Coronis, Cygnus, Halcyone, Lycaon, Lycus, Nisus, Perdix, Picus alique — Nasonis

opere memorati. Haec observatio magnos usus adfert ad emendanda loca veterum scriptorum, ut Libanii in Narrationibus inter Excerpta varia Graecorum Sophistarum et Rhetorum ab Allatio Romae editis c. 2. *Περὶ Ἀκαλανθίδος. Τὴν δὲ Ἀκαλανθίδα γαλῆν ἐκ γυναικὸς ἐποίησεν ἢ πρὸς τὴν Ἥραν ἀπάτη.* Quippe mutatio mulieris in mustelam, γαλῆν, probat eius nomen fuisse Γαλανθίς, non Ἀκαλανθίς, ut Daphne, Hyacinthus, Pitys et Elate in arbores et flores iisdem nominibus appellatos convertuntur c. 11. 25. 30. 37. Confirmat Ovidius Metam. IX. 306. fabulam similiter narrans, a quo, sicut et Lactantio, convenienter origini *Galanthis* appellatur. Idem nomen Antonio Liberali c. 29. restituendum videtur, ubi nunc Γαλινθιάς exhibetur. Auctor enim sua debet Ἑτεροιοιμένοις Nicandri, quem imitari et exprimere consuevit Ovidius.

[E Libro Observationum p. 51. s.]

— Pariter — veteres scriptores Interpretum auxilio vicissim curari possunt, in his Aratus agens de sideribus, quae Chelis exorientibus apparent, Phaen. v. 607.

Οὐδ' ἂν ἐπερχόμεναι Χηλαὶ καὶ λεπτὰ φάουσαι
 Ἄφραστοι παρῴκειν, ἐπεὶ μέγα σῆμα Βοώτης
 Ἀθρόος ἀντέλλει βεβολημένος Ἀρκτούροιο.
 Ἀργὼ δ' οὐ μάλα πᾶσα μετήγορος ἔσεται ἤδη,
 Ἀλλ' ὣς ἴδου (κέχυνται γὰρ ἐν οὐρανῷ ἥλιθα πολλή)
 Οὐρῆς ἂν δεῖοιτο.

Vertunt:

*Argo autem non plane tota sublimis erit modo,
 Sed Hydra (fusa est enim in coelo abunde multa)*

Cauda indiguerit saltem.

In his mendum latere non tantum declarat oppositio, sed etiam constans Astrologorum observatio, Chelis exorientibus Argo totam apparere notantium. Hyginus

Poët. Astron. IV. 12. Chelis exorientibus, *videtur et Bootes exoriens totus, et tota navis apparet Argo, Hydraque praeter acumen extremum caudae, quod est sub terra.* Auctor incertus ad Arati Phaenomena p. 259. Uran. Petav. *Χηλῶν ἀνατελλουσῶν, ἀνατέλλει Βοώτης ὅλος, Ἀργὼ ναῦς ὅλη.* Res igitur et veritas ipsa nos admonet, ut corrigamus:

Ἀργὼ δ' αὖ μάλα πᾶσα μετήορος ἔσεται ἤδη.

Nec aliter legerunt Interpretes. Cicero v. 645.

*Totaque iam supera fulgens prolabitur Argo,
Hydraque, quod late coelo dispersa tenetur,
Nondum tota patet, nam caudam contegit um-
bra.*

Avienus v. 1133.

iam celso Thessala puppis

*Aethere subvehitur: iam mundo funditur Hydra
Longior, extremaeque polum subit indiga cau-
dae.*

Germanicus v. 615.

*Celsaque puppis habet, cauda minus attamen
Hydra.*

Nam male Schwartzius vitiosos Arati codices secutus edidit:

*Celsaque puppis abit; cauda minus attamen Hy-
dra.*

quasi Argo Chelis exorientibus occidat, cum omnes eam apparere tradunt! Attalus apud Hipparchi. Enarr. ad Arati et Eudoxi Phaen. lib. II. p. 220. *εἰ γὰρ ἡ Παρθένος ὅλη ἀνατέταλκειν, ὁῖον ὅτι αἱ Χηλαὶ πρὸς τῷ ἀνατέλλειν εἰσὶν. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ὅλην φησὶ τὴν Ἀργὼ ἀνατεταλμέναι, λέγων οὕτως.* Ipse Hipparchus p. 221. *Τῶν γὰρ Χηλῶν ἀρχομένων ἀνατέλλειν τὸν Βοώτην φησὶν ὅλον ἀνατέταλμέναι καὶ τὴν Ἀργὼ, τοῦ δὲ Τύδρου τὰ πρὸς τὴν οὐρανὸν μόνον ὑπὸ γῆς εἶναι.* Quis itaque non rideat ineptias Theonis, qui, cum bene scripsisset: *ἡ δὲ Ἀργὼ μετήορος ἤδη πᾶσα· μέρη γὰρ αὐτῆς συνανα-*

τέλλει τῷ Λέοντι: ὥστε ὁμοῦ ταῖς Χηλαῖς πᾶσαν ἀνατε-
ταλκέναι, subiiciat: τὸ δὲ, οὐ μάλα πᾶσα, φησὶν, ἐπειδὴ
οὐχ ὅλη κατηστέριται, καθὰ εἴπομεν, ἀλλ' ἡμίτομος. qua-
si navis Argo *tota et non. tota.* simul apparere dici que-
at! Adfert et aliam aliorum interpretationem, quam,
ne refutare cogar, haud exhibebo.

[E Libro Observationum p. 75. ss.]

— Longe plura glossemata, quae versuum leges
neglectae patefaciant, in pervulgatis Graecorum poëta-
rum libris reperias, ut Argon. Orphei v. 676.

Ἀρπάξας ἐκύλινδεν ὑπὸ δρυμὰ πικνὰ καὶ ὕλην
Βιστονίης.

Nam poëtae priorem syllabam vocabuli δρυμός et δρυ-
μά producere consueverunt, ut Theocritus Idyll. I. 72.
117. III. 16. XX. 36. XXV. 135. Bion Idyll. I. 20. 68.
Callimachus H. in L. P. v. 116. Apollonius Rhodius III.
581. IV. 1648. Nicander Ther. v. 28. 489. Dionysius
Perieg. v. 286. 492. Oppianus Cyneg. I. 64. 84. 130. II.
78. 82. IV. 354. et Orpheus sive auctor Hymn. XXXV.
12. et 10.

Ἡ κατέχεις ὀρέων δρυμοῦς, ἐλαφηβόλε, σεμνή.
XLV. 4.

Ὅς ποτ' ἀνὰ δρυμοῦς κεχορευμένα βήματα πάλλει.
et L. 12.

Δρυμοχαρεῖς, ἀπαλαί, πολυθρέμους ἀνέκτροφοί τε
ut eleganter et feliciter Hadr. Heringa restituit Observ.
p. 89. Consuetudinem poëtarum firmat et probat Ety-
mologicum Magnum p. 568. Τὰ εἰς ῥος ὀξύτονα τῷ ὕ-
ἐκτεταμένῳ παραλήγονται, οἷον δρυμός, ρυμός, δρυμός.
Quare tentabam: ὑπὸ δρύα, sive δρία: nisi διὰ δρία
fortasse cuipiam propterea placet, quia margo Leiden-
sis codicis exhibet διὰ δριμὰ. Hoc vocabulum poëtas
frequentant, ut Hesiodus in Ἔργοις v. 530. Apollonius
Rhodius IV. 970. Dionysius Perieg. v. 193. Oppianus

Cyneg. IV. 218. 169. et alii, quorum loca D'Orvillius indicavit Observ. Misc. Vol. IX. p. 114. Explicatur autem δριόν ab Hesychio σύμφυτος τόπος καὶ σύνδενδρος καὶ χλοώδης. ἢ ὄρος. — ἢ δρυμός, ὕλη. Itaque non sine aliqua probabili ratione possumus statuere, librarios interpretationem carminis legi contrariam verae lectioni praetulisse. At infirmatur haec coniectura auctoritate Nicandri Ther. v. 222.

Νωθεῖ δ' ἐνθα καὶ ἐνθα διὰ δρυμὰ νίσσεται ὀλκά.
et Homeri Il. A. 118.

Καρπαλίπως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πικρὰ καὶ ὕλην.
Σπεύδουσ'.

quae recurrunt Odyss. K. 150. 197., et poëtae, cuius versus exhibetur Etymologici Magni p. 96. Ἀνὰ δρυμὰ]

καὶ θῆρες ἀνὰ δρυμὰ προΐνονται,

Quasi veri simile non sit in his versibus describendis veteres et recentiores librarios pariter errasse! Certe causa nulla est, quare δρυμός, δρυμών, δρυμόνιος et reliqua priore syllaba longa semper efferantur, δρυμὰ autem saepissime longa, raro brevi, et quidem in locis, ubi δριὰ fuisse suspicari possis. Sed haec hactenus.

Videamus nunc Orphei Hymn. XXXVII. 14.

Δαίμονες ἀθάνατοι, τροφῆες καὶ αὐτολετήρες,

Ἡνὶκ' ἀνδραλίνετε χολούμενοι ἀνθρώποισιν,

Ὀλλύντες βίον καὶ κτήματα ἥδε καὶ αὐτοὺς

Πιμπλάντες.

ubi non difficile est corrigere:

Ὀλλύντες βίον καὶ κτήματα.

Contrarium mendum continet Hymn. LXIX. 4.

Κλυτέ μου, Εὐμενίδες μεγάλωνυμοι, εὐφρονη βουλῇ,

Ἄγναι θυγατέρες μέγαλοιο Διὸς χθονίοιο

Φερσεφόνης τ' ἐρατῆς, κούρης καλλιπλοκάμοιο,

Ἡ πάντων καθορὰ βίον θνητῶν ἀσεβούντων,

Τῶν ἀδίκων τιμωροὶ ἐφεστηκυῖαι ἀναγκη.

Quid enim? num Persephone

καθορὰ βίον θνητῶν ἀσεβούντων;

Nihil eiusmodi deae tribuitur Hymno XXVII. Eumenides autem facinorum speculatrices habebantur. Deinde perspicuum videtur de iisdem numinibus agere duos hosce versus:

Ἡ πάντων καθορᾷ βίον θνητῶν ἀσεβούντων,
Τῶν ἀδίκων τιμωροὶ ἐφεστηκυῖαι ἀνάγκη.

Non dubitamus igitur traiectis leviter literis corrigere:

Αἱ πάντων καθορᾷτε βίον θνητῶν ἀσεβούντων,
Τῶν ἀδίκων τιμωροὶ ἐφεστηκυῖαι ἀνάγκη.

ut LX. 2.

ἐσορῶσα βίον θνητῶν πολυφύλων.

et LXI. 8.

καθορῶσα βίον θνητῶν πολυφύλων,

Τοῖς ἀδικοῖς τιμωρὸς, ἐπιβρίθουσα δίκαια.

Qui locus ad emendationem probandam perappositus est. Accedit Cicero de N. D. III. 18. *Sin haec dea est, cur non Eumenides? Quae si deae sunt, quarum et Athenis fanum est, et apud nos, ut ego interpretor, lucus Furinae, Furiae deae sunt, speculatrices, credo, et vindices facinorum et sceleris. ubi deae speculatrices et vindices facinorum et sceleris secundum correctionem nostram vocantur.*

Ceterum cuncta carmina, quae sub Orphei nomine feruntur, innumerabilia continent menda, quae vel neglectae versuum leges indicare queant, ut de Coralio v. 24. p. 224.

Τερπωλὴ δ' ἰδία θεωμένου ἐς φρένα σεῖο
Βήσεται.

ubi fidenter corrigimus:

Τερπωλὴ δ' ἡδεῖα —.

Quod ne egere quidem videtur argumentatione. Nam verba permutari docuit I. Phil. D'Orvillius Anim. in Charit. VIII. 7. p. 708.

Gravioribus maculis affectus est Argon. v. 1278.

Ὡς ποτὲ οἱ δῆριδσαν ἀλλοπόδων ὑπὲρ ἱππων.
Αὐτὰρ κυανοχαῖτα χολωσάμενος Διὶ πατρὶ

Τύψεν Λυκτονίην γαίην χρυσῇν τριαίνην,
Καὶ ῥαίγδην διεσκέδασεν κατ' ἀπείρονα πόντον
Νήσους εἰναλίας ἔμεναι.

Sed et has, ut mihi visus sum, feliciter sic elui:

Καὶ ῥα καταίγδην σκέδασεν —.

Ipsæ v. 1180.

Ἴκτο καταίγδην δυοφερὴ βρομέουσα δύελλα.

et de Lapidibus p. 222.

Ἦτε καταίγδην ὑπὸ νέρτερα νηδύος ἀνδρῶν
Δευομένη.

Σκέδασεν Homerus frequentat. Eiusdem carminis v. 396. legitur:

Χερσὶ λύραν ἤρασσε, φρένας δ' ἐτέρπετο Χείρων.

Sed poëta scripserat:

φρένας δ' ἐπετέρπετο Χείρων.

Correctionem iuvat liber Leidensis, in cuius margine legitur ἐπετέρπετο. Huius autem præstantissimi codicis ope similla menda non pauca tolli possunt, ut v. 497.

Ἐνθάδε προσύνοντες ἐπὶ προκάλαις προῦχούσαις
Δεῖπνά τε καὶ κλισίην.

et v. 678.

Αὐτὰρ ἔπειτα Φωνῆος —.

et v. 778.

Μηδείας κόλποισιν ἐν ἡμερτοῖσι συνδῆναι

et v. 1058.

Μαιώτας πρῶτ' ἐσαφικάνομεν ἄβροχίτωνα.

Habet enim προσύνοντες, ἐπὶ, συνδῆναι et πρῶτους ἄφικάνομεν, de quibus neminem dubitaturum existimo. Idem codex alias eruditorum coniecturas redarguit, alias confirmat, in primis Piersoni.

[E præfatione ad Librum Emendationum p. IV. ss.]

— Satis constat in eo maxime nobiles elaborasse Criticos, ut poëtarum scripta vulgarentur emendata; tantum tamen abest, ut omnia librariorum vitia corre-

xisse videantur, ut iactari nondum queat, eos insignia in modis syllabarum vitia sustulisse. Quod ne quis in dubium vocet aut fortassé neget, exempla supponere non gravabor.

Magnis nuper plausibus magnaue approbatione conplures Orphei Carmina, quae I. M. Gesnerus, vir optime de literis meritis et ipsa senectute venerabilis, in vulgus ediderat, exceperunt: huius tamen generis menda prope innumerabilia (non loquor *ὑπερβολικῶς*) in iis relictæ sunt; ut Argon. v. 13. *Καὶ Κρόνον ὃς ἐλόχευσεν* —, cum Vossii liber in bibliotheca Leidensi servatus et a me iuvene versatus ὡς offerret; et 257.

Ἀργὼ πένκην τ' ἰδὲ δρυὶν γομφωθείσα.

licet Piersonus et Ruhnkenius ab editore laudati correxissent ἡδὲ, et quivis hoc amplius corrigat *δρυὶ*. Contra manere passus est in v. 275. *Τοῖσι δ' Αἰσονίδης*, cum liber idem *τοῖσιν* exhiberet. V. 546. dedit:

Λοῦναι ὑποχθονίοισι καὶ δάκρυα λειβέμεν ὄσσαν.

Sed vel aurium caussa dare debuerat *ὑποχθονίοις*. V. 781. *ἑὺρρόντου ποταμοῖο* pro *ἑὺρρόελτου*, quod in optimo libro repererat. V. 834. *Οὐδέ τι δὴ νώννυμοι* — pro *νώννυμοι*. 958. *ἰδὲ στρουθιον ἑμῖχα*. Nos fidei magnæ codici credimus, in quo scriptum invenitur *στρουθειον*; nec dubitamus, quin pariter emendanda sint *ψύλλιον αἰδὲς* v. 959. *Ἑρμιονία* 1134. et similia passim relictæ. V. 941. vulgatur *γουνάσωνται*. Lex carminis, quam Critico notam esse oportebat, corrigere iubet *γουνάζονται*. V. 968.

Καλετο δ' ἀντίκα βόθρος, ἑσμαράγει δ' ὀλοὸν πῦρ.

Ego vix dubito, quin a poëta scriptum sit *ἑπεσμαράγει*. Nam pariter in Voss. v. 1089. *ἐτελετο* pro *ἐπετελετο* reperitur; in aliis 396. *ἐτέρετο* pro *ἐπετέρετο*.

V. 974. vir clarissimus edidit *τρισοκέφαλος ἰδεῖν*. Ego correxeram *Τρισσοκάργητος*. Mecum facit, nisi memoriola vacillo; C. G. Heynius ad Virgilium.

1254.

Νῆα δ' ἄρ' αὐτόθι οἱ κατέσχευε ῥόος, οὐδέ μιν εἶα
Προπροθέειν, οὐδ' αὐτίκ' ἀναδύσεσθαι ὀπίσσω.

Liber tamen praestantissimus congruentia versuum legibus offerebat κάτεχεν et ἀναδύσεσθαι. Nec minores maculae permanserunt in 1279.

Καὶ ῥα καταγδην διεσκέδασεν κατ' ἀπείρουνα πόντον.

Equidem feliciter Observ. p. 78. sic eas elueram:

Καὶ ῥα καταγδην σκέδασεν —.

Gesnerus tamen de διεσκέδασεν securus misere laborat in αἰγδην.

Hymn. VII, 13. legitur:

Αἰθαλὶς, ἀμίαντε, χρόνου πέρας,

Fallor, an poëta scripsit Αἰθαλόεις? Editori placebat Αἰεθαλής. VIII, 6. in pervulgatis libris est:

Ἥλεκτροις βαρύθυμῃ, κατανυγαστεῖρα, νυχία.

In Vossiano νυχεῖα. Recte. Similis itaque similibus adhibenda est medicina; veluti σπέριμι XXXIII, 3. et σπερμια XXXIX, 5. quae prope pudet memorare.

XXXVII, 16. etiam nunc habetur:

Ὀλλύντες βίον καὶ κτήματα.

Ipse tamen olim βλοτον Observ. p. 76. correxeram.

LXVII, 7.

Εὐθαλής, εὐκταιοτάτη.

pro Εὐθαλλής. Θα corripit notum est vel ex Argon. 910. Δένδρεσιν εὐθαλέεσσι κατάσκιον. Aliter tamen Gesnero videbatur ad Argon. 746., sed corruptis locis decepto.

De Lapid. Ποθ. v. 65.

Ἔρχομαι εἰς ἀκρόρειαν ἄγων χορὸν ἡδὺν ἐταίρων.

Vel, ut AI., ἀκρώρειαν, pro

Ἔρχομαι εἰς ἀκρώρειαν —.

ut XX, 16.

Νῶϊ δὲ προήεσσαν εἰς ἀκρώρειαν ἰοῦσι.

XI, 37.

Χρὴ δὲ σε τετληότι νόφ —

pro τετληώτι. Ibid. 89.

Ἐκ χειρὸς οὐδ' αὖτε βαλὼν —

pro Ἐκ χειρῶν. Ibid. 46.

Σοὶ δ' ἔτι καὶ σθένος ἄλλο σιδηροῖται πιφανύσκω.

Ἐρπετῷ γὰρ δὴ πάμπαν ὑποτρομέοντι ἔοικε.

Σεῖο δ' ἔχεν πολὺ μείζον ἀκοιμητὸν τε νόοιο

Δεῖμα Φιλοκτῆτης.

Ipsa tamen res et carminis lex corrigere iubent:

Ἐρπετὰ γὰρ δὴ πάμπαν ὑποτρομέοντι ἔοικας.

Nihil enim prorsus tribuendum praecipienti Gesnero:
„Corripienda inter scandendum vox, ἔρπετῷ.“ Ib. v. 86.
edidit:

Γλώσσησιν μεμάασι περιδάλνειν, σκύλακες ὦς.

pro περιδάλνειν.

XII, 13.

Καπνὸν ὑπὸ σπλάγχνοις ἀΐσσοντα δέχεται.

pro ἀναΐσσοντα.

XIV, 7.

Μέτρῳ δ' ὅς κεν μίξειεν ῥοδόεντι ἑλαίῳ,

Βάψας ἐκ πυρὸς ὀπὸν, ἐναυχενίαις ὀδύναισι

Ἄλκαρ ἄγει. μέλιτος δὲ μετὰ γλυκεροῖο κερασθεῖς

Ἰδαίος ἀτηρὴν ὀλέκει κατὰ γαστέρος ὕλην.

Sed, mihi crede, scripsit auctor ὀπτόν — ἰλύν.

XV, 2. reliquit

Καὶ Περσηίδαο μένος μέγα κουραλλοιο.

pro Περσηϊάδαο.

V. 57:

Ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν αἶψα θοαὶ πόντοιο θυγατέρες

Λύθρον ἐπεσσύμεναι θάμνοις περιπήγνου Ὠραι.

pro σφίσι. Sed graviore morbo poeta laborat. Horis
enim nullus in hac de curatio fabella locus est. Quid?
quod Hymn. XXXXII, 1. dicuntur

θυγατέρες Θάμιδος καὶ Ζηνὸς ἀνακτος.

Ne multa, restituo:

— περιπήγνου Ἀῶραι:

Πήγνου, ὥστε σε πάγχυ λίθον στερεὴν ὀδασθαι.

Οὐδέ τ' ἔην ὄτ' αἰσθῆναι, ἐπεὶ στερεὴ λίθος ἦεν.

Ἐκ δ' ὄλεσεν βοτάνης ὑγρὸν δέμας.

Appositus ad medicinam probandam locus est Ovidii, *Metam.* XV, 416.

Sic et curalium, quo primum contigit auras

Tempore, durescit: mollis fuit herba sub undis.

Ut autem πόντοιο δύγατρες hic vocantur Αὔραι, sic Eurip. *Hecub.* v. 444.

Αὔρα, ποντιάς αὔρα.

et *Hymn.* LXXX, 1.

Αὔραι ποντογενεῖς, Ζεφυρίτιδες.

Ib. v. 93. legitur in editis libris:

Ἀμφὶ περὶ σταχύεσσι περισυνέχουσα κάθηται.

in *Reg.* convenientius metro περισμυχοῦσα.

XVIII, 40. vulgatur:

Τοῖο δ' ἔκητί μ' ἐκείνος ἀμοιβὰδ' ἄρεσσασθαι.

Sed a poeta scriptum fuit ἀμοιβήδην ἀρέσασθαι.

Ib. 71.

Τοῦ δὲ διαμελεῖστί δατζειν ἑννέα μοῖρας.

pro διαμελεῖστί. V. 91. κορέννυσθαι τε μεμαῶτας. pro κορέννυσθαι μεμαῶτας, quod liber *Reg.* suppeditat. Omitto cum alia, tum Κέλνοισι μερόπεσιν (*Argon.* 1125.),

Φάρμακα, μὴ μούνον ὄφρων κατένωπα δύνασθαι

(*Lapid.* XI, 120.) et γλυκερῷ μέλιτι δὲ διάνας (*XVIII*, 28.); quae quivis in Κέλνοισιν, μούνων et μέλιτι γλυκερῷ mulet. ἔπορε καὶ *Argon.* 188., Δὴ τότε ἄρα κατὰ θυμὸν 887. et Εὐρυβλία Πηλῆα 1259., spreto magnae fidei libro, qui dabat ἔπορεν, Δὴ τότε οἱ et Εὐρυβλίην, relicta praetereo, non quia non vitia sunt, sed quia defensores forte syllabas breves ob caesuram saepe produci dicent et ad insigniorem maculam delendam festinat animus.

Ea penitus insedit in libello de *Lapid.* XI, 48.

Σεῖο δ' ἔχεν πολὺ μείζον ἀκόλμητόν τε νόοιο

Δεῖμα Φιλοκτῆτης, μεμνημένος αἰὲν ἐχλιδνης.

Τοῦνεκα Παλαμήδαο σαόφρονος οὔποτε νόσφι

Ἦθειεν εὐχεσθαι, γουνούμενος, ὄφρα τιν' εἴποι

Θαλαωρήν, εἶπερ ποτ' ἐπὶ χθονὰ μητέρα θηρῶν
 Ἔρχηται, πῶς κεν πολὺν γένος ἐκπροφύγησι.
 Τῷ δ' ὄγε Λητοῖδην ἐπέων ἐπιμάρτυρα Φοῖβον
 Κικλήσκων ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν σοι καταλέξω.
 Εὐτέ με παῖδ' ἐδίδασκεν Ἀκροσεκόμης ἀγορεύειν
 Μαντοσύνας, μέγαν ὄρκον ἐκέκλετο πρῶτον ὁμόσσαι,
 Ψευδέα μήποτε μῦθον ἐνισπεῖν ἀνθρώποισι.
 Τοῦνεκεν ἀτρεκέως μάλα τοι ἐρέω τὰ ἕκαστα.
 Φράξεο νῦν, ἥρως ἐκατηβόλε, μῦθον ἐμείο.
 Αὐτὴ γαῖα μέλαινα πολυκλαύτοισι βροτοῖσι
 Τίκτει καὶ κακότητὰ καὶ ἄλγεος ἄλλα ἐκάστων.

Quippe Παλαμήδης prima syllaba brevi, tertia longa semper effertur. Erunt forte, qui Ναυπλιάδαο corrigant. Sane *Naupliaden* Ovidius vocavit *Metam.* XIII, 39. 310. et in *Ibin* 621. Sed nec illud ferri potest. Quis enim Palameden vatem fecit Apollinis institutionibus eruditum? Ne plura, corrigo:

— Πριαμίδαο σαόφρονος — —

Heleni prudentis. Hic *Priamides* vocatur ab Homero *Il.* N. 586. ut *Πριαμίδης Ἐλενος* *Il.* Z. 76. et *Priamides Helenus* a Marone *Aen.* III, 376. et 295. Hic summa prudentia et sapientia clarus fuit. *Pausan.* V, 12. p. 435. *Isaaci* *Porphyrogenn.* apud *Rutgers.* *Var.* L. V. p. 514. Hunc vatem fuisse celeberrimum consentiunt *Cicero de Divin.* I, 40. *Philostratus Heroïc.* cap. 16. *Sophocles Philoct.* 621. 1379. *Homerus* *Il.* Z. 76.

Πριαμίδης Ἐλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος.
 et *Virgilius Aen.* III, 474. 433.

*Praeterea, si qua est Heleno prudentia, vati
 Si qua fides, animum si veris implet Apollo,
 Unum illud tibi, nate dea, proque omnibus unum
 Praedicam et repetens iterumque iterumque mo-
 nebo.*

et 358.

*His vatem aggredior dictis, ac talia quaeso:
 Troiugena, interpretes divinum, qui numina Phoebi,*

Qui tripodas, Clarii lauros, qui sidera sentis

Et volucrum linguas et praepetis omina pennae.

Hic cum Graecis ducibus vixit. De familiaritatis autem caussa duplex fama fuit: alii, in his Sophocles Philoct. 624., ab iis captum tradunt; alii, in his Conon Narr. 34. et Tryphiodorus 44., transfugisse. Cf. Tzetzes ad Lycophr. Alex. 911. et Servius ad Virgil. Aen. III, 166. Ut ut est, a quibusdam vates habitus est patri Troianisque inimicus, amicus autem Graecis. V. Tryphiodorus et Christodorus Anth. Gr. V. XXIX. Indicavit autem cum alia, tum Troiam capi non posse, nisi Philoctetes, qui sagittas Herculis urbi fatales servabat, eo venisset. Sophocl. Philoct. 627—630. Praedixit item Philocteten morsu serpentis ulceratum illic sanatum iri. Sophocl. 1375. 1387.

Congruenter itaque fabulis Helenus, vates celeberrimus, de se praedicat v. 56.

— με παῖδ' ἐδίδασκεν Ἀκερσεκόμης ἀγορευῆσαι
Μαντοσύνας.

Congruenter itidem Philoctetes, μεμνημένος αἰὲν ἐχίδνης, virum de se bene meritum supplex rogat (v. 51.),

ὄφρα τιν' εἴποι

Θαλπωρήν, εἵπερ ποτ' ἐπὶ χθόνα μητέρα θηρῶν

Ἔρχεται, πῶς κεν πολὺν γένος ἐκπροφύγησι.

Is autem libens de lapidum, qui serpentium morsibus aliisque malis medeantur, viribus exponit v. 59.

ἀτρεκέως μάλα τοι ἐρέω τὰ ἕκαστα.

Φράξεο νῦν, ἥρως ἑκατηβόλε, μῦθον ἐμεῖο.

Αὐτὴ γαῖα μέλαινα πολυκλαύτοισι βροτοῖσι

Τίττει καὶ κακότητα καὶ ἄλγεος ἄλκαρ ἑκάστου.

Γαῖα μὲν ἐρπετὰ τίττει, τέκεν δ' ἐπὶ τοῖσιν ἀρωγὴν.

Ἐκ γαίης δὲ λίθων πάντων γένος, ἐν δ' ἄρα τοῖσι

Κάρτος ἀπειρέσιον καὶ ποικίλον.

Neque enim dubitari potest, quin ἥρως ἑκατηβόλος sit Philoctetes iaculandi peritia praeter caeteros clarus. V. Valerius Flaccus I, 398. Manilius V, 293. 302. Dictys

3, 1. et 18. Pindarus Pyth. 1, 104. Homerus Odyss. Θ. 219. Π. Β. 718. τόξων εὖ εἰδώς. et Quintus Calaber IX, 495. et 459.

ῥοικτειραν μάλα πάντες ἐκηβόλον ἀνέρα λυγρῶ
ἔλκεϊ τειρόμενον.

Idem intelligitur Orph. v. 74.

ἀλλὰ σύ γ', ἦρως,
Λαῖ σιδηρίτῃ πεφυλαγμένος ἔρπετὰ πάντα
Θαρσαλέως, εἰ καὶ τοι ὀμιλαδὸν ἀντιώσιν,
ἔρχεσθαι διὰ μέσσα.

Quod si versibus memoratis Helenus gemmarum miracula Philoctetae narrat, nemo dubitet, quin eiusdem sermo sit ad eundem XX, 10.

Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ πρόσθεν ἀπάμοσα καρτερόν ὄρκον,
Ψευδέα μήποτε μῦθον ἐνισπεῖν ἀνθρώποισι.
Καὶ νῦν ἀτρεκέως μάλα τοι λέξαντος ἕκαστα,
Ἡμετέροις, ἦρως ἐκατηβόλε, πείθεο μύθοις.

Adeo similia sunt verba praecedentibus XI, 56.

Εὐτέ με παῖδ' ἐδίδασκεν Ἀκερσεκόμης ἀγορεύειν
Μαντοσύνας, μέγαν ὄρκον ἐκέκλετο πρῶτον ὀμόσσαι,
Ψευδέα μήποτε μῦθον ἐνισπεῖν ἀνθρώποισι.
Τοῦνεκεν ἀτρεκέως μάλα τοι ἔρέω τὰ ἕκαστα.
Φράζεο νῦν, ἦρως ἐκατηβόλε, μῦθον ἐμεῖο.

Dubitantem tamen subsequencia cogent credere:

Ὡς ἄρ' ἔφη Πριάμοιο διοτρεφέος φίλος υἱὸς
Ἀτρεστού θεράποντι φέρων χάριν Ἡρακλῆος.

quibus Helenus Priami φίλος υἱὸς appellatur pariter atque Iliad. H. 44. Πριάμοιο φίλος παῖς, θεράπων Philoctetes, ut ὁμῶρόφιος φίλος Quinto Calabro X, 205. comes Serv. ad Aen. III, 402. Dict. I, 14. Senec. H. Oet. 1714. et, ne scrupulus restet, Philostr. Imag. Cap. XVII. pag. 689. θεράπων.

Quod si constat, ergo etiam XI, 26. — XX, 14. Heleni sermo cum Philocteta de lapidum virtutibus exponitur. Et sane nihil in eo deprehenditur, quod non in

hunc Priami filium conveniat. Hic enim (18, 104.) congruenter fabulis de se praedicat:

*Ταῦτ' ἐγὼ ἐκτελέσας, ὅσα τ' ἔσεται, ὅσα τε κοῦραι
"Ορνιδες κλάζουσιν, ἐπίσταμαι.*

hic (18, 34.) Aiaci, quippe amico, commendat haematten: hic (18, 49. 20, 18.) Priamum vere patrem vocat, ut (18, 46.) αὐτοκασίγνητον Hectora et (20, 7.) αὐτοκασίγνητην Cassandram: eadem enim matre Hecuba nati erant: hic (11, 93.) Menalippum vocare potest ἀνεψιόν, qui κασίγνητος Hectoris est Hom. Il. O. 549.: hic (18, 45.) Dolona θεράποντα.

Dicet aliquis: Nonne matrem suam nominavit Abarbaream XI, 117.

*Ὡς καὶ ἐμῆς ποτε μητρὸς Ἀβαρβαρέης ἐπακούσας,
Ἀνδρῶν εὖ μάλα νοῦσον ἐπισταμένης ἀκέσασθαι,
Βουκολίδης Εὐφορβος ἀγανοῦ φάσκεν ὀφίτου
Φάρμακα —*

Minime vero. Poëta scripserat ἔης — μητρὸς. Tzetzes enim, diligens huius libelli lector, Euphorbum tradit ab Orpheo vocari filium Abarbareae et Bucolionis Hist. Chil. XIII, 574. et 1, 228.

Εὐφορβος Φροντίδος υἱὸς κατ' Ὅμηρον καὶ Πάνθου,

Ὁρφεὺς Ἀβαρβαρέης δὲ καὶ Βουκολίδην λέγει.

Adde, quod ita Bucolion et Abarbarea junguntur pariter atque Il. Z. 21. et Nonni Dion. XV. p. 434.

Gesnerus itaque peccat, quod Heleni sermonem Thiodamanti, filio Priami, tribuit, et in Philoctetae locum substituit Orphea. Quid quod intelligi non potest, quo modo Priami filius cum Graecorum ducibus Troiam circumsedentibus familiariter vixerit? Quid quod Thiodamas, Priami filius, nunquam fuit? Etenim nec Hyginus f. 90. nec Apollodorus III, XI, 5. nec Homerus, nec alius auctor locuples in Priami liberis eum numeravit. Non me fugit in argumento carminis, quod

Demetrio Moscho tribuitur, inveniri: *Θειοδάμαντι τῷ Πριάμου συνήντησεν Ὀρφεὺς*, eumque multos, in his Fabricium Bibl. Gr. I, XVIII, 5. sequi: sed Graeculus eodem captus errore, quo Gesnerus, Heleno tribuenda Thiodamanti tribuit, et pro vero Priami filio falsum subiecit. In prima quidem parte carminis, qua se sacra Soli facturum scriptor occurrisset narrat

Ἀγρόθεν ἄστὺδ' ἴοντι περὶ πόρον Θειοδάμαντι,
nunquam Priami filium vocat, atque adeo perfamiliares cum eo sermones confert, ex quibus confici possit, amicos veteres fuisse, qui eandem urbem colerent. Itaque notus ille Lucretii versus,

Pergula pictorum, veri nihil, omnia falsa,
convenit in haec, quae de Thiodamantis genere tradit Gesnerus p. 293: „Theodamas vel Theiodamas L. 20, „14. Abarbareae F. L. 11, 117. Frater Hectoris L. „18, 46. et 55. et Cassandrae L. 29, 7. Dolonem *θεοδάμοντα* suum vocat L. 18, 54.“ Convenit itidem in alia genealogi, veluti p. 291: „Menalippus La. 11, 93. „*ἀνεψιὸς* Theodamantis: Hectoris et Dolonis Il. O. „554.“ Menalippus enim fuit *ἀνεψιὸς* Heleni; Laomedontiades autem Dolops, non Dolon, ab Homero nominatur.

Hoc vero metri vitio lusus,

*velut obscura captus regione viarum,
Noctivagum qui carpit iter,*

ubique haesit et lapsus est. Pauca, ne quis de veritate dubitet, exempla ponam. Notat igitur ad XI, 56: „Hinc Palamedes loquitur, et v. 60., ut tanto veracior „fiat oratio, ipsius et Apollinis orationem directe refert „a 60 — 74.“ Sed ipse suo, quemadmodum dicitur, gladio confici potest. Nam si (ut in Thes. L. L. tradit), „Heroës dicuntur ii, qui cum sint homines, rebus ta- „men gestis eam opinionem apud vulgus emeruerunt, „ut inter divos relati credantur,“ Apollo dici nequit

ἦρως ἑκατηβόλος. Quid quod inepta versuum iunctura foret?

Τοῦνεκεν ἀτρεκέως μάλα τοι ἔρέω τὰ ἕκαστα.
Φράξο νῦν, ἦρως ἑκατηβόλε, μῦθον ἐμεῖο.
Αὐτὴ γαῖα μέλαινα πολυκλαύτοισι βροτοῖσι
Τίκτει καὶ κακότητα.

Quid quod Graeca male versa sunt?

*Nunc referas, quaeso, o heros longe iaculans,
sermonem meum.*

Notat itidem ad v. 74:

Ἦτοι ὅσαι βοτάναι, τόσσοι λίθοι. Ἀλλὰ σὺ γ', ἦρως,
Λαῖϊ σιδηρίτῃ πεφυλαγμένος —.

„Hic abrupta oratione Phoebi et Palamedis, adeo Thei-
„odamas firmare pergit contra serpentium metum Or-
„phea.“ Imo vero Helenus, sermone non abrupto,
Philocteten ab serpente laesum contra serpentium me-
tum firmare pergit.

Haesit itidem ad XX, 5. et 10.

Καὶ νῦν ἀτρεκέως μάλα τοι λέξαντος ἕκαστα,
Ἡμετέροις, ἦρως ἑκατηβόλε, πείθεο μύθοις.

Exponit enim de Apolline, et hoc amplius Graeca male
vertit, et ad suum sensum sic accommodat:

*Nostris, heros longe iaculans, verbis placatus
esto!*

Omnium autem errorum maximus latet in hac no-
ta, quam apposuit ad XX, 14.

Ὡς ἄρ' ἔφη Πριάμοιο διοτρεφέος φίλος υἱός,
Ἀτρέστου θεράποντι φέρων χάριν Ἡρακλῆος.

„Personam veluti facit aram, famulam Herculis (qui
„idem Sol est), ut Lap. Ὑπ. 61. ἀμύντορα βωμὸν dixe-
„rat.“ Paucis enim verbis Ἀτρέστον Herculem vertit
in Solem; eius autem θεράποντα Philocteten in aram
transformat: in qua ioculari metamorphosi vix ἀγέλα-
στος risum tenere possit.

In Arati carminibus itidem multa reperias huius generis menda, veluti Φαιν. V. 40. ἐπιφράσασθαι. V. 415. (et Διοσ. 94. 126.) ἀνέφελον. 573.

Ἡμισὺ μὲν κεν ἴδῃαι μετήορον, ἥμισυ δ' ἤδη.

pro ἐπιφράσασθαι, ἀννέφελον, ἴδοιο, quae codices optimi suppeditant. et 184. ὄση. 309. — ὁ δὲ δύεται ἡῶδι πρό. 624. καταμελεῖστί, pro ὄση, δύνεται, καταμελεῖστί.

Quid? ipse Callimachus a tot hominibus eruditis et sagacibus curatus etiam nunc talibus vitiis contaminatus est, ut in Lavacr. Pall. v. 70.

Δῆ ποτε γὰρ πέπλων λυσαμένα περόνας
Ἰππῶ ἐπὶ κράνα Ἑλικωνίδι καλὰ θεόισα
Λῶντο· μεσαμβρινὰ δ' εἶχ' ὄρος ἀσυχία.
Ἀμφότεραι λῶντο, μεσαμβριναὶ δ' ἔσαν ὦραι.
Πολλὰ δ' ἀσυχία τῆνο κατεῖχεν ὄρος.

Ut enim ἡμερινὸς, sic μεσαμβρινὸς tertia syllaba brevi poëtae semper efferunt, in his Nonnus Dion. II. p. 72. V. p. 176. VI. p. 190. XL. p. 1036. XLI. p. 1054. XLVIII. p. 1266. Theocritus Id. I, 1. et Orpheus Argon. v. 1123.

Ἄσδον ἐπισκιάουσα μεσημβρινὸν ἡέρα Φλέγρη.

Equidem vix oculos in versus conieceram, cum vidi Callimachum scripsisse:

Λῶντο· μεσαμερία δ' εἶχ' ὄρος ἀσυχία.
ut Theocr. VII, 2.

πᾶ δὴ τὸ μεσαμέριος πόδας ἔλκει;

Sed inpostor non viderat, qui ex vitioso versu vitiosiores fecit:

Ἀμφότεραι λῶντο, μεσαμβριναὶ δ' ἔσαν ὦραι.
Πολλὰ δ' ἀσυχία τῆνο κατεῖχεν ὄρος.

Nam sequor Ernestium, qui distichon, quod iam Ruhnkenius et Hemsterhusius reiecerant, ex alio poëta non credit adscriptum, sed ad similitudinem prioris factum.

Non dissimile vitium latet in Theocriti Idyll. XVII,
88.

Παμφυλλοισί τε πᾶσι καὶ αἰχμηταῖς Κίλληεσσι.

Nam secunda vocis *Παμφυλλοισι* syllaba corripitur. V. Heins. ad Claud. in Eutrop. II, 465. Itaque leviter emenda *Παμφύλοισι*,

Longe pluribus Anthologia Graeca contaminata est: sed haec et alia forsitan alio tempore corrigam.

[E praefatione ad Librum Emendationum p. LVI.]

In Orpheo de Lapid. XVIII, 62. e Cod. Reg. rep-
nendum:

*Δεύτερον αὐτ' αἰθωνος ὑπὲρ λίθον Ἡφαίστοιο
Τήκειν ἡδείη ταναοὺς θέλγοντα δράκοντας
Ὅδμῃ.*

pro τόνγ' ἰδίη.

[E Libro Emendationum p. 25.]

Haud dubie — nomen hoc [*Periboea*] reddendum est Athenaeo XIII, 1., ubi refert ex Istro Thesea varias quidem puellas rapuisse, νομίμως δ' αὐτὸν γῆμαι Μελλβοίαν τὴν Αἰαντος μητέρα. Neque hoc fugit Augustinum van Staveren de fabulari historia praeclare meritum. Burmannus tentabat *Ἐρίβοιαν*: sed altera mutatio minor et verisimilior est, eamque probat geminus Plutarchi locus in Theseo p. 13., ubi, commemoratis puellis a Theseo raptis, similiter subiicit: γῆμαι δὲ καὶ Περίβοιαν τὴν Αἰαντος μητέρα.

[E Libro Emendationum p. 152.]

— — cui scripturae singulari [*Omphalie*] permagnum pondus affert Diotimus in Anthol. MS.

Χαῖρέ μοι, ἄβρὲ κύπασσι, τὸν Ὀμφάλῃ ποτὲ Λυδῇ
 Αὐσαμένη φιλότῃτ' ἦλθεν ἐς Ἡρακλέους.

Sic enim dedit Salmasius ad Tertull. Pall. p. 304.: sic habent Apographa duo, quae possideo: sic Lipsiense: nam Reiskius e coniectura, quae libris et MS. Propertii repugnat, edere maluit:

Ὀμφάλη, ἥ ποτε Λυδῇ.

965

E R R A T A.

Pag. 61. b. lin. 24. πονηροτάτην l. πονηρότατον.

Pag. 93. lin. 15. Porphyrius l. Porphyrio.
